

A woman is shown from the waist down, wearing a vibrant red, off-the-shoulder dress with a large, voluminous bow at the waist. She is also wearing white gloves. The background is dark and out of focus.

jojo
moyes
bazarul
visurilor

blue
MOON

jojo
moyes
bazarul
visurilor

blue
MOON

blue
MOON

PARTEA ÎNTÂI

Capitolul 1

Capitolul 2

Capitolul 3

Capitolul 4

Capitolul 5

PARTEA A DOUA

Capitolul 6

Capitolul 7

Capitolul 8

Capitolul 9

Capitolul 10

Capitolul 11

Capitolul 12

Capitolul 13

Capitolul 14

Capitolul 15

Capitolul 16

Capitolul 17

Capitolul 18

Capitolul 19

Capitolul 20

Capitolul 21

PARTEA A TREIA

Capitolul 22

Capitolul 23

Capitolul 24

Capitolul 25

Capitolul 26

Capitolul 27

Capitolul 28

Capitolul 29

Muțumiri

jojo
moyes
bazarul
visurilor

Traducere din limba engleză și note
DIANA DOROBANȚU

The Peacock Emporium
Jojo Moyes
Copyright © 2004 Jojo's Mojo Limited
Toate drepturile rezervate

Editura Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777
email: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe
www.litera.ro

Bazarul visurilor
Jojo Moyes

Copyright © 2019 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Mariana Petcu
Corector: Cătălina Călinescu
Copertă: Flori Zahiu
Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MOYES, JOJO

Bazarul visurilor / Jojo Moyes; trad. din lb. engleză: Diana Dorobanțu. –
București: Litera, 2019

ISBN 978-606-33-4110-6

ISBN EPUB 978-606-33-4766-5

I. Dorobanțu, Diana (trad.)

821.111

*Pentru mama și tatăl meu, Lizzie Sanders și Jim Moyes
Cu dragoste și mulțumiri*

PARTEA ÎNTÂI

Capitolul 1

Buenos Aires, 2001:

Ziua în care am adus pe lume primul copil

Era pentru a treia oară într-o săptămână când se defecta instalația de aer condiționat la Hospital de Clinicas, iar căldura era atât de insuportabilă, încât asistentele montaseră ventilatoare din plastic cu baterii deasupra pacienților de la terapie intensivă pentru a le fi cât de cât răcoare. Sosiseră trei sute într-o cutie, cadou de la un pacient recunoscător că supraviețuise unui atac cerebral care avea o afacere de import-export, unul dintre pușinii utilizatori ai spitalului de stat care se simțea suficient de înstărit încât să ofere daruri.

Oricum, ventilatoarele albastre din plastic se dovediseră la fel de demne de încredere ca și promisiunile lui pentru medicamente și echipamente medicale și, în tot spitalul, care se topea în arșița zgomotoasă a Buenos Airesului, puteai auzi din partea asistentelor câte un „*Hijo di puta!*”¹ neașteptat – chiar și din a celor mai evlavioase – când trebuiau să le readucă la viață.

Eu nici nu simțeam căldura. Tremuram de frica de a fi asistent de nașteri începător, căruia tocmai i se spusese că va aduce pe lume primul copil. Beatriz, moașa care îmi supraveghease pregătirea, mă anunțase acest lucru pe un ton decepționant de liniștit și îmi dăduse o palmă zdravănă peste umeri cu mâna ei grăsuță și neagră când plecase să vadă dacă putea șterpeli ceva mâncare de la geriatrie ca să le hrănească pe proaspetele mămici.

– Sunt în salonul doi, a spus ea, gesticulând către sala de nașteri. A mai avut sarcini, are deja trei copii, dar ăsta nu vrea să iasă. Nu-l pot învinovăți, nu-i așa? A râs cu amărăciune și m-a împins spre ușă. Mă întorc în câteva minute. Apoi, când a văzut că zăbovesc în prag, ascultând vaietele înăbușite de durere dinăuntru: Du-te, Turco, nu se poate sfârși decât într-un singur fel, știi.

Am intrat în sala de nașteri, cu râsul celorlalte moașe răsunându-mi încă în urechi.

Îmi propusesem să mă prezint cu autoritate, să mă liniștesc deopotrivă pe mine și pe paciente, dar femeia stătea în genunchi pe podea, împingându-i

fața soțului ei cu o mână cu încheieturi albe și mugind ca o vacă, așa că m-am gândit că o strângere de mână nu ar fi fost potrivită.

– Are nevoie de calmante, doctore, vă rog, a spus tatăl, chinându-se să se facă auzit prin palma care-i era ținută peste gură. În vocea lui am sesizat același respect cu care mă adresez eu superiorilor din spital. Of, Dumnezeule, de ce durează atât de mult? De ce atât de *mult*?

Femeia plângea, legănându-și șoldurile în față și în spate. Tricoul îi era îmbibat de transpirație, iar părul, prins în coadă, era suficient de ud încât să i se vadă pe alocuri pielea capului.

– Ultimii doi au venit foarte repede, a spus el, mângâindu-i părul. Nu înțeleg de ce asta nu mai vine.

Am luat foaia de observații de la capătul patului. Era în travaliu de aproape optsprezece ore: foarte mult și pentru un prim copil, darămite pentru al patrulea. Mă abțineam să nu strig după Beatriz. În schimb, mă holbam la însemnări, încercând să am un aer profesionist, și mă chinuiam să înțeleg informațiile medicale printre bocetele femeii. Jos, în stradă, cineva asculta muzică tare în mașină: un ritm insistent de *cumbia*. M-am gândit să închid ferestrele, dar ideea cămăruței aceleia întunecate devenind și mai încinsă era de nesuportat.

– Puteți să mă ajutați să o duc în pat? l-am întrebat pe soț, când n-am mai avut răbdare să mă holbez la fișa cu observații.

A sărit imediat în picioare, fericit, probabil, că cineva avea de gând să facă ceva.

După ce am ridicat-o, i-am luat tensiunea și, în timp ce mă trăgea de păr, i-am cronometrat contracțiile și i-am palpat burta. Pielea îi era fiebinte și alunecoasă. Capul bebelușului era pregătit să iasă. L-am întrebat pe soț despre istoricul ei și nu am găsit nici o explicație. M-am uitat spre ușă și îmi doream ca Beatriz să fie acolo.

– Nu e nici un motiv de îngrijorare, am spus, ștergându-mi fața și sperând să nu fie.

Abia atunci am observat celălalt cuplu, stând aproape nemișcat în colțul camerei, lângă fereastră. Nu arătau ca niște vizitatori obișnuiți ai unui spital de stat: s-ar fi potrivit mult mai bine, cu hainele lor scumpe și viu colorate, în spitalul elvețian din partea cealaltă a pieței. Părul ei, vopsit la un salon scump, era prins într-un coc elegant, dar machiajul nu rezistase caniculei de peste 40

de grade și se strânsese în jurul ochilor, întinzându-i-se pe fața lucioasă. Își ținea soțul de mână și privea intens scena din fața lor.

– Are nevoie de calmante? a spus ea, întorcându-se spre mine. Eric i-ar putea aduce calmante.

Mama? m-am întrebat cu un aer absent. Totuși, părea prea tânără.

– Mai avem până să ajungem la calmante, i-am răspuns, încercând să inspir încredere.

Mă priveau așteptându-se să fac ceva. Beatriz nu era nicăieri.

– Am să-i fac un consult rapid, am spus.

Nimeni nu părea că mă va opri, așa că nu aveam de ales decât să fac asta.

I-am lipit călcâiele de fese și i-am lăsat genunchii să stea drepți. Apoi, am așteptat până la următoarea contracție și, cât de ușor am putut, i-am palpat marginea colului uterin. Această procedură poate fi foarte dureroasă în timpul travaliului înaintat, dar era atât de obosită, încât abia dacă a gemut. Am stat acolo un minut, încercând să îmi fac o idee. Avea dilatație maximă și totuși nu simțeam capul copilului... pentru o fracțiune de secundă m-am întrebat dacă nu cumva asta era o altă glumă făcută de celelalte moașe, ca aceea cu păpușa pe care m-au pus să o țin la căldură în incubator. Dintr-odată, am simțit un fior de entuziasm. Le-am zâmbit liniștitor și m-am dus spre dulapul cu instrumente, sperând că obiectul pe care îl căutam eu nu fusese furat de un alt departament. Dar era acolo – semăna cu o mică andrea: bagheta mea magică. O țineam în palmă, cu un sentiment de euforie pentru ce urma să se întâmple – pentru ce urma să fac *eu* să se întâmple.

Aerul a fost sfâșiat de un alt țipăt al femeii de pe pat. Îmi era un pic teamă să fac asta fără asistență, dar știam că nu trebuia să mai aștept. Și, pentru că acum aparatul de monitorizare a bătăilor inimii fetale nu funcționa, nu aveam cum să aflu dacă bebelușul avea probleme.

– Țineți-o nemișcată, vă rog, i-am spus soțului și, calculând atent între contracții, am introdus cârligul și am făcut un mic orificiu în straturile suplimentare ale membranei care îmi dădusem seama că blocau ieșirea copilului.

Chiar și printre gemetele femeii și zgomotul traficului de afară, am auzit pocnetul plăcut al membranei care se rupsesse și, dintr-odată, s-a revărsat un șuvoi de fluid, iar femeia s-a ridicat și a spus, cu o oarecare surpriză și hotărâre, „trebuie să împing“. În momentul acela, a venit Beatriz. A observat

instrumentul din mâna mea, determinarea de pe fața femeii și, susținând-o împreună cu soțul ei, mi-a făcut semn din cap să continui.

După aceea, nu-mi mai amintesc prea clar. Îmi amintesc că am văzut smocul de păr moale și negru, cum i-am luat mâna femeii și i-am poziționat-o acolo, să se simtă încurajată de atingere. Îmi amintesc cum am învățat-o să împingă, să respire și, când copilul a început să iasă, strigam la fel de tare cum făceam când mergeam la meciuri de fotbal cu tata, ușurat, uimit, încântat. Și îmi amintesc imaginea acelei fetițe superbe când mi-a alunecat în palme, cu pielea ca marmura albastră transformându-i-se cu repeziciune în roz, ca un cameleon, înainte să scoată un țipăt puternic și indignat de salut la venirea ei întârziată pe lume.

Și, spre rușinea mea, îmi aduc aminte că a trebuit să-mi întorc capul deoarece, când am tăiat cordonul ombilical și i-am pus-o mamei la piept, mi-am dat seama că începusem să plâng și nu voiam ca Beatriz să le dea un alt motiv de glumă celorlalte moașe.

A apărut lângă mine, ștergându-și fruntea și făcând un semn în spate.

– Când termini, mi-a spus încet, o să mă duc la etaj să văd dacă îl pot găsi pe doctorul Cardenas. A pierdut foarte mult sânge și nu vreau să se miște până nu o vede și el. De-abia am auzit-o, iar ea și-a dat seama. M-a lovit ușor peste gleznă. Nu a fost rău, Ale, mi-a spus cu un zâmbet larg. Era pentru prima dată când mi se adresa pe numele real. Data viitoare ai putea chiar să-ți amintești să cântărești copilul.

Tocmai voiam să-i răspund cu aceeași monedă, starea euforică dându-mi curaj să vorbesc. Dar, în timp ce discutam, mi-am dat seama că atmosfera din încăperea se schimbase. Și Beatriz și-a dat seama și s-a oprit. În loc de susurul încântat al proaspetei mămici și a murmurilor admirative ale rudelor, se auzea doar o rugă șoptită:

– Diego, nu, nu, Diego, te rog...

Cuplul elegant se apropiase de pat. Am observat că femeia blondă tremura, zâmbind straniu cu jumătate de gură, încercând să întindă mâna spre bebeluș.

Mama își strângea copilul la piept, cu ochii închiși, șoptindu-i soțului ei:

– Diego, nu, nu pot să fac asta.

Soțul îi mângâia fața.

– Luisa, am fost de acord. Știi că am fost de acord. Nu ne permitem să ne hrănim nici copiii pe care-i avem, cu atât mai puțin încă unul.

Nu-și deschidea ochii și mâinile ei osoase strângeau șalul de spital, uzat de-

atâta spălat.

– Lucrurile se vor îmbunătăți, Diego. Vei avea mai mult de lucru. Te rog, *amor*, te rog, nu...

Chipul lui Diego s-a încrețit. S-a dus spre ea și a început să-i desprindă încet, unul câte unul, degetele de pe bebeluș. Ea plângea:

– Nu, nu, Diego, *te rog*.

Bucuria nașterii se evaporase și mi s-a făcut rău de la stomac când mi-am dat seama ce se întâmpla. Eram pe punctul de a interveni, dar Beatriz, cu o expresie neobișnuit de sumbră, m-a oprit cu o mișcare subtilă din cap.

– E al treilea anul ăsta, a murmurat.

Diego reușise să ia bebelușa. O ținea strâns, fără să se uite la ea și apoi, cu ochii închiși, a îndepărtat-o de el. Femeia blondă s-a apropiat.

– O s-o iubim atât de mult, a spus, accentul ei aristocratic înecându-i-se în lacrimi. Am așteptat atât de mult...

Mama devenise sălbatică acum, încerca să coboare din pat, iar Beatriz a sărit imediat și a imobilizat-o.

– Nu trebuie să se miște, a spus ea, cu vocea înăspriță din cauza propriei complicități nedorite. Este foarte important să nu o lași să se miște până când nu vine doctorul.

Diego și-a înfășurat brațele în jurul soției. Era greu de spus dacă încerca să o aline sau dacă o ținea prizonieră.

– Îi vor oferi totul, Luisa, și banii ne vor ajuta să ne hrănim copiii. Trebuie să te gândești la copiii noștri, la Paola, la Salvador... Gândește-te cum erau lucrurile...

– *Bebeluşul meu*, striga mama, fără să-l audă, zgâriindu-și soțul pe obraji, neputându-se opune forței lui Beatriz. Nu puteți să o luați.

Unghiile ei lăsaseră o dâră de sânge, dar el nu cred că observase.

Stăteam lângă chiuvetă, în timp ce cuplul se îndrepta spre ușă, având în urechi sunetul disperat al durerii pe care n-am să-l uit niciodată, fără să mai pot privi copilul la a cărui naștere participasem cu atâta bucurie.

Nici până azi nu pot să-mi amintesc ceva frumos de la nașterea primului copil pe care l-am adus pe lume. Îmi amintesc doar strigătele acelei mame, expresia de durere întipărită pe fața ei, o durere care știam, cu toată lipsa mea de experiență, că nu va dispărea vreodată. Și îmi amintesc femeia blondă, traumatizată și totuși hotărâtă în timp ce fugea, ca o hoată, murmurând „Va fi iubită“.

Cred că a spus-o de o sută de ori, deși nimeni nu o asculta.
„Va fi iubită.“

Capitolul 2

1963: Castelul Framlington, Norfolk

Trenul făcuse șase opriri neprevăzute între Norwich și Framlington, iar albastrul glacial infinit al cerului începea să se întunece, deși nu era nici măcar ora ceaiului. De câteva ori, Vivi văzuse conductorii coborând cu lopețile să curețe troienele de zăpadă de pe traseu și își simțea nerăbdarea întârzierii compensată cumva de o satisfacție perversă.

– Cine vine să ne ia sper să aibă lanțuri de iarnă, spuse ea, aburind geamul vagonului cu respirația, astfel încât a trebuit să facă un mic cerc cu degetul înmănușat ca să vadă. Nu mă închipui împingând la mașină pe o vreme ca asta.

– Nu o să fie nevoie să împingi, îi răspunse Douglas, din spatele ziarului. O să împingă bărbații.

– Va fi îngrozitor de alunecos.

– În cizme ca ale tale, da.

Vivi se uită la noile ei încălțări Courrèges², foarte încântată că i le remarcase. Total nepotrivite pentru vremea de afară, după cum îi spusese mama ei, care adăugase cu tristețe adresându-i-se tatălui lui Vivi că „nu era de vorbit cu ea“ în acel moment. Vivi, foarte ascultătoare în general, fusese extrem de hotâtă să nu poarte Wellington-urile³. Era primul bal la care mergea neînsoțită și nu putea să sosească acolo arătând ca o fetiță de doisprezece ani. Nu fusese singurul conflict: pentru că își aranjase părul în bucle elaborate care porneau din creștetul capului, nu mai putea purta căciula de lână, iar mama ei nu se hotăra dacă efortul de a o coafa merita riscul ca singura ei fiică să se aventureze în iarna cea mai friguroasă înregistrată vreodată doar cu o eșarfă pe cap.

– Voi fi bine, mințise ea. Nu o să mor de frig.

Îi mulțumea lui Dumnezeu că Douglas nu-și dăduse seama că purta indispensabili pe sub fustă.

Erau în tren de două ore, dintre care una fără căldură: conductorul le spusese că instalația de încălzire din vagonul lor se defectase încă înainte să se

lase frigul. Intenționaseră să meargă cu mașina, împreună cu mama Federicai Marshall, dar Federica făcuse mononucleoză infecțioasă (nu degeaba, remarcase sec mama lui Vivi, se numea „boala sărutului“), astfel că părinții lor îi lăsaseră, fără tragere de inimă, să călătorească singuri cu trenul, cu multe instrucțiuni clare că Douglas „o avea în grijă“. De-a lungul anilor, lui Douglas i se spusese de multe ori să aibă grijă de Vivi – dar ideea că Vivi era neînsoțită la unul dintre evenimentele sociale ale anului se pare că avea o greutate deosebită.

– Te deranjează că trebuie să călătoresc cu tine, D? spuse ea, cu o încercare de cochetărie.

– Nu fi proastă.

Douglas încă nu-l iertase pe tatăl lui că nu-i împrumutase mașina, un Vauxhall Victor⁴.

– Pur și simplu nu știu de ce părinții mei nu mă lasă să călătoresc singură. Au concepții atât de învechite...

Avea să fie în siguranță cu Douglas, spusese tatăl ei liniștitor. Este ca un frate mai mare. Cu deznădejde în suflet, Vivi știa că avea dreptate.

Își pusese un picior încălțat pe locul de lângă Douglas. El purta un palton gros de lână, iar pantofii lui, ca ai majorității bărbaților, aveau o dungă vagă de sare lăsată de zăpada fleșcăită care se uscaseră.

– Toată lumea importantă se pare că va veni diseară, spuse ea. Mulți care au vrut invitații nu au reușit să facă rost.

– Puteau să o ia pe a mea.

– Se pare că va veni și fata aia, Athene Forster. Cea care a fost nepoliticoasă cu Ducele de Edinburgh. Ai mai văzut-o pe la vreun eveniment la care ai fost?

– Nu.

– Pare îngrozitoare. Mama a văzut-o în ziar, la rubrica de bârfe, și a început să turuie despre cum banii nu cumpără educația sau așa ceva. Făcu o pauză și își frecă nasul. Mama Federicai crede că nu se va mai întâmpla așa ceva în sezonul care va începe curând. Zice că fetele ca Athene îl distrug și de aceea i se spune Ultima Debutantă.

Douglas pufnește, dar nu-și ridică ochii din ziar.

– Ultima Debutantă. Ce prostie! Întregul sezon este o prefăcătorie. Așa e de când regina a încetat să mai primească lume la curte.

– Dar încă e un mod drăguț să întâlnești oameni.

– Un mod drăguț să iei băieți drăguți și fete de familie bună și să îi combini

în căsătorii potrivite. Douglas își strânse ziarul și îl puse pe locul de lângă el. Se întinse pe spate și își împreună mâinile sub cap. Lucrurile se schimbă, Vee. În zece ani, nu vor mai fi baluri ca ăsta. Nu vor mai fi rochii și fracuri extravagante.

Vivi nu era prea sigură, dar se gândi că asta avea de-a face cu obsesia lui Douglas față de ceea ce el numea „reforma socială“, care părea să acopere totul, de la ideea lui George Cadbury despre educarea clasei muncitoare, până la comunismul din Rusia. Prin intermediul muzicii populare.

– Păi, și ce vor face oamenii ca să se întâlnească?

– Vor fi liberi să se vadă cu cine vor dori, indiferent de origini. Va fi o societate fără clase sociale.

Era greu să-ți dai seama din tonul vocii dacă el chiar considera că era un lucru bun sau dacă doar formula un avertisment. Așa că Vivi, care citea rar ziarele și nu avea opinii proprii, scoase un sunet aprobator și începu să se uite din nou pe geam. Spera, nu pentru prima dată, să-i reziste coafura toată seara. Se va descurca la quickstep⁵ și Gay Gordons⁶, îi spusese mama ei, dar trebuia să fie mai atentă la Dashing White Sergeant⁷.

– Douglas, poți să-mi faci o favoare?

– Ce?

– Știi că tu chiar nu ți-ai dorit să vii...

– Nu mă deranjează.

– Și știi că urăști să dansezi, dar dacă trec câteva melodii și nu mă invită nimeni, îmi promiți un dans? Nu cred că voi suporta să stau pe margine toată noaptea. Își scoase mâinile din căldura relativă a buzunarelor. Avea unghiile date cu oją perlată care strălucea, reflectând în irizații opalescente florile de gheață ce acopereau fereastra vagonului. Am exersat o grămadă. Nu o să te fac de râs.

El zâmbi și, în ciuda frigului îngrozitor din vagon, Vivi simți că se încălzește.

– Nu o să stai pe margine, îi spuse, punându-și picioarele pe locul de lângă ea. Dar da, prostuțo. Sigur că voi dansa cu tine.

Castelul Framlington nu era vreuna dintre bijuteriile arhitectonice ale Angliei. Impresia inițială de vechime era înșelătoare: oricine având cunoștințe minime de arhitectură, putea să-și dea imediat seama că turnurile sale gotice nu se potriveau cu coloanele în stil Palladian, că ferestrele sale înguste cu

vitralii aveau un efect dezagreabil asupra acoperișului cu frontoane de deasupra sălii de bal supradimensionate, că peste roșul neîmblânzit al zidurilor de cărămidă nu trecuseră decât câteva anotimpuri. Era, pe scurt, un amalgam, un hibrid al celor mai nepotrivite alegeri menite să refacă imaginea unui trecut mitic, statura lui impozantă oferind oarecare prestanță peisajului rural plat din jur.

Grădinile sale, când nu erau îngropate sub câteva zeci de centimetri de zăpadă, arătau teribil de simetrice; pajiștile erau tunse cu grijă și iarba era deasă ca nodurile unui covor scump, grădina de trandafiri nu era amenajată ca un spațiu plăcut sălbatic, ci în rânduri rigide de tufe tăiate brutal, toate având aceeași formă și dimensiune. Culorile nu erau roz prăfuit sau piersiciu, ci roșu sângeriu, create sau altoite în laboratoare din Olanda sau Franța. De fiecare parte, erau rânduri de *leylandii*⁸ de un verde uniform, care se pregăteau, încă de când erau puieti, să înconjoare casa și dependențele de lumea exterioară. Nu semăna cu o grădină, ci mai degrabă cu o tabără de concentrare horticolă, după cum remarcase un oaspete.

Dar toate aceste detalii păreau să nu deranjeze grupul de vizitatori care, cu bagajele în mâini, se revărsau pe alea de acces dată cu sare care șerpuia în fața casei. Unii dintre aceștia fuseseră invitați personal de Bloombergi care își proiectaseră singuri castelul (și tocmai fuseseră descurajați să cumpere titlul aferent), unii fuseseră invitați prin intermediul prietenilor mai bine poziționați ai familiei Bloomberg, cu permisiunea acestora, pentru a crea atmosfera potrivită. Iar unii își făcuseră pur și simplu apariția, sperând cu abilitate că, în toiul evenimentelor, câteva persoane în plus cu înfățișarea și accentul corect nu vor deranja pe nimeni. Bloombergii, cu o avere câștigată de curând în domeniul bancar și hotărâți să păstreze vie tradiția debutului în societate pentru gemenele lor, erau cunoscuți pentru ospitalitate. Iar lucrurile erau mai relaxate acum – nimeni nu mai era aruncat afară în zăpadă. Mai ales când interiorul era de curând decorat și trebuia arătat.

Vivi se gândise o vreme la asta în timp ce stătea în camera ei (avea la dispoziție prosoape, obiecte de toaletă și un uscător de păr cu două viteze), care se afla la cel puțin două holuri distanță de cea a lui Douglas. Ea făcea parte dintre cei norocoși, mulțumită relației de afaceri a tatălui lui Douglas cu David Bloomberg. Cele mai multe fete fuseseră cazate la un hotel la câțiva kilometri depărtare, dar ea avea să stea într-o cameră aproape de trei ori mai mare decât cea de acasă și de două ori mai luxoasă.

Lena Bloomberg, o femeie înaltă și elegantă care avea aerul obosit al cuiva care știa de mult că singura atracție a soțului ei pentru ea era de natură financiară, își ridicase sprâncenele la salaturile lui extravagante de bun venit și spusese că era ceai și supă în salon pentru cei care doreau să se încălzească și că, dacă era *ceva, orice* de care Vivi avea nevoie, nu trebuia decât să ceară – probabil nu doamnei Bloomberg personal. Apoi, îi spusese unui servitor să-i arate unde îi era camera – bărbații erau într-o aripă separată –, și Vivi, după ce încercase fiecare cutie cu cremă și mirosise fiecare sticlă de șampon, stătuse puțin înainte să se schimbe, bucurându-se de libertatea neașteptată și întrebându-se cum ar fi să trăiești așa în fiecare zi.

În timp ce își punea rochia (corset strâns, fustă lungă lila, făcute de mama ei după un model din revista Butterick) și își schimba cizmele cu pantofii, putea auzi zumzetul îndepărtat al vocilor celor care treceau prin fața ușii ei, o atmosferă de anticipare strecurându-se prin pereți. De la parter auzea formația care făcea pregătiri, pașii anonimi și grăbiți ai personalului care pregătea camerele și exclamațiile de salut ale cunoscuților care se întâlneau pe scări. Aștepta balul de câteva săptămâni. Acum, că era acolo, o apucase un fel de frică asemănătoare cu aceea pe care o simțea când mergea la dentist. Nu doar pentru că, probabil, singura persoană pe care o cunoștea era Douglas sau pentru că, deși se simțise foarte liberă și rafinată în timpul călătoriei cu trenul, acum se simțea foarte tânără, ci pentru că, lângă toate fetele acelea care sosiseră, cu nasul pe sus și atrăgătoare în rochiile lor de seară, ea părea dintr-odată șleampătă și nepotrivită, iar botinele ei își pierduseră deja lustrul. Pentru că Veronica Newton nu prea frapa. În ciuda buclelor feminine și a hainelor elegante, trebuia să admită că arăta destul de banal. Avea forme destul de generoase, într-o perioadă în care idealul de frumusețe era să fii cât mai slabă. Era rumenă în obraji, când ar fi trebuit să fie palidă și cu ochi de căprioară. Încă purta fuste *dirndl* și bluze cu nasturi, în timp ce acum era la modă să porți modele cu croială în A, moderne. Chiar și părul, blond natural, era rebel și creț, refuzând să se așeze în șuvițe geometrice ca al manechinelor din revistele *Honey* sau *Petticoat*, și să-i încadreze fața într-un fel atrăgător. Acum, aranjat în bucle artificiale, era mai degrabă rigid și neascultător și nu semăna cu coafura șic pe care și-o imaginase. Și, cireașa de pe tort, părinții ei, într-un moment de lipsă de imaginație care nu-i caracteriza, o porecliseră Vivi, iar lumea părea dezamăgită când o cunoștea, așteptându-se la un

exotism pe care ea nu îl avea. „Nu toată lumea poate fi frumoasa balului“, îi spusese mama ei, liniștind-o. „Vei fi soția drăguță a cuiva.“

Nu vreau să fiu soția drăguță a cuiva, se gândea Vivi, privindu-se în oglindă cu un sentiment obișnuit de nemulțumire. Vreau doar ca Douglas să facă o pasiune pentru mine. Își derulă rapid în minte fantezia, ca o carte citită și recită – aceea în care Douglas, șocat de frumusețea ei în rochia de bal, o învârtea pe ringul de dans și valsa cu ea până când amețea, cu brațele lui puternice în jurul taliei sale și cu obrazul lipit de al ei... (Trebuia să recunoască, semăna foarte tare cu scena din *Cenușăreasa* de Walt Disney. Așa ar fi trebuit, dar lucrurile deveneau confuze după ce se sărutau.) De când ajunsese aici, reveria era întreruptă de fete zvelte și enigmatice care semănau cu Jean Shrimpton, care îl distrăgeau cu zâmbete incitante și țigări Sobranie – așa că trebuia să înceapă alt vis în care, la finalul serii, Douglas o escorta până în acest domitor imens, așteptând cu nerăbdare în ușa deschisă și apoi, în sfârșit, o conducea cu tandrețe lângă fereastră și îi privea fața la lumina lunii...

– Vee, ești îmbrăcată? Vivi sări rușinată în picioare, în momentul în care Douglas bătu tare în ușă. Mă gândeam că am putea coborî mai devreme. M-am întâlnit cu un fost coleg de școală și ne ține niște șampanie. Mai ai mult?

Plăcerea de a fi chemată de Douglas se combina cu tristețea de a fi găsit deja pe altcineva cu care să stea de vorbă.

– Două secunde, strigă ea, dându-și cu rimel pe gene și rugându-se ca în seara asta el să o privească altfel. Vin imediat.

El arăta perfect în ținută de gală, bineînțeles. Spre deosebire de tatăl ei, a cărui burtă se revărsa penibil peste brâul care arăta ca vela umflată de vânt a unei corăbii, Douglas era mai înalt și mai zvelt, cu umerii lați sub țesătura neagră a smochingului, cu pielea uimitor de proaspătă în contrast cu monocromia cămășii. Ea se gândea că probabil era conștient că arăta bine. Când îi mărturisise asta în glumă, ca să-și ascundă dorința intensă pe care i-o provocase apariția lui, el zâmbise strâmb, spunând că se simțea ca un prost încătușat. Apoi, ca și când s-ar fi simțit stânjenit că uitase, o complimentase la rândul lui.

– Și tu arăți destul de bine, bătrânico, spuse el, punându-și brațul în jurul ei și strângând-o frățeste.

Nu era un gest de Făt-Frumos, dar era o apropiere. Vivi o resimțise ca o atingere radioactivă pe piele.

– Știai că suntem, în mod oficial, înzăpeziți?

Alexander, colegul de școală palid și pistriuat al lui Douglas, îi adusese încă un pahar. Era la al treilea pahar de șampanie, iar starea de paralizie pe care o simțise inițial, când se confruntase cu chipurile fermecătoare în fața ei, se evaporase.

– Ce? întrebă ea.

Se aplecă spre ea, astfel încât să acopere muzica:

– Zăpada. A început din nou să ningă. Se pare că nimeni nu poate să treacă de capătul șoselei până când nu vor aduce mai mult pietriș mâine.

Și el, ca mulți dintre bărbați, purta o jachetă roșie („Roz“, o corectase el), iar aftershave-ul lui era extrem de puternic, ca și când nu știuse cât să-și dea.

– Unde o să stai?

Vivi avu imediat imaginea a mii de trupuri întinse pe podeaua sălii de bal.

– Oh, sunt în siguranță. Stau aici, ca și tine. Totuși, nu știu ce vor face restul. Probabil vor merge toată noaptea. Câțiva băieți cred că ar fi făcut asta oricum.

Spre deosebire de Vivi, cei mai mulți din jurul ei păreau că ar fi stat treji până în zori, de fapt. Toți arătau foarte siguri pe ei și degajați, neintimidați de atmosfera grandioasă. Calmul cu care discutau sugera că nu era nimic special în a se afla într-un loc atât de impunător, chiar dacă aveau la dispoziție o armată de servitori a căror singură dorință era să le ofere mâncare și băutură, și că nu aveau însoțitori într-o noapte în care fetele și băieții puteau să stea împreună. Fetele își etalau nonșalante rochiile, cu indiferența celor pentru care hainele elegante de seară erau ceva obișnuit.

Nu arătau ca personajele din filmele lui Disney. Printre tiare și perle, erau ochi machiați exagerat cu tuș, țigări și fuste Pucci. Și, în ciuda eleganței distonante a sălii de bal, decorate ca un tort de nuntă, a rochiilor ample de bal și de seară, nu durase mult până când formației i se ceruse să renunțe la dansurile tradiționale din playlist și să cânte ceva mai modern – o versiune instrumentală a melodiei *I Wanna Hold Your Hand* adusese fetele aclamând pe ringul de dans, scuturându-și coafurile elaborate și unduindu-și șoldurile, făcându-le pe matroanele de pe margine să rămână perplex, clătinând din cap dezaprobator, iar pe Vivi să conchidă cu tristețe că nu va mai apuca să valseze cu Douglas.

Nici măcar nu era sigură că el își mai amintea de promisiune. De când

intraseră în sala de bal, păruse distras, ca și când presimțea ceva ce ea nu înțelegea. De fapt, Douglas nu părea deloc el însuși, fumând trabuc împreună cu prietenii lui și făcând glume pe care ea nu le înțelegea. Era destul de sigură că nu vorbea despre colapsul iminent al sistemului de clase sociale – la o adică, părea în largul lui printre smochinguri și jachete de vânătoare. De câteva ori încercase să-i spună ceva în privat, ceva care să restabilească legătura dintre ei, un anumit grad de intimitate. La un moment dat, făcuse o glumă îndrăzneță despre cum trăgea din trabuc, dar el nu păruse prea interesat – ascultase, cum spunea mama ei, „cu jumătate de ureche“. Apoi, cât putuse de politicos, se reîntorsese la conversația cu ceilalți.

Începuse să se simtă prost, așa că-i era aproape recunoscătoare lui Alexander că îi dădea atenție.

– Ce zici de un twist? o întrebase el, iar ea fusese nevoită să i se confeseze că nu învățase decât dansurile clasice. E ușor, spusese el, conducând-o pe ring. Strivești o țigară cu degetul de la picior și te freci cu un prosop pe spate. Te-ai prins?

Arătase atât de comic, încât ea izbucnise în râs și aruncase o privire peste umăr să vadă dacă Douglas observase. Dar Douglas, nu pentru prima dată în acea seară, dispăruse.

La opt, un maestru de ceremonii anunță că se organiza un bufet cu gustări, iar Vivi, un pic mai amețită decât atunci când sosise, se așezase la coadă la *sole Véronique* sau *boeuf bourguignon* și se întreba cum să-și potolească foamea, știind că nici una dintre fetele din jur nu mânca mai mult de câteva rondele de morcov.

Aproape accidental, se integrase într-un grup de prieteni de-ai lui Alexander. El le-o prezentase într-un fel cam posesiv, iar Vivi se surprinsese trăgându-și în sus corsajul, conștientă că dezvăluia un decolteu destul de generos.

– Ați fost la Ronnie Scott? întreabă cineva, aplecându-se spre ea, astfel încât a trebuit să-și îndepărteze farfuria.

– Nu l-am cunoscut. Îmi pare rău.

– Este un club de jazz. Pe Gerrard Street. Ar trebui să-i spui lui Xander să te ducă acolo. Îl cunoaște pe Stan Tracy.

– Chiar nu știu...

Vivi făcu un pas în spate, cerându-și scuze când dădu peste băutura cuiva.

– Dumnezeule, mor de foame. Am fost la Atwoods săptămâna trecută și tot

ce aveau în meniu erau pate și *consommé* de somon. A trebuit să le plătesc pe fete să-mi dea și porțiile lor. Am crezut că o să leșin de foame.

– Nimic nu e mai prost decât un bufet prost.

– Nu pot să nu-ți dau dreptate, Xander. Anul ăsta mergi la schi?

– La Verbier. Părinții mei au închiriat casa lui Alfie Baddow. Ți-l amintești pe Alfie?

– În curând, vom avea nevoie de schiuri să plecăm de aici.

Vivi se dăduse într-o parte, în timp ce conversațiile continuau în jurul ei. Începea să se simtă stânjenită de felul în care Xander o mângâiasse pe spate de câteva ori „accidental“.

– L-a văzut cineva pe Douglas?

– Flirta cu o blondă în galeria cu tablouri. I-am transmis un pupic când am trecut pe lângă el.

Se prefăcu că-și linge degetul și că i-l bagă în ureche celui de lângă el.

– Încă un dans, Vivi?

Alexander îi întinse mâna și încercă să o conducă spre ring.

– Eu... eu cred că fac o pauză.

Își pipăi părul și-și dădu îngrozită seama că buclele ei nu mai erau rotunde și perfecte, ci se lăsaseră ca o claie de paie.

– Hai să mergem la masa de jocuri, atunci, propuse el și-și oferi brațul. Fii amuleta mea norocoasă.

– Putem să ne vedem acolo? Chiar trebuie să... îmi pudrez nasul.

Un șir șerpuitor și animat se formase la ușa toaletei de la parter, iar Vivi, care stătea singură în timp ce sporovăiala și zgomotul se revărsau în jurul ei, își dădu seama că îi va fi greu să aștepte până îi venea rândul. Se simți mai degrabă derutată când auzi deodată că o strigă cineva:

– Vivi! Draga mea! Sunt Isabel. Izzy? De la doamna Montfort? Arăți fabulos!

Spațiul dintre ea și ușa closetului era acum ocupat.

Fata, de care Vivi își amintea vag (asta probabil atât din cauza cantității de șampanie pe care o băuse, cât și pentru că pur și simplu nu o recunoscuse) se băgă în fața ei, ridicându-și fără eleganță fusta lungă roz cu o mână și o sărută pe Vivi în spatele urechii.

– Draga mea, pot să mă bag în fața ta? Pur și simplu, *nu mai pot*. Și am să mă fac de râs dacă... *Minunat*.

Când ușa se dechise în fața lor, Isabel se năpusti înăuntru, iar Vivi rămase

cu picioarele strânse, cu vezica explodând și cu o senzație inconfortabilă de disperare.

– Vaca naibii, se auzi o voce în spatele ei. Vivi se îmbujoră simțindu-se vinovată, imaginându-și că era vorba despre ea. Ea și acea fată Forster i-au monopolizat pe Toby Duckworth și pe băieții din regimentul de cavalerie toată seara. Margaret B-W este extrem de supărată.

– Athene Forster nici măcar nu-l place pe Toby Duckworth. Doar își bate joc de el, fiindcă știe că el a făcut o pasiune pentru ea.

– El și jumătate dintre cei din nenorocitele de cazarme din Kensington.

– Nu știi cum de nu văd cine e ea.

– Cu siguranță văd suficient din ea.

Urmă un hohot de râs, și Vivi își luă inima-n dinți și se întoarse să se uite peste umăr.

– Părinții ei nici nu prea vorbesc cu ea, am auzit.

– Ești surprinsă? Are o adevărată „reputație“.

– Știi că se zvonește că...

Vocile din spatele ei se reduceră la un murmur, iar Vivi se întoarse spre ușă, să nu lase impresia că trage cu urechea. Încercă, fără succes, să nu se mai gândească la vezică. Apoi încercă, cu și mai puțin succes, să nu se gândească unde putea fi Douglas. Era îngrijorată că el și-ar putea face o impresie greșită despre relația ei cu Alexander. Și era dezamăgită de cât de plictisitor era balul față de ce-și imaginase. Abia dacă îl văzuse pe Douglas și, când îl văzuse, păruse un străin inabordabil, deloc ca Douglas *al ei*.

– Intri?

Fata din spatele ei îi făcu semn spre ușa deschisă. Isabel probabil că plecase fără să-i mai adreseze vreun cuvânt. Simțindu-se păcălită și prostită, Vivi intră în cabina de toaletă, apoi trase o înjurătură când tivul fustei se murdări atunci când se atinse de o substanță lipicioasă neidentificabilă de pe podeaua de marmură.

Urină, își aranjă nemulțumită părul, își dădu cu pudră ca să-și acopere luciul feței, apoi încercă stângaci să-și dea cu rimel pe genele care arătau deja ca niște piciorușe de păienjeni. Nu exista nimic de poveste în înfățișarea ei, reflectă ea. Doar dacă nu le luai în calcul și pe Surorile Urâte.

Bătaia nerăbdătoare în ușă devenise prea insistentă să o mai ignore; se grăbi să iasă în vestibul, cerându-și scuze că stătuse prea mult înăuntru. Dar nimeni nu o băgă în seamă.

Șirul de fete se holba în direcția sălii de jocuri, unde era mare zarvă. Vivi avu nevoie de doar câteva momente să se dezmeticească, apoi, împreună cu restul, urmări zgomotul și exclamațiile sporadice, simțind cum aerul se răcise instantaneu. Era un sunet înăbușit de corn, iar Vivi își dădu seama că trebuia să fi început concursul de suflat în corn despre care îi spusese Xander. Dar cine sufla în corn nu o făcea deloc cu măiestrie; aerul era expulzat în hopuri, ca și când rămânea fără suflare sau râdea.

Vivi se opri la intrarea în sala de jocuri, în spatele unui grup de bărbați și se uită în jur. În partea cealaltă a încăperii imense, cineva deschisese ușile franceze care dădeau spre pajiște, astfel încât fulgi de nea rătăciți pătrunseseră înăuntru. Își înfășură brațele în jurul ei, simțind că i se face pielea de găină. Își dădu seama că tocmai călcase pe cineva pe picior și se trase într-o parte, uitându-se vinovată la chipul bărbatului, pregătindu-se să-și ceară scuze. Dar el nu observase. Se holba drept înainte, cu gura parțial deschisă, ca și când, în confuzia bahică în care era, nu-i venea să-și creadă ochilor ce vedea.

Fiindcă acolo, răsucindu-se printre mesele de ruletă și blackjack, se afla un cal sur uriaș, cu nările fremătând și uitându-se în toate părțile în timp ce pășea nervos înainte și înapoi, cu copitele încă acoperite de zăpadă, înconjurat de o mare de fețe consternate. Călare pe el era fata cea mai palidă pe care o văzuse vreodată Vivi, cu rochia ridicată astfel încât i se vedeau picioarele lungi de alabastru, încălțată cu pantofi strălucitori de bal, cu părul negru lung fluturând, cu un braț dezgolit ridicat ținând hățurile și strunind cu îndemânare animalul printre mese, iar cu celălalt ducând cornul de alamă spre buze. Vivi observă absentă că, spre deosebire de brațele ei deja înghețate, ale celeilalte nu dădeau nici un semn că ar suferi de frig.

– Uite vulpea!

Unul dintre tinerii îmbrăcați în haină roz din colț sufla într-un alt corn. Alți doi se urcaseră pe mese ca să vadă mai bine.

– Să fiu al naibii dacă-mi vine să cred ce văd.

– Sari peste mesele de ruletă! Le tragem pe toate la un loc!

Vivi îl văzu pe Alexander în colț, râzând și ridicând paharul ca și când ar fi salutat ironic. Lângă el, câteva însoțitoare respectabile se agitau panicate, făcând semne spre mijlocul încăperii.

– Pot să fac eu pe vulpea? Te las să mă prinzi...

– Of! Dumnezeuule, fata asta ar face *orice* ca să atragă atenția.

Athene Forster. Vivi recunoscuse vocea fetei care fusese la coadă la toaletă.

Dar, la fel ca toți ceilalți, era captivată de neobișnuita priveliște din fața lor. Athene își oprise calul și se aplecase peste grumazul lui, adresându-se unui grup de tineri pe un ton scăzut și grav:

– Îmi aduce cineva ceva de băut, dragilor?

În vocea ei exista un fel de cunoaștere a lucrurilor, mai tristă și mai ciudată decât ar putea cineva înțelege vreodată. O urmă de durere care s-ar auzi chiar și în momentele ei cele mai fericite. O mare de pahare erau întinse spre ea, strălucind în lumina de mii de wați a candelabrelor de cristal. Își lăsă cornul, ridică un pahar și îl bău dintr-o singură înghițitură, în aplauzele celor din jur.

– Acum, care dintre voi, dragii mei, îmi aprinde o țigară? Mi-am pierdut-o pe a mea când am ieșit din grădina de trandafiri.

– Athene, bătrânico, ai de gând să o faci pe Lady Godiva, nu-i așa?

Se auzi un hohot de râs. Care se opri brusc. Formația amuți, iar Vivi se uită în spate, urmărind sunetul unei exclamații șoptite.

– *Ce naiba crezi că faci?*

Lena Bloomberg ajunsese în mijlocul încăperii și stătea acolo, cu rochia de culoarea smaraldului subliniindu-i ținuta zveltă, privind direct spre calul care se învârtea și ținându-și mâinile încordate în șold. Fața ei era stacojie de furie stăpânită, iar ochii îi străluceau la fel de tare ca pietrele prețioase din jurul gâtului. Lui Vivi i se strânse stomacul gândindu-se la ce va urma.

– M-ai auzit?

Athene Forster nu părea nici pe departe intimidată.

– Este un bal vânătorec. Bătrânul Forester aici prezent se simțea un pic nebăgat în seamă.

Un alt hohot de râs.

– Nu ai *nici un drept...*

– Din câte văd, el este mai îndreptățit decât dumneavoastră, doamnă Bloomberg, să se afle aici. Domnul B mi-a spus că dumneavoastră nici măcar nu vânați.

Bărbatul de lângă Vivi înjură admirativ în barbă.

Doamna Bloomberg deschise gura să spună ceva, dar Athene flutură mâna spre ea.

– Nu începeți un război. Eu și Forester ne-am gândit că am putea face lucrurile un pic mai... *autentice*. Athene se aplecă după un alt pahar de șampanie și îl dădu pe gât cu o langoare extremă, apoi adăugă atât de încet,

încât nu o auziră decât cei care se aflau foarte aproape: Spre deosebire de această casă.

– Dă-te jos de pe calul soțului meu imediat! Cum *îndrăznești* să abuzezi de ospitalitatea noastră în asemenea mod?

Lena Bloomberg ar fi avut o atitudine impunătoare în orice moment; înălțimea și aerul autoritar, însoțite de opulența fără limite arătau că nu era obișnuită să fie contrazisă. Deși nu se mișcase de când vorbise prima dată, senzația de furie controlată risipise orice urmă de veselie din cameră. Oamenii se priveau neliniștiți, întrebându-se care dintre cele două va ceda prima.

Se așternu o liniște apăsătoare.

Părea să fie Athene. Pentru o scurtă eternitate, se uită fix la doamna Bloomberg, apoi se lăsă pe spate și începu să mâne calul înapoi printre mese, oprindu-se doar să ia o țigară.

Vocea femeii mai în vârstă șuieră prin încăperea încremenită:

– Am fost avertizată să nu te invit, dar părinții tăi m-au asigurat că te-ai maturizat. E limpede că s-au înșelat și îți promit că de îndată ce se va încheia petrecerea, o să le transmit acest lucru cât mai clar.

– Bietul Forester, șopti Athene, întinsă pe grumazul calului. Voia și el să joace puțin pocher.

– Între timp, nu vreau să te mai văd în seara asta. Consideră-te norocoasă că vremea nu-mi permite să te arunc afară, domnișoară.

Tonul înghețat al doamnei Bloomberg o însoți pe Athene în timp ce se îndrepta cu calul spre ferestrele franceze.

– Nu vă faceți griji pentru mine, doamnă Bloomberg. Fata își întoarse capul cu un surâs lent, șarmant. Am fost gonită din case *mult mai de soi* decât aceasta.

Îmboldit cu pantofii ei strălucitori, calul coborî micile trepte de piatră și se pierdu, aproape fără zgomot, în întunericul ninsorii.

Era o tăcere încărcată, apoi, la instrucțiunile stricte ale gazdei, formația începu din nou să cânte. Grupuri de persoane discutau arătând spre urmele ude de copite de pe podeaua lustruită, în timp ce atmosfera începea încet să se reînsuflească. Maestrul de ceremonii anunță că în cinci minute urma să înceapă concursul de suflat în corn în Sala Mare și că, pentru cei cărora le era foame, cina încă se servea în sufragerie. În câteva minute, tot ce rămăsese din apariția lui Athene era o imagine fantomatică în mintea celor care o

văzuseră – deja estompată de perspectiva următoarelor ocazii de divertisment – și câteva băltoace de zăpadă topită pe pardoseală.

Vivi încă se holba la Douglas. Acesta stătea lângă șemineul uriaș, fără să-și dezlipască privirea de pe ferestrele franceze, așa cum nu și-o dezlipise de Athene Forster cât se aflase pe calul imens, la câțiva metri de el. În timp ce persoanele din jurul lui fuseseră consternate sau șocate, chicotind nervos, pe chipul lui Douglas Fairley-Hulme era altceva. Calm și fascinație. Ceva ce o înfricoșa pe Vivi.

– Douglas? spuse ea, croindu-și drum spre el și încercând să nu alunece pe podeaua udă.

El nu părea să o fi auzit.

– Douglas? Mi-ai promis un dans.

O observă abia câteva secunde mai târziu.

– Ce? Oh, Vee. Da. Sigur. Privirea lui se mai îndreptă o dată spre uși. Eu... eu trebuie doar să-mi iau o băutură mai întâi. Îți aduc și ție un pahar. Revin imediat.

Acesta era momentul, se dumirise Vivi după aceea, în care fusese obligată să accepte că seara nu avea să se încheie ca în basme pentru ea. Douglas nu se întorsese cu băuturile, iar ea rămăsese lângă șemineu patruzeci de minute, cu un zâmbet vag și înghețat pe chip, încercând să pară hotărâtă, nu lăsată deoparte ca o piesă de schimb. Inițial, nu dorise să se miște, fiindcă era atât de multă lume, iar casa, atât de mare încât nu era convinsă că Douglas avea să găsească atunci când își va aduce aminte. Dar, când își dăduse seama că grupul de lângă aranjamentul floral remarcase că stătea singură și același chelner trecuse de trei ori pe lângă ea, de două ori să-i ofere băuturi, iar a treia oară să o întrebe dacă se simțea bine, acceptase a doua invitație la dans a lui Alexander.

La miezul nopții, se ținuse un toast și urmase un joc ciudat, neoficial, care implica un tânăr cu o coadă de vulpe atașată de jachetă și care alerga prin casă, urmărit neobosit de câțiva dintre prietenii îmbrăcați în haine roz cu cornuri de vânătoare. Unul dintre ei alunecase și se lovise tare de podeaua ceruită, rămânând inconștient lângă scara principală. Dar altul îi turnase conținutul unui pahar pe gât și își revenise improșcând și înecându-se, se ridicase și continuase vânătoarea ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat. La ora unu, Vivi, care își dorea să se întoarcă în camera ei, îi spusese lui Alexander

că-l va însoți la masa de blackjack unde, în mod neașteptat, el câștigase șapte lire. Într-o pornire de exuberanță, el îi spusese că ea ar trebui să ia banii. Felul în care spusese că era „talismanul lui“ îi provocase puțină greață – asta sau cantitatea de șampanie pe care o băuse. La unu și jumătate, o văzuse pe doamna Bloomberg discutând aprins cu soțul ei într-o încăpere care părea să fie biroul lui. Abia vizibile, picioarele unei femei întinse pe jos, cu ciorapi lucioși de culoarea perlei se conturau discret. Vivi le recunoscuse ca aparținându-i unei fete roșcate pe care o văzuse mai devreme vomitând pe fereastră.

La două, când un orologiu invizibil din clopotnița unei biserici confirmase ora, Vivi fusese silită să accepte că Douglas nu avea să-și respecte promisiunea, că ea nu se va cuibări în brațele lui, că seara nu se va sfârși cu mult așteptatul sărut. În haosul din jur, fetele țipând, cu chipurile roșii și confuze, băieții beți discutând pe canapele sau, ocazional, certându-se prosteste, tot ce își dorea era să fie singură în cameră și să plângă fără să-și facă probleme de ce ar putea crede cineva despre ea.

– Xander, eu cred că o să merg în cameră.

O ținea familiar de talie în timp ce vorbea cu unul dintre prietenii lui. Se întoarse surprins spre ea.

– Ce?

– Sunt foarte obosită. Sper că nu te superi. A fost o seară minunată, mulțumesc foarte mult.

– Nu poți pleca acum la culcare. El se legănă teatral pe călcâie. Petrecerea abia începe.

Urechile îi erau, observă ea, stacojii, iar pleoapele îi acopereau ochii pe jumătate.

– Îmi pare rău. Ai fost extrem de amabil. Dacă dai de Douglas, îi spui că... îi spui că m-am retras în cameră?

– Douglas? lătră o voce din spatele lui Alexander. Nu cred că Douglas va fi prea deranjat.

Câțiva dintre bărbați schimbară priviri și izbucniră în râs.

Ceva din expresia lor o făcu să nu-și dorească să-i întrebe ce au vrut să spună. Sau poate era doar pentru că se simțise toată seara ca și cum ar fi fost o verișoară naivă și demodată și nu avea chef să-și mai perpetueze acea imagine. Ieși din sala de jocuri, acoperindu-și pieptul cu brațele, fără să-i mai pese cum arăta. Oricum, cei din jur erau prea beți ca să-i acorde atenție. Membrii

formației luaseră o pauză și mâncau tartine de pe o tavă, cu instrumentele sprijinite de scaune, în timp ce din difuzoare se revărsa o melodie tristă a lui Dusty Springfield care o făcu pe Vivi să-i vină să plângă.

– Vivi, nu poți pleca încă.

Alexander era chiar în spatele ei. Întinse mâna și o trase de umăr. Poziția capului său spunea tot ce avea nevoie să știe despre cât băuse.

– Chiar îmi pare rău, Alexander. Sincer, m-am simțit foarte bine. Dar sunt obosită.

– Vino... vino să mâncăm ceva. O să facă salată de pește și o s-o aducă în curând în sufragerie. O ținea de braț și o strângea puțin cam tare. Știi... ești foarte drăguță în... rochia ta. Ochii lui se fixaseră pe *decolteul* ei, iar alcoolul îi ștersese orice urmă de decență din privire. Foarte drăguță, spuse el. Și apoi, în caz că nu auzise, repetă: Foarte, foarte drăguță.

Vivi era indecisă. Să-l lase baltă și să plece acum ar fi fost culmea impoliteței față de cineva care făcuse un asemenea efort să o întrețină. Și totuși, felul în care-i privea sânii o făcea să se simtă prost.

– Xander, poate ne întâlnim la micul dejun.

El nu părea să o fi auzit.

– Problema cu femeile slabe, spunea el, cu ochii pironiți în decolteul ei, și sunt atât de multe nenorocite slabe zilele astea...

– Xander?

– ... este că nu au sânii. Nu au deloc sânii.

În timp ce vorbea, încercă să întindă o mână spre ea. Doar că nu voia să-i atingă mâna.

– Of! Tu!

Bunul-simț al lui Vivi o făcu să nu-i dea o replică potrivită. Se întoarse și părăsi repede camera, protejându-și sânii cu o mână și ignorând rugămintele destul de slabe care se azeau în urma ei.

Trebuia să-l găsească pe Douglas. Nu putea să doarmă până nu-l găsea. Trebuia să se asigure că, indiferent cât de inabordabil fusese în noaptea aceea, odată ce plecau din acest loc, va fi din nou Douglas al ei: Douglas cel drăguț și serios, care îi reparase penele la prima bicicletă și care, cum spunea tatăl ei, era „un tânăr decent“ care o dusesse la cinema să vadă *Tom Jones* de două ori, chiar dacă nu mai găsiseră locuri în spate. Voia să-i spună ce îngrozitor se purtase Alexander (și îi încolțise o nouă speranță secretă că acest

comportament urât îl va face să-și dea seama de adevăratele lui sentimente pentru ea).

Era mai ușor să-l caute acum, că mulțimile se subțiaseră în adunări restrânse, de obicei sedentare, grupurile de oameni devenind mai puțin amorfe, cimentându-se în mici cuiburi istovite. Invitații mai în vârstă plecaseră în camerele lor, unii protestând în timp ce se retrăgeau, iar afară se auzea cel puțin un tractor curățând zăpada din fața casei. El nu se afla în sala de jocuri, nici în sala de bal, pe holul adiacent sau sub scara grandioasă, sau bând cu jachetele roz la barul Reynard. Nimeni nu o mai observa acum, ora târzie și consumul de alcool făcând-o invizibilă. Dar se părea că și el devenise invizibil; se întrebese de câteva ori, în starea ei de oboseală, dacă, întrucât îl auzise de câteva exprimându-și dezgustul față de astfel de evenimente pompoase, ale înaltei societăți, nu cumva plecase acasă. Vivi pufni supărată, dându-și seama că nu-l întrebese unde îi era camera. Prinsă în propria fantezie, la perspectiva de a o conduce la camera ei, nu îi trecuse prin minte că poate ar fi avut nevoie să știe unde se afla a lui. „O să-l găesc“, își propuse ea. „O s-o găesc pe doamna Bloomberg, și ea o să-mi spună. Sau o să bat la fiecare ușă până când o să-l găesc.“

Trecu pe lângă scara principală, pășind peste cupluri care stăteau pe trepte sprijinite de balustrade, ascultând strigătele îndepărtate ale fetelor încântate că formația începuse din nou să cânte. Obosită, trecu pe lângă șirurile de portrete ancestrale, estompate de trecerea timpului, dar cu ramele suspect de strălucitoare. Pe covorul roșu plușat pe care călca erau aruncate țigări stinse neglijent și șervețele folosite. În fața bucătăriei, de unde venea un miros de pâine coaptă, o văzu pe Isabel, râzând neajutorată și sprijinindu-se pe umărul unui tânăr binevoitor. Nu păru să o mai recunoască pe Vivi acum.

După câțiva metri, coridorul se termina. Vivi se uită la ușa grea de stejar, privi în spate să se asigure că nu o vedea nimeni și căscă zgomotos. Se aplecă să-și dea jos pantofii, după câteva ore de când începuseră să o jeneze. O să se încălze din nou când o să-l găsească.

Când își înălță din nou capul, auzi ceva: un sunet ca de încleștare, un geamăt înfundat, ca și când cineva căzuse beat afară și încerca să se ridice. Se holbă la ușa din spatele căreia venise zgomotul și văzu că era întredeschisă, o pală de vânt arctic strecurându-se pe coridor. Desculță, se târî într-acolo, acoperindu-se cu un braț să se protejeze de frig, neștiind de ce nu striga să

vădă dacă era totul în regulă. Se opri, apoi deschise ușa fără zgomot, uitându-se după colțul casei.

Inițial, crezu că femeia căzuse, deoarece părea că el o sprijinea, încercând să o proptească de perete. Se întrebă dacă ar trebui să-și ofere ajutorul. Apoi, cu simțurile încețoșate de oboseală sau șoc, înțelese că sunetele succesive și ritmice pe care le auzise veneau de la cei doi. Că picioarele lungi și palide ale femeii nu erau membrele neputincioase și fără vlagă ale unui bețiv, ci înfășurate strâns în jurul lui, ca un șarpe. Pe măsură ce ochii lui Vivi se obișnuiră cu întunericul și cu distanța, recunoscă cu uimire părul lung și negru al femeii, care-i cădea haotic peste față, pantoful cu paiete pe care se așezau fulgii de nea.

Vivi se simți în același timp paralizată și dezgustată, holbându-se câteva secunde înainte să priceapă, copleșită de rușine, la ce era martoră. Stătea cu spatele la ușa pe jumătate deschisă, iar sunetul acela îi răsuna grotesc în urechi, făcându-i inima să-i bubuie.

Voia să se miște, dar, cu cât stătea mai mult acolo, cu atât se simțea mai paralizată, lipită de suprafața dură a ușii, deși aerul nopții îi înroșise brațele și dinții îi clănțăneau. În loc să fugă, se rezemă de ușa rece de stejar și simți cum îi fuge pământul de sub picioare: înțelesese că, deși sunetele pe care le scoteau nu le mai auzise niciodată, vocea bărbatului îi era cunoscută. Că ceafa bărbatului, urechile rozalii, marginea ascuțită unde părul se revărsa peste guler, îi erau foarte familiare: la fel de familiare ca și în urmă cu doisprezece ani, când se îndrăgostise de el.

Capitolul 3

Poate că nu fusese Debutanta Anului (iar acum, că era „respectabilă“, nimeni nu mai discuta din ce cauză), dar erau puțini observatori care se îndoiau că nunta lui Athene Forester, deseori numită Ultima Debutantă, Fata Aia sau uneori chiar și mai puțin politicoasă de către cele mai puțin iertătoare matroane, cu Douglas Fairley-Hulme, fiul latifundiarului Fairley-Hulme din Suffolk, putea fi numită Nunta Anului.

Lista invitațiilor cuprindea suficienți oameni bogați sau nobili încât să garanteze o poziție importantă în toate paginile mondene, însoțită de poze alb-negru destul de neclare. Petrecerea se ținea la unul dintre cele mai bune cluburi de gentlemen din Piccadilly, a cărui atmosferă pompoasă obișnuită mirosind a tutun și scandal fusese înlocuită temporar de flori de primăvară și draperii de mătase albă. Tatăl miresei, ca rezultat al convingerii lui, pe care o făcuse adesea cunoscută, de la demisia domnului Profumo², potrivit căreia societatea se dezmembra, hotărâse că cea mai bună apărare împotriva anarhiei morale era să strângă un bastion de persoane respectabile pentru a demonstra că nu era așa. Aceasta probabil făcea ca recepția sobră și bătrânicioasă, adunarea de oameni de stat, vechi camarazi de război, episcopul ciudat și suficiente trimiteri din discursul lui la „păstrarea fermă a standardelor“ să-i facă pe unii dintre cei mai tineri invitați să chicotească. Dar tinerii, se înțelege, făcuseră ca petrecerea să fie destul de veselă. Iar mireasa, despre care unii ar fi sperat poate să ia asta ca pe o provocare directă și să se poarte scandalos, abia dacă zâmbea discret din capul mesei și se uita cu adorație la proaspătul ei soț.

Mirele, asupra căruia toată lumea căzuse de acord că era „o partidă“, datorită manierelor lui ireproșabile, ținutei impecabile și averii familiei, lăsase câteva potențiale soacre cu inima frântă în mai multe comitate. Chiar și cum stătea, oficial și rigid în costumul de ocazie, cu toată greutatea evenimentului pe umerii lui largi, i se putea citi fericirea pe față, evidentă din felul în care își căuta mireasa cu privirea și cum i se înduioșau ochii când o descoperea. Era, de asemenea, evidentă, din felul în care, în ciuda prezenței familiei lui, a celor

mai buni prieteni și a altor sute de invitați care le transmiteau urările lor călduroase, era clar că și-ar fi dorit mai degrabă să fi fost singuri.

Apoi, mireasa, cu ochii de căprioară și rochie de mătase pe bie¹⁰ care acoperea o siluetă care putea cu ușurință părea prea slabă, îi făcuse și pe cei mai fervenți detractori ai ei să remarce că oricum altcumva ar fi fost (și nu exista economie de păreri în acest sens), cu siguranță, era o mare frumusețe. Părul, de obicei lăsat desfăcut pe spate și rebel, acum era aranjat într-o coafură de prințesă, prins cu o tiară din diamante veritabile. Pielea altor fete ar fi părut cenușie pe lângă albul mătăsii, dar a ei era ca marmura. Ochii, de un albastru-verzui pal, fuseseră machiați profesionist și străluceau sub un strat argintiu. Buzele ei schițau un zâmbet mic, secret care nu-i dezvăluia dantura, cu excepția momentelor în care se întorcea spre soțul ei și îi oferea un zâmbet larg și nereținut, sau, ocazional, atunci când li se întâlneau privirile, sugerând o pasiune disperată și o dorință de intimitate, care-i făceau pe cei din jur să râdă nervos și să se uite în altă direcție.

Dacă fața mamei ei, atunci când oaspeții remarcau că era „o zi minunată, o ocazie deosebită“, exprima un pic mai mult decât nivelul obișnuit de ușurare, nimeni nu mai spunea nimic. Ar fi fost nepotrivit să-i amintești în această zi că, în urmă cu câteva luni, fiica ei era considerată „de nemăritat“. Și dacă cineva se mira că o nuntă așa de mare fusese pregătită într-o asemenea grabă – la patru luni de când se cunoscuseră cei doi –, când mireasa, în mod clar, nu se afla în genul de condiție care să zorească lucrurile, atunci majoritatea bărbaților alegeau să se înghiontească și să remarce că, dacă singurul mod de a obține anumite plăceri legitime era să se însoare, iar mireasa părea o perspectivă mai mult decât încântătoare, atunci de ce să mai aștepte?

Justine Forster le zâmbea tuturor din capul mesei. Încercând să ignore faptul că soțul ei coleric încă era supărat că data nunții se suprapunea cu excursia lui anuală organizată împreună cu veteranii de război la Ypres (de parcă ar fi fost vina ei!) și că menționase deja de trei ori acest lucru (o dată în timpul discursului), făcea eforturi să-și ignore fiica în timp ce aceasta, la două scaune de ea, părea să-i relateze textual soțului ei conversația „ca între fete“ pe care o declanșase neinspirat cu o seară înainte.

– Crede că pilula e imorală, dragul meu, chicotea Athene. Zice că dacă mergem la bătrânul doctor Harcourt să ne dea o rețetă, noul papă ar afla imediat și am fi condamnați la chinuri veșnice.

Douglas, care încă era neobișnuit cu astfel de discuții directe despre subiecte de budoar, făcea tot posibilul să arate liniștit, în timp ce se lupta cu deja obișnuitul fior al dorinței față de femeia de lângă el.

– I-am spus că eu cred că papa s-ar putea să fie puțin prea ocupat să-și facă griji că biata de mine înghite anticoncepționale, dar se pare că nu. Ca și Dumnezeu, papa Paul al VI-lea sau al VIII-lea sau al câtelea o fi, știe *totul*, dacă avem gânduri necurate, dacă facem sex doar de plăcere, dacă nu lăsăm suficient în cutia milei. Se aplecă spre soțul ei și rosti, suficient de tare să o audă mama ei: Douglas, dragul meu, probabil că știe și unde ții tu mâna chiar în acest moment.

Dintr-odată, se auzi un pufnet în stânga lui Douglas, iar el încercă, dar nu reuși, să-și facă soția să tacă, apoi o întrebă pe proaspăta lui soacră dacă dorește niște apă, cu ambele mâini la vedere.

Cum nu fusese foarte afectat, stânjenea lui Douglas nu dură mult: îi plăcea caracterul nestăpânit al lui Athene, lipsa ei de preocupare față de normele sociale și de limitările care le dirijaseră până atunci viețile. Athene susținea părerile lui potrivit cărora societatea era din ce în ce mai puțin importantă, că ei ar putea fi niște pionieri, exprimându-se cum doreau, făcând ce voiau, nesupunându-se nici unei convenții. El trebuia să-și îndeplinească atribuțiile presupuse de munca la domeniul tatălui său, dar Athene era liberă să facă ce voia. Nu era prea interesată să aranjeze noua lor casă.

– Mamele sunt atât de potrivite pentru treaba asta.

Îi plăcea să se plimbe cu noul ei cal (cadoul pe care el i-l făcuse înainte de nuntă), să zacă în fața șemineului și să citească și, când el nu lucra, să meargă la Londra la serate dansante, la cinema și, mai mult decât orice, îi plăcea să-și petreacă în pat cât de mult timp puteau.

Douglas nu-și închipuise că era posibil să se simtă așa: își petrecea zilele într-o stare de excitație continuă, pentru prima oară în viață incapabil să se concentreze asupra muncii, a obligațiilor față de familie și carieră. În schimb, simțurile îi fuseseră comutate pe frecvența formelor apetisante, a țesăturilor delicate și a mirosurilor îmbietoare. Oricât ar fi încercat, nu mai era înflăcărat de lucrurile care îl inspiraseră sau care îi alimentaseră preocuparea față de nedreptățile claselor conducătoare și la întrebarea contradictorie dacă o redistribuire corectă însemna să renunțe la o parte din terenuri. Nimic nu mai era la fel de relevant, la fel de *interesant* ca înainte. Nu în comparație cu deliciale carnale oferite de mireasa lui. Douglas, care, la un moment dat, li se

confesase prietenilor că nu fusese niciodată mai îndrăgostit de o femeie decât de o mașină (ambele, spunea el, cu încrederea superficială a tinerilor, pot fi înlocuite într-un an cu una nouă), acum era model atras într-o gaură neagră de sentimente în care nu exista nici un substitut pentru acea persoană unică. Tânărul, care păstrase întotdeauna o distanță sceptică față de aspectele complicate ale relațiilor sentimentale și se mândrea cu calitățile lui de observator imparțial, se găsea târât într-un vacuum de – ei bine, ce era? Dorință carnală? Obsesie? Cuvintele păreau nepotrivite pentru starea de nechibzuință oarbă în care se afla, pentru nevoia de apropiere trupească, pofta flămândă de voluptate.

– O inviți pe bătrânică la una rapidă?

– Poftim?

Roșind, Douglas se holbă la tatăl lui care apăruse pe neașteptate lângă el. Trupul lui scund și zvelt, îmbrăcat în costumul de ocazie, avea obișnuita postură dreaptă, iar fața bătută de vânt și soare, de obicei alertă, era îmblânzită de alcool și mândrie.

– Pe mama ta. I-ai promis un dans. I-ar plăcea s-o învârt puțin dacă aș putea să-i fac să cânte un quickstep. Trebuie să-ți respecti obligațiile, băiete. Mașina voastră va fi aici în curând.

– Oh, așa e. Sigur. Douglas stătea în picioare, străduindu-se să-și adune gândurile. Athene, draga mea, mă scuzi puțin?

– Doar dacă minunatul tău tată o invită la una rapidă și pe bătrânica asta de fată.

Zâmbetul ei, luminându-i ochii mari și inocenți, îl făcură pe Douglas să tresară.

– Încântat, draga mea. Doar să nu te superi dacă te conduc la Dickie Bentall de câteva ori. Aș vrea să-i arăt că bătrânul încă mai are viață în el.

– Plec, mami.

Serena Newton lăsă în farfurie șnițelul vienez (foarte bine făcut, însă nu era la fel de sigură și de sosul de ciuperci) și se uită surprinsă la fiica ei.

– Dar nu poți face asta până când nu pleacă ei, draga mea. Nici măcar nu le-au adus mașina.

– I-am promis doamnei Thesiger că o să stau cu copiii în seara asta. Vreau să merg acasă și să mă schimb mai întâi.

– Dar nu mi-ai spus asta. Am crezut că vii acasă cu tati și cu mine.

– Nu weekendul ăsta, mami. Promit că mă întorc peste o săptămână sau două. Mi-a părut bine să te văd.

Obrazul mamei sale era moale, drăguț și ușor pudrat, având textura unei bezele. Purta cerceii cu safir, cei pe care îi cumpărase tatăl ei în India, când locuiseră acolo, imediat după căsătorie. Acesta ignorase sfatul bijutierului, povestea ea cu mândrie deseori, lăsând deoparte pietre prețioase mai valoroase poate, în favoarea acelor două, pentru că se potriveau perfect cu ochii Serenei Newton. Înconjurate de diamante, safirele încă aveau o profunzime exotică, bogată, deși timpul și grijile persistente începuseră să le estompeze farmecul poetic.

Mama ei o prinse de mână.

– Abia dacă ai mai stat pe acasă în ultimul timp. Nu pot să cred că te grăbești atât de tare.

– Nu mă grăbesc. Ți-am spus, mami. Trebuie să am grijă de copii în seara asta.

Îi oferi un zâmbet larg, liniștitor.

Doamna Newton se aplecă, își puse mâna pe genunchiul lui Vivi și coborî vocea.

– Știu că ți-e foarte greu, draga mea.

– Poftim?

Vivi se schimbă la față.

– Am fost și eu cândva tânără, să știi.

– Sunt sigură că ai fost, mami. Dar chiar trebuie să plec. Îi spun „la revedere“ lui tati când ies.

Promițând că îi va telefona și simțindu-se vinovată pentru expresia rănită a mamei sale, Vivi se întoarse și traversă camera, reușind să-și țină fața îndreptată spre ușă. Înțelegea îngrijorarea mamei: arăta mai în vârstă, știa că așa era, pierderea suferită săpase cearcăne întunecate pe chipul ei, durerea îi ascuțise trăsăturile cândva pufoase. Era o ironie, reflectă ea, că începuse să aibă ceea ce își dorise mereu – silueta zveltă, un fel de rafinament sofisticat – tocmai când pierduse singurul lucru pentru care își dorise toate astea.

Și, în ciuda faptului că îi plăcea să stea acasă, Vivi făcuse tot posibilul să-și viziteze familia cât mai rar cu putință în ultimele câteva luni. Conversațiile telefonice erau scurte, evitând să se refere la oricine, în afară de familie, prefera să-și contacteze părinții prin cărți poștale vesele pe care scria texte scurte și pe care le trimitea de fiecare dată când nu putea să participe la ziua

lui tati, la sărbătoarea câmpenească, la turneul anual de tenis organizat de familia Fairley-Hulme, motivând că avea de lucru, că era obosită sau că trebuia să răspundă unor invitații sociale iluzorii. În schimb, își găsisese de lucru la birourile unei companii de textile în apropiere de Regents Park și se cufundase în noua ei carieră cu un zel de misionar care îi uimea zilnic pe angajatori datorită capacității ei de a munci din greu, familiile de ai căror copii avea grijă fiindu-i recunoscătoare pentru disponibilitatea permanentă, iar Vivi era deseori prea obosită când ajungea acasă, ca să se mai gândească la ceva. Ceea ce îi convenea.

După balul de vânătoare, Vivi își dăduse seama că, ori de câte ori menționase numele lui Douglas altfel decât ca o soră, părinții ei încercaseră să o îndepărteze cu blândețe, probabil știind încă de pe atunci că el avea dorințe pe care ea nu i le putea împlini. Ea nu îi auzise; probabil, trăsese ea concluzia mai târziu, ea nu îl auzise nici pe el. El nu-i dăduse niciodată vreun semn, până la urmă, că sentimentele lui pentru ea erau mai mult decât interes frățesc inocent.

Acum, când înțelesese că o luase în cu totul altă direcție, se lăsase în voia sorții. Nu că ar fi intenționat să-și găsească pe altcineva, așa cum îi sugerase mama ei în mod repetat. Nu, Vivi Newton știa că făcea parte dintr-o minoritate ghininostă: o fată care îl pierduse pe singurul bărbat pe care îl va iubi vreodată și care, cântărind atent toate variantele, hotărâse că nu se va mai apropia niciodată de nimeni.

Nu avea nici un rost să le spună părinților, care ar fi făcut o tragedie, ar fi protestat și ar fi asigurat-o că era mult prea tânără să ia o astfel de decizie, dar ea știa că nu se va mărita niciodată. Nu pentru că fusese atât de rănită, încât să nu mai poată iubi niciodată (deși fusese foarte rănită – încă adormea greu fără „micile ajutoare“, rețeta de benzodiazepină) sau că și-ar fi imaginat că era vreo eroină romantică blestemată. Vivi, pur și simplu, trăsese concluzia, în maniera ei directă în care trăgea concluziile, că mai degrabă avea să trăiască singură, cu pierderea ei, decât să-și petreacă toată viața încercând să fie soția altcuiva.

Se temuse de această călătorie, se gândise de o mie de ori la o scuză îndreptățită, dar nu găsisese nimic. Cu Douglas vorbise o singură dată, când stabilise el să se întâlnească la Londra, și găsisese insuportabile fericirea lui evidentă și ceea ce-și închipuia ea că era noul lui aer de încredere sexuală. Fără să țină cont de disconfortul ei, o făcuse să promită că va veni la nuntă.

– Ești cea mai veche prietenă a mea, Vee. Chiar vreau să fii acolo în acea zi. Trebuie să fii acolo. Hai, fii drăguță și vino.

Așa că se dusesse acasă, plânsese câteva zile, apoi fusese drăguță. Zâmbise, când, de fapt, și-ar fi dorit să bocească și să-și dea cu pumnii în piept precum femeile din tragediile grecești și să smulgă draperiile de brocart și decorul de nuntă și să o zgârie pe față pe fata aia îngrozitoare și să-i smulgă capul, mâinile, inima și să distrugă ce iubea Douglas mai mult. Apoi, șocată că putea să gândească asemenea orori în privința unei ființe (odată plânsese o după-amiază întreagă după ce omorâse un iepure în mod accidental), zâmbise din nou. Un zâmbet luminos, nevinovat, sperând în zadar că, dacă afișa o față calmă suficient de mult, dacă ducea în continuare o viață aparent normală, să ia fiecare zi așa cum era, ceva din echilibrul ei iluzoriu putea deveni realitate.

Mama lui Athene își surprinsese fiica fumând pe scări. Îmbrăcată în rochia de mireasă, cu picioarele depărtate, pufăia ca o locomotivă o țigară pe care o ceruse personalului de la bar. Își informase soțul în privința acestei descoperiri pe un ton contrariat și reușise să-l surprindă chiar și pe el când îi relatase răspunsul pitoresc al lui Athene.

– Ei bine, nu mai este responsabilitatea mea, Justine. Colonelul Forster se lăsa pe spate în scaunul auriu și își îndesă tutun în pipă, refuzând să-și privească în ochi soția, ca și când și ea ar fi fost complice la această indiscreție. Ne-am făcut datoria față de fată.

Soția lui îl privi un moment, apoi se întoarse spre Douglas care ținea un pahar de coniac în mână, încălzindu-l cu aerul matur impus de recipientul în formă de balon.

– Înțelegi ce îți asumi?

Tonul ei sugera că nu-și iertase fiica pentru indiscreția anterioară.

– Cea mai bună fată din toată Anglia, din punctul meu de vedere.

Douglas, îmbibat cu alcool, bunătate și dorință sexuală, se simțea mărinimos chiar și față de socrii lui cu expresii acre. Își amintea seara în care o ceruse în căsătorie, ziua care separa cele două vieți ale lui Douglas într-un fel de înainte și după Athene, cea din urmă mai puțin jalonul unui ritual de trecere, cât mai degrabă o schimbare fundamentală în cel care era, cum se simțea el conectat la această lume. Pentru el, un bărbat însurat, ziua aceea părea să semnifice o trecere: un salt mare peste o linie despărțitoare dintr-o parte, unde fusese cineva care căuta, bâjbâia să descopere noi atitudini și

opinii, noi feluri de a fi, pe cealaltă, marcată simplu ca Bărbat. Deoarece Athene îi dăruise asta. Se simțea ca o stâncă în comparație cu firea ei iute și nestatornică, caracterul ei distinct transmițându-i un sentiment de siguranță, o garanție. Se agățase de el ca iedera, cățărătoare și frumoasă, un spirit parazit bine-venit. Știuse din noaptea în care o văzuse pentru prima dată că-i lipsea ceva, că o parte fundamentală a lui era *neîmplinită*, fără să-și fi dat seama până atunci. Ea îl făcea să gândească așa, liric și fatalist. Până atunci nici măcar nu știuse că existau asemenea cuvinte în vocabularul lui. Înainte, când luase în calcul căsătoria, o făcuse cu un fel de așteptare muribundă: era ceva ce se întâmpla când un bărbat găsea o fată potrivită. Se aștepta din partea lui să facă asta, și Douglas, ca de obicei, ar fi răspuns acestor așteptări. Dar ea stătuse în liftul din restaurantul din Londra unde tocmai luaseră masa și, neținând cont de oamenii care așteptau la coadă, blocase ușile cu piciorul ei de copil și, râzând atât de tare că nu mai putea să respire – ca și când, atunci când cuvintele îi ieșiseră brusc din gură ca o bolboroseală, el ar fi sugerat ceva extrem de amuzant –, spusese da. De ce nu? Ce distracție! Apoi se sărutaseră, vesel, pătimaș, în timp ce ușile liftului se mișcau stânga-dreapta cu frenezie, iar coada de oameni din spatele lor se mărise și, înjurând, o luau până la urmă pe scări. Și abia atunci își dăduse seama că viața lui nu mai avea un curs predestinat, ci fusese deturnată spre perspective fantastice.

– Trebuie să-i bagi mințile în cap, spuse colonelul Forster.

Douglas tresări.

– *Anthony*. Justine Forster își strânse buzele. Deschise pudriera și-și studie machiajul. Ea... pur și simplu e greu de controlat.

– Mie îmi place de ea așa.

Tonul lui Douglas devenise ușor agresiv.

Îl târâse să danseze într-o magherniță a unor negri, într-una dintre cele mai deocheate zone ale Londrei, luându-l peste picior când se arătase neliniștit, îndemnându-l, în schimb, să danseze cu ea, să bea împreună, să râdă, să *trăiască*. Și, pentru că părea că era la ea acasă în astfel de locuri, cele mai rele temeri ale lui se materializau foarte rar și fusese obligat să-și înfrunte propriile concepții despre săraci, despre negri sau, oricum, despre oamenii diferiți de el. Pe lângă temeri, depășise câteva inhibiții, fuma și bea rom, și, când erau singuri, se apropia sexual de Athene într-un fel despre care fusese făcut să creadă că era nu doar imoral, dar probabil și ilegal.

Pentru că pe ea nu o deranja. Nu-i păsa de cumpărături, modă, decorațiuni

sau alte lucruri care îl enervau la atât de multe fete pe care le cunoștea. Mai degrabă, era neglijentă cu bunurile ei – la sfârșitul unei serate dansante, își scotea pantofii, plângându-se că erau enervanți și uita să-i mai ia acasă. Apoi, când își dădea seama că era desculță, nu făcea o tragedie din asta ca alte fete, nici nu intra în panică gândindu-se cum va ajunge acasă, doar ridica din umeri și începea să râdă. Întotdeauna va mai exista o pereche de pantofi, spunea acel râs. Era atât de *plictisitor* să-ți faci griji pentru lucruri.

– Da. Ei bine, dragă, să nu spui că nu te-am avertizat.

Justine Forster privea o felie din tortul de nuntă ca și când ar fi putut să prindă viață și să vină să o muște.

– O fată foarte prostuță, spuse colonelul Forster, aprinzându-și pipa.

– Ce?

– Fiica noastră. N-are rost să ne mai ascundem după deget. Este foarte norocoasă că s-a măritat.

– *Anthony*.

Doamna Forster îl privi îngrijorată pe Douglas, ca și când i-ar fi fost teamă că insultele soțului ei l-ar fi putut determina pe proaspătul ei ginere să anunțe dintr-odată că își schimbase sentimentele.

– Ei, hai, Justine. Este înconjurată de tineri incapabili și asta o face și pe ea la fel. Nerecunoscătoare, incapabilă și prostuță.

– Eu nu cred că este incapabilă. Douglas, care ar fi fost consternat să știe că și părinții lui ar fi putut spune aceleași lucruri despre el, simți nevoia să-și apere mireasa. Eu cred că este curajoasă, originală și frumoasă.

Tatăl lui Athene se uită la el ca și când tocmai recunoscuse că avea vederi progresiste.

– Da. Ei bine, nu ai vrea să mergi și să-i spui ei toate astea. Nu știi unde s-ar putea ajunge. Vezi doar dacă poți să o potolești un pic. Altfel, va sfârși singură și inutilă.

– Nu asta vrea să spună, Douglas dragă. Doar vrea să spună că noi... am fost uneori un pic prea permisivi cu ea.

– Permisivi cu cine?

Athene tocmai își făcuse apariția lângă Douglas.

De îndată ce reperă miros de Joy și de țigări, lui i se făcu un gol în stomac. Tatăl ei mormăi și se uită în altă parte.

– Vorbeați despre mine?

– Spuneam doar că suntem foarte bucuroși că te așezi la casa ta, spuse

Justine pe un ton împăciuitoare; printr-un gest al mâinii, sugerează că dorea să încheie conversația.

– Cine zice că ne așezăm la casa noastră?

– Nu te prefac că nu înțelegi, dragă. Știi ce vreau să spun.

– Nu, nu înțeleg. Eu și Douglas nu avem nici o intenție să ne așezăm la casa noastră, nu-i așa, dragul meu? Douglas îi simți mâna rece atingându-l pe gât. Nu dacă înseamnă să sfârșim ca *tine*.

– Nu mai vorbesc cu tine, Athene, dacă ești nepoliticoasă în mod intenționat.

– Nu sunt intenționat nepoliticoasă, mamă. Nu la fel de nepoliticoasă cum ai fost tu vorbind despre mine în absența mea.

– Fată foarte prostuță, mormăi tatăl ei.

Douglas se simțea penibil.

– Cred că sunteți destul de nedreți cu Athene, se aventurează el.

– Douglas dragă, oricât de bine intenționat ai fi, nici nu-ți imaginezi prin câte am trecut din cauza lui Athene.

Athene se aplecă și luă paharul lui de coniac, ca și când i-ar fi studiat conținutul, apoi bău lichidul chihlimbăriei dintr-o înghițitură.

– O, Douglas, nu-i asculta. Sunt atât de plictisitori. Astăzi este ziua noastră, până la urmă.

După câteva minute petrecute cu ea pe ringul de dans, aproape uitase schimbul de replici, pierdut în aprecierea intimă a formelor ei acoperite în mătase, a mirosului părului ei, a mâinii care-i atinge ușor spatulele. Când își ridică privirea, avea ochii plini de lacrimi.

– Nu trebuie să-i vedem acum, că suntem căsătoriți. Nu era o întrebare, dar ea părea că avea nevoie de un fel de confirmare. Nu trebuie să ne petrecem jumătate din timp ca niște fanfaroni, în reuniuni de familie.

– Putem să facem ce vrem, draga mea, îi șopti el la ureche. Suntem doar noi acum. Putem face ce vrem.

Îi plăcea sunetul propriei voci, autoritatea și alinarea pe care le transmitea.

Atunci, ea îl strânse mai tare, o îmbrățișare surprinzătoare de puternică, și își ascunse fața la pieptul lui. Din cauza muzicii, nu auzi răspunsul ei.

– Durează puțin, spuse fata de la garderobă. Unele cartonașe cu numere s-au rătăcit de haine. Avem nevoie de puțin timp să le găsim.

– Bine, zise Vivi, bătând nervos din picior.

Sunetele erau estompate, înăbușite de covorul care acoperea coridoarele și scările. În jurul ei, femeii în vârstă erau ajutate să ajungă la toaletă, iar copii mici desculți alergau de colo până colo sub privirile îngrozite ale personalului în uniformă. Nu se va mai întoarce acasă până de Crăciun. Probabil că Douglas și femeia aia – încă nu-i putea rosti numele, darămite să se gândească la ea ca fiind „soția lui“ – vor fi plecați de Crăciun. Familia lui mergea întotdeauna la schi în perioada aceea a anului.

Ar putea fi mai ușor, acum că era clar că mama ei înțelesese. Și dacă îi va fi foarte dor de părinți, îi putea invita la Londra, să-l convingă pe tatăl ei să vină într-un weekend. Putea să le arate piața de antichități din spatele Lisson Grove, să-i ducă la grădina zoologică, să ia un taxi până la ceainăria vieneză din Pădurea St John și să-i trateze cu cafea cu frișcă și produse de patiserie. Până atunci, s-ar putea să nu se mai gândească la Douglas deloc. S-ar putea să nu mai simtă nici o durere fizică.

Dura o veșnicie să-și recupereze haina. Lângă ea, observase doi bărbați care fumau, adânciți într-o discuție, cu cartonașele în mână.

– Și Alfie a zis că va pleca la Wimbledon. Totuși, trebuie să recunoști că s-a descurcat bine. Adică, dacă e să ajungi în fața altarului cu cineva...

Nici măcar nu tresări. Vivi se prefăcu absorbită de o gravură de pe perete, gândindu-se din nou cât va mai dura până când va regăsi și în interior această liniște exterioară.

Aproape douăzeci de minute mai târziu, mama ei stătea în față, în costumul ei bun de lână bouclé, ținând poșeta în față ca un scut.

– Știi că nu ți-a fost ușor, spunea ea. Dar nu cred că trebuie să fugi astăzi. Vino cu mine și cu tati.

– Ți-am spus...

– Nu-i lăsa să te îndepărteze de casă. Mașina a plecat. Și vor fi departe cel puțin două săptămâni.

– Chiar nu este vorba despre asta, mami.

– Nu mai spun nimic, Vivi. Nu puteam să te las să pleci fără să vorbim. Numai nu sta prea mult timp departe. Nu-mi place să te știu singură la Londra. Ești încă atât de tânără. Și, în plus, mie și lui tati ne e dor de tine. Ți-ai pierdut cartonașul?

Vivi își privea mâna, fără să vadă nimic.

– Credeam că ai plecat. Sunt sigură că știm care e haina ta, oricum.

Vivi clătină din cap plictisită.

– Îmi pare rău. Trebuie să... merg la baie.

– Tati chiar vrea să te vadă. Vrea să ne ajuți să alegem un cățel. A fost, în sfârșit, de acord să luăm unul, știi, dar crede că ar fi drăguț să-l luați împreună. Expresia mamei era plină de speranță, ca și când plăcerile copilărești ar fi putut face să dispară durerile adulților. Un cocker spaniel, poate? Știu că ți-au plăcut mereu cockerii.

– Este verde?

– Poftim?

Garderobiera încerca să-și ascundă exasperarea printr-un zâmbet.

– Paltonul dumneavoastră este cel verde? Cu nasturi mari?

Făcea semn către un rând din spatele ei.

Vivi se uită într-acolo.

– Da, șopti ea.

– O, Vivi, draga mea, crede-mă, te înțeleg.

Ochii doamnei Newton erau plini de compasiune. Își amintea de mirosul din copilărie al lui Vivi, iar Vivi se abținu să nu se arunce în brațele mamei, să fie alinată. Dar acum nu putea să fie alinată.

– Știu cât de mult ai ținut la Douglas. Dar Douglas... ei bine, asta e acum, și-a găsit... drumul în viață, iar tu trebuie să mergi mai departe. Trebuie să treci peste.

Vocea lui Vivi era neobișuit de încordată.

– Am trecut peste, mamă.

– Urăsc să te văd așa. Atât de tristă... și... ei bine, vreau doar să știi... chiar dacă nu vrei să vorbești cu mine... și știu că fetele nu vor întotdeauna să li se confeseze mamelor... că eu chiar te înțeleg.

Se apropie și o mângâie pe Vivi pe păr, îndepărtându-l de pe față, un gest matern neașteptat.

Nu, mami, nu înțelegi, își zise Vivi, cu mâinile încă tremurând, încă îngrozită de ceea ce auzise. Pentru că acea durere nu provenea de unde credea mama ei. Durerea aceea ar fi fost aproape ușor de suportat. Măcar s-ar fi putut consola cu gândul că el era fericit. Pentru că asta însemna să iubești pe cineva, nu-i așa? Să-ți dorești să fie fericit.

Deși mama ei poate că înțelegea ceva din durerea, dorul și mâhnirea că îl pierduse, nu ar fi înțeles conversația la care Vivi tocmai fusese martoră fără să

vrea. Sau de ce deja știa Vivi, cu o durere care îi mistuia sufletul, că nu o va putea relata nimănui.

– Totuși, trebuie să recunoști că s-a descurcat bine, spusese bărbatul. Vreau să spun, dacă trebuie să mergi la altar cu cineva...

– Adevărat. Dar...

– Dar ce?

– Să recunoaștem, trebuie să fie atent, nu-i așa?

– Ce?

– *Fii serios...* fata e o târfuliță.

Vivi stătuse nemișcată. Vocea bărbatului se auzea ca un murmur, ca și când își întorsese capul în direcția opusă ca să vorbească.

– Tony Warrington a văzut-o marți. O băătură, de dragul „vremurilor trecute“, i-a spus ea. Au ieșit împreună, când el locuia în Windsor. Doar că ideea ei despre „vremurile trecute“ a fost un pic cam prea apropiată de „vremurile bune“, dacă înțelegi ce vreau să spun.

– Îți bați joc de mine.

– Cu nici o săptămână înainte de nuntă. Tony mi-a spus că nici măcar nu voia. Că era în formă proastă. Dar ea s-a aruncat asupra lui ca o nebună.

Lui Vivi începuseră să-i țiuie urechile. Întinsese mâna să-și regăsească echilibrul.

– Să fiu al naibii.

– Exact. Dar rămâne între noi, bătrâne. N-are rost să le strici ziua. Totuși... n-ai cum să nu-l compătimesti pe bietul Fairley-Hulme.

Capitolul 4

Douglas se lăsă pe spate în scaun, rozând capătul pixului și se uită la foile acoperite cu planuri din fața lui. Îi luase câteva săptămâni de muncă până noaptea târziu, dar era aproape sigur că-i ieșise ceva bun.

Se bazase parțial pe o combinație a ideilor marilor reformatori sociali, un fel de plan utilitar de locuințe și ceva din America despre care citise – o modalitate de rezolvare a lucrurilor cu implicarea mai mare a comunității. Era destul de radical, fără îndoială, dar era de părere că putea ieși chiar bine. Nu, se corectă, *știa* că va ieși bine. Și va schimba în mod fundamental imaginea domeniului.

În locul imensei herghelii de Friesieni¹¹ – de ale cărei reguli și reglementări tatăl lui se plângea în mod repetat că ar putea face dintr-un om sănătos un nebun, odată cu introducerea Politicii Agricole Comune – o sută de acri ar fi putut fi transformați într-o comunitate autonomă. Oamenii ar putea să locuiască în cabanele abandonate, refăcute cu cherestea din pădurea Mistley. Era o sursă de apă în apropiere, precum și vechile hambare care puteau fi folosite pentru un număr mic de vite sau ovine. Dacă ar fi fost printre ei meșteri, artizani, ar fi putut chiar să dezvolte un atelier acolo, să-și vândă obiectele de ceramică sau orice altceva, dând în schimb un mic procent din profit.

Între timp, cele patru terenuri din Page Hill, cele pe care momentan se cultiva sfeclă de zahăr, ar fi putut fi împărțite în mici loturi care să le permită localnicilor să-și facă propriile grădini de legume. Era o piață în ascensiune cu produse alimentare de țară și un număr de persoane în creștere care doreau „întoarcerea la natură“. Familia Fairley-Hulme ar fi perceput o sumă minimă pentru chirie și ar fi acceptat produse alimentare ca plată parțială. Ar fi fost ca o întoarcere la fermele în arendă, o întoarcere la familia ancestrală, dar fără atitudinea feudală. Iar proiectul ar fi fost autonom. Probabil chiar profitabil. Dacă mergea destul de bine, banii în plus puteau fi investiți într-un alt proiect, poate într-un program educațional. Ca acela în care delincvenții din oraș erau învățați o activitate productivă, poate despre gestionarea terenurilor.

Domeniul era mult prea mare pentru a fi administrat de o singură persoană. Îl auzise pe tatăl lui spunând asta de un milion de ori, ca și când Douglas nu ar fi fost suficient de bărbat să fie inclus. Erau administratorul domeniului, desigur, șeful fermierilor și muncitorilor agricoli, paznicul terenului de vânătoare și omul bun la toate, dar responsabilitatea principală pentru ceea ce se întâmpla îi aparținea lui Cyril Fairley-Hulme, responsabilitate pe care o deținea de aproape patruzeci de ani. Iar aceasta nu mai însemna doar conducerea proprietății, ci și calculele complexe privind subvențiile care presupuneau mai multe mecanisme, diversificare redusă, mai multe ierbicide chimice și fertilizatori. Toate acestea îl făceau pe tatăl lui să mormăie nefericit că, dacă mai trebuia să defrișeze multe garduri vii, putea la fel de bine să vândă animalele, să transforme domeniul într-una din fermele alea arabile în stil american și să termine povestea, în timp ce angajații mai în vârstă, cei care învățaseră să are cu caii, speculau că nu era vorba doar despre animale, dar în acest ritm nu va mai fi nevoie nici de oameni.

Scurta perioadă de introspecție care urmasse după ce o cunoscuse pe Athene îl făcuse pe Douglas să-și dea seama că nu-i surâsese niciodată ideea de a moșteni domeniul Dereward. Nu simțea că l-ar fi meritat în vreun fel: într-o epocă în care nepotismul și feudalismul mureau încet, nu părea corect să își însușească această manta de aroganță, ca el, care nici nu împlinise douăzeci de ani, să-și asume dreptul asupra domeniului și responsabilitatea față de viețile celor care depindeau de el.

Prima oară când abordase acest subiect cu tatăl lui, bătrânul îl privise ca și când ar fi fost comunist. Se poate chiar și să fi folosit acest cuvânt. Iar Douglas, care era suficient de inteligent să înțeleagă că tatăl lui probabil nu lua în serios un plan care era doar pe jumătate gândit, își înghițise cuvintele și plecase să supravegheze procesul de dezinfectare a sălii de muls.

Dar acum avea un set de propuneri concrete în legătură cu care chiar și tatăl lui trebuia să admită că ar fi putut să contureze un viitor pentru domeniu, să-l facă un model nu doar pentru excelența agricolă, ci și pentru schimbarea socială. Ar fi putut urma tradiția acelor mari reformatori: Rowntree și Cadbury, cei care se gândiseră că a face bani nu era un obiectiv suficient dacă nu conducea și la o îmbunătățire socială și de mediu. Evoca imagini ale muncitorilor mulțumiți că mănâncă alimente produse în gospodărie și studiază cum să li se îmbunătățească viața, în loc să-și cheltuie veniturile

săptămânale la White Hart. Era 1965. Lucrurile evoluau cu repeziciune, chiar dacă locuitorii din Dere Hampton nu doreau să recunoască acest lucru.

Adună cu grijă foile laolaltă, le puse reverențios într-o mapă și le vârî la subsuoară. Făcuse tot posibilul să ignore teancul de scrisori la care încă trebuia să răspundă. Petrecuse cea mai mare parte din ultima lună respingând plângerile amatorilor de excursii în zone rurale și ale celor care își plimbau câinii legat de faptul că ridicase un gard din lemn prin mijlocul câmpurilor de treizeci de acri care duceau la pădure pentru a lăsa cele două părți pentru pășunatul oilor. (Îi plăcuseră mereu oile. Încă își amintea cu mândrie cum întâlnește în tinerețe un cioban cumbrian care își număra animalele folosind un dialect vechi și de neînțeles: *Yan, tan, tethera, pethera, pimp, sethera, lethera, hovera, covera, dik...*) Faptul că localnicii încă puteau merge de-a lungul terenului nu-i liniștea: nu le plăcea, spuneau ei, să fie „îngrădiți“. Douglas fusese tentat să le răspundă că erau norocoși să aibă chiar și atât acces și că, dacă domeniul nu ar fi fost securizat financiar prin astfel de măsuri, ar fi fost vândut sub formă de parcele pentru dezvoltatori, precum domeniul Rampton, cândva enorm, aflat la șase kilometri distanță. Rămânea de văzut ce părere ar fi avut atunci despre asta.

Dar, conștient că, fiind un Fairley-Hulme, trebuia să spună ceva măcar de formă localnicilor, le sugerase să își formuleze plângerile într-o singură scrisoare la care el își va da toată silința să răspundă.

Își privi ceasul, apoi bătu cu degetele în laterala biroului, un gest de nervozitate și nerăbdare în același timp. Probabil că mama lui pregătea prânzul. Când tatăl lui s-ar fi retras în birou pentru obișnuita jumătate de oră de „hârțogărie“ (deseori însemnând o scurtă moțăială – doar în scop de odihnă, înțelegi), el și-ar fi prezentat ideile. Și poate și-ar fi pus amprenta proprie, mai contemporană, pe domeniul Dereward.

La mică distanță, mama lui Douglas Fairley-Hulme își scotea mânușile și pălăria, și le dădea drumul câinilor în vestibul, observând că, potrivit ceasului din hol, ajunsese acasă cu aproape o jumătate de oră înainte să fie servit prânzul. Nu că ar mai fi fost ceva de organizat; dar se așteptase să fie invitată înăuntru măcar la o cafea și se pregătise în consecință. Numai că, în afară de faptul că parcursese toată această distanță și apăruse la ușă, destul de bătută de vânt – în fiecare an uita cât de surprinzătoare putea fi luna martie – și, în mod evident, având nevoie să-și revină, nora ei nu o invitase.

Nu avusese un început bun cu Athene. Nu-și dădea seama cum ar fi putut avea cineva. Fata era o fire dificilă, adresându-i mereu lui Douglas cereri imposibile, dar rareori făcând ceva în schimb, în calitate de soție, pentru a-l sprijini. Dar Cyril îi spusese să încerce un pic mai mult să se împrietenească cu ea.

– Beți o cafea împreună într-o dimineață. Douglas spune că se plictisește. Ar fi mai ușor pentru el dacă ați fi prietene.

Nu agrease niciodată în mod special compania unei alte femei. Prea multă bârfă și îngrijorare pentru lucruri inutile. Unul dintre dezavantajele de a fi stăpâna unui domeniu era că oamenii cumva se așteptau de la ea să converseze tot timpul, să pălăvrăgească despre fleacuri la evenimentele de caritate organizate dimineața și la sărbători, când tot ce-și dorea era să fie la ea acasă, în grădină. Dar rareori Cyril îi ceruse ceva, așa că pornise supusă la plimbarea de trei kilometri pe drumul de țară care ducea la Philmore House, reședința impozantă în stil Queen Anne pe care, cu doi ani în urmă, Cyril i-o făcuse cadou de nuntă singurului său fiu.

Athene era încă în cămașă de noapte, deși trecuse de ora unsprezece. Nu că i-ar fi păsat câtuși de puțin.

– Îmi pare extrem de rău, spusese ea, fără să arate deloc că-i părea rău.

Pentru moment, păruse surprinsă, apoi zâmbise amabil și drăguț. Nu primesc vizite astăzi. Apoi își înăbușise un căscat, iar halatul lăsase să se vadă cea mai transparentă cămașă de noapte și, mai rău, o mare parte a decolteului pe dedesubt, deși ar fi putut să treacă vreun bărbat care lucra pe domeniu.

Mama lui Douglas se simțise destul de descumpănită de această ieșire din decor.

– Mă gândeam că am putea să bem o cafea împreună, spusese ea silindu-se să zâmbească. Abia dacă te-am văzut în ultimul timp.

Athene se uitase în spate, cu o senzație de iritare plutind în jurul ei, ca și când soacra ei ar fi fost urmărită de un grup de vizitatori care cereau toți ceai și conversație.

– Cyril se întreba – noi amândoi ne întrebam ce mai faci.

– Sunteți extrem de drăguță. Am avut multe de făcut. Zâmbetul lui Athene începuse să dispară puțin când văzuse că soacra ei nu pleca. Și astăzi mă simt cam obosită. Și din acest motiv nu primesc pe nimeni.

– Mă gândeam să vorbim puțin. Despre unele lucruri...

– Oh, nu cred. Dar e foarte drăguț din partea voastră să vă gândiți la mine.

– Sunt câteva lucruri pe care am vrea ca tu... Îmi pare bine că te-am văzut. Sunt sigură că ne vom vedea curând.

Și, după acel scurt schimb de replici, cel mai puțin convingător rămas-bun și nici măcar urmă de scuze, Athene închisese ușa din față. Iar soacra ei, căreia, în mod normal, îi plăcea să răspundă cu aceeași monedă, fusese aproape mult prea stupefiată să se mai simtă ofensată.

De fapt, deși era o femeie destul de sigură pe ea, nici măcar nu știa cum să-i descrie soțului ei această întâmplare. Ce-ar fi putut spune să o condamne? Că fata o primise în cămașă de noapte? Cyril ar fi putut găsi asta fermecător – mai rău, ar fi putut începe să-și imagineze lucruri, și ea știa cum s-ar fi putut termina. Că Athene îi refuzase invitația la cafea? Cyril ar fi spus, pur și simplu, că ar fi trebuit să o anunțe, să-i fi telefonat înainte să plece de acasă. Era unul dintre lucrurile care o enervau cel mai tare, determinarea soțului ei de a fi întotdeauna *corect*. Se hotărî să nu-i spună nimic, dar când sosi Douglas, îl luă de-o parte și îi spuse direct: dacă soția lui nu dorea să se îmbrace cât de cât decent, atunci nu ar trebui să răspundă la ușă. A avea un nume de respectat. Când o privise fără să înțeleagă, ea simțise dintr-odată o nevoie temătoare de a proteja, combinată cu dezamăgirea că băiatul semăna atât de mult cu tatăl lui. Toată tinerețea lor o petreci avertizându-i. Ani, probabil. Dar nu mai conta nimic atunci când era vorba despre fete ca aceasta.

Cyril Fairley-Hulme puse jos șervetul și se uită la ceas, așa cum făcea în fiecare zi în timpul scurtelor minute dintre momentul în care termina de mâncat și cel în care soția lui venea și îl întreba dacă dorea o ceașcă de cafea înainte de se retrage în birou. În spatele lui, la radio se difuza buletinul meteo, așa cum se întâmpla mereu la sfârșitul fiecărei mese de prânz, și toți trei păstrară un minut de tăcere pentru a-l lăsa să asculte.

– Foarte drăguț, spuse Cyril încet. Apoi, ca și când ar fi făcut o observație îndelung cumpănită, adăugă: Nimic nu e mai bun decât o plăcintă cu carne.

– Delicioasă. Mulțumesc, mamă.

Douglas își luă șervetul din poală și îl aruncă mototolit pe masă.

– Bessie a făcut-o. O să-i spun că ți-a plăcut. Ai timp să bem o cafea?

Masa fusese așternută în sufragerie, așa cum era mereu, cu mare grijă, cu serviciul bun de porțelan, în ciuda ocaziei obișnuite. Ea luă farfuriile și ieși din cameră, cu spatele drept.

Douglas o urmări din cameră, simțindu-și cuvintele grele ca plumbul, în conflict cu exuberanța din suflet.

Tatălui său îi luă câteva minute să-și umple pipa mediativ, apoi o aprinse și fața lui subțire și bronzată se încruntă, apărându-i riduri de concentrare. Apoi își privi fiul, ca și când ar fi fost surprins că nu plecase în timpul acelei rutine zilnice.

– Dennis seamănă tubercului astăzi.

– Da, zise Douglas. Am să merg acolo după ce plec de aici.

Tatăl lui stinse un băț mai scurt de chibrit și înjură încet în sinea lui, uitându-se instinctiv spre ușa pe unde ieșise soția lui.

– Vreau să te asigur că îi plantează suficient de departe unii de alții. I-a pus prea aproape anul trecut.

– Da, tată, mi-ai spus. Am să vorbesc cu el despre asta.

Tatăl își privi din nou pipa.

– Aștepți recolta? spuse el încet.

– Ce? Oh... era deseori dificil să-ți dai seama când glumea tatăl lui. Oh, nu. De fapt, tată, vreau să vorbesc cu tine despre ceva.

Pipa era aprinsă. Tatăl se lăsă pe spate și expiră o dâră subțire de fum, iar fața i se relaxă pentru puțin timp.

– Ia spune, zise el vesel.

Douglas se uită la el, apoi în jos, încercând să-și amintească unde pusese dosarul. Se ridică, îl luă din haină, apoi începu să scoată paginile, așezându-le cu atenție pe masă, în fața tatălui său.

– Ce e asta?

– Despre ce vreau să-ți vorbesc. Niște idei de-ale mele. Pentru domeniu.

Douglas rearanjă două pagini, apoi dădu un pas în spate, privind cum tatăl lui se aplecase să le privească mai atent.

– Idei pentru domeniu?

– Mă gândesc de ani de zile. Adică, de când cu treaba cu CAP-ul când tu te gândeai să renunți la vaci. Am putea să privim lucrurile un pic diferit.

Cyрил privea impasibil cum fiul lui se bâlbâia dând explicații. Apoi se aplecă deasupra paginilor.

– Dă-mi ochelarii.

Douglas urmări direcția indicată de tatăl lui cu degetul, văzu ochelarii și îi întinse. Din bucătărie, se auzea cum mama lui punea vesela la loc și zgomotul ușilor dulapului cum se deschideau și se închideau. Își putea auzi pulsul în

urechi. Își băgă mâinile în buzunare, apoi le scoase din nou, stăpânindu-se să nu se aplece și să arate spre fiecare paragraf de pe pagini.

– Este o hartă acolo, spuse el, incapabil să se mai abțină. Am colorat diferit terenurile, în funcție de utilizare.

Timpul părea că stă pe loc. Douglas se uita la fața tatălui său și nu vedea nici o tresărire de emoție, în timp ce studia metodic paginile. Afară, câinii lătrau înnebuniți la vreun răufăcător.

Tatăl lui își dădu ochelarii jos și se lăsă pe spate în fotoliu. Pipa se stinsese și, după ce a studiat-o, a pus-o pe masă, lângă el.

– Asta e ce te-au învățat la colegiul agricol, nu-i așa?

– Nu, răspuse Douglas. De fapt, sunt în bună parte ideile mele proprii. Adică, am citit tot, despre fermele din Israel – și tu știi totul despre Rowntree, desigur, dar...

– Pentru că, dacă este așa, ne-am pierdut nenorociții de bani degeaba trimițându-te acolo.

Replica venise tăios, ca și când cuvintele ieșiseră de pe țeava unei puști, iar Douglas a sărit, de parcă ar fi fost atacat fizic.

Figura tatălui său, ca întotdeauna, nu exprima aproape nimic. Dar avea o strălucire în privire, o paloare slabă îi acoperea tenul roșcat, ceea ce sugera o furie interioară.

Tăceau amândoi, privindu-se în ochi.

– Credeam că ai o idee. Credeam că te-am crescut cu o noțiune a binelui și a răului și...

– Așa este corect. Douglas își auzi propria voce protestând. Este corect să le dăm ceva oamenilor înapoi. Este corect ca toată lumea să primească o bucată de pământ.

– Să-l dau pe tot, nu-i așa? Să-l împart în parcele și să-l dau cui îl vrea? Să le spun să stea la coadă?

– Va fi tot terenul nostru, tată. Doar le-ar oferi posibilitatea oamenilor să-l muncească. Noi nici măcar nu-l folosim pe tot în mod adecvat.

– Tu crezi că oamenii din împrejurimi vor să muncească pământul? Ai întrebat, de fapt, pe *cineva*? Tinerii nu vor să are și să sape. Nu vor să stea afară indiferent de vreme și să curețe buruienile și să împrăștie bălegarul. Vor să locuiască în orașe, să asculte muzică la modă și să facă alte lucruri. Știi cât de mult mi-a luat să găsesc suficienți oameni să strâng fânul anul trecut?

– Am găsi oameni. Sunt întotdeauna oameni care au nevoie de lucru.

Tatăl lui împinse hârtiile cu dezgust.

– Țsta nu e vreun experiment social. Sunt sângele și sudoarea noastră în acest pământ. Nu-mi vine să cred că am crescut un fiu, că l-am învățat tot ce știu despre acest domeniu, doar pentru a-și dori să-l dea. Nici măcar să-l vândă, auzi. Să-l dea, pur și simplu. Tu... ești mai rău decât o *fată*.

Scuipă cuvintele ca și când îi era greață. Douglas îl auzise rar ridicând vocea la el și își dădu seama că tremura. Încerca să-și adune gândurile să contracareze furia tatălui său și își văzu mama stând în ușa, cu tava în mână.

Fără să spună un cuvânt, tatăl lui se ridică, trecu pe lângă ea, punându-și pălăria pe cap și plecă.

Mama lui Douglas puse cafeaua pe masă și se uită spre fiul ei, a cărui expresie era la fel de șocată și nefericită ca atunci când avea opt ani și tatăl lui îl bătuse pentru că lăsase unul dintre câini să intre în adăpostul vițelilor. Se abținu să-l mângâie, în schimb îl întrebă precaută ce s-a întâmplat.

Timp de câteva minute, Douglas nu-i răspunse, și ea se întreba dacă încerca să-și stăpânească lacrimile. A arătat spre niște hârtii de pe masă.

– Am niște idei cu privire la domeniu. Se opri puțin, apoi rosti cu voce sugrumată. Lui tata nu i-au plăcut.

– Pot să mă uit?

– Sigur.

Se așeză cu atenție pe fotoliul soțului ei și aruncă o privire peste cele câteva pagini. Dură câteva minute să înțeleagă propunerea lui și se uită la harta colorată, construindu-și încet o imagine a ceea ce dorea fiul ei.

Se gândi la soțul ei și la ieșirea nervoasă care nu îl caracteriza, iar compătimirea inițială pentru fiul ei se transformă într-un sentiment de mânie din ce în ce mai puternic. Tinerii pot fi atât de necugetați. Nu iau în considerare nimic din ceea ce au făcut generațiile anterioare și prin ce au trecut. Lumea a devenit un loc mult mai egoist și, în ciuda sentimentului de iubire profundă pe care îl nutrea pentru unicul ei fiu, era furioasă din cauza lipsei lui de considerație – și aceea a soției lui nerușinate și incapabile, și a generației lor, în general.

– Îți sugerez să pui astea pe foc, spuse ea strângându-le într-un teanc.

– Poftim?

– Scapă de ele. Dacă ești norocos, tatăl tău va uita că această discuție a avut loc vreodată.

Chipul fiului ei era ca o mască de frustrare și neîncredere.

– Nici măcar nu vrei să le studiezi?

– Le-am studiat, Douglas, și sunt... nepotrivite.

– Am douăzeci și șapte de ani, mama. Merit să am un cuvânt de spus în administrarea domeniului.

– *Meriți?* Simțea o strângere în piept și izbucni. De asta îi pasă generației voastre – că vi se pare că meritați. Ideile tale sunt o insultă la adresa tatălui tău și, până când nu vei înțelege asta, îți sugerez ca noi doi să încheiem această discuție aici.

Douglas, care avea ambele mâini pe masă, se sprijini pe brațe, ca și când fusese aproape doborât de răspunsul ei.

– Nu pot să cred că amândoi reacționați așa.

Cea mai mică fărâmă de simpatie maternă pe care o simțea pentru el se evaporase.

– Douglas, stai jos, îi ordonă și se așeză în fața lui. Inspiră adânc, încercând să-și măsoare cuvintele. Am să-ți spun ceva despre tatăl tău, tinere. Nu ai idee prin câte a trecut să țină acest domeniu întreg. Nu ai idee. Când l-a moștenit, era aproape falimentar. Prețurile la grâu erau la un minim istoric, muncitorii de la fermă plecau la oraș pentru că nu ne puteam permite să-i plătim și nu puteam să dăm nenorocitul de lapte. A trebuit să-și vândă aproape toată mobila de familie, toate tablourile, cu excepția portretelor, bijuteriile proprii lui mame, singura amintire din partea ei, doar pentru a ține domeniul funcțional.

Se uita la el, hotărâtă că trebuia să-l facă să înțeleagă gravitatea a ceea ce îi spunea.

– Și tu erai prea tânăr să-ți amintești cu exactitate, dar în timpul războiului domeniul a fost rechiziționat – chiar au locuit aici prizonieri nemți. Știai asta? Fratele tatălui tău a fost ucis în război, într-o misiune aviatică, și noi a trebuit să acceptăm nemții – scuipea cuvântul – doar pentru ca lucrurile să meargă. Erau niște hoți mizerabili, furau mâncare și alte lucruri. Chiar și componente de la mașinăriile de la fermă.

– Nu au furat nimic. Băieții Miller au făcut-o.

Ea își scutură capul.

– Douglas, a muncit pământurile alea ziua și noaptea, pe ploaie, pe zăpadă, pe zloată și grindină, toată viața lui de adult. Venea acasă cu mâinile rănite de la smuls buruieni, iar spatele era roșu ca focul de la munca în soare timp de

douăsprezece ore. Îmi amintesc nopți când adormea mâncând la masă. Când îl trezeam, se ducea să repare acoperișurile chiriașilor sau să le rezolve canalizarea. Este prima dată când avem și noi suficienți bani să ne relaxăm puțin. Și acum tu, speranța lui, mândria lui, moștenitorul lui, tu îi spui că vrei să dai totul unui grup de „beatnici”¹² sau ce-or fi ei.

– Nu e așa.

Douglas se înroșise.

Mama lui spusese ce avea pe suflet. Stătea în picioare și turna cafeaua. Adăugă lapte, apoi îi întinse o ceașcă fiului ei.

– Aș vrea să fie pentru ultima oară când discutăm despre asta, spusese ea, cu vocea domolită. Ești un tânăr cu idei mari. Dar acest domeniu este mai mare decât ideile tale. Și nu l-am ținut întreg atâta timp ca să te lăsăm să distrugi tot ce am construit. Pentru că, Douglas, nici măcar nu este al tău să îl dai. Tu ești un împuțernicit, un custode. Treaba ta este, pur și simplu, să acționezi așa cum trebuie pentru a face schimbările necesare să-l ții funcțional.

– Dar ați spus...

– Am spus că domeniul va fi al tău. Ce nu am spus niciodată este că nu trebuie deturnat de la scopul lui. Care, mai întâi, este agricultura, apoi, în al doilea rând, să ofere cămin pentru următoarele generații de Fairley-Hulme.

Se lăsă liniștea. Sorbi o înghițitură zdravănă de cafea. Tonul ei, când vorbea, era conciliant:

– Când vei avea copii, o să înțelegi mai bine.

Radioul pârâi din cauza interferențelor cu un aeroplan care zbura pe deasupra. Se întoarse în fotoliu și fixă postul. Transmisia își reveni.

Când ajunse acasă, nu era nimeni. Nici măcar nu se obosi să o strige după ce închise ușa de la intrare; rareori își amintea să lase aprinsă o lumină pentru el, iar casa era cufundată într-o tăcere înghețată care dura de mai multe ore.

Își agăță haina în cuierul din hol și se duse spre bucătărie, călcând pe linoleumul rece. În primul an de căsnicie, în mod frecvent găsea la cină doar cereale de mic dejun sau pâine și brânză. Athene nu era gospodină și, după câteva tentative încheiate cu mâncarea arsă, își pierduse interesul chiar și de a se prefăce că ar fi fost. De curând, fără să-i spună mamei lui, o angajase pe Bessie, soția unui angajat mai vechi de pe domeniu, să țină bucătăria aprovizionată și să lase câte o plăcintă sau vreo caserolă în frigider. Știa că

atitudinea lui Athene i se părea scandaloașă. Într-o firavă încercare de a proteja reputația soției sale, îi explicase că era alergică la făină.

O plăcintă cu brânză era așezată pe poliță. Douglas o puse la locul ei, închise ușa și căută cu privirea pe masa din bucătărie vreun bilețel. „Dragul meu Douglas, mă întorc repede. A“ Sau „Am ieșit pe afară să iau aer“ sau „Am ieșit puțin cu mașina“. Din ce în ce mai des, nu mai lăsa nici un bilet. În seara asta, nu-i păsa. Nu știa dacă voia să vorbească în acest moment cu cineva, nici măcar cu soția lui.

Luă o farfurie din dulap, privind spre fotografia pe care i-o făcuse lui Athene la Florența. Acel prim an fusese minunat. Petrecuseră trei luni călătorind prin Italia, conducând MGB Roadsterul roșu al lui Douglas, cazându-se la *pensiones* drăguțe și ofensându-i frecvent pe *padronas* cu manifestările lor necenzurate de dragoste. Athene îl făcea să se simtă ca un rege, țipând satisfăcută în timp ce el conducea pe drumurile șerpuite de munte, stând la el în brațe în timp ce beau cafea în cafenelele de pe marginea drumului, încolăcindu-se afectuoasă în jurul lui în întuneric. La întoarcere, în ciuda casei nou renovate, a calului ei, a lecțiilor de condus pe care i le făcuse cadou și a propriei mașini – era o șoferiță fără speranță: trecuse mult timp de când încetase să se mai enerveze când lovea bara de protecție –, ea devenise din ce în ce mai puțin adorabilă, mai greu de mulțumit. Nu o interesau planurile lui de redistribuire a bunăstării. Sperase că ea îl va însufleți. Ideea asta o preluase de la ea, până la urmă. „Să-l dăm“, spusese într-o după-amiază de vară când erau singuri la un picnic pe malul râului cu păstrăvi. „Să stabilim cine este cel mai merituos din sat, apoi să-l împărțim în parcele. Cum a procedat America cu sclavii.“ Glumea, desigur. Ca atunci când spunea că simțea o nevoie teribilă să cânte jazz și el o înscrisese la un curs, ca să-i facă o surpriză.

De fapt, în ultimele săptămâni, nu că i-ar fi plăcut să se gândească la asta, Athene fusese foarte solicitantă. Nu știa niciodată în ce dispoziție se afla – într-un moment flirta și se agăța de el, încercând să-l atragă într-un plan ciudat, în momentul următor era rece și distantă, ca și când ar fi încălcat cine știe ce regulă nescrisă. Dacă îndrăzneia să întrebe ce făcuse, exploda exasperată și îl întreba de ce nu o lăsa în pace. Nu îndrăzneia să se apropie de ea pe întuneric. Încă era afectat de ceea ce se întâmplase cu două săptămâni în urmă când îl împinsese de lângă ea, acuzându-l că se comporta ca „un animal plin de bale“.

Se uită la poza cu soția lui surâzătoare și necomplicată. Mai erau două săptămâni până la aniversarea a doi ani de căsătorie. Poate ar trebui să se întoarcă în Italia pentru o săptămână sau două, să facă o schimbare de decor. Simțea nevoia să petreacă un timp departe de domeniu, să-și rumege dezamăgirea. Poate că o vacanță ar face-o mai puțin irascibilă, mai puțin nervoasă.

Ea ajunsese acasă cu puțin înainte de opt, arătând surprinsă când îl văzu cu farfuria goală în față. Purta o rochie de un albastru glacial și un palton nou cu guler alb.

– Nu mi-am dat seama că o să vii acasă așa devreme.

– M-am gândit că ți-ai dori companie.

– Oh, dragul meu, îmi pare rău. Dacă spuneai, stăteam acasă. Am fost la Ipswich după-amiază să văd un film.

Era binedispusă. Se aplecă să-l sărute pe frunte, lăsând o urmă a mirosului ei să plutească în aerul din fața lui.

– Mama spunea că a trecut pe aici mai devreme.

Athene își scoase paltonul, cu spatele la el.

– Presupun că încă își dorește să prezint un premiu la sărbătoarea localității. I-am spus că nu e pentru mine.

Douglas se ridică și se îndreptă spre bar, unde își turnă whisky în pahar.

– Ai putea încerca, Athene. Nu este atât de rea. Ai putea încerca pentru mine.

– Hai să nu mai discutăm. Știi că nu sunt bună la capitolul familiei, Douglas.

Era o conversație fără sens, care se repetase de prea multe ori deja.

– Am văzut cel mai grozav film. Franțuzesc. Trebuie să-l vezi și tu. Am fost atât de absorbită, încât aproape că nu aș mai fi venit deloc acasă.

Râsul ei, probabil intenționat, îndepărtase orice amenințare din cuvintele ei.

Douglas o privea cum se mișca ușor prin cameră: centrul ei de interes și totuși, neaparținându-i. Probabil că întotdeauna va arăta așa pentru el: o ființă din altă lume, plutind, refuzând să fie legată cu sfori și domesticită. Își dorea să-i poată spune despre schimbul de replici pe care-l avusese cu tatăl lui. Să-și poată exprima umilința, dezamăgirea față de reacția omului a cărui opinie o aprecia cel mai mult pe lume. Poate să-și pună capul la ea în poală și să fie mângâiat. Dar învățase dintr-o experiență amară că Athene ar fi alimentat și mai mult orice potențial conflict cu părinții lui și ar fi făcut tot

posibilul să-l agraveze. Nu își dorea să fie atât de apropiat de familia lui: voia să-i dea la o parte.

Sorbi o înghițitură de whisky.

– Mă gândeam să plecăm undeva.

– Poftim?

– În Italia.

Era ca și când i-ar fi propus să-și hrănească o foame ascunsă. Veni spre el, privindu-l în ochi.

– Înapoi în Florența?

– În Italia.

Suspină, apoi își puse brațele în jurul lui, abandonându-se ca un copil.

– Oh, da. Da, să ne întoarcem în Italia. Oh, Douglas, ce idee minunată!

Puse jos paharul, îi atinse părul, uimit că fusese atât de ușor să repare lucrurile. Putea să-i simtă membrele unduindu-i-se de ale lui și simți dorința amorțită crescând în el. Își ridică fața, și el o sărută.

– Când plecăm? Curând? Numaidecât facem bagajele.

Vocea ei era nerăbdătoare.

– Mă gândeam să mergem de aniversarea noastră.

Ochii ei priveau spre un orizont îndepărtat, gândurile deja îi zburau. Era ca și când chipul ei își schimbase forma, se înmuiase și se înceteșase la margini, ca și când ar fi văzut-o prin lentile unse cu vaselină.

– Am putea chiar să stăm la Via Condolisa.

– Dar unde vom locui?

– Să locuim?

– În Italia.

Își împinse bărbia în față și se încruntă.

– Nu vom locui acolo, Athene. M-am gândit că am putea merge în vacanță de aniversarea noastră.

– Dar am crezut... Se întrista pe măsură ce înțelegea ce îi spunea. Nu vrei să ne mutăm acolo?

– Știi că nu putem să ne mutăm acolo.

Se simțea o disperare subită în atitudinea ei.

– Dar hai să plecăm departe de aici, dragul meu. Departe de familia ta. Și de a mea. Urăsc familiile. Ne trag mereu în jos cu obligațiile și așteptările lor. Să plecăm. Nici măcar în Italia. Am fost acolo. În Maroc. Cred că este fabulos în Maroc.

Brațele îi erau strânse în jurul taliei lui și ochii ei îl sfredeleau pe ai lui.
Douglas se simți dintr-odată foarte obosit.

– Știi că nu pot pleca în Maroc.

– Nu văd de ce nu.

Zâmbetul ei era neîncrezător.

– Athene, am responsabilități.

Ea se îndepărtă de el. Se dădu un pas în spate și-i aruncă o privire tăioasă.

– Doamne, ai vorbit exact ca tatăl tău. Mai rău. Ai vorbit ca tatăl *meu*.

– Athene, eu...

– Trebuie să beau ceva.

Se întoarse și își turnă o porție zdravănă de whisky. El observă că, pentru o sticlă de-abia începută, nivelul scăzuse cu repeziciune. Rămase cu spatele la el câteva minute. În mod normal, Douglas ar fi abordat-o, ar fi mângâiat-o pe umăr, i-ar fi spus cuvinte dragăstoase. În seara aceea, era prea obosit. Prea extenuat să mai joace jocuri cu soția lui imposibilă și nărăvașă.

Ea se întoarse cu fața spre el.

– Douglas. Dragul meu. Nu ți-am cerut niciodată nimic. Nu-i așa? Cu adevărat, vreau să zic?

Nu avea rost să o contrazică. Douglas se uita la fața ei palidă și de nepătruns, la tristețea vizibilă dintr-odată. Ura gândul că poate că eșecul lui ca soț era cauza acestei tristeți.

– Să mergem. Să plecăm de aici. Spune-mi da, Douglas. *Te rog*.

Avu un impuls nebunesc să strângă toate bunurile lor într-un geamantan și să pornească la drum cu MG-ul, cu Athene încântată și îmbrățișându-l, apoi să dispară într-un viitor luminos, într-o țară străină exotică.

Privirea lui Athene era neclintită.

– Mă duc să fac o baie, spuse el.

Și urcă scările obosit.

Capitolul 5

Ziua în care am frânt inima cuiva

Oh, știu că nu par genul. Probabil vă gândiți că nimeni nu a făcut vreodată o pasiune pentru mine. Dar am făcut-o, cu mult timp în urmă, înainte ca vârsta mijlocie și părul cărunt să-mi acopere și cele câteva calități pe care le-am avut vreodată. Numele lui era Tom și era un tânăr foarte drăguț și dulce. Nu era cel mai arătos tip, dar de treabă. Și era solid ca o stâncă. De familie bună. Și mă adora.

Nu era genul care să vorbească prea mult. Pe atunci, bărbații nu vorbeau mult. Cel puțin, nu cei pe care i-am cunoscut eu. Dar știam că mă adoră, de la felul în care mă aștepta la colț în fiecare seară să mă conducă acasă de la birou, până la fundele drăguțe și dantela pe care mi le păstra din ce rămânea de la fabrica tatălui său. Familia lui avea o galanterie. Iar el învăța meserie de la tatăl lui. Așa ne-am întâlnit. Probabil vă gândiți că nu este o meserie prea masculină și da, există roșcați ciudați, cum obișnuia să le spună domnul Holstein, dar când îl vedeai... ei bine, nu era deloc efeminat. Era un tip solid, cu umerii lați. Căra câte trei-patru baloți de materiale pentru mine cu aceeași ușurință cu care și-ar fi pus jacheta pe umăr.

Obișnuia să apară cu tăvițe de nasturi și bucăți de fireturi, dantelă superbă victoriană pe care le salva din cutiile care începeau să se umezească. Mi le lăsa fără să spună nimic și le puneă jos ca și când ar fi fost un câine care îmi aducea un os. Îmi făceam singură haine pe atunci, știți, și când le îmbrăcam, putea să recunoască vreun nasture de-al lui sau o bucată de catifea. Cred că era foarte mândru.

Și nu m-a forțat niciodată. Nu mi-a făcut niciodată declarații înflăcărâte și nu și-a exprimat intențiile. I-am spus, știți, că nu mă voi mărita niciodată. Eram foarte sigură de acest lucru și mi s-a părut corect să-i spun asta de la bun început. Dar el s-a mulțumit să încuviințeze din cap, ca și când ar fi fost o decizie corectă, și s-a hotărât să mă adore oricum. Și, treptat, am descoperit că îmi făceam mai puține griji dacă îl amăgeam sau nu eram corectă cu el și doar mă bucuram de compania lui.

În anii șaizeci era destul de complicat să fii o fată singură. Oh, știi că vă gândiți la Mary Quant, la dragostea liberă, cluburile de noapte și la alte chestii de genul acesta, dar, în realitate, foarte puține dintre noi aveau un astfel de stil de viață. Pentru fetele ca mine, de familie respectabilă, care nu dădeau repede „lovitura“, acele vremuri puteau fi destul de confuze. Erau fete care trăiau așa și fete care nu. Iar eu nu am fost niciodată sigură ce tip ar fi trebuit să fiu. (Deși aproape am fost cu Tom. De câteva ori. Era foarte înțelegător la toate capitolele, chiar și când i-am spus că hotărâsem să rămân virgină.) Și mai era presiunea asta să fii la modă, să porți haine ultimul răcnet, fie că erau Biba sau King's Road sau, ca ale mele, făcute după tipare din Butterick și Vogue. Dar părinții noștri erau mai degrabă scandalizați, așa că te simțeai sub presiune să porți o minijupă sau ceva și totuși erai destul de jenată în același timp. Probabil că nu eram destul de liberă. Multe erau. Dar Tom părea că înțelege și mă plăcea, indiferent cum aș fi fost sau oricum aș fi încercat să fiu și ne-am simțit foarte bine aproape doi ani.

Așa că mi-a fost puțin rușine că a trebuit să sufere atât de mult în ziua când l-am prezentat părinților mei.

Îi invitasem la Londra, la un spectacol. Mama era foarte încântată, iar tata era și el destul de drăguț, deși oricum nu ar fi spus mare lucru, pentru că nu mai fusesem acasă de un an. Cumpărasem bilete la *Hello, Dolly!*, la Teatrul Regal, și după aceea voiam să luăm cina la unul dintre noile restaurante Golden Egg și să fac cinste, deoarece domnul Holstein tocmai îmi dăduse o mărire de salariu și mă promovase de la poziția de secretară la cea de office manager, ceea ce era nemaipomenit. Am răsucit ideea pe toate părțile și, până la urmă, m-am gândit că probabil o să-l invit și pe Tom, pentru că era atât de drăguț și știam că ar însemna foarte mult pentru el să-mi cunoască părinții și mai știam și că ei aveau să-l placă. Trebuia să-l placă. Nu aveai de ce să nu-l plăci. Spectacolul a fost minunat. Mary Martin era Dolly Levi – n-am să uit niciodată imaginea ei superbă, chiar dacă, în secret, eu mi-aș fi dorit să o văd pe Eve Arden. Și mami era atât de încântată că mă vedea, încât îmi tot lua mâna și mi-o strângea aruncându-i priviri cu subînțeles lui Tom. Știi că se simțea ușurată să mă vadă împreună cu un bărbat după atâta timp, iar el îi adusese o cutie de jeleuri New Berry Fruits. A fost o seară reușită până la cină. Oh, nu era nimic în neregulă cu Golden Egg (mami a remarcat, uitându-se în jur, că era „cu siguranță, foarte... colorat“): mâncarea era bună și am luat și o sticlă de vin, deși tati mi-a spus că nu avea să mă lase să-mi cheltui noul

salariu ca să-mi distrez „bătrânii“. Și Tom a stat și a radiat de fericire în felul lui, a vorbit la nesfârșit cu mami despre funde și lucruri de dinainte de război și despre cum tatăl lui o întâlnise o dată pe soția prim-ministrului când comandase niște dantelă belgiană fină.

Și apoi, mama mi-a dat vestea.

– Voiam să-ți zic ceva, draga mea. Lucrurile nu merg bine în familia Fairley-Hulme.

M-am holbat preț de o clipă la peștele din farfurie, apoi mi-am ridicat privirea, cu o expresie atent calculată.

– Adică?

Tata a pufnit.

– A fugit.

– Cine a fugit?

– Oh, Henry. E un termen învechit. Athene Forster. Pardon, Fairley-Hulme. A fugit cu un comis-voiajor din nord. A creat un haos total. Familiile sunt disperate să țină subiectul departe de presă.

Credeam că aceste cuvinte nu mă vor mai afecta.

– Nu citesc ziarele. Peștele avea gust de nisip. Mă chinuiam să înghit și am luat o gură de apă. Tom, săracul, plimba furculița prin farfurie, absent. Cum... cum e Douglas?

– Speră ca ea să se întoarcă, bietul băiat. E absolut devastat.

– Mereu mi s-a părut că fata aia aduce neazuri.

– Da. Dar părea că s-a liniștit.

– Fetele ca ea nu se liniștesc niciodată.

Vocile lor s-au oprit și m-am întrebat dacă nu cumva o să leșin. Apoi, m-am uitat la Tom și, pentru prima oară, am observat, cu o ușoară repulsie, că mesteca cu gura deschisă.

– Bineînțeles, părinții ei sunt extrem de furioși. Au dezmoștenit-o. Spun tuturor că s-a dus în străinătate pentru un timp, doar până se calmează lucrurile. Adică nu e ca și când nu-și forțase norocul înainte să se mărite cu Douglas. Nici nu avea prieteni, nu? Sau reputație, dacă e pe-așa.

Mama a scuturat din cap îngândurată și a curățat niște firimituri invizibile de pe fața de masă.

– Părinții lui Douglas au primit vestea foarte prost. Are efect îngrozitor asupra tuturor. Tipul vindea aspiratoare, mergea din ușă în ușă, îți vine să crezi? *Aspiratoare*. Și, la câteva săptămâni după ce a fugit, fata a avut tupeul

să-i caute să le ceară niște bani. Biata Justine. Am văzut-o la seara de bridge de la familia Trevelyan în urmă cu două săptămâni și a cam încărunțit.

Abia atunci a observat expresia de pe fața mea. Mi-a aruncat o privire îngrijorată care s-a transformat într-una dură, apoi s-a uitat spre Tom.

– Totuși, nu-ți face plăcere să tot vorbim despre oameni pe care nu-i cunoști. Nu-i așa, Tom?

– Nu vă faceți griji pentru mine, a spus Tom.

Avea gura încă deschisă.

– Da. Bine. Să ne gândim la budincă. Cine vrea?

Vocea ei se ridicase cu aproape o octavă. Mi-a aruncat încă o privire dură, ca de la mamă la fiică.

Nu cred că am mai auzit ceva din ce a mai spus.

Nu m-am întors acasă. Nu atunci. Dar nu era corect față de Tom să mă mai întâlnesc cu el. Nu în aceste condiții.

Este suficient sau vreți să știți despre copil?

PARTEA A DOUA

Capitolul 6

2001

Întotdeauna se certau în drum spre petreceri. Suzanna nu știa niciodată de ce, deși putea întotdeauna să asocieze acest lucru cu ceva: faptul că erau în întârziere, obiceiul lui de a aștepta până în ultimul moment să verifice dacă ușa din spate era încuiată, inabilitatea ei permanentă de a găsi ceva decent de îmbrăcat. Probabil se întâmpla din cauza sforțării de a se purta frumos unul cu altul o seară întreagă. Probabil, avea uneori senzația, era doar felul ei de a transmite că nu vor avea momente de intimitate mai târziu, după ce vor ajunge acasă. Totuși, în seara aceea, nu se certaseră. Nu era o mare victorie: se duseseră separat la familia Brooke, Suzanna, respectând cu sfințenie îndrumările gazdei, Neil, ajungând târziu de la serviciu – cu trenul și cu taxiul –, și când îl salutase la masă, Suzanna simțise cum îi îngheață zâmbetul pe față când îi spuse printre dinți „Credeam că nu mai vii“.

– A. Ați întâlnit cealaltă jumătate a familiei Peacock? Neil, nu-i așa?

Gazda îl conduse spre locul lui. Perle, bluză din mătase scumpă, dar demodată, fustă Jaeger; hainele ei îi transmiteau Suzannei tot ce avea nevoie să știe despre noaptea aceea. Că urma să fie tratată de sus, mai degrabă decât să fie admirată, pentru stilul ei urban. Că îi invitaseră probabil doar datorită părinților ei.

– Am fost reținut la o întâlnire, își ceruse scuze Neil. De ce faci o problemă din asta? îi șoptise mai târziu la ureche, când îl apostrofase pe hol. Nimănu-i se pare că ar conta.

– Contează pentru mine, spusese ea, apoi zâmbise forțat când gazda ieșise din camera de zi și, evitând cu tact să privească spre ei, întrebuse dacă dorea cineva ceva.

Fusese o seară interminabilă, Neil mascându-și stângăcia cu glume nepotrivite. Toți ceilalți de acolo păreau să se cunoască de ceva timp și menționau deseori persoane pe care ea nu le cunoștea, „personaje“ din oraș, făcând referiri repetate la evenimente din trecut: ploaia torențială de la sărbătoarea din vară din urmă cu doi ani, turneul de tenis în care finaliștii se

dăduseră cap în cap, învățătoarea de la ciclul primar care fugise la Worcester cu soțul bieteii Patricia Ainsley. Cineva auzise că avea un copil. Altcineva auzise că Patricia Ainsley făcea parte dintr-o comunitate de mormoni acum. Camera era supraîncălzită, iar Suzanna stătea cu spatele la șemineul imens, așa că, încă înainte să se servească felul principal, se înroșise la față și broboane de transpirație îi alunecau pe spate, mascate de fusta ei foarte la modă.

Era sigură că toți știau asta. Simțea cum, în ciuda zâmbetelor ei, asigurărilor că era fericită să locuiască din nou în Dere Hampton, că era minunat să aibă mai mult timp liber, că era bine să fii mai aproape de familie, probabil toți își dădeau seama că mințea. Că nefericirea studiată a soțului ei, care purta o conversație curajoasă în colțul opus, cu un medic veterinar înfumurat și cu soția paznicului terenului de vânătoare care se exprima monosilabic, trebuia să se vadă în exterior, ca o reclamă luminosă afișată deasupra lor. Suntem nefericiți. Și este vina mea.

În ultimul an, devenise expertă în aprecierea situației cuplurilor căsătorite, recunoștea zâmbetele tensionate ale soțiilor, comentariile acide și expresiile resemnate ale bărbaților. Uneori, o făcea să se simtă mai bine dacă vedea un cuplu care era în mod evident mai nefericit decât ei, alteori o făcea să se întristeze, ca și când ar fi demonstrat că furia mocnită și dezamăgirea erau inevitabile.

Oricum, cel mai tare o afectau cei care erau încă îndrăgostiți. Nu cei care erau de puțin timp împreună – Suzanna știa că luciul dispare până la urmă –, ci aceia în cazul cărora trecerea timpului sudase cumva relația, îi legase mai puternic unul de celălalt. Cunoștea toate semnele: folosirea pluralului „noi“ în conversații, atingerile frecvente, pe spate, pe mână sau chiar pe obraz, zâmbetele tăcute de satisfacție când vorbea celălalt. Uneori, chiar și argumentele combative rostite râzând, ca și când ar fi flirtat, atingerile clandestine care vorbeau despre altceva. Apoi, Suzanna se surprindea holbându-se și gândindu-se ce le lipsea ei și lui Neil; și dacă mai exista ceva care să-i țină împreună.

– Cred că a mers destul de bine, spuse Neil curajos când porni mașina.

Fuseseră al doilea cuplu care plecase, ceea ce era perfect acceptabil. Se oferise să conducă el, ca ea să poată bea; un gest de conciliere, ea știa asta, dar cumva nu se simțea suficient de generoasă să recunoască.

– Au fost drăguți.

– Dar e bine... adică să ne cunoaștem vecinii. Și nimeni nu a sacrificat nici un porc. Și nu și-a aruncat cheile de la mașină în mijlocul camerei. Am fost avertizat în legătură cu petrecerile astea de la țară.

Ea știa că se forța să pară vesel.

– Nu prea sunt vecinii noștri, spuse Suzanna încercând să-și reprime iritarea obișnuită. Stau la douăzeci de minute depărtare.

– De casa noastră, totul e la douăzeci de minute depărtare. Făcu o pauză. Mă bucur să văd că îți faci prieteni în zonă.

– Faci să pară ca și când ar fi vorba despre prima mea zi la școală.

Îi aruncă o privire, vrând parcă să evalueze cât de încăpățânată se hotărîse să fie.

– Voiam doar să spun că este bine ca tu să... prinzi rădăcini.

– Am rădăcini, Neil. Întotdeauna am avut niște afurisite de rădăcini, după cum știi. Doar că nu voiam să le plantez aici, în primul rând.

Neil oftă. Își trecu mâna prin păr.

– Hai să nu facem asta acum, Suzanna. Te rog.

Ea știa că se purta oribil și asta o făcea să se simtă și mai iritată, ca și când ar fi fost vina lui că ea se comporta astfel. Se holbă pe fereastră la gardurile vii întunecate pe lângă care treceau în viteză. Gard viu, gard viu, copac, gard viu. Simetria fără sfârșit a zonei rurale. Consultantul financiar le sugerase consiliere maritală. Neil păruse receptiv, dispus să facă asta.

– Nu avem nevoie de asta, spusese ea emfatic. Suntem împreună de zece ani. Ca și când asta i-ar fi făcut inseparabili.

– Copiii erau drăguți, nu-i așa?

Oh, Doamne, era atât de previzibil.

– Fetița aceea care împărțea chipsuri era delicioasă. Mi-a povestit despre sceneta în care joacă la școală și despre cât de nedreptățită a fost că a primit rolul unei oi, în loc să fie un clopoțel. I-am spus că era clar că cineva încerca să o păcălească...

– Am crezut că ai spus că nu vrei să începem discuția și în seara asta.

Urmă o scurtă perioadă de tăcere. Mâinile lui Neil se încleștaseră pe volan.

– Am spus doar că mi s-au părut drăguți copiii. Se uită la ea. Era o remarcă nevinovată. Încercam doar să port o conversație.

– Nu, Neil, nu există remarcă nevinovată când vine vorba despre tine și copii.

– Asta e puțin nedrept.

- Te cunosc. Ești foarte transparent.
 - Of, și ce dacă sunt? Este un păcat atât de mare, Suzanna? Nu e ca și când am fi căsătoriți de cinci minute.
 - De ce trebuie să ajungem la asta? De când este o limită de timp să faci copii? Nu există nici o regulă care să susțină că „Sunteți căsătoriți de x ani, ar fi bine să procreați“.
 - Știi la fel de bine ca și mine că este mai greu după ce împlinești treizeci și cinci de ani.
 - Of, nu începe din nou. Nici nu am treizeci și cinci.
 - Treizeci și patru. Ai treizeci și patru.
 - Știu, la naiba, câți ani am.
- Se simțea adrenalina năvălind în mașină. Era ca și când, rămânând singuri, se eliberau din contrângerea de a părea fericiți.
- Este din cauză că ți-e teamă?
 - Nu! Și nu *îndrăzni* să o implici pe mama în discuția asta!
 - Dacă nu îți dorești, de ce nu poți să spui așa? Cel puțin să știm care este situația. Aș știu și *eu* care e situația mea.
 - Nu spun că nu-mi doresc.
 - Ei bine, habar n-am ce *spui* tu. În ultimii cinci ani, de fiecare dată când am deshis acest subiect, ai sărit la gâtul meu ca și când aș fi sugerat o oroare îngrozitoare. Este vorba doar despre un copil.
 - Pentru tine. Ar fi vorba despre viața mea. Am văzut cum le acaparează viețile altora.
 - Într-un fel pozitiv.
 - Dacă ești bărbat. Respiră adânc. Uite ce e, nu sunt pregătită, bine? Nu spun că nu voi fi niciodată. Dar nu sunt încă gata. Nu am *făcut nimic* cu viața mea până acum, Neil. Nu pot pur și simplu să fac copii fără să fi realizat ceva mai întâi. Își încrucișă picioarele. Să fiu sinceră, mă deprimă perspectiva.
- Neil clătină din cap.
- Renunț, Suzanna. Nu știu ce trebuie să fac să fii fericită. Îmi pare rău că a trebuit să ne mutăm aici, bine? Îmi pare rău că a trebuit să plecăm din Londra și îmi pare rău că nu-ți place unde locuim și că ești plictisită și că nu-ți plac oamenii. Îmi pare rău pentru seara asta. Îmi pare rău că sunt o mare dezamăgire pentru tine. Dar nu știu ce să mai spun. Nu știu ce să mai spun și să nu fie *extrem* de greșit.
- Urmă o tăcere îndelungată. De obicei, el nu renunța atât de ușor și asta o

neliniști pe Suzanna.

Neil ieși de pe drumul principal pe o alee întunecată, luminile farurilor date pe fază lungă făcând iepurii să se ascundă în gardurile vii.

– Lasă-mă să iau un magazin, spuse ea fără să se uite la el, cu privirea înainte, ca și când nu ar fi dorit să-i vadă reacția.

Îl auzi oftând.

– Nu avem bani. Știi că nu avem.

– Sun sigură că m-aș descurca, adăugă încrezătoare. M-am gândit. Putem să vindem tabloul meu pentru garanție.

– Suze, de-abia am scăpat de datorii. Nu ne putem permite să facem altele.

Ea se uită la el.

– Știu că nu-ți convine, dar am nevoie să fac asta, Neil. Am nevoie să am o ocupație. Ceva al meu. Altceva în afară de niște nenorocite de întâlniri de dimineață la cafea, de bârfele din sat și de nenorocita mea de familie.

El nu spuse nimic.

– Mă va ajuta. Vocea ei devenise rugătoare și conciliantă. Fervoarea ei o surprinse chiar și pe ea. *Ne* va ajuta.

Pesemne era ceva în tonul ei. El trase pe dreapta și o privi. Afară, se lăsase ceața, iar farurile păreau să se afunde într-un vâlătuc de vată.

– Dă-mi un an, spuse ea și-i luă mâinile într-ale ei. Dă-mi un an și, dacă nu merge, fac un copil.

El rămase înmărmurit.

– Dar, dacă merge...

– Tot o să fac un copil. Dar cel puțin atunci voi avea și altceva. Nu mă voi transforma în una dintre *ele*.

Ea arătă în spate, referindu-se la femeile de la cină, care își petrecuseră o bună parte din seară comparând poveștile despre greutățile nașterii și ale alăptării sau vorbind cu un dispreț voalat despre cât de îngrozitori erau copiii altora.

– Ah. Nazistele neonatale.

– Neil...

– Chiar vorbești serios?

– Da. Te rog, cred doar că m-ar face puțin mai fericită. Vrei să fiu mai fericită, nu-i așa?

– Știi că da. Tot ce mi-am dorit vreodată a fost ca tu să fii fericită.

Când o privea așa, încă putea să recreeze uneori amintirea vagă a ceea ce

simțise pentru el: o reminiscență a sentimentului de a fi cu cineva față de care nu simți enervare sau resentimente, ci recunoștință, speranță și atracție sexuală. El încă arăta bine: putea să-l privească din punct de vedere estetic și să observe că era genul care îmbătrânea frumos. Fără burtă și fără chelie. Rămăsese zvelt, ferm, concesia făcută vârstei fiind împărțită între firele cărunte și o îmbătrânire atractivă a pielii.

În momente ca acesta, putea să-și aducă aminte cum fusese când erau apropiați.

– Știi că nu trebuie să-ți vinzi tabloul. Este prea personal. Și ar fi mai bine să-l păstrezi ca investiție.

– Nu cred că aş putea suporta ca tu să muncești și mai multe ore decât o faci deja.

Nu o speria perspectiva de a trăi fără el: era vorba despre cât de bine s-ar fi descurcat ea.

– Nu asta am vrut să spun. Își întoarse capul într-o parte, ochii lui albaștri devenind calzi și atenți. Poți să-i ceri bani oricând tatălui tău. Pentru garanție. Întotdeauna a spus că îți va da ceva.

Rupsese vraja. Suzanna își retrase mâna și se uită în altă parte.

– Nu vreau să mai trec prin asta. Până acum am fost nevoiți să luăm destul de la el. Și nu vreau banii lui.

La început, nu se gândiseră la asta ca la o datorie: trăiau ca toată lumea, depășindu-și doar cu puțin posibilitățile. Venituri duble, fără copii. Adoptaseră un stil de viață prezentat în revistele de mai bună calitate, un stil de viață care considerau că li se cuvine. Cumpăraseră canapele imense, de piele de căprioară în tonuri neutre, își petreceau weekendurile cu prieteni la fel ca ei în restaurante zgomotoase din West End și în hoteluri discrete, simțeau că li se cuvenea „să se răsfete“ pentru orice dezamăgire cât de mică: o zi proastă la slujbă, ghinionul de a nu găsi bilete la vreun concert, ploaia. Suzanna, protejată de salariul lui Neil și de faptul că amândurora le plăcea, în secret, ca ea să petreacă mai mult timp acasă, își luase mai multe slujbe part-time: lucrase într-un magazin de haine pentru femei, făcuse livrări pentru o prietenă care își deschisese o florărie, vânduse jucării din lemn. Nici una dintre acestea nu îi suscitase interesul suficient de mult încât să-și dorească să rămână, să renunțe la diminețile la cafea cu prietenele la terasă, la timpul petrecut răsfoind cărți sau la plăcerea de a găti mâncăruri elaborate. Apoi,

aproape peste noapte, totul se schimbase. Neil își pierduse postul la bancă, înlocuit de o femeie pe care o descrisese mai târziu ca Super-eroina Castratoare din Iad. Simțul umorului îi dispăruse, împreună cu venitul lor.

Iar Suzanna începuse să facă *shopping*.

La început, o făcea doar pentru a ieși din casă. Neil devenise depresiv și nervos și începuse să vadă dovezi ale conspirațiilor feministe în aproape orice: în faptul că fetele de la școala din localitate, conform statisticilor, obțineau mai ușor nivelul A decât băieții, în cazurile de hărțuire sexuală despre care citea în ziar, în faptul că managerul de resurse umane care îl sunase să-i spună că avea dreptul la trei luni de salariu în loc de șase, la cât se așteptase, *se întâmplase să fie femeie*. Alternând între furia cauzată de nemulțumire și dezgustul de sine, devenise cea mai rea variantă a lui însuși, o persoană cu care ea nu se mai descurca. Așa că, îl lăsase în starea aceea și se răsfața cu săpunuri scumpe, mâncăruri gata preparate, buchete neobișnuite de flori – crini pentru miros, amaryllis și pasărea paradisului pentru a-și hrăni nevoia de rafinament. Își spunea că merita, nevoia ei de a avea toate astea, accentuată de firea neplăcută a lui Neil.

Se convinsese că existau lucruri de care aveau nevoie: lenjerie de pat nouă – era o investiție, desigur, să cumperi cel mai scump bumbac egiptean –, draperii asortate, obiecte vechi din sticlă. A inventat proiecte necesare în apartament, podea nouă în bucătărie, redecorarea completă a camerei de oaspeți. Ar fi crescut valoarea apartamentului, până la urmă. Întotdeauna te uiți de două ori înainte să cumperi o proprietate.

Fusese doar un mic pas de aici până la propria imagine. Nu ar fi putut să obțină o slujbă nouă cu actuala ei garderobă; trebuia să se tundă și să se vopsească; stresul cauzat de slujba lui Neil făcuse ca pielea ei să aibă nevoie disperată de îngrijire cosmetică. Felul în care cheltuia devenise subiect de glumă între prietenele ei, așa că începuse să cumpere și pentru ele. Generozitatea era în firea ei: își spunea că aceasta era unul dintre puținele motive de plăcere reală pe care le mai avea.

La început, o făcea să se simtă mai bine, să aibă un scop. Umplea un gol. Dar, chiar în timp ce cheltuia, își dădea seama că fusese infectată cu un fel de virus al nebuniei, că interioarele frumos luminate și rândurile de pulovere din cașmir, vânzătoarele lingușitoare din magazine și cutiile frumos ambalate reușeau din ce în ce mai puțin să-i distragă eficient atenția de la realitatea de acasă. Cumpărăturile nu-i mai aduceau satisfacții: nerăbdarea inițială de a

achiziționa ceva nou se estompa tot mai repede, așa că, ajungea acasă, înconjurată de sacoșe noi, uneori clipind amuzată, alteori plângând după ce se simțise suficient de curajoasă încât să calculeze cât cheltuisese. Se trezea dimineța, tot timpul pregătită să-i deschisă poștașului.

Nu avea rost să-l îngrijoreze și pe Neil.

Îi luase șase luni să descopere. Era corect să spună, cum au făcut-o ceva mai târziu, că acesta nu fusese punctul culminant al căsniciei lor, în special nu când el, împins dincolo de propria depresie, îi pusese la îndoială sănătatea mintală și afirmase că, din cauza ei, și nu a inutilității lui, devenise impotent. Într-un final, dându-și drumul furiei pe care și-o reprimase atâta timp – probabil transformată în viciu prin neasumarea responsabilității – îi spusese la rândul ei nu numai că era crud, dar și nedrept și irațional. De ce trebuia ca problemele lui să aibă un asemenea impact îngrozitor asupra vieții ei? Încălcase ea vreo parte a înțelegerii? Schimbările pe care le făcuse erau pentru ei. Ea considera încă o problemă de mândrie faptul că nu-i spusese ce credea cu adevărat. Că ea nu folosisse cuvântul eșec, deși, atunci când îl privea, asta simțea.

Apoi tatăl ei îi spusese despre casă, și, deși încă era furioasă pe el din cauza testamentului, Neil o convinsese că nu aveau de ales. Doar dacă nu voia să fie declarați falși. Oroarea aceluia cuvânt încă avea puterea să o îngrozească.

Și astfel, cu aproape nouă luni în urmă, Suzanna și Neil își vânduseră apartamentul din Londra. Cu banii din profit, plățiseră toate datoriile Suzannei făcute pe credit și carduri la magazine, o datorie mai mică pe care Neil o făcuse înainte de a reuși să obțină o slujbă nouă și cumpăraseră o mașină mică nearătoasă, descrisă de vânzător, ca un fel de scuză, ca „utilă ca să mergi cu ea la gară”. Atrasă de ideea unei case cu trei camere și cu fațada de cărămidă, închiriată aproape pe gratis și renovată de tatăl ei, se mutaseră înapoi la Dere Hampton, unde copilărise Suzanna și unde, în ultimii cincisprezece ani, făcuse tot posibilul să evite să se întoarcă.

Când intraseră în căsuță era frig: Suzanna uitase din nou să seteze timerul pentru a porni căldura. Încă era surprinsă de cât de frig se făcea la țară.

– Îmi pare rău, murmură ea, când îl văzu pe Neil cum își sufla în palme și se simțea recunoscătoare că el nu se plângea în legătură cu asta.

Neil era încă entuziasmat de avantajele traiului la țară, convingându-se că mutarea le creștea calitatea vieții și nu invers, alegând să vadă mai degrabă

avantajele căsuțelor care arătau ca niște cutii de ciocolată și ale terenurilor verzi decât realitatea pe care o trăia soția lui: a oamenilor care știau sau credeau că știu totul despre tine, claustrofobia trecutului comun, a femeilor cu prea mulți bani și prea puțin timp.

Beculețul telefonului se aprindea intermitent, iar Suzanna simți un fior de speranță că ar fi putut fi vreuna dintre prietenele ei de la Londra. Acum sunau mult mai rar, faptul că nu mai putea ieși la cafea sau la un pahar seara devreme în baruri destrămând încet ceea ce acum înțelegea că erau firele destul de subțiri ale prieteniei. Acest lucru nu o împiedica să-i fie dor de ele, de prietenia simplă, nepretențioasă pe care o construisese în ani. Obosise să fie obligată să se gândească la ce voia să spună înainte de a deschide gura; de multe ori i se părea mai ușor, ca și în această seară, să nu mai spună nimic.

– Bună, dragilor. Sper că v-ați simțit bine pe unde ați fost. Mă întrebam dacă v-ați gândit la prânzul cu ocazia zilei de naștere a lui Lucy de pe șaisprezece. Mie și lui tati ne-ar face plăcerea să veniți, deși înțelegem dacă aveți altceva de făcut. Anunțați-mă.

Întotdeauna atât de atentă să nu implice nici o obligație. Acel ton vesel și totuși trist. Aluzia subtilă „Știm că aveți probleme și vă ținem pumnii“. Suzanna oftă, știind că lipsiseră la câteva petreceri de Crăciun și la alte numeroase reuniuni de familie, așa că nu prea mai aveau scuze să-și evite familia acum, mai ales că, din punct de vedere geografic, cel puțin, erau atât de aproape.

– Ar trebui să mergem.

Neil își scosese haina și-și turna o băutură.

– Știu că ar trebui.

– Tatăl tău va găsi probabil un motiv să plece, oricum. Voi doi vă pricepeți destul de bine să vă evitați.

– Știu.

Lui îi plăcea să facă parte din familia ei. El nu avea aproape pe nimeni, doar o mamă pe care o vizita rar și căreia nu îi prea simțea lipsa, la câteva sute de kilometri depărtare. Era unul dintre motivele pentru care avea o atitudine conciliantă față de a ei.

Neil își lăsă paharul și se îndreptă spre ea. Își puse brațele în jurul ei și o trase cu bândețe. Ea simți cum se înmoaie, fără să fie în stare totuși să renunțe de tot la rigiditatea ei naturală.

– Ar însemna foarte mult pentru mama ta.

– Știu, știu. Își puse brațele în jurul taliei lui, nefiind sigură dacă voia să-l țină în brațe sau să-l îndepărteze. Și știu că mă comport copilărește. Dar nu mă gândesc decât că toată lumea va vorbi despre cât de fantastică este Lucy, ce slujbă minunată are și ce frumoasă este și etc., etc. și că toți vor spune ce familie super-fericită suntem.

– Ascultă, nici pentru mine nu este ușor să ascult toate astea. Nu mă fac să mă simt ca un ginere superstar.

– Îmi pare rău. Poate ar trebui, pur și simplu, să nu ne ducem.

Suzanna era membrul decorativ al familiei. Mitologia genetică îi atribuisese frumusețe și dificultăți financiare, fratelui ei mai tânăr, Ben, înțelepciunea oamenilor de la țară care îl făcea mai matur decât vârsta pe care o avea, în timp ce Lucy era cea inteligentă, capabilă la trei ani să recite pasaje complicate din poezii sau să întrebe cu toată seriozitatea de ce nu știu ce carte nu era la fel de bună ca ultima a aceluiași autor? Apoi, ușor, ușor, avusese loc un fel de metamorfoză și, în timp ce Ben devenise, așa cum se aștepta toată lumea, varianta mai tânără și mai veselă a tatălui lor, simplu, stoic și câteodată infatuat, Lucy, contrar predicțiilor de a deveni o ochelarișă singuratică, înflorise și devenise extrem de sigură pe ea și acum, la douăzeci și ceva de ani, conducea departamentul de internet al unui conglomerat media străin.

Suzanna, între timp, își dăduse seama că frumusețea nu mai era suficientă după treizeci de ani, că stilul ei de viață, lipsa de perspicacitate financiară încetaseră să mai fie o scuză și acum părea pur și simplu o persoană care își satisfăcea exclusiv propriile plăceri. Nu voia să se gândească la familia ei.

– Am putea să mergem să vedem mâine niște spații pentru magazin, spuse ea. Am văzut unul de închiriat în oraș. Înainte era o librărie acolo.

– Nu pierzi timpul.

– Nu are rost să stau degeaba. Nu și dacă am doar un an la dispoziție.

Evident, el savura acest moment neobișnuit de intimitate, bucurându-se s-o țină în brațe. Ea ar fi vrut să se așeze, dar el nu părea dornic să-i dea drumul.

– Este pe una dintre străduțele alea pietruite de lângă piață. Și are o fereastră în stil georgian în față. Seamănă cu Olde Curiosity Shoppe¹³.

– Nu vrei așa ceva. Dacă vrei să o faci, fă-o cum trebuie, să aibă o fereastră mare prin care oamenii să vadă de afară marfa.

– Dar nu va fi acel gen de magazin. Ți-am mai spus. Uite, vino să-l vezi înainte de a mai spune ceva. Am numărul agenților imobiliari în geantă.

– Surprinzător.

– Aș putea să-i sun acum. Să le las un mesaj. Doar să le spun că sunt interesată.

Își putea auzi entuziasmul în propria voce. Suna ciudat, ca și când venea din altă parte.

– Sună mâine-diminează. Nu pleacă nicăieri la ora unsprezece și jumătate noaptea.

– Nu vreau să-l ratez.

– Dar nici nu vrei să iei vreo hotărâre pripită. Trebuie să fii atentă, Suze. S-ar putea să-ți ceară prea mulți bani. Ar putea să vrea o perioadă mai lungă de închiriere. Ar putea să aibă prevăzute tot felul de penalități în contractul de închiriere. Trebuie să te calmezi și să le pui niște întrebări mai întâi.

– Vreau să merg mai departe cu asta.

El o strânse în brațe. Mirosea a săpun combinat cu un ușor iz de transpirație acumulat la sfârșitul zilei.

– Știi, Suze, ar trebui să mergem la prânz. Ne descurcăm bine. Câștigăm din nou. Poți să le spui despre magazin.

– Dar nu despre treaba cu copilul.

– Nu despre treaba cu copilul.

– Nu vreau să-i spunem nici unuia dintre ei despre asta. Ar începe să pună întrebări și mama s-ar entuziasma și ar încerca să ascundă asta, și apoi, dacă nu se va întâmpla nimic, vor umbla cu mânuși, fiindu-le teamă să mai spună ceva. Așa că, nimic despre treaba cu copilul.

El îi șopti la ureche:

– Sunt convins că Lucy nu are în plan vreun copil.

– Neil, nu.

– Glumeam. Uite, sună-i de diminează. O să ne ducem, o să fim foarte veseli și o să avem o zi minunată.

– O să ne prefacem că avem o zi minunată.

– S-ar putea să te surprinzi pe tine însăși.

Ea pufni.

– Cu siguranță, așa o să fac.

În mod surprinzător, ținând cont că nu se mai întâmplase de aproape opt luni, în acea noapte făcură dragoste. După aceea, Neil aproape că plânsese și-i spusese că el chiar o iubea, că știa că asta însemna că totul avea să fie bine.

Suzanna, stând întinsă în întuneric, abia putând să distingă tavanul cu grinzi pe care îl ura, nu simțise aceeași eliberare emoțională. Doar o ușurare că se întâmplase. Și o speranță ascunsă, pe care nu ar fi recunoscut-o nici față de ea însăși, că aceasta însemna că mai câștigase câteva luni de grație înainte să fie nevoie să o facă din nou.

Capitolul 7

Dere Hampton era de obicei descris în literatura turistică drept „cel mai frumos târg medieval din Suffolk“, clădirile sale de pe lista de Gradul II, de interes special, biserica din perioada normandă și magazinele de antichități oferind atracții pentru turiștii care se perindau în lunile de vară, dar și pentru plimbăreții stoici ocazionali din timpul iernii. Locuitorii mai în vârstă îi spuneau simplu „Dere“, iar cei tineri, care puteau fi de obicei găsiți în serile de vineri bând cidru ieftin și strigând unii la alții în piața orașului, „un loc mizerabil unde n-ai nimic de făcut“. Și nu era chiar lipsit de noimă. Era corect să spui că acest oraș își iubea mai mult trecutul decât viitorul, mai ales de când se umpluse de familii de navetiști forțate să părăsească Londra și periferiile din cauza creșterii prețului proprietăților și în speranța de a găsi „un loc draguț unde să-ți crești copiii“. Clădirile înalte în stil georgian, elegante și în culori pastelate se potriveau cu casele în stil Tudor, cu ferestre mici și grinzi, care se aplecau peste trotuare precum corăbiile pe mări, toate așezate într-o rețea întâmplătoare de străduțe pietruite înguste și curți mici care porneau din piață. Erau cel puțin câte două magazine cu produse necesare traiului – măcelărie, brutărie, chioșc de ziare, feronerie – și un număr mult mai mare din cele unde găseai uleiuri pentru aromoterapie, cristale magice, pernuțe scumpe și săpunuri parfumate, de care nu prea aveai nevoie.

După aproape două luni, Suzanna își dăduse seama ce o deranja cel mai mult în legătură cu orașul: că în timpul orelor de muncă, întâlnea aproape exclusiv femei. Erau femei măritate, cu basmale și veste verzi, care cumpărau carne de la măcelarii cu care se tutuiau, mame tinere care împingeau cărucioare, femei de o anumită vârstă coafate atent care păreau să nu facă nimic altceva decât să-și omoare timpul. Dar, cu excepția celor care lucrau în magazine, a comercianților și elevilor, aproape că nu existau bărbați. Aceștia probabil că luau trenul în zori spre City, întorcându-se pentru mâncarea gătită și casele luminate după căderea întunericului. Era ca și când, își spunea, fusese teleportată înapoi în anii '50. Pierduse numărul ocaziilor în care fusese

întrebată cu ce se ocupa soțul ei și, după aproape un an, se aștepta să i se mai adreseze încă această întrebare.

Deși inițial ar fi protestat că ar fi avut ceva în comun cu aceste femei, se regăsea în unele dintre ele: felul în care făceau cumpărături, plimbându-se prin singurul magazin universal din oraș cu mersul măsurat al cuiva care avea și timp, și bani; faptul că era imposibil să-și facă o programare la unul dintre cele două saloane de înfrumusețare din oraș; faptul că lumânările parfumate, cristalele și testele de alergii alimentare deveniseră, mai degrabă, un mod de viață decât o „alternativă“.

Suzanna nu era sigură în ce categorie s-ar fi încadrat magazinul ei. Cum stătea înconjurată de cutii cu mărfuri, conștientă că nu doar casa de marcat nu-i funcționa, dar și că electricianul nu reușise să-i spună de ce becuri avea nevoie pentru spoturi, nici măcar nu mai era sigură că va fi un magazin, până la urmă. Neil sunase de două ori, dorind să afle dacă era sigură că era nevoie să cumpere atâta marfă în avans, iar compania de apă îi trimisese câteva scrisori solicitându-i plata încă dinainte să fi deschis.

Pentru cineva care avusese până de curând probleme cu datoriile, Suzanna nu-și făcea griji pentru nici unul dintre aceste aspecte. În săptămânile de când primise cheile, doar se bucurase să fie acolo, transformând încet imaginea pe care și-o crease în ultimele luni în realitate. Îi plăcea să se plimbe prin împrejurimi, să se intereseze despre posibii furnizori la târgurile comerciale sau în micile ateliere din spatele străzii Oxford din Londra, unde întâlnea tineri designeri nerăbdători să-și prezinte operele sau pe unii mai consacrați care îi puteau vorbi din perspectiva experienței acumulate de-a lungul anilor. Îi plăcea să aibă un scop, să poată vorbi despre „magazinul meu“, să ia decizii în funcție de propriul gust, să aleagă doar ce i se părea ei frumos și original.

Și apoi, era magazinul propriu-zis. Exteriorul fusese vopsit cu un strat proaspăt de vopsea albă, iar interiorul începuse să prindă contur cu ajutorul instalatorilor locali, tâmplarilor și abilității ei de a folosi pensula ca amator. Știa că o considerau pretențioasă și exagerată, dar deciziile ei legate de decor erau complicate pentru că nu avea să fie un magazin convențional. Era, în schimb, o combinație de mai multe lucruri: o cafenea, pentru care peretele din spate susținea o strană veche dintr-o biserică, câteva mese și scaune și un aparat italian de cafea recondiționat. Era un magazin second-hand, care vindea obiecte disparate doar pentru că îi plăcea cum arătau. Câteva haine, câteva bijuterii, câteva tablouri, câteva obiecte decorative. Erau și unele

exponate moderne. Cam despre asta era vorba în ceea ce privea specificul magazinului.

Începuse să așeze diverse obiecte în vitrină. Inițial, pentru a părea funcțional, pusese câteva lucruri drăguțe pe care le achiziționase în etapa ei de „shopping“ și pe care nu le folosise niciodată: poșete cu mărgeluțe strălucitoare, inele supradimensionate din sticlă, o pictură abstractă modernă într-o ramă antică. Când sosise marfa, nu-și dorise să strice aranjamentul, așa că mai adăugase câte ceva: minunate brățări indiene ca niște cercuri concentrice, sertare retro în care erau aranjate pixuri strălucitoare, sticlute de mirodenii cu capace argintii într-o varietate de culori.

– Este ca o casă de păpuși. Ca peștera lui Aladin, spusese Neil când trecuse pe acolo într-un weekend. Arată foarte... drăguț. Dar ești sigură că oamenii vor înțelege ce fel de magazin este?

– Ce fel de magazin trebuie să fie?

– Ei bine, ce fel de magazin va fi?

– Felul meu de magazin, a spus ea, făcându-i plăcere să-i vadă expresia confuză.

Deoarece Suzanna crea ceva frumos, ceva ce exprima exclusiv viziunea ei, neinfluențată de soț sau partener de afaceri. Liberă să facă orice dorea, începuse să înșire instalații de luminițe pe marginea rafturilor, să agațe mici semne pictate cu scrisul ei neinteligibil, să vopsească podeaua într-un violet pal pentru că îi plăcea culoarea. Aranjase mesele și scaunele, achiziționase la un preț bun de la un depozit de vechituri și le vopsise, realizând genul de decor care i-ar fi plăcut atunci când ieșea la cafea cu prietenele. Scaunele o inspiraseră: uitându-se la ele, își dăduse seama că își făcea un colț magic, poate puțin cosmopolit, un loc unde putea să se simtă din nou acasă, departe de privirile și concepțiile provinciale care o înconjurau acum.

– Deci, ce fel de magazin este? o întrebuse ușor zeflemitor un vânzător de antichități după ce văzuse rama în vitrină.

– Este... este un *emporium*¹⁴, spusese ea și-i ignorase expresia de neîncredere afișată în timp ce se întorcea spre magazinul lui.

Și așa îl numise, Peacock Emporium, reclama pictată în alb și albastru având desenată o pană de păun stilizată. Neil o privise cu un sentiment amestecat, de mândrie și teamă; îi mărturisise mai târziu că se întrebuse dacă, având numele lui pe ușă, s-ar mai fi confruntat din nou cu falimentul în cazul în care ar fi avut probleme financiare.

- Nu va avea probleme financiare, spusese Suzanna ferm. Nu fi pesimist.
- Va trebui să muncești al naibii de mult, replicase el.

Nici măcar temerile lui Neil nu o deranjau. Îi era mai greu să se certe cu el în acel moment. Dormise bine.

În afară de stocul de marfă, nu mai cumpăraseră nimic timp de câteva săptămâni.

- Ați deschis?

Suzanna își ridică privirea din locul unde stătea așezată pe podea. Lumânările cu imagini religioase păruseră o idee bună când le văzuse la angrosistul din Londra, dar acum, văzând cum treceau pe lângă fereastră una după alta femei îmbrăcate în veste verzi matlasate, care fie nu erau interesate, fie își mijeau ochii prin fereastră într-o manieră vag disprețuitoare, se întreba dacă nu cumva fusese prea cosmopolită în alegeri. Arătau drăguț lângă poșetele din mărgeluțe, dar, cum tot susținea Neil, nu avea sens ca ea să achiziționeze lucruri frumoase dacă nimeni din oraș nu era pregătit să le cumpere.

- Nu chiar. Probabil luni.

Femeia intră oricum, închise ușa în spatele ei și privi fermecată în jur. Nu purta vestă verde, ci un hanorac maro și o pălărie multicoloră de lână tricotată manual, de sub care șuvițele de păr cenușiu ieșeau în unghiuri egale. La prima vedere, Suzanna ar fi catalogat-o drept o persoană fără adăpost, dar la o privire mai atentă, observă că pantofii erau de bună calitate, la fel și poșeta.

- Nu-i așa că e *minunat* aici? Foarte diferit de ce era înainte.

Suzanna se ridică în picioare.

- Da. Știi, când eram eu copil, aici era o băcănie. Fructele erau în partea asta... făcu un gest spre locul unde erau acum mesele și scaunele Suzannei... și în partea asta, legumele. Oh, și aveau ouă proaspete. Creșteau găini în curtea din spate, știi. Nu cred că tu vei face asta.

Izbucni în râs, ca și când spusese ceva amuzant.

- Ai dreptate. Mai bine așa...
- Pentru ce sunt mesele? Vei servi mâncare?
- Nu.
- Oamenilor le place mâncarea.
- Ai nevoie de autorizație pentru asta. Voi servi cafea. Espresso.
- Espresso?

În astfel de momente, Suzanna simțea că o părăsește optimismul. Cum putea vinde cafea într-un oraș ai cărui locuitori nici măcar nu știau ce era espresso?

– Este un tip de cafea. Destul de tare. Servită în cești mici.

– Ei bine, presupun că este o metodă bună să-ți crească profitul. La ceainăria de pe Long Lane, se servește ceaiul în cești foarte mici, mereu spun asta. Presupun că le crește și lor profitul.

– Așa trebuie servită, în cești mici.

– Sunt sigură că și ei ar spune la fel, dragă. Se îndreaptă spre fereastră, mormăind în timp ce arăta cu degetul spre obiectele din vitrină. Astea ce vor să reprezinte?

Ridică pictura abstractă.

– Nu cred că *reprezintă* nimic.

Suzanna auzise prima inflexiune metalică în vocea ei.

Femeia o studia cu atenție.

– Este *artă modernă*?

Pronunță cuvintele ca și când ar fi vorbit o limbă străină.

– Da.

„Te rog, nu spune că și un copil ar putea face asta“, se gândi Suzanna.

– Aș putea face și eu așa ceva. Dacă aș face o pictură ca asta, mi-ai vinde-o?

– Aici nu este o galerie de artă. Trebuie să vorbești la o galerie.

– Dar pe asta o vinzi.

– Este un exemplar unic.

– Dar o vinzi, nu văd nici un motiv pentru care să nu mai poți vinde încă una. Adică demonstrează că există cerere.

Suzanna simțea că-și pierde răbdarea. În momentele ei bune, afișa siguranță. Acum nu era cel mai bun moment.

– Mi-a făcut plăcere să vorbim, dar mi-e teamă că am treabă.

Suzanna făcu un gest din mână, indicându-i femeii ieșirea.

Dar ea rămase cu picioarele înfipte în podea. Își încrucișă brațele.

– Am crescut în acest oraș, chiar așa. Sunt croitoreasă, dar m-am mutat când m-am căsătorit. Mulți dintre noi ne-am mutat.

Oh, Doamne! Urma să-și povestească *întreaga viață*. Suzanna se uită în jur disperată, încercând să găsească ceva de făcut ca scuză să scape de ea.

– Soțul meu a murit la trei ani după ce ne-am căsătorit. Tuberculoză. A petrecut aproape șase luni la o clinică din Elveția, chiar așa, dar tot a murit.

- Îmi pare rău.
- Mie nu. Era cam prost. Mi-am dat seama de asta abia după ce m-am măritat cu el. Nu am avut copii, știi. Prefera să cânte la muzicuță.
- Suzanna pufni.
- Cum?
- Femeia își trecu mâna prin păr.
- Nu știa ce să facă, dragă. Eu știam, că-mi explicase mama. I-am spus și lui în noaptea nunții, dar a fost atât de oripilat, încât a zis „nu, mulțumesc“, și a preferat să cânte la muzicuță. Și asta a făcut în fiecare seară timp de doi ani. Eu citeam câte o carte, iar el cânta la muzicuță.
- Fără să vrea, Suzanna se trezi râzând.
- Îmi pare rău. Ți-ai... ai găsit pe altcineva?
- Oh, nu. Pe nimeni cu care să vreau să mă mărit. Am preferat să am multe relații, care erau drăguțe, dar nu mi-am dorit pe nimeni în patul meu în fiecare noapte. Poate voiau să cânte și ei la vreun instrument muzical. Dumnezeu știe cu cine m-aș mai fi pricopsit. Femeia, părând bântuită de viziuni ale tobelor sau tubelor, scutură din cap. Da, totul s-a schimbat. M-am întors aici doar de șase luni și totul s-a schimbat... Ești localnică?
- M-am născut aici, dar am locuit la Londra până anul trecut.
- Nu știa de ce-i spusese adevărul: avea senzația că era mai bine dacă-i spunea acestei femei cât mai puțin.
- Deci, și tu te-ai reîntors! Ce palpitant! Suntem spirite înrudite. Eu sunt doamna Creek. Johanna Creek. Poți să-mi spui doamna Creek. Cum te cheamă?
- Peacock. Suzanna Peacock.
- Am avut păuni la casa unde am crescut. Este imediat cum ieși din oraș, pe drumul spre Ipswich. Sunt niște păsări înfiorătoare, scot cele mai oribile sunete. Obișnuiau să-și facă nevoile peste tot pe pervazuri.
- Se întoarse și își atinse pălăria cu mâna, ca și când ar fi vrut să verifice dacă mai era acolo.
- Ei bine, Suzanna Peacock, nu pot să stau de vorbă toată ziua. Mi-e teamă că trebuie să plec. Trebuie să cumpăr o plăcintă cu carne și cartofi de la Piața Institutul Femeilor. O să le fac șorțuri și gentuțe pentru cleștii de rufe. Nu prea mă pricep la asta, dar îmi exersează degetele. O să mă întorc când vei deschide și o să beau o ceșcuță din cafeaua ta.
- Bine, spuse Suzanna sec.

Înainte să plece, doamna Creek se uită din nou la pictura abstractă, ca și când ar fi memorat-o pentru a crea propria versiune.

Sosi acasă pe la nouă și jumătate. Neil stătea cu picioarele pe măsuța de cafea, lângă un castron gol și o farfurie pe care erau câteva firimituri.

– Tocmai voiam să te dau dispărută, spuse el, întorcându-și capul dinspre televizor.

– Am încercat să aranjez marfa să arate bine.

– Ți-am spus că ai nevoie de mai multe rafturi în față.

– Ce avem la cină?

El păru ușor surprins.

– Nu am pregătit nimic. Am crezut că vei ajunge tu la timp să gătești ceva.

Ea își dădu haina jos, simțindu-se dintr-odată supărată și obosită.

– Am deschiderea peste trei zile, Neil. Nu mai pot să stau în picioare de oboseală. Am crezut că măcar de data asta vei găti tu pentru mine.

– Era posibil să fi mâncat deja. În plus, nu știam la ce oră te vei întoarce.

– Ai fi putut suna.

– Tu m-ai fi putut suna.

Suzanna își aruncă haina pe spătarul unui scaun și plecă tropăind spre micuța bucătărie. Chiuveta era încă plină cu vesela murdară de la micul dejun.

– Ei bine, cât timp tu te simți bine, Neil, nu-ți face probleme pentru mine, bine?

Vocea lui se auzi protestând.

– N-am mâncat decât niște brânză cu pâine, ce naiba! Nu mi-am gătit nici pe departe vreun festin!

Ea începu să trântască ușile dulapurilor, căutând ceva ușor de pregătit. Nu avusese timp să meargă la supermarket de vreo două săptămâni, iar pe rafturi nu era decât linte împrăștiată sau cuburi de supă desfăcute.

– Ai fi putut să speli vasele.

– Oh, pentru Dumnezeu! Plec de acasă la șase fără un sfert dimineața. Vrei să aștept până termini tu micul dejun?

– Las-o așa, Neil. Ai grijă de tine și eu voi avea grijă de mine, apoi măcar vom ști cum stă treaba.

Se așternu o scurtă tăcere, apoi el apăru în ușa bucătăriei. De-abia aveau loc amândoi, iar el se mișcă astfel încât să o direcționeze spre sufragerie.

– Nu mai fi așa melodramatică, Suze. Uite, tu stai jos, iar eu o să-ți pregătesc ceva de mâncare.

– Nu mi-ai lăsat nici un pic de pâine, spuse ea uitându-se în punga din plastic.

– Erau doar două felii.

– Oh, du-te de aici, Neil. Du-te și întinde-te pe canapea.

El flutură exasperat din mâini. Abia atunci observă cât de obosit arăta, cu fața încercănată.

– Oh, du-te tu, ripostă el. Și nu mai face pe martira. Dacă magazinul ăsta o să te facă atât de morocănoasă, deja îmi doresc să nu te fi implicat în așa ceva.

El se aruncă înapoi pe canapea, prea mare pentru camera aceea, luă telecomanda și începu să butoneze canalele TV.

Ea stătu în bucătărie câteva minute, apoi veni și se așeză pe un scaun în fața lui, ținând în mâini un bol cu cereale. Nu se uita la el. Era cel mai ușor mod de a-i arăta cât de sătulă era.

Dintr-odată, Neil stinse televizorul.

– Îmi pare rău, spuse el, întrerupând tăcerea. Ar fi trebuit să mă gândesc să iau pâine. Doar că, în momentul în care cobor din tren, nu mă gândesc decât să ajung mai repede acasă.

O dezarmase.

– Nu, mie îmi pare rău. E din cauza oboselii. O să fiu mai bine după deschiderea magazinului.

– Sunt încântat că ai magazinul. Nu trebuia să fi spus așa ceva. E drăguț să te văd atât... atât de...

– Ocupată?

– Entuziasmată. Îmi place să te văd entuziasmată. Pari mai puțin deranjată de... lucruri decât erai înainte.

Era un efort să mănânce cerealele. Se simțea prea obosită. Puse castronul pe masă în fața ei.

– Am mai puțin timp să mă gândesc, probabil.

– Da. Prea mult timp de gândire... e întotdeauna rețeta dezastrului. Încerc să nu fac asta nici eu. Zâmbi melancolic. Vrei să văd dacă pot să-mi iau o zi liberă când ai deschiderea?

Ea oftă, văzându-i-i zâmbetul.

– Nu... nu-ți face probleme. Nu cred că o să fac o mare deschidere. Nici măcar nu știu dacă va fi luni, după cum merg lucrurile. Iar tu ai face bine să

nu-ți superi șeful. Nu atât de repede.

– Dacă ești sigură.

Îi zâmbi din nou, apoi se așeză la loc pe canapea și începu să răsfoiască ziarul.

Suzanna stătea în fața lui, gândindu-se de ce, în mod instinctiv, nu și-l dorea acolo. I se părea aiurea chiar și ei. Chiar meschin. Dar dorea ceva care să fie al ei, pur și plăcut, neatins de trecutul ei și al lui Neil. Necomplicat de *oameni*.

Capitolul 8

Bătrâna stătea în ușa îmbrăcată cu haina ei de tweed pentru ocazii, pălăria de paie cu cireșe, așezată într-o parte, ținându-și strâns poșeta din lac cu degetele noduroase.

– Aș vrea, anunță ea, să merg până în Dere.

Vivi se întoarse cu tava sfârâind, purtând mănuși de protecție și căutând agitată să-i facă loc pe aragaz. Observă pălăria și poșeta cu inima strânsă.

– Ce?

– Nu spune „ce“. E nepoliticos. Sunt pregătită să merg în oraș. Dacă nu te deranjează să mă duci cu mașina.

– Nu putem merge în oraș, Rosemary. Vin copiii la prânz.

Rosemary deveni puțin confuză.

– Care copii?

– Toți. Vin toți. Cu ocazia zilei de naștere a lui Lucy, nu-ți amintești?

Motanul lui Rosemary, atât de slab și de decrepit, încât, atunci când stătea întins afară, se întâmplase de câteva ori să creadă că fusese călcat de o mașină, încerca să ajungă pe blatul bucătăriei, croindu-și drum spre friptura de vită. Vivi își scoase o mănușă și așeză cu blândețe pe podea animalul care protesta, apoi se arse atingând tava.

– În cazul ăsta, o să trag o fugă până ajung ei.

Vivi suspină încet. Își fixă un zâmbet pe față și se întoarse din nou spre soacra ei.

– Îmi pare extrem de rău, Rosemary, dar trebuie să pregătesc repede prânzul și să așez masa. Și nu am șters praful în camera din față. Poate l-ai putea ruga...

– Oh, este mult prea ocupat să mă ducă pe mine. Nu aș vrea să-l deranjez. Bătrâna își ridică semeț capul și se uită pe fereastră. Atunci, du-mă până la Tall Trees. O să merg pe jos restul drumului. Așteptă, apoi adăugă tăios: O să mă ajut de baston.

Vivi verifică friptura de vită, apoi puse din nou tava în cuptor. Se îndreptă spre chiuvetă și lăsă apa rece să curgă peste degetele care îi zvâcneau.

– Este urgent? întrebă cu o voce atent calculată. Poate am putea merge după ceai?

Soacra ei pufni.

– Oh, nu-ți face griji pentru mine. Drumurile mele nu sunt niciodată urgente, nu-i așa, dragă? Nu, sunt mult prea bătrână să mai am ceva important de făcut. În acest timp, examina disprețuitor cealaltă tavă de pe blatul de bucătărie. Nimic nu e atât de important cum sunt *câțiva cartofi*.

– Ei, hai, Rosemary, știi și tu, eu...

Dar, trântind demonstrativ ușa, zgomotul produs contrazicându-i aparenta fragilitate, Rosemary dispăruse în spate, în anexa bunicii.

Vivi închise ochii și respiră adânc. Va plăti pentru asta mai târziu. Dar, oricum, cele mai multe zile se încheiau cu o notă de plată.

În mod normal, ar fi cedat, ar fi lăsat deoparte orice ar fi avut de făcut să-i facă pe plac bătrânei, doar pentru a evita neplăcerile și pentru a fi toată lumea mulțumită. Dar astăzi era diferit: nu mai fuseseră toți copiii acasă în același timp de câțiva ani și nu avea de gând să periclitizeze pregătirile pentru ziua lui Lucy ca s-o însoțească pe Rosemary, când ea trebuia să pună peste cartofi grăsime de la friptura de vită. Cu soacra ei, nu era niciodată vorba doar despre a o conduce până în oraș – Rosemary ar fi propus o abatere din drum, probabil la noul centru comercial, la câțiva kilometri distanță sau ca Vivi să parcheze undeva și să o însoțească să ridice niște haine de la curățătorie (și Vivi să le care). Sau ar fi anunțat-o că avea neapărat nevoie, până la urmă, să se coafeze, și ar deranja-o pe Vivi să o aștepte? Devenise extrem de solicitantă de când o convinseseră că nu mai putea conduce mașina. Încă se mai luptau cu compania de asigurări pentru a repara gardul de la ferma Paget.

Din spatele ușii de la anexă, Vivi auzea sonorul televizorului dat aproape la maximum – singura modalitate, insista Rosemary, să poată auzi ceva din ce spuneau prezentatorii.

„Lasă-mă o jumătate de oră“, mormăi Vivi în sinea ei, cercetându-și degetele înroșite și pregătindu-se să verifice din nou cuptorul. „Dacă stă acolo măcar o jumătate de oră, o să termin tot ce am de făcut înainte să ajungă ei.“

– Am vreo șansă să primesc o ceașcă de ceai? Mereu mi se face sete când verific hârtoagele.

Vivi stătea la masa din bucătărie. Găsise niște dermatografe vechi și pudriere care treceau drept trusa ei de machiaj și încerca să se aranjeze puțin,

să-și neutralizeze roșeața și ușoara strălucire a feței pe care le avea mereu când petrecea prea mult timp gătind.

– Îți aduc imediat, spuse ea, după ce aruncă o privire în micuța oglindă. Vrea și tata?

– Habar n-am. Probabil că da.

Fiul ei, cât era de înalt, se aplecă cu ușurință, trecu pe sub grindă când ieși din bucătărie și se îndreptă spre hol.

– Oh, am uitat să-ți spun, strigă el îngrijorat. Am uitat să luăm florile. Îmi pare rău.

Vivi se opri, puse pudriera pe masă, apoi se duse repede după el.

– Ce?

– Nu spune „ce“. E nepoliticos. Fiul ei rânji, imitându-și bunica. Tata a uitat să ia florile de dimineață. A fost un pic ocupat la magazinul de hrană pentru animale. Îmi pare rău.

– Oh, *Ben*.

Ea stătea în ușa biroului, cu mâinile pe lângă corp într-un gest de exasperare.

– Îmi pare rău.

– Un singur lucru. Singurul lucru pe care v-am rugat să-l faceți pentru mine și tu mă anunți că ați uitat, cu cinci minute înainte ca ei să ajungă.

– Ce-am uitat? Soțul ei își ridică ochii din registre. Se întinse să ia un creion. O ceașcă de ceai? spuse el îndatoritor.

– Aranjamentele pentru masă. Nu le-ați luat, așa cum vă rugasem.

– Oh.

– O să-ți culeg eu câteva dacă vrei.

Ben se uită pe fereastră. Petrecuse mai mult de o jumătate de oră în birou și era neliniștit și nerăbdător să iasă din nou din casă.

– Nu e nici o floare, Ben. E februarie, pentru Dumnezeu! Oh, sunt dezamăgită.

– De ce avem nevoie de aranjamente pe masă? De obicei, nu ne trebuie.

– Pentru prânz. O urmă neobișnuită de iritare apărură în vocea ei. Voiam ca astăzi totul să fie perfect. Este o zi specială.

– Lui Lucy nu o să-i pese dacă sunt sau nu aranjamente florale pe masă.

Soțul ei ridică din umeri și sublinie niște numere cu o linie.

– Ei bine, mie îmi pasă. Și este o risipă îngrozitoare de bani, să-i dăm pe florile pe care nici măcar nu ne deranjăm să le luăm.

Nu ajungea nicăieri cu ei. Vivi se uită la ceas, gândindu-se în zadar dacă ar mai fi putut trage o fugă până în oraș să le ridice ea. Cu puțin noroc și, dacă ar găsi loc de parcare, ar face cam douăzeci de minute dus-întors.

Apoi își aminti de Rosemary care fie va dori să vină cu ea, fie va interpreta plecarea inopinată a lui Vivi în oraș ca o dovadă clară că nevoile ei nu numai că nu erau considerate importante, ci și că erau călcate în picioare într-un mod nepoliticos.

– Ei bine, n-ai decât să le plătești bucuros, spuse ea, ștergându-și mâinile pe șorțul de bucătărie și desfăcându-și cordonul, și să-i explici doamnei Bridgman de ce comandăm flori de care se pare că nu avem nevoie.

Cei doi bărbați se uitară unul la altul, făcând schimb de priviri lipsite de expresie.

– Îți spun cum facem, zise Ben. Mă duc eu dacă mă lași să iau Range Roverul.

– Iei mașina mamei, se auzi vocea soțului ei. Și cumpără și o sticlă de cherry pentru bunica când ajungi la... Nu ai uitat de ceașca de ceai, draga mea, nu-i așa?

Vivi era căsătorită de exact nouă ani atunci când soacra ei venise să locuiască acolo și de cincisprezece de când soțul ei cedase și fusese de acord să-i construiască o anexă astfel încât să se poată uita la emisiunea despre poliția americană fără să fie nevoie să se întrerupă la fiecare cinci minute și să explice subiectul, să gătească mâncare cu usturoi sau mirodenii și, doar din când în când, să citească ziarele în pat duminica de dimineață fără să audă un ciocănit imperios în ușă și să nu fie întrebată de ce sucul de portocale nu era pe raftul obișnuit din frigider.

Nici nu se punea problema să meargă la vreun azil. Casa fusese a ei: chiar dacă nu se născuse aici, îi plăcea să spună, nu vedea nici un motiv să nu moară acolo. Deși pământul era acum lucrat de chiriași și nu mai vedea animale, îi plăcea să se uite pe fereastră și să-și amintească trecutul. Era o mare *consolare* pentru ea. Și cineva trebuia să fie acolo să învețe tânăra generație despre istoria familiei și despre trecut. Acum, că majoritatea prietenilor ei muriseră, familia era tot ce-i rămăsese. În plus, Vivi glumea câteodată, în momentele ei rare de răzvrătire, de ce ar fi vrut să se mute oriunde în altă parte, din moment ce avea la dispoziție o bucătăreasă-

menajeră-șofer permanent la dispoziția ei? Nici măcar un hotel de cinci stele nu i-ar pune așa ceva la dispoziție.

Copiii, care crescuseră cu Buni la capătul holului, ca și tatăl lor, o lăsaseră în bună măsură pe mamă să se descurce cu ea, tratând-o pe bătrână cu o combinație de bunăvoință și umor lipsit de respect, pe care, din fericire, ea nu le putea auzi. Vivi îi certa când repetau în glumă vorbele ei preferate sau când făceau aluzii voalate la faptul că nu mirosea a violete de Parma, ci mai degrabă a ceva mult mai înțepător și organic – și încă nu știa cum să abordeze problema asta –, dar îi iubea când o puneau la punct pe bătrână în zilele când solicitările descurajante ale acesteia o făceau să pară monstruoasă și imposibilă.

Până și fiul ei trebuia să admită că Rosemary nu era cea mai ușor de suportat bătrână. Irascibilă și încăpățânată, cu o credință neclintită în tradiție și cu o dezamăgire exprimată adesea față de eșecul familiei de a trăi în conformitate cu aceasta, încă se pare că o considera pe Vivi un fel de oaspete care muncea în casă, chiar și după treizeci de ani de căsătorie.

Fragilă și uitucă după cum era, nu acceptase cu calm să folosească acel coridor. Emoțiile deja puternice ale lui Rosemary față de construcția anexei oscilaseră apoi între încăpățânarea și resentimentele de a fi „aruncată afară” și mândria secretă de a deveni din nou independentă în propria casă. Noile camere fuseseră amenajate cu grijă de Vivi într-o combinație de dungi cu cireșe franțuzești și *toile de Jouy* (Rosemary fusese obligată să admită că singurul lucru la care Vivi se pricepuse întotdeauna erau materialele textile) și erau nepoluate de muzica de neînțeles a tinerilor, de fluxurile nesfârșite ale prietenilor lor monosilabici, ale câinilor, de zarva și încălțăminte plină de noroi.

Asta nu o împiedicase să facă uneori pe furiș aluzii la adresa lui Vivi că fusese „izgonită” sau „dată la o parte”, în fața prietenilor care îi mai rămăseseră. Bunica ei, amintea tăios, cel puțin o dată pe săptămână, se mutase să locuiască în salonul bun la bătrânețe, iar copiilor li se *permitea* să meargă și să-și prezinte omagiile o dată pe zi și să-i citească din când în când.

– Am luat *The Clubber's Guide to Ibiza*, zise Ben vesel. Țasta și *Întreținerea de bază a tractorului*.

– Am putea să căutăm *Plăcerea sexului*, chicoti Lucy. Îți amintești cum mama și tata o ascundeau în dulapul lor?

– Cine se ascundea în dulap? întrebă Rosemary îmbufnată.

– Lucy! exclamă Vivi roșind.

O cumpărase când împlinise treizeci de ani, într-o ultimă încercare de a arăta ca o sirenă, în perioada când „încercău“ să-l facă pe Ben. Soțul ei fusese mai mult șocat, apoi scârbit de ilustrații.

– Nici nu e de mirare că are atât de mult păr pe față, spusese el disprețuitor. Aș vrea să mă deghizez după ce am văzut acele imagini.

Vivi făcuse eforturi să nu se supere. Își reamintea constant toate lucrurile pe care le avea: o casă frumoasă, copii minunați, un soț iubitor, așa că îndura înțepăturile și cererile capricioase ale lui Rosemary și lui nu îi aducea la cunoștință toate neplăcerile. Lui nu îi plăceau conflictele familiale: îl făceau să se retragă în cochilie, ca un melc, de unde pândeau, ușor îmbufnat, până când toată lumea „își rezolva problemele“. De aceea, nu-i plăcea chestia asta cu Suzanna și ceilalți.

– Ei bine, cred că ar trebui să stăm cu toții jos și să-i explicăm, se aventurase Vivi de câteva ori.

– Ți-am spus, nu vreau să dezgropăm din nou chestiunea aceea, îi răspundea el aspru. Nu trebuie să dau explicații nimănui. În special nu cuiva căruia tocmai i s-a dat o nenorocită de casă în care să locuiască. Va trebui să se obișnuiască să trăiască cu asta.

Începuse să plouă. Suzanna stătea pe scări, adăpostindu-se cât de mult putea sub streșină, în timp ce Neil lua sticla de vin și florile din portbagajul mașinii.

– Ai luat garoafe, spusese ea strâmbându-se.

– Și?

– Sunt oribile. Niște flori atât de urâte.

– În cazul în care nu ți-ai dat seama, Suze, nu suntem chiar în situația de a cumpăra orhidee rare. Mama ta se va bucura de orice îi aducem.

Suzanna știa că avea dreptate, dar nu se putea abține să nu fie țâfnoasă. Se simțea așa de când intraseră pe alee și văzuse casa vopsită în galben muștar și ușa imensă de stejar a copilăriei sale. Cu greu își amintea o perioadă în care această casă fusese ceva simplu și reconfortant pentru ea. Știa că trebuie să fi fost, la un moment dat, cu ceva timp mai înainte ca diferențele dintre ea și frați să devină evidente, înainte să le fi putut vedea reflectate în privirea complicată a tatălui ei, în eforturile excesive ale mamei sale de a se preface că erau invizibile. Înainte să fi fost prevăzute legal pentru viitorul familiei ei.

Acum casa părea viciată, simpla ei existență afectându-i viața, ducând-o înapoi în timp și creându-i o stare de confuzie. I se strânse stomacul și se uită spre mașină.

– Hai să mergem acasă, șopti când Neil ajunse lângă ea.

– Poftim?

Dinăuntru se auzeau sunete îndepărtate de schelălăit entuziast.

– Hai să mergem... să mergem acum.

Neil își dădu ochii peste cap și făcu un gest exasperat din mâini.

– Oh, pentru Dumne...

– Va fi oribil, Neil. Nu pot să le fac față *în masă*. Nu sunt pregătită.

Dar era prea târziu. Se auzi sunet de pași, apoi cineva care trăgea zăvorul și ușa se deschise, lăsând să iasă un miros de friptură de vită și un terrier surescitat. Vivi goni înauntru cățelul care schelălăia, apoi se îndreptă de spate radiind de încântare. Își șterse mâinile pe șorțul de bucătărie, apoi le deschise larg.

– Bună, dragii mei. *Oh, e atât de bine* să vă văd. Bine ați venit acasă.

– Mie să nu-mi dai nimic cu crustacee. Creveții îmi fac buzele să mi se umfle ca ale unui hotentot.

– Poți să spui „hotentot“, buni. Nu e PC.

– Aproape că am ajuns la spital. Mi s-a umflat pielea imediat. N-am putut să ies din casă două zile.

– Ți-a fost foarte rău.

Vivi așeza cartofii pe farfurii. Îi încercase pe margine cu furculița și observase satisfăcută că grăsimea din friptură îi făcuse crocanți și aurii.

– Unele femei ar da averi pentru așa ceva acum, buni, zise Ben. Poți să-mi mai pui niște cartofi? Pe cel de acolo, mamă. Cel ars.

– Implanturi, zise Lucy.

– Cum?

– Femeile. Își pun în buze să le facă mai voluptoase. Probabil ar fi trebuit să mănânce niște creveți fierți de-ai mamei. Eu nu vreau carne, mamă. Momentan, nu consum carne roșie. Tu nu ai avut la un moment dat, Suze?

– Nu am avut niciodată implanturi.

– Nu implanturi. Injecții. În buze. În etapa de autoîmbunătățire.

– Mersi mult, Lucy.

– Ți-ai făcut injecții în buze?

– Au fost temporare. Suzanna se uită în farfurie. Doar colagen. Le face doar mai sexy.

Vivi, îngrozită, se întoarce spre ginerele ei, cu lingura de servit ridicată în aer.

– Și tu ai lăsat-o să facă asta?

– Crezi că am avut ceva de spus? Ți amintești cum era atunci. Avea extensii la păr, unghii false – nu știam niciodată dacă o găsesc acasă pe Cher sau pe Anna Nicole Smith.

– Oh, Neil, nu exagera. Au fost temporare. Nu mi-au plăcut, oricum, spuse Suzanna plimbându-și legumele prin farfurie.

– Te-am văzut cu ele. Mi se părea că arătai ca și când cineva îți înfipsea două camere de bicicletă pe față. Foarte înfricoșător.

– Camere de bicicletă? întrebă Rosemary. Pe față? De ce ar vrea să facă asta?

Suzanna se uită spre tatăl ei care, cu capul aplecat, se prefăcea că nu auzise schimbul de replici. Își petrecuse majoritatea timpului discutând cu Neil pe care, ca de obicei, îl trata cu un respect ridicol, ca și când i-ar fi fost încă recunoscător tânărului pentru marea favoare pe care i-o făcuse luându-i-o pe Suzanna din grijă. Neil îi spusese întotdeauna că era ridicolă când susținea așa ceva, dar ea nu putea să înțeleagă de ce părinții ei făceau atât de mare tam-tam de faptul că el își călca cămășile, ducea gunoiul sau o scoatea la masă în oraș.

– Ei bine, eu cred că Suzanna e suficient de drăguță și fără alte... îmbunătățiri. Vivi se așeză pe scaun și le dădu sosul. Nu cred că are deloc nevoie de acest fel de ajutor.

– Ai un păr foarte frumos, Suze, spuse Lucy. Îmi place când are culoarea potrivită.

Părul lui Lucy, cu un ton mai deschis decât al Suzannei, era tuns bob în genul femeilor de afaceri și avea șuvițe.

– Ca Morticia Addams, spuse Ben.

– Cine? Rosemary se aplecă peste farfurie. Poate cineva să mă ajute cu cartofii? Eu nu am cartofi.

– Imediat, buni, spuse Lucy.

– Morticia Addams. Din *Familia Addams*.

– Stoke-by-Clare Adamses?

– Nu, buni. Cineva de la televizor. Ai văzut concertul Radiohead, Luce?

– Era fascist, știi. În timpul războiului. Ce familie îngrozitoare!

– Dap. Au fost excelenți. Am un CD în mașină dacă vrei să faci o copie.
– Serveau mezeluri în fiecare seară la cină. Niciodată o masă decentă. Și creșteau porci.

Vivi se întoarce spre Suzanna.

– Trebuie să ne spui despre magazinul tău, draga mea. Mor de curiozitate. A avut loc deschiderea?

Suzanna se uită în farfurie, trase aer în piept și se uită la Neil, care încă vorbea cu tatăl ei.

– De fapt, am deschis.

Se așternu o scurtă tăcere.

– Deschis? spuse Vivi neînțelegând. Dar credeam că vei organiza o petrecere de deschidere.

Suzanna privi stânjenită la Neil, care se holba în farfurie cu o expresie de „nu mă băga în asta“. Ea înghiți în sec.

– A fost ceva restrâns.

Vivi se holbă la fiica sa și se înroși, atât de discret, încât doar cei care ar fi privit cu atenție – fiul, ginerele și cealaltă fiică – ar fi observat.

– Oh, spuse ea, punându-și cu atenție sos în farfurie. Bine. Nu ai vrut să aglomerăm magazinul, sunt sigură. Vrei să ai clienți potriviți, nu? Oameni care vor cumpăra obiecte... A fost... A mers bine?

Suzanna oftă, simțindu-se vinovată și în același timp indignată că, în doar câteva minute de când începuse prânzul, o făcuseră să se simtă așa. Totul păruse perfect rațional când își justificase față de ea însăși hotărârea. Era suficient de rău că fusese silită să se mute înapoi în umbra familiei, cu siguranță nu cerea prea mult să aibă un pic de spațiu departe de ei? Altfel, nu ar fi magazinul ei, ci doar o altă extensie a intereselor familiei. Deși acum, ascultând-o pe Vivi încercând să-și ascundă durerea din voce, făcând niște comentarii stupide, conștientă de greutatea privirilor acuzatoare ale fraților ei, nu mai părea așa ușor de explicat.

– Unde este, Suze?

Percepu politețea glacială din vocea lui Ben.

– Imediat ce ieși de pe Water Lane. Două străzi mai jos de fast-food.

– Bravo ție, replică el cu răceală.

– Ar trebui să treci pe acolo la un moment dat, îi spuse ea zâmbind curajos.

– Suntem cam ocupați momentan. Își privi tatăl. Avem niște proiecte cu grajdurile, nu-i așa, tată?

– Sunt sigur că vom găsi timp să trecem pe acolo curând.

Tonul tatălui ei era neutru.

Ochii Suzannei se umplură inexplicabil de lacrimi.

Vivi plecă de la masă să rezolve o anumită problemă în bucătărie. O puteau auzi pe hol spunându-i ceva câinelui.

– Ei bine, drăguț din partea ta, Suze.

Vocea lui Lucy se auzi peste masă.

– Lucy...

Tonul tatălui ei sună ca un avertisment.

– Ei bine, cât de dureros ar fi fost să o inviți pe mama? Chiar dacă nici unul dintre noi, ceilalți, nu ar fi venit, ar fi putut să o invite măcar pe mama. Era chiar mândră, știi? Le-a spus tuturor despre nenorocitul de magazin.

– Lucy.

– O vei face să arate ca o idioată în fața prietenelor.

– Cine e idiot? Rosemary își ridică privirea din farfurie. Se uită în jur, căutând-o pe Vivi. De ce nu am muștar? Sunt singura fără muștar?

– Nu am vrut să o rănesc.

– Nu, nu vrei niciodată.

– Nici măcar nu a fost o deschidere adevărată. Nu s-au servit băuturi sau ceva.

– Cu atât mai mult, nu ar fi fost nici o problemă să o inviți. Dumnezeuule, după tot ce au făcut pentru tine mama și tata!

– Lucy...

– Uite, hai să nu... Neil întrerupsese discuția, arătând spre ușă, de unde venea Vivi. Nu acum...

– Aproape am uitat să pun budinca. Ce toantă sunt, spuse Vivi, așezându-se din nou și uitându-se în jurul mesei cu o privire de gazdă atentă. Are toată lumea tot ce îi trebuie? Este totul în regulă?

– Totul e delicios, spuse Neil. Te-ai întrecut pe tine, Vivi.

– Eu nu am muștar, rosti acuzator Rosemary.

– Ba ai, buni, spuse Lucy. Este pe marginea farfuriei.

– Ce-ai spus?

Ben se aplecă peste masă, făcând semn cu cuțitul spre muștar.

– Acolo, spuse el, arătându-i-l. Muștar.

Vivi mai avea puțin și izbucnea în plâns. Suzanna văzu că avea ochii roșii. Se uită la Neil peste masă și știi că și el observase. Îi pierise pofta de mâncare.

– Avem vești bune, spuse Neil.

Vivi îi zâmbi.

– A, da? spuse ea. Despre ce e vorba?

– Suzanna s-a hotărât să se mai gândească și la altcineva în afară de ea, spuse Lucy. Ar fi o veste bună.

– Oh, pentru Dumnezeu, Lucy!

Tatăl ei puse tacâmurile cu zgomot pe masă.

– Vom avea un copil. Nu încă, adăugă el grăbit. Anul viitor. Dar ne-am hotărât că ar fi momentul potrivit.

– Oh, dragilor, este minunat.

Vivi, cu fața luminoasă, sărise din locul ei de la masă și se îndrepta spre Suzanna să o îmbrățișeze.

Suzanna, rigidă ca o scândură, stătea și se uita la soțul ei cu o furie tăcută. El evita să o privească în ochi.

– Oh, mă bucur pentru voi. Ce drăguț!

Lucy și Ben schimbă priviri.

– Ce se petrece? Mi-aș dori să vorbiți mai tare.

– Suzanna va avea un copil, spuse Vivi cu voce ridicată.

– Nu încă. Suzannei îi reveni vocea. Nu voi avea unul încă. Nu până anul viitor. De fapt, ar fi trebuit să fie... o surpriză.

– Ei bine, eu cred că e minunat, spuse Vivi, așezându-se la locul ei.

– E însărcinată? Rosemary se aplecă peste masă. Era și timpul.

„O să te omor“, îi mimă Suzanna lui Neil.

– Nu e minunat, dragă?

Vivi își luă de mână soțul.

– Nu chiar, nu, spuse el.

În cameră se lăsă tăcerea... cu excepția lui Rosemary de la capătul mesei, unde un fel de explozie gastrică internă îi făcuse pe Ben și Lucy să chicotească pe înfundate.

Tatăl lor își așază cuțitul și furculița pe farfurie.

– Practic, sunt încă în faliment. Locuiesc într-un spațiu închiriat. Suzanna de-abia a pornit o afacere, chiar dacă nu are nici o experiență în a conduce nimic cu succes, nici măcar bugetul unei gospodării. Eu cred că ultimul lucru pe care ar trebui să-l facă ar fi să aducă un copil în această ecuație.

– *Dragă*, îl muștră Vivi.

– Ce? Nu putem să spunem adevărul acum? În cazul în care se hotărăște să

se retragă din familie din nou? Îmi pare rău, Neil. În alte circumstanțe, ar fi o veste minunată. Dar, până când Suzanna nu se maturizează puțin și nu învață să-și accepte responsabilitățile, cred că este o idee îngrozitoare.

Lucy se oprise din chicotit. Se uită la Suzanna, apoi la Neil, care se făcuse stacojiu.

– Ești un pic prea dur, tată.

– Doar pentru că nu este ușor de auzit, Lucy, nu înseamnă că este dur.

Tatăl ei, care își depășise norma de cuvinte vorbite pe zi, reîncepu să mănânce.

Vivi plecase după budincile Yorkshire, tensionată și neliniștită.

– Hai să nu vorbim despre asta acum. Se întâmplă atât de rar să fim toți împreună. Să încercăm să avem un prânz plăcut, se poate? Își ridică paharul. Să ținem un toast pentru Lucy, poate? Douăzeci și opt. O vârstă minunată.

Doar Ben i se alătură.

Suzanna își ridică și ea capul.

– Credeam că vei fi mulțumit că am pornit o afacere, tată, spuse ea încet. Credeam că vei fi mulțumit că încerc să fac ceva pentru mine.

– Suntem încântați, draga mea, spuse Vivi. Suntem foarte încântați, nu-i așa?

Își puse mâna pe brațul soțului ei.

– Oh, nu te mai preface, mami. El crede că nimic din ce fac nu e suficient de bun.

– Îmi răstălmăcești cuvintele, Suzanna.

Continua să mănânce, cu îmbucături mici și egale. Nu mai ridicase vocea.

– Dar nu și sensul. De ce nu poți să mă lași în pace niciodată?

Era ca și când ai fi vorbit în gol. Suzanna se ridică brusc în picioare, așteptându-l să se uite la ea.

– Știam că așa se va întâmpla, spuse ea, izbucni în lacrimi și fugi de la masă.

Îi auziră pașii cum se îndepărtau pe hol și sunetul îndepărtat al unei uși trântite.

– La mulți ani, Luce, spuse Ben, ridicându-și ironic paharul.

Neil își împinse scaunul și se șterse la gură cu șervetul.

– Îmi pare rău, Vivi, spuse el. A fost delicios. Chiar delicios.

Socrul lui îi spuse fără să-și ridice capul:

– Stai jos, Neil. Nu ajuți pe nimeni dacă alergi după ea.

– Care e problema ei? întrebă Rosemary, întorcându-se cu greu spre ușă.

Răul de dimineață, nu-i așa?

– Rosemary...

Vivi îi dădu la o parte o șuviță de păr de pe frunte.

– Stai aici, spuse Lucy, punând o mână pe umărul lui Neil. Mă duc eu.

– Ești sigură?

Neil se uită la mâncare, fără să-și ascundă ușurarea că va putea fi lăsat să-și termine masa de prânz în liniște.

– Ai încredere în ea să deturneze petrecerea de ziua de naștere a lui Lucy.

– Nu fi nepoliticos, Ben, spuse Vivi.

Se uită cu tristețe în urma lui Lucy.

Rosemary se întinse să-și mai ia un cartof.

– Presupun că totul va fi bine. Apucă unul cu furculița. Cât timp nu o va lua pe urmele mamei sale.

Grajdurile se schimbaseră. Acolo unde, în spatele fermei, fuseseră trei șoproane din lemn aproape în paragină, unde se depozita fân, paie și tot felul de piese ruginite provenite de la echipamentul agricol de la fermă, acum erau două clădiri transformate cu geamuri duble, cu parcare pietruită în față și cu semne pe care scria „birouri all-inclusive“. Prin fereastra a ceea ce fusese hambarul pentru cereale, Suzanna putea să vadă un bărbat care se plimba de colo colo ca și când ar fi purtat o discuție telefonică animată. Căutase câteva minute un loc unde să se așeze și să plângă fără ca el să o vadă.

– Ești OK?

Lucy apăru din partea stângă și se așeză lângă ea. Timp de câteva minute, se uită cum bărbatul se plimba și vorbea. Suzanna observă că sora ei avea genul de ten întins și strălucitor care amintea de soarele de iarnă și de vacanțele de schi scumpe și atunci, o adăugă cu surprindere și pe Lucy pe lista tot mai lungă de oameni pe care îi invidia.

– Deci, când s-au întâmplat toate astea?

Își drese vocea și arătă spre grajduri.

– Au început acum vreo doi ani. Acum, că tata închiriază terenul, el și Ben încearcă să găsească soluții să facă restul domeniului mai profitabil.

Era ceva în „el și Ben“ care o făcu pe Suzanna să i se umple din nou ochii de lacrimi.

– Păstrează și vânat pe partea celaltă a pădurii. Cresc fazani.

– Nu m-am gândit niciodată că tata e vânător.

– Nu face el singur asta. Îl pune pe Dave Moon să o facă. Are câini și tot ce trebuie. Și mama pregătește prânzul. Sunt toți băieții care vând la tarabe în oraș și care vor să se laude cu o armă. Le iau o grămadă de bani, adăugă Lucy aprobator. În ultimul sezon au câștigat cât să-și cumpere tata o mașină nouă. Se aplecă să ia un lichen de lângă pantof, apoi zâmbi, ridicându-și capul. Nici nu ți-ar trece prin minte. Când tata era mai tânăr, devenise obsedat de ideea de a da totul. Tot pământul. Buni mi-a spus. Ți-l imaginezi pe tata, marele apărător al tradiției, ca un fel de Robin Hood comunist?

– Nu.

– Nici eu. Am crezut că avea buni un început de Alzheimer, să fiu sinceră, dar jură că e adevărat. Ea și bunicul au reușit să-l convingă să renunțe la idee. Își cuprinse genunchii cu brațele. Doamne, mi-ar fi plăcut să fiu o muscă să asist la acea discuție.

În depărtare, înșirate pe terenul îngust de lângă râu, erau cam douăzeci de oi negre și albe care păreau că stau. Tatăl ei nu avusese niciodată prea mult succes cu oile. Râie și scabie, miază și gălbează, denumiri medievale și simptome macabre la auzul cărora erau oripilate în copilărie.

– Abia mai recunosc locurile.

Vocea Suzannei era scăzută.

Lucy îi răspunse prompt:

– Ar trebui să vii aici mai des. Nu e ca și când ai locui la mii de kilometri depărtare.

– Mi-aș dori să fi venit, fir-ar să fie. Suzanna își îngropă din nou fața în palme. Plânse pentru alte câteva minute, apoi, trăgându-și nasul, se uită la sora ei mai mică. Se poartă atât de urât cu mine, Luce.

– Este doar supărat pe tine că i-ai rănit sentimentele mamei.

Suzanna își șterse nasul.

– Știu că ar fi trebuit să o invit. Eu doar... nu mai suport să trăiesc în umbra lor. Știu că ne-au ajutat de când am pierdut banii și tot, dar nimic nu mai e la fel, acum că...

Lucy se întoarse spre ea, apoi clătină din cap.

– Este vorba despre testament, nu-i așa? Încă mai ești supărată din cauza testamentului?

– Nu vreau să vorbesc despre asta.

– Trebuie să treci peste asta, știi. Nu îți dorești să conduci domeniul. Nu ți-ai dorit niciodată. Mi-ai spus că ai înnebuni.

- Nu e vorba despre asta.
 - Lași asta să otrăvească tot. Și mama, și tata sunt nefericiți.
 - Dar *ei* mă fac nefericită.
 - Nu pot să cred că te obsedează ce se va întâmpla cu banii tatei după ce va muri. Nu pot să cred că dezbină familia pentru ceva ce nu era al tău de la început. Nu ne va dezavantaja pe nici unul dintre noi, să știi.
 - Nu este *vorba* despre banii tatei. Este vorba despre faptul că el crede în niște sisteme învechite în care băieții contează mai mult decât fetele.
 - Dreptul primului născut.
 - Nu contează. Este doar greșit, Lucy. Sunt *mai mare* decât Ben. Este greșit și este o dezbinare și nu ar trebui să se întâmple în zilele noastre.
- Lucy ridică vocea exasperată.
- Dar tu nu-ți dorești să conduci domeniul. Nu ți-ai dorit niciodată.
 - Nu asta e nenorocita de problemă.
 - Deci, mai bine să fie împărțită și vândută, doar să poți avea o parte egală?
 - Nu... nu, Lucy. Vreau doar recunoașterea că eu... că noi... suntem la fel de importante ca și Ben.
- Lucy se pregăti să se ridice.
- Este problema ta, Suze. Eu mă simt la fel de importantă ca și Ben.
- Bărbatul terminase de vorbit la telefon. Îi văzură silueta mișcându-se în jurul biroului, apoi dispăru. După care, ușa se deschise și apărură în lumina zilei, le salută și se urcă în mașină.
- Uite, nimeni nu-ți va spune asta, dar eu cred că ar trebui să privești lucrurile dintr-o altă perspectivă, Suzanna. Nu reflectă ceea ce crede tata despre tine. Dacă asta înseamnă ceva, tu ai primit mai multă atenție și decât mine, și decât Ben când erai mică. Ridică mâna făcându-i semn Suzannei să tacă. Și e în regulă. Probabil aveai nevoie. Dar nu poți să-l acuzi pentru tot ce s-a întâmplat de atunci. Ți-a dat o casă, pentru numele lui Dumnezeu!
 - Nu ne-a dat-o nouă. Plătim chirie.
 - O nimica toată. Știi la fel ca și mine că v-ar da-o de tot dacă o vreți.
- Suzanna simți o dorință copilăroasă să spună că nu o voia. Ura acea căsuță, cu camerele ei meschine și grinzile de cabană.
- Pentru că se simte vinovat. Este o compensație.
 - Doamne, cât de răsfățată ești! Nu pot să cred că ai treizeci și cinci de ani.
 - Treizeci și patru.
 - Tot aia e.

Probabil conștientă că tonul ei fusese cam dur, o înghionti pe Suzanna cu cotul, cu un gest conciliant. Suzanna, căreia începuse să i se facă frig, își cuprinse genunchii cu brațele și se întreba cum ajunsese sora ei, la douăzeci și opt de ani, să aibă acest nivel de autocontrol și această siguranță de sine.

– Uite, este dreptul tatei să împartă domeniul dacă va dori. Dreptul lui. Și lucrurile s-ar putea schimba, știi. Trebuie doar să-ți vezi de viață și apoi nu va mai conta.

Suzanna înghiți riposta amară. Era ceva în mod special enervant în a fi tratat cu superioritate de sora mai mică, auzind fiecare ecou al discuțiilor care se purtasera în familie în absența ei. Mai ales dacă știai că avea dreptate.

– Fă magazinul să meargă, și tata își va schimba părerea.

– Dacă voi face magazinul ăsta să meargă, tata va fi șocat.

Tremura. Lucy sări în picioare cu ușurința cuiva pentru care activitatea sportivă era un ritual zilnic. Suzannei, pe de altă parte, i se păru că-și auzise genunchii trosnind când se ridică.

– Îmi pare rău, spuse. Și apoi, după o pauză: La mulți ani!

Lucy o luă de braț.

– Hai să mergem înăuntru. O să-ți arăt cutia de biscuiți pe care mi-a dat-o buni de ziua mea. Este aceeași pe care a primit-o de la doamna Popplewell de Crăciun acum doi ani. În plus, dacă mai stăm mult afară, va fi convinsă că ai născut deja.

Vivi se așeză cu greutate pe scaun, luă un recipient și începu să se demachieze. Nu era o femeie cochetă – avea doar două cutii pe masa de toaletă, un demachiant și o cremă hidratantă de la supermarket –, dar în seara asta se uita la imaginea ei din oglindă și se simțea îngrozitor de obosită, ca și când cineva îi pusese o greutate insuportabilă pe umeri. Aș putea fi invizibilă, se gândea, după influența pe care o am în această familie. Când era mai tânără, își crescuse copiii în jurul domeniului, îi supraveghease să citească, să mânânce și să se spele pe dinți, le media certurile și le spunea cu ce să se îmbrace. Își îndeplinise sarcinile de mamă cu siguranță, fără să cedeze la protestele lor, stabilind limite, încrezătoare în capacitățile ei.

Acum era neputincioasă, incapabilă să intervină în conflictele lor sau să ajute la rezolvarea motivelor lor de nefericire. Încerca să nu se gândească la deschiderea magazinului Suzannei: acea descoperire o făcuse să se simtă atât de irelevantă, încât aproape că o epuizase.

– Câinele ăla al tău mi-a ros papucii.

Vivi se întoarse. Soțul ei studia talpa papucilor din piele care fusese vizibil roasă.

– Nu cred că ar trebui să-l lași la etaj. Locul câinilor este jos. Nu știu de ce nu-l pui într-o cușcă.

– Este prea frig afară. Bietul de el ar îngheța. Se întoarse spre oglindă. O să merg în oraș mâine să-ți cumpăr alții.

Se spălară în liniște. Vivi, îmbrăcându-se în cămașă de noapte, își dorea să nu fi terminat cartea. În seara asta ar fi putut să o folosească pentru a evada puțin.

– Oh, mama vrea să știe dacă poți să-i scoți o tavă de copt. Vrea să facă biscuiți și nu știe unde a dispărut a ei.

– A lăsat-o în grădina interioară. O folosea să hrănească păsările.

– Ei bine, poate i-o poți aduce înapoi.

– Dragul meu, cred că ai fost un pic cam dur cu Suzanna astăzi.

Își păstră tonul bând, încercând să evite orice urmă de reproș.

Soțul ei scoase un sunet disprețuitor, un fel de expirare guturală a aerului. Faptul că nu dăduse un răspuns verbal era încurajator.

– Știi, să aibă un copil ar putea să o ajute. Ea și Neil au avut probleme mari. Le-ar da un țel nou.

Soțul ei își privea picioarele goale.

– Douglas? Face eforturi. Amândoi fac.

Parcă nici nu ar fi auzit-o.

– Douglas?

– Și dacă mama are dreptate? Dacă sfârșește ca Athene?

Îi pronunța numele extrem de rar. Vivi simți cum se solidifică aerul dintre ei.

– Trebuie să te gândești la asta, Vivi. Serios. Gândește-te. Pentru că cine va rămâne să adune cioburile?

Capitolul 9

Domeniul Dereward era unul dintre cele mai mari din acea parte a Suffolkului. Acoperind regiunea care mai târziu devenise cunoscută ca țara lui Constable, datând din 1600, era neobișnuit faptul că avusese o continuitate aproape neîntreruptă pe linie de succesiune, iar terenul, destul de deluros pentru zona respectivă, era potrivit pentru întrebuințări diverse, de la agricultură până la pescuit sportiv, și includea un număr excepțional – unii spuneau că era neprofitabil – de locuințe. Cele mai multe case ale domeniului care acoperea cam 450 de acri erau chiar impozante, având probabil o galerie de portrete și o sală de bal care indicau solemnitatea familiei proprietare. Domeniul Dereward se putea mândri cu istoria sa – portretele de familie erau renumite nu doar pentru că prezentau fiecare moștenitor din ultimii patru sute de ani, ci și pentru detalierea, destul de curajoasă, a felului în care muriseră – dar casa cu opt dormitoare susținută de grinzi puternice și vopsită în galben muștar se extinsese cam la întâmplare și, uneori, în stiluri arhitecturale nepotrivite.

Dar, pe atunci, casa originală a familiei Fairley-Hulme deținea o suprafață de doar șaiszeci de acri și își mărise dimensiunea ca rezultat al unui pariu între Jacob Hulme (1743–1790, ucis în urma unui contact prea apropiat cu una dintre primele mașini de treierat din Suffolk) și proprietarul domeniului vecin, Philmore, aflat în starea lui obișnuită de ebrietate; pentru o familie atât de dornică să-și trâmbițeze istoria, acest episod era adesea uitat. De fapt, pretenția lui Jacob Hulme față de această datorie provenită din jocurile de noroc dusesese la o mini-revoltă printre localnici, care se temeau pentru casele și mijloacele lor de trai, până când Jacob, care era neobișnuit de șiret pentru un proprietar de pământ, le promisese că, sub conducerea lui, taxele se vor reduce și va fi construită o școală nouă, care va fi condusă de o anume Catherine Lees. (Domnișoara Lees născuse mai târziu un copil în circumstanțe necunoscute, și, deși Jacob arăta rar bunăvoință ca să sprijine învățătoarele nemăritate, îi oferise un acoperiș deasupra capului.)

Casa Philmore rămăsese mai mult goală și, după cum se spunea, ulterior fusese locul de întâlnire discret al bărbaților din familia Hulme până când

Arabella Hulme (1812–1901, care se înecase cu o migdală glazurată și murise), al cărei frate, moștenitorul, decedase în Crimeea și fusese responsabil, prin căsătorie, pentru alipirea numelui „Fairley“, pusese capăt la ceea ce considera un loc pentru tentații inutile în calea soțului ei. Ea angajase o menajeră extrem de severă și răspândise zvonuri morbide referitoare la tendințele de emasculare ale presupuselor „fantomе“ ale casei. Casa devenise un fel de legendă locală pe atunci și se spunea că un bărbat doar dacă trecea prin fața ușii devenea posedat de gânduri desfrânate. Familiile care călătoreau se stabileau în apropiere pentru ca fetele lor să poată profita de o asemenea slăbiciune.

Așa că, Arabella Hulme era excepția cu crinolină din acest șir de figuri masculine înfumurate – deși conturul feței ei era atât de masiv și profilul deloc delicat, încât trebuia să te uiți de două ori să fii sigur. De la începutul secolului XX se făcuseră numeroase încercări să fie realizate portrete ale mai multor femei din familie, însă acest lucru condusese la intensificarea protestelor legate de posibilitatea ca linia de succesiune a familiei să decadă pe linia maternă. Dar soțiile și fiicele arătau cam lipsite de entuziasm, ca și când nu erau convinse de dreptul lor de a rămâne nemuritoare în tablouri. Ele aveau rame aurii mai puțin ornamentate și poziții mai puțin remarcabile și, adesea, dispăreau fără urmă. Familia Fairley-Hulme, așa cum Rosemary era mândră să susțină, nu supraviețuise patru sute de ani prin modă și corectitudine politică. Pentru supraviețuirea tradiției, fusese nevoie să fie puternică, să stabilească reguli și să ofere siguranță. Pentru cineva atât de vocal, vorbea foarte puțin despre istoria propriei familii – dintr-un motiv întemeiat: Ben căutase pe internet în baza de date genealogice și descoperise că familia lui Rosemary își avea originile într-un abator din Blackburn.

Dar, datorită convențiilor sociale moderne și trăind într-o epocă în care grandilocvența era mult mai puțin apreciată decât înainte, tradiția portretelor probabil că urma să se oprească la tatăl Suzannei, a cărui imagine „interpretativă“ impunătoare, în ulei, era așezată într-un loc mai puțin măreț, pe peretele a ceea ce fusese cunoscut pentru generații succesive ca fiind bârlogul: un cotlon cu tavanul foarte jos din bârne, cu un șemineu din piatră sculptată grosolan, unde copiii împrăștiau jucării, adolescenții se uitau la televizor, iar câinii stăteau liniștiți. Ultimul portret ar fi fost al mamei Suzannei. Un tânăr artist fusese angajat să-l picteze la a optsprezecea ei aniversare și, câteva decenii mai târziu, devenise important. Dar acum îi

aparținea Suzannei și îl avea la cabană, deși Vivi o asigurase de mai multe ori că ar fi mai mult decât încântată ca Athene să-și ocupe locul ei pe perete.

– Este foarte frumoasă, draga mea, și dacă ar însemna ceva pentru tine să fie agățat pe perete, atunci acolo ar trebui să stea. Putem restaura rama și va arăta minunat.

Vivi făcea întotdeauna tot posibilul, era tot timpul atât de atentă să mulțumească pe toată lumea și să nu le rănească sentimentele. De parcă ea nu le-ar fi avut pe ale ei.

Suzanna îi spusese că își dorea să aibă portretul la ea acasă pentru că era frumos. Nu era ca și când și-ar fi amintit-o pe Athene: Vivi era singura mamă pe care o cunoscuse. Nu putea să exprime adevăratul motiv. Avea de-a face cu vinovăția și cu resentimentele și, de aceea, atât timp cât tatălui ei îi era aproape imposibil să vorbească despre prima lui soție, îi era și ei greu să-l confrunte cu dovada că avusese una. De când își lăsase părul negru să crească din nou, căpătase, cum îi spusese și Neil, ceva din frumusețea sălbatică a mamei sale, iar tatălui ei îi era greu fie și numai să o privească. „Athene Forester“, scria de-abia vizibil pe partea aurie sfărâmicioasă a ramei. Probabil pentru a-i proteja sentimentele Suzannei, nu scria cum murise.

– Ai de gând să-l expui? Este de vânzare?

Suzanna o văzu pe tânăra care stătea în ușă cu capul înclinat.

– Seamănă cu tine, spuse fata vesel.

– Este mama mea, răspunse Suzanna fără tragere de inimă.

Tabloul nu arăta bine în căsuță: era prea mare. Athene, cu ochii ei strălucitori și cu fața palidă și ascuțită, umplea camera de zi și nu mai era loc pentru nimic altceva. Acum, uitându-se la el în magazin, Suzanna își dădu seama că nici acolo nu se potrivea. Simplul fapt că această străină îl studia, o făcea să se simtă inconfortabil, expusă. Întoarse tabloul cu fața spre perete și se îndreptă spre tezghea.

– Tocmai îl luam acasă, spuse ea și încercă să sugereze, prin tonul adoptat, că discuția se încheiase.

Tânăra se chinuia să-și dea jos haina. Părul ei blond era prins în două cozi, ca al unei școlărițe, deși era în mod clar mai în vârstă.

– Aproape mi-am pierdut virginitatea pe scările tale. Eram foarte beată. Servești cafea?

Suzanna, mergând spre aparatul de espresso, nu se sinchisi să se întoarcă.

– Probabil te înșeli. Aici era o librărie înainte.

– Acum zece ani era o cramă. Red Horse. Pentru vreo doi ani, mă rog. Când aveam șaisprezece ani, noi toți obișnuiam să ieșim sâmbăta seara, să bem la Diamond White, în piață, apoi să venim aici să ne-o tragem. Aici mi-am întâlnit bărbatul. Ne-am sărutat pe scările astea. Nu contează, dacă aș fi știut atunci... Se opri și râse. Poți să-mi dai un espresso? Faci cafea?

– A, da.

Suzanna se luptă cu mânerul și cu dozarea cantității de cafea, recunoscătoare că, din cauza zgomotului aparatului, nu mai era nevoie să vorbească. Ea își imaginase că oamenii care aveau să vină aici, o să se așeze la o masă și o să vorbească unul cu celălalt. Că ea va prezida totul din spatele tejghelei. Dar, în cele două luni de când deschisese, descoperise că, mult prea des, voiau să discute cu ea, indiferent dacă era sociabilă sau nu.

– Au închis barul, până la urmă. Nu a fost nici o surpriză, ținând cont că vindeau băutură minorilor.

Suzanna așeză ceașca de cafea pe o farfurioară, cu două cuburi de zahări și le duse cu atenție la masă.

– Miroase grozav. Am trecut deseori prin apropiere săptămânile astea și am intenționat să intru. Îmi place ce ai făcut aici.

– Mulțumesc, spuse Suzanna.

– L-ai cunoscut pe Arturro, de la magazinul de delicatose? Un uriaș. Se ascunde în spatele batoanelor de salam când intră femeile în magazin. A renunțat să mai vândă cafea acum vreo optsprezece luni pentru că i se tot defecta aparatul.

– Știu ce zici.

– Pe Liliane? De la Unique Boutique? E chiar acolo. Magazinul de haine. Pe colț.

– Încă nu.

– Amândoi sunt singuri. Amândoi de vârstă mijlocie. Cred că se plac unul pe celălalt de mulți ani de zile.

Suzanna nu răspunse nimic, nedorindu-și să mai aibă și altă dată genul ăsta de discuții. Fata gustă cafeaua. Apoi se lăsă pe spătarul scaunului și observă micul teanc de reviste *glossy* din colț.

– Pot să arunc o privire?

– Pentru asta sunt, spuse ea.

Le cumpărase cu o săptămână în urmă, sperând să-i facă pe clienți să nu

aibă întotdeauna chef de vorbă. Fata se uită ciudat la ea, apoi zâmbi ușor și începu să răsfoiască *Vogue*. Studia paginile cu un fel de plăcere care sugera că nu era obișnuită să citească prea multe reviste.

Rămase acolo aproape douăzeci de minute, timp în care cei doi bărbați care dețineau magazinul de piese pentru motociclete trecuseră să bea rapid o cafea tare, iar doamna Creek își făcuse incursiunea bisăptămânală pe care o făcea printre rafturi. Nu cumpăra niciodată nimic, dar îi spusese Suzannei de mai multe ori povestea vieții ei. Suzanna o ascultase povestindu-i despre cariera ei de croitoreasă în Colchester, despre nefericitul incident din tren și despre diferitele ei alergii, care includeau cățeii, ceara de albine, anumite fibre sintetice și crema de brânză. Cea mai mare parte a vieții ei, doamna Creek nu știuse că avea aceste alergii, bineînțeles. Nu prea avusese simptome. Dar fusese să vadă niște produse homeopate în micul magazin de pe colț și îi făcuseră un test cu niște aparate electrice și flaconașe și descoperise că nu se mai termina lista cu lucruri de care nu trebuia să se apropie.

– Nu ai ceară de albine pe aici, nu-i așa? întrebuse ea pufnind.

– Sau cremă de brânză, zise Suzanna răutăcios.

Doamna Creek cumpăraseră o cafea și se plânsese, strâmbându-se, că era „cam amară pentru gustul meu“.

– La The Three Legend Stool, mai sus pe stradă, pun CoffeeMate în cafea, dacă ceri. Știi, ca laptele praf. Și îți dau un biscuit gratuit, spuse plină de speranță. Apoi, întrucât Suzanna o ignoră, adăugă: Nu ai nevoie de autorizație alimentară pentru biscuiți. Plecase cu puțin înainte de douăsprezece, pentru că, după cum îi spusese fetei, promisese să joace puțin gin rummy cu una dintre bătrânele de la azil. Este puțin cam plictisitoare, mărturisise ea, în șoptă, dar cred că e cam singură.

– Sunt sigură că se va bucura să vă vadă, spuse fata. Sunt mulți oameni singuri în acest oraș.

– Sunt, nu-i așa, dragă?

Doamna Creek își aranjă pălăria, privind răutăcios spre Suzanna și se grăbi să iasă repede în lumina soarelui de primăvară.

– Mai pot primi încă o cafea? Fata se ridică și se îndreptă cu cana goală spre tejghea. Este o alegere ciudată să-ți deschizi o cafenea, spuse fata. Vreau să zic, pentru cineva căruia nu-i plac oamenii.

Suzanna stătea în picioare destul de liniștită.

– Nu e chiar o cafenea, spuse ea acru. Își privi mâinile în care ținea cana de

cafea. Apoi adăugă: Nu mă pricep la conversație.

– Atunci, ar fi bine să înveți, spuse fata. Altfel, nu o să reziziți prea mult, indiferent cât de frumos este magazinul tău. Pun pariu că vii din Londra. Oamenii din Londra nu vorbesc niciodată în magazine. Se uită în jur. Ți trebuie niște muzică. Muzica înveselește întotdeauna.

– Oh?

Suzanna încerca să nu se enerveze. Fata asta părea să fie cam cu zece ani mai tânără decât ea și își permitea să-i spună cum să-și conducă afacerea.

– Sunt cam directă? Îmi pare rău. Jason mereu îmi spune că sunt prea directă cu oamenii. Doar că este un magazin chiar drăguț, de-a dreptul magic și cred că va merge bine dacă nu îți tratezi clienții ca și când ți-ai dori să nu fie aici. Poți să-mi dai și niște zahăr?

Suzanna împinse recipientul spre ea.

– Așa pare că fac?

– Abia dacă îi saluți. Văzând expresia de consternare de pe fața Suzannei, se corectă: Adică, nu-mi pasă, pentru că eu, oricum, vorbesc cu oricine. La fel ca bătrâna care a fost aici. Dar sunt mulți alții care s-ar simți respinși. Ești din Londra?

– Da, spuse Suzanna.

Era mai ușor decât să-i explice.

– Am crescut pe domeniul de lângă spital. Meadville, îl știi? Dar este un orașel vechi și drăguț. Cu oameni foarte bogați. Foarte original. Știi ce zic? Să fi sinceră, sunt mulți pe-aici care nici nu ar arunca o a doua privire din cauza a tot ce ai în vitrină – li s-ar părea ciudat. Dar sunt și alții care simt că nu corespund. Oameni care nu vor să-și mănânce clătitele și să-și bea ceaiul chinezesc stând lângă bătrâne cu basmale care vorbesc tare la masa de alături. Eu cred că dacă ai fi puțin mai prietenoasă, ai putea să-i atragi.

Chiar dacă nu îi convenea, Suzanna își lăsă în jos colțurile buzelor, recunoscându-se în descrierea fetei.

– Crezi că ar trebui să devin un fel de asistență socială.

– Dacă asta ar aduce clienți. Fata băgă în gură un cub de zahăr. Trebuie să câștigi bani, nu-i așa? Îi aruncă Suzannei o privire șireată. Sau acest magazin este *micul tău hobby*?

– Cum?

– Nu știu dacă ești una dintre acelea – știi tu, „soțioara lucrează în City. Are nevoie de un mic hobby.“

– Nu sunt una dintre acelea.

– Odată ce clienții tăi vor ști că sunt bine-veniți, poți să pui un anunț în care să spui „Nu vorbiți cu mine“. Dacă ai clienți fideli, ei vor înțelege... Vreau să zic, dacă să vorbești cu oamenii este chiar atât de dureros...

Li se întâlniră privirile și își zâmbiră. Două femei adulte, recunoscând ceva una la cealaltă, totuși prea în vârstă să admită faptul că se împrieteneau.

– Jessie.

– Suzanna. Nu sunt sigură că pot să fac treaba asta cu conversația.

– Ai suficienți clienți să-ți permiți să nu o faci?

Suzanna reflectă. Se gândi la casa de marcat. La sprâncenele încruntate ale lui Neil când văzuse cifrele.

– Nu chiar.

– Mă plătești în cafea, eu vin să te ajut vreo două ore mâine. Mama stă cu Emma mea câteva ore înainte de clasele de seară și mai degrabă aș face asta decât să dau cu aspiratorul. Este plăcut să faci ceva diferit.

Suzanna pufni, nemulțumită de ideea că era manipulată.

– Nu cred că este destul de muncă pentru două persoane.

– Mă voi asigura să fie. Cunosc pe toată lumea, să știi. Uite, trebuie să plec. Gândește-te la asta, și eu vin mâine. Dacă nu mă vrei aici, beau o cafea și plec. Bine?

Suzanna ridică din umeri.

– Dacă ești sigură.

– Oh, la naiba. Am întârziat. Măria Sa probabil își face griji. Ne vedem.

Jessie aruncă niște bani pe tejghea – se dovedi că era suma exactă –, își azvârli haina pe umeri și ieși în stradă. Era minionă. Uitându-se cum se îndepărta, Suzanna își zise că arăta ca un copil. „Cum poate cineva ca ea să aibă un copil“, se gândi, „iar eu încă să nu mă simt pregătită?“

Nu voia să admită nici măcar față de ea însăși, dar Suzanna făcea o nouă pasiune. Știa asta deoarece în fiecare zi, în cele câteva minute înainte să închidă magazinul ca să se ducă să-și cumpere sendvișul zilnic de la magazinul de delicatose, se surprindea verificându-și înfățișarea, împrăștiându-și rujul și scuturându-și praful de dimineață de pe haine. Nu era prima dată: în timpul căsniciei cu Neil, se gândea că probabil se întâmpla în medie cam o dată pe an. Cei pentru care făcuse pasiune variau de la antrenorul de tenis, care avea cele mai musculoase și puternice antebrațe pe

care le văzuse vreodată, la fratele prietenei sale, Dinah, la șeful companiei de marketing pentru care lucrase și care îi spusese că era genul de femeie care îi făcea pe bărbați să nu doarmă noaptea. Era destul de sigură că dorise să sune drăguț.

Nu se *întâmplase* niciodată nimic, de fapt. Fie îi adora de la distanță, construind un fel de viață paralelă și o personalitate a lor în imaginația ei – de multe ori mult mai dezirabilă decât era în realitate –, fie își permitea o prietenie rapidă apropiată, în care pluteau în aer întrebări nerostite și care se evapora când bărbații își dădeau seama că ea nu era pregătită să meargă mai departe. Odată, cu șeful de la marketing, își permisesese plăcerea vinovată a unui sărut furat – fusese destul de romantic gestul lui de a încuia ușa biroului și de a o privi cu subînțeles –, dar fusese atât de îngrozită când îi mărturisise că era îndrăgostit de ea, că nu se mai întorsese niciodată acolo. (I se părea incorect că Neil încă vedea asta ca un alt exemplu al incapacității ei de a lua munca în serios.) Nu fusese infidelă, își spunea, doar se bucurase să privească puțin vitrinele, cultivând genul de sentimente care au tendința să dispară umbrite de siguranța și atașamentul față de familie.

În acest caz, totuși, nu era sigură asupra *cui* se îndrepta pasiunea ei. Magazinul de delicatese al lui Arturro, despre al cărui proprietar uriaș și timid îi povestise Jessie, angajase trei dintre cei mai frumoși tineri pe care Suzanna îi văzuse vreodată. Supli, bruneți și plini de veselie exuberantă a celor care nu numai că știu că arată bine, dar atrăgeau cu atât mai mult atenția, într-un oraș în care nu aveau competiție, prin faptul că își strigau insulte prietenoase, aruncându-și brânzeturi și borcane de măsline cu o grație sublimă, în opinia Suzannei, în timp ce Arturro se plimba inofensiv prin spatele tejghelei.

De fiecare dată când intra Suzanna, invariabil strigau niște cifre care reprezentau greutatea sau măsura.

– Șapte virgulă opt

– Nu, nu. Opt virgulă doi.

Pentru un oraș care părea să considere orice lucru mai străin decât ofertele obosite ale fast-foodului chinezesc ca prea provocator, și care încă era rezervat față de restaurantul indian tandoori, magazinul de delicatese al lui Arturro avea tot timpul clienți. Femeile din oraș, venite să cumpere porția săptămânală de brânzeturi sau biscuiții scumpi pentru cafeaua de dimineață, stăteau liniștite la coadă, respirând aroma puternică de salam condimentat, brânză Stilton și cafea, privindu-i pe tineri cu un amuzament politicos (în

timp ce, din când în când, își netezeau câte o șuviță rebelă de păr). Fetele mai tinere stăteau la coadă și chicoteau, șoptindu-și una alteia, amintindu-și când ajungeau în față că nu aveau bani la ele.

Erau frumoși, bruneți și agili ca niște foci. Din ochii lor scânteietori puteai afla despre serile vesele de vară, plimbările cu scrâșnet de roți pe motocicletele la modă, nopțile de promisiuni vinovate. Sunt prea bătrână pentru oricare dintre ei, își spunea Suzanna, într-un fel matern, în timp ce se întreba dacă eleganța și rafinamentul compensau ridurile vizibile de pe fața ei și posteriorul din ce în ce mai pătrășos.

– Nouă. Nouă virgulă unu.

– Ești dislexic. Sau orb. Ai inversat cifrele.

– Aș vrea un sendviș cu pâine neagră, mortadela, roșii și măslina. Fără unt, vă rog.

Arturro se înroși când recunosc comanda. Ceea ce era cam dificil pentru cineva cu pielea atât de smeadă.

– Ai multă treabă astăzi, spuse Suzanna, în timp ce unul dintre tineri așeza rapid o scară pliantă să ajungă la un *panettone* împachetat în ambalaj strălucitor.

– Și tu?

Vorbea încet, iar Suzanna trebui să se aplece să-l audă.

– Nu prea. Nu astăzi. Dar e la început.

Și afișă un zâmbet luminos.

Arturro îi întinse punga de hârtie.

– Vin mâine să arunc o privire. Micuța Jessie a venit azi de dimineață și ne-a invitat. Este în regulă?

– Cum? Oh, da. Da, desigur, spuse ea. Jessie mă ajută.

El încuviință din cap aprobator.

– Drăguță fată. O cunosc de mult timp.

În timp ce Suzanna se gândea la care dintre cei trei tineri se referise Arturro când spusese „noi“, el se îndreptă cu greutate spre capătul teșghelei și scoase o cutie metalică frumos decorată cu biscuiți *Amaretti* de pe un raft de mai sus. Se întoarse și i-o întinse.

– Pentru cafeaua ta, spuse el.

Suzanna se uită la cutie.

– Nu pot să o accept, spuse ea.

– Ca să-ți poarte noroc. În afacerea ta. Zâmbi timid, descoperind două șiruri

micuțe de dinți. Să-i încerci când vin mai târziu. Foarte buni.

– Uf-of, Arturro încearcă să agațe. Se auzi un fluierat în spatele ei. Doi dintre tineri se uitau la el, cu mâinile încrucișate peste șorturile albe, afișând o dezaprobare ironică. Trebuie să aveți grijă, doamnelor. Data viitoare, Arturro vă va oferi să gustați din salamul lui...

Se auzeau zâmbete înfundate dinspre coadă. Suzanna se înroșise.

– Și știți ce se spune despre salamul italian, nu, Arturro?

Bărbatul masiv se întoarse spre teighea, ridică un braț de grosimea unui calup de șuncă și lansă un potop de – ceea ce Suzanna bănuia să fie – insulte în limba italiană.

– *Ciao, Signora.*

Suzanna părăsi magazinul de delicatese înroșindu-se, încercând să nu zâmbească prea tare și să nu pară a fi genul de femeie excesiv de încântată atunci când i se acorda puțină atenție.

Când ajunse înapoi la magazin, își dădu seama că uitase să-și ia sendvișul.

Jessie Carter se născuse la maternitatea spitalului din Dere și era singura fiică a lui Cath, care lucra la brutărie, și a lui Ed Carter, unul dintre factorii poștali ai orașului până când făcuse infarct și murise în urmă cu doi ani. Ar fi corect să spunem că viața ei nu fusese exotică. Crescuse împreună cu prietenii pe domeniul Meadville, urmase școala primară din Dere, apoi Hampton High School, pe care o părăsise la șaisprezece ani, cu două atestate în artă și management domestic și cu un iubit, Jason, care, doi ani mai târziu, devenise și tatăl fiicei sale, Emma. Emma nu fusese planificată, dar fusese foarte dorită, și Jessie nu regretase niciodată că a avut-o – mai ales că mama ei, Cath Carter, era cea mai devotată bunică, ceea ce însemna că nu fusese niciodată atât de lipsită de libertate cum se plâneau alte fete.

Nu din cauza Emmei apăruseră constrângeri în viața ei. Dacă era să fie sinceră, asta se întâmplase din cauza lui Jason. Era extrem de posesiv, ceea ce era chiar o prostie, pentru că ea fusese doar cu el și nu intenționa să meargă în altă parte. Nu voia să lase totuși o impresie greșită. Era foarte amuzant atunci când nu era un idiot și un tată minunat și ar fi multe de spus despre bărbatul iubit. Pasiunea, știți. Asta era cheia. Da, se certau, dar făceau eforturi să se împace. Uneori se gândeau că probabil se certau doar să ajungă la momentul împăcării. (Trebuia să existe un motiv pentru asta.) Și acum, că primiseră o casă de la consiliul local, nu departe de a mamei ei și se obișnuise și el cu ideea

că ea frecventa cursurile serale, și câștiga și el ceva bani ca șofer pe furgoneta pentru livrări a magazinului local de produse electrice, începea să le meargă mai bine.

Suzanna aflase toate acestea în primele patruzeci de minute de când Jessie își începuse lucrul la magazin. La început, nu o deranjase conversația: Jessie făcuse curățenie în tot magazinul cu aceeași ușurință cu care vorbea, ridicând scaunele și măturând pe sub ele, reorganizase două rafturi și spălase toate căniile de cafea rămase de dimineață. Făcuse ca magazinul să pară oarecum mai prietenos. Și ea – sau ce făcuse – ajutase Peacock Emporium să aibă cea mai profitabilă după-amiază de până acum, atrăgând aparent un șir nesfârșit de localnici pe ușă, cu o eficiență magnetică. Fusesse Arturro, care venise singur, își băuse cafeaua, acordându-i atenția deosebită a unui cunoscător și răspunzând întrebărilor neobosite ale lui Jessie cu o plăcere timidă. După ce plecase, Jessie menționase că, mare parte din timp, el se uitase pe fereastră spre Unique Boutique, sperând ca Liliane să iasă pe ușa din sticlă fumurie și să i se alătore.

Fuseseră fetele de la magazinul universal, unde lucra mătușa lui Jessie, care scosese sunete de uimire privind decorațiunile de pe pereți și se aplecaseră pe sub obiectele de artă cinetică strălucitoare, studiind mozaicurile din sticlă și, până la urmă, cumpăraseră câte unul din fiecare, uimite de extravaganța lor. Mai fuseseră Trevor și Martina de la salonul de coafură din spatele poștei, care o știau pe Jessie din școală și cumpăraseră unul dintre pământurile pentru praf din pene negre ca smoala, pentru că ar fi arătat bine în salon. Fuseseră câțiva tineri pe care Jessie îi cunoștea după numele mic, probabil de pe domeniu, și mai fuseseră și mama și fiica lui Jessie, care veniseră și petrecuseră sferturi de oră în magazin, admirând aproape tot ce vedeau. Emma era copia la indigo a mamei sale, o fetiță de șapte ani, sigură pe ea, îmbrăcată în diverse nuanțe de roz, care declarase biscuiții *Amaretti* drept „ciudați, dar plăcuți, în special zahărul“ și spusese că atunci când va crește va avea un magazin „exact la fel. Doar că în magazinul meu o să le dau oamenilor bucăți de hârtie pe care să deseneze, apoi o să le expun pe pereți“.

– Este o idee foarte bună, florico. Ai putea expune desenele clienților preferați în cel mai bun loc.

Jessie părea că ia în serios toate afirmațiile fiicei sale.

– Și să le înrămezi. Oamenilor le plac desenele înrămate.

– Chiar așa, spuse Jessie, ștergând aparatul de cafea. Psihologia vânzării.

Cum să-ți faci clienții să se simtă apreciați.

Suzanna, deși conștientă de beneficiul numărului mai mare de clienți, se lupta cu senzația de a fi copleșită de Jessie și de familia ei extinsă. Nu putea să se obișnuiască cu imaginea altcuiva în spatele tejghelei, cu reorganizarea rafturilor ei – cu toate că, fără discuție, arătau mai bine. De când venise Jessie, nu mai simțea că era magazinul ei.

De fapt, după liniștea săptămânilor anterioare, venise atâta lume în acea după-amiază, încât Suzanna trebuise să respingă un sentiment ascuns de inadecvare și de vagă gelozie că fata asta reușise, aparent fără efort, acolo unde ea dăduse greș.

Era o prostie, își spunea, mergând în pivniță să mai aducă pungi. Este un magazin. Nu-mi pot permite să-l păstrez pentru mine. Se așezase cu greutate pe scări – acum încărcate de imaginea fantomelor adolescenților giugiulindu-se – și observă rafturile de la parter care se pare că adăpostiseră cândva marfă ilegală pe care o puteai comanda împreună cu legumele. Poate că nu era doar faptul că Jessie era mai bună la asta, ci din cauză că nu-i plăcea sentimentul apartenenței, obligației și așteptării pe care o relație strânsă cu clienții părea să îl inducă. Se apropia prea mult de ideea de *familie*.

„Nu sunt sigură că sunt pregătită pentru asta“, se gândi ea. „Poate că mi-a plăcut doar să decorez, să creez ceva frumos. Poate că ar trebui să fac ceva care să nu presupună deloc contactul cu oamenii.“

Tresări când Jessie apăru în capătul scărilor.

– Ești bine?

– Da.

– Mama ne-a adus niște suc de portocale. Și-a închipuit că ai băut destulă cafea.

Suzanna se forță să zâmbească.

– Mulțumesc. Vin imediat.

– Ai nevoie de ajutor?

– Nu, mulțumesc.

Suzanna încerca să-i transmită prin tonul ei că avea nevoie de cinci minute singură.

Jessie aruncă o privire spre un punct nevăzut din stânga ei, apoi se uită din nou la ea.

– Înăuntru e o persoană pe care ar trebui să o cunoști. Liliane de peste drum – am fost menajera ei. Tocmai a cumpărat o pereche de cercei, cei din

casetă.

Erau cel mai scump obiect din magazin. Uitând brusc de toate reținerile anterioare, Suzanna aproape că o luă la fugă pe scări.

Expresia lui Liliane MacArthur era la fel de închisă pe cât era de deschisă a lui Jessie. O femeie înaltă, suplă, cu părul în nuanța de roșcat preferată de populația de sex feminin din Dere Hampton o privea pe Suzanna cu experiența cuiva care învățase pe calea cea grea că nu trebuia să ai încredere în femei, în special în cele cu aproape douăzeci de ani mai tinere decât ea.

– Bună, spuse Suzanna, un pic stânjenită. Mă bucur că ai observat cerceii.

– Da, îmi place topazul. Întotdeauna mi-a plăcut.

– Sunt din perioada victoriană, dar probabil că poți vedea asta pe cutie.

Jessie o împachetă într-un aranjament complicat de rafie și hârtie de ambalat.

– Sunt pentru tine, Liliane?

Femeia mai în vârstă aprobă din cap.

– Se potrivesc perfect cu haina aceea albastră a ta. Cea cu guler înalt.

Expresia lui Liliane se destinse ușor.

– Da, și eu m-am gândit la asta.

– Cum se mai simte mama ta, Liliane?

Mama lui Jessie se întinse, astfel încât să vadă mai bine peste tejghea.

– Oh, este la fel... În ultimul timp, îi e greu și să țină o cană în mână.

– Săraca. Poți să cumperi diverse lucruri cu mânere speciale să-i fie mai ușor. Am văzut la televizor. Speciale pentru persoanele cu artrită. Întreabă-l pe părintele Lenny, el poate face rost de lucruri de genul ăsta, spuse Jessie.

– Este preotul nostru, o lămuri Cath. Dar este ca Mr Fixit. Face rost de tot ce ai nevoie. Dacă nu știe pe cineva, găsește pe internet.

– O să văd ce fac.

– Este o boală nesuferită artrita.

Cath încuviință din cap.

– Da, spuse Liliane, privind în jos. Da, este. Păi, mai bine mă întorc la magazin. Îmi pare bine că te-am cunoscut, doamnă Peacock.

– Suzanna, te rog. Și mie.

Suzanna, cu un tremur nervos al mâinilor, încerca să se relaxeze și să zâmbească în timp ce Liliane închidea încet ușa în urma ei.

Chiar dacă nu-l rostise nimeni, auzea cuvântul „săraca“ plutind în aer după ce femeia mai în vârstă plecă.

- Primul soț i-a murit, murmură Jessie. A fost dragostea vieții ei.
- Nu, Roger a fost.
- Roger? repetă Suzanna.
- Al doilea soț, spuse Cath. I-a spus că nu-și dorea copii, și ea l-a iubit atât de mult încât a acceptat. Cu două zile înainte ca ea să împlinească patruzeci și șase de ani, a fugit cu una de douăzeci și cinci.
- Douăzeci și patru, mamă.
- Serios? Era însărcinată. Doamne, nu există dreptate. Liliane i-a dăruit acelui om optsprezece ani din viață. Nu va mai fi niciodată la fel.
- Locuiește cu mama ei acum.
- Nu a avut de ales, nu când lucrurile sunt cum sunt...

În timp ce Liliane traversa strada, văzură silueta greoaie a lui Arturo îndreptându-se spre ea. Când o observă, prinse viteză, cu brațele legănându-se ca și când nu ar fi fost obișnuite cu un asemenea ritm. Ar fi putut vorbi cu ea, dar, încuviințând doar din cap în semn de salut, Liliane dispăru în magazinul ei.

Arturo se opri lipsit de grație, ca un vehicul mare care are nevoie de mai mult spațiu să frâneze, cu fața încă îndreptată spre Unique Boutique. Apoi privi spre Peacock Emporium, cu o expresie aproape vinovată și, un pic indecis, intră.

Jessie, care văzuse toată scena, porni aparatul de cafea și îl întrebă nevinovat:

- Ai venit pentru încă o ceașcă, Arturo?
- Dacă se poate, spuse încet și se așeză greoi pe scaun.
- Știam că o să te întorci pentru a doua ceașcă. Italienilor le place cafeaua lor, nu-i așa?

Suzanna, pentru care schimbul de cuvinte fusese aproape dureros, simțea cum se topiseră toate îndoielile anterioare. Pe fereastră, o putea vedea pe femeia mai în vârstă, care se întorsese în siguranță pe propria moșie, stăpâna reținerilor și a inhibițiilor, înconjurată de armura ei de țesături scumpe. Era ceva în înfățișarea fragilă a lui Liliane, în disconfortul de a purta o conversație banală, în durerea care răzbătea din atitudinea ei, care o făcea să pară înfricoșată, ca și când ar fi văzut fantoma Crăciunului Viitor¹⁵.

– Vrei să mai vii? o întrebă pe Jessie mai târziu, după ce Arturo și Cath plecară. Puseseră scaunele invers pe mese și Jessie mătura podeaua, în timp ce

Suzanna făcea casa. Chiar mi-aș dori, dacă vrei și tu, adăugă ea, încercând să fie convingătoare.

Jessie surâse, cu un zâmbet larg și deschis.

– Pot să stau până când o iau de la școală pe Emma, dacă e convenabil și pentru tine.

– După ziua de astăzi, nu știu cum m-aș descurca fără tine.

– Oh, vei fi foarte bine. Doar că trebuie să cunoști pe toată lumea. Să-i faci să-ți treacă pragul în fiecare zi.

Suzanna scoase câteva bancnote și le lăsă afară.

– Nu pot să te plătesc prea mult la început, dar dacă vei crește veniturile, cum ai făcut astăzi, o să fac în așa fel încât să merite să lucrezi aici.

După un moment de ezitare, Jessie luă bancnotele și le băgă în buzunar.

– Nu mă așteptam la nimic astăzi, dar îți mulțumesc. Ești sigură că nu o să te plictisești de mine să sporovăiesc tot timpul? Îl înnebunesc pe Jason. Spune să sunt ca o moară stricată.

– Îmi place. Suzanna se gândi că, până la urmă, ar putea ajunge chiar să creadă asta. Și dacă nu, o să pun semnul despre care mi-ai spus – „Nu vorbi cu mine“ sau cum ai zis tu.

– Am să-l întreb. Dar nu poate spune că nu avem nevoie de bani.

Începu să pună scaunele pe mese.

Suzanna încuie casa de marcat, observând, când începuse rutina de seară pentru închiderea magazinului, că era pentru prima oară când încă se mai vedea o geană de lumină piersicie a zilei care trecuse. Treptat, crescuse în intensitate, luminând interiorul magazinului, transformând nuanțele de albastru în tonuri neutre, scaldând hârtiile pe care le lipise pe pereți cu o strălucire puternică, întretăiată de umbra proiectată de ramele ferestrei. Afară, strada îngustă era aproape pustie: magazinele se închideau devreme în oraș, singurii care mai rămăseseră erau proprietarii care își luau la revedere la căderea serii. Iubea această parte a zilei: iubea tăcerea, iubea sentimentul că petrecuse o zi întreagă muncind pentru ea; iubea sentimentul de a ști că amprenta pe care o pusese asupra magazinului va rămâne acolo până a doua zi de dimineață când va deschide din nou. Se plimba prin magazin aproape fără zgomot, inspirând nenumăratele arome care persistau în aer de la săpunul împachetat în hârtie cerată și sticlutele bizantine cu parfum, auzind în liniștea de acum râsetele și pălăvrăgeala clienților de peste zi, ca și când

fiecare dintre ei lăsase un ecou spectral în urmă. Peacock Emporium fusese un vis plăcut, dar astăzi fusese cumva magic, ca și când cererea clienților și oferta magazinului se întâlneau într-un mod fericit. Se odihnea pe un scaun, prevăzând altceva decât dezamăgirile și restricțiile pe care și le imaginase pentru viitorul ei, văzând în schimb un loc al posibilităților în care existau lucruri și oameni frumoși. Un loc unde putea fi ea însăși, o variantă mai bună a ei.

Locul acesta te face să ai fantezii, se gândi ea, și își dădu seama că zâmbea. În unele seri ca aceasta, nu voia să plece: o cuprinsese o dorință secretă să schimbe banca veche cu o canapea și să doarmă peste noapte aici. Simțea că magazinul îi aparținea mai mult decât cabana.

În timp ce muta semnul de reclamă de pe trotuar, trecu Arturo care făcu un ocol, îl ridică fără să spună un cuvânt, apoi îl așeză cu grijă înăuntru.

– Frumoasă seară, spuse el, având capul acoperit cu eșarfă roșie.

– Minunată, spuse ea. Un asfințit de marsala.

El răs și ridică o mână greoaie, salutând de plecare.

– Arturo, îl strigă Suzanna, ce tot cântăriți voi toată ziua? Ce strigați unul la altul? Nu este vorba despre brânzeturi, nu-i așa? Am observat mai devreme că pe alea le pui pe cântar.

Uriașul privi în pământ. Chiar și în lumina piersicie, ea își dădu seama că se simțea jenat.

– Nimic.

– Nimic?

– Nu cântărim chiar... spuse el.

– Toate cifrele alea „șapte virgulă doi“, „opt virgulă unu“. Trebuie să cântăriți ceva.

Fața lui, când îi întâlneau privirea, avea o expresie amuzată de vinovăție.

– Chiar trebuie să plec.

– Nu vrei să-mi spui?

– Nu e important.

– De ce nu vrei să-mi spui?

– Nu eu, bine? Băieții... Le-am spus să nu facă asta, dar nu m-au ascultat...

Suzanna aștepta.

– Ei... hmmm...

Ea își ridică sprâncenele.

– ... cântăresc clientele.

Suzanna făcu ochii mari și simți o împunsătură ascuțită, ca și când ea personal fusese luată peste picior. Apoi își aminti de femeile de la coadă, care așteptau liniștite să fie evaluate și izbucni într-un hohot de râs cum rar i se întâmpla. În timp ce Arturro se îndepărta chicotind, pe strada întunecată, ea încă încerca să-și amintească exact ce numere spusese de fiecare dată când intrase în magazin. Era timpul să plece. Neil venea special mai devreme acasă, spusese el, să-i pregătească cina, deși ea știa că era din cauza unui meci important, care începea înainte de ora la care ajungea în mod obișnuit. Dar era în regulă. Oricum, voia să facă o baie lungă.

Se plimbă prin magazin, aranjând lucrurile, ștergând suprafețele, apoi puse cârpa în chiuvetă. Verifică dacă era închisă casa de marcat și, cum stătea la tejghea, observă că tabloul era încă întors cu fața spre perete. Fără să se gândească, îl întoarse, astfel încât Athene căpătă instantaneu o expresie arzătoare, incandescentă. Soarele serii, strălucind cu o intensitate care anunța dispariția lui iminentă, se reflecta pe pânză și crea mici puncte scânteietoare pe rama aurită.

Suzanna se holbă la ea.

– Noapte bună, mamă, spuse ea.

Apoi mai aruncă o privire prin magazin, stinse luminile și se îndreptă spre ușă.

Capitolul 10

Chiloții erau în mijlocul mesei din sufragerie. Încă împachetați în celofan, rulați ca niște clătite pregătite pentru micul dejun, încă făcând reclamă la „asigurarea discreției și confortului“, rămăseseră neatinși de când doamna Abrahams îi lăsase la ușa lui Rosemary în acea dimineață, actuala lor poziție sub candelabrul venețian fiind un protest tăcut și furios.

Vivi și Rosemary avuseseră câteva conflicte de-a lungul anilor, dar Vivi nu-și putea aminti nici unul atât de serios ca acela declanșat în urma vizitei Doamnei Incontinenței. Nu-și putea aminti să fi urlat la ea atât de mult și atât de tare, nu-și putea aminti să fi văzut fața lui Rosemary atât de stacojie, bolborosind de furie, amenințările, insultele, trântitul ușilor. Era acolo de aproape două ore, doar volumul ridicat al televizorului indicând că se afla în continuare în casă.

Vivi luă chiloții de pe masă, trecu de-a lungul holului și îi băgă sub băncuța cea veche când trecu pe lângă ea. Ajunse la capătul coridorului și bătu încet la ușă.

– Rosemary, vrei să iei astăzi prânzul? Așteaptă câteva minute, cu urechea lipită de ușă. Rosemary? Vrei niște tocăniță?

Urmă o pauză scurtă, după care volumul televizorului crescuse, iar Vivi se retrase, uitându-se nervoasă spre ușă.

Se pare că fusese o idee proastă. Ea nu se simțise suficient de puternică să abordeze problema direct cu Rosemary, dar, fiind cea care se ocupa de lenjerie, descoperise că soacra ei avea probleme cu *controlul*, sau, cu alte cuvinte, nu mai era cum fusese odată. Mulțumindu-i domnului Hoover pentru mașina automată de spălat, băgase la spălat lenjeria de pat a lui Rosemary de câteva ori în această lună, purtând mănuși de cauciuc și afișând o expresie îndurerată. Vivi descoperise că lenjeria intimă a lui Rosemary se împuținase. Așteptase până când aceasta ieșise din casă, apoi căutase prin anexă, gândindu-se dacă le lăsase, fără să-și dea seama, în coșul cu rufe murdare. Inițial, descoperise obiectele ofensatoare puse la înmuiat în chiuveta din baie a lui Rosemary. De curând, părea că acest efort mental care presupunea spălatul de mână devenise prea complicat pentru bătrână și se

apucase să le ascundă. În ultimele săptămâni, Vivi le descoperise sub canapeaua lui Rosemary, în dulapul de sub chiuvetă și chiar îndesate într-o conservă goală de suc de roșii, pe polița de sus din baie.

Când încercase să discute cu Douglas, acesta o privise cu o asemenea expresie de oroare nedisimulată, încât renunțase, promițând că va rezolva ea problema. Luase prânzul de câteva ori împreună cu Rosemary, încercând să-și adune curajul să o întrebe dacă avea probleme cu „instalația“. Dar era ceva în comportamentul tranșant al soacrei ei, în felul agresiv în care strigase „Cum?“, care o împiedicase de fiecare dată să deschidă acel subiect delicat. Și apoi, medicul de familie, o tânără scoțiană, căutase prin biroul ei și-i prezentase un întreg pachet de servicii subvenționate de stat care ar fi putut să o ajute pe Vivi să rezolve situația, fără să fie nevoie să discute direct cu soacra ei.

Doamna Abrahams – o femeie solidă și capabilă, cu un stil care-ți transmitea încredere, sugerase nu numai că văzuse de toate la viața ei, dar și că avea o soluție discretă, fără dureri de cap, constând în niște plastic – sosise cu puțin înainte de ora unsprezece. Vivi îi explicase delicatetea situației și că ea nu se simțise suficient de curajoasă să-i menționeze soacrei sale natura vizitei doamnei Abrahams.

– E mult mai simplu când vine din afara familiei, spusese doamna Abrahams.

– Nu e că m-ar deranja să spăl, dar...

Vivi deja dădea înapoi, simțindu-se vinovată de trădare.

– Dar sunt și motive de igienă și sănătate, în același timp.

– Da...

– Și nu vreți ca bătrâna să-și piardă demnitatea.

– Nu.

– Lăsați-o pe mine, doamnă Fairley-Hulme. Am descoperit că, odată ce trec de obstacolul inițial, cele mai multe doamne simt chiar o ușurare când primesc ajutor.

– Oh... bine.

Vivi bătuse la ușa lui Rosemary și își lipise urechea să vadă dacă bătrâna auzise.

– Uneori, sunt chiar doamne mai tinere, de vârstă mijlocie, care apelează la mine.

Vivi nu auzise pașii familiari ai lui Rosemary.

– Oh, da...?

– Adică după câțiva copii, lucrurile nu mai sunt cum erau înainte. Indiferent câte exerciții pelviene faci. Știți la ce mă refer?

Ușa se deschisese, lăsând-o pe Vivi într-o poziție ciudată.

– Ce faci?

Rosemary miji ochii la nora ei.

Vivi se îndreptă.

– A venit doamna Abrahams în vizită la tine, Rosemary.

– Cum?

– Merg să fac o cafea și vă las.

Fugi spre bucătărie, roșie toată, observând că avea palmele transpirate.

Fusese liniște cam trei minute. Apoi, se declașase urgia, ca o erupție vulcanică și, câteva momente mai târziu, într-un potop de insulte pe care Vivi nu le auzise niciodată rostite cu voce tare, o văzuse pe doamna Abrahams cum mergea cu pași grăbiți pe aleea pietruită, spre mașina ei micuță, ținându-și strâns geanta, privind înapoi spre casă, în timp ce diversele obiecte împachetate în plastic zburau în jurul ei.

– Douglas, dragul meu, trebuie să-ți vorbesc despre mama ta.

Ben ieșise la prânz. Rosemary era încă încuiată în anexa ei. Vivi se gândise că nu putea să reziste până seara fără să discute despre asta.

– Hmmm?

El citea ziarul, băgând în gură bucăți de mâncare cu furculița și grăbindu-se să plece iar. Era sezonul semănatului, al aratului – stătea rar pe-acasă în perioada asta.

– Am adus o femeie aici, pentru Rosemary. Să vorbească despre... lucrul despre care am discutat.

El se uită în sus spre ea, ridicând din sprâncene.

– Rosemary a reacționat foarte urât. Nu cred că vrea ajutor.

Douglas dădu din cap și flutură dezinteresat din mână.

– Trimite-le la curățătorie, atunci. O să plătim. Cel mai bine.

– Nu știu dacă spălătorie primește lucruri care sunt... jechoase.

– Păi, pentru asta sunt spălătoriile, nu? Doar nu o să duci lucruri curate.

Vivi nu suporta gândul ca personalul spălătoriei să observe starea lenjeriilor familiei Fairley-Hulme.

– Eu nu... nu cred că este o idee bună.

– Ei bine, ți-am spus părerea mea, Vivi. Dacă nu vrei să le trimiți la spălătorie și nu vrei nici să le cureți tu, atunci nu știu ce sugestie te aștepți să-

ți dau eu.

Nici Vivi nu era sigură. Dacă ar fi spus că avea nevoie de puțină empatie, înțelegere, de cel mai mic semn că nu era pe cont propriu în povestea asta, știa că Douglas ar fi privit-o cu ochii lipsiți de expresie.

– Am să mă gândesc la o soluție, spuse ea încruntată.

Suzanna și Neil nu se mai certaseră de aproape cinci săptămâni. Nici un cuvânt neplăcut, nici o înțepătură sau remarcă indiferentă. Nimic. Când își dăduse seama de asta, Suzanna se întrebase dacă lucrurile se schimbau, dacă mariajul ei, printr-o osmoză ciudată, începuse să reflecte satisfacția pe care i-o oferea magazinul – pentru că atunci când se trezea dimineața simțea, probabil pentru prima dată de când lucra, mulțumire gândindu-se la cum avea să decurgă ziua și la oamenii care o înconjurau. Din momentul în care băga cheia în ușa, problemele ei dispăreau la vederea interiorului vesel, plin de obiecte și decorațiuni colorate și strălucitoare, mirosurile minunate de miere și frezie. Era aproape imposibil să fie prost dispusă când se afla în magazin. Și, în ciuda reținerilor ei, prezența lui Jessie nu doar că avea efect pozitiv asupra situației economice: ceva din felul ei vesel și optimist de a fi părea că se transferase și asupra ei. De câteva ori, Suzanna se trezise fluierând.

Când își găsi timp să se gândească la asta, își dădu seama că nu se simțea mai apropiată de soțul ei, ci, pur și simplu, pentru că amândoi munceau până seara târziu, nici unul nu mai avea nici timpul, nici energia să se certe. În trei seri din săptămâna aceea, Neil nu ajunsese acasă înainte de zece. De câteva ori, ea plecase de acasă înainte de șapte dimineața, așa că își aducea aminte vag că împărțiseră același pat. „Probabil că asta e metoda de supraviețuire a căsniciilor precum cea părinților mei“, cugeta ea. „Se asigură că sunt suficient de ocupați pentru a se mai gândi la ei.“ Existau mai multe feluri eficiente de a fi tihnit.

Neil distrusese această situație, evident, aducând în discuție subiectul apropierei momentului în care urmau să aibă un copil.

– M-am interesat de instituții de îngrijire a copiilor. Este o creșă în spatele spitalului care acceptă și alți copii, în afara celor ai angajaților. Dacă ne înscriem pe listă acum, s-ar putea să avem șanse să obținem un loc. Apoi, vei putea să lucrezi în continuare, așa cum îți dorești.

– Nici măcar nu sunt încă însărcinată.

– Nu strică să avem un plan, Suze. M-am gândit. Aș putea lăsa copilul acolo când plec la serviciu dimineața, să nu te încurce prea mult. Mai ales că acum magazinul tău merge bine.

Nu-și putea ascunde încântarea din voce. Ea știa că acum trecea peste multe lucruri care o iritau la ea înainte, preocuparea față de cum arată marfa, lipsa ei de curtoazie față de Vivi, faptul că oboseala o făcea să fie nervoasă și-i ucidea libidoul, și asta datorită favoarei mai mari pe care avea să i-o facă în curând – peste aproximativ șapte luni.

În ciuda promisiunii făcute, Suzanna nu era la fel de încântată, în ciuda asigurărilor lui Jessie că fusese cel mai bun lucru care i se întâmplase, că un copil te face să râzi, să simți un fel de iubire pe care nici n-ai visat să o trăiești. Nu o deranja doar sexul – pentru a rămâne însărcinată trebuia să aibă o activitate sexuală în anumite zile –, avea senzația că promisiunea ei o făcuse prizonieră, că era obligată să producă acest lucru, să-l adăpostească într-un trup care fusese întotdeauna, bine-mersi, în întregime al ei. Încerca să nu se gândească prea mult la mama ei. Lucru care o făcea să simtă altceva.

Într-unul dintre momentele lui de nervozitate, Neil își pusese brațele în jurul ei și îi spusese că ar fi putut „să mergi la consiliere“ și ea abia se abținu să nu-l lovească.

– Ar fi perfect de înțeles. Adică nu mă mir că ai rețineri, continuase el.

Ea se eliberase din strânsoarea lui.

– Singura rețineră pe care o am, Neil, este fiindcă mă bați întruna la cap.

– Nu m-ar deranja să plătesc să mergi la cineva. Momentan, te descurci bine.

– Oh, las-o moartă, poți?

Expresia lui era plină de compasiune. Asta o enervă și mai tare.

– Știi, spuse el, tu semeni cu tatăl tău mai mult decât crezi. Amândoi vă ascundeți sentimentele tot timpul.

– Nu, Neil. Doar vreau să-mi văd de viața mea și să nu devin obsedată de un bebeluș inexistent.

– Bebelușul Peacock, se amuză el. Neil Peacock Junior.

– Nici să nu te gândești, spuse Suzanna.

Toate școlile din Dere Hampton aveau pauza de masă între douăsprezece și jumătate și două fără un sfert, iar acest interval al zilei era marcat, dincolo de ferestrele de la Peacock Emporium, de grupuri de eleve cu picioare lungi, în

uniforme personalizate neregulamentar, de mame exasperate, trăgându-și copiii departe de magazinul de dulciuri și de sosirea clienților obișnuiți, liberi-profesioniști nefericiți, care veneau pentru o cafea, dar, în general, și pentru puțină socializare ca să le treacă ziua mai ușor. Fusesse primul lor record de vânzări, așa că, pentru această ocazie și pentru că era prima zi călduroasă a anului, ușa magazinului fusese deschisă larg și (probabil ilegal) fuseseră lăsate afară o masă și niște scaune. Fuseseră folosite justificat de două ori, mai des fuseseră folosite ca să se odihnească niște doamne mai în vârstă și să se cățere pe ele sau să le răstoarne un număr semnificativ de copii mai mari sau mai mici.

Era, își spuse Suzanna, aproape Continental. Nu obosise încă să privească, printre aranjamentele meticuloase ale vitrinei luminoase, încă îi plăcea să stea în picioare în spatele tejghelei, cu șorțul foarte alb și apretat – deși nu mai era la modă. Uneori se întreba dacă ura Dere Hampton mai puțin decât crezuse înainte: faptul că își crease propriul spațiu, pe care își pusese amprenta o făcea să aibă simțul proprietății – și nu era vorba doar despre magazin.

Jessie învățase repede cum să folosească punctele lor tari și, în acea zi, îmbrăcată într-o rochie cu flori și bocanci, servea la tejghea, adesea venind să converseze cu muncitorii cu ghetete murdare de ciment și cu doamnele în vârstă, în timp ce Suzanna se plimba prin magazin cu carnetelul, notând marfa rămasă, scuturând din cap ușor dezamăgită când vedea cât de puțin vânduse în ultimele câteva săptămâni. Nu era ceea ce se putea numi un succes răsunător, dar se îmbărbăta adesea singură, că cel puțin magazinul aproape își scotea banii pe marfă și pe costurile de personal. Dacă s-ar mai fi ridicat puțin, spunea Neil, ar fi putut începe să ramburseze ceva din cheltuielile de capital. Lui Neil îi plăcea să formuleze astfel de enunțuri. Iar ea credea că finanțele erau unul dintre puținele subiecte rămase asupra cărora el avea o autoritate indiscutabilă în relația lor.

Arturo intrase, băuse două cești de espresso una după alta, apoi plecase. Părintele Lenny băgase capul pe ușă, aparent ca să o întrebe pe Jessie dacă Emma urma să se întoarcă la școala de duminică, dar, de asemenea, să i se prezinte Suzannei și să-i transmită că, dacă dorea mai multe instalații de Crăciun, cunoaștea el pe cineva lângă Bury St Edmunds care le vindea en-gros.

Doamna Creek venise, comandase o cafea cu lapte, apoi stătuse afară vreo jumătate de oră, după ce-și scosese pălăria, lăsându-și părul rar, care arăta ca

iarba degerată, expus la soare. Îi spusese lui Jessie că vremea asta îi amintea de perioada în care plecase pentru prima oară în străinătate, la Geneva, unde soțul ei fusese internat în spital. Zborul cu avionul fusese o experiență nemaipomenită – pe atunci, stewardesele erau asistente medicale, nu tinerele boite din ziua de astăzi –, iar ea fusese atât de încântată de sosirea într-o țară străină, încât ratase orele de vizită în prima zi. Suzanna, care ieșea din când în când să adune ceștile de cafea sau doar să simtă primele raze ale soarelui mângâindu-i fața, o auzea cum îi povestea lui Jessie care stătea cu bărbia în palmă și sorbea fiecare detaliu odată cu lumina soarelui. Soțul ei fusese atât de supărat, încât nu-i vorbise două zile. După aceea, ea își dăduse seama că ar fi putut să-l mintă, să-i fi spus că avusese avionul întârziere. Dar nu era obișnuită să mintă. Întodeauna ajungi să te încurci, să nu mai știi cui și ce i-ai spus.

– Jason crede că îl mint chiar și când nu o fac, spuse Jessie veselă. Odată ne-am certat îngrozitor pentru că nu am dat cu aspiratorul când eram bolnavă. Vrea să vadă liniile acelea pe covor, înțelegi, doar ca dovadă că am aspirat. Dar aveam o toxiinfecție alimentară, cred că de la carnea de pui, așa că am zăcut în pat. Când a ajuns acasă, mă simțeam un pic mai bine, iar el m-a acuzat că stau degeaba toată ziua, deși reușisem să-i fac ceaiul. Și am fost atât de supărată pe el, încât l-am lovit cu tigaia. Nici nu știi cât de tare îmi doream să vomit, în timp ce îi curățam cartofii.

Râse vinovat.

– Așa sunt bărbații, dragă, spuse doamna Creek încet, caută nod în papură.

– Și el ce a făcut? întrebă Suzanna, șocată de această prezentare a unui gest violent ca fiind ceva obișnuit și neștiind dacă să ia de bun ceea ce Jessie tocmai povestise.

– M-a lovit și el. Așa că l-am lovit din nou cu tigaia și i-am rupt un dinte.

Arată spre gura ei, să le arate locul unde îi produsese paguba.

Doamna Creek se uita peste drum, ca și când nu auzise. După un moment de tăcere, Suzanna zâmbise vag, de parcă uitase să facă ceva, se întorsese și intrase înapoi în magazin.

– Ți-e frică de el? o întrebă ea mai târziu, după ce plecase doamna Creek.

Încercase să și-l imagineze pe Neil atât de nervos și de violent încât să o lovească. Se dovedise imposibil.

– De cine?

– De... Jason... al tău.

– Să-mi fie frică de el? Nu. Jessie clătină din cap cu o expresie afectuoasă. Se uită la Suzanna și hotărî, având în vedere îngrijorarea de pe chipul ei, că era necesară o explicație. Uite, problema lui este că eu mă pricep mai bine la vorbit decât el. Așa că știu cum să-l enervez. Și dacă începe să se ia de mine, îi răstălmăcesc cuvintele, îl bag în ceață, și asta îl face să se simtă prost. Sunt conștientă că nu ar trebui, dar... știi cum te calcă pe bătăturei câteodată?

Suzanna încuviință din cap.

– Și uneori mă las putată de val. Și nu-l las în pace... zâmbetul ei dispăru... Cred că nu-l prea las să meargă nicăieri.

Se așternu o tăcere bruscă.

Afară, doi elevi jucau fotbal cu ghiozdanul cuiva.

– Îmi place magazinul ăsta. Al tău, spuse Jessie. Nu știu ce are, că nu era așa atunci când aici era Red Horse, dar parcă transmite ceva pozitiv. Înțelegi ce zic?

Suzanna încă avea sentimente amestecate.

– Da. Am crezut când am venit prima oară că e doar mirosul cafelei și atmosfera. Sau poate obiectele drăguțe. Seamănă un pic cu peștera lui Aladdin, nu-i așa? Dar cred că e ceva legat de magazinul în sine. Întotdeauna mă face... făcu o pauză... să mă simt bine.

Cei doi băieți se opriseră, studiind ceva ce scosese unul dintre ei din buzunar, vorbind cu voce scăzută.

Femeile îi priveau pe fereastră.

– Nu este ceea ce crezi, spuse Jessie, în cele din urmă.

– Nu, zise Suzanna, care se simțea, dintr-odată, ca o burgheză naivă. Sigur că nu.

Jessie își luă haina, se îndepărtă de Suzanna și se uită la rafturile din spatele ei.

– Cred că am să le spăl bine mai târziu. Dacă șterg doar praful, nu se ia de tot mizeria, nu?

Jessie plecase la două și un sfert să-și ia fiica de la școală mai devreme și, cu permisiunea învățătoarei, să o ducă în oraș de ziua ei. Dacă Emma ar vrea, spusese ea, ar cumpăra înghețată pe băț și ar sta la măsuța din fața magazinului să le mănânce.

– O să meargă într-o excursie cu școala în Franța la anul, spusese înainte să plece. I-am spus că așa mănâncă francezii și acum vrea să scoatem scaunele

afară.

Suzanna era la jumătatea treptelor dinspre pivniță, când auzi ușa deschizându-se. Strigă că vine imediat. Urcă ultima treaptă și înjură încet când aproape îi scăpaseră din brațe carnețele îmbrăcate în piele. Lucrurile păreau mult mai ușoare când era Jessie acolo.

Tatăl ei stătea în mijlocul magazinului, ținându-și mâinile stângaci, ca și cum nu dorea să fie văzut stând atât de aproape de orice. Se uita în jos, în spatele tejghelei. Când intră Suzanna, tresări.

– Tată, spuse ea înroșindu-se.

– Suzanna, o salută.

Urmă o tăcere. Ea se gândea, în mod fantezist, dacă își va cere scuze pentru comentariile anterioare la adresa ei. Dar era destul de matură să înțeleagă că vizita lui era probabil singurul gest de conciliere pe care îl făcea.

– Era să mă ratezi, spuse ea zâmbind. Am fost plecată până acum vreo jumătate de oră. Ai fi prins-o pe Jessie... asistenta mea.

Își dăduse jos pălăria și o ținea în mână, un gest de amabilitate.

– Tocmai treceam prin zonă. A trebuit să vin să mă întâlnesc cu contabilul meu și m-am gândit să... văd și eu magazinul tău.

Suzanna stătea în picioare, ținându-și carnețelele.

– Ei bine, ăsta este.

– Chiar.

Ea se uită în spatele lui.

– Mama?

– E acasă.

Așeză carnețelele pe o masă, apoi privi obiectele din jurul lor, încercând să le vadă prin ochii tatălui ei. „Fleacuri fără sens“, și-l putea imagina spunând. „Cine dă o grămadă de bani pe un suport de lumânare din mozaic sau pe un set de batiste brodate second-hand?“

– Ți-a spus Neil? Ne merge bine.

Îi era mai ușor să spună că era și afacerea lui Neil. Știa că tatăl ei îl aprecia mai mult.

– Nu mi-a spus, dar asta e bine.

– Cifra de afaceri – hmmm – este în jur de treizeci de procente pe primul trimestru. Și eu – tocmai am făcut evaluarea stocului.

Cuvintele sunau ferm, cu siguranță nu ca și când ar fi fost rostite de o persoană incapabilă, iresponsabilă sau flecară.

El încuviință din cap.

– Mi-ar prinde bine niște sfaturi de la tine despre TVA. Mie mi se pare de neînțeles. Nu știu cum să procedez.

– Este vorba doar de experiență.

Se holbă la portretul mamei ei. Suzanna se uită în spatele tejghelei și îl văzu, întors spre exterior, vizibil printre picioarele de lemn ale tejghelei. Zâmbetul enigmatic al mamei ei, care nu inspirase niciodată un sentiment matern, părea prea intim pentru a fi expus într-un spațiu public. Lui Jessie îi plăcea, spunând că era femeia cea mai fascinantă pe care o văzuse vreodată și o convinsese să-l întoarcă cu fața. Acum o făcea să se simtă vinovată pe Suzanna, deși nu-și dădea seama de ce.

– Ce caută asta aici? spuse și își dresе vocea.

– Nu e de vânzare dacă de asta ți-e teamă.

– Eu...

– Nu stăm chiar *atât* de prost cu banii.

Tatăl ei făcu o pauză, de parcă și-ar fi cântărit toate posibilele răspunsuri. Se auzi cum trase aer în piept.

– Eram doar curios, Suzanna, ce caută într-un magazin.

– Nu „un magazin“, tată. Ai spus-o ca și când aș încerca să-l vând. Magazinul *meu*... Voiam să-l agăț pe perete.

Faptul că devenise defensivă o făcea nesigură.

– De ce-ai vrea să-l expui aici?

– M-am gândit că ar fi potrivit aici. Nu se... nu se prea potrivește acasă. Cabana este prea mică pentru el, nu s-a putut abține să spună.

Tatăl ei privi într-o parte, cu ochii îngustați, ca și când i-ar fi fost greu să se uite direct la tablou.

– Nu cred că ar trebui lăsat aici.

– Ei bine, nu știu unde în altă parte să-l pun.

– Putem să-l ducem înapoi, la bancă, dacă vrei. O să-l depozitez eu. Se uită la ea din profil. Probabil valorează ceva bani și nu cred că e asigurat.

Nu exprima niciodată nici un fel de emoție când vorbea despre ea. Uneori, se gândea Suzanna, părea că atunci când murise Athene, se hotărâse că nu mai avea pentru el o importanță emoțională mai mare decât o rudă îndepărtată, decât generațiile vechi de strămoși care erau aliniați pe holurile de la etaj. Istoria limitată a familiei care le fusese dezvăluită ei și fraților ei era că el se recăsătorise destul de repede cu Vivi, până la urmă. În alte perioade se

întrebase dacă își ascunsese emoțiile din cauză că amintirea lui Athene i se părea prea dureroasă și se simțea foarte afectat de vinovăția ei. Nu existau cutii cu haine, nu existau fotografii. Doar Vivi salvase câteva obiecte care îi aparținuseră: o tăietură îngălbenită dintr-un ziar despre nunta „ultimei debutante“ și câteva fotografii ale ei pe cal. Chiar și acelea era scoase doar când Douglas nu era acasă.

Prezența lui la magazin, aparent lipsită de orice reacție emoțională, avea un efect contrar asupra ei. Chiar îți este imposibil să arăți orice emoție? Suzannei îi veni, dintr-odată, să urle. Chiar dacă se presupune că o faci de dragul meu, trebuie să te prefaci că ea nu a existat niciodată? *Eu* trebuie să mă prefac că nu a existat?

– Poți să-l agăți în galeria de tablouri. Cuvintele răsunaseră prea tare, vocea Suzannei tremurând ușor. Vivi nu s-ar supăra.

Tatăl ei se îndepărtase de ea, aplecându-se să studieze o bucată de mătase chinezească.

– Am spus că Vivi nu s-ar supăra. De fapt, ea a sugerat asta. Să reparăm rama și să îl agățăm. Destul de recent.

El ridică o poșetă miniaturală din mătase, îi studie prețul, apoi o puse cu grijă în teanc. Gestul calculat al acestor acțiuni și critica pe care simțea că o transmit îi provocară o revoltă interioară spontană, de neoprit.

– Ai auzit ce-am spus, tată?

– Destul de bine, mulțumesc. Tot nu se uita la ea. Era o întârziere insuportabilă. Eu doar... eu nu cred că este potrivit.

– Nu. Presupun că, și dacă sunt doar pe pânză, nu vrei ca femeile să încurce linia de succesiune, nu-i așa?

Nu era sigură de unde-i venise această reacție. Tatăl ei se întoarse foarte încet și se așeză în fața ei, cu o expresie de nepătruns. Avu brusc senzația că era un copil găsit vinovat că făcuse o năzbâtie și-și aștepta pedeapsa înfricoșat, în tăcere.

Dar el pur și simplu își pusese pălăria pe cap, cu un gest măsurat, și se îndreptă spre ușă.

– Cred că-mi expiră tichetul de parcare. Voiam doar să-ți spun că magazinul tău este foarte draguț.

Făcu un semn de salut cu mâna și-și înclină capul.

Ochii i se umpluseră de lacrimi.

– Asta e tot? Asta e tot ce ai de spus?

Ridică vocea ca un adolescent nemulțumit și își dădu seama, înfuriată, că o auzise și el.

– Este tabloul tău, Suzanna, spuse el înainte să iasă. Faci ce vrei cu el.

Nu i se mai citea nimic pe față când se întoarse Jessie, care intră în magazin părând a fi în mijlocul unei conversații, deși era singură.

– Nu-ți vine să crezi ce înghețate vând acum. Când eram de vârsta ei, eram norocoase să găsim Strawberry Mivvi sau Rocket. Ți le amintești? Cu dungi de diverse culori? Acum, peste tot găsești batoane de înghețată Mars, Bounty și Cornetto. Incredibil! Și fiecare costă peste o liră. Totuși, sunt atât de mari, încât nici nu mai ai nevoie să mănânci de prânz.

Se îndreptă spre casa de marcat, strângând aproape inconștient firimiturile de pe tețghea, în timp ce aduna chitanțele rătăcite.

– Ți-am luat o Crunchie. Știi înghețata? Eu și Emma ne-am gândit că asta ți-ar plăcea cel mai mult.

– Mersi, spuse Suzanna cufundată în dosarul cu facturi. Poți să o pui tu în frigider, te rog?

Le studia de aproape douăzeci de minute, neștiind de ce le scosese de fapt. Vizita tatălui ei o bulversase, îi alungase entuziasmul.

– Nu o lăsa prea mult. O să se topească. Jessie se îndreptă spre mese, căutând cești goale. A mai fost cineva?

– Nimeni special.

Asta era partea enervantă cu plânsul. Plângi câteva minute, iar pielea și nasul te vor da de gol și după o jumătate de oră.

Era posibil ca privirea lui Jessie să fi zăbovit asupra ei cu o fracțiune de secundă mai mult decât în mod obișnuit.

– Mi-a venit o idee cât am fost plecată. În legătură cu Arturro, spuse ea.

– Oh?

– Am să-l cuplez cu Liliane.

– Poftim?

– Am o idee, știi. Spune-mi ce crezi...

Suzanna auzi cum Jessie spăla o cârpă la chiuvetă, în timp ce vorbea.

Ea se uita în continuare peste facturi.

– Știi ce, Jess? Eu cred că oamenii ar trebui lăsați în pace.

– Da, dar Arturro și Liliane au petrecut prea mult timp singuri. S-au obișnuit așa și le e prea teamă să facă ceva.

– Poate că sunt mai fericiți așa.

– Nu crezi asta cu adevărat.

„Oh, lasă-mă în pace“, se gândi Suzanna extenuată. „Nu mai încerca să mă convingi că sunt altfel decât sunt. Nu mai încerca să-i transformi pe toți într-o versiune mai fericită și mai mulțumită a lor. Nu toată lumea vede lucrurile ca tine.“ Nu spuse nimic.

– Suzanna, se potrivesc perfect. Cred că o să-și dea seama de asta dacă cineva le dă un imbold.

Urmă o tăcere scurtă, apoi Jessie se auzi printre rafturi.

– Nu-i nici o problemă, știi. Nu trebuie să te implici. Am vrut să-ți spun ce vreau să fac, să nu mă dai de gol.

Nu era nici o ranchiună în vocea ei.

– Nu o să te dau de gol.

Jessie se holbă la ea preț de un minut.

– De ce nu iei o pauză? Du-te și plimbă-te puțin. Este foarte frumos afară.

– Uite, sunt *bine*, Jessie. Doar lasă-mă în pace, poți?

Tonul ei fusese mai tăios decât intenționase. Observă expresia îndurerată a lui Jessie, care dispăru imediat sub un zâmbet înțelegător.

– Oh, bine, ai dreptate. Am să ies, spuse Suzanna, luându-și portofelul și simțindu-se revoltată că o făcuse să se simtă vinovată din nou. Uite, îmi pare rău... nu mă lua în seamă. Sunt doar hormonii sau ceva.

După care regretă că găsisese această scuză.

Se plimbă aproape douăzeci și cinci de minute: era zi de piață și descoperi că se putea strecura nevăzută printre standurile înghesuite, bucurându-se de scurta perioadă de invizibilitate, uitându-se la dulciurile ieftine din import, la tarabele cu mâncare, aranjamentele nesfârșite de legume, în același timp luptându-se cu o voce interioară care-i amintea că piețele din Londra erau mult mai interesante, mult mai vibrante și cu marfă mult mai atrăgătoare.

„Nu va funcționa niciodată“, recunoscuse în sine ei, în timp ce trecea pe lângă taraba cu mâncare pentru animale pe care erau expuse oase, semințe sau obiecte de ros pentru căței. „Nu contează ce fac aici. Oricât succes ar avea magazinul, întotdeauna îmi voi dori să locuim în altă parte. Întotdeauna voi regreta că mă aflu în umbra numelui Fairley-Hulme. Și chiar dacă nici măcar nu am vrut să mă întorc aici, Neil și tata, toată familia, pur și simplu o vor considera încă o dovadă că nu sunt bună de nimic.“

Suzanna se întrebă, așa cum o făcea din când în când, dacă s-ar fi simțit la fel în eventualitatea în care mama ei ar mai fi trăit. Uneori se gândea dacă se simțea așa tocmai pentru că mama ei nu mai era.

– Vrei ceva, draguță?

– Oh, nu. Mulțumesc.

Își băgă mâinile în buzunare și trecu mai departe, strălucirea interioară pe care o simțise la începutul zilei transformându-se în ceva cețos, cenușiu. Poate că Neil avea dreptate. Poate că ar fi trebuit să cedeze și să facă un copil. Măcar ar fi făcut lucrul pe care se aștepta toată lumea să îl facă. Poate că l-ar iubi dacă l-ar avea. Cei mai mulți oameni așa simt, nu? Nu era ca și când ar fi făcut-o fericită altceva.

„Dacă ăsta e destinul meu, rolul meu biologic“, se întreba ea, mergând încet înapoi către magazin, „de ce, de fiecare dată când mă gândesc la asta, fiecare părticică a corpului meu respinge ideea?“

– Știi ce-ar trebui să facem?

Suzanna închise ochii, apoi îi deschise încet. Cu două ore înainte de închidere, luase hotărârea că nu-și va mai vărsa nervii pe Jessie. Chiar și pe Jessie care își pusese aripi de înger și pe cap o pereche de ochelari de soare ridicoli de culoare roz.

– Ce? spuse ea.

– Mă gândeam la ce a zis Emma. Despre desene.

– Crezi că ar trebui să pun oamenii să deseneze?

Suzanna încerca să-și rețină sarcasmul în timp ce reumplea bolurile cu zahăr.

– Nu. Dar mă gândeam la ce spuneam mai devreme, să implicăm oamenii în activitatea magazinului, să facem ceva pentru clienții fideli. Asta ar trebui să facem. Ceva de genul Săptămâna clienților fideli.

– Glumești?

– Nu. Uită-te ce-ai agățat pe pereți – partituri muzicale vechi și citate. Toți cei care au intrat în această după-amiază s-au oprit să le citească, nu?

Fusese una dintre ideile ei mai bune. Teancul de foi galbene pe care erau caligrafiate citate fuseseră luate de la Londra; le păstrase într-un dosar ani de zile, așteptând o ocazie să le utilizeze ca tapet.

– Și, petrecând atât de mult timp în magazin, până la urmă au cumpărat ceva, nu?

– Și?

– Și ar trebui să faci ceva asemănător cu vitrina. Dar să faci ceva pentru cineva care intră în magazin. Oamenii sunt curioși pe aici, le place să vorbească, le place să afle despre viețile altora. Așa că faci o prezentare a lor, să zicem, a lui Arturro. Nu știi, ceva despre viața lui în Italia, cum a ajuns să aibă un magazin de delicatese. Sau poate doar un lucru despre viața lui – cea mai bună sau cea mai proastă zi din viața lui – și să expui undeva bilețelul. Oamenii s-ar opri să-l citească și, dacă sunt vanitoși, cum sunt cei mai mulți, vor dori să aibă unul despre ei.

Suzannei îi venea să-i spună lui Jessie ce simțea în acest moment, că magazinul nu va mai fi acolo pentru mult timp.

– Nu cred că oamenii vor să-și expună viața în vitrină.

– Tu poate nu vrei. Dar tu nu ești ca majoritatea oamenilor.

Suzanna își ridică brusc privirea. Expresia de pe chipul lui Jessie era cât se poate de sinceră.

– Asta va aduce mai mulți clienți. Le va trezi interesul față de magazin. Pun pariu că vor veni mai mulți oameni. Lasă-mă să încerc.

– Nu văd cum ar putea să funcționeze. Adică ce să faci cu Arturro? Nu spune niciodată mai mult de două-trei cuvinte și nu vreau ca vitrina magazinului să se umple de salam.

– Lasă-mă să încerc.

– Și, oricum, toată lumea din oraș pare să știe totul despre ceilalți.

– O să mă ocup eu. Și, dacă nu crezi că funcționează, renunț. Nu o să te coste nimic.

Suzanna se strâmbă. De ce viața fiecăruia trebuie să fie un spectacol aici? se gândi îmbufnată. De ce toată lumea trebuie să-și bage nasul? Viața în acest oraș ar fi mult mai suportabilă dacă oamenii ar fi lăsați să-și vadă de treburile lor.

Jessie se opri în fața ei, cu un zâmbet larg și înțelegător. Aripile prinse cu fire i se mișcau zglobiu pe spate.

– O să-ți arăt cum poate să funcționeze. Uite, o s-o conving pe prima persoană care intră să facă asta. Promit. O să descoperi tot felul de lucruri despre care nu le știai.

– Dacă tu crezi.

– Hai, o să fie distractiv.

– Oh, Doamne, dacă e doamna Creek, nici nu o să avem loc în vitrină.

În timp ce Suzanna strângea o cutie de lapte goală din carton, ușa se

deschise. Cele două femei se uitau aproape cu vinovăție una la cealaltă. Jessie ezită, zâmbi, un zâmbet mare, complice.

Bărbatul se uită la ele, ezitând să intre.

– Doriți o cafea? Încă e deschis.

Era la fel de brunet ca italienii, dar mai înalt și avea expresia descurajată a celor care credeau că o zi caldă în Anglia însemna, de fapt, vreme rece. Era îmbrăcat cu uniforma spitalului din oraș pe sub jacheta veche din piele, iar fața lui, lungă și ascuțită, era aproape imobilă, ca a cuiva care era prea obosit să facă vreo grimasă.

Suzanna își dădu seama că se holba și își coborî privirea în pământ.

– Faceți espresso?

Accentul lui era străin, dar nu italian. Se uită spre masă, apoi din nou spre cele două femei, încercând să-și dea seama de motivele pentru care cea mai tânără dintre ele de-abia se abținea să nu râdă, neștiind ce rol avea el în această ecuație.

– Oh, da, spuse Jessie, zâmbind spre Suzanna, apoi spre el. Luă o ceașcă și o așeză în locul special al aparatului de cafea, invitându-l să ia loc. De fapt, dacă ai timp câteva minute, aș avea o rugămintă.

Capitolul 11

Bibanul-păun este un pește agresiv și războinic. În ciuda frumuseții lui înșelătoare și strălucitoare, este suficient de rău încât să îndrepte un cârlig și să îndoie spicul lansetei de două ori mai mult decât te-ai aștepta. S-a dezvoltat în aceleași ape ca și piranha, aligatorul, piraracul cu solzii ca o platoșă, creaturi de dimensiunile unei mașini și, în mod obișnuit, se bate cu rivali mult mai mari și mai periculoși decât el. Dar, spre deosebire de alți pești din America de Sud, cu cât crește mai mare, cu atât devine mai greoi în luptă, astfel încât, în apele curgătoare ale Amazonului, habitatul lui natural, poate ajunge la aproape paisprezece kilograme, devenind un partener demn de Moby Dick.

Pe scurt, este un pește rău, iar când sare din apă câțiva metri la suprafață, este ușor să detectezi în acei ochi preistorici pofta de luptă. Este asemănătoare dorinței unui tânăr de a-și dovedi puterea în ochii celorlalți. Sau chiar a unuia mai bătrân care vrea să-i impună respect fiului său.

Probabil de aceea lui Jorge și Alejandro de Maranas le plăcea pescuitul. Își împachetau lansetele, mergeau cu 4x4-ul lui Jorge până la aeroport și zburau în Brazilia pentru două, poate trei zile să-și încordeze mușchii cu acest ciclid, apoi se întorceau acasă mulțumiți, cu instrumentele rupte, cu mâinile însângerate, satisfăcându-și nevoia elementară a luptei eterne a omului cu natura. Făceau de două ori pe an acest pelerinaj, deși ei nu îl descriau astfel. Era singurul loc, se gândea Alejandro adesea, unde se simțeau cu adevărat bine împreună.

Jorge de Maranas era unul dintre cei mai buni chirurghi plasticieni din Buenos Aires: lista lui de pacienți includea peste trei mii de nume, mulți politicieni cunoscuți, cântăreți și personalități din lumea televiziunii. Se vorbea despre el admirativ, deși, ca și fiul lui, era cunoscut drept Turco, datorită trăsăturilor lui orientale. Femeile care veneau la el erau din ce în ce mai tinere și îi cereau sâni mai ridicați, coapse mai înguste, nas ca al nu știu cărei prezentatoare de televiziune sau buze voluptuoase ca ale nu știu cărei starlete. Într-o manieră la fel de fină ca și pielea pe care o recrea, le satisfăcea tuturor dorințele, prin injectare, ridicare, umplere și netezire, adesea

modelând și remodelând aceleași persoane ani la rând până când semănau cu propriile versiuni mai uluite din urmă cu zece ani. Cu excepția mamei lui Alejandro. Nu s-ar fi atins de soția lui. Nu de coapsele ei pline de femeie de cincizeci de ani, de ochii ei obosiți și incandescenti, acoperiți cu machiaj și creme scumpe aplicate cu religiozitate. Lui nici măcar nu-i plăcea ca ea să-și vopsească părul. Ea le spunea mândră prietenilor că o considera perfectă așa cum era. Credea, după cum îi spusese fiului ei, că, la fel ca și în cazul constructorilor sau instalatorilor, trebuia de acasă era lăsată pe ultimul loc. Alejandro însuși nu putea spune care versiune era corectă: tatăl lui părea că se comporta față de ea cu aceeași detașare respectuoasă cu care trata pe toată lumea.

În timp ce mama lui era aproape stereotipul femeii *latina* – teatrală, pasională, predispusă la suișuri și coborâșuri amețitoare –, el și tatăl lui erau o dezamăgire emoțională, amândoi neobișnuit de calmi și, în special Alejandro, având ceea ce era descris adesea ca un aer rezervat aproape deconcertant. Tatăl lui îl apăra de acest reproș (care i se făcea în mod frecvent), susținând că bărbații din familia Marenas nu simțiseră niciodată nevoia să comunice ca în telenovele, prin confruntări furioase și afectate sau prin declarații de dragoste extravagante. Poate era din cauză că Alejandro fusese trimis la o școală cu internat de la șapte ani, poate pentru că Jorge însuși nu își exprima emoțiile ușor – calitatea care îl făcuse să devină un chirurg atât de bun. Acea luptă bianuală cu peștii era unica ocazie când, atât tatăl, cât și fiul își dădeau frâu liber emoțiilor în cuibarul de ape, râsul, furia, bucuria, disperarea, toate exprimate din plasa de siguranță a cizmelor de pescuit și a vestelor pline de cârlige.

În mod obișnuit, oricum. De această dată, pentru Alejandro cel puțin, plăcerile fizice simple ale excursiei fuseseră estompate de conversația care avea să urmeze, fiind conștient că, deși alegerea carierei lui fusese considerată de familie cea mai grea lovitură pe care le-o putuse da, era pe cale să facă ceva și mai rău.

Excursia fusese dificilă din start: Jorge nu era sigur dacă ar fi trebuit să fie văzut că pleacă, conștient că mulți dintre prietenii lui nu numai că ratau o partidă de pescuit sau o ieșire la *estancia* familiei, dar se confruntau cu devalorizarea averilor și incapacitatea de a-și accesa fondurile și se gândeau la modalități de a părăsi definitiv țara. El se descurca bine, spunea, dar nu voia să-și ofenseze prietenii. Nu dorea să se bucure când atât de mulți sufereau.

„Poate o să înrăutățesc un pic lucrurile“, se gândi Alejandro și simți cum îl cuprinde neliniștea.

Alejandro intenționase să-i spună tatălui său când plecaseră de la cazare, dar Jorge fusese preocupat de o mușcătură din cauza căreia i se umflase piciorul și-i provoca disconfort la mers, așa că Alejandro își căruse lucrurile în tăcere, trăgându-și tare peste față borul pălăriei ca să-l apere de soare, cu mintea plină de argumente în vederea viitoarei confruntări. Intenționase să-i spună lui Jorge când acesta și-ar fi legat momeala, o chestie de prost gust de mărimea unei potcoave, cu decorațiile de la un festival indian, genul de atracție care-i face pe pescarii europeni să scuture neîncredători din cap – până când prind în cârlig propriul biban, firește.

Intenționase să-i spună când ajunseseră la apă, dar sunetul impetuos al râului și concentrarea intensă a tatălui său îi distraseră atenția, obligându-l să aștepte până când pierdu momentul potrivit. Apoi, în locul lor preferat aflat între coliba abandonată și stiva de lemne, când Alejandro tocmai își înghițea cuvintele pe care le avea pregătite, tatăl lui reușise să agațe ditamai animalul ai cărui ochi, vizibili chiar și de la nouă-zece metri, emanau aceeași furie mută ca a mamei lui Alejandro când o anunța Jorge că va ajunge din nou târziu acasă. („Nu a meritat să mă enervez așa de tare“, spusese ea, după ce puse la loc receptorul. Nu atât timp cât lucrurile stăteau așa, el fiind singura persoană cunoscută care încă făcea bani. Nu cu toate *târfele* care se învârteau în jurul lui cu sâniilor lor din plastic ca grapefruiturile și fundurile de adolescente.) Acest *tucunare*, cum îl numeau brazilienii, era mare chiar și după standardele tatălui lui Alejandro. Își anunțase sosirea printr-un țipăt ca al unui copil umit, în timp ce momeala era atacată în apă cu un sunet ca de explozie și îi făcuse semn fiului său cu un gest frenetic din cap – avea nevoie de ambele mâini pe undiță pentru a o ține cu fermitate. Indiferent ce conversație intenționase să poarte, fusese brusc uitată.

Alejandro își lăsase propria undiță și alergase la tatăl lui, cu ochii fixați pe făptura furioasă care se zbătea sub apă. Bibanul sărise din apă, ca și când ar fi vrut să-și evalueze mai bine adversarii, iar cei doi bărbați gemuseră uimiți de cât era de mare. Apoi, într-o fracțiune de secundă, când erau împietriți de ceea ce văzuseră, se înălțase prin labirintul trunchiurilor putrezite proiectând mulineta în aer ca un avion care plonjează spre pământ.

– Mai repede! Mai repede! strigase Alejandro la tatăl lui, în timp ce acesta ținea lanseta, uitând de orice altceva și concentrându-se exclusiv asupra

peștelui luptător.

Mișcându-și capul, bibanul dislocase cel puțin unul dintre cârligele din momeală, solzii lui oranj și verde smarald strălucind în timpul luptei, ochiul negru brodat cu auriu de pe coadă privindu-i sarcastic în timp ce se ridica deasupra apei, la fel de agresiv și ademenitor ca și cei de pe coada păunului al cărui nume îl poartă. Alejandro simțise că tatăl lui șovăia puțin, amețit de ferocitatea pură a bătăliei lor și îl bătuse pe umăr, bucurându-se că era tatăl lui cel care ademenise peștele magnific, fericit că avea șansa să-și arate superioritatea în apă.

Nu fusese o victorie facilă. De fapt, pentru un timp nu fuseseră siguri că urma să fie o victorie, până la urmă: trăgându-l înăuntru și în afară, făcând cu rândul să țină lanseta când celălalt obosea. Înăuntru și afară, peștele venea din ce în ce mai aproape, mișcându-și capul uriaș în încercarea de a-și scoate cârligele colorate din gură, zbatându-se și mai furios, transformând luciul apei într-o spumă, pe măsură ce era adus către mal.

La un moment dat, Alejandro își ținea tatăl în brațe, simțindu-i spatele lat, puternic și încordat în efortul de a rezista, luptându-se să stea în picioare și să nu alunece în albia râului și avuse revelația că nici nu-și mai amintea de când nu-l mai ținuse așa. Mama lui îl mângâia și îl săruta – atât de mult, încât în adolescența sa îi provoca uneori repulsie –, dar acum înțelegea că avea nevoie de ceva ce tatăl lui nu-i oferea, fie dintr-o incapacitate înnăscută, fie din încăpățănare: atenția ocazională a unui bărbat, respect, puțin flirt, dragoste. Ținând cont de dezamăgirea pe care i-o adusese în alte privințe, măcar atât ar fi putut să facă.

– *Mierde*, Ale, ai aparatul foto?

În sfârșit, epuizați, stăteau pe jumătate întinși pe malul râului, cu peștele dormind ca un bebeluș între noii lui părinți, mândri de realizarea lor. Jorge își trase răsuflarea, apoi ridică peștele deasupra capului. Pe fața ușor ridată i se citea bucuria rară a triumfului greu câștigat, cu brațele obosite și transpirate înălța spre zei peștele ai cărui ochi lăptoși încă aveau expresia mirată a unei morți neînțelese. Era cea mai bună zi, spunea el, pe care o avusese de ani de zile. O zi de neuitat. Stai să le povestească amicilor de la club. Era sigur Ale că făcuse poze?

Alejandro se întrebase de câteva ori după aceea: „Cum i-aș fi putut spune atunci?”

Jorge de Marenas urma să treacă pe la birou înainte să se ducă acasă. Traficul mai sus de Zona Norte era întotdeauna îngrozitor la această oră și, de când începuse nebunia, nici măcar un bărbat ca Jorge nu se mai simțea în siguranță stând în ambuteiaj.

– Lui Luis Casiro i-a fost furat Mercedesul nou, ți-am spus? Nici măcar nu a avut timp să-și scoată pistolul din haină înainte să-l târască afară din mașină. L-au lovit atât de tare, încât a avut nevoie de paisprezece copci. Jorge clătină din cap, uitându-se la traficul din jurul lui. Fernando de la Rúa are de răspuns pentru multe.

În dreapta, prin geamul fumuriu, Alejandro vedea mamele din Plaza de Mayo, cu capetele acoperite de baticuri albe, contrastând cu verdeța din jurul lor, brodate cu numele Dispăruților. Comportamentul lor aparent pașnic era înșelător, justificat de miile de fotografii care decorau parcul de peste douăzeci de ani: fii, fiice ai căror criminali, fiecare știa, ar fi putut trece pe lângă ele pe stradă. Recesiunea economică nu le descurajase, ci le oferise celorlalți locuitori ai orașului un nou țel, iar ele arătau obosite și ignorate, partizanele știrilor de ieri.

Alejandro se gândi dintr-odată la fetița pe care o adusese pe lume cu aproape trei luni în urmă, pe cele pe care le văzuse ulterior, nașterile lor pecetluite cu lacrimi, apoi își alungă acest gând din minte.

– Tată?

– Nu-i spune mamei tale cât am băut azi-noapte. E suficient că mă doare capul.

În vocea tatălui său încă se simțea satisfacția provocată de captură. Lângă ei, un *colectivo*, care scotea un fum vizibil de motor diesel, încetinise la șapte-opt kilometri pe oră, suficient cât să coboare pasagerii, iar cei care așteptau să urce. Un bărbat, împiedicându-se și căzând, strigă și flutură pumnul în timp ce autobuzul se îndepărta.

– Cred că trece printr-o *schimbare*, spuse tatăl gânditor. Femeile devin iraționale atunci.

– Trebuie să-ți vorbesc.

– E atât de paranoică în ceea ce privește siguranța că de-abia mai iese din casă. Bineînțeles că nu va recunoaște asta. Nici măcar dacă o întrebi. Va găsi scuze, va spune că vin doamnele pentru acțiuni de caritate sau că este prea cald să iasă astăzi, dar nu mai părăsește casa. Făcu o pauză, încă binedispus. Și mă înnebunește. Dimensiunea peștelui îl făcuse vorbăreț. Din cauză că nu

iese, are timp să se gândească la tot felul de lucruri, știi? Nu doar la situația economică. Nu doar la situația de securitate, care, îți spun eu, e gravă. Știi că, mai degrabă, poți fi atacat în Zona Norte decât în mahalale? Nenorociții știu unde sunt banii, nu sunt proști. Jorge expiră, cu ochii încă fixați pe drum. Nu, a devenit obsedată să știe unde sunt eu. De ce am întârziat zece minute când m-am întors de la serviciu? Nu m-am gândit că ei îi e frică să nu fi avut vreun accident?

Se uită în oglindă, verificând inconștient dacă lada frigorifică în care se afla peștele nu se răsturnase.

– Cred că are impresia că am o aventură. De fiecare dată când mă chestionează de ce am întârziat, imediat mă întreabă de Agostina. Agostina! Ca și când s-ar uita la un bătrân ca mine!

Rostise vorbele cu tonul cuiva care nu credea cu adevărat ceea ce tocmai spusese.

Alejandro își simțea inima grea.

– Pa, eu plec în străinătate.

– Totul e amplificat, știi? Pentru că are prea mult timp să stea și să se gândească. Așa a fost mereu.

– În Anglia. Plec în Anglia. Să lucrez la un spital.

Jorge, cu siguranță, îl auzise acum. Urmă o tăcere lungă, nu suficient întreruptă de rapoartele de trafic de la radio. Alejandro stătea pe scaunul de piele, ținându-și respirația, pregătindu-se pentru iminenta furtună emoțională. În cele din urmă, nemaisuportând, spuse încet:

– Nu e ceva ce am plănuit...

Se gândise că așa va fi, dar încă se simțea nepregătit pentru greutatea vinovăției care-l apăsa, pentru explicațiile și scuzele pe care se pregătea să le rostească. Își privi mâinile, pline cu bășici și urme roșii lăsate de firele de nailon.

Tatăl lui așteaptă până se terminară rapoartele de trafic.

– Ei bine, cred că e un lucru bun.

– Cum?

– Nu mai e nimic aici, Ale. Nimic. Mai bine mergi și te bucuri de viață în altă parte.

Își cufundă capul între umeri și oftă adânc.

– Nu te superi?

– Nu se pune problema. Ești tânăr. Este normal să călătorești. Este corect să

beneficiezi de niște oportunități, să întâlnești oameni. Dumnezeu știe că nu mai e nimic în Argentina. Se uită într-o parte, iar privirea nu i se opri asupra fiului său. Trebuie să-ți trăiești viața.

Cuvintele la care se gândise Alejandro erau acum nepotrivite.

– Când o să-i spui mamei?

– Astăzi. Am pregătit documentele de săptămâna trecută. Vreau să plec cât mai curând posibil.

– Este doar... este doar din cauza situației economice, nu-i așa? Nu e nimic... nimic altceva care să te facă să pleci?

Alejandro știa că o altă conversație plutea în aer.

– Pa, spitalele de stat sunt la pământ. Sunt zvonuri că nu mai au suficienți bani să ne plătească până la sfârșitul anului.

Tatăl lui părea ușurat.

– Nu mă mai duc la spital. Trebuie să vorbești cu mama ta. Te conduc.

– Va reacționa urât, nu?

– Ne vom descurca, spuse tatăl lui categoric.

Traversară trei laturi ale pieței și se opriră în trafic înainte de clădirea Guvernului. Tatăl lui îi puse mâna pe picior cu un gest patern.

– Deci, cine mă va mai ajuta cu bibanul-păun, hmm?

Buna dispoziție de mai devreme dispăruse. Reapăruse aerul profesional al tatălui său, inofensiv și liniștitor.

– Vino în Anglia, Pa. O să vânăm somon.

– Ha. Un pește pentru copii.

O spusese fără răutate.

Mamele Dispăruților¹⁶ își încheiau marșul săptămânal. Când mașina porni din nou, Alejandro le urmări cum își strângeau cu grijă posterele laminate și le puneau în poșete, cum își potriveau baticurile brodate, se salutau și se susțineau cu afecțiunea unor aliați pe termen lung înainte să se îndrepte spre porți și să-și continue drumul singuratic spre case.

Locuința familiei Marenas, ca multe altele din Zona Norte, nu semăna nici cu casele din centrul BA, cu obloanele trase și vedere în față, de influență spaniolă, nici cu construcțiile moderne din sticlă și beton. Era o clădire ciudată, decorată și retrasă din stradă, iar ca stil arhitectural semăna cel mai mult cu un ceas cu cuc elvețian.

În jurul ei, borduri tunse cu grijă mărgineau gardul viu sculptat care masca poarta electrică, gratiile de curând montate la ferestre și ascundeau vederii directe cabina de securitate și gardianul de la capătul străzii. Înăuntru, podelele din lemn lăsaseră de mult locul marmurei reci și lucioase, pe care era așezată mobila în stil rococo franțuzesc, exagerat de lustruită și aurie. Casa nu arăta confortabil, dar, în timp ce camerele din față aveau un aer de superioritate socială, invitând musafirii mai degrabă să admire decât să se relaxeze, bucătăria, unde familia petrecea cel mai mult timp, încă adăpostea o masă veche și câteva scaune modeste confortabile. Dacă acestea ar fi dispărut, Milagros, menajera, jurase că ar fi însemnat sfârșitul imediat al celor douăzeci și șapte de ani de când era angajata familiei. Dacă ei își închipuiau că la sfârșitul unei zile grele de muncă, ea avea să se așeze pe o chestie de-aia modernă din plastic, se înșelau. Întrucât Milagros era de multe ori singura care stătea între mama lui Alejandro și sanatoriu, scaunele rămăseseră, spre satisfacția nerostită a tuturor părților. Iar bucătăria era cea mai folosită încăpere din casa cu șapte dormitoare.

Aici alesese Ale să-i vorbească mamei lui, în timp ce tatăl lui se prefăcea că avea treabă în birou, iar Milagros se plimba de colo colo pe podeaua de marmură cu un mop ca să tragă cu urechea la conversație și să scape ocazional câte o exclamație potrivită. Mama lui stătea la masă. Cu casca de păr blond, n-ai fi zis că era frumusețea brunetă din pozele de nuntă în rame aurii expuse prin casă.

- Unde pleci? întrebă ea, pentru a doua oară.
- În Anglia.
- Pentru pregătire? Te-ai răzgândit? Te faci doctor?
- Nu, mamă. Voi fi tot asistent de nașteri.
- Vei lucra la un spital privat? Vei avansa în carieră?
- Nu. Tot spital de stat.

Milagros nu se mai prefăcea că face curățenie și stătea nemișcată în mijlocul încăperii să asculte conversația.

- Vei pleca în cealaltă parte a lumii să faci același lucru ca și aici?

El încuviință.

- Dar de ce acolo? De ce așa departe?

El își repetase în minte de nenumărate ori răspunsurile.

– Aici nu există nici o oportunitate. Sunt slujbe bune în Anglia, salarii potrivite. Pot lucra în unele dintre cele mai bune spitale.

– Dar poți lucra aici! Tonul ridicat al mamei lui trăda panică sau isterie. Nu e suficient că am pierdut un copil? Trebuie să mai pierd încă unul?

Se așteptase la asta, dar nu îl impresiona. Detecta o prezență vag răuvoitoare pe care o simțea mereu când se discuta despre Estela.

– Nu mă pierzi, mamă.

Vocea lui semăna cu a unui doctor care îi vorbea unui pacient.

– Te muți la mii de kilometri depărtare! Cum adică nu te pierd? De ce pleci atât de departe de mine?

Ea o chemă pe Milagros care își clătină capul în semn de aprobare tristă.

– Nu plec departe *de tine*.

– De ce nu America? De ce nu Paraguay? Brazilia? De ce nu Argentina, pentru Dumnezeu?

Încercase să-i explice că în spitalele din Anglia era nevoie de moașe, că angajaților din străinătate li se ofereau salarii substanțiale pentru a rezolva această lipsă. Încercase să-i spună că era bine pentru cariera lui, că ar fi putut ajunge la unul dintre acele spitale faimoase afiliate facultăților de medicină, că domeniul neonatologiei de acolo era printre cele mai dezvoltate din lume. Plus că ea se referea tot timpul la înaintașii lor europeni – așa că ar fi fost bine pentru el să trăiască în Europa.

Se gândise să-i spună despre cei trei bebeluși la a căror vânzare asistase la naștere, pentru că prăbușirea economică a Argentinei însemna că părinții lor erau prea săraci pentru a-i păstra, despre strigătele dureroase ale mamelor încă sângerând, despre maxilarele încleștate ale taților. Despre faptul că, deși el alesese să lucreze pentru cei săraci, să asiste la mizeria extremă care apăruse atunci când sărăcia și boala mergeau mână-n mână, nimic nu îl pregătise pentru durerea persistentă, setimentul complicității nedorite pe care le simțise când asistase la vânzarea acelor copii.

Dar el și tatăl lui nu-i vorbeau despre bebeluși. Nu o făcuseră niciodată.

El îngenunche și o luă de mână.

– Ce pot eu să mai fac aici, mamă? Spitalele sunt pe moarte. Nu mi-aș permite să trăiesc nici într-o mahala din salariul meu. Ai vrea să locuiesc cu tine și când o să fiu bătrân? Își regretă cuvintele imediat cum le rostise, știind că ea ar fi fost extrem de fericită cu o astfel de propunere.

– Știam că vei face asta – *asta* nu ne va aduce nimic bun.

Când începuse, inițial, medicina, mama lui fusese foarte mândră. Ce profesie era cea mai prețuită aici, în Buenos Aires? Doar chirurgii plastici și

psihanaliștii, și era deja câte unul dintre aceștia în familie. Apoi, după doi ani, se întorsese acasă și anunțase o schimbare de carieră: își dăduse seama că nu se simțea bine printre doctori. Viitorul lui era în altă parte. Urma să lucreze la obstetrică, spusese el.

– Vei fi obstretician? îl întrebase mama lui, ușor încruntată.

– Nu, voi fi asistent de nașteri.

Era pentru a doua oară când Milagros o văzuse leșinând pe stăpâna ei. (Prima dată fusese când o anunțaseră că murise Estela.) Nu era o profesie potrivită pentru fiul celui mai cunoscut chirurg estetician din Buenos Aires, indiferent dacă el credea că era menirea lui. În nici un caz nu era o profesie pentru un bărbat, indiferent ce se spunea despre libertate sexuală și egalitate. Cu siguranță, nu era genul de subiect despre care să se simtă confortabil să discute cu prietenele, cărora le spusese că fiul ei era „la medicină“. Nu era *convenabil*. Mai mult decât atât, se gândea că ar fi putut fi, după cum i se confesase lui Milagros, adevăratul motiv pentru care frumosul ei fiu nu adusesse niciodată fete acasă și nu afișase niciodată un aer arogant de *macho* care ar fi trebuit să-l caracterizeze pe primul născut al unei astfel de familii. Instinctele lui masculine, îi spusese ea menajerei, fuseseră afectate din cauza expunerii repetate la partea brutală a biologiei feminine. Apoi, și mai rău, alesese să lucreze într-un spital de stat.

– Și când intenționezi să pleci?

– Săptămâna viitoare. Joi.

– *Săptămâna* viitoare? Săptămâna care vine? De ce atâta grabă?

– Au nevoie imediată de personal, mamă. Trebuie să profiți de oportunități de îndată ce apar.

Din cauza șocului, devenise rigidă. Își sprijinea fața cu o mână, apoi se încruntă.

– Dacă ar fi fost ca sora ta să-și dorească această profesie, ca ea să dorească să se mute pe alt continent... m-aș fi putut descurca. Dar *tu*... Nu e *bine*, Ale.

Și ce e bine? ar fi vrut s-o întrebe. Nu e bine că am ales să-mi dedic viața aducerii pe lume a copiilor în condiții sigure? Nu e bine că vocația mea profesională este emoția, viața reală, dragostea adevărată, când întreaga țară în care trăim se bazează pe secrete și apreciază falsitatea? Este corect ca, indiferent de ce alegi să crezi, a doua cea mai obișnuită procedură chirurgicală pe care o efectuează apreciatul meu tată se presupune să facă mai „frumoasă“

una dintre părțile intime ale femeilor? Ca întotdeauna, nu spusese nimic. Alejandro închise ochii, apoi încercă să-și liniștească mama.

– Voi putea veni de două, poate trei ori pe an.

– Singurul meu fiu să fie musafir în casa mea. Asta ar trebui să mă facă fericită?

Nu se uita la Alejandro, dar i se adresă lui Milagros care își sugea dinții. Urmă un moment lung de tăcere. Apoi, așa cum se așteptase, mama lui izbucni în plâns. Întinse o mână spre el, fluturându-și degetele în aer.

– Nu pleca, Ale. Promit că nu mă mai supăr indiferent unde lucrezi. Poți să rămâi la Hospital de Clinicas. Nu o să mai spun nimic.

– Mamă...

– Te rog.

Ea simțise hotărârea în tăcerea lui, apoi, când vorbi, vocea ei era plină de amarăciune. Clipi să-și îndepărteze lacrimile.

– Tot ce mi-am dorit a fost ca tu să ai succes, să te căsătorești, să am grijă de copiii tăi. Și acum, nu numai că îmi refuzi lucrurile astea, dar refuzi să mai fii lângă mine.

Despărțirea lor iminentă îl făcea generos. Îngenunche și o luă de mână, simțind răceala inelelor ei pe piele.

– O să mă întorc. Mă gândeam că o să consideri asta o șansă pentru mine.

Ea se încruntă și îi îndepărtă părul din ochi.

– Ești atât de rece, Ale. Atât de insensibil. Nu înțelegi că-mi rupi inima?

Alejandro era incapabil, ca întotdeauna, să răspundă raționamentului neclintit al mamei lui.

– Bucură-te pentru mine, mamă.

– Cum pot să mă bucur pentru tine, când eu sunt îndurerată?

„Și de aceea eu mă eliberez de tine“, spuse el în gând. „Pentru că tot ce am simțit din partea ta a fost durere. Pentru că mintea mea e plină de asta, întotdeauna a fost așa. Și astfel, s-ar putea să-mi găsesc liniștea.“

– Vorbim mai târziu. Trebuie să plec acum.

Îi oferă zâmbetul calm și detașat pe care-l avea rezervat pentru ea, o sărută pe frunte și o lăsă plângând cu suspine în brațele menajerei.

Ținând cont de faptul că singurul lui scop era să faciliteze excesul sexual și comportamentul indecent, Venus Love Hotel, ca și alte astfel de stabilimente, avea exagerat de multe reguli și regulamente. În timp ce numeroase adjuvante

sexuale puteau fi comandate împreună cu meniul de room service și puteau fi închiriate orice filme pentru adulți pentru orice orientare sexuală, hotelul era ciudat de pudibond când venea vorba despre menținerea codului de conduită și a aerului respectabil. Clădirea avea fațada sobră a unei case de locuit; nici măcar nu avea o firmă cu numele. Nici o persoană, bărbat sau femeie, nu avea voie să aștepte neînsoțită în cameră, chiar dacă acest inconvenient obliga cuplurile clandestine să se întâlnească în cafenelele din apropiere și să se expună public. Geamul fumuriu de la Recepție însemna că nici recepționistul, nici oaspetele nu se puteau identifica bine unul pe altul.

Cu excepția faptului că un anumit client care îi era cunoscut bărbatului din spatele geamului îl plătise cu generozitate cu mai multe ocazii pentru a-i asigura discreția. Acest client apăruse în revistele de cancan de suficient de multe ori ca să fie recunoscut chiar și din spatele geamului fumuriu și a ochelarilor de soare.

Asta însemna că, făcându-i un simplu semn din cap siluetei din fața lui, Alejandro putea să urce câte două-trei scări odată, la ora stabilită, să bată la ușa numerotată discret care fusese un colț de rai și intimitate de două sau de trei ori pe săptămână pentru aproape optsprezece luni.

– Ale?

Niciodată nimic romantic. Niciodată *amor*. Prefera varianta aceasta.

– Sunt eu.

Eduardo Guichane era unul dintre cei mai bine plătiți moderatori de televiziune din Argentina. În talk-show-ul lui, care era difuzat de câteva ori pe săptămână, era flancat de mai multe fete sud-americe aproape goale care făceau frecvent referire, după un scenariu prost scris, la apetitul lui sexual legendar. Era înalt, brunet, îmbrăcat impecabil și se mândrea cu un fizic aproape neschimbat de pe vremea când juca fotbal profesionist. Revista de scandal preferată din Argentina – *Gente* – prezenta, în mod repetat, fotografii „furate” ale acestuia în compania unor tinere care nu erau Sofia Guichane sau speculații referitoare la posibilitatea, așa cum fusese cazul și cu fosta lui soție, să-i fi fost infidel fostei finaliste a concursului Miss Venezuela. Toate acestea erau răspândite de publicistul lui.

– Sunt minciuni, murmură Sofia cu amărăciune, aprinzându-și una dintre țigările ei omniprezente. Eduardo are libidoul unui fotoliu.

Deși scuza lui cea mai frecventă era epuizarea, ea se întreba dacă nu cumva interesul lui era orientat în altă parte.

- Băieți? sugeră Alejandro prudent.
- Nu! Cu băieții m-aș putea împăca. Sofia suflă fumul de țigară spre tavan. Mi-e teamă că este mai interesat de golf.

Se întâlniseră la clinica tatălui său la o zi după demonstrații, când Alejandro se dusesse, la rugămintea mamei, să verifice dacă tatăl lui ajunsese la serviciu în siguranță. Sofia era la una dintre numeroasele vizite: fiind celibatară patru din cei șase ani de căsătorie, avea impresia că un fund mai mic și mai ridicat și câțiva centimetri în minus de pe coapse ar fi putut reaprinde pasiunea soțului ei. („Câtă risipă de dolari americani a fost“, spusese ea după aceea.) Alejandro, uimit de frumusețea și de nemulțumirea evidentă de pe fața ei, se trezise holbându-se, dar apoi, după ce plecase, nu se mai gândise la ea. Însă ea îl abordase în foaierea de la parter unde, holbându-se cu aceeași foame curioasă, îi spusese că în mod normal nu făcea niciodată așa ceva, apoi își scrisese numărul de telefon pe un bilet pe care i-l dăduse.

Trei zile mai târziu se întâlniseră la Fenix, un hotel dedicat întâlnirilor amoroase lascive, unde postere cu poziții complicate de Kama Sutra decorau pereții, iar paturile vibrau dacă doreai. Atunci când îi menționase locul de întâlnire, nu avusese nici un dubiu față de intențiile ei și se întâlniseră fără să-și adreseze aproape nici un cuvânt, într-o relație fizică frenetică, care-l lăsase pe Alejandro amețit aproape o săptămână după aceea.

Treptat, întâlnirile lor urmau după un anumit tipar. Ea jura că nu se mai puteau vedea niciodată, că Eduardo suspecta ceva, că o chestionase, că scăpase ca prin urechile acului. Apoi, în timp ce stătea lângă ea, o consola, îi spunea că înțelegea, ea plângea și se întreba de ce ea, femeie tânără, trebuia să îndure o căsnicie fără sex, o viață fără pasiune, când nici măcar nu împlinise treizeci de ani. (Amândoi știau că nu era chiar adevărul – cel puțin în ceea ce privea vârsta –, dar Alejandro prefera să nu o întrerupă.) Și apoi, în timp ce o consola din nou, cădeau de acord că nu era corect, că ea era prea frumoasă, prea pasională să îmbătrânească și să se usuce ca o smochină, își ridica fața și îi spunea că el era atât de frumos, de atent, singurul bărbat care o înțelesese vreodată. Apoi făceau dragoste (deși aceste cuvinte sună prea delicat pentru ceea ce se întâmpla, de fapt, între ei). După aceea, fumând furioasă, se îndepărta și-i spunea că asta fusese tot. Că riscul era prea mare. Alejandro trebuia să înțeleagă.

După câteva zile sau câteodată după o săptămână, îl suna din nou.

Sentimentele lui față de acest aranjament deveniseră ambivalente: Alejandro

fusese întotdeauna extrem de selectiv când venea vorba despre partenerile lui sexuale și nu agreea ideea de a se îndrăgosti. Deși o compătinea, era conștient că nu o iubea pe Sofia; nici măcar nu era sigur că-i plăcea tot timpul de ea. Chiar și declarațiile ei de dragoste, simțea el, erau o modalitate de a-și legitima acțiunile clandestine față de ceea ce însemna să fie o bună catolică: dacă vederile ei religioase s-ar fi putut cumva împăca cu pasiunea romantică, dorința carnală, în mod clar complica lucrurile. Ceea ce împărtășeau ei și nu fuseseră niciodată suficient de curajoși să recunoască era o chimie sexuală nemaipomenită; aceasta confirma încrederea nestrămutată a Sofiei în propria putere de atracție și îl scotea pe Alejandro din zona lui de confort, chiar dacă din afară nu părea așa.

– De ce nu te uiți niciodată la mine când ejaculezi?

Alejandro închisese ușa încet și stătea deasupra Sofiei care era întinsă pe pat. Se obișnuise cu aceste strategeme abrupte de început: era ca și când durata întâlnirilor lor nu lăsa loc pentru drăgălășenii.

– Chiar mă uit la tine.

Se gândi să-și dea jos jacheta, dar apoi se răzgândi.

Sofia se întoarse pe burtă să poată ajunge la scrumieră. Făcând această mișcare, i se ridică fusta. La televizor era un film porno. El privi spre ecran, întrebându-se dacă se uitase la film cât îl așteptase.

– Nu-i adevărat. Nu când ejaculezi, spuse ea. Te-am urmărit.

El știa că avea dreptate. Niciodată nu-și deschidea ochii cu nici o femeie în acel moment; nu e de mirare că unchiul lui, psihanalistul, ar fi spus că transmitea ceva meschin despre el, hotărârea de a nu fi sincer.

– Nu știu, spuse el. Nu m-am gândit la asta.

Sofia se ridică, înălțându-și un picior astfel încât i se văzu coapsa. În mod normal, ar fi fost suficient să-i trezească valuri de dorință; astăzi era curios de detașat, ca și când era deja la mii de kilometri depărtare.

– Eduardo crede că ar trebui să facem un copil.

În camera de alături cineva deschise un geam. Prin perete, Alejandro putea auzi doar un murmur de voci.

– Un copil, repetă el.

– Nu mă întrebi cum?

– Cred că am înțeles până acum cum funcționează biologia.

Ea nu zâmbi.

– Vrea să o facem la o clinică. El spune că ar fi cea mai bună metodă să ne

asigurăm că se întâmplă rapid. Eu cred că e din cauză că nu vrea să facă dragoste cu mine.

Alejandro stătea pe un colț al patului. Cuplul de la televizor era acum implicat într-o orgie fantezistă; se întrebă dacă Sofia s-ar supărat dacă l-ar opri. Îi spusese de câteva ori că astfel de filme nu-l incitau deloc, dar ea doar zâmbea ca și când ar fi știut mai bine, ca și când prezentarea lor repetată i-ar fi schimbat părerea.

– Nu cred că poți să faci singură copii.

Își aruncase pantofii în colțuri diferite ale camerei: lui Eduardo îi plăcea să fie ordonată, îi mărturisise mai demult. Când era cu Alejandro, îi plăcea să-și arunce hainele peste tot, ca un fel de revoltă secretă.

– Nu te deranjează.

– Nu cred că vrea într-adevăr un copil. Toate scutecele – jucăriile din plastic, voma de bebeluș pe umerii lui. El vrea să arate viril. Știi că îi cade părul? I-am spus că ar fi mai ieftin pentru amândoi să-și facă implanturi. Dar el vrea un copil.

– Și tu ce vrei?

Ea îl privi tăios și zâmbi iritată auzind tonul lui de psihanalist.

– Ce vreau eu? Se schimbă la față și-și stinse țigara. Nu știu. O altă viață, probabil.

Coborî din pat și veni spre el, destul de aproape să-i simtă parfumul și-și puse mâna rece pe obrazul lui, lăsând-o să alunece pe pielea lui. Părul îi cădea pe umeri, era ușor încurcat, ca și când stătuse în pat înainte să vină el.

– M-am gândit la tine, spuse ea.

Se aplecă și-l sărută, lăsându-i un gust de ruj și de țigări pe buze. Apoi își întoarse capul într-o parte.

– Ce s-a întâmplat?

Îl surprindea așa din când în când: el o credea atât de răsfățată și egoistă și totuși, din când în când, simțea o schimbare în atmosferă, precum un cățel.

El se întreba dacă exista vreo modalitate să îndulcească ceea ce urma să-i spună.

– Plec în străinătate.

Ea făcu ochii mari. Femeia de pe ecran se contorsionase într-o poziție care îl făcu pe Alejandro să se simtă inconfortabil. Își dorea să oprească televizorul.

– Pentru mult timp?

– Un an... nu știu.

El se așteptase la o explozie, încă se pregătea pentru asta. Dar ea era foarte liniștită, apoi suspină și se întinse după țigări.

- Este vorba despre muncă. Am primit o slujbă la un spital din Anglia.
- Anglia.
- Plec săptămâna viitoare.
- Oh.

El se apropie mai mult de ea și își puse mâna pe brațul ei.

- O să-mi fie dor de tine.

Stătura așa câteva minute, vag conștienți de sunetele înăbușite ale unei partide de sex din camera de alături. Existase o vreme când el s-ar fi simțit jenat.

- De ce? Se întoarse spre el. De ce pleci?
- Buenos Aires... este plin de fantome.
- Mereu a fost plin de fantome. Mereu va fi. Ea ridică din umeri. Trebuie doar să alegi să nu le vezi.

El își înghiți cuvintele.

- Nu pot.

Se întinse spre Sofia, probabil pentru că nu reacționase cum se așteptase el, simțind dintr-odată că o dorește, disperat să se piardă în interiorul ei. Dar ea se eliberă din îmbrățișare, răsucindu-se sprinten și se ridică în picioare. Își trecu mâna prin păr, netezindu-l, se îndreptă spre televizor și-l opri.

Când vorbi, ochii nu-i erau plini nici de lacrimi, nici de furie infantilă, ci de un fel de înțelepciune resemnată pe care el nu o mai văzuse înainte.

- Ar trebui să fiu furioasă pe tine că mă lași așa, spuse ea, aprinzându-și o altă țigară. Dar sunt bucuroasă, Ale. Încuviință din cap ca și când și-ar fi dat singură dreptate. Este pentru prima dată când te văd făcând ceva, luând o decizie adevărată. Întotdeauna ai fost atât de... pasiv.

El simți un disconfort, neștiind dacă se referea la tehnica lui sexuală. Dar, după ce își aprinse țigara, îl luă de mână, i-o ridică și i-o sărută. Un gest curios.

- Fugi către ceva? Sau doar fugi de aici?

Îl ținea strâns de mână.

Îi era imposibil să-i răspundă sincer, așa că nu spuse nimic.

- Pleacă, Turco.
- Așa, pur și simplu?
- Pleacă acum. Nu vreau să ne facem promisiuni prostești că o să ne

întâlnim din nou.

– O să-ți scriu dacă vrei.

– Ei, hai...

Se uită la fața ei frumoasă și dezamăgită, simțind un fel de emoție care îl surprinse. Cuvintele pe care le pregătise păreau banale.

Ea înțelesese. Îl strânse de mână, apoi arătă spre ușă.

– Hai, pleacă. Știi că intenționez să o termin, oricum. Nu ești genul meu, până la urmă.

Auzind tonul ei foarte hotărât, el se îndreptă spre ușă.

– Țsta e norocul meu, nu? spuse ea rîzînd ironic. Un soț care nu reacționează la nici o atingere și un amant prea urmărit de fantome ca să poată trăi.

Heathrow și periferia lui erau cel mai urât loc pe care îl văzuse vreodată. Maternitatea spitalului Dere era mai drăguță, dar chiar mai puțin prietenoasă – în special, observase el, față de cei cu pielea mai închisă la culoare. Timp de câteva săptămâni, celelalte moașe refuzaseră să-i vorbească, pârînd revoltate că un bărbat le uzurpase teritoriul feminin. La două săptămâni după ce ajunsese acolo, de singurătate, se culcase cu o asistentă tânără, și când își ceruse scuze după aceea, i se spusese cu amărăciune: „Doamne, voi, bărbații, sunteți toți la fel“. Îi era mereu frig. Mama lui, când îl sunase, îl întrebase dacă își făcuse o iubită: „Un tânăr de vârsta ta“, spusese ea cu tristețe, „ar trebui să testeze piața.“

Văzuse semnul de la Peacock Emporium și, năpădit de dorul de casă, aproape la fel de puternic ca și epuizarea după o tură de paisprezece ore (celelalte moașe îi spusese că era nebun că nu își încheiase tura în timpul travaliului, dar lui nu i se părea corect să lase femeia în momentul în care se simțea cea mai vulnerabilă), împinsese ușa și intrase. Nu era superstițios, dar uneori trebuia să urmezi semnele. Să încerce să le ignore se pare că nu îl ajutase prea mult până acum.

Nu le spusese celor două femei asta, bineînțeles. Sau despre Sofia. Sau Estela. Dacă nu ar fi fost blonda zâmbitoare, prima persoană care părea să-și dorească să audă ce avea de spus, probabil nu ar fi spus nimic.

Capitolul 12

Problema când îmbătrânești nu e neapărat că rămâi ancorat în trecut, se gândea adesea Vivi, dar erau prea multe amintiri în care să te pierzi. Făcea curat în vechiul birou din camera de zi, hotărâtă să pună toate fotografiile sepia într-un album, de preferat înainte să vină bărbății, dar dintr-odată se făcu aproape cinci și jumătate. Rămăsese nemișcată pe micuța canapea, absorbită de imagini ale ei din tinerețe, poze pe care nu le mai văzuse de ani de zile: la brațul lui Douglas în diferite ocazii oficiale, încrezătoare în diverse rochii, ținându-și cu mândrie în brațe copiii abia născuți și apoi, pe măsură ce îmbătrâneau, părând din ce în ce mai puțin sigură, zâmbind, poate, din ce în ce mai forțat în fiecare an. Sau poate era sentimentală, proiectându-și asupra ei emoțiile de care se simțise copleșită până acum.

Suzanna fusese un copil cuminte. Gândindu-se la revolta din primii ani ai fiicei sale și la propria lipsă de experiență ca mamă, Vivi era uimită că se descurcaseră atât de bine. Copilăria Suzannei nu fusese niciodată o problemă: abia la pubertate, când membrele lungi și stângace căpătaseră o eleganță grațioasă, acei pomeți aproape de tip slav începuseră să accentueze trăsăturile până atunci ascunse ale feței, o amintire îndepărtată îi tulburase, în mod evident, liniștea lui Douglas. Și Suzanna, reacționând probabil la o vibrație nevăzută din atmosferă, își pierduse direcția.

În mod rațional, Vivi știa că nu era vina ei: nimeni nu i-ar fi putut oferi Suzannei mai multă dragoste necondiționată, nu i-ar fi înțeles mai bine firea complicată. Dar maternitatea nu era niciodată rațională: chiar și acum, cu Suzanna mai realizată ca niciodată – iar Neil, un soț atât de minunat –, Vivi încă se simțea vinovată că într-un fel nu reușise să-și crească fiica să fie fericită.

– Nu are nici un motiv să nu fie fericită, spunea Douglas. Are tot ce își dorește.

– Ei bine, uneori nu este atât de simplu.

Vivi se aventura destul de rar în psihologia familiei. Douglas nu acorda prea mult timp acestor discuții și, în plus, avea dreptate în felul lui. Suzanna avusese totul. Ei toți avuseseră. Faptul că ceilalți doi copii ai ei și ai lui

Douglas erau atât de mulțumiți nu-i atenuase simțul responsabilității – de fapt, îl accentuase. Vivi petrecuse ani întregi întrebându-se în secret dacă se comportase diferit cu copiii ei în vreun fel, dacă, în mod inconștient, îi insuflase Suzannei sentimentul că ar fi fost pe locul doi.

Știa cât de seducător putea fi acest sentiment.

Douglas considera că era o prostie. Perspectiva lui asupra relațiilor era simplă: dacă te porți corect cu oamenii, atunci și ei trebuie să se poarte corect cu tine. Îți iubești copiii, te iubesc și ei. Îi susții cât de mult poți, în schimb ei trebuie să te facă mândru de ei.

Or, în cazul Suzannei, tu îi iubești, iar ei fac tot posibilul să fie nefericiți.

Nu cred că mai pot suporta asta mult timp, se gândea ea, cu ochii plini de lacrimi în timp ce se uita la o Suzanna de unsprezece ani care o îmbrățișa impetuos pe Vivi a cărei talie se îngroșase prematur. Cineva trebuie să facă ceva. Și eu o să mă urăsc dacă nici măcar nu încerc.

Ce-ar fi făcut Athene? Vivi încetase de mult să-și mai pună această întrebare: Athene fusese atât de imprezvizibilă, încât ar fi fost imposibil să-i prevezi acțiunile chiar și în timpul vieții. Acum, treizeci și ceva de ani mai târziu, părea atât de imaterială, amintirea ei era în același timp temută și efemeră, încât îți era greu să ți-o imaginezi în calitate de mamă. Ar fi înțeles personalitatea complicată a fiicei care era replica ei fidelă? Sau i-ar fi făcut mai mult rău, intrând și ieșind din viața ei, eșecul ei ca mamă fiind un alt exemplu al temperamentului nestatornic iremediabil?

Ești norocoasă, i se adresa Vivi mamei invizibile din fotografii, simțindu-se dintr-odată invidioasă, gândindu-se cum o îndepărtase Douglas când încercase să discute din nou subiectul referitor la Rosemary și lenjeria ei. Este mai ușor să fii o fantomă. Poți fi idealizată, adorată, iar imaginea ta poate crește în amintire, în loc să se diminueze în realitate. Apoi, ridicându-se de pe scaun și observând cât era ceasul, se muștră pentru fantezia de a invidia o moartă.

Alejandro sosi la nouă și un sfert. Venea aproape în fiecare zi acum, dar la ore diferite, în funcție de programul aparent aleatoriu al turelor. Nu vorbea mult. Nici măcar nu se uita peste un ziar. Doar stătea în colț și-și bea cafeaua, zâmbind din când în când drept răspuns la sporovăiala veselă a lui Jessie.

Jessie nu ezita niciodată să înceapă o conversație, își stabilise ca obiectiv să afle totul despre bărbatul pe care îl poreclise „Gaucho Gynae“, adresându-i

întrebări într-un fel care uneori o făcea pe Suzanna să tresară. Întotdeauna își dorise să fie asistent de nașteri? Doar din momentul în care își dăduse seama că nu va reuși să ajungă în echipa națională de fotbal. Îi place să aducă pe lume copii? Da. Le deranjează pe femei să fie asistate la naștere de un bărbat? Pe cele mai multe, nu. Se retrăgea cu grație atunci când le deranja. Descoperise, spunea el, că dacă purta un halat alb, nu se sinchisea nimeni. Avea o iubită? Nu. Suzanna se uitase în altă direcție când răspunsese la acea întrebare, furioasă că se înroșise puțin.

Nu părea iritat de întrebările lui Jessie, deși reușea de multe ori să nu răspundă direct. Stătea destul de aproape de teighea, observase Suzanna, pentru a se simți confortabil. Suzanna se asigura că era foarte rar aproape de el. Deja îl percepea, cumva, ca și când i-ar fi aparținut lui Jessie. Dacă Suzanna încerca să fie la fel de prietenoasă față de el, toată lumea s-ar fi simțit inconfortabil.

– La nașterea câtor copii ai asistat astăzi?

– Doar a unuia.

– Vreo complicație?

– Doar tatăl a leșinat.

– Fantastic! Și ce-ai făcut?

Alejandro își privi mâinile.

– Nu a fost o sincronizare prea bună. Abia am avut timp să-l dăm la o parte din drum.

– Cum? L-ați târât?

Lui Jessie îi plăcea să asculte astfel de povești. Suzanna, mai ipocrită, adesea dădea muzica mai tare sau se prefăcea că avea ceva de făcut în pivniță. Era un pic prea aproape de casă. Dar, în mod frecvent, se surprindea uitându-se la el, deși în secret: în timp ce apariția lui exotică nu i-ar fi atras atenția în Londra (de fapt, ar fi putut să-l facă invizibil: probabil ar fi presupus că era un imigrant prost plătit), în împrejurimile orașului caucazian Suffolk și în apropierea magazinului ei, era o bine-venită apariție exotică, ceva ce-i aducea aminte de o lume mai mare.

– A ratat nașterea?

– Nu chiar. Dar cred că era un pic confuz. Zâmbi. A încercat să-mi dea un pumn când și-a revenit, apoi mi-a spus „Mama“.

Le-a povestit o altă întâmplare, despre un bărbat care, în timp ce soția lui urla de durere, stătea la capătul patului calm, citind ziarul. Alejandro o

consola pe femeie, îi tampona fruntea, îi ștergea lacrimile, în timp ce soțul ei nu se oprea din citit. Când s-a născut bebelușul, a spus calm Alejandro, îi venise să-i dea un pumn bărbatului. Dar soția lui, în mod ciudat, părea să nu aibă nici un resentiment. Când i-a pus copilul în brațe, soțul ei s-a ridicat, s-a uitat la amândoi, și-a sărutat soția pe frunte și a părăsit încăperea. Alejandro, șocat și furios, o întrebase, cât de diplomat fusese în stare, dacă era mulțumită de cum se comportase soțul ei. „S-a uitat la mine“, mi-a spus și a zâmbit larg. „Oh, da“, a răspuns. Probabil mi se citea confuzia pe față. Făcuseră o înțelegere că, dacă reușea să stea în sală, doar să știe că el era acolo, ea putea face față. Pentru că o iubea, s-a chinuit să o facă.

– Deci, morala poveștii este...

– Nu judeca un bărbat după ziar, spuse părintele Lenny, ridicându-și privirea de la careul de cuvinte încrucișate.

Jessie dorise să scrie ceva despre el, voia o poveste despre o naștere miraculoasă („Se potrivește, fiind un magazin nou și toate astea“), dar Alejandro fusese reticent. Nu credea, spusese cu vocea lui calmă și amabilă, că putea încă pretinde că era un client fidel al magazinului. Tonul lui fusese suficient de ferm, astfel încât Jessie să nu mai insiste. Și în ciuda puterii ei de convingere – Suzanna se gândea că probabil ar fi putut să flirteze și cu o piatră –, Alejandro nu le satisfăcuse așteptările cu privire la bărbații latini. Nu fusese niciodată arogant, nici nu le privise cu vreo intenție obscură. Nici măcar nu părea să aibă un stil incitant.

– Probabil e gay, spuse Jessie după ce le salută politicos și plecă la serviciu.

– Nu, zise Suzanna, care nu era sigură că spusese asta pentru își dorea să nu fie așa.

Jessie se rănise la mână. Suzanna nu observase, dar Arturo văzuse când venise pentru espresso-ul de dimineață.

– Te-ai rănit?

Îi ridicase mâna de pe teighea cu grija unuia care era obișnuit să aibă un soi de respect pentru mâncare și o întorsese spre lumină, astfel încât se observa o vânătaie brună-violacee mare de-a lungul a trei dintre degete.

– M-am lovit cu ușa de la mașină peste degete, spuse Jessie și își retrase mâna zâmbind. Cam neatentă, nu-i așa?

În magazin se așternu o tăcere bruscă și neplăcută. Vânătaia era oribilă, o amintire vie a unei dureri îngrozitoare. Suzanna îi aruncă o privire lui

Arturro, observă că Jessie refuza să se uite direct la vreunul din ei și i se făcu rușine că ea nu observase vânătaia. Era pe cale să o întrebe, se gândea că poate dacă aborda cu tact subiectul, Jessie ar putea avea încredere în ea, dar derulându-și posibilele întrebări în minte, își dădu seama că orice variantă ar fi sunat nu numai intruziv, ci și grosolan și probabil și ofensator.

– Crema Arnica, spuse ea, în cele din urmă. Se pare că vindecă mai repede vânătăile.

– Ești sigură că nu sunt rupte degetele? spuse Arturro uitându-se în continuare la mâna lui Jessie. Mie mi se par cam umflate.

– Nu, pot să le mișc. Uite. Își mișcă degetele, apoi se întoarse spre perete. Care să fie primul afiș pe care să-l prezentăm? Eu mă gândeam să fie Alejandro, dar povestea aceea despre bebelușul care a fost dat o să facă pe toată lumea să plângă.

– Nu el a făcut asta, nu? spuse Suzanna mult mai târziu, când erau singure.

– Cine?

Jessie lucra la prezentare, până la urmă: îl viza pe părintele Lenny, care, amuzat, fusese de acord într-un final, dar cu condiția să menționeze că avea de vânzare aproape două sute de aparate de masaj cu baterii. („Mie nu mi se pare că arată ca niște aparate de masaj“, spusese Jessie, uitându-se neîncrezătoare la unul dintre ele. „Sunt preot!“ exclamase părintele Lenny. „Ce altceva ar putea fi?“)

– Iubitul tău. Să te lovească peste degete.

Simțise o tensiune între ele toată după-amiaza – o frământa nevoia ca măcar să recunoască și să înțeleagă, chiar dacă asta însemna ca Jessie să reacționeze urât.

– Mi-am închis ușa de la mașină peste ele, spuse Jessie.

A urmat o pauză, înainte ca Suzanna să vorbească:

– Adică el a făcut-o.

Jessie era în vitrină. Se ridică în genunchi, ieși cu atenție de acolo să nu deranjeze obiectele. Își ridică mâna și o examinează ca și când ar fi văzut-o pentru prima oară.

– Este foarte complicat să explic, spuse ea.

– Pune-mă la încercare.

– Îi plăcea când stăteam acasă cu Emma. Toate astea au început de când merg la cursurile serale. Se enervează pentru că devine nesigur.

– De ce nu pleci?

– Să plec? Părea cu adevărat surprinsă, poate chiar ofensată. Nu este genul care-și bate nevasta, Suzanna.

Suzanna își ridică sprâncenele întrebător.

– Uite, eu îl cunosc. Și asta nu îl reprezintă. Se simte doar amenințat pentru că merg la școală și el crede că asta înseamnă că o să plec. Și acum mai este și locul asta și e tot ceva nou. Probabil nu ajută la rezolvarea problemei – știi că vorbesc cu toată lumea. Uneori, probabil că nu mă gândesc cum i se pare lui... Privi contemplativ la vitrina pe jumătate aranjată. Nu uita, Suzanna, îl cunosc. Suntem împreună de zece ani. Ți-așa nu e Jason pe care îl știi eu.

– Eu nu cred că asta este o scuză.

– Nu găsesc scuze. Explic. Este o diferență. Uite, el știe că a greșit. Să nu crezi că sunt un fel de mică victimă care tremură de frică. Ne batem și, când ne batem, uneori confruntarea devine mai violentă. Dau cât de tare pot, știi.

În tăcerea lungă care se așternu, atmosfera din magazin păru că se contractă. Suzanna nu spuse nimic, temându-se de cum ar fi putut să sune, conștientă că până și prin tăcerea ei emitea un fel de judecată.

Jessie se sprijini de una dintre mese și se uită direct la ea.

– Bine, ce te deranjează, de fapt?

– Efectul asupra Emmei? spuse cu voce joasă. Ce învață ea din asta?

– Crezi că aș lăsa pe cineva să se atingă de Emma? Crezi că aș mai sta acolo dacă aș crede că Jason ar fi în stare să o lovească?

– N-am spus asta.

– Și ce ai spus?

– Că... că... nu știu... nu-mi place nici un fel de violență, spuse Suzanna.

– Violență? Sau pasiune?

– Ce?

Era pentru prima oară când fața lui Jessie se întunecase.

– Ție nu îți place pasiunea, Suzanna. Ți plac lucrurile frumos ambalate. Ți place să ții lucrurile sub control. Și e OK. E alegerea ta. Dar eu și Jason suntem sinceri în legătură cu ceea ce simțim – când iubim, chiar iubim. Dar când ne batem, chiar ne batem. Și nu sunt jumătăți de măsură. Și știi ceva? Mă simt mult mai bine așa, chiar și cu mâna umflată – își ridică încheietura –, decât invers, adică să nu fii deranjat de cineva cu care duci genul ăsta de *viață paralelă* liniștită și politicoasă. Să faci sex o dată pe săptămână. Pe naiba, o dată pe lună. Să te certți în tăcere, să nu trezești copiii. Ce te învață asta despre viață?

– Nu este necesar ca cele două lucruri...

Suzanna se opri la mijlocul propoziției. Din punct de vedere intelectual, știa că putea contrazice sensul a ceea ce spusese Jessie, indiferent cât de ferm se exprimase ea, dar, chiar dacă nu o spusese cu răutate, era ceva profund neplăcut și Suzanna de-abia mai putea vorbi. În descrierea relației pe care nu și-o dorea Jessie, relația pe care o considera mai înfricoșătoare decât violența, decât o mână umflată, Suzanna se recunoscuse în mod clar pe ea și pe Neil.

Fusese aproape o ușurare în după-amiaza aceea când Vivi își făcuse apariția: deși Suzanna și Jessie se purtau politicos una cu alta, se pierduse spontaneitatea relației lor, ca și când acea discuție avusese loc prea devreme pentru ca prietenia lor de-abia înfiripată să supraviețuiască testului sincerității. Arturoro își băuse cafeaua neobișnuit de repede și, salutând agitat, plecase. Alți doi clienți vorbiseră tare într-un colț, neatenți la ce se întâmpla în jur, acoperind pentru un timp tăcerile lungi. Dar acum, că plecaseră, devenise evident că sporovăiala normală a lui Jessie dispăruse și fusese înlocuită cu măsurarea atentă a cuvintelor. Suzanna, făcând un efort neobișnuit să stea de vorbă cu clienții, încercând să destindă atmosfera încordată, o întâmpinase pe Vivi neobișnuit de cordial, iar Vivi, încântată de îmbrățișare, îi răspunsese la fel de entuziasmată.

– Deci, ăsta este! exclamă ea de câteva ori din ușă. Ce pricepută ești!

– Nu chiar, spuse Suzanna. Nu sunt decât câteva mese și scaune.

– Dar uită-te la culorile astea minunate! Toate obiectele astea drăguțe! Se aplecă să studieze rafturile. Sunt minunate. Și atât de frumos aranjate. Am tot vrut să trec pe aici – dar știam că nu-ți place să punem presiune pe tine. Și de câteva ori când am trecut prin zonă, păraai ocupată... oricum. Peacock Emporium, spuse ea, citind rar o etichetă. Oh, Suzanna, sunt atât de mândră de tine! Nu seamănă cu nimic de pe aici.

Era ca și când, se gândi Suzanna, simțind cum explozia ei de căldură se evaporă, Vivi nu calibra corect nivelul emoțiilor: entuziasmul ei exagerat făcea destinatarul să nu fie în stare să-l accepte cu eleganță.

– Vrei o cafea?

Se îndreptă spre tabla cu meniul, încercând să-și ascundă sentimentele.

– Cu mare plăcere. Tu le prepari?

Suzanna făcu un efort să nu ridice din sprâncene.

– Ei bine, da.

Vivi se așeză cu grijă pe unul dintre scaunele albastre și se uită la pernuțele de pe ele.

– Ai folosit materialul din pod pe care ți l-am dat!

– O, asta. Da.

– Arată mult mai bine aici. Arată chiar modern imprimeul, nu-i așa? Nici nu te-ai fi gândit că are peste treizeci de ani. Un vechi prieten mi l-a dat. Stau bine aici? Nu e în drumul cuiva?

Își ținea geanta în față cu ambele mâini, ca o bătrână nervoasă.

– E un magazin, mamă. Poți să stai oriunde. O, Jessie, ea e mama mea, Vivi. Mama, Jessie.

– Mă bucur să vă cunosc. Imediat vă fac o cafea, spuse Jessie, care era lângă aparat. De care vreți?

– Ce îmi recomanzi?

„Oh, pentru Dumnezeu“, se gândi Suzanna.

– *Latte* e foarte bun, dacă nu o vreți prea tare. Sau facem mocha, cu ciocolată.

– O mocha, cred. Mă răsfăț.

– Trebuie să mai completăm fulgii de ciocolată, Suzanna. Poți să-mi mai aduci?

– Sigur, spuse ea, conștientă de atitudinea oficială a lui Jessie. Mai aduc.

– Nici o problemă. Mă duc eu.

– Nu. Aduc eu.

Vocea ei suna aiurea, prea insistent – ca și când era șeful cuiva.

– Este impresionant. I-ai schimbat complet înfățișarea. Și l-ai personalizat deosebit! Vivi se uita în jur. Îmi plac aromele, cafeaua și... Ce e asta? Oh, săpun. Și parfum. Sunt minunate! Am să le spun tuturor prietenelor să-și cumpere săpun de aici.

În mod normal, se gândi Suzanna, Jessie ar fi stat deja lângă Vivi și ar fi bombardat-o cu întrebări. În schimb, se concentra asupra aparatului de cafea, cu mâna învinețită ascunsă sub o mânecă foarte lungă.

Vivi o luă de mână pe Suzanna.

– Nu pot să-ți spun cât de minunat cred că este. Și e în întregime viziunea ta. Foarte bine, draga mea. Cred că este fantastic că ai reușit singură.

– Încă sunt la început. Nu avem profit deocamdată.

– Vei avea. Sunt sigură. Este atât de... original.

Jessie îi dădu cafeaua cu un zâmbet tăcut, apoi își ceru scuze să poată

despacheta niște bijuterii pe care tocmai le primiseră.

– E în regulă, Suzanna?

– Sigur.

– E delicioasă. Mulțumesc, Jessie. Clar e cea mai bună cafea din Dere.

– Nici nu e greu.

Suzanna încercă să facă o glumă, sperând să o facă pe Jessie să zâmbească. Nu mai putea suporta situația asta. Dar poate că asta era ceea ce merita, ținând cont de cum o judecase. Ce făcuse, de fapt, Jessie, în afară de a fi sinceră?

Suzanna se întoarse plină de însuflețire spre Vivi.

– Ghici ce, mamă. O să facem pe Cupidon. A fost ideea lui Jessie. O să cuplăm două persoane singure, fără ca ele să știe.

Vivi sorbi cu atenție din cafea.

– Sună foarte interesant, draga mea.

– Voiam să-ți spun, Jess. Am cumpărat astea. Mă gândeam că le-ai putea folosi... știi, cum ai spus. Se duse în spatele tejghelei și scoase o cutie mică de bomboane cu ambalaj auriu. Jess, uitate. A fost o idee foarte tare. Cred că așa ar trebui să facem. Să le lăsăm acolo, știi, înainte să plece în seara asta. Sau mâine-dimineață, la prima oră.

Ochii lui Jessie priveau întrebători, iar între ele apărură o înțelegere tacită.

– Ce crezi?

– Sunt perfecte, spuse Jessie cu vechiul zâmbet nereținut. Liliane va fi încântată.

Suzanne simțise ceva odată cu relaxarea lui Jessie; magazinul însuși părea puțin mai vesel, mai strălucitor.

– Hai să bem o cafea, spuse ea. O fac eu, Jess. Și niște biscuiți de-ai lui Arturo. Vrei un cappuccino?

– Nu, sunt OK. Băgă bomboanele sub tejghea. Mai bine să ascundem astea, în caz că se întoarce. Vedeți, sunteți martora unui secret, doamnă Peacock. Să nu spuneți un cuvânt.

– Oh, eu nu sunt doamna Peacock, spuse Vivi fără răutate. Acesta este numele de căsătorie al Suzannei.

– Oh, și care este numele dumneavoastră de familie?

– Fairley-Hulme.

Jess se întoarse spre Suzanna.

– Tu ești o Fairley-Hulme?

Vivi încuviință din cap.

– Da, este, una dintre cei trei.

– De la domeniul Dereward? Nu mi-ai spus niciodată.

Suzanna se simți stânjenită.

– De ce să spun? zise ea cam tăios. Nu locuiesc pe domeniul. Strict vorbind, sunt o Peacock.

– Da, dar...

– Este doar un nume.

Relaxarea Suzannei – că tensiunea dintre ea și Jessie dispăruse – se disipă. Se simțea ca și când familia ei o agresase fizic.

Jessie le privea pe rând pe cele două femei, apoi se sprijini de tejgheaua din fața ei.

– Totuși. Acum înțeleg. Îmi place tabloul, îi spuse lui Vivi.

– Tabloul?

– Portretul. Suzanna voia să-l expună aici, dar se gândea că nu se potrivește. Am auzit despre portretele familiei dumneavoastră. Le mai dați voie vizitatorilor să vină vara să le privească?

Jessie se întoarse spre tablou, care încă stătea printre picioarele tejghelei. Vivi îl văzu și se înroși.

– Oh, nu, draga mea. Acea nu sunt eu. Este... este Athene...

– Vivi nu este mama mea adevărată, interveni Suzanna. Mama mea a murit când m-a născut.

Jessie nu spuse nimic, ca și când ar fi așteptat să mai adauge ceva. Dar Vivi se uita acum la portret, iar Suzanna părea că se gândește la altceva.

– Nu, acum văd. Părul este diferit. Și totul...

Jessie se opri, dându-și seama că nu o asculta nimeni.

Până la urmă, Vivi rupse tăcerea, luându-și privirea de la tablou și ridicându-se în picioare.

– Da. Bine. Mai bine plec. Am promis că o duc pe Rosemary cu mașina la una dintre prietenele ei din Claire. Probabil se întreabă unde sunt. Și-a aranjat mai bine eșarfa de mătase în jurul gâtului. Am vrut doar să trec și să vă salut.

– Îmi pare bine că v-am cunoscut, doamnă Fairley-Hulme. Sper să mai veniți curând. Puteți încerca una dintre cafelele noastre cu arome.

Vivi dădu să plătească, dar Jessie flutură din mână.

– Nu vă prostiți, spuse ea. Sunteți din familie.

– Ești... ești foarte drăguță.

Vivi își luă geanta și se îndreptă spre ușă. Apoi se întoarse spre Suzanna.

– Ascultă, draga mea. Mă întrebam. De ce nu vii împreună cu Neil la cină într-o seară, săptămâna asta? Nu ceva oficial, ca ultima oară. O simplă cină. Mi-ar face mare plăcere să vă văd.

Suzanna aranjă revistele în suport.

– Neil ajunge foarte târziu acasă.

– Aunci, vino tu singură. Ne-ar face mare plăcere. Rosemary trece... printr-o perioadă grea. Și tu știi cum să o înveselești.

– Îmi pare rău, mamă. Sunt foarte ocupată.

– Noi două, atunci?

Suzanna nu intenționase să fie arțăgoasă, dar ceva din discuția referitoare la nume, sau probabil la portret, o iritase.

– Uite, mamă. Ți-am spus. Trebuie să fac registrele și tot felul de lucruri după muncă. Nu prea am timp de mine seara. Altădată, bine?

Vivi își ascunse dezamăgirea sub un zâmbet ezitant. Puse mâna pe clanță, dar se lovi de un obiect atârnat când se dădu în spate, așa că trebui să-l îndepărteze din păr.

– Da. Desigur. Mi-a făcut plăcere, Jessie. Succes cu magazinul.

Suzanna se îngropă înapoi în reviste, refuzând să se uite la Jessie. Chiar și după ce Vivi ieșise, o puteau auzi murmurând, ca pentru sine:

– Da, arată, într-adevăr, minunat...

– Da, spuse Suzanna, câteva minute mai târziu. Fă-mi o favoare. Se uită în sus. Jessie încă se holba la ea de după teighea. Nu vorbi despre asta. Cu clienții, vreau să spun. Că eu sunt o Fairley-Hulme. Își duse mâna la nas. Doar că nu vreau să... devină o problemă.

Chipul lui Jessie era lipsit de expresie.

– Tu ești șefa, spuse ea.

– N-o să ghicești unde mă duc.

Neil intrase peste ea în baie, iar Suzanna, deși acoperită de spumă, se simțea expusă. Unul dintre cele mai rele lucruri după ce părăsiseră apartamentul din Londra era că trebuiau să împartă aceeași baie. Îi venea să-i spună să iasă.

– Unde?

– La vânatoare. Cu fratele tău.

Își ridică mâinile, ca și când ar fi apăsât pe trăgaciul unei puști.

– Nu este perioada potrivită din an.

– Nu acum. În prima zi din sezonul viitor. M-a sunat azi-dimineață și mi-a spus că au un loc liber. O să-mi împrumute o armă și echipament.

– Dar tu nu știi să tragi.

– Știe și el că sunt începător, Suze.

Suzanna își privi picioarele care abia se vedeau la celălalt capăt al căzii.

– Nu prea ți se potrivește.

Neil își lărgi nodul de la cravată, se uită în oglindă și-și examinează o tăietură veche de la bărbierit.

– Trebuie să recunosc. De-abia aștept. N-am mai ieșit de când aveam card de membru la sala de sport. Mi-ar prinde bine să fiu mai activ.

– La vânatoare nu alergi un kilometru și jumătate în patru minute.

– Da, dar e o activitate în aer liber. Va fi o plimbare.

– Și un prânz copios. Și o grămadă de bancheri burtoși care se vor îndopa. Nici vorbă să te menții în formă așa.

Neil își rula cravata pe mână și se așeză pe scaunul closetului de lângă cadă.

– Care este problema? Tu nu ești niciodată acasă în weekenduri. Ești tot timpul la magazin.

– Ți-am spus că voi avea mult de muncă.

– Nu mă plâng, doar spun că aș putea să fac și eu ceva cu weekendurile dacă tu vei fi la muncă.

– Bine.

– Deci, care e problema?

Suzanna ridică din umeri.

– Nu e nici o problemă. După cum am spus, nu mă gândeam că e genul tău de activitate.

– Nu era. Dar acum locuim la țară.

– Nu înseamnă că trebuie să începi să porți haine din tweed și să vorbești tot timpul despre arme și perechi de fazani împușcați. Sincer, Neil, nimic nu e mai rău decât un orășean care încearcă să pretindă că s-a născut la conac.

– Dar dacă cineva îmi oferă șansa să încerc ceva nou, gratuit, aș fi fraier să refuz. Haide, Suzie, nu e ca și când m-aș fi distrat prea mult în ultimul timp. Își lăsa capul într-o parte. Știi ceva? De ce nu lași pe cineva să-ți țină locul la magazin și să vii și tu? Avem o grămadă de timp să ne organizăm. Ai putea fi gonaci sau cum se spune. Se ridică și dădu din mână. Nu poți să știi niciodată cum ai arăta cu un băț lung, rânji el sugestiv, ar putea face minuni pentru noi.

– Of. Imaginea mea despre iad. Mulțumesc, dar cred că mă pot gândi la alte

modalități de a-mi petrece timpul fără să omor micuțe ființe înaripate.

– Scuză-mă, Linda McCartney. Să dau drumul fripturii de pui să zboare?

Suzanna se întinse după prosop și ieși din cadă, nelăsând să se vadă aproape nici o bucată de piele înainte să se acopere.

– Uite, tu ești cea care mă acuză că sunt plictisitor și previzibil. De ce mă acuzi că vreau să încerc ceva nou?

– Urăsc oamenii care încearcă să fie ceea ce nu sunt. Este falsitate.

Neil stătea în fața ei, aplecându-se pentru a evita să se dea cu capul de grindă.

– Suze, am obosit să mă tot scuz. Pentru ceea ce sunt. Pentru fiecare decizie nenorocită pe care o iau. Pentru că, la un moment dat, va trebui să accepți că locuim aici acum. Asta este casa noastră. Și dacă fratele tău mă invită la vânatoare sau la plimbare sau la tunsul oilor, nu înseamnă că sunt fals. Înseamnă doar că încerc să accept oportunitățile când apar. Că eu, cel puțin, încerc să mă simt bine, din când în când. Chiar dacă tu ești hotărâtă să vezi ce e mai rău în orice.

– Ei bine, bravo ție, fermierule Giles.

Nu putuse găsi un răspuns mai inteligent.

Urmă o pauză lungă.

– Știi ceva? spuse Neil. Sunt foarte, foarte sincer. M-am gândit că faptul că ai acest magazin nu ne face bine deloc. Sunt bucuros că pe tine te face fericită și nu am vrut să spun nimic pentru că știu că înseamnă mult pentru tine, dar de un timp mă gândesc că nu ne ajută pe noi.

Își trecu mâna prin păr, apoi o privi în ochi.

– Și ce e mai ciudat este că mă întreb dacă are de-a face cu magazinul, până la urmă.

Suzanna îi susținu privirea un timp care păru lung cât o eternitate. Apoi trecu pe lângă el și se strecură prin coridorul îngust spre dormitorul lor, unde, în mod ostentativ, începu să-și usuce părul, ținându-și ochii strâns închiși ca să nu plângă.

Douglas o găsi pe Vivi în bucătărie. Uitase că promisese să facă niște prăjituri pentru vânzarea de sâmbătă de la Institutul Femeilor și se ridicase fără tragere de inimă din confortul soporific al televizorului și canapelei. Faptul că Rosemary îi făcuse program de dimineață nu-i mai lăsase timp să le facă.

– Ești plină de făină, spuse el, privindu-i puloverul.

Ieșise la un pahar cu unul dintre distribuitorii locali de cereale: ea sesizase miros de bere amestecat cu fum de pipă când se aplecase să o sărute pe obraz.

– Da. Cred că se știe că urăsc să coc.

Vivi folosea partea plată a cuțitului pentru a nivela compoziția din tavă.

– Nu știu de ce nu cumperi de la supermarket. Este mult mai comod.

– Doamnele în vârstă se așteaptă la lucruri făcute în casă. O să fie discuții dacă le dau ceva cumpărat... Arată spre aragaz. Cina ta este în cuptor. Nu știam când te întorci.

– Îmi pare rău. Trebuia să sun. Nu mi-e foame, sincer să fiu. M-am umflat cu chipsuri, alune și alte prostii. Deschise dulapul de sus, căutând un pahar, apoi se așază greoi și-și turnă puțin whisky. Îndrăznesc să spun că Ben își va lua un al doilea ajutor.

– E plecat din oraș.

– Ipswich?

– Bury, cred. Mi-a luat mașina. Chiar ar trebui să-și găsească alta în curând.

– Eu cred că speră că, dacă va aștepta suficient de mult, o să-i las Range Roverul.

Un hâsâit de pe coridor dădea de înțeles că bătrânul motan al lui Rosemary fusese prins la înghesuială de terrier. Se auzeau ghearele zgâriind dalele de piatră, apoi fugind în altă cameră. În bucătărie era din nou liniște, întreruptă doar de ticăitul constant al ceasului vienez de perete pe care îl primiseră la nuntă de la părinții ei, unul dintre puținele lor cadouri: nu fusese acel fel de nuntă.

– Am văzut-o pe Suzanna astăzi, spuse Vivi, încă netezind aluatul. Era cam distantă. Dar magazinul e frumos.

– Știu.

– Poftim?

Vivi înălță brusc capul.

Douglas luă o înghițitură zdravănă de whisky.

– Voiam să-ți spun. Am fost să o văd săptămâna trecută.

Vivi se pregătea să bage prăjitura la cuptor. Se opri.

– Nu mi-a spus nimic.

– Da, marți cred că era... mă gândeam că scandalul ăsta prostesc a durat prea mult.

Douglas își ținea paharul cu ambele mâini. Erau bătute de vânt, cu

încheieturile degetelor înroșite, chiar dacă se apropia vara.

Vivi se întoarse spre cuptor, băgă tava și închise ușa cu atenție.

– Și ați rezolvat problemele? Ea se străduia să-și ascundă teama din voce, să-și îmblânzească intensitatea sentimentului de excludere. Era o copilărie, dar nu știa ce o durea mai tare: că după toate îngrijorările legate de relația lor, după toate încercările de a o repara, nici tatăl, nici fiica nu se gândiseră să-i spună; sau, dacă îndrăznește să recunoască față de ea însăși, faptul că Douglas se dusesse la magazin înaintea ei. Douglas?

El făcu o pauză, iar ea se întrebă, ușor isterizată, cât timp oare privise el tabloul.

– Nu, spuse el, până la urmă. Nu chiar.

El oftă, scoțând un sunet neobișnuit de trist, și își ridică privirea spre ea, cu o expresie obosită și vulnerabilă. Ea știa că se aștepta să-și pună brațele în jurul lui, să-i spună ceva liniștitor, să-l asigure că fiica lui va reveni la sentimente mai bune. Că făcuse ce trebuia. Că vor fi cu toții bine. Dar, de data asta, Vivi nu simțea așa.

Capitolul 13

Ziua în care mi-am dat seama că nu trebuie să fiu ca tatăl meu

Nu cred că l-am văzut pe tatăl meu cu părul nepomădat vreodată în viața mea. N-am știut niciodată ce culoare avea cu adevărat: era un fel de carapace neagră linsă, împărțită printr-o cărare atent făcută cu pieptănul de бага care îi ieșea din buzunarul de la spate. Era din Florența, îmi spunea bunica, ca și când asta i-ar fi explicat vanitatea. Apoi, nici mama nu arăta ca o mamă italiancă tipică, nu așa cum și-ar imagina-o englezii. Era foarte zveltă, foarte frumoasă, chiar și când a început să îmbătrânească. Puteți să-i vedeți în poza asta: arătau ca dintr-un film, prea eleganți pentru un orașel ca al nostru. Nu cred că făcuse mâncare vreodată în viața ei.

Aveam șase ani când m-au lăsat la bunica. Lucrau în oraș pe vremea aia: un loc nepotrivit pentru un copil, mi se tot repeta. Au lucrat în diverse locuri, cel mai adesea în zona afacerilor de divertisment, dar nu părea că ar fi câștigat vreodată mulți bani – sau, cel puțin, nu mai mulți decât să se îngrijească de propria înfățișare. Trimiteau bani în plic pentru întreținerea mea – nu ajungeau nici măcar pentru hrana găinilor, spunea bunicul disprețuitor. El creștea sau cultiva tot ce mâncam noi – singurul mod, spunea, bătându-mă pe spate, în care putea să crească un tânăr adevărat.

Veneau o dată la șase luni să mă vadă. La început, mă ascundeam după fusta bunicii, abia recunoscându-i, iar tata țâțâia din buze dezaprobat și privea amenințător cum mă ascundeam în spatele ei. Mama îmi cânta încetișor și îmi mângâia părul, certând-o pe bunica că eram îmbrăcat ca un țăran, iar eu stăteam la pieptul ei, adulmecându-i parfumul și întrebându-mă cum era posibil ca aceste două ființe exotice să fi făcut o creatură atât de urâtă cum eram eu. Așa mă descria tata, ciupindu-mă de burtă, studiindu-mi bărbia, iar mama îl certa zâmbind, dar nu spre mine. Timp de câțiva ani, n-am știut dacă îi iubeam sau îi uram. Știam doar că nu puteam fi ceea ce își doreau ei de la un fiu, că probabil chiar eu eram motivul pentru care ei tot plecau.

– Nu trebuie să-i iei în seamă, îmi spunea bunica. Orașul i-a făcut atât de înverșunați.

Apoi, când am împlinit paisprezece ani, s-au întors fără nimic la bunica, fără nici o sursă de venit. Se pare că era a cincea oară consecutiv. Eu nu ar fi trebuit să aflu asta și m-au trimis în camera mea, de unde mă uitam prin crăpătura ușii, încercând să înțeleg ce vorbeau cu voce ridicată. Bunicul, pierzându-și calmul, îl acuza pe tata că era un om de nimic, iar pe mama că era prostituată.

– Aveți destui bani să vă boiți cu toate cele pe față și să vă lustruiți pantofii noi. Nu sunteți buni de nimic, spunea el.

– Nu sunt obligat să ascult așa ceva, spusese tata, aprinzându-și o țigară.

– Ba ești! Te numești tată? Nici măcar nu ești în stare să omori o găină ca să-ți hrănești copilul.

– Crezi că nu pot să omor o găină? spusese tata, și l-am văzut cum se ridicase cât era de înalt în costumul lui cu dungi.

– Nu ești bun de nimic, în afară de a te împopoțona ca un clown.

Am auzit ușa de la salon trântindu-se. Când m-am dus la fereastră, l-am văzut pe tata alergând prin curte. După câteva încercări și țipete ascuțite, a reușit să o prindă pe Carmela, una dintre găinile bătrâne, care încetase demult să mai facă ouă. Uitându-se spre bunicul, i-a sucit gâtul și a aruncat-o nepăsător lângă el, în curte.

S-a lăsat tăcerea și, dintr-odată, am simțit gestul tatei aproape ca pe o amenințare. Am văzut în el ceva ce nu mai văzusem înainte, ceva rău și impulsiv. Și bunica observase același lucru: își frângea mâinile, imporându-i pe toți să intre în casă și să bea niște *grappa*.

Mama se uita nervoasă când la tatăl, când la soțul ei, neștiind pe care dintre ei să-l calmeze mai întâi.

Atmosfera părea încremenită.

Apoi, cu un sunet înăbușit, Carmela apărură lângă picioarele tatei, cu capul puțin înclinat și o expresie răuvoitoare. A ezitat, clătinându-se, apoi a trecut pe lângă el de-abia ținându-se pe picioare, traversând curtea, apoi a intrat în coteț. Nimeni nu a spus nimic.

Apoi, bunica a remarcat:

– S-a găinățat pe costumul tău, spuse ea.

Tata s-a uitat în jos și a văzut pantalonii lui călcați impecabil murdăriți de ceea ce crezuse că era ultima formă de protest a Carmelei.

Mama, ținându-și mâna la gură, începuse să chicotească.

Bunicul, ridicându-și capul, s-a întors și a intrat în casă, cu un „Ha“

disprețuitor auzindu-se în urma lui.

– Până și fiul tău poate să rupă gâtul unei găini, mormăi el.

După această întâmplare, tata venise din ce în ce mai rar. Dar nu-mi păsa. Bunicul mă învățase despre carne, despre diferența dintre *pancetta* și *prosciutto*, dintre *Dolcelatte* și *panna cotta*, cum să faci pate umplut cu smochine acoperit în grăsime de găscă. Nici măcar o dată nu a făcut referire la apariția mea. Apoi, zece ani mai târziu, mi-am deschis propriul magazin și, din acea zi, a venit rândul meu să-l hrănesc, ceea ce am făcut cu plăcere până în ziua în care a murit.

Carmela a fost singura găină pe care nu am mâncat-o.

Liliane învârti cheia în ușa de la Unique Boutique pe la zece fără douăzeci. Se uită în jos și, în timp ce deschidea ușa cu piciorul, se aplecă și luă micuța cutie de bomboane în ambalaj auriu care se afla pe trepte. O studie cu atenție, o întoarse pe toate părțile, apoi își ridică încet capul și se uită în stânga și în dreapta de-a lungul străduței, cu haina lungă unduindu-se în bătaia vântului. Apoi, se dădu doi pași înapoi, lăsând ușa să se închidă, astfel încât să poată vedea intrarea magazinului de delicatese al lui Arturro. Mai zăbovi puțin, apoi, ținând cutia cu bomboane, cu geanta în brațe, intră în magazin.

Peste drum, de la punctul de observație din spatele prezentării lui Arturro expuse în vitrină, Suzanna și Jessie se uitau una la alta. Apoi, ca și când, cel puțin una dintre ele ar fi fost cu douăzeci de ani mai tânără, izbucniră într-un râs copilăresc.

Era al patrulea cadou pe care îl lăsaseră pe treptele de la Unique Boutique: o dată pe săptămână, așa stabiliseră. Mai des, ar fi bătut la ochi, mai rar, ar fi părut o întâmplare. Dar nu era într-un singur sens; probabil inspirate de vremea caldă, de pornirile firești care le îndemnau pe fete să-și dezgolească picioarele și umerii, iar pe tinerii din Dere să se plimbe fără scop pe străzile înguste în mașini tunate și cu muzica bubuind în boxe (în timp ce locuitorii mai în vârstă își strângeau dezaprobator buzele), Suzanna și Jessie puseseră la cale tot felul de strategeme pentru a-i atrage pe Liliane și Arturro unul în compania celuilalt. Când căzuse raftul cu genți din magazinul lui Liliane, l-au convins pe Arturro să se ducă și să-l repare, spunându-i că ea admirase rafturile făcute de el. Îi inoculară ideea că uleiul era bun pentru artrită, așa că Liliane se duse la magazinul de delicatese să cumpere o sticlă pentru

mama ei. Inventaseră motive – se apucau dintr-odată să curețe mesele sau să ia scaunele pentru „reparații” – astfel încât cei doi să stea împreună când veneau să-și bea cafeaua. Și, din când în când, aveau și o satisfacție: îi surprindeau privindu-se cu un fel de plăcere timidă sau mirați când veneau la Peacock Emporium și îl găseau pe celălalt deja acolo (iar asta se întâmpla din ce în ce mai des). Funcționa, își spuneau una alteia înveselite, când nu mai era nimeni în magazin. Apoi puneau în spatele tejghelei o altă cutie cu dulciuri.

La reședința Dere, Vivi era preocupată de probleme culinare proprii: era îngrozită de frigiderul lui Rosemary. În ultimele săptămâni, când venise să-l curețe, cum făcea de două ori pe săptămână (Rosemary nu reușea să scoată sertarele fără să le rupă), descoperise, printre legume descompuse și sticlute expirate de medicamente, câteva borcane de iaurt aruncate lângă pachete desfăcute de bacon și carne crudă de pui pe farfurii, din care curgea sânge peste cutiile de lapte așezate dedesubt. Cuvintele „listeria” și „salmonella” căpătară o rezonanță oribilă, iar Vivi însăși se speria când Rosemary se gândea să-și pregătească „un mic sandwich” sau o gustare.

Intenționase să stea de vorbă cu Douglas despre asta, dar fusese aspru și necomunicativ de când avusese loc discuția despre Suzanna, și ajungea acasă adesea după nouă seara, fiind sezonul când trebuia întors fânul. Se gândise să apeleze la ajutorul vreuneia dintre prietenele ei din sat, dar nu era suficient de apropiată de nimeni încât să-i acorde o atât de mare încredere: nu fusese niciodată una dintre acele femei care să aibă un „cerc” și, întrucât numele Fairley-Hulme avea o anumită rezonanță în zonă, i se părea un fel de trădare să admită că avea probleme acasă. Vivi se uita la talk-show-urile de dimineață, cu tineri cărora nu le păsa dacă își făceau cunoscute cele mai intime detalii despre viața sexuală sau despre problemele legate de droguri și alcool și se minuna. Cum, pe parcursul unei generații, era posibil să se fi transformat atât de mult lumea, de la o perioadă în care totul trebuia să stea între patru pereți până la un punct în care acea atitudine e considerată nesănătoasă? Până la urmă, o sunase pe Lucy, care o ascultase cu detașarea analitică datorită căreia reușise să aibă succes în cariera ei, apoi îi spusese că, din câte își dădea ea seama, Rosemary ajunsese la vârsta la care trebuia să meargă la un azil.

– Nici măcar nu i-aș sugera asta tatălui tău, spuse Vivi pe un ton scăzut, ca și când Douglas ar fi putut auzi trădarea ei de la o distanță de patruzeci de acri.

– Trebuie să faci ceva, spuse Lucy. Salmonella e un ucigaș. Să angajezi pe cineva să te ajute acasă?

Vivi nu dorea să-i povestească mica problemă referitoare la Doamna Incontinență.

– Este atât de încăpățânată. Nici măcar nu-i place când intru la ea în bucătărie. Trebuie să găsesc tot felul de scuze când îi înlocuiesc mâncarea.

– Ar trebui să-ți fie recunoscătoare.

– Ei bine, da, draga mea, dar știi că acest cuvânt nu face parte din vocabularul lui Rosemary.

– Este greu. Poți să pui folie de plastic peste toate produsele?

– Am încercat, dar ea s-a hotărât să o refolosească. A pus folia care acoperea un pui pe o bucată mare de Cheddar și a trebuit să o arunc cu totul.

– Spune-i că există riscul să se îmbolnăvească.

– Am încercat, draga mea. Sincer. Dar se enervează și nu mă ascultă. Dă din mână și pleacă nervoasă.

– Probabil că știe, spuse Lucy gânditoare. Că-și pierde mințile, adică.

Vivi oftă.

– Da. Da, cred că știe.

– Și eu m-aș enerva. Iar buni nu a fost niciodată chiar... o persoană inofensivă.

– Nu.

– Vrei să stau eu de vorbă?

– Cu cine?

– Nu știi. Cu buni? Cu tata? Câteodată este mai ușor când e o distanță de o generație.

– Poți încerca, draga mea, dar nu știi dacă reușești ceva. Tatăl tău este un pic... ei bine, cred că are destule probleme de familie în momentul ăsta de care să se preocupe.

– Ce vrei să spui?

Vivi făcu o pauză, simțind că-l trădează, din nou.

– Oh, știi. Chestia cu Suzanna.

– Glumești. Că doar nu se mai gândesc încă la asta?

– Ea este foarte rănită. Și mă tem că au ajuns în punctul în care nu-și mai pot spune nimic fără să facă mai rău.

– Oh, pentru Dumnezeu, nu pot să cred că nu au rezolvat problema. Stai puțin. Vivi auzi o discuție pe un ton scăzut, apoi un acord rapid. Vocea fiicei

ei reveni: Ei, haide, mamă. Trebuie să punem capăt chestiei ăsteia. Se poartă ca doi idioți. Sunt amândoi încăpățânați.

– Dar ce pot eu să fac?

– Nu știu. Să-i dăm cap în cap. Nu poți să-i lași să continue. Trebuie să faci primul pas. Mamă, nu mai pot să vorbesc. Trebuie să intru într-o ședință. Sună-mă diseară, bine? Spune-mi ce vrei să faci cu privire la buni.

Închisese înainte ca Vivi să-i spună că o iubește. Se așeză, uitându-se la receptorul în care se auzea tonul de ocupat și se simți incapabilă. „Și de ce este responsabilitatea mea?” se întrebă Vivi îmbufnată. „De ce trebuie să rezolv problemele tuturor sau să sufăr consecințele? Ce anume am făcut eu?”

*

Nadine și Alistair Palmer se despărțeau. Pe măsură ce se lăsa seara, orele liniștite ale Suzannei dintre momentul în care închidea magazinul și sosirea lui Neil acasă, atunci când își făcuse un obicei să analizeze chitanțele la masa din bucătărie, savurând un pahar de vin, erau din ce în ce mai des întrerupte de apelurile telefonice ale lui Nadine.

– Nu pot să cred că-mi face asta... dacă el are senzația că o să-mi las copiii tot weekendul, e chiar nebun... Știi, avocatul crede că și eu ar trebui să merg la casa de vacanță... Eu am decorat-o, chiar dacă e împărțită cu fratele lui...

La început, se simțise flatată că o căutase – un timp crezuse că Nadine, care locuia încă în Londra, uitase de ea. Câteva săptămâni mai târziu, era epuizată din cauza apelurilor telefonice, a nesfârșitelor povești despre nedreptatea de după despărțire, a milioanele de exemple de minciuni la care cuplurile cândva îndrăgostite puteau recurge în dorința de a se pedepsi reciproc.

– Nu pot să-ți spun cât de singură te simți noaptea... aud tot felul de zgomote... Mama crede că ar trebui să-mi iau un câine, dar cine să-l plimbe acum când trebuie să merg la serviciu?

Nadine și Alistair fuseseră primii din cercul lor de prieteni care se căsătoriseră, cu doar șase săptămâni înainte de Suzanna și Neil. Își făcuseră luna de miere în aceeași regiune din Franța. De curând, Nadine o întrebase de trei ori dacă ea și Neil erau bine, ca și când ar fi fost disperată să afle că nu era singura în acea situație mizerabilă. Suzanna nu spunea niciodată altceva decât „Suntem bine.” La început, a fost mai degrabă șocată, dar Nadine și Alistair erau acum al patrulea cuplu dintre vechii lor prieteni care divorțau, și era mai puțin mirată – din ce în ce mai puțin surprinsă poate – de fiecare dată.

Uneori, după ce închidea telefonul, se gândea la inevitabilitatea căii pe care cuplurile din generația ei păreau să o urmeze: valul inițial de entuziasm transformat într-o relație mai stabilă, poate cu mai puțin sex, apoi căsătoria, construirea unei case, pasiunea sexuală înlocuită de cea pentru decorațiuni interioare. Apoi venea copilul, moment în care femeile deveneau devotate, împlinite, exasperate, dispărea sexul, iar femeile și bărbații păreau că o luaseră pe drumuri diferite – ea glumea, dar cu referiri clare la inutilitatea soților și a taților, iar el se retrăgea, pentru a petrece cât mai mult timp posibil la birou până când ajungea să se cupleze cu una mai tânără, mai entuziasmată de sex și mai puțin dezamăgită de viață.

– Mi-a spus că nu-i mai place de mine. De când au apărut copiii. I-am spus, sincer, că mie nu-mi mai plăcea de el de ani de zile, dar în ce căsnicie nu se întâmplă asta? Douăzeci și doi de ani... Ce crede el că face? Pentru Dumnezeu, Suzanna, nici nu era născută când s-au căsătorit Charles și Di.

Bineînțeles, în zilele mai bune, Suzanna știa că nu așa se întâmpla cu toată lumea, că existau și căsătorii în care copiii sudau relația și erau o sursă de bucurie. De fapt, nu fusese niciodată sigură dacă prietenele ei subliniaseră toate neajunsurile de a fi mamă – nopțile nedormire, corpurile distruse, jucăriile de plastic și voma – dintr-un fel de simpatie greșită față de o experiență pe care ea nu o trăise încă. Dar, în mod contrar, această invocare pesimistă a durerii începuse să-i schimbe modul în care simțea. Faptul că Nadine se plângea, gândindu-se la perspectiva celor doi copii ai ei petrecând timp cu prietena tatălui lor, la liniștea unei case în care să se trezească fără ei, o făcuse foarte conștientă că, în afară de aspectele domestice, umane și meschine, exista și o pasiune și gelozie profundă. Și ceva lega acea pasiune – chiar în plină suferință a lui Nadine –, îndreptată împotriva vieții ei confortabile, călduțe și atent construite.

Prima oară când Neil o întâlnește pe Suzanna, ea îl servise cu sushi. Lucra la un restaurant din Soho și, întrucât descoperise că amestecul dintre peștele crud și orez era aproape lipsit de grăsimi, ținea acest regim, combinat cu Marlboro Lights într-o încercare de a trece de la mărimea zece la opt (acum se întreba de ce, în loc să se îngrijoreze în legătură cu celulita inexistentă, nu se expusese mai mult în bikini când avea douăzeci de ani). Neil venise împreună cu niște clienți. Întrucât crescuse în Cheam, cu regimul alimentar al clubului de rugby de la școală publică de băieți, încercase tot ce-i sugerase ea și îi

mărturisise Suzannei mai târziu că dacă altcineva ar fi încercat să-l convingă să mănânce arici-de-mare, l-ar fi luat de gât.

Era înalt, robust și arătos, cu doar câțiva ani mai în vârstă decât ea, și avea un fel de strălucire a pielii, care dovedea că un salariu din City și călătoriile frecvente în străinătate puteau fi folosite pentru a combate culoarea ternă și plictiseala vieții de serviciu. El îi lăsase un bacșiș de aproape treizeci la sută din nota de plată, și ea își dăduse seama că gestul lui nu era în folosul companiilor lui. Îl studiasse la masă, ascultase destăinuirile lui șoptite, conștientă de faptul că dorința de a experimenta gusturi noi ar fi putut sugera o deschidere și în alte domenii.

Neil, descoperise ea, în lunile următoare, era atent, direct și de încredere, spre deosebire de prietenii ei anteriori, care îi erau fideli doar uneori. Îi cumpăra cadouri pe care, teoretic, ar trebui să le facă un iubit – flori în mod regulat, parfumuri după ce se întorcea din călătorii în străinătate, excursii la sfârșitul săptămânii și, la intervalul potrivit, inelele impresionante de logodnă și nuntă. Părinții ei îl iubeau. Prietenele ei îl priveau meditativ, iar unele îi spusese cu invidie că nu avea cum să rămână singur mult timp. Locuința lui avea ferestre franceze cu vedere spre Barnes Bridge. Intrase în viața ei cu o ușurință care o convinsese că erau meniți să fie împreună.

Se căsătoriseră de tineri. Prea tineri, se îngrijoraseră părinții ei, fără să știe nimic despre viața ei sentimentală intensă. Le îndepărtase îngrijorarea cu siguranța cuiva care se știa adorată, care nu avea nici o îndoială să se așeze la casa ei. Fusese răpitoare în rochia de mătase crem.

Dacă se întrebase mai târziu dacă va mai simți vreodată acel fior de entuziasm, acei fluturi în stomac treziți de atracția sexuală, ar fi putut da o explicație rațională. Pentru cineva care testase piața la fel de mult cum o făcuse ea, era inevitabil să-și dorească din când în când câte o experiență exotică. Cu un soț pe care acum îl percepea mai mult ca pe un frate mai mare enervant decât ca pe un iubit, era evident că ar fi aruncat o privire plină de jind în altă parte. Ea, mai mult decât oricine, știa că shoppingul putea crea dependență.

De la cearta cu privire la partida de vânatoare, Neil fusese retras, nimic evident, doar o răcire a atmosferei de acasă. Într-un fel, își dăduse seama Suzanna, era cel mai bun lucru pe care l-ar fi putut face. Se descurca întotdeauna mai bine când trebuia să depună eforturi pentru a-i atrage atenția. Atunci când avea senzația de nesiguranță, își dădea seama că nu voia

să-l piardă. Ascultând-o pe Nadine vorbind despre ororile de a fi „cuplat“ la petreceri, despre cum alte perechi îl aleseseră doar pe unul dintre ei, ca și când ar fi fost un efort mental prea mare pentru ei să păstreze o relație de prietenie cu amândoi, despre cum fusese forțată să se mute într-un apartament minuscule, într-o suburbie anacronică, avusese aceeași senzație de descurajare ca atunci când o auzise pentru prima oară pe Liliane spunând că locuia împreună cu mama ei. Astfel, deși Neil ar fi crezut inițial contrariul, lucrurile pentru ei se îmbunătățiseră, chiar dacă treptat. Ea atinsese un fel de echilibru. Nu avea nici o dorință – sau energie – să o ia din nou de la capăt.

Poate că și Neil știa asta. Poate că de aceea, de ziua ei, o dusesse la Londra la un restaurant unde se servea sushi.

– O să mănânc orice îmi dai, spusese Neil, atât timp cât nu o să mă faci să mănânc o budincă din aceea.

– Testiculele roz?

– Alea. Neil se șterse la gură cu un șervețel. Ți-amintești când m-ai pus să mănânc una în Chinatown și a trebuit să o scuip în geanta mea de sală?

Ea zâmbi, încântată că amintirea nu-i trezea nici un sentiment de repulsie sau iritare.

– Din cauza texturii. Nu pot să înțeleg cum cineva poate mânca ceva care are consistența unei perne.

– Dar bezele mănânci.

– E altceva. Nu știu de ce, dar sunt altfel.

Fusese prima seară de care își amintea când vorbisera liber, fără să stea în gardă tot timpul, fără ca o altă conversație tăcută și plină de subînțelesuri să se desfășoare la un nivel mai profund. Se întrebese dacă era vorba doar despre plăcerea de a fi în centrul Londrei, înainte de a ajunge la concluzia că o mare parte a problemelor ei se datorau faptului că despica prea mult firul în patru. După cum îi spusese bunica ei, memoria scurtă și simțul umorului făceau o căsnicie reușită. Deși ea însăși nu dăduse niciodată dovadă că ar avea vreuna din ele.

– Arăți drăguț, îi spusese, privind-o pe deasupra câinii cu ceai verde.

Și reuși să-l ierte că folosise un cuvânt atât de banal.

La zece și un sfert, când se plimbau prin aerul cald și plin de viață din Leicester Square, îi spusese că nu se întorceau în seara aceea, la Dere Hampton.

– De ce? se mirase ea, strigând să se facă auzită peste zgomotul tamburinelor

unor adepți ai mișcării Hare Krishna care treceau pe lângă ei. Unde mergem?

– Surpriză, spusese el. Pentru că stăm mai bine financiar. Pentru că muncești atât de mult. Și pentru că soția mea merită să fie răsfățată.

Și o dusese într-un hotel discret și luxos din Covent Garden, ale cărui jardiniere cu flori de la ferestre erau dovada bunului-gust și detaliul care garanta o noapte plăcută, chiar dacă Suzanna nu deborda de fericire gândindu-se la felul în care urma să decurgă seara.

Pasiunea, într-o căsnicie, scade și dispare. Toată lumea spune asta. Dacă, în schimb, i-ar fi acordat întreaga atenție, dacă ar fi încercat să facă abstracție de toate lucrurile care continuau să se agațe și să-i otrăvească cele mai sincere intenții, dacă ar fi încercat să se concentreze asupra lucrurilor bune, atunci nu ar fi fost imposibil să o reînvie.

– Te iubesc, îi spusese ea și simțise o imensă ușurare că era adevărat, chiar și după tot ce se întâmplase.

O ținuse strâns în brațe și, ceva neobișnuit pentru el, nu scosese nici un cuvânt.

La unsprezece și un sfert, când se delectau cu șampania adusă de room-service, el se întorsese spre ea, lăsând cuvertura să alunece și să-i dezvelească trupul. Pielea lui era palidă, observase ea. Primul an fără o vacanță în străinătate. Peste cincisprezece luni avea să împlinească patruzeci de ani, îi spusese el.

Și?

Întotdeauna își dorise să devină tată înainte să împlinească patruzeci de ani.

Ea nu spusese nimic.

Și, se gândea el, dacă durează, în medie, cam optsprezece luni să rămâi însărcinată, nu ar fi trebuit să înceapă atunci? Să-și acorde încă o șansă? Tot ce-și dorea era să fie tătic, spunea el în șoaptă. Să aibă familia lui. Își lăsase paharul, îi ținea fața între palmele lui călduțe, părând puțin speriat, ca și când era conștient că deschizând discuția atât de abrupt putea încălca termenii înțelegerii lor, că putea distruge alianța fragilă pe care o încheiaseră în acea seară.

Dar atunci el nu știa că îi cerea un lucru în privința căruia ea deja luase o hotărâre. Nu spusese nimic, dar se întinsese pe spate, punându-și paharul pe cealaltă măsuță.

– Nu are de ce să-ți fie teamă, îi spusese el cu blândețe.

Amețită de șampanie, se simțea cumva ca un pește pe uscat. Respirând,

sufocându-se, dar cumva, în cele din urmă, acceptându-și soarta.

Vivi merse pe hol, gâfâind sub greutatea sacoșelor distribuită neuniform, gândindu-se că fiul ei nu era niciodată acolo când avea nevoie de el. Ajungând la bucătărie, le lăsă să cadă și-și ridică mâinile în lumina estompată pentru a-și examina dungile roșii pe care i le lăsaseră mânerile pe palmele pufoase.

În mod normal, nu s-ar fi dus la supermarket în acea zi a săptămânii, dar se simțise obligată să înlocuiască toată mâncarea pe care o aruncase în acea dimineață din frigiderul lui Rosemary. Făcea asta de două ori pe săptămână. De data asta, făcuse curat și pe rafturile de sus, unde descoperise nu numai câteva conserve de carne care expiraseră de aproape trei ani, ci, și mai îngrijorător, câteva farfurii care fuseseră puse la locul lor fără să fi fost spălate. Vivi înmuiase farfuriile o jumătate de oră în clor, să se asigure. Apoi, înfricoșată de ce microbi periculoși ar fi putut să se ascundă în praful depus, se urcase pe un scaun și ștersese toate cele patru rafturi, înainte de a le înlocui conținutul.

Asta însemnase că fusese nevoită să-și anuleze întâlnirea caritabilă săptămânală de la Walstock cu doamnele de la asociația Riding for Disabled, însă ele fuseseră foarte înțeleghătoare. Lynn Gardner, care coordona programul, tocmai îl internase pe tatăl ei într-un azil, iar Vivi, încă traumatizată din cauza evenimentelor de dimineață, își luase inima-n dinți să-i vorbească despre motivul pentru care nu putuse să meargă.

– Vai, Doamne, biata de tine. Mai bine să verifici și sertarul de sub aragaz. Cel unde încălzești farfuriile, strigase ea în receptor. Noi am găsit o grămadă de viermi. Tata pune acolo farfuriile, crezând că era mașina de spălat vase.

Vivi se uită oripilată spre aragaz.

– Are momente de somnambulism?

– Poftim?

– Of, încep să se plimbe prin casă noaptea. Destul de enervant. Crede-mă. Până la urmă, am început să-i dăm pastile – eram atât de îngrijorată că ar fi putut să iasă din casă și să ajungă în adăpostul oilor.

Bărbații nu-și puseseră cămile goale de ceai de pe masă în chiuvetă, așa că Vivi, care nu mai ofta resemnată când le vedea, făcu asta în locul lor. Curăță resturile de prăjeală de la prânz, așeză farfuriile în mașina de spălat vase și strânse ambalajele împrăștiate. În timp ce despacheta alimentele pe masa de

bucătărie, auzi tonul imperios al lui Rosemary venind dinspre camera de zi, unde avea o discuție cu Douglas. Era mult prea încăpățânată, prea plină de viață, se gândi Vivi, să-i semene tatălui lui Lynn, o arătare fantomatică, bântuind tăcut îmbrăcat în pijamale, iar Vivi nu-și dădea seama dacă asta o făcea bucuroasă sau altcumva. Se gândise să-și bage capul pe ușă și să salute, dar își dădu seama, cu un sentiment de vinovăție, că își dorea mai degrabă să petreacă cele câteva minute singură. Aruncă o privire spre ceas și observă, cu o plăcere puțin răutăcioasă, că ar fi putut încă să prindă ultimele minute din *The Archers*.

– Ne vom bucura puțin de liniște, nu-i așa, Mungo?

Terrierul, auzindu-și numele, tremura tăcut, în timp ce o privea cu atenție, așteptând anticipativ să-i pice vreun rest alimentar.

– N-ai noroc, dragul meu, spuse Vivi, așezând diversele produse din carne în frigider. Știu că ți-ai primit porția.

Așeză câteva cotlete de miel pe o tavă, tăind cu grijă grăsimea de pe cele ale lui Rosemary. Rosemary se plânsese de carnea necurățată. Apoi puse cartofii la fiert împreună cu câteva frunze de mentă și începu să facă o salată. Pesemne vor spune că era o cină ușoară, dar ea cumpăraseră o budincă de vară pentru a compensa. Dacă o scotea din ambalajul original, Rosemary nu ar mai pomeni de superioritatea celei preparate acasă.

Când se termină *The Archers*, Vivi stătu o clipă, uitându-se îndelung pe fereastră, în timp ce asculta conversația. Grădina de legume se afla în momentul cel mai bun al anului, ierburile trimițând valuri de arome în casă, levănțica, lobelia și campanula se îngrămădeau în suporturile vechi din cărămidă, plantele târătoare sau cățărătoare, care erau uscate ca niște schelete maronii iarna, acum reînviaseră într-o explozie de verde intens. Rosemary făcuse această grădină când se căsătorise: era unul dintre puținele lucruri pentru care Vivi îi era sincer recunoscătoare. Pentru o vreme, crezuse că Suzannei îi stârnise interesul: era la fel de pricepută ca și Rosemary, avea talent să aranjeze lucrurile astfel încât să arate minunat.

Inspira parfumul primulei de seară și asculta zumzetul încet al albinelor, când își dădu seama că, peste sunetele blânde care anunțau căderea serii, vocea lui Rosemary căpătase o notă neobișnuit de combativă. A lui Douglas era mai calmă, ca și când ar fi fost de acord cu ea. Vivi se întrebă, cu o senzație vagă de neplăcere, dacă discutau despre ea. Poate că Rosemary se

supărase că îi curățase rafturile. Sau poate că încă nu o iertase pentru vizita eșuată a Doamnei Incontinența.

– Nu pot să cred că tu chiar iei în considerare această variantă!

Rosemary stătea în fotoliul capitonat, chiar dacă de multe ori îi era foarte greu să se mai ridice de acolo. Îți ținea mâinile nemișcate în poală și își întorsese fața înfuriată de la fiul ei, ca și când refuza să ia la cunoștință ce avea el de spus. Când închidea ușa în urma ei, Vivi observă că soacra ei nu-și închisese corect nasturii de la bluză și îi părea rău că nu-i putea spune. Douglas stătea lângă pian, cu un pahar de whisky în mână. În stânga lui, pendula care era a familiei de la nașterea lui Cyril Fairley-Hulme anunța discret trecerea unui sfert de oră.

– M-am gândit foarte mult la asta, mamă.

– Poate că așa ai făcut, Douglas, dar, cum ți-am spus și altădată, tu nu știi neapărat ce e mai bine pentru acest domeniu.

Un zâmbet vag apăru pe buzele lui.

– Ultima oară când am avut această discuție, mamă, aveam douăzeci și șapte de ani.

– Știi foarte bine. Și aveai capul plin de idei prostești și atunci, ca și acum.

– Pur și simplu nu cred că are sens din punct de vedere financiar ca Ben să moștenească întregul domeniu. Nu este vorba doar despre tradiție, ci și despre finanțe.

– Poate să-mi explice și mie cineva despre ce este vorba?

Vivi se uită când la soțul ei, când la soacră, care încă se holba cu încăpățănare spre ferestrele franceze. Încercă să zâmbească, dar renunță când își dădu seama că nimeni nu făcea asta.

– Mi-au venit niște idei pe care m-am gândit să le discut cu mama...

– Și cât mai sunt încă în viață, Douglas, și mai am un cuvânt de spus în conducerea acestui domeniu, lucrurile vor sta exact așa cum sunt.

– Sugeram doar că o parte...

– Știi foarte bine ce sugerezi. Ai spus-o de suficient de multe ori. Și ți-am spus că răspunsul este „nu“.

– Răspunsul la ce?

Vivi se apropie de soțul ei.

– Refuz să mai discut pe acest subiect, Douglas. Știi foarte bine că tatăl tău avea niște idei clare în acest sens.

– Și sunt sigur că tata nu ar fi vrut să vadă pe nimeni din această familie nefericit din cauza...

– Nu! Nu am să fiu de acord! Rosemary își pusese mâinile pe genunchi. Acum, Vivi, la ce oră este cina? Credeam că mâncăm la șapte și jumătate și sunt sigură că a trecut ora.

– Îmi spune și mie unul dintre voi despre ce discutați?

Douglas își puse paharul pe pian.

– Mi-au venit niște idei. Să-mi schimb testamentul. Să fac un fel de împuternicire care să le dea copiilor drepturi egale în conducerea domeniului. Poate chiar înainte de moartea mea. Dar... și vocea lui scăzu în intensitate... mama este nemulțumită de această idee.

– Egale spui? Pentru toți trei?

Vivi se holbă la soțul ei.

– Mă ajută cineva? Niciodată nu mă pot ridica din acest fotoliu ridicol.

Douglas înalță din umeri, fața lui obosită exasperând-o pe Vivi.

– Am încercat. Nu pot spune că sunt foarte fericit în legătură cu felul în care stau lucrurile.

– Ai încercat?

Rosemary se chinuia să se ridice de pe fotoliu, lăsându-și toată greutatea pe brațele osoase. Căzu înapoi mormăind nervoasă.

– Trebuie să mă ignori? Douglas? Am nevoie de brațul tău. *Brațul* tău.

– Cum pot fi mai rele decât sunt deja?

– Este și hotărârea mamei, Vee. Locuim toți aici.

Rosemary, făcând eforturi să stea în picioare, încerca să se îndrepte.

– Câinele tău, anunță ea, privind-o direct pe Vivi, a fost în patul meu. Am găsit fire de păr.

– Amintește-ți să închizi ușa, Rosemary, spuse ea calm, privindu-l încă pe Douglas. Dar asta ar rezolva totul, dragul meu. Suzanna ar fi mult mai fericită. Tot ce are nevoie este să se simtă egală. Ea nu vrea, de fapt, să conducă. Și ceilalți nu s-ar supăra... nu cred că le-au convenit vreodată planurile.

– Știu, dar...

– Destul! spuse Rosemary îndreptându-se spre ușă. Destul! Acum vreau să iau cina! Nu mai vreau să discut despre acest subiect!

Douglas întinse mâna spre brațul lui Vivi. O atinse ușor.

– Îmi pare rău, bătrânico. Am încercat.

Când Rosemary trecu pe lângă ea, Vivi simți că se sufocă de nervi. Îl privi pe

Douglas cum se întorcea să-i deschidă ușa mamei lui și își dădu seama că, în ceea ce-i privea pe cei doi, discuția era terminată, subiectul încheiat. Dintr-odată își auzi propria voce, suficient de puternică să o facă pe Rosemary să se întoarcă și neobișnuit de furioasă.

– Ei bine, sper că veți fi amândoi mulțumiți de voi înșivă, spuse ea, când biata fată se va înstrăina complet!

Trecură câteva secunde până când pricepură la ce se referea.

– Poftim? spuse Rosemary care se ținea de brațul lui Douglas.

– Ei bine, nu i-am spus niciodată adevărul, nu? Nu te uita la mine așa. Nimeni nu i-a spus adevărul despre mama ei. Și apoi ne mirăm de ce a crescut confuză și plină de resentimente. În sfârșit, avea întreaga lor atenție. M-am săturat de toate astea. Douglas, fie o faci moștenitoarea ta și introduci o împuternicire pentru drepturi egale, fie îi spui adevărul despre mama ei, inclusiv ce nu știm. Respira întretăiat, apoi murmură ca pentru sine: Gata, am spus-o.

Urmă o tăcere bruscă. Apoi Rosemary își înălță capul și începu să turuie ca un om cu probleme psihice:

– Vivi, spuse ea, apăsât, familia asta nu procedează așa...

– Rosemary, o întrerupse Vivi, în caz că nu ai observat, eu *fac parte* din această familie! Eu sunt persoana care pregătește masa, care calcă hainele, care ține curățenie în casă și care face asta de treizeci și ceva de ani! Fac parte din această nenorocită de familie!

Douglas rămase cu gura deschisă. Dar ei nu îi pășă. Era ca și când o apucase un fel de nebunie.

– Așa e. Eu sunt cea care îți spală hainele murdare, care este sacul de box al tuturor atunci când sunt prost dispuși, care face curat după animalele de companie ale tuturor, cea care face tot ce-i stă în putință pentru a păstra familia unită! Eu sunt familia asta! S-ar putea să fi fost a doua alegere a lui Douglas, dar asta nu înseamnă că sunt mai proastă...

– Nimeni nu a spus niciodată că tu...

– Și am dreptul la o părere! Eu – de asemenea – am dreptul – la o – părere. Respirația ei era sacadată și-i curgeau lacrimi pe obraji. Suzanna este fiica mea, la fel cum sunt și ceilalți, și m-am săturat, m-am săturat, vă spun, să văd această familie, familia mea, divizată din cauza unor subiecte triviale, precum o casă și câțiva acri nenorociți de pământ! Nu au nici o importanță! Da, Rosemary, comparativ cu fericirea copiilor mei, cu fericirea mea, nu au nici o

importanță! Așa că, Douglas, am spus-o. O faci pe Suzanna moștenitoare cu drepturi egale sau îi spun nenorocitul de adevăr. Își desfăcu cordonul de la șorț, îl scoase pe cap și îl aruncă pe brațul canapelei. Și nu-mi spune „bătrânico“, i se adresă soțului ei. Nu-mi place deloc.

Apoi, sub privirea uimită a lui Douglas și a soacrei, Vivi Fairley-Hulme trecu pe lângă bucătărie, unde bătrânul motan al lui Rosemary atacase cotletul de miel și ieși în lumina amurgului.

Capitolul 14

Ziua în care mama a primit unghii de înger

Unghiile mamei mele erau foarte scurte. Nu și le rosesse niciodată – spunea că atunci când făcea curățenie, își băga mâinile în chimicale de prea multe ori și nu-i mai crescuseră niciodată rezistente după aceea. Chiar dacă își dădea cu cremă în fiecare seară, albul unghiei nu-i mai depășise niciodată buricul degetelor. I se rupeau tot timpul, iar când se întâmpla asta, înjura, apoi spunea:

– Aoleu! Să nu mă spui lui tata.

Și nu i-am spus niciodată.

Uneori, dacă fusesem cuminte, se așeza lângă mine și îmi lua mâinile ca la salon, mi le dădea cu cremă, apoi îmi pilea unghiile. Mă gâdila și chicoteam. Apoi, mă lăsa să aleg una dintre sticlutele ei de ojă și îmi făcea unghiile cu atenție, să nu depășească marginile. După ce îți dai cu ojă, nu trebuie să pui mâna pe nimic o grămadă de timp, pentru că altfel le zgârii, iar ea îmi pregătea o băutură și-mi punea un pai, timp în care eu puteam să-mi zvânt unghiile.

Întotdeauna trebuia să le ștergem înainte de a merge la școală, dar mă lăsa să dorm cu ele făcute cu ojă și uneori în weekend. Când stăteam în pat, îmi ridicam mâinile și-mi mișcam degetele pentru că arătau atât de drăguț, chiar și pe întuneric.

Cu o zi înainte de a muri, mama își făcuse programare la manichiură, să-și pună unghii false. Îmi arătase modelul într-o revistă – erau foarte lungi și aveau vârfulurile albe, dar nu se vedea murdăria, pentru că unghiile tale adevărate erau dedesubt. Spunea că întotdeauna îi plăcuse să aibă unghii lungi, iar acum câștigase niște bani și voia să se răsfete. Nu o interesau hainele, spunea ea, pantofii sau coafurile la modă. Singurul lucru pe care chiar și-l dorea era să aibă unghii frumoase. Îmi dădea voie să o însoțesc după școală. Sunt cuminte, știți. Pot să stau liniștită și să citesc; îi promisesem că nu o să fac gălăgie la salon și mi-a spus că știa, că eram florica ei.

Când m-a luat bunica de la școală și mi-a spus că mama a murit, nu am plâns, pentru că nu am crezut că era adevărat. Credeam că era o greșeală, pentru că mama mă lăsase la clubul de actorie și îmi spusese că va veni să mă ia, să cumpărăm chipsuri și să bem un ceai împreună mai târziu. Când am văzut-o pe profesoară plângând, mi-am dat seama că nu era o glumă. Mai târziu, când bunica mă ținea în brațe, am întrebat-o ce o să facem cu programarea mamei la manichiură. Poate părea amuzant, dar eram îngrijorată că nu va mai ajunge niciodată și știam că era ceva ce-și dorea cu adevărat.

Bunica m-a privit mult timp și m-am gândit că va plânge, pentru că ochii îi erau plini de lacrimi. Apoi, ținându-mi mâinile într-ale ei, mi-a spus:

– Știi ce? Vom avea grijă ca mama ta să aibă unghiile pe care și le-a dorit, să arate bine când va ajunge în rai.

Nu m-am uitat la mama cum era așezată în sicriu, în ziua înmormântării, chiar dacă bunica a spus că arata minunat, ca și când ar fi dormit. Am întrebat-o dacă îi pusese cineva unghiile lungi și mi-a spus că o doamnă drăguță de la salon i le făcuse și că erau foarte frumoase și că, dacă o să mă uit în sus, spre cer, în timpul nopții, probabil o să le văd strălucind. Nu am spus nimic, dar mă gândeam că dacă mama nu cunoaștea pe nimeni care să-i miște mâinile așa cum făceam eu când stăteam amândouă în pat, cel puțin nu ar fi aflat nimeni că fusese femeie de serviciu.

Tatăl meu nu știe să facă unghiile. Am vrut să-l întreb, dar stau cu bunica și ea mi-a spus că o să mi le facă ea când o să se mai calmeze lucrurile. Plânge mult. Am auzit-o când credea că dorm, deși încearcă să pară că are o voce fericită atunci când crede că ascult.

Uneori plâng și eu. Chiar mi-e dor de mama.

Steven Arnold spune că unghiile mamei mele nu mai strălucesc acum. Spune că s-au înnegrit.

De fapt, nu mai vreau să fac asta.

Capitolul 15

Pe vremea când Suzanna era adolescentă, în zile precum aceasta, Vivi ar fi spus că se trezise un pic „întoarsă“. Nu avea nici un motiv palpabil, nu era urmarea unei întâmplări nefericite, ci pur și simplu își începea ziua sub o presiune invizibilă, având impresia că i se înecau corăbiile și era pe punctul de a izbucni în plâns. În astfel de zile, puteai să juri că unele obiecte creșteau (sau se micșorau?) în funcție de situație: o bucată de pâine rămăsese în toaster, iar ea se curentase încercând să o scoată cu o furculiță; descoperise o ușoară scurgere sub o țevă din baie și se lovise la cap de ușa joasă când ieșise; Neil nu scosese gunoiul, așa cum promisese. Dăduse peste Liliane când intrase în magazinul de delicatose, unde se dusese să cumpere o cutie de migdale glazurate, așa cum sugerase Jessie pentru următoarea „dovadă de dragoste“, și fusese nevoită să le înghesuie în geantă ca o hoată, cum și devenise, teoretic, când părăsise magazinul uitând să le plătească. Și când ajunsese, într-un final, la Emporium, fusese acostată de doamna Creek, care îi spusese cu o plăcere perversă că așteptase aproape douăzeci de minute afară și o întrebase pe Suzanna dacă putea să doneze niște mărunțișuri pentru una dintre vânzările caritabile pentru pensionari.

– Nu am mărunțișuri, spusese ea enervată.

– Nu-mi spune tu mie că toate chestiile astea sunt de vânzare, spusese doamna Creek, uitându-se la aranjamentul de pe peretele din spate.

Doamna Creek începuse apoi să povestească despre ceaiurile dansante din Ipswich și cum, atunci când era adolescentă, suplimenta veniturile părinților cosând rochii pentru prietenele ei.

– Când am început să-mi fac propriile haine, era moda New Look, spuse ea. Fuste cloș minunate și mâneci trei sferturi. Se folosea o grămadă de material la fuste. Știi, când a apărut moda asta, lumea era scandalizată. Petrecusem ani întregi făcând economie de material în timpul războiului, vezi tu. Nu se găsea nimic. Nici măcar cupoane. Multe dintre noi mergeau la dans în rochii făcute din draperii.

– Serious? spuse Suzanna, apăsând pe întrerupătoare și întrebându-se de ce întârzia Jessie.

– Prima pe care am făcut-o vreodată era din mătase verde smarald. Era o nuanță minunată, atât de bogată. Seamăna cu ținutele lui Yul Brynner în *Eu și regele* – știi despre ce film vorbesc?

– Nu chiar, recunosc Suzanna. Vrei o cafea?

– Drăguț din partea ta, dragă. Nu mă deranjează să-ți țin companie. Se așază pe scaunul de lângă standul cu reviste și începu să scoată bucăți de hârtie din geantă. Am niște fotografii undeva, să vezi cum arătam. Eu și sora mea. Obişnuiam să purtăm aceleași rochii. Cu o talie atât de subțire de puteai să o cuprinzi cu mâinile. Oftă. Mâinile bărbaților, adică. A mea era foarte subțire. Desigur, trebuia aproape să nu mai poți respira în corset, pentru a avea aspectul dorit, dar fetele vor suferi mereu pentru a fi frumoase, nu-i așa?

– Hm, spuse Suzanna, amintindu-și să scoată migdalele glazurate din geantă și să le pună sub tejghea.

Jessie le putea lua mai târziu. Dacă se hotăra să mai apară vreodată.

– A făcut operație de colostomie, săraca.

– Cum?

– Sora mea. Boala Crohn. Are niște efecte groaznice, chiar îngrozitoare. Poți să porți haine cât de largi vrei, dar trebuie să te asiguri că nu te ciocnești de nimeni, înțelegi?

– Cred că da, spuse Suzanna, concentrându-se să pună cantitatea corectă de cafea în aparat.

– Și locuiește în Southall. Chiar așa... Rețeta dezastrului. Totuși, ar putea fi mai rău, spuse ea. A lucrat pe autobuze.

– Îmi pare rău că am întârziat, spuse Jessie.

Era îmbrăcată cu blugi tăiați, cu ochelari de soare de culoare lavandei pe cap, fiind o apariție vărațică și extraordinar de drăguță. În urma ei venea foarte aproape Alejandro, care se aplecase să poată intra.

– E vina lui, explică ea vesel. A avut nevoie de instrucțiuni să ajungă la o măcelărie bună. Era un pic șocat de cum arăta carnea din supermarket.

– Este șocant supermarketul ăla, spuse doamna Creek. Știi cât am plătit acum câteva zile pentru o bucată de burtă de porc?

– Îmi pare rău, spuse Alejandro, care observase uimirea Suzannei. Îmi este greu să descopăr aceste lucruri când ies din tură. Programul meu nu se potrivește cu nimic.

Privirea lui transmitea un mesaj tăcut, care o făcea pe Suzanna să se simtă liniștită și iritată în același timp.

– O să stau peste program să recuperez, spuse Jessie, aruncându-și geanta sub tejghea. Am auzit totul despre friptura argentiniană. Mai tare, dar se pare, mai gustoasă.

– E în regulă, spuse Suzanna. Nu contează.

Își dorea să nu fi observat schimbul de priviri dintre cei doi.

– Espresso dublu? întrebă Jessie, din spatele aparatului de cafea.

Alejandro încuviință din cap, așezându-se la măsuța de lângă tejghea.

– Vrei și tu unul? o întrebă și pe Suzanna.

– Nu, spuse Suzanna. Sunt bine.

Își dorea să nu fi fost îmbrăcată cu pantalonii aceia. Adunau scame și puf, iar croiala, observase ea, îi făcea să pară ieftini. Și, de fapt, la ce se aștepta? Erau ieftini. Nu-și mai cumpăraseră haine de calitate de când se mutaseră din Londra.

– Noi nu prea mâncăm carne, zise Jessie. Nu în timpul săptămânii, oricum. În afară de cea de pui, este prea scumpă – și nici nu vreau să mă gândesc cum sunt ținuți în cuștile acelea tip baterii. Plus că pe Emma nu o deranjează. Dar îmi place friptura de vită. La masa de prânz, duminica.

– Într-o zi, o să-ți găsesc niște carne de vită argentiniană bună, spuse Alejandro. Noi lăsăm animalele să îmbătrânească. O să vezi diferența.

– Credeam că bovinele bătrâne sunt folosite pentru reproducere, spuse Suzanna și îi păru rău imediat.

– Dar carnea se frăgezește, dragă, spuse doamna Creek. O bați cu o vergea de lemn.

– Dacă este de bună calitate, spuse Alejandro, nu trebuie bătută.

– Ai crede că vaca a îndurat destule.

– Grăsime de vacă, zise doamna Creek. Acum nu mai vezi așa ceva în magazine.

– Nu este același lucru cu untura?

– Putem să vorbim despre altceva? Suzanna începea să se simtă îngreșată. Jessie, ai terminat cafeaua aia?

– Nu ne-ai povestit niciodată, se întoarse Jessie spre Alejandro, aplecându-se peste tejghea, despre viața ta înainte de a veni aici.

– Nu e prea mult de povestit, spuse Alejandro.

– De exemplu, de ce ți-ai dorit să te faci asistent de nașteri. Fără nici o supărare, dar nu este o profesie normală pentru un tip, nu-i așa?

– Ce este normal?

– Dar trebuie să fii destul de împăcat cu latura ta feminină într-o țară misogină ca Argentina pentru a face ceea ce faci. Deci, de ce faci asta?

Alejandro își luă ceașca de cafea și puse două cuburi de zahăr în lichidul gros și negru.

– Îți pierzi vremea într-un magazin, Jessie. Ar fi trebuit să te faci psihoterapeut. La mine acasă este cea mai prestigioasă meserie pe care o poți avea. Alături de cea de chirurg plastician, bineînțeles... Sau poate de măcelar.

Ceea ce era, se gândi Suzanna, în timp ce despacheta o nouă cutie cu pungii, un mod destul de elegant de a nu răspunde la întrebare.

– Tocmai îi spuneam Suzannei că obișnuiam să-mi fac singură rochii.

– Știu, spuse Jessie. Mi-ai arătat pozele. Erau minunate.

– Ți le-am arătat pe astea?

Doamna Creek ținea un teanc de fotografii vechi.

– Sunt minunate, spuse Jessie, îndatoritoare. Ești foarte tare.

– Cred că ne pricepeam mai bine să ne folosim mâinile pe atunci. Fetele din ziua astăzi par a fi... mai puține îndemânatice. Dar atunci trebuia să fim, din cauza războiului și a tuturor problemelor.

– Tu cu ce te-ai ocupat, Suzanna, înainte să deschizi magazinul ăsta? Vocea lui, cu accent puternic, era joasă și liniștitoare. Și-l putea imagina cum consola femeile la naștere. Cine ai fost tu în trecut?

– Aceași persoană care sunt și acum, spuse ea, conștientă în același timp că nu credea ce spune. Trebuie să ies puțin să mai cumpăr niște lapte.

– Nimeni nu rămâne la fel pentru totdeauna, insistă Jessie.

– Eram aceeași persoană... dar cu păreri mai puțin ferme în privința oamenilor care ar trebui să-și vadă de treaba lor, zise ea brusc și trânti sertarul tejghelei.

– Eu vin aici pentru atmosferă, știi, îi mărturisi doamna Creek lui Alejandro.

– Ești în regulă, Suzanna?

Jessie se întinse să-i vadă mai bine expresia feței.

– Sunt bine. Am treabă, OK? Avem multe de făcut astăzi.

Jessie înțelese critica implicită și tresări.

– Peștele ăla, i se adresă ea lui Alejandro, în timp ce Suzanna aranja cămile în mod inutil pe raftul de deasupra tejghelei, cel pe care îl prindeai împreună cu tatăl tău, păun nu știu cum.

– Bibanul-păun?

– Este cunoscut ca fiind rău, nu-i așa?

Doamna Creek tuși încet deasupra cafelei.

Urmă un moment scurt de tăcere.

– Cred că trebuie să fie rău, cum spui tu, ca să supraviețuiască în mediul lui, rosti Alejandro cu un aer nevinovat.

Așteptară până când Suzanna, scăpărând din priviri în direcția lor, închise ușa magazinului după ea. O urmărire cum mergea pe stradă, ca și când se lupta cu un vânt puternic.

Jessie răsuflă ușurată și clătină din cap admirativ spre bărbatul din fața ei.

– La naiba, Ale! Nu sunt singura care mi-am greșit cariera.

*

Părintele Lenny se îndreptă în jos pe Water Lane, se întoarse spre stânga și îi salută prin fereastră pe cei din Peacock Emporium și, văzând fața veselă înconjurată de șuvițe blonde, îi făcu energic cu mâna. Se gândi la conversația pe care o avusese de dimineață.

Băiatul – pentru că era încă un băiat, indiferent cât de matur credea că devenise de când era tată – venise să livreze un radiator la casa parohială. Încălzirea centrală se defectase, iar fondurile diecezei nu puteau fi folosite pentru achiziționarea unui nou sistem. Nu atât timp cât trebuia reparat acoperișul bisericii. Ei îi cunoșteau reputația lui Lenny, știau că se puteau baza mereu pe el; după douăzeci de ani, închideau ochii la orice activitate comercială care ar fi putut părea, la o analiză mai atentă, un pic nepotrivită în comparație cu cele întreprinse de alți slujitori ai bisericii. Deci, furgoneta trăsese pe dreapta, iar Lenny se pregătea să-l întâmpine pe băiat.

Cath Carter îi ceruse inițial sfatul: Cath, care, cu mai multe ocazii, îl invitase la un ceai și la ceea ce numise o „trecere în revistă”, dar, în realitate, pentru a-i cere părerea cu privire la colecția mereu înfloritoare de vânătăi și lovituri „accidentale” ale fiicei sale. Nu era ca și când ea nu ar fi fost temperamentală, spunea, și ar minți dacă ar spune că ea și Ed nu se bătuseră niciodată în toți anii petrecuți împreună, dar situația asta era diferită. El depășise o graniță. Și ori de câte ori încercase să abordeze subiectul cu Jessie, strigase la ea să-și vadă de treabă sau ceva asemănător. „Mamă și fiică, nu-i așa?”, spusese părintele într-o doară. Dar nu prea avea ce să facă. Cath credea că fata s-ar simți ofensată dacă ar auzi că au discutat despre ea, așa că nu îi permitea să o abordeze. Nu era atât de grav, spunea ea, încât să cheme poliția. Pe vremea

copilăriei lui, câțiva bărbați mai în vârstă ar fi mers să-l ia puțin la întrebări pe băiat, să-l scarmene un pic, atât cât să știe că erau cu ochii pe el. De cele mai multe ori funcționa. Dar Ed Carter nu mai era, și nimeni de la asistența socială nu voia să abordeze această problemă minoră. Și nici Cath, nici Jessie nu-și doreau să se implice. Deci, avea mâinile legate.

Până când băiatul apăruse la ușa lui. Pentru că nimeni nu spusese nimic, până la urmă, referitor la o posibilă discuție discretă între *ei* doi.

– Îți place noua ta slujbă?

– Nu e rău, părinte. Ore regulate... Salariul ar putea fi mai bun.

– A, asta e un adevăr universal.

Băiatul se uitase la el, ca și când ar fi încercat să înțeleagă ce intenționase să spună, apoi ridicase radiatorul cu o ușurință formidabilă și îl dusese, așa cum fusese îndrumat, în camera din față, unde ignorase cutiile cu vase la reducere și cu ceasuri deșteptătoare depozitate pe lângă pereți, care acopereau parțial două Fecioare Maria și un Sfânt Sebastian.

– Vreți să-l montez? Durează cinci minute.

– Asta ar fi minunat. Nu mă pricep nici să mânuiesc o șurubelniță. Să caut una?

Băiatul se ridicase în picioare, iar Lenny devenise brusc conștient de puterea acelor umeri, de potențiala forță a mișcărilor pe care acum și le controla.

Ironia era că nu era un băiat rău: în general avea o reputație bună, era politicos, crescut în partea bună a domeniului. Deși nu veneau la biserică, părinții lui erau oameni cumsecade. Fratele lui, își amintea Lenny, plecase în străinătate să facă muncă de voluntariat. Era posibil să aibă și o soră, dar nu-și mai amintea. Dar băiatul nu avusese niciodată necazuri, nu era unul dintre aceia care, ocazional, erau strânși din piață la primele ore ale dimineții de duminică, aproape inconștienți după ce consumaseră cidru ieftin și Dumnezeu mai știa ce. Nu fusese prins niciodată făcând întreceri cu mașini furate, pe drumurile de țară în lumina lunii.

Dar asta nu înseamnă că era *bun*.

Stătea în picioare, privind cum erau montate picioarele metalice de restul aparatului, cum șuruburile și piulițele erau strânse cu eficiență. Apoi, când băiatul apucă radiatorul, pregătindu-se să-l îndrepte, Lenny îi spuse:

– Și femeia ta e mulțumită de noua ei slujbă?

Băiatul nu-și ridică privirea de la radiator

– Ea spune că îi place.

– E un magazin drăguț. E bine să vezi ceva diferit în oraș.

Băiatul mormăi ceva.

– Și e bine și pentru ea să câștige niște bani, fără îndoială. Fiecare mic ajutor contează în ziua de azi.

– Eram bine înainte să începă munca acolo.

Băiatul așeză radiatorul pe covor și lovi cu pantoful, ca și când ar fi vrut să deplaseze ceva.

– Sigur că da.

Afară, două mașini se blocaseră pe strada din spatele cimitirului. Lenny vedea cum fiecare din ele refuza să dea înapoi suficient cât să poată trece cealaltă.

– Trebuie să aibă mult de lucru.

Băiatul se uită la el fără să înțeleagă.

– Este în mod clar o activitate care îți solicită capacitatea fizică mai mult decât pare. Lenny îl privea pe băiat în ochi, încercând să pară mai liniștit decât era. Își alegea cuvintele cu atenție și-i vorbea rar, lăsându-le să aibă un efect puternic. Trebuie să fie, oricum, ținând cont de numărul contuziilor pe care se pare că le are.

Băiatul se ridică, întorcându-și privirea de la preot, apoi privindu-l din nou, cu un sentiment de stânjenală. Se aplecă și își luă șurubelnița, pe care o băgă în buzunarul de sus al hainei. Deși chipul lui trăda puțină emoție, vârfurile urechilor i se înroșiseră foarte tare.

– Trebuie să plec, murmură el. Am și alte livrări de făcut.

– Îți sunt recunoscător.

Se duse după el pe holul îngust.

– Ia-o ușor, continuă părintele Lenny, conducându-l afară pe băiat. Este o fată bună. Cu ajutorul unui bărbat ca tine, sunt convins că va reuși să nu se mai rănească atât de des.

Jason ajunsese pe verandă și se întoarse. Avea umerii căzuți și o expresie amestecată de tristețe și furie pe chip.

– Nu e ceea ce tu...

– Bineînțeles.

– O iubesc pe Jess...

– Știu că o iubești. Și există mereu modalități să eviți astfel de situații, nu-i așa?

Băiatul nu mai spuse nimic altceva. Expiră, ca și când s-ar fi hotărât, apoi s-

ar fi răzgândit să vorbească. Mersul lui, când se îndrepta spre furgonetă, avea ceva arogant.

– Pentru că nu am vrea ca tot orașul să-și facă griji pentru ea, nu-i așa? spuse preotul, făcându-i cu mâna în timp ce se închidea portiera, iar furgoneta supraîncărcată întorcea și intra pe șosea.

Erau momente în care simțea că își dorea o viață mai bună, cu orizonturi mai largi, se gândea Lenny, cu o oarecare satisfacție, întorcându-se spre casa lui neglijată, nerenovată de mult timp, ținând mâna streășină să-și protejeze împotriva soarelui pielea albă. Dar uneori existau beneficii dacă locuiai într-un oraș foarte mic, până la urmă.

Liliane MacArthur așteptase până când plecaseră tinerii, cu rucsacurile aruncate neglijent pe umeri, ajungând rapid în piață cu mersul lor legănat. Apoi, aruncând o privire în interiorul magazinului, pentru a se asigura că era singură, deschise ușa încet și intra.

Arturro era foarte ocupat în spate. Auzind sunetul clopoțelului, strigă că va veni imediat, iar ea rămase stânenită în mijlocul magazinului, printre conserve și paste uscate, ascultând zgomotul frigiderelor și aranjându-și părul.

Când apăru, ștergându-și mâinile de șorțul alb, fața i se luminează de un zâmbet larg.

– Liliane!

Felul în care îi rostise numele îl făcea să sune ca și când ar fi ținut un toast.

Aproape că zâmbi și ea, dar își aminti de ce se afla acolo. Căută în geantă și scose cutia de migdale glazurate, verificând să nu i se fi îndoit colțurile din cauza flacoanelor cu medicamente pe care tocmai le luase pe baza rețetei.

– Voiam doar să-ți mulțumesc... pentru bomboanele de ciocolată și pentru tot. Dar deja este prea mult.

Arturro se uită la ea fără să înțeleagă. Se holbă la cutia pe care i-o întindea, ridicându-și mâna obedient să o ia.

Ea arătă spre cutiile cu bomboane de pe raft, păstrându-și vocea scăzută ca și cum se ferea de ceilalți clienți.

– Ești un om foarte bun, Arturro. Și este... a fost... ei bine, nu am parte de prea multe surprize. Și a fost foarte drăguț din partea ta. Dar eu... aș vrea să înceteze.

Își ținea geanta strâns în brațe de parcă i-ar fi oferit sprijin.

– Vezi tu, eu nu sunt sigură ce... aștepti tu de la mine. Trebuie să am grijă de mama, vezi tu. Nu pot... nu există posibilitatea să o las singură.

Arturro se apropie de ea. Își trecu mâna prin păr.

– Am crezut doar că este corect să îți spun. Totuși, am fost foarte impresionată. Voiam să știi asta.

Vocea lui, când vorbi, era groasă și stângace.

– Îmi pare rău, Liliane...

Ea ridică mâna, cu o expresie îndurerată.

– O, nu. Nu vreau să-ți pară rău... eu doar...

– ... Dar nu înțeleg.

Urmă un moment lung de tăcere.

– Cutiile cu bomboane? Toate cadourile?

El continuă să se uite expectativ la ea.

Ea îi studie chipul.

– Mi-ai lăsat bomboane de ciocolată? În fața ușii?

Vocea ei era insistentă.

Se uită la cutia din mâna lui.

– Sunt de aici... da.

Liliane se înroșise. Se holbă la cutie, apoi din nou la el.

– Nu ai fost tu? Nu mi-ai lăsat nici unul din ele?

El clătină încet din cap.

Liliane își duse inconștient mâna la gură. Aruncă o privire în jur, prin magazin, apoi se îndreaptă spre ușă.

– O! Iartă-mă. Sunt... E doar o neînțelegere. Te rog... uită ce ți-am spus...

Și apoi, încă ținându-se de geantă ca de un colac de salvare, fugi din magazinul de delicatese, zgomotul tocurilor răsunând pe podeaua din lemn.

Pentru câteva minute, Arturro rămase în mijlocul magazinului gol, uitându-se la cutia de migdale glazurate, simțind încă o urmă vagă a parfumului ei în aer. Aruncă o privire spre piața aproape goală, de-a lungul căreia porumbeii se plimbau țațoș, iar ultimele mașini de livrare erau pregătite să plece.

Apoi se uită în sus la cele trei șorțuri albe, abandonate de curând și agățate de cârligul de lângă ușă, iar fața i se întunecă.

*

La câteva sute de metri distanță, Suzanna se pregătea să închidă Peacock Emporium. Jessie plecase cu aproape o jumătate de oră mai devreme și fusese

puțin uimită să observe că Alejandro, care se pare că nu lucrase în acea zi, nu o însoțise. Scrisese mai multe cărți poștale și acum stătea, citind ziarul, uitându-se din când în când spre stradă, cu gândurile departe.

Din anumite motive, prezența lui o făcea pe Suzanna mai predispusă la accidente. Scăpase o vază din sticlă colorată exact în momentul în care i-o oferea unui client și trebuise să o înlocuiască gratuit cu alta. Se împiedicase de ultimele două trepte care duceau spre pivniță și aproape își luxase glezna, după care se așezase pe podea înjurând în tăcere înainte să se ridice și să revină în magazin. Se opărise de două ori folosind aparatul de cafea. În cazul în care el observase asta, nu spusese nimic. Se așezase, își sorbea cafeaua încet și nu spunea nimic.

– Tu nu ai unde să te duci? spuse ea, când nu mai rămăsese nimeni în magazin.

– Vrei să plec?

Suzanna se corectă, înroșindu-se din cauza abordării ei directe:

– Nu, îmi pare rău. Mă întrebam doar ce te așteaptă acasă.

Se încruntă, uitându-se pe fereastră.

– Nu este un loc unde să vreau să petrec prea mult timp.

Avea gene de femeie. Negre, mătăsoase, caligrafice. Nu observase până acum cât de feminini erau ochii lui.

– Spitalul îți plătește chiria?

Tonul ei era aproape interogativ.

– La început, nu.

Ea așteptă.

– Până când au descoperit că mulți dintre proprietarii de pe aici nu vor chiriași „străini“.

Zâmbi, își ridică sprâncenele observându-i îngrijorarea, de parcă ar fi așteptat să se împiedice de un adevăr de mult timp ascuns.

– Tu, Suzanna, ești una dintre puținele persoane pe care le-am întâlnit aici, care nu este nici blondă și nici nu are ochii albaștri.

Felul în care o privea o făcuse să se înroșească. Ieși de după tejghea și începu să alinieze în șiruri drepte borcanele cu nasturi colorați, magneții viu colorați, cutiile cu insigne. Se simțea brusc în defensivă.

– Nu este nici pe departe o națiune ariană. Vreau să spun că nu toată lumea de pe aici ar reacționa așa.

– E în regulă. Îmi plătește spitalul chiria.

Afară, orașul căzuse într-o toropeală de după-amiază târzie. Mamele își conduseseră micile odoare spre casă și acum se împiedicau de ele prin bucătărie, pregătindu-le ceaiul de seară, baia și patul. Pensionarii transportau de la piață sacoșe cu baiere sau cărucioare de cumpărături cu legume în pungi de hârtie, câte o porție de piept de vită sau plăcintă cu carne. Undeva, departe de acolo, străduțele erau pline de forfotă, pregătindu-se pentru ora de vârf, liniile de metrou trepidau sub picioare, barurile și puburile se umpleau, înșesate cu angajații care lucrau în oraș și aveau nevoie să se descătușeze și să bea ceva.

Suzanna se uită prin magazin și se simți copleșită de perfecțiunea atent construită, de nemișcarea de aici.

– Cum suporti aici? întrebă ea.

– Cum suport ce?

Se uită la ea cu capul înclinat într-o parte.

– După Buenos Aires. Micimea orașului. Cum ai spus, proprietarii care se tem de tine pentru că ești *diferit*.

El se încruntă, încercând să înțeleagă.

– Felul în care oricine are o părere despre orice. Felul în care tuturor li se pare normal să-și bage nasul în treburile tale. Ca și când ar trebui să te eticheteze, să te introducă într-o anumită categorie doar să se simtă ei confortabil. Nu-ți lipsește orașul? Nu-ți lipsește libertatea pe care ți-o oferea?

Alejandro își puse jos ceașca de cafea goală.

– Cred că este posibil ca noi doi să avem idei diferite despre libertate.

Ea se simți brusc rușinată și naivă. Nu știa nimic despre Argentina, cu excepția fragmentelor vagi de știri de la televizor; niște revolte, o criză financiară. Madonna în rolul Evei Perón. Doamne, se gândi cu amărăciune. Și îi acuz pe toți ceilalți că nu privesc în exterior.

În fața ei, Alejandro se aplecă să-și ia geanta de sub masă. Aruncă o privire pe fereastră, în care încă se reflecta strălucirea amurgului, pătrate luminoase mișcându-se gradual prin vitrină, scaldând obiectele într-o sclipire aurie pală.

Ceva izbucni înăuntrul Suzannei.

– Locuiește împreună cu cineva, știi.

– Cine?

Era încă aplecat peste geantă.

– Jessie.

El nici măcar nu ezită.

– Știu.

Ea se întoarse și începu să frece chiuveta, furioasă și rușinată.

– Nu sunt o amenințare pentru Jessie.

Era ciudat să spună asta, mai ales din cauza felului emfatic în care o spusese, ca și când ar fi încercat să se convingă singur.

– Nu am vrut să spun... Îmi pare rău.

Își înclină capul spre chiuvetă. Se lupta cu impulsul de a-i spune despre Jason, să-i explice, să încerce să repare gelozia copilărească pe care o arătase. Nu voia ca el să o vadă așa cum părea să o facă. Dar, dacă i-ar fi dat explicații despre relația lui Jessie, ar fi însemnat că era la fel ca oamenii pe care îi criticase – aceia care făceau negoț cu secrete de familie de parcă ar fi fost un fel de monedă socială.

– Am urât să locuiesc aici până când am deschis magazinul ăsta, spuse ea brusc, lustruind robinetele. Eram o fată de la oraș, știi? Îmi place zgomotul, agitația, anonimatul. Este prea greu să trăiești în locul în care ai crescut – un oraș mic ca acesta. Toată lumea știe totul despre tine – părinții, unde te-ai dus la școală, unde ai lucrat, ce relații ai avut. Cum ai căzut de pe scaunul de pian la serbarea școlară.

Îi simțea privirea, iar cuvintele se rostogoleau, de neoprit, în timp ce, într-o parte îndepărtată și lucidă a minții ei, se întreba de ce avea această nevoie disperată de a umple tăcerea.

– Și, vezi, pentru că oamenii știu lucrurile care ți s-au întâmplat – unele dintre ele, cel puțin –, înseamnă că își închipuie că te cunosc. Își închipuie că știu cine ești. Nu ai voie să fii altcineva. Aici sunt aceeași persoană ca la doisprezece, treisprezece și șaisprezece ani. Prinsă în aspic. Așa mă văd ei. Iar chestia amuzantă este că știu că sunt cu totul și cu totul altcineva.

Se opri, cu mâinile pe marginile chiuvetei, își clătină ușor capul, ca și când încerca să scape de un bâzâit din urechi. Trase aer în piept și încercă să-și adune gândurile. Sunase ridicol, chiar și față de ea însăși.

– Oricum. Magazinul a schimbat toate astea, spuse ea. Pentru că, chiar dacă nu pot fi altcineva, magazinul poate. Poate fi orice vreau eu să fie. Nimeni nu are nici o așteptare de la el. Știu că nu este ideea tuturor despre... o afacere comercială. Știu că o mulțime de oameni de aici cred că este o prostie. Dar are... are...

Nu era sigură ce încerca să spună.

O mașină întorsese încet pe stradă.

– Am văzut-o la spital, spuse Alejandro, stând în picioare, cu geanta pe umăr. Uneori mă duc jos și aduc mamele sus din zonele A și E cu un scaun cu rotile. Pe cele care nu mai pot merge. Am văzut-o... așteptând.

Suzanna își vedea imaginea reflectată – contorsionată și inversată în oțelul inoxidabil al robinetelor.

– Știi... că îl iubește pe Jason, spuse uitându-se în jos.

Apoi, când nu mai primi răspuns, se uită la el...

El o privea. Își așază scaunul sub masă cu grijă.

– Știu doar ce văd. Ridică din umeri. Nu așa îmi imaginez eu iubirea.

– Nu, spuse Suzanna.

În sfârșit, se uitau unul la altul. El își odihnea mâinile pe spătarul scaunului. Fața îi era umbrită, astfel încât ea abia își putea da seama de expresia lui.

Zgomotul ușilor trântite ale unei furgonete distruse vibrația nevăzută care plutea în aer. Alejandro se uită pe fereastră, apoi spre ea, privindu-se ochi în ochi câteva secunde, înainte să se întoarcă spre ușă.

– Mulțumesc pentru ospitalitate, Suzanna Peacock, spuse el.

Capitolul 16

Douglas închise ușa în spatele lui și se uită la câinele soției cu un sentiment de frustrare. O căuta pe Vivi, se plimbase cu animalul în jurul grădinilor, în speranța că o va găsi, continuase pe lângă noile birouri și până la curtea lăptăriei și chiar prin păduricea din spatele depozitelor de cereale. Câinele nu reușise să găsească nici o urmă.

„Poate că am nevoie de un câine antrenat special pentru a-mi localiza soția“, se gândi el, scăpându-i un oftat ironic. Fusese atât de ocupată în ultima vreme, îi lăsase mâncarea însoțită de bilețele politicoase, venea târziu la culcare, după ce descoperise o mulțime de lucruri urgente de făcut în locuri nefolosite ale casei. Nu era sigur niciodată unde ar fi putut fi. Sau în ce stare de spirit s-ar fi aflat în momentul în care ar fi găsit-o. Se simțea dezorientat din cauza nedreptății situației.

Câinele stătea la picioarele lui și scheună când se împiedică de el. Mama lui, din spatele ușii anexei, strigă de două ori să verifice dacă era el. Se prefăcu că nu o auzise: nu voia să fie trimis să-i mai facă vreun comision. Era obosit fiindcă fusese nevoit să o conducă pe Rosemary de două ori în oraș în acea dimineață – a treia oară într-o săptămână. Mama lui, încă furioasă din cauza izbucnirii lui Vivi din urmă cu o săptămână, nu mai întreba unde era, ca și când revolta nurorii ei încălcase o regulă nescrisă care o făcuse invizibilă. Dacă nu l-ar fi afectat atât de tare, l-ar fi amuzat. De asta, înțelesese el stânjenit, se plânsese soția lui în ultimele luni. Asta și mirosul vag, dar extrem de neplăcut, care se impregnase pe scaunul pasagerului din Range Rover.

Douglas ignoră câinele, care stătea cuminte, ascultând de o comandă inexistentă, cerșind tăcut ceva resturi, și luă bilețelul de pe masa de bucătărie. Nu fusese acolo când plecase de dimineață de acasă și nici în urmă cu o oră când se întorsese să o aducă pe Rosemary, iar vederea lui îl deranja și îl întrista în același timp, ca și când căsătoria lui fusese confiscată de doi străini imaturi.

Vivi, îl informa bilețelul scris caligrafic de mână, va fi plecată pentru o vreme. Prânzul lui și al lui Ben era în cuptor și trebuia încălzit doar douăzeci de minute. Ea nu putea, se pare, să garanteze că va fi la fel de punctuală.

Reciti bilețelul, apoi îl mototoli cu mâna lui mare și îl aruncă prin bucătărie, iar câinele alergă după el pe dalele de piatră.

Apoi, observând cheia de la mașina ei în cuier, aruncă o privire pe fereastră, își îndesă șapca pe cap și ieși din casă pe ușa de la bucătărie, ignorând vocea poruncitoare care îi striga numele.

Alejandro scoase scrisoarea par avion din cutia poștală, observă ștampila familiară și o băgă în buzunar, în timp ce mergea obosit prin curtea spitalului, îndreptându-se spre patul de acasă, după douăzeci și două de ore de când îl văzuse ultima dată. Încă ar fi putut fi transferat pe tura de noapte, dar, în timp, spitalul atrăgea atenția cu orice ocazie că era o organizație care oferea șanse egale, el fusese norocos în ceea ce privește locuința datorită sexului său. Se convenise că asistentele și moașele nu s-ar simți în largul lor să împartă spațiul cu un bărbat, indiferent cât era el de politicoș. Când devenise evident că era o problemă să-și găsească o locuință în oraș (majoritatea proprietarilor păreau să se aștepte la ceva diferit atunci când fusese menționat cuvântul „moașă“), cineva venise cu soluția de a i se oferi ceea ce ar fi trebuit să fie apartamentul îngrijitorului, dacă spitalul ar fi angajat unul pentru întreținerea blocului asistentelor medicale. Ar fi fost posibil să fie nevoie să repare o chiuvetă defectă sau să schimbe o siguranță defectă, glumise administratorul blocului, iar Alejandro ridicase din umeri. Nu-și permisesese propriul apartament acasă. Nu știuse la ce să se aștepte când sosise, dar două dormitoare și o bucătărie suficient de mare în care să aibă loc o masă păreau un schimb echitabil pentru câteva activități neplăcute.

Și totuși, după câteva luni de stat cu chirie, Alejandro își dăduse seama că apartamentul îl deprima, chiar și într-o zi ca aceea, în care era inundat de lumina soarelui. Nu înțelesese niciodată capacitatea, întâlnită atât de des în rândul femeilor, de a-și pune amprenta asupra unui loc și, fiind vorba despre o situație temporară, nici măcar nu avea voință să încerce. Decorul banal în nuanțe de bej și mobilierul solid îl făceau să se simtă neiubit și inutil. Pustietatea lui era accentuată în mod constant de sunetul pașilor și al vocilor femeilor care chicoteau coborând și urcând scările. Doar alte două persoane mai văzuseră interiorul apartamentului: asistenta pe care fusese atât de imprudent încât să o aducă acasă în primele săptămâni (și care de atunci îl ignora de fiecare dată când treceau unul pe lângă celălalt) și, mai de curând, o tânără spaniolă de la școala de limbi străine din oraș, pe care o întâlnise într-

un tren și care îl informase, într-un moment în care, în mod normal, el ar fi uitat unde se afla, că avea un prieten, după care plânsese aproape trei sferturi de oră. Bani pe care îi dăduse pentru a pleca acasă cu taxiul, reflectă el, ar fi hrănit o familie argentiniană de patru persoane timp de o lună.

„Când am plecat“, se gândea el mai des decât ar fi vrut, „am luat în calcul doar problemele de care doream să scap.“

El își turnă un pahar de ceai cu gheață și se așeză pe canapea, sprijinindu-și o pernă sub cap, conștient de mirosul vechi de transpirație de pe haine. Îl dureau oasele de oboseală: cea de-a doua mamă din sală era supraponderală și se aruncase prin cameră ca un elefant nebun, în timp ce el se presupunea că trebuia să o susțină. Ca întotdeauna, simțise doar o mare ușurare în momentul nașterii. Abia acum, câteva ore mai târziu, se vedeau vânătăile și simțea durerea. Scoase scrisoarea din buzunar și studie adresa. Promise puține și încă i se părea ciudat să-și vadă numele printre cuvintele englezești nefamiliare.

Fiule, aveam de gând să scriu că totul este bine aici, dar îmi dau seama, cu sinceritate, că acest lucru este valabil doar în privința unor aspecte. Tatăl tău, slavă Domnului, este unul dintre ele. Se vorbește despre formarea unui nou guvern, dar nu văd cum s-ar putea schimba lucrurile. Există acum două „consilii de vecinătate“ lângă noi, iar mulți dintre vecinii noștri au participat la noile proteste – agitând cheile în fața clădirilor Guvernului. Nu înțeleg cât bine va aduce acest lucru, dar Vicente Trezza, care avea birourile lângă mine, este acolo zi și zi cu chei, oale, orice obiect care va face zgomot. Mă tem că îi va fi afectat auzul. Mama ta refuză să iasă din casă, de când supermarketul local a fost jefuit de o mulțime de la periferia orașului. Nu înțelege greșit relatarea mea, fiule. Sunt încântat să pot spune că tu te descurci bine în Anglia. Aștept cu nerăbdare excursia noastră la pescuit de somon.

Tatăl tău

P.S. Am o programare să-i fac o intervenție unei doamne care mi-a cerut să-ți amintesc de ea: Sofia Guichane. Este căsătorită cu escrocul ăla de Eduardo Guichane, cel de la televizor. Voia o liposucție și o mărire a sânilor. Am fost de acord doar cu liposucția, deoarece crede că s-ar putea să rămână însărcinată în curând. Plus că are niște sâni fantastici. Nu-i spune mamei tale că am zis asta.

Băiatul meu, draga mea mamă (Dumnezeu să o odihnească în pace) obișnuia să spună: „În Argentina, dacă scuiți pe pământ, florile cresc și înfloresc“. Acum, îi spun lui Milagros: Strânge bagajele și pleacă. Plâng după tine în fiecare zi. Santiago Lozano a reușit să se angajeze la o bancă elvețiană și-i trimite tatălui său bani în fiecare lună în dolari. Ana Laura, fiica lui Duhalde, pleacă în SUA să locuiască împreună cu sora tatălui ei. Nu cred că-ți mai amintești de ea. În curând, nu cred că nu vor mai rămâne tineri pe aici.

Nora lui Milagros așteaptă gemeni. Mă rog ca atunci când te vei întoarce în Argentina să mă faci bunică. A mai rămas puțină dragoste în viața mea și tot ce îți cer este ceva care să merite să o ofer.

Îți voi trimite câteva pliculețe de Mate, așa cum mi-ai cerut (am trimis-o pe Milagros la supermarket, dar a spus că rafturile erau goale). Între timp, peste oceanele care ne separă, îți trimit un dar prețios. Să-ți amintească de familia ta. Să fii sănătos. Și fii atent la englezoaice.

Cu dragoste,

Mama ta

Alejandro se întreba dacă mama lui nu cumva începea să uite. Încercase să-și amintească dacă găsisese niște pliculețe în cutia poștală, dar, chiar și nedormit cum era, era sigur că nu fusese decât o scrisoare. Într-un fel, spera să fi uitat ea: îl făcea să se simtă vinovat când îi trimitea cadouri, chiar și pliculețele ieftine cu băutura lui preferată. Întoarse scrisoarea pe toate părțile și se frecă la ochi. Apoi luă plicul și, după un moment de gândire, îl deschise.

Acolo, cuibărită într-un colț, ușoară ca o pană, atât de imaterială încât nici nu observase. Legată cu o fundiță roz. O șuviță din părul Estelei.

Alejandro închise plicul și îl puse înapoi pe masă, cu inima bătându-i foarte tare. Uitase de oboseală, se ridică în picioare, se așeză înapoi, după care se ridică din nou și se îndreptă spre televizor înjurând. Se holbă la ecran timp de câteva minute, apoi aruncă o privire prin cameră, ca și când ar fi căutat un detaliu pe care îl ratase. Apoi, luându-și cheile, părăsi apartamentul.

Vivi își ținea mâna streășină la ochi să se apere de soare, în timp ce o siluetă familiară se îndrepta spre ea, devenind din ce în ce mai mare și mai clară pe măsură ce se apropia, doar mersul fiind puțin mai rigid decât cel al bărbatului cu care se căsătorise cu treizeci de ani în urmă.

El se opri, ca și cum i-ar fi cerut permisiunea, apoi se așeză lângă ea, curățându-și niște semințe rătăcite de pe pantaloni.

- Prânzul tău e în cuptor, spuse ea.
- Știu. Mulțumesc. Am găsit bilețelul.

Ea purta ochelari de soare. Se întoarse să admire priveliștea, trăgându-și fusta peste genunchi, ca și când ar fi stânjenită să i se vadă pielea dezgolită.

- O zi bună pentru asta. Să stai afară, vreau să zic.

Ea privea spre linia orizontului îndepărtat, apoi goni o muscă aflată la câțiva centimetri de nas.

Vocea lui Douglas era binedispusă, normală.

- Nu te vedem prea des pe aici.
- Nu, probabil că nu.
- Ai făcut un picnic sau ceva de genul ăsta?
- Nu. Doar m-am gândit să stau puțin aici.

Douglas procesă această informație câteva minute, privind o pasăre care se rotea deasupra capetelor lor.

– Uită-te la cer. Vorbea încet. Te surprinde în fiecare vară, nu-i așa? Un cer de un albastru atât de intens ca acum.

- Douglas, ai bătut atâta drum ca să-mi vorbești despre vreme?
- Hmm... nu.

Ea așteptă.

– De-abia am ieșit... Mama vrea să știe dacă poți să-i duci motanul la veterinar la un moment dat.

- A făcut programare?
- Cred că spera să faci tu.
- Și există vreun motiv pentru care ea sau chiar tu să nu puteți face asta?

Se uită la ea, prins pe picior greșit de tonul ei dur, apoi spre câmpul colorat în nuanțe mohorâte.

- Am destul de multă treabă în perioada asta... draga mea.
- Și eu am, Douglas.

Pe câmp, se vedea mergând în sus și în jos, o fiară agricolă roșie, uriașă, cu brațele ei mari ridicând nori de praf deasupra rândurilor ordonate și însămânțate. Se pare că șoferul îi observase și își ridică mâna în semn de salut.

Douglas îi răspunse absent la salut. În timp ce lăsa mâna în jos, oftă.

– Știi, Vivi, nu poți să ne comanzi tuturor cum ar trebui să ne comportăm. Își lăsa capul în jos pentru a verifica dacă îl auzise. Vee?

Ea își puse ochelarii de soare pe cap, lăsând să i se vadă ochii roșii și obosiți.
– Nu comand nimănui nimic, Douglas. Nu-ți comand nici ție, nici lui Rosemary, nici Suzannei, nici măcar câinelui ăstuia tâmpit.

– Nu am vrut să spun...

– Încerc doar să țin lucrurile sub control. Și a fost bine până acum.

– Dar?

– Dar acum nu mai e bine.

El așteaptă câteva momente.

– Ce vrei să fac eu?

Ea trase aer în piept, ca și când se pregătea să susțină un discurs învățat pe dinafară.

– Vreau să accepți că mama ta este responsabilitatea ta și să o faci să înțeleagă că nu pot să mai fac față... *problemelor* ei singură. Vreau să mi se ceară părerea cu privire la chestiunile care afectează această familie, chiar dacă tu sau mama ta credeți sau nu că am dreptul. Vreau să simt – din când în când – că nu sunt doar o piesă de mobilier.

Ea îi studie expresia feței, cu ochi cercetători și intenși, ca și când l-ar fi provocat să sugereze că era vorba despre ceva hormonal.

– Eu... Eu nu m-am gândit niciodată că tu...

Ea își îndepărtă o șuviță de păr de pe față.

– Vreau să delegi mai multă responsabilitate în ceea ce privește conducerea domeniului.

– Ce?

– Aș vrea să petrecem mai mult timp împreună. Singuri. Înainte să fiu prea bătrână să mă mai bucur de asta.

„Și dacă tu nu vrei asta“, își spuse ea în tăcerea care se lăsase, „o să-mi confirmi teama pe care am avut-o în toți acești ani.“

El se așeză și privi în depărtare. Vivi închise ochii, încercând să nu interpreteze în nici un fel tăcerea soțului ei, încercând să-și adune forțele pentru a continua.

– Cel mai important, Douglas, este că trebuie să o aduci pe Suzanna înapoi, spuse ea încet. Trebuie să o faci să se simtă la fel de importantă ca și ceilalți.

– Mă voi asigura că Suzanna va beneficia de o parte egală din punct de vedere financiar...

– Nu, m-ai înțeles greșit. Nu e vorba despre bani. Trebuie să-i dai Suzannei sentimentul că face parte din familie, sentimentul de apartenență.

- Nu am discriminat-o niciodată...
- Tu nu mă auzi, Douglas...
- Mereu am iubit-o pe Suzanna la fel... știi că așa e.

Vocea îi era furioasă, justificativă.

- Este vorba despre Athene.
- Cum?

– Trebuie să încetezi să te mai porți ca și când Athene este un cuvânt murdar.

„Nu pot fi o persoană bună“, își spuse Vivi în gând. „Rosemary mi-a demonstrat asta. Dar, măcar într-o privință, pot să fac ceea ce trebuie. Pot să-mi înfrânez resentimentele și să fac ceea ce trebuie.“ Dintr-odată, își aminti cum îi fusese prezentată oficial lui Athene la prima nuntă a lui Douglas. Cum fata, de un rafinament neobișnuit și spectral în rochia de mireasă, îi zâmbise vag și se uitase direct prin ea. Ca și când ar fi fost invizibilă.

Alături, se oprise zgomotul mașinii agricole, lăsând să se audă doar foșnetul adierii, zumzetul albinelor, păsările și traficului îndepărtat.

El o luă de mână. Deschise ochii, simțind asprimea familiară, degetele lui rigide printre ale ei. Lângă ea, Douglas tuși ținându-și mâna liberă în dreptul gurii.

– Nu știi dacă va fi ușor de explicat, Vee... dar m-ai înțeles greșit. Nu o urăsc. Chiar și după tot ce a făcut. Se uite la soția lui, cu maxilarul încleștat de amintirea durerii. Ai dreptate... n-am vrut niciodată să vorbesc despre Athene... nu pentru că m-a făcut să sufăr, nu pentru că mi-a fost teamă că aș fi făcut-o pe Suzanna să se simtă diferită de ceilalți... Poate că a fost și asta, într-o anumită măsură, dar m-am comportat așa, în primul rând, pentru că nu am vrut să te rănesc. Indiferent dacă a vrut sau nu, ea le-a făcut rău multor oameni. Tu... ne-ai protejat pe toți, în toți acești ani. Ai ținut familia împreună... Eu... Șovăi și-și trecu mâna prin părul rar. Te iubesc, să știi. Degetele lui se încleștară în jurul alor ei. Chiar te iubesc. Și nu am vrut ca ea să aibă ocazia... să te distrugă și pe tine.

Stătea singură afară, cu picioarele lungi și albe întinse la soare, cu fața îndreptată spre cerul albastru nesfârșit, bucurându-se cumva răutăcios de absența clienților. Doamna Creek stătuse aproape o oră să-și bea cafeaua cu lapte, mormăind pe ascuns că nu primea biscuiți, în timp ce Jessie vorbea întruna despre niște costume pentru o piesă de teatru de la școală pe care

trebuia să le facă, până când Suzanna le trimise pe cele două să se ocupe de el. Nu era o după-amiază potrivită pentru muncă. Prea cald. Prea mare umezeală. Ca și când soarele făcea ca orice mișcare să fie un efort prea mare chiar și pentru a fi luat în considerare. Mi-am pierdut obiceiurile pe care le aveam la Londra în privința anumitor lucruri, se gândea ea, observând cum și alți comercianți își așezaseră scaunele afară, lenevind pe treptele magazinelor, părând că nu le pasă de lipsa clienților, mulțumiți să se bucure de acest moment, de discuțiile cu persoane care ar fi putut sau nu, la un moment dat, să se hotărască să cumpere ceva. Încă întâmpina probleme în a-i explica asta lui Neil: în capitală, magazinele creșteau și scădeau în funcție de profit și pierdere, erau judecate după cifre și noțiuni precum numărul de clienți, cifra de afaceri și expunere. Aici, se gândea ea, amintindu-și discuția cu Jessie, erau ca un fel de serviciu public. Un punct central pentru persoanele care adesea duceau vieți solitare.

Când îl văzu, cu mersul lui prea sigur, prea hotărât pentru acea după-amiază toropitoare, își scoase picioarele de sub ea și își aranjă cămașa, ca și când ar fi fost surprinsă făcând un lucru interzis. De la capătul străzii, îi făcu semn că nu trebuia să se ridice din cauza lui, dar, până să ajungă la magazin, ea dispăruse înăuntru, pregătind deja aparatul de cafea în atmosfera răcoroasă.

Îi fu greu să-și ridice privirea când îl auzi intrând. Când se uită totuși la el, cu o expresia neutră, văzu că arăta îngrozitor, nebărbierit, cu ochii încercănați de oboseală.

– Espresso?

– Da. Nu. Mai ai ceai cu gheață?

(Îl introdusese în meniu când începuse să scadă vânzarea cafelei din cauza căldurii.)

– Sigur.

Pentru cineva ale cărui mișcări erau în mod normal atât de calculate, al cărui comportament era atât de calm, părea agitat, incapabil să se liniștească.

– Te deranjează dacă fumez? întrebă el când ea îi întinse paharul înalt.

– Nu dacă mergi afară.

El privi pachetul de țigări nedesfăcut pe care îl ținea în mână, apoi strada luminoasă, părând că se hotărâse să nu mai fumeze.

– Jessie nu e?

– A plecat acasă să facă un costum de margaretă.

El își ridică sprâncenele, dar nu părea în stare să o urmărească, așa că Suzanna se simți prost că adusese subiectul în discuție. Își bău paharul de ceai cu gheață cu înghițituri mari, după care mai ceru unul.

Poate că era din cauza luminii de afară și, pentru că înăuntru era mai întuneric, magazinul părea că se micșorase. Suzanna își dădu seama că își conștientiza foarte intens propriile mișcări, felul în care se plimba în jurul tejghelei, forma pe care o luau degetele în timp ce turna al doilea pahar de ceai cu gheață. Se uita la el pe ascuns, observându-i tricoul necălcăt, cu urme de transpirație. Pe lângă delicatețea parfumului de săpun, a vazelor cu frezii de pe tejghea, era o imagine aproape agresiv de masculină și deranjantă. Dintr-odată, își dori să fi fost și alți clienți în magazin.

– Fumează aici dacă vrei, spuse ea jovial. O să deschid ușa!

El își mângâie bărbia.

– Arăți de parcă ai avea nevoie de o țigară.

– Nu. Nu chiar. Nu mai fumez. Nu știu de ce le-am cumpărat.

– Ești bine? spuse ea, împingând paharul spre el.

El trase aer în piept suspinând adânc.

– Ai avut o tură dificilă?

– Cam așa ceva.

– O să fiu afară, spuse ea și, neștiind de ce simțise nevoia să-l lase acolo, se întoarse încet în lumina soarelui.

Dacă ar fi observat-o vreun trecător, Suzanna i s-ar fi părut relaxată, așa cum stătea sprijinită de masă, sorbind din paharul de apă cu gheață și urmărindu-i pe locuitorii orașului mergând încet în drumul lor spre piață. Dar ea percepea în mod dureros fiecare minut, simțea sau își imagina că simțea pe spatelul ei fiecare privire pe care i-o arunca silueta încrețită din magazin. Așa că, atunci când, în cele din urmă, ieși și se așeză lângă ea, trebui să reziste nevoii de a trage aer în piept, ca și când ar fi fost supusă unui examen dificil.

– Cine e?

Părea mai relaxat, remarcă ea. Îi dispăruse strălucirea aproape de nebun din privire.

– Fata din tablou. Nu ești tu. E sora ta?

Suzanna clătină din cap.

– Nu, e mama mea. Mama mea adevărată.

De data asta, își găsi ușor cuvintele.

- Nu ții tabloul acasă?
- E complicat. El o privea. Era la casa familiei mele. Casa tatălui meu. S-a recăsătorit. Când m-am mutat aici, mi l-au dat mie.
- Nu l-au vrut acolo?
- Nu știu dacă este vorba despre asta...
- Nu îl vrei acasă.
- Nici asta... E... Doar că nu se mai potrivește nicăieri.

Conversația devenise mai puțin plăcută. Își dori să fi lăsat tabloul cu fața spre perete. Se ridică de pe scaun, își luă pălăria cu boruri largi pe care o ținea în apropiere pentru a-și protejeza pielea și și-o aranjă pe cap, astfel încât să-i umbrească fața.

- Îmi pare rău. Nu am vrut să te jignesc...
- Oh, e în regulă. Probabil că Jessie ți-a spus. Știu că Jessie îți spune – se corectă – le spune tot tuturor. Doar că eu și tata avem o relație dificilă. Și lucrurile sunt un pic complicate în acest moment.

Își mutase scaunul în fața ei. Se mișcase și ea ușor, dându-și seama că ar fost nepolitic să stea cu spatele la perete. Se lupta cu un sentiment conflictual, pe de o parte, dorindu-și să-l lase acolo, pur și simplu, iar pe de alta, simțind nevoia, aproape viscerală, de a-i explica situația.

- E vorba despre moștenire, spuse ea în cele din urmă. Cine ce primește.
- El o privi atent.
- Familia mea deține un mare domeniu. Tatăl meu nu vrea ca eu să-l moștenesc. Îl va primi fratele meu mai mic. Probabil că și la tine, în Argentina, este aceeași problemă?

– În Argentina, asta nu reprezintă nici o o problemă, zâmbi el însuflețit. Băieții primesc totul.

- Cu siguranță, m-am născut într-o țară greșită. Sau tatăl meu.
 - Te deranjează?
- Se simți puțin stânjenită.
- Crezi că sunt lacomă, nu? Să mă supăr din cauza a ceva pentru care nu am muncit să-l câștig?
 - Nu...

Suzanna ascultă ca propriile cuvinte să reverbereze pentru a-și da seama cum trebuie să-i fi sunat lui.

- Nu sunt o persoană lacomă.
- El așteptă să continue.

– Adică îmi plac lucrurile frumoase, desigur, dar nu e vorba despre bani. Este... este vorba despre modul în care mă vede.

I se părea că intensitatea cu care el o asculta era aproape de nesuportat. Își mută privirea, dându-și seama că i se terminase apa.

– Uneori cred că se întâmplă asta pentru că semăn cu ea. Am văzut și alte poze, știi, și arăt exact ca ea.

Își privi brațele albe, care nu se bronzau niciodată și vârfulurile părului drept și negru care-i ajungea până la umeri.

– Așa?

– Mă simt de parcă m-ar face să plătesc.

El îi atinse mâna, atât de ușor, încât, după aceea, se trezi uitându-se la locul unde se întâlnise pielea lor, ca și când nu ar fi fost sigură că se întâmplase în realitate.

– Pentru că nu ești mama ta?

Ochii Suzannei se umpluseră în mod inexplicabil de lacrimi. Își mușca buzele, încercând să și le stăpânească.

– N-ai înțelege.

Schiță un zâmbet, simțindu-se stânjenită de această răbufnire emoțională.

– Suzanna.

– Pentru... că sunt vinovată. De moartea ei. Din cauza mea a murit. Vocea ei devenise dură, casantă, iar zâmbetul îi împietrise pe buze. A murit la naștere, știi. Nimeni nu vorbește despre asta, dar asta e adevărul. Încă ar mai trăi și acum, dacă nu aș fi fost eu. Ea își șterse nasul. Îmi pare rău, zise ea ferm. Nu știu de ce îți spun toate astea. Poate pentru că ești asistent la naștere. Ai văzut așa ceva întâmplându-se... Oricum... De obicei nu reacționez așa.

Strada era pustie, iar soarele arunca o strălucire metalică pe dalelor de piatră. Se întoarse spre el, cu un zâmbet curajos și luminos.

– Este doar o moștenire, nu-i așa?

Dintr-un motiv pe care nu îl înțelese, el îi luă ușor mâna într-ale lui, își lăsă capul pe degetele lor împreunate și și-l odihni acolo, ca într-o rugăciune. Ea îi simți atingerea pielii, duritatea electrizantă a frunții osoase și lacrimile i se uscară în urma acestui gest ciudat al lui.

Când, într-un final, își înălță capul, ea se gândi că ar putea să-și ceară scuze. În schimb, el încuviință din cap, aproape imperceptibil, ca și când fusese ceva ce deja știa și așteptase în tot acest timp ca ea să-i spună.

Suzanna, uitând de politețe, își retrase mâna, ținând-o la piept ca și când s-

ar fi ars.

– Eu... mă duc să mai aduc ceai, spuse ea și alergă în siguranța magazinului.

Alejandro mergea înapoi spre spital, ca și când ar fi mers printr-o ceață groasă. Se afla la doi kilometri și ceva, dar era atât de obosit încât îi venea să vomite. O luase pe scurtătură, pe domeniul Dere, picioarele mișcându-i-se mecanic pe pavajul încins. Ea îi strigase de trei ori numele înainte să o audă.

– Doamne, ești frânt.

Jessie și fiica ei se țineau de mână, cu fețele vesele și radioase, la fel ca soarele. Se simți ușurat să le vadă atât de bine dispuse și în formă.

– Am făcut costume pentru piesa de la sfârșitul trimestrului. Doamna Creek ne-a ajutat.

Emma ridică o sacoșă de plastic.

– Acum mergem în parc. Poți veni dacă vrei. Să o dai pe Emma în leagăn. Eu nu pot momentan, spuse Jessie. M-am lovit la mână.

Ar fi vrut să spună ceva – se gândise adesea la asta –, dar creierul lui nu gândea limpede și nu avea încredere că va transmite mesajul pe care și-l dorea.

– Îmi pare rău, spuse el. Nu te-am auzit prea bine.

Părul ei strălucea negru-albăstriu în soarele după-amiezii. Ochiul de un albastru-verzui, când se uitase la el, erau furioși, ca și când l-ar fi certat pentru o greșală anterioară. Încă îi simțea pielea atingând-o pe a lui, rece și translucidă ca roua.

– De-abia te poți ține pe picioare, săracul de tine. Uită-te la el, Ems. Doarme în picioare. De ce nu te duci acasă? Ți-a crescut barba.

Copilul se învârtea în jurul unui stâlp, lovea din picioare cu exuberanța neliniștită a tinereții, îndreptându-se către leagănele colorate din parc, care se vedeau dincolo de copaci.

„N-am întâlnit-o niciodată“, se gândi el. „Știu că nu este posibil să o fi întâlnit-o vreodată. Atunci de ce...?“

– Ce bebeluși au venit astăzi pe lume?

Jess mângâia părul fiicei sale.

– Lasă-l, Ems. E prea obosit să vorbească despre bebeluși acum. Hai, Ale. Du-te acasă. Dormi puțin.

– Nu știu... murmură el atât de încet, încât, după cum îi spusese mai târziu mamei sale, nu era sigură dacă auzise bine. Și nici atunci nu era sigură ce

intenționase să spună. Nu cred că știu unde îmi este casa.

Ajunse acasă mult timp după Neil, când umbrele începuseră să se lungească, deoarece lumina serii de vară se întindea aproape indecent de târziu. Casa arăta idilic, fără nici un efort din partea ei, cu florile de clematite care cădeau în cascadă deasupra pergolei, lumina roșiatică a soarelui învăluind plantele perene care se încăpățâneau să iasă din ronduri, dedițel, crețișoară, degețel violet, roz și albastru, nederanjate de lipsa plivitului sau a îngrășămintelor.

Ea nu observă nimic din toate astea. Intră în casă, găsindu-l cu picioarele pe măsuța de cafea și cu ochii pironiți în televizor.

– Tocmai mă pregăteam să te sun, spuse el ridicând telecomanda. Ești (a) blocată în trafic, (b) ai o promoție anticipată de Crăciun de care nu mi-ai spus, (c) ai rămas blocată sub o piesă grea de mobilier și nu ai reușit să ajungi la telefon? Își mută privirea de la televizor și zâmbi spre ea, trimițându-i o bezea. Ai cina în cuptor. M-am gândit că o să-ți fie foame. Îmi pare rău, eu am mâncat mai devreme.

– Ce este?

– Nimic deosebit. Spaghete bologneze la borcan. Nu prea am avut inspirație.

– De fapt, nu mi-e atât de foame.

Se descălță de pantofi, întrebându-se ce spunea despre ea faptul că o irita să-l vadă stând acolo liniștit, chiar dacă îi pregătise de mâncare. „Nu e bun?“ își auzea părinții exclamând unul la altul. „Îi face și de mâncare. Nu cred că își dă seama cât este de norocoasă.“ Stătu în bucătărie câteva momente, aplecându-se peste dulap, dorindu-și să fie drăguță, muștrându-se că observase, așa cum făcea mereu, firimiturile de la micul dejun, draperiile înflorate pe care le ura și pe care nu reușise totuși să le înlocuiască (pentru că asta ar fi însemnat să facă o investiție emoțională în acest loc), tigăile și suprafețele unse și murdare care erau dovada aventurilor culinare ale lui Neil. „Întotdeauna voi fi atât de îngrozitoare?“ se întrebă ea. „Întotdeauna voi fi atât de nemulțumită?“

– Dacă vrei să-ți aduci un pahar, strigă el din cealaltă cameră, avem o sticlă de vin desfăcută.

Deschise un dulap, apucă unul cu picior și intră în sufragerie. Se așeză lângă Neil pe canapea, iar el o bătu ușor pe coapsă.

– Ai avut o zi bună? întrebă el, cu ochii încă la televizor.

– A fost OK.

– Cum a fost vremea aici? În Londra a fost superb. La ora la care am reușit eu să plec, oricum.

– A fost frumos. Destul de cald.

– Era frumos aici când m-am întors. Uită-te la tipul ăsta. Este isteric.

Neil râse.

„L-a prins soarele“, se gândi ea. Îi apăruseră pistruii. Se așeză, fără să fie impresionată de actorul de comedie de la televizor, savurând vinul pe care i-l turnase în pahar.

– Neil, spuse ea, în cele din urmă, tu îți faci vreodată griji pentru noi?

El își întoarse fața de la ecran cu o mică întârziere, înțelegând că urma să aibă Una dintre Acele Discuții și dorindu-și în secret să nu fie nevoie să participe la ea.

– Nu-mi mai fac. De ce? Ar trebui?

– Nu.

– Nu ai de gând să fugi cu fermierul de peste drum, nu?

– Vorbesc serios. Nu te întrebi niciodată... dacă asta este? Dacă asta e tot ce vom avea vreodată?

– Asta e tot din ce?

– Nu știu. Fericire? Aventură? Pasiune?

Rostise ultimul cuvânt conștientă că l-ar putea interpreta ca pe o invitație.

Îl vedea făcând eforturi să-și reprime un oftat. Sau poate că era un căscat. Continua să tragă cu ochiul la televizor.

– Nu sunt sigur că te înțeleg.

– Uită-te la noi, Neil, e ca și când am fi ajuns la vârsta mijlocie, iar eu nu simt că ar trebui să facem mai întâi ceva interesant.

Așteptă, urmărindu-i reacția, lăsându-l să se uite din nou la televizor.

– Vrei să spui că ești nefericită?

– Nu spun nimic. Eu doar... doar mă întrebam ce crezi despre asta. Despre noi. Dacă tu ești fericit.

El ridică telecomanda și închise televizorul.

– Sunt fericit? Nu știu. Sunt mai fericit decât am fost.

– Este suficient?

El scutură încet din cap, o mișcare născută din exasperare.

– Nu cred că știu ce vrei să-ți răspund.

Ea făcu o grimasă, nefiind nici ea sigură.

– Te-ai gândit vreodată, Suze, că te poți face singură fericită? Sau nefericită?

- Cum?
- Toate întrebările astea. Toată autoanaliza asta. Sunt fericit? Sunt trist? Este suficient? Nu crezi că poți să-ți faci griji până mori? E ca și când... cauți întotdeauna ceva în legătură cu care să-ți faci griji, întotdeauna judecând după standardele altora.
- Nu e așa.
- E vorba de Nadine și Alistair?
- Nu.
- A fost o greșeală că au așteptat atâția ani să se întâmple. Nu poți spune că nu ai observat de fiecare dată când ne întâlneam. La un moment dat, comunicau doar prin menajeră.
- Nu e vorba despre ei.
- Nu ne putem bucura de moment? De faptul că, pentru prima oară de ani de zile, nu mai avem datorii, avem amândoi serviciu, locuim într-un loc drăguț? Ce vreau să spun e că nimeni nu e bolnav, Suzanna. Nu e nimic rău la orizont, doar lucruri bune, magazinul tău, copilul, viitorul nostru. Cred că ar trebui să ne bucurăm de ceea ce avem.
- Ba da.
- Atunci, ne putem concentra asupra lucrurilor bune și să nu ne mai facem probleme? Măcar de data asta?
- Suzanna se uită la soțul ei, până când, liniștindu-se, el se întoarce spre televizor și apăsă pe telecomandă să îl pornească.
- Desigur, spuse ea, se ridică și se îndreptă ușor spre bucătărie.

Capitolul 17

Vara își intrase pe deplin în drepturi în micul oraș, moleșind orașul Dere Hampton în îmbrățișarea ei mai fierbinte cu câteva grade. Străzile înguste asudau și se coceau la soare, mașinile treceau agale în jurul pieței, cu cauciucurile lipicioase pe asfaltul moale. Grupuri de turiști americani cu picioarele inflamate se opreau și se uitau la fațadele tencuite, exclamând pe măsură ce citeau din ghidurile orașului. În piață, comercianții stăteau ascunși sub copertine, consumând băuturi la doză, în timp ce câinii bătrâni zăceau în mijlocul trotuarelor, cu limbile rozalii atârând nepoliticos în praful de pe jos.

Magazinul era tăcut: cei mai înstăriți plecaseră în vacanța de vară în alte orașe liniștite, alții își petreceau timpul având grijă de copiii înnebuniți de perioada de libertate de șase săptămâni în care nu trebuiau să mai meargă la școală. Suzanna și Jessie, mișcându-se cu încetinitorul, curățau rafturile și ferestrele, rearanjau vitrinele, vorbeau cu turiștii și pregăteau carafe de ceai cu gheață, care devenea tot mai diluat din cauza cuburilor de gheață ce se topeau pe măsură ce se scurgeau orele după-amiezilor.

Suzanna se simțea din ce în ce mai nemulțumită de aspectul magazinului și era furioasă fiindcă nu putea să-și dea seama ce era în neregulă. Într-o dimineață, puseră semnul „închis“, mutară toate mesele și scaunele în celălalt capăt și angajară un meșter pe care îl cunoștea părintele Lenny ca să mute toate rafturile pe peretele opus. Nu arăta așa cum își imaginase Suzanna, așa că îi plăti omului aceeași sumă – spre disperarea lui Neil, când văzuse registrele – să le mute la loc. Se hotărâse să nu mai vândă bijuterii (prea multe bucăți „dispăruseră“, fiind suficient de mici să fie strecurate în vreun buzunar când ea era ocupată să prepare cafeaua) și duse suportul de prezentare jos, în pivniță. De îndată ce făcu asta, nu mai puțin de trei femei veniră pe rând să întrebe de coliere vintage. Acoperi bilețelele de pe pereți și le înlocui cu hărți colorate ale țărilor din Africa de Nord. Apoi vopsi peretele din spate într-un turcoaz-deschis și imediat regretă alegerea culorii. Peste toate astea, Athene stătea în ramă pe treptele de la pivniță, cu zâmbetul enigmatic de Mona Lisa, nepotrivindu-se nici pe pereții magazinului, nici să fie luată acasă, ca o

amintire constantă a incapacității Suzannei de a-și crea lumea într-un mod care putea fi considerat mulțumitor.

În cele din urmă, afectată de un fel de nebunie, își luase o sâmbătă liberă și plecase la Londra. Inițial, intenționase să se întâlnească cu Nadine, dar, dintr-un capriciu, invocase o urgență de familie și se duse pe Bond Street, unde, intrând și ieșind din magazine cu o viteză neobișnuită pentru acele temperaturi, cumpărase două perechi de sandale de vară, dintre care doar una i se potrivea cu adevărat, o cămașă gri cu mâneci scurte, niște cercei, o pereche nouă de ochelari de soare de designer și un costum bleu de in care i-ar fi fost util dacă ar fi trebuit să meargă la o nuntă. De asemenea, cumpărase o sticlă din parfumul ei preferat, o cremă hidratantă înfiorător de scumpă și un ruj nou într-o culoare pe care o văzuse într-o revistă cu celebrități. Le plătitise pe toate, cu excepția cămășii, cu cardul pe care Neil credea că îl distrusese. Avea să plătească în rate, se gândi ea oprindu-se din plâns în trenul spre casă.

Alejandro nu apăruse trei zile, apoi venise zilnic. Uneori, ea ieșea din pivniță și-l găsea stând pe scaun, cu fața măslinie, acvilină, ca și când s-ar fi aflat în așteptare, iar ea se îmbujora și încerca să-și ascundă confuzia în spatele unor remarci rostite pe un ton prea ridicat despre vreme, despre nivelul cafelei din aparat, despre *dezordinea* care domnea în magazin! Apoi, devenea tăcută, rememorând furioasă răspunsurile potrivite în imaginația ei, făcându-le să sune și mai prostește decât în realitate.

Dacă Jessie era prin preajmă, Suzanna vorbea puțin, mulțumită să asculte schimburile lor verbale, să rețină fragmente de informații pe care le afla Jessie de la el: că îi scrisese tatăl lui, că gătitise mâncare englezească, că la maternitate, în seara precedentă, venise o „mamă” cu nimic altceva decât o pernă sub cămașa de noapte. Câteodată, Suzanna simțea că îi transmitea lucruri despre el prin Jessie, prezentându-i-se sub formă de mici fragmente. Câteodată se trezea făcând același lucru, fiind neobișnuit de deschisă, pur și simplu pentru că erau aspecte despre ea pe care dorea să le vadă el: părțile mai bune, să o facă mai atractivă, mai așezată decât persoana pe care avea ea senzația că o vedea el de obicei.

De câteva ori venise când Jessie era plecată să ia prânzul, iar Suzanna se simțise aproape neputincioasă din cauza stângăciei. Chiar dacă erau prezenți și alți clienți, se simțea, în mod ciudat, ca și când ar fi fost singură cu el, se bâlbâia și-și găsea lucruri de făcut, astfel încât să nu aibă timp să-i vorbească,

apoi înjura îngrozitor când pleca el. Câteodată, atunci când părea cufundat în lectura unui ziar sau a unei cărți, se calma și apoi, treptat, începeau să discute. Uneori, câte o oră întreagă, până când se întorcea Jessie.

La un moment dat, îi spusese că își dorea să viziteze muzeul orașului, o mulțime de camere supraaglomerate care prezentau istoria medievală monstruoasă a orașului Dere, și ea plecase împreună cu el, închisese magazinul o oră întreagă, timp în care se învățaseră în jurul exponatelor prăfuite, iar el îi povestise despre istoria lui și cea a Buenos Airesului. Probabil că nu era cea mai bună practică de afaceri, dar fusese o experiență bună pentru a dobândi o perspectivă nouă asupra cuiva. Pentru a-și aminti că existau și alte experiențe de viață și alte locuri în care voia să fie.

Când îi zâmbise, i se schimbase expresia feței.

Da, era bine să ai un prieten nou. Era destul de sigură că cineva îi spusese la un moment dat că nu poți avea prea mulți.

Jessie puna felinare chinezești în vitrină, salutând din când în când trecătorii, când strigă:

– Vine bătrânul tău.

– Tatăl meu?

– Nu. Soțul tău. Îmi pare rău. Se întoarse zâmbind cu gura plină de piuneze. Am uitat că faci parte din înalta societate.

– Ce vrea?

Suzanna se duse spre ușă și îl văzu pe Neil făcându-i cu mâna când se apropie.

– Întâlnire anulată. Nu trebuie să mă întorc la birou până la prânz, spuse el, sărutând-o pe obraz.

Își scoase sacoul și îl aruncă pe umăr. Se uită la mesele unde stăteau de vorbă clienții, apoi la peretele de lângă teighea.

– Magazinul arată bine. Unde a dispărut portretul?

– Nu o să-ți vină să crezi.

Nici ea nu știa ce să creadă. Mama și tatăl ei veniseră în urmă cu două zile. Portretul, hotărâseră ei, avea nevoie de atenție. „Treizeci de ani“ zăcuse în pod, iar acum, dintr-odată, avea nevoie de o restaurare „urgentă“. Se purtaseră ciudat cu ea. Tatăl ei o sărutase și îi spusese că magazinul arăta spectaculos. Mama ei nu spusese aproape nimic, lucru neobișnuit pentru ea. Stătea undeva în spate, radiind, de parcă ar fi fost un scenariu pe care ea îl

puse la cale. Îi mărturisise că tatăl ei fusese de acord să cumpere un aspirator. „Nu înțeleg de ce v-a luat atât de mult“, spusese Suzanna. Ei nu menționaseră asta, dar ea a trebuit să se lupte cu suspiciunea că se foloseau de tablou ca de un pretext să-i distragă atenția de la testament.

– Deci, ce cauți aici, de fapt? îl întrebă din nou pe Neil.

– Am nevoie de un motiv? M-am gândit că aş putea să vin și să beau o cafea cu soția mea înainte să plec.

– Ce romantic, spuse Jessie în timp ce aranja niște panglici. Data viitoare o să-ți aducă flori.

– Suzannei nu-i plac florile, zise Neil, așezându-se la tezghea. Înseamnă că trebuie să spele o vază.

– În timp ce bijuteriile...

– O, nu. Trebuie să câștige bijuteriile. Avem stabilit un întreg sistem de puncte.

– Nu voi întreba ce a trebuit să facă pentru inelul ăla cu diamante.

– Ha! Dacă ăla ar fi fost câștigat conform sistemului de puncte, ar purta inele de la dozele de băuturi.

– Sunteți foarte comici amândoi, spuse Suzanna, punând cafea în aparat. Ai zice că feminismul nu a fost inventat niciodată.

Se întâlniseră de numai trei ori, dar Suzanna credea că Neil era probabil puțin îndrăgostit de Jessie. Nu o deranja: aproape toți bărbații pe care îi cunoștea erau, în diferite proporții. Jessie avea acel fel de a fi vesel și necomplicat. Era simpatică și feminină, cu pielea piersicie și zâmbetul drăguț. Aducea la suprafață testosteronul din ei: faptul că era mică și fragilă îi făcea și pe cei mai puțin bărbați să capete o atitudine protectoare și primitivă. Pe cei mai mulți dintre ei, oricum. În plus, aprecia simțul umorului lui Neil, o calitate care el probabil simțea că nu îi era apreciată acasă.

– Nu m-am gândit niciodată la tine ca la o simpatizantă a femeilor care și-au ars sutienele, Suzanna.

– Nu mi-aș considera soția o militantă... nu și dacă iei în considerare momentul în care a uitat să deschidă magazinul Harvey Nichols la ora potrivită.

– Unii dintre noi, spuse Suzanna, dându-i o ceașcă de cafea, muncesc pentru a câștiga bani, spre deosebire de alții care stau și beau cafea.

– Muncesc? spuse Neil ridicându-și sprâncenele. Stând la bârfă în magazinul tău? Cu greu se poate considera că muncesc.

Suzannei i se încleștă maxilarul involuntar.

– În timp ce vânzarea de produse financiare necesită o muncă dificilă, evident. Nu cred că se bârfe, dragă, până când nu ai venit tu.

„Dragă“ sunase ca șmirghelul.

– Ooh. Că tot vorbeam de bârfe, ghici ce? Gaucho-ul nostru nu este gay. A avut o iubită în Argentina. Căsătorită, se pare.

Jessie se urcase înapoi în vitrină și o rearanja, cu picioarele încrucișate la fel de abil ca ale unei pisici.

– Ce? El a fost?

– Nu, iubita. Cu o vedetă de televiziune argentiniană. N-ai fi crezut niciodată, nu-i așa?

– E un asistent de nașteri care vine pe aici. Din Argentina. Știu, nemaipomenit, nu-i așa?

Neil se strâmbă.

– Tipul pare un ciudat. Ce bărbat ar vrea să aibă o astfel de slujbă la care să meargă în fiecare zi?

– Credeam că tu ești cel atât de interesat de nașteri.

– Dacă ar naște *soția mea*, da, dar cred că mi-ar fi de ajuns, dacă mă înțelegi.

– Ești jalnic.

– Să fii un ginecolog experimentat e altceva. Aș înțelege să-ți placă să faci asta. Deși nu văd cum te-ai putea concentra vreodată.

Jessie chicoti. Suzannei îi venea să intre în pământ de rușine.

– E un armăsar pursânge, nu-i așa? Alejandro, vreau să spun. Jason mereu spune că mâța blândă zgârie rău.

– De unde știi toate astea?

– O... ne-am întâlnit când am fost cu Emma duminică în parc. Am stat pe o bancă și am vorbit.

– Ce făcea acolo?

– Nimic, din câte am văzut. Doar se bucura de soare. De fapt, nu pot să spun că se bucura. Arăta destul de nefericit până când ne-am întâlnit. Ea se uită spre Suzanna. Era într-o stare visătoare, specific latină, știi.

– Am crezut că moașele trebuie să fie de sex feminin, spuse Neil sorbind din cafea. Nu cred că mi-ar plăcea ca o moașă de sex masculin să fie prezentă la nașterea copilului meu.

– Dacă ai avea un copil, asta ar fi cel mai mic motiv de îngrijorare, spuse Suzanna tăios și începu să agațe pozele clienților deasupra hărților cu țări din

Africa de Nord.

– Nu cred că mi-ar plăcea ca tu să ai o moașă de sex masculin, dacă mă gândesc bine.

– Dacă aș fi pe punctul de a trece prin chinurile iadului, să împing o ființă afară din corpul meu, nu cred că decizia ți-ar aparține, de fapt.

– O să o caut pe această femeie pe internet, doar să văd cum arată. Mi-a spus numele ei, dar am zis că n-am auzit de ea.

Jessie sprijinea scara de perete.

– Este încă îndrăgostit de ea? întrebă Suzanna.

– Nu mi-a spus. Dar știi ce, Suze, am senzația că e genul căruia îi plac femeile căsătorite.

– Credeam că ai spus că aici nu se bârfește, remarcă Neil ironic.

– Așa, nici nu trebuie să se implice emoțional.

– Ce vrei să spui?

Suzanna o privi pe Jessie în timp ce manevra scara pe trepte.

– Păi, e destul de relaxat, nu-i așa? Nu ți-l poți imagina curtând pe cineva sau prins în mrejele dragostei. Unii bărbați preferă să facă sex cu femei care au deja o relație cu altcineva. Este mai sigur pentru ei. Femeia nu va ridica nici o pretenție emoțională. Am dreptate, Neil?

– Nu e o strategie rea, spuse Neil. Dar nu este una care să-mi fi reușit vreodată.

Suzanna pufni, încercând să-și ascundă roșeața din obraji.

– Ai citit prea multe reviste.

– Tu le-ai adus aici. Jessie își agăță geanta în cuierul de pe ușa pivniței și își puse un șorț alb apretat. Doamna Creek mi l-a făcut. Drăguț, nu-i așa? Vrei să-i spun să-ți facă și ție unul?

– Nu. Da. Mi-e indiferent.

Jessie își legă cordonul în jurul taliei, apoi își aranjă șorțul peste picioare.

– O, uite, doamna cu copiii vrea să comande. Merg la ea... Mie nu-mi place. Prea... Nu știi. Mie îmi plac bărbații cu ceva mai multă viață în ei.

Se opri și își ridică ochii spre Suzanna, care îi evită privirea. Neil răsfoia un ziar, așa că nu observă privirea complice a lui Jessie și nici că soția lui îi zâmbise încurcată și, ca să-și acopere stânjeneala, își găsise de lucru cu o cutie de pergament de sub tejghea și rămăsese acolo cu câteva minute mai mult decât era necesar pentru activitatea respectivă.

Nu era vorba despre Jason, în ciuda lipsei de tact a lui Jessie de a folosi

cuvintele. Nici măcar despre Neil. Nici una dintre femei nu spusese nimic, dar ambele era conștiente de asta.

Arturro îi concedia pe tinerii care lucrau la magazinul lui. Pur și simplu, fără nici un avertisment, nici o plată compensatorie, nimic. Doamna Creek descoperise prima când trecuse pe acolo în drum spre piață. Le informă imediat după ce plecă Neil.

– Am auzit strigăte și Dumnezeu mai știe ce, și făcea spume la gură de nervos ce era. Eu voiam să cumpăr niște brânză de-aia bună, cu bucăți de caise în ea, dar, să fiu sinceră, m-am gândit că ar fi mai bine să-l las să se calmeze.

Jessie și Suzanna stătuseră foarte liniștite pe întreaga durată a povestirii doamnei Creek – ea se lungise destul de mult timp, adăugând inflexiuni ale vocii și gesturi ale mânilor, profitând din plin de publicul ei neașteptat de atent. Când termină, cele două avură un schimb de priviri.

– Mă duc eu, spuse Jessie.

– Eu urmăresc să văd când vine Arturro, spuse Suzanna.

Acesta nu ajunsese încă.

Jessie se duse la Liliane, nu pentru a o chestiona, desigur, ci doar pentru a încerca să înțeleagă ce se întâmplase. Inițial, se gândise că doamna Creek exagera. Liliane, deși rezervată ca întotdeauna, era la fel de calmă și de politicoasă ca de obicei. Dar când Jessie menționase magazinul de delicatese, se întristase. Nu mai mergea acolo, îi spusese ea. Unii oameni din oraș considerau că își tratau cam prost clienții. Destul de prost, într-adevăr.

– S-a întâmplat ceva în mod special? întrebă Jessie.

– Să zicem, spuse Liliane, cu buzele strânse sever, că sunt unii care ar fi trebuit să se comporte ca niște domni, dar care nu se gândesc la altceva decât să facă glume mai potrivite la grădiniță.

– Oh, fir-ar, spuse Jessie, când se întoarse. Nu e de bine.

– Să recunoaștem? întrebă Suzanna, simțind că-i fuge pământul de sub picioare.

– Dacă băieții și-au pierdut locul de muncă, eu cred că trebuie. Este vina noastră.

Suzanna se gândi la ei, întrebându-se de ce se simțea atât de îndepărtată de tinerii care, la un moment dat, îi produsese răfantezii nepotrivite.

– Du-te tu.

– Nu, tu.

Acum chicoteau nervos.

– A fost ideea ta.

– Tu ai cumpărat migdalelele glazurate. A fost bine până la migdalele glazurate.

– Nu-mi vine să cred că am treizeci și cinci de ani și mă simt de parcă ar trebui să mă duc să dau ochii cu directoarea școlii... Nu pot face asta. Chiar nu pot. Suzanna se aplecă peste tejghea, adâncită în gânduri. Dar dacă te plătesc?

Și chicoti din nou.

Jessie își pune mâinile în șolduri.

– Zece mii. Țsta e cel mai bun preț.

Suzanna pufni teatral.

– Știu. Una merge la Arturo, și cealaltă la Liliane.

– Dar tu îi cunoști mai bine decât mine.

– Așa că am mai mult de pierdut.

– Mie mi-e frică de ea. Nu cred că mă place. Nu de când am început să vând tricourile alea. Crede că-i fur clienții.

– De ce? Ce-a spus?

– Nu este vorba despre ce a spus, ci de cum se uită la ele când vine aici.

– Suzanna Peacock, ești patetică. Ești cu aproape zece ani mai în vârstă decât mine și...

– De fapt, cu nouă. Am treizeci și cinci. Doar treizeci și cinci de ani.

– Neil spune că ai treizeci și cinci de aproape zece ani.

Frica le făcuse isterice. Erau încrâncenate, cu ochii măriți, râzând zgomotos.

– Oh, o să mă duc... mă duc mâine dacă îmi dai liber mai devreme azi după-amiază. Trebuie să merg cu Emma să-i cumpăr pantofi. Și nu pot să merg mai târziu pentru că am cursuri.

– Țsta e șantaj.

– Vrei să vorbesc cu Arturo sau nu? Îmi rămâi datoare. Rămâne pe mâine, atunci. Jessie începu să scrie prețurile pe etichete cu un marker fuchsia. Și poate se calmează și-i reangajează, oricum.

Dar a doua zi, Jessie nu-și făcu apariția. Suzanna era acasă și își usca părul când sună telefonul.

– Îmi pare rău, spuse Jessie, neobișnuit de smerită. Știi că, în mod normal, nu te-aș lăsa baltă, dar nu pot să ajung azi.

– Din cauza Emmei?

Mintea Suzannei făcea scenarii. Ar fi trebuit să meargă cu mașina la Ipswich să se întâlnească cu un furnizor. Acum trebuia să-și schimbe planurile.

Urmă o pauză.

– Nu, nu. Emma e bine.

– Dar ce este? Ai răcit? Este o vară ciudată. Părintele Lenny a spus că nu s-a simțit bine ieri. Și femeia aceea cu câinii...

Dacă îl suna pe furnizor, se gândi ea, ar putea să anuleze fără prea multe probleme. Altfel, va trebui să țină magazinul închis toată dimineața.

– Știi ce? Probabil că voi avea nevoie de câteva zile libere...

Dintr-odată, Suzanna își îndreptă atenția spre vocea de la telefon.

– Jess? Ești bine?

Urmă un moment de tăcere.

– Ai nevoie... ai nevoie să te duc la doctor?

– Am nevoie doar de câteva zile libere. Promit că nu te voi mai lăsa baltă altă dată.

– Nu fi ridicolă. Ce s-a întâmplat? Ești bolnavă?

Urmă încă un moment de tăcere.

– Nu face din țânțar armăsar, Suze, te rog.

Suzanna se așeză și se holbă la noptieră cu uscătorul de păr în mână. Îl lăsă jos și schimbă receptorul la cealaltă ureche.

– Te-a rănit? șopti ea.

– Arată mai rău decât este în realitate. Dar nu arată bine. Nu este un aspect potrivit pentru o asistentă de magazin stilată.

Jessie se auzi râzând fals.

– Ce ți-a făcut?

– Oh, Suze, te rog, las-o baltă. Lucrurile au luat-o puțin razna. O să meargă la consiliere ca să învețe să-și controleze furia. Mi-a promis, de data asta.

Micul dormitor se răci brusc.

– Nu poți continua să faci asta, Jess, murmură ea.

Vocea lui Jessie deveni dură.

– Mă ocup de asta, bine? Acum, fă-mi o favoare, Suzanna, las-o așa. Și dacă trece mama pe acolo, nu-i spune nimic. Spune-i că am ieșit cu un client sau ceva. Nu vreau să se sperie.

– Jess, eu...

Convorbirea se întrerupse.

Suzanna se așază pe marginea patului, uitându-se în gol la perete. Apoi își strânse părul ud într-o coadă de cal, fugi la parter să ia cheile și străbătu rapid distanța scurtă până în centrul orașelului Dere Hampton.

Erau, din câte putuse să-și dea seama Suzanna, puține avantaje să trăiești într-un oraș atât de mic, dar unul incontestabil era că nu existau prea multe locuri unde să meargă oamenii. Îl găsi pe părintele Lenny la ceainărie, pregătindu-se să mănânce un sendviș cu bacon. Când o văzu, se prefăcu, în glumă, că se ascunde, ca și când l-ar fi surprins făcând ceva interzis.

– Vin mai târziu pentru cafeaua mea obișnuită, spuse el și se așază în partea opusă. Îți promit. Dar din când în când, mai trebuie să văd ce face și concurența.

Suzanna se forță să zâmbească, încercând să pară mai relaxată decât era.

– Părinte Lenny, știi cumva unde locuiește Jessie?

– Sus, pe domeniul Meadville. Aproape de mama ei. De ce?

Suzanna își aminti avertismentul lui Jessie.

– Nimic important. Este acasă, răcită, iar eu am uitat niște detalii despre o comandă. Mă gândeam să trec pe acolo și să-i iau și niște flori cât mă ocup de asta. Să împușc doi iepuri, zâmbi ea liniștitor.

Ochii părintelui Lenny o priviră cercetător și, găsind probabil răspunsul căutat, lăsă privirea în jos, la farfuria în care se afla sendvișul cu bacon.

– E o răceală gravă? întrebă el încet.

– Greu de spus. Se pare că are nevoie de câteva zile libere.

El încuviință din cap, digerând informațiile pe care tocmai le aflase.

– Ai nevoie de companie? spuse el precaut. Nu am prea multe de făcut în dimineața asta.

– Oh, nu, spuse Suzanna. Sunt bine.

– Mi-ar face plăcere să te însoțesc. Stau doar cinci minute, dacă aveți... lucruri de discutat.

– Sunteți foarte drăguț, dar știți cum e atunci când cineva e răcit. Nu vrea să fie deranjat.

– Da, spuse părintele Lenny. Așa e. Apoi se ridică în picioare și împinse farfuria. Locuiește pe Crescent, la numărul patruzeci și șase. Cum mergi pe strada cu spitalul, o iei pe prima la dreapta și e prima casă pe stânga.

– Mulțumesc.

Suzanna se ridicase deja de pe scaun.

– Spune-i că-i trimit dragostea mea, bine? Și aștept cu nerăbdare să se întoarcă la magazin.

– Așa voi face.

– Și, Suzanna...

– Ce? Ea nu intenționase să fie nepoliticoasă. Îmi pare rău. Da?

Părintele Lenny încuviință din cap, ca și când ar fi știut ceva.

– Mă bucur că are o prietenă, ezită el. Cineva cu care să vorbească.

Dar una era să afle adresa, și altceva, își dădu seama Suzanna, în timp ce stătea pe o treaptă în fața magazinului ei, să se ducă acolo și să nimerească într-un cuib de vipere. Dacă el era acolo? Nu ar fi știut ce să-i spună. Cum se proceda în astfel de situații? Nu iei în seamă cum arată femeia? Porți o conversație politicoasă? Bei un ceai cu el? Dacă era acolo și nu o invita înăuntru? Ar fi putut agrava lucrurile dacă meregea acolo.

Suzanna nu întâlnise decât o singură dată un exemplu de violență domestică: la școală, profesoara de geografie, o femeie smerită, cu ochelari, încerca în mod regulat să-și ascundă vânătăile de pe față și de pe brațe. „Soțul ei o bate“, spuneau fetele, uitându-se una la alta cu subînțeles, fără să le mai pese după aceea. Era ca și când, se gândi Suzanna, repetau ca niște papagali ceea ce auziseră la părinți. Aceste lucruri se întâmplă. Așa e viața. Doamna Nathan păruse întotdeauna o victimă, oricum.

Dar, de data asta, era diferit.

Suzanna își sprijini capul pe genunchi. Se simțea slabă și neputincioasă. Și totuși, nu putea să nu se ducă. Jessie nu părea că își dorea să meargă acolo. Ar fi fost calea cea mai ușoară. Se va întoarce peste o zi sau două. Dar exista un anumit grad de complicitate în acest mod de a gândi, care o făcea să-i fie rușine doar pentru că îl luase în considerare.

Era inevitabil ca el să apară. Își ridică privirea, continuând să mute cheile dintr-o mână în cealaltă, când îl văzu stând în picioare în fața ei, cu picioarele lungi, îmbrăcat în pantaloni deschiși la culoare și cu un tricou în locul halatelor și a obișnuitei jachete.

– Te-ai blocat pe afară?

Părea relaxat, ca și când orice ar fi făcut în cele câteva zile de când nu se văzuseră fusese ceva reconfortant.

– Nu chiar. Ea își închipui că o să-i ceară o cafea sau că vrea să intre, dar el

doar aștepta ca ea să-i vorbească. E vorba despre Jessie.

El ridică privirea și intră pe lângă ea în magazinul gol.

– Nu știu dacă să mă duc la ea acasă. Dădu cu piciorul într-o pietricică rătăcită. Nu știu... dacă am dreptul să mă bag.

Nu era nevoie să-i explice.

Se așeză în fața ei, cu o expresie calmă și fermă.

– Ți-e teamă?

– Nu știu ce vrea. Vreau să o ajut, dar ea nu pare să dorească asta.

El privi spre stradă.

– Jess vorbește foarte mult, continuă Suzanna, dar, de fapt, nu spune nimic despre ea. Nu știu... cu chestia asta, dacă se simte bine cu felul în care... stau lucrurile. Sau dacă, în adâncul sufletului ei, de-abia așteaptă să sară cineva în ajutorul ei. Și... își șterse nasul, nu prea mă pricep la oameni. La confidențe și intimități și chestii de-astea. Să fiu sinceră, Ale, simt că situația mă depășește. Și mi-e frică să nu înțeleg totul greșit.

Nu îi împărtăși gândurile ei cele mai negre: că îi era frică să se apropie prea mult de mizeria ei, de întunericul nefericirii ei; că, de când ajunsese la o stare de relaxare fragilă în viața ei, nu voia să-i fie distrusă de nefericirea altcuiva.

El îi atinse genunchiul cu vârful degetelor, cu un gest liniștitor și blând.

Rămaseră așa preț de câteva minute.

– Știi ce? spuse el, ridicându-se în picioare și întinzându-i mâna. Închide magazinul. Cred că ar trebui să plecăm.

Casa era mai frumoasă decât se așteptase Suzanna – mai frumoasă în interior decât lăsa de înțeles exteriorul, ținând cont de monotonia deprimantă a celorlalte clădiri din vecinătate, ca și când soarele, cerul albastru, chiar și minunata zonă rurală a Suffolkului din jurul domeniului nu reușiseră să influențeze aspectul trist și cenușiu al locuințelor postbelice.

Casa lui Jessie era ușor de recunoscut de afară datorită ferestrelor cu jardiniere și a ușii lila. Înăuntru, Suzanna se aștepta la o zonă de război. În schimb, descoperise o sufragerie impecabilă, decorată cu perne pufoase în carouri și dungi și cu rafturi șterse cu grijă de praf. Camerele mici erau zugrăvite în culori vesele, cu mobilier ieftin, dar personalizat și transformat într-unul mai atractiv. Pereții erau decorați cu poze de familie și picturi făcute, evident, de Emma în diferitele etape ale carierei ei școlare. Felicitări de la zile de naștere încă erau aliniate pe polița de deasupra șemineului și o

pereche de papuci comici în formă de animale de pluș care întruchipau „labe de urs“ se aflau pe podea. Singurul semn al vreunei perturbări era un pachet din hârtie de ziar, alături de o mătură și un fâraș, care probabil ascundea vreun obiect spart din sticlă sau porțelan. Dar ceea ce nu putea să ascundă interiorul aparent vesel era atmosfera de liniște neobișnuită, cu totul diferită de calmul unei case aproape nelocuite, ca și când încă ar fi asimilat niște întâmplări care avuseseră anterior loc acolo.

– Ceai? întrebă Jessie.

Suzanna îl auzise pe Alejandro încercând să-și ascundă un oftat în timp ce intra, când fata mai tânără deschisese ușa de la intrare. Trăsăturile ei delicate erau umflate, gura strâmbată într-un unghi grotesc, pentru că ambele buze îi fuseseră sparte de o lovitură puternică. În partea superioară a obrazului drept, era o vânătaie mare violacee, iar degetul arătător de la mâna stângă era susținut de o atelă improvizată.

– Nu este rupt, spuse ea, mișcându-l, când observă privirea lui Alejandro. Aș fi mers la spital dacă aș fi crezut că e ceva rupt.

Încercă, dar nu reuși să ascundă un șchiopătat ușor în timp ce mergea.

– Duceți-vă în camera din față, spuse ea, o parodie a unei gazde. Luați loc și faceți-vă comozi.

În timp ce afară se auzea zgomotul copiilor care mergeau cu bicicletele pe trotuar, ei se așezară tăcuți, unul lângă celălalt pe canapeaua lungă, acoperită de o cuvertură deschisă la culoare. Suzanna încercă să nu se gândească ce urme fusese nevoie să fie acoperite.

Jessie aduse o tavă cu cești, refuzând să fie ajutată, și se așeză în fața lor.

– Vrea cineva zahăr? întrebă ea, cu o voce groasă din cauza efortului de a vorbi printre buzele umflate.

Suzanna, cu un sughiț neașteptat, începu să plângă și-și ștergea fața într-o încercare de a-și ascunde lacrimile. Era atât de nedrept să o vadă pe Jessie așa. Ea fusese atât de departe de genul de femei cărora li se întâmpla asta de obicei.

Alejandro scoase o batistă. O luă fără un cuvânt, rușinată că, în fața unei asemenea dureri, ea era cea care plângea.

– Te rog, nu plânge, Suze. Vocea lui Jessie era cu siguranță optimistă. Arată mai rău decât se simte, serios.

– Unde e fiica ta?

– Era la mama, mulțumesc lui Dumnezeu. Acum trebuie să găsesc un

pretext să o mai las acolo încă o noapte, fără să se enerveze mama.

– Îmi dai voie să mă uit la mâna ta? întrebă Alejandro.

– Este doar vânătă.

– S-ar putea să ai nevoie de copci la buză.

– Nu, nu a rupt pielea din interior. Am verificat.

– Probabil că ar trebui să faci și o radiografie, doar ca să te asiguri că e totul în regulă la cap.

Suzanna urmări cum Alejandro se duse spre Jessie și îi examinează fața, îndreptând-o ușor spre lumină.

– Vrei să iau niște plasturi sterili de la serviciu? Ar ajuta să se vindece mai repede. Sau poate niște analgezice.

– Îți spun ce ai putea face, Ale. Spune-mi cum pot face să dispară umflăturile. Trebuie să o aduc pe Emma acasă cât de repede și nu vreau să o sperii de moarte. Mi-am pus gheață și cremă de arnică, dar dacă mai e și altceva...

Alejandro încă îi examina cu atenție capul.

– Nu există ceva care să aibă un efect rapid, spuse el.

Urmă un moment de tăcere. Suzanna își luă ceașca de ceai și se uită la ea, fără să știe ce să spună. Jessie, în durerea și calmul ei, având o reacție ce părea bine învățată, părea o străină.

– Vrei să vorbesc eu cu el?

Suzanna își ridică privirea. Expresia de pe chipul lui Alejandro era aspră; vocea îi fusese încordată.

Jessie clătină din cap.

– I-am zis, spuse ea în cele din urmă. Că a mers prea departe, adică.

Afară, copiii se certau. Ridicau vocile unii către alții la celălalt capăt al străzii.

– Știu ce gândiți amândoi, dar nu voi mai permite să se întâmple asta. De dragul Emmei, mai mult decât orice. I-am spus, data viitoare când va mai ridica un deget, pleacă.

Alejandro se uită la cana lui.

– Chiar vorbesc serios, continuă Jessie. Nu mă aștept să mă credeți, dar așa e. Doar că vreau să văd ce se întâmplă cu acest curs de control al furiei, înainte să-mi fac bagajele și să plec.

– Jessie, te rog, pleacă acum. Te rog. Te voi ajuta. Te vom ajuta cu toții.

– Nu înțelegi, Suze. Nu este un străin, este omul pe care îl iubesc de când

eram... de când eram, practic, un copil. Și îl cunosc pe el cel adevărat, și el nu e așa. Nu pot arunca zece ani doar din cauza câtorva luni rele. Este tatăl Emmei, pentru numele lui Dumnezeu. Și, mă credeți sau nu, când nu este... așa, chiar ne simțim bine împreună. Am fost fericiți mulți ani.

– Îi cauți scuze.

– Da, probabil așa fac. Și înțeleg cum vi se pare vouă. Dar aș vrea să-l fi cunoscut înainte de a începe asta. Îmi doresc să ne fi văzut împreună.

Suzanna îi aruncă o privire lui Alejandro. Se gândise că, având în vedere afecțiunea lui evidentă pentru Jessie, asta l-ar fi înfuriat, l-ar fi făcut să intervină și să-i ia apărarea, împotriva dorinței sale, dar el stătea acolo, ținându-și cana în mână și ascultând. O făcea să se simtă aproape frustrată.

– Nu mă tem de el, știți. Adică, da, e puțin înfricoșător când își pierde controlul, dar nu e ca și când m-aș plimba prin casă îngrozită, de teamă să nu-l enervez. Jess se uită când la Suzanna, când la Alejandro. Nu sunt idioată. Asta e ultima lui șansă. Altfel, ce să spun? Că nimeni nu merită o șansă să se schimbe?

– Nu e așa...

– Ascultă, știți de la ce a început asta, nu-i așa? Jessie ridică o cană cu mâna rănită, apoi o transferă în cea bună și sorbi. Părintele Lenny. A avut o discuție cu el despre pierderea controlului. A ajuns să creadă că toată lumea îl judecă. A crezut că eu am povestit și că tot orașul s-a întors împotriva lui. Știți cum e aici. E un sentiment oribil că toată lumea te judecă – știu, pentru că multă lume nu vorbea cu mine când eram menajeră. Ca și când asta mă făcea să fiu altfel.

Își puse cana jos.

– Trebuie să mă lăsați să mă ocup singură de asta. Nu înrăutățiți lucrurile. Dacă decid că s-a schimbat într-adevăr, că s-a transformat în cineva alături de care nu mă simt în siguranță, îmi voi face bagajele și voi pleca. Încercă să zâmbească. O să mă mut la magazin, Suzanna. Și atunci nu vei mai scăpa niciodată de mine.

„Vino acum“, ar fi vrut să spună Suzanna, dar fusese ceva atât de hotărât în expresia lui Jessie, încât o opri.

– Uite numărul meu. Alejandro scria pe o bucată de hârtie. Dacă te răzgândești și vrei să-ți aduc niște plasturi sterili sau orice... – Suzannei i se păru că accentuase „orice“ – să mă suni. Bine?

– Mă întorc la serviciu poimâine.

– Oricând te vei simți pregătită. Nu are importanță. Suzanna se ridică și dădu să o îmbrățișeze pe Jessie, conștientă în timp ce făcea asta că ar fi putut să o apese pe locuri vătămate despre care nu le spusese. Făcu un pas înapoi, se uită la ea și încercă să-i transmită cât de serioasă era problema. Poți să mă suni și pe mine. Oricând.

– Sunt bine. Serios. Acum, dispăreți amândoi. Du-te și deschide magazinul ăla; altfel nu o să mai am un serviciu la care să mă întorc.

Suzanna ar fi protestat, dar era, de asemenea, conștientă că Jason ar fi putut fi în drum spre casă, că Jess ar fi putut avea motivele ei să vrea ca ei să plece.

– Pe curând.

Vocea lui Jessie, veselă, auzindu-se prin perdele, îi însoți până în stradă.

*

Merseră în tăcere până la hotelul Swan de pe strada principală, fiecare cu gândurile lui, pașii lor lovind ritmic trotuarul din care deja se ridicau valuri de căldură, deși nu era încă ora prânzului.

Suzanna se opri la colțul străzii care ducea spre centrul orașului.

– Nu am chef să deschid magazinul astăzi, spuse ea.

El își vârî mâinile în buzunare.

– Unde să mergem? spuse el.

Nici unuia dintre ei nu-i era foame, căldura și evenimentele dimineții stricându-le pofta de mâncare, așa că, după ce trecură în revistă cele câteva posibilități de a lua prânzul în oraș, se îndreptară spre piață. Nici unul nu părea să știe încotro mergeau: pur și simplu nu-și doreau să fie singuri, să-și reia rutina de zi cu zi. Cel puțin, așa își spunea Suzanna.

Se plimbară printre tarabele din piață, bând apă din sticle, până când el îi mărturisi, scuzându-se, că se plictisese de piață.

– Am venit aici aproape în fiecare zi liberă pe care am avut-o, spuse el.

Nu văzuse aproape nimic, adăugă el, de când venise în Anglia. Nu-și imaginase așa ceva, crezuse că va merge în diferite orașe și că le va explora în zilele libere, dar călătoria cu trenul era prohibitiv de costisitoare și, în cea mai mare parte a timpului liber, era prea obosit să facă prea mult efort. Fusese o dată la Cambridge și la Londra cu toate moașele, într-o excursie organizată de conducerea spitalului, când vizitaseră Madame Tussaud, Turnul Londrei și London Eye în succesiune rapidă, nereținând aproape nimic. Diferitele naționalități de-abia reușiseră să se înțeleagă din cauza accentului fiecăruia,

iar femeile fie chicoteau în grupuri exclusiv feminine, fie îl priveau cu timiditate, faptul că el era singurul bărbat împiedicându-le să-l implice în conversație.

– Am fost atât de bucuros să găesc magazinul tău, spuse el, cu mâinile în buzunare. Este singurul loc... era diferit de orice altceva.

– Deci, ce vrei să vezi? spuse ea, înroșindu-se ușor de cât de sugestive puteau suna aceste cuvinte.

– Arată-mi locul de unde ești. Arată-mi acest domeniu renumit. Cel care îți provoacă atât de multe neazuri, o tachină, iar ea zâmbi fără să vrea.

– Nu e nici pe departe o *estancia*, spuse ea. Are cam patru sute cincizeci de acri. Probabil nu foarte mare, potrivit standardelor argentinieni. Totuși, era suficient de mare pentru o plimbare de după-amiază. Te duc la râu. Dacă îți place să pescuiești, îți va plăcea râul nostru.

Era ca și când luaseră o decizie tacită să iasă din atmosfera mohorâtă a dimineții, să nu lase situația lui Jessie, repulsia și neputința pe care o resimțiseră amândoi să le strice ziua. Sau, poate, se gândi Suzanna, în timp ce mergeau de-a lungul pistei de echitație până la pădure, ea urcând frecvent pe marginea câmpului de porumb, pentru a evita drumul foarte accidentat, era pur și simplu imposibil să te simți trist pentru mult timp atunci când cerul era de un albastru atât de intens, când păsările se luau la întrecere prin cântece, cu piepturile umflându-li-se de efort, când după-amiaza însăși se afla sub imperiul bucuriei de a trage chiulul, de a se ascunde când toți ceilalți munceau.

O luase de două ori de mână ca să o ajute când mergeau pe cărare.

A doua oară, trebui să facă un efort să-i dea drumul la mână.

Se așezaseră în vârful câmpului de patruzeci de acri și priveau jos, în vale. Era unul dintre puținele locuri de unde domeniul era vizibil aproape în întregime, cu dealurile sale ondulate și porțiunile întunecate de pădure, completând peisajul până la linia orizontului. Ea arătă spre o casă îndepărtată, înconjurată de anexe.

– E Philmore House. Este închiriată acum, dar acolo au locuit mama și tata când s-au căsătorit. Se ridică în picioare și arătă spre o zonă împădurită, la șapte-opt kilometri la vest de casă. Iar casa de culoare galben muștar – o vezi, nu? Acea este casa părinților mei acum. Fratele meu Ben – e mai tânăr decât mine – și bunica locuiesc și ei acolo.

Parcurseseră o treime din drumul de peste câmp, când acesta dispăru brusc sub ei, rostogolindu-se spre vale și spre râu, făcându-se nevăzut în spatele pădurii, când ea îi spuse:

– Eu și fratele meu veneam aici când eram mici. Și ne rostogoleam. Stăteam aici, prefăcându-ne că nu știam ce urma să se întâmple, iar celălalt ne împingea pe amândoi și ne luam la întrecere dându-ne de-a berbeleacul până jos... La final, aveai iarbă în gură și în păr... Își ridică mâinile și își îndoi coatele, arătându-i care era poziția, pierdută într-o amintire îndepărtată. Tata a transformat acest câmp în pășune pentru oi, la un moment dat. Nu ne-am gândit la asta. Ben a ajuns jos arătând ca o prăjitură cu stafide.

Își dădu seama că vorbea despre familia ei și nu vru să continue. Uneori, părea că nu poate scăpa de ei.

El stătea lângă Suzanna, ținând mâna streășină la ochi, în timp ce scruta orizontul.

– E minunat.

– Mie nu mi se mai pare așa. Cred că atunci când crești cu ceva, nu-l mai vezi așa.

Dedesubtul lor, un uliu se învârtea în aer, urmărind cu privirea o pradă nevăzută. Alejandro îl urmări în timp ce se năpustea spre pământ.

– Chiar și în zile ca aceasta, cred că prefer totuși orașul.

Alejandro se întoarse spre ea.

– Atunci de ce îl lași să te întristeze atât de tare?

Se uită la ea ca și când sentimentele ei destul de ciudate îi trezeau curiozitatea.

– Nu sunt tristă. Și nu îl las să mă afecteze atât de mult. Pur și simplu, nu sunt de acord cu sistemul, asta e tot.

Se așeză, rupse un fir lung de iarbă, punându-l gânditoare între dinți.

– Nu-mi stăpânește viața sau ceva de genul ăsta. Nu e ca și când aș sta într-o cameră întunecată, undeva, înfigând ace ascuțite într-o păpușă de voodoo care-l reprezintă pe fratele meu.

Îl auzi chicotind când se așezase lângă ea, cu picioarele strânse sub el. Auzea foșnetul ierbii, în timp ce își aranja poziția, privind, pe ascuns, cum își întinsese picioarele lângă ale ei.

– Domeniul nu a fost niciodată al tău, nu-i așa? I-a aparținut tatălui tău?

– Și tatălui său. Și tatălui tatălui său.

– Deci, nu a fost niciodată al tău și nu va fi niciodată al tău. Atunci?

– Atunci ce?

– Exact. Atunci ce?

Ea își ridică ochii spre cer.

– Cred că ești puțin naiv.

– Pentru că îți spun să nu lași pământul familiei să te facă nefericită?

– Nu e atât de simplu.

– De ce?

Ea lovi o insectă care i se așezase pe picior.

– O, toată lumea se pricepe la asta, nu-i așa? Toată lumea știe cum simt – cum *ar trebui* să simt. Toată lumea crede că ar trebui să accept lucrurile așa cum sunt și să nu mă mai revolt împotriva lor. Ei bine, Alejandro, nu e atât de simplu. Nu este la fel de simplu să îți impui să nu îți dorești ceva. E vorba despre familii și relații, istorie și nedreptate și... Ea se întrerupse și se uită la el. Nu a fost niciodată vorba despre pământ, bine? Dacă ar fi vorba doar despre pământ, s-ar fi rezolvat cu mult timp în urmă.

– Atunci, despre ce e vorba?

– Nu știu. Despre *tot*.

Ea se gândi dintr-odată la necazurile mult mai mari la care el probabil că asistase, la situația lui Jessie, și i se părea chiar și ei că vocea îi suna copilăroasă și răsfățată.

– Uite, putem să o lăsăm așa?

El își ridică genunchii și se uită la ea peste umăr.

– Nu te supăra, Suzanna Peacock.

– Nu sunt supărată, spuse ea îmbufnată.

– Bine... Cred că ar trebui să iei o decizie. Cred... este foarte ușor să te lași devorată de familia ta, de istoria ei.

– Acum vorbești ca soțul meu.

Nu intenționase să-l aducă pe Neil în discuție, simțind că prezența lui era nedorită între ei.

Alejandro își aranjă părul.

– Atunci, amândoi suntem de acord. Nici unul din noi nu vrea să te vadă nefericită.

Ea chiar îl privea cu atenție, studiindu-i profilul și apoi, când se întoarse, își îngădui să-și pună întrebări tăcute despre acei ochi căprui, despre gura care îi era atât de familiară. Pe fața lui se citea confuzia, ca și când ar fi încercat să-și dea seama de ceva.

„Ești doar încă o cucerire“, își spuse ea, apoi tresări, de teamă să nu fi rostit asta cu voce tare.

– Nu sunt nefericită, șopti ea.

Părea important să-l convingă de asta.

– Bine, spuse el.

– Nu vreau să crezi că sunt.

El încuviință din cap.

Felul în care o privea, ca și când ar fi înțeles, ca și când i-ar fi cunoscut trecutul, sentimentul de vinovăție, nefericirea. Ca și când le-ar fi împărtășit și le-ar fi preluat și el.

Trebuie să fie o pasiune de moment, își spuse ea, punându-și brusc capul pe genunchi să ascundă faptul că începuse să clipească rapid. „Încep să am fantezii, atribuindu-i sentimente pe care nici măcar nu știu dacă le are.“

Stătea cu fruntea pe genunchi – până când îi simți atingerea electrocutându-i umărul.

– Suzanna, spuse el.

Aruncă o privire spre el. Cum stătea în dreptul soarelui, vedea doar o siluetă neclară, nefiresc de subțire.

– Suzanna.

Se prinse de mâna întinsă, ca și când s-ar fi sprijinit să se ridice în picioare, ochii încă obișnuindu-i-se cu lumina soarelui de după-amiază, acceptând cumva, în această zi ciudată, de vis, să îl urmeze pe bărbatul acesta oricum, atrasă în mrejele lui. El nu se ridică, dar o trase ușor spre el, iar ea îl urmări cum se întinde cu spatele pe iarbă. În timp ce ei i se accelera ritmul respirației, el o fixa cu privirea, transmițându-i o invitație indecentă. Apoi, cu un fluierat copilăresc, își luă avânt și începu să se rostogolească pe colină, cu picioarele lui lovindu-se unul pe celălalt, în timp ce prindea viteză.

Preț de câteva secunde, se uită neîncrezătoare la persoana care își luase zborul de lângă ea, apoi, în timp ce tensiunea de adineauri se transformase într-un fel de eliberare explozivă, se aruncă după el, lăsând cerul și pământul să se amestece într-o imagine neclară, lăsându-și simțurile să fie invadate de iarba peste care trecea în viteză, de mirosul pământului, de contactul ușor al oaselor ei cu solul. Și râdea de ridicolul situației, scuipând bucăți de iarbă, margarete și Dumnezeu mai știe ce altceva, râzând, cu mâinile întinse deasupra capului, lăsându-se să zboare spre poalele dealului, simțindu-se copil din nou, știind că va fi prinsă când va ajunge jos.

El stătea în picioare deasupra ei, în timp ce chicotea și găfâia întinsă în iarbă, simțindu-și capul încă învârtindu-se după coborâre. Se balansa deasupra ei, întinzând mâna ca și când ar fi intenționat să o ajute să se ridice, stând calm, până când ea reuși treptat să-i deslușească fața radioasă, petele de iarbă de pe pantaloni.

– Ești fericită acum, Suzanna Peacock?

Nu putea să se gândească la nici un răspuns rațional. Și așa, amețită, stătea întinsă pe spate, râzând, cu ochii închiși îndreptați spre cerul dureros de albastru.

Ajunseseră în centrul orașului puțin înainte de șapte. Era posibil să fi fost mai devreme, dar își calculaseră timpul de comun acord, astfel încât să le rămână mai mult pentru conversație. Le era mai ușor acum, ca și când eliberarea fizică infantilă crease o conexiune între ei. Știa ceva mai mult despre el: despre mama lui care nu ieșea din casă, despre servitoare, despre situația politică din Argentina. El știa despre istoria familiei ei: copilăria, frații, furia când fusese nevoită să plece din Londra. După ceva timp, își amintise că, în cele câteva ore de conversație, nu vorbiseră deloc despre Neil și nu se putea spune că se simțea vinovată de omisiune.

Traversau piața când Suzanna îi observă pe cei trei tineri care fuseseră dați afară de la magazinul de delicatose stând de vorbă, cu gențile aruncate lejer pe umeri. Ei se uitară la pantalonii lui Alejandro, își făcură semne și, posibil, făcură remarci vulgare în italiană, apoi îi salutară.

Alejandro și Suzanna le răspunseră la salut.

– I-a primit înapoi, respiră ea ușurată.

– Cine?

– E prea mult de explicat, dar este o veste bună. Jessie va fi atât de mulțumită.

Suzanna își dădu seama că nu-și putea reține un zâmbet larg. Parcă plăcerea zilei fusese sporită de modul îngrozitor în care debutase.

– Trebuie să plec, spuse el, uitându-se la ceas. Sunt în tura de noapte.

– Cred că ar trebui să trec pe la magazin, spuse ea, încercând să nu pară atât de deprimată cum se simțea. Să văd dacă a fost făcută vreo livrare și lăsată marfa afară. Nu ar fi vrut să plece, dar îi era mai ușor știind că orice barieră care fusese depășită astăzi rămânea așa și mâine.

Se uită în jos, apoi se întoarse spre el.

– Mulțumesc, spuse ea, sperând că va înțelege tot ce însemna asta. Mulțumesc, Ale.

El rămase nemișcat un minut, apoi îi îndepărtă o șuviță de păr de pe frunte. Încă mai mirosea a iarbă, iar pielea îi era scăldată de soare.

– Semeni cu mama ta, spuse el.

Ea se încruntă ușor.

– Nu cred că știi ce înseamnă asta, spuse precaută.

Ochii lui nu-i părăsiră pe ai ei.

– Ba cred că știi.

Nu era acasă când ajunse ea. Îi lăsase un mesaj pe robotul telefonic prin care o anunța că va sosi foarte târziu: se ducea să joace squash cu niște amici, menționa că îi zisese în dimineața aceea, dar era destul de sigur că nu-și mai amintea. Adăugase, în glumă, să încerce să nu-i fie prea tare dor de el.

Suzanna nu mănca nimic. Din anumite motive, tot nu-i era foame. În schimb, încercase, dar nu găsisese nimic să o intereseze la televizor, apoi începu să se învârtă prin casă, privind pe fereastră la câmpurile pe unde se plimbase mai devreme în acea zi până când se întunecase.

În cele din urmă, Suzanna se duse în micul dormitor. Se așeză în fața oglinzii, care nu se potrivise decât sub partea mai joasă a acoperișului înclinat. Se uită la reflexia ei un timp, apoi, aproape în mod inconștient, își ridică părul și și-l prins în vârful capului. Își contură ochii cu dermatograf, apoi dădu pe pleoape cu nuanța cea mai apropiată de albastru glacial pe care o putuse găsi.

Pielea, la fel de albă ca a mamei sale, îi era neatinsă de soare. Părul, nevopsit și netratat chimic, era de un negru profund, aproape nefiresc. Se uită în propriii ochi și își ridică colțurile gurii într-un zâmbet slab.

Apoi se așeză și rămase nemișcată, în timp ce Athene se holba la ea din oglindă.

– Îmi pare rău, spuse ea reflexiei. Îmi pare atât de rău.

Capitolul 18

Isadora Cameron avea acel tip de păr roșu foarte creț pe care nu îl mai întâlneai prea des: cândva obișnuit la copiii de școală îngrozitor de tachinați, sau supus cu greu de coafeze ursuze, însă o nouă generație de măști și balsamuri de obicei îi calma claustru creață morcovie și rebelă care îi încadra fața. Nu că ar fi părut că o deranjează; din prima zi când venise la Dere House îl lăsase desfăcut într-un fel de explozie roșcovană, micșorându-i fața, care altfel ar fi fost aproape rotundă.

– Femeia arată ca un burete de sârmă Brillo ruginit, spusese pufnind Rosemary când apăruse în prima zi.

Dar, atunci, Rosemary ar fi fost înclinată să nu o placă indiferent de condiția părului ei.

Pentru Rosemary, doamna Cameron fusese descrisă ca fiind menajeră, cineva care să o ajute pe Vivi, acum că petrecea mai mult timp cu Douglas. Era o casă mare, până la urmă. Era surprinzător că reușise să se descurce atât de mult timp fără ajutor. Pentru toți ceilalți, doamna Cameron era omul bun la toate al lui Rosemary, care îndeplinea atribuții de șofer, menajeră, îi spăla lenjeria etc. „Cineva care să preia greutatea de pe umerii tăi“, îi spusese Douglas, când o anunțase că urma să fie angajată. Doamna Cameron nici nu clipise la vederea dulapurilor de bucătărie neigienice sau a frigiderelor primejdioase. Nu lăsase pisicile mâncate de molii sau terrierii hoțomani să-i tulbure starea de bună dispoziție. Ea considera cearșafurile și lenjeria jechoasă pur și simplu o parte a slujbei sale. Și, patru ore în fiecare dimineață, pentru prima oară de la venirea lui Rosemary, de când crescuseră copiii, poate chiar de când se măritase, Vivi putea să facă ce voia preț de câteva ore pe zi.

La început, această libertate i se păruse aproape intimidantă. Făcuse curat în dulapuri, grădinărise, făcuse mai multe prăjituri pentru Institutul Femeilor. („Dar ție nici măcar nu-ți place să gătești“, remarcase Ben. „Știu“, răspunsese Vivi, „dar simt că altfel este o risipă a banilor tatălui tău.“) Apoi, treptat, începuse să se bucure de orele libere. Începuse să confecționeze o cuvertură din materiale pe care le păstrase de-a lungul timpului din hainele preferate ale copiilor. Se dusesse singură în oraș, să bea o ceașcă de ceai nepreparat de ea și

să se bucure de luxul de a citi o revistă fără să fie întreruptă. Își scosese câinele la plimbări lungi, redescoperind domeniul la nivel elementar, bucurându-se de pământul pe care nu apucase să-l vadă niciodată cu adevărat. Și petrecea timp singură cu Douglas, împărțind sendvișuri cu el în tractor, îmbujorându-se de plăcere când auzise remarca unuia dintre muncitori că ea și „bătrânul“ erau ca niște porumbei în acea perioadă.

– Nu-mi place de ea, se plânse Rosemary, pe un ton smiorcăit, când Vivi și Douglas se întoarseră acasă. E foarte impertinentă.

– E foarte drăguță, mamă, spuse Douglas. De fapt, m-aș aventura să spun că este o comoară.

– Este prea familiară cu mine. Și nu-mi place felul în care face curățenie.

Vivi și Douglas avură un schimb de priviri. Doamna Cameron era categoric surdă la lipsa de politețe a lui Rosemary, primea toate plângerile furioase cu același aer jovial și relaxat cu care, fără îndoială, îi tratase și pe bătrânii de la azilul de unde o adusese Douglas. Fusesse foarte încântată să vină, îi mărturisise lui Vivi. Acei bătrâni, chiar dacă erau neputincioși, nu se sfiau să o ciupească de fund dacă aveau ocazia. Și nu putea să le tragă o scatoalcă fiindcă erau atât de fragili, încât ar fi căzut grămadă.

– O să vorbesc cu ea, mama. Să se asigure că nu ratează nimic.

– Ar trebui să facă ceva cu părul ei, mormăi Rosemary, îndreptându-se încet înapoi spre anexă. Mi se pare foarte supărător că nu se aranjează puțin. Se răsuci și se uită suspicioasă la fiul și la nora ei. Se întâmplă lucruri pe aici, spuse ea. Și cu părul și tot felul. Și nu-mi place.

În această dimineață, se gândi Vivi, în timp ce intra doamna Cameron, Rosemary urma să iasă din casă. Căldura înăbușitoare din săptămânile anterioare fusese întreruptă de o furtună: cerul se întunecase înfricoșător la ora micului dejun și, după o liniște lungă și de rău augur, își deschisese băierile, pentru a se dezlănțui o ploaie torențială. Doamna Cameron fusese surprinsă fără umbrelă și, de la mașină până la ușă, părul i se ridicase în jurul capului ca niște tirbușoare sălbătice, ca niște arcuri eliberate din interiorul unor ceasuri defecte. Copiii obișnuiau să deseneze lei cu o astfel de coamă, gândi Vivi, încercând să nu se holbeze la ea.

– Îți vine să crezi cum plouă? spuse doamna Cameron, scuturându-și eșarfa, ștergându-și râurile de apă de pe față cu batista și examinându-și mânecile cardiganului roșu.

– Slavă Domnului, spuse Douglas, apărând din spatele lor. Mă gândeam că

o să trebuiască să irigăm, dacă nu plouă.

– Vrei să-ți împrumut un uscător de păr? spuse Vivi, făcându-i semn spre păr.

– Dumnezeule, nu. Dacă acum ai senzația că arată sălbatic, ar trebui să îl vezi după câțiva volți. Nu, îl las să se usuce natural. O să-mi pun totuși cardiganul la uscat, dacă nu vă deranjează.

Doamna Cameron se îndreptă brusc spre bucătărie, ca un semn al exclamării imens, roșu și întors.

Douglas stătea lângă fereastră, apoi se întoarse spre soția lui.

– Îți amintești că astăzi mergem la Birmingham să ne uităm la remorci? Ești sigură că e în regulă să luăm mașina ta?

Range Roverul era la service pentru revizia anuală și, ca Douglas și Ben să nu-și anuleze planurile, le-o oferise pe a ei.

– Voi fi bine. Cu vremea asta, o să mă învârt pe lângă casă. În plus, dacă am nevoie de ceva, mă poate duce doamna Cameron până în Dere.

O mângâie pe obraz, un gest fără cuvinte și în același timp o declarație de mulțumire. Își ținu mâna suficient de mult încât să o facă pe Vivi să roșească, apoi arată spre galerie.

– Ai sunat-o pe Suzanna?

Zâmbea văzând-o îmbujorată.

– Nu, nu încă.

– Ai de gând să o chemi aici? Astăzi ar putea fi o zi potrivită, având în vedere ploaia și toate astea. Nu cred că o să aibă prea mult de lucru.

– Oh, nu se știe niciodată. Poate mâine. Își privi soțul în ochi. Dar cred că ar trebui să o suni tu. Va însemna mai mult dacă va veni de la tine.

El își puse pălăria pe cap și se apropie să o îmbrățișeze. Ea îi simți mâinile în jurul taliei, acel sentiment de siguranță și confort pe care i-l oferea când se sprijinea la pieptul lui, mirându-se cât de fericită putea fi în această perioadă târzie a vieții.

– Ești o femeie remarcabilă, Vivi Fairley-Hulme, îi șopti el la ureche.

Sublinie „ești“, ca și când doar ea ar fi putut avea vreodată îndoieli în această privință.

– Pleacă, spuse ea, întorcându-se și deschizând ușa, astfel încât ploaia întunecă podeaua din ardezie a holului. Înainte ca Ben să dispară undeva și să-ți ia o oră să-l găsești. Încă înainte de micul dejun tot spunea că trebuie să plecați.

Până la prânz, ploaia nu mai era atât de bine-venită. Chiar și celor care își exprimaseră ușurarea când începuse, din cauza grădinilor însetate sau a recentei canicule apăsătoare, forța și agresivitatea aversei li se părea insuportabilă. Era ca o furtună tropicală, după cum spuneau cei câțiva clienți ai Peacock Emporium din acea dimineață, în timp ce priveau cerul tulbure și cenușiu care se reflecta în pavajul trotuarelor.

– Odată am fost la Hong Kong în sezonul ploios, spuse doamna Creek, care venise după ce fusese la Clubul Pensionarilor pentru Prânzul de Vineri (Restaurant! La prețuri de cafenea!) să mănânce cambula cu lămâie și cartofi fierți și a plouat atât de mult, încât apa pur și simplu îți curgea peste picioare. Mi-a distrus pantofii, chiar așa. M-am gândit că era probabil o modalitate să ne facă să cheltuim mai mulți bani.

– Cum? spuse Suzanna, care renunțase să mai facă ceva și se uita pe fereastră cum ploua torențial.

– Ei bine, este o metodă bună să te obligi să cumperi mai mulți pantofi, nu-i așa?

– Cum... făcând să plouă?

Suzanna se uită la Jessie.

– Nu fi ridicolă. Gândește rațional! Neavând un sistem adecvat de scurgere astfel încât să fie evacuată apa.

Suzanna plecă de la fereastră încercând să înțeleagă ce spunea doamna Creek. Oala supravegheată nu dă niciodată pe afară, așa îi spusese mama ei. Dar asta nu o împiedica să caute cu privirea silueta suplă, misterioasă care îi devenise atât de familiară măcar în amintire, dacă nu altfel. O siluetă care astăzi refuzase cu fermitate să-și facă apariția până la această oră. „Nu trebuie să gândesc așa“, își spuse ea, probabil pentru a treizecea oară în acea zi.

Suzanna se întoarse în confortul magazinului, auzind ca prin vis muzica de jazz liniștită din fundal și conversația în surdină a femeilor din colț, care se bucurau că ploaia le oferea pretextul să se răsfețe cu câteva ore de discuție. Doamna Creek se uita la niște țesături vechi dintr-o ladă, desfăcând fiecare cupon și mormăind în timp ce căuta defecte, iar un cuplu de tineri scotocea printr-o cutie de mărgele victoriene și art deco cărora Suzanna nu le pusese încă prețul pe bucată. Această vreme ploioasă făcea, de obicei, ca Peacock Emporium să pară un fel de oază exotică, îl scotea în evidență, prietenos și strălucitor, comparativ cu dalele cenușii și ude de pe stradă, iar ea își imagina

că se află în cu totul alt loc. Astăzi însă, se simțea îngrijorată, ca și când norii plumburii, veniți din Marea Nordului, aduseseră cu ei o neliniște de departe și o eliberaseră în magazin.

Ea se uită la Jessie, care de o jumătate de oră tot scria etichete cu prețuri pentru o cutie de scrisori multicolore Perspex, deși Suzanna îi spusese că nu era nevoie: puteau scrie doar „75 p bucata“ pe partea din față a cutiei.

Acum își dădea seama că Jessie nu vorbise aproape deloc toată dimineața. De când se întorsese la serviciu, nu prea fusese în apele ei: nu chiar deprimată, dar neatentă, reacționând greu la glumele pe care înainte le făcea chiar ea. Părea că uitase toată povestea cu Arturro și Liliane, care o obsedase până acum, iar Suzannei, care avea alte preocupări, îi luase cam mult până să își dea seama. Vânătăile de la suprafață se estompaseră, observă acum, regretând neatentia ei, dar probabil că cele din interior erau mai greu de vindecat.

– Jess? spuse ea pe un ton precaut, după ce plecă doamna Creek. Nu vreau să mă înțelegi greșit, dar nu mai ai cumva nevoie de câteva zile libere?

Jessie o privi tăios, iar Suzanna bătu imediat în retragere.

– Nu pentru că nu-mi doresc să fii aici. Doar m-am gândit... că nu avem prea multă treabă în acest moment și poate vrei să petreci mai mult timp cu Emma.

– Nu, nu. E în regulă.

– Serios. Nu ar fi nici o problemă.

Jessie aruncă o privire la masă, își mișcă încet capul, să vadă unde se aflau clienții, căutând o oarecare intimitate, apoi se întoarse cu reticență spre Suzanna.

– De fapt, trebuie să vorbesc cu tine, spuse ea, fără să o privească în ochi.

Suzanna ezită, apoi ieși de după teșghea și se așeză în fața ei.

Fata mai tânără își ridică privirea.

– Va trebui să-mi dau demisia, spuse ea.

– Cum?

Jessie oftă.

– M-am hotărât că nu merită efortul. Este din ce în ce mai rău. Suntem pe listă pentru controlul furiei și consiliere de cuplu sau cum s-o numi, dar asta ar putea dura săptămâni sau chiar luni și trebuie să fac ceva să vadă un sens în toate astea.

Chipul ei exprima părerea de rău.

– Îmi era teamă să-ți spun, spuse ea. Serios. Dar trebuie să-mi pun familia

pe primul loc. Și, cu puțin noroc, ar putea fi doar ceva temporar. Doar până se calmează puțin, știi.

Suzanna se așează fără să spună nimic. Gândul plecării lui Jessie de la magazin o făcea să se simtă rău. Chiar și în starea ei actuală de confuzie și neatenție, nu era același lucru în zilele când Jessie nu era acolo: nu simțea același entuziasm să deschidă magazinul; orele se lungeau, în loc să treacă repede, cu glume ridicole și confidențe împărtășite. Și dacă Jessie dispărea, mergea mai departe cu gândurile negre, câți clienți vor dispărea odată cu ea? De-abia se descurcau așa, iar Suzanna înțelesese destul de bine până acum că expresia zâmbitoare a fetei și interesul ei față de viața fiecăruia reprezentau un succes pe care ea nu l-ar fi putut înregistra niciodată singură

– Nu fi supărată pe mine, Suze.

– Nu sunt supărată. Nu fi prostuță.

Suzanna o luă pe Jessie de mână.

– Voi rămâne o săptămână sau două, să nu te las baltă. Și voi înțelege dacă vrei să angajezi pe altcineva. Nu mă aștept să-mi păstrezi locul.

– Nu fi ridicolă.

Suzanna văzu lacrimi picurând pe masă.

– Locul este al tău, spuse ea încet. Știi că slujba e a ta.

Rămaseră așa câteva minute, ascultând cum o mașină de transportat marfă întorcea pe șoseaua udă, ridicând valuri de apă pe bordură.

– Cine ar fi crezut, hm? spuse Jessie zâmbind din nou.

Suzanna o ținea în continuare de mână, gândindu-se dacă să-i mai ofere și altă alinare, nefiind sigură ce mai putea suporta să audă.

– Cum?

– Suzanna Peacock. Să aibă nevoie de oameni.

Ploaia cădea sălbatic, iar prin ferestre nu se vedea decât o ceață plumburie.

– Nu de oameni, spuse Suzanna, încercând, dar nereușind să pară morocănoasă, să-și ascundă strângerea de inimă. Poate ai o dublă personalitate, Jess, dar cred că nici măcar tu nu te califici ca „oameni“ încă.

Jessie zâmbi, un indiciu al vechiului ei fel de a fi care ieșea strălucitor la suprafață, și-și retrase ușor mâna.

– Dar nu e vorba doar despre mine, nu-i așa?

Fata enervantă plecase la trei și un sfert, luând cu ea tot acel păr, care încă ieșea în evidență ca și cum ar fi fost târâtă de-a-ndoaselea printr-un gard viu.

Începuse să strige la Rosemary, de parcă ar fi fost surdă, iar Rosemary, iritată de aerul de superioritate, începuse să strige și ea, să-i arate că nu era nevoie să facă asta. Tinerii pot fi atât de enervanți.

În timp ce pleca, îi spusese fetei că, dacă ar fi vrut să petreacă timp cu soțul ei, ar fi trebuit să-și ia un corset.

– Aranjează-te puțin, spusese ea. Nici unui bărbat nu-i place să vadă pe cineva care se revarsă peste tot.

Ea se gândise, sperase în secret, că fata se va supăra pesemne și va pleca. În schimb, ea își așezase mâna mică și durdulie peste cea a lui Rosemary (un alt gest mult prea familiar) și izbucnise în râs.

– Dumnezeu să te binecuvânteze, Rosemary. O să-l fac voluntar pe soțul meu să poarte corset înaintea mea. Nu are și el câteva galoane de grăsime enervantă?

Era, într-adevăr, imposibilă. Și ar fi trebuit să plece la două – *două*, nu la trei și un sfert. Rosemary devenise destul de nerăbdătoare s-o vadă plecată și își verifica ceasul la fiecare câteva minute. Vivi își plimba mereu câinele după masa de prânz, iar ea spera să rămână singură acasă.

Strigă, asigurându-se că Vivi nu se întorsese și nu intrase pe una dintre ușile din spate și apoi, puțin înțepenită, începu să urce încet pe scări, ținându-se cu mâinile ei osoase de balustradă. Crezuseră că nu va ști, se gândi cu amărăciune. Doar pentru că nu mai urca la etaj, se gândiseră că puteau să-i ignore dorințele. Ca și când faptul că era bătrână însemna că părerea ei nu mai conta. Dar ea nu era proastă. Știa exact care era jocul lor: nu avusese ea suspiciunile ei încă din ziua în care fiul ei adusese din nou vorba despre împărțirea proprietății? Chiar și la șaiszeci de ani, tot nu era conștient de datoria cu care se născuse, încă era manipulat de capriciile și fanteziile femeilor.

Ajunsesse la ultima treaptă și se opri, ținându-se de balustradă, blestemând durerea din articulații, amețeala care îi sugera să se așeze pe scaun. Vârsta înaintată, așa cum descoperise cu mult timp în urmă, nu-ți mai conferea înțelepciune și statut, ci pur și simplu o serie de umilințe și căderi fizice, astfel încât nu numai că erai ignorat, dar sarcinile pe care le îndeplineai odată fără să te gândești, acum solicitau planificarea și evaluarea atentă. Putea să ajungă la conserva de roșii din bufet? Și dacă reușea să o ridice în locul cutiei de fasole de alături cu eticheta asemănătoare, încheieturile ei slabe o vor ajuta să

o țină suficient de mult timp încât să o așeze pe bufet fără să o scape pe picior?

Respiră adânc și privi podeaua largă și uniformă a galeriei. Încă două trepte. Nu supraviețuise celor două războaie mondiale să se lase învinsă de câteva scări. Își ridică bărbia, apucă ferm balustrada și, mormăind, ajunse la galerie.

Se îndreptă încet, cuprinzând cu privirea spațiul pe care nu-l văzuse de aproape șapte ani. Nimic nu se schimbase, hotărî ea, cu o vagă satisfacție, nici covorul, nici caloriferul electric de lângă dulap, nici mirosul de ceară și de brocart vechi. Nimic, cu excepția portretului, nou instalat, care acum strălucea, nou înrămat și radioactiv de răutate, aflat în fața ferestrei lungi.

Athene.

Athene Forster.

Nu meritase niciodată numele de familie Fairley-Hulme.

Rosemary ridică privirea spre pânză, spre chipul palid și cu zâmbet afectat care părea, chiar și acum, după mai mult de treizeci de ani, că își bătea joc de ea. Acea își bătuse joc de toată lumea. De părinții ei, care o crescuseră să devină vagaboanda care fusese, de Douglas, care îi dăduse totul și pe care ea îl răsplătise afișându-și comportamentul imoral de-a lungul a trei comitate, de Rosemary și de Cyril, care făcuseră totul pentru a păstra continuitatea numelui Fairley-Hulme și domeniul intact. Și, fără îndoială, din nou de Douglas, pentru că nu avea fermitatea să țină portretul departe de galeria familiei.

Se uita la fată, la zâmbetul viclean, la ochii care chiar și atunci transmiteau prea puțin respect și prea multă autoritate.

Ploaia se izbea de ferestre, iar atmosfera era rece și încordată.

Rosemary se întoarse cu rigiditate spre scaunul gotic sculptat de lângă balustradă, făcând evaluări și calcule. Se uită la picioare, apoi se îndreptă încet spre el. Apucându-i brațele cu mâinile noduroase, înfipite, îl trase înapoi, târându-l peste covor spre perete, făcând la un anumit interval câte un pas dureros.

Îi luă câteva minute să parcurgă cei câțiva metri și, când ajunse în sfârșit la destinație, Rosemary trebui să se așeze să-și revină din amețală, pregătindu-se pentru atacul final. Destul de încrezătoare că era gata, se ridică în picioare. Apoi, cu o mână sprijinindu-se de spătarul scaunului, se uită din nou la fata care făcuse atât de mult rău, care încă îi insulta familia. „Nu meriți să fii aici“, spuse ea cu voce tare.

În ciuda faptului că, în ultimii zece ani, cea mai acrobatică mișcare a ei a fost să se aplece pentru a umple bolul motanului, Rosemary, cu o expresie hotărâtă, împingându-și maxilarul înainte, își ridică piciorul subțire, afectat de artrită și începu să se salte cu greutate de pe scaun.

Era aproape patru fără un sfert când veni el. Ea renunțase de mult să mai privească printre șiroaiele de pe geam, într-un moment în care chiar nu mai avea sens nici măcar să se certe singură. Se hotărâse să facă ceea ce-și propusese de câteva săptămâni: ordine în pivniță. Magazinul poate că arăta impecabil, dar ea și Jessie se obișnuiseră să arunce cutiile goale pe scări, să înghesuie tăvile cu mărfuri, cutiile de cafea în orice spațiu disponibil pe care îl puteau găsi. Însă acum trebuia să facă aprovizionarea pentru toamnă, o livrare importantă avea să sosească a doua zi, și Suzanna își dăduse seama că nu se putea mișca printre cutii – și gunoi – decât dacă se organizau mai bine.

Era acolo de aproape o jumătate de oră când o auzise pe Jessie exclamând surprinsă și încântată în același timp și se opri pentru o clipă, neștiind dacă era unul dintre ceilalți numeroși clienți care păreau să-i insuflă prietenei ei o astfel de plăcere imediată și zgomotoasă. Apoi, chiar și în pofida zgomotului ploii, auzi vocea lui, ezitantă și tonală, cerându-și scuze râzând pentru ceva. Ea se opri și-și aranjă părul, încercând să-și liniștească fluturii din stomac. Se gândi rapid la programarea la medic pe care o făcuse de dimineață și închise ochii, simțind un junghi de vinovăție că putea să asocieze acest lucru cu prezența lui. Apoi trase aer în piept și urcă scările încet.

– Oh, spuse ea, din ușa pivniței. Tu erai.

Se strădui, dar nu reuși să pară surprinsă.

Alejandro se așezase la masa obișnuită. Dar în loc să se uite pe fereastră, se uita spre tejghea. Spre Jess. Spre Suzanna. În părul negru îi luceau picături de ploaie, iar pe gene avea stelute scânteietoare. El zâmbi, cu un zâmbet tacticos de încântare, ștergându-și apa de pe față cu mâna deja udă și lucioasă.

– Bună, Suzanna Peacock.

*

Vivi direcționează câinele spre ușa din spate, scuturând apa de pe umbrelă pe podeaua bucătăriei și îl chemă înapoi înainte să alerge prin restul casei și să lase urme pe covoarele deschise la culoare.

– Oh, vino aici, animal caraghios, exclamă ea.

Își închipuise că dacă se încălța cu pantofi cu talpa groasă și avea umbrelă era pregătită pentru vremea de afară, dar această ploaie era altceva. Era udă flească. „Va trebui să mă schimb până la piele“, își spuse examinându-și hainele ude. O să pun de ceai și o să mă schimb în timp ce fierbe.

Cerul înnorat făcea ca bucătăria să fie neobișnuit de întunecată și Vivi apăsă mai multe întrerupătoare, așteptând să se aprindă luminile. Își sprijini umbrela de ușă, umplu ibricul și-și scoase pantofii, punându-i lângă aragaz și întrebându-se dacă nu ar trebui să le pună calapoade în interior ca să nu se deformeze. Motanul lui Rosemary dormea nemișcat, iar Vivi îi puse mâna pe gât, doar pentru a se asigura că era încă în viață. Nu puteai fi niciodată sigur. Se temea că atunci când chiar va muri, era posibil să treacă mai multe zile înainte să observe cineva.

Scoase ceainicul din dulap, îl umplu cu apă fierbinte și îl lăsă pe tavă să se încălzească în timp ce aduse două cești și farfurioare. Dacă ar fi fost după ea, ar fi folosit o cană, dar lui Rosemary îi plăcea să facă lucrurile conform etichetei, chiar și atunci când erau doar ele două, și, în acest moment, se simțea suficient de generoasă să-i facă pe plac.

Privi spre jurnalul de bucătărie, în timp ce își scotea puloverul și îl așeză pe mânerul aragazului. Ben avea întâlnire la clubul de rugby în seara asta: fără îndoială că voia să-i împrumute din nou mașina. De asemenea, era o atenționare a doamnei Cameron că aveau nevoie de mănuși de cauciuc noi și spray pentru duș. „Slavă Domnului cu doamna Cameron“, își spuse ea. „Cum am reușit oare să mă descurc atâta timp fără ea? Cum se poate ca un lucru atât de simplu să conducă la o asemenea schimbare?“

Se întoarse înapoi la ibric și începu să pregătească ceaiul.

– Rosemary, strigă către anexă, vrei o ceașcă de ceai?

Faptul că nu primi nici un răspuns nu era neobișnuit: trebuia să strige de mai multe ori până când Rosemary catadicsea să răspundă, fie din cauza surdității, fie din încăpățănare. Iar Vivi știa că, oricum, încă nu o iertase pentru ieșirea pe care o avusese. Dar, după a treia încercare, Vivi așeză tava de ceai pe aragaz și bătu în ușa anexei.

– Rosemary? spuse ea, lipindu-și urechea de ușă.

Apoi apăsă mânerul și intră.

Nu era acolo. După ce verifică fiecare încăpere de două ori, Vivi se opri în hol și încercă să se gândească unde ar fi putut să fie soacra ei. Doamna

Cameron plecase, așa că nu putea să fie ieșită cu ea. Nu avea cum să fie în grădină pe o vreme ca asta.

– Rosemary? strigă din nou.

Atunci, peste răpăitul ploii, auzi un zgomot: un geamăt îndepărtat, un târșăit de picioare care părea că presupune un efort nevăzut. Așteptă, apoi își întoarse capul pentru a aprecia mai bine direcția din care venise. Privea, fără să-i vină a crede, către tavan și strigă din nou:

– Rosemary?

Urmă o tăcere pe care Vivi avea să și-o amintească săptămâni mai târziu, apoi, pe măsură ce se îndrepta spre ușă, o exclamație înfundată de undeva de sus, o pauză scurtă și apoi o bufnitură îngrozitoare și înfricoșătoare, însoțită de un strigăt strangulat și furios.

– Am adus ceva, spuse Alejandro, dar se uita în jos, și Suzanna nu își dădea seama cu cine vorbea.

– Un cadou? întrebă Jessie încântată.

Se înviorase când sosise el: întotdeauna avea acest efect asupra ei.

– Nu chiar, spuse el scuzându-se. Este băutura națională argentiniană. *Mate*. Versiunea noastră pentru ceaiul vostru, să zicem. Scoase un pachet viu colorat din interiorul sacoului ud și i-l înmână Suzannei, care stătea în spatele tejghelei. E amar, dar s-ar putea să vă placă.

– *Mate*, spuse Jess, jucându-se cu pronunția cuvântului. *La Hoja Yerba Mate*, citi de pe pachet. Vrei o ceașcă de *Mate*, Suze? Lapte și două cuburi de zahăr, nu-i așa?

– Fără lapte, spuse Alejandro, strâmbându-se, dar poți adăuga zahăr. Sau bucăți de portocală. Poate lămâie sau grapefruit.

– Să pregătesc un ibric? spuse Suzanna.

– Nu, nu. Nu un ibric. Uite. Se duse în spatele tejghelei, iar Suzanna deveni brusc și profund conștientă de apropierea lui. Îl prepari într-un *mate*. Ca ăsta. Din partea cealaltă a sacoului, scoase un vas bombat argintiu, un fel de urcior în miniatură. Lasă-mă să-l pregătesc. Puteți să gustați și să-mi spuneți ce părere aveți. De data asta, vă servesc eu.

– Seamănă cu ceaiul chinezesc, spuse Jessie, uitându-se la conținutul pachetului. Nu-mi place ceaiul chinezesc.

– Arată ca o grămadă de frunze și crenguțe uscate, remarcă Suzanna.

– O să-l fac dulce, zise Alejandro, amestecând amestecul *yerba* în recipient.

Suzanna stătea în spatele tablei, fără să-și dea seama că lista cu felurile de cafea din ziua respectivă se transferase pe tricoul ei negru. Era atât de aproape de el, că îi putea simți parfumul: un amestec de săpun și apă de ploaie, și încă ceva care o făcuse să se încordeze brusc. Se simțea ciudat de vulnerabilă.

– Trebuie... trebuie să termin de mutat cutiile alea din pivniță, spuse ea, disperată să se calmeze. Cheamă-mă când e gata. Se uită spre Alejandro și adăugă inutil: Ne vine multă marfă mâine. Și nu mai e loc. Deloc.

Alergă pe scările șubrede și se așază pe treapta de jos, blestemându-și slăbiciunea în timp ce inima îi bătea cu putere.

– De obicei, nu ești aici la ora asta, îl auzi pe Alejandro adresându-i-se lui Jessie, vocea lui netrădând nici un semn din agitația pe care o simțea ea.

Dar, de fapt, nu avea nici o idee despre ce simțea el. „Ce-mi doresc eu să se întâmple?” își spuse ea, strângându-și capul în palme. „Sunt căsătorită, pentru numele lui Dumnezeu, și uite-mă, aruncându-mă cu capul înainte într-o aventură de moment. Aș face orice să evit ceea ce se întâmplă cu adevărat în viața mea.”

– Emma are club de teatru, explică Jessie.

Suzanna o putea auzi mergând pe podeaua din lemn și o zărea prin crăpăturile grinzilor de deasupra ei în timp ce se plimba dintr-un capăt în altul al magazinului.

– M-am gândit să rămân până mai târziu, că n-am fost prea mult pe aici în ultima vreme.

– Capul tău? Arată mai bine.

– Oh, este bine. M-am împachetat, pur și simplu, în cremă de arnică. Și nici măcar nu se mai observă nimic la buză dacă-mi dau cu ruj... Uite.

Urmă o scurtă tăcere, timp în care probabil Alejandro îi examina fața lui Jessie. Suzanna încercă să-și impună să nu-și dorească să fie ea cea pe care să o atingă cu blândețe degetele lui. O auzi pe Jessie mormăind ceva, apoi pe Alejandro spunând că nu era nici o problemă, chiar nici o problemă.

Urmă din nou un moment de tăcere, timp în care mintea Suzannei se goli de gânduri.

– Asta miroase așa, zise Jessie râzând. Dezgustător.

Alejandro râdea și el.

– Nu, așteaptă, așteaptă, spunea el. O să pun zahăr. Apoi, poți gusta.

„Trebuie să mă stăpânesc“, se gândi Suzanna și luă o cutie grea cu albume de fotografii victoriene pe care le cumpărase la licitație. Intenționase să scoată

pozele și să le înrămeze separat, dar nu apucase. Sări ca arsă când îi văzu fața lui Jessie apărând în capătul scărilor.

– Vii? Urmează să fim otrăvite.

– Nu ar trebui să chemăm câțiva dintre clienții noștri preferați, spuse ea încet, să ni se alăture?

– Nu, nu, spuse Alejandro râzând. Doar voi două. Vă rog. Vreau să gustați.

Suzanna alergă pe scări și observă că ploaia cădea încă, la fel de cenușie și hotărâtă cum fusese toată ziua. Însă dintr-odată magazinul părea cald și confortabil, strălucitor și luminos față de atmosfera mohorâtă și umedă de afară, inundat de arome necunoscute. Se îndreptă spre raft și începu să scoată cești, dar Alejandro o opri printr-o atingere pe braț.

– Nu, spuse el, făcându-i semn să le înlocuiască. Noi nu bem în de-astea.

Suzanna se uită la el, apoi la vasul cu *mate* din care ieșea un pai argintiu, răsucit ca o acadea.

– Sorbi prin ăsta, spuse el.

– Cum? Toți? întrebă Jessie.

– Pe rând. Dar, da, prin pai.

– Asta este un pic cam neigienic.

Alejandro încuviință din cap.

– E în regulă. Am pregătire medicală.

– Nu ai herpes, nu-i așa? o întrebă Jessie pe Suzanna râzând.

– Știți, este o mare ofensă să refuzi să-l împarți cu cineva, explică Alejandro.

Suzanna se uită la pai.

– Nu mă deranjează, spuse ea. Își dădu părul pe spate, apoi luă o gură de lichid. Se strâmbă – *era* amar. E diferit, zise ea.

El îi oferă din nou paiul.

– Gândește-te ce gust a avut cafeaua prima oară când ai încercat-o. Trebuie să te gândești și la *mate* în același fel. Nu e rău, doar diferit.

Privindu-l în ochi, Suzanna își puse buzele în jurul paiului. Ținea mâna pe o parte a vasului, susținându-l sau sprijinindu-se pe ea însăși, nu era sigură. Își văzu apoi degetele, atât de albe și fine, față de ale lui, închise la culoare și străine și, fără îndoială, foarte masculine, umbrite de perdeaua ei de păr negru. Acele mâini aduceau pe lume copii, ștergeau lacrimile femeilor, asistaseră la naștere și moarte și trăiseră și munciseră la milioane de kilometri distanță. O mână putea spune povestea posesorului, se gândi ea cu mintea departe. Ale tatălui ei aveau cicatrice și erau bătătorite de zeci de ani de

muncă manuală, iar ale lui Vivi îmbătrâniseră pur și simplu pentru că *purtaseră de grijă*. Ale ei erau albe și efemere, încă neafectate de muncă sau de umanitate. Erau mâini care nu trăiseră încă. Mai luă o gură de *mate*, în timp ce Jessie murmură ceva despre faptul că trebuia să mai cumpere zahăr. Apoi privi cum mâna lui mare se mișcă puțin ca să o atingă pe a ei.

Lumina din minutele anterioare fusese înlocuită de ceva tulburător, ceva electrizant. Suzanna încerca să înghită lichidul înțepător, uitându-se la mâinile lor, având toate simțurile conectate cu palma lui caldă și netedă care îi atingea pielea, luptându-se cu dorința de a-l săruta, de a-și lipi buzele de ale lui.

Clipi greu, încercând să-și limpezească gândurile. Poate că fusese o mișcare întâmplătoare, își spuse ea. Trebuie să fi fost.

Respiră adânc, ridicându-și ochii spre el. Ai lui erau deja îndreptați asupra ei. Expresia lui nu era una de complicitate amuzată, de invitație sexuală, nici de ignorare, așa cum aproape se așteptase, ci părea uimit, în căutare de răspunsuri.

Privirea lui o fixa pe a ei, resimțind aproape fizic, prin tot corpul, șocul pe care i-l transmitea. Îi lua în derâdere rațiunea, filtrată prin propriile credințe și scuze. „Nici eu nu știu“, ar fi vrut ea să protesteze. „Nu înțeleg.“ Apoi, aproape ca și când ar fi aparținut altcuiva, degetele ei se mișcară pe suprafața vasului până când le întâlniră pe ale lui.

Îl auzi înghițind și se uită spre locul unde Jess lua ceștile de pe raft, deopotrivă încântată și speriată de ceea ce făcuse, nesigură dacă putea să facă față emoției pe care părea că o provocase, greutatea acelei mici mișcări amenințând să o zdrobească.

El nu își mută mâna.

Se simți aproape ușurată când liniștea din încăpere fu întreruptă de soneria telefonului. Suzanna își retrase mâna, fără să poată să se uite la Alejandro. Se șterse la gură și se îndreptă spre telefon, dar Jess ajunse prima. Era amețită, dezorientată, atât de conștientă de privirea lui Alejandro concentrată asupra ei, încât, la început, nu putea pricepe ce-i spunea fata. Apoi, încet, în timp ce-și recăpăta stăpânirea de sine, luă receptorul.

– E mama ta, spuse Jess părând neliniștită. Zice că bunica ta a avut un accident.

– Mama?

Suzanna își puse receptorul la ureche.

– Suzanna? Oh, draga mea, îmi pare atât de rău că te deranjez la muncă, dar Rosemary a căzut și am nevoie de ajutor.

– Ce s-a întâmplat?

– Nu am nici o mașină. Băieții au plecat cu a mea, tatăl tău refuză să-și ia telefon mobil și trebuie să o duc pe Rosemary la spital. Cred că e posibil să-și fi rupt o coastă.

– Vin eu, spuse Suzanna.

– Oh, draga mea, ai putea? Nu te-aș fi rugat, dar nu aveam decât varianta asta sau să chem o ambulanță, iar Rosemary refuză categoric să se apropie vreuna de casă. Problema este că nu o pot duce jos singură pe scări.

– Sus? Ce caută acolo?

– E o poveste lungă. Oh, Suzanna, ești sigură că nu te deranjează?

– Nu te prosti. Vin cât pot de repede.

Suzanna închise telefonul.

– Trebuie să plec, spuse ea. Jess, mai bine închid magazinul. Of, Doamne, unde mi-am pus cheile?

– Dar cutiile? spuse Jess. O să vină marfa mâine. Unde punem totul?

– Nu mă pot gândi acum. Trebuie să o duc pe bunica la spital. Mă voi ocupa mâine de marfă, când vine. Poate că mă întorc diseară dacă nu trebuie să așteptăm prea mult la Urgență.

– Vrei să vin cu tine? spuse Alejandro.

– Nu, mulțumesc.

Suzanna zâmbi fără să vrea, gândindu-se cum ar fi putut să-i explice lui Rosemary prezența lui.

– Lasă-mă să o sun pe mama, spuse Jess. Poate să o ia ea pe Emma și stau eu aici să aranjez cutiile. Îți las eu cheile mai târziu.

– Ești sigură? O să te descurci? Unele cutii sunt destul de grele.

– O ajut eu, se oferi Alejandro. Tu du-te. Nu-ți face griji. O rezolvăm noi.

Suzanna alergă de la magazin spre mașină, cu mâinile deasupra capului, într-o încercare inutilă de a se adăposti de ploaie, întrebându-se cum, chiar și într-o situație de urgență de familie, chiar și față de generozitatea lui Jessie, chiar știind cât de devotată îi era Jessie altui bărbat, putea să găsească loc pentru fiorii geloziei, la gândul că ei doi vor fi singuri în magazin.

Prezentarea din vitrină era despre Sarah Silver. Corect ar fi de spus că era una dintre cele mai puțin interesante pe care le expunea Peacock Emporium,

concentrându-se pe ziua când se mutase în casa parohială în stil georgian cu opt dormitoare, Brightmere – redenumită Brightmere Manor – situată la marginea orașelului Dere Hampton. Relata despre cum fusese nevoită să aștepte îngrijorată opt zile pentru a afla dacă oferta făcută le garanta casa și despre săptămânile lungi și grele petrecute pentru a alege țesăturile și decorațiunile (agonia alegerii!) și responsabilitățile îngrozitoare de a găzdui nenumărate evenimente de caritate în unele dimineți, precum și sărbătoarea anuală a localității. Includea unul dintre colajele pe care le crease pentru a decora fiecare cameră, după modelul diverselor castele și conace cu care avusese legături strânse. Cu câteva paragrafe înainte de final, erau câteva rânduri despre ziua nunții ei, o listă de priorități care nu surprindea pe nimeni dintre cei care o cunoșteau. Era deja afișată de două săptămâni, iar Suzanna și Jessie aveau o plăcere secretă în a modifica subtil prezentarea: se plictisiseră de felul cum Sarah îi lauda importanța și o mutau „accidental” de mai multe ori pe zi pentru a le-o arăta cunoștințelor ei – chiar dacă nu reușeau să le facă să cumpere ceva. Până acum, inseraseră un catalog MFI și o reclamă pentru curățarea fosei septice printre revistele ei *Interiors* aranjate atent, înlocuiseră chirurg „plastic” cu „al copacilor” în pasajul referitor la importanța unui bun grădinar și adăugaseră mai multe zerouri la prețul pe care îl plătise pentru casă. În plus, lângă secțiunea nesfârșită despre prima serată în calitate de „doamnă a conacului”, Jess așezase o cutie de Brains’ Faggots¹⁷.

– Nu i-aș fi făcut asta nimănui altcuiva, îi explică lui Alejandro, în timp ce urca cu o altă cutie pe scări, dar este cea mai lăudăroasă vacă pe care am întâlnit-o vreodată. Când vine aici, nici măcar nu vorbește cu mine, i se adresează doar Suzannei. Am lăsat într-o zi să îmi scape că este o Fairley-Hulme și nesuferita de bătrână snoabă crede că ei toți sunt o mare familie de aristocrați. Știi din ce face bani soțul ei, nu-i așa? Pornografie pe internet. Numai că ea spune că „lucrează ceva în domeniul computerelor”. Nu am fi expus povestea ei deloc, dar nu mai aveam nici un subiect și îi promisesem Suzannei că vom continua acest obicei.

Alejandro se uita la prezentare.

– Ce sunt, întrebă el, Brains’ Faggots?

Era trecut de șase și cerul luminos de seară se întunecase mai devreme din cauza vremii mohorâte: începând cu ora ceaiului, Jess începuse să aprindă pe rând toate luminile din magazin. Strânsese tot gunoiul în saci negri, care erau

relativ ușor de transportat pe scări. Cu toate astea, acum trebuia să mute cutiile, dintre care unele erau grele, pline cu vase sau cărți.

– Doar Dumnezeu știe ce tot cumpără, spuse ea, cărând una dintre cutii pe scări. Era singurul mod prin care putea să le facă loc celorlalte. Nici ea nu cred că știe de multe ori.

Scoase un suspin de durere.

Alejandro își făcu loc să ia cutia de la ea.

– Ești bine?

– Am pus prea multă greutate pe mână. Sunt bine, spuse Jessie, examinându-și degetul care era fixat în atelele improvizate.

Alejandro lăasă cutia pe podea și îi ridică mâna.

– Știi, ar trebui să faci o radiografie.

– Nu e rupt. S-ar fi umflat dacă era rupt.

– Nu neapărat.

– Nu pot să mai merg la spital, Ale. Simt că asistentele alea se uită la mine ca și când aș fi o idioată. Oftă. E așa de prost! Nici măcar nu m-am uitat vreodată la alt bărbat. Bineînțeles că m-am uitat, dar niciodată – știi – nu m-am gândit să fac ceva. Strâmbă din nas. Știu că toată lumea crede că flirtez, dar, de fapt, sunt una dintre acele persoane plictisitoare care crede că un singur bărbat îi este predestinat unei singure femei.

– Știu. Alejandro îi întoarse mâna, despărțindu-i ușor degetele. Vânățiile aveau o culoare verzuie urâtă. Dacă e rupt și nu mergi la consultație, este posibil să pierzi o parte din mobilitatea degetului.

– O să risc. Ea privi în jos, zâmbind. Hei, oricum niciodată nu l-am prea folosit.

El se întoarse să ridice cutia.

– Bine, de acum încolo eu le ridic. Tu mă direcționezi. Și amândoi ajungem acasă mai repede. Unde vrei s-o pun pe asta?

Ea se așeză pe scaun lângă tejghea.

– Masa albastră. Cred că acolo e marfa de vară și știu că vrea fie să o bage la reduceri, fie să o ducă înapoi în pivniță.

El o cără fără nici o dificultate în celălalt capăt al magazinului, ușurința revigorantă a mișcărilor lui sugerând un om bucuros că avea ceva de făcut. Afară, pe strada neluminată, încă ploua cu găleata, destul de tare încât să nu se vadă zidul din partea cealaltă a drumului. Jessie tresări, observând că apa începea să se strecoare pe sub ușă.

– E în regulă, spuse Alejandro. Nu ar trebui să vină mai departe. S-a întâmplat doar pentru că nu mai face față canalizarea. O lovi ușor peste cot. Ei, haide, Jessie. Nu pierde timpul. Trebuie să-mi arăți pe care să le mai mut.

La câțiva metri mai jos pe stradă, Jason Burden stătea în furgonetă, neobservat de ocupanții magazinului. Băuse ceva alcool și nu ar fi trebuit să se urce la volan, dar când se dusesse mai devreme la Cath să le ia, îi spusese că Emma era încă la clubul de teatru, iar Jessie avea o programare la manichiură, la un salon de înfrumusețare. Urma să vină repede, spusese mama ei. Putea să le aștepte, să bea o ceașcă de ceai cu ea, apoi să meargă împreună pe jos să o ia pe Emma. În schimb, el se dusesse la bar.

Nici măcar nu știa ce-l făcuse să vină aici. Probabil pentru că simțea că nimic nu era în regulă. Nimic nu era sigur, ca înainte. Nu Jessie, cu prietenii ei din lumea bună, cu cărțile ei, plecând de lângă el noapte de noapte să studieze, fără îndoială pregătindu-se să-și construiască o nouă viață, departe de el. Nu Jessie, care era prea obosită pentru a se distra cu el în bar acum că lucra, vorbind mereu despre oameni pe care el nu-i cunoștea, despre nu știu ce fată de pe domeniul Fairley-Hulme, dându-și tot felul de aere. Încerca mereu să-l facă să vină la magazin, să-i întâlnească pe noii ei „prieteni“, încercând să-l transforme în ceva ce el nu era. Nu Jessie, care-l privea cu un nou reproș în privire, dezvelindu-și vânățiile în fața lui, ca și când el nu suferea deja suficient.

Poate că era din cauză că îl văzuse pe părintele Lenny mergând spre casa lui Cath, împăunându-se ca și când ar fi deținut întregul domeniu și îi aruncase o privire, ca și când Jason nu era decât un gunoi, chiar dacă mascase asta printr-un salut fals.

Poate că era biletul cu numărul de telefon pe care i-l găsisese în buzunar. Numărul la care răspunsese un bărbat cu un accent străin înainte ca el să închidă.

Nu era sigur de ce venise.

Jason stătea în furgonetă, ascultând zgomotul motorului în timp ce se răcea și al mișcării periodice a ștergătoarelor, care dezvăluiau, la fiecare câteva secunde, în lumina strălucitoare a magazinului, o imagine pe care nu-și dorea să o vadă.

Un bărbat ținând-o de mână.

Vorbind cu ea la doar câțiva centimetri depărtare.

Îndreptându-se spre ea, zâmbind, coborând în pivniță, spre locul unde Jason și Jessie împărtășiseră primul lor sărut. Locul unde o făcuse pentru prima oară a lui.

Nu se mai întorseseră.

Jason își odihni pe volan capul amețit de băutură.

Apoi, o eternitate mai târziu, puse mâna pe chei și porni mașina.

Ultima cutie fusese depozitată pe rafturile improvizate, iar Alejandro își șterse mâinile de praf pe pantaloni. Jessie, așezată pe o treaptă deasupra lui (nu era suficient spațiu pentru ca doi oameni să se deplaseze unul pe lângă celălalt din cauza cutiilor), inspecta pivnița și zâmbea satisfăcută.

– O să fie mulțumită.

– Așa sper.

El rânji spre ea, luă o bucată de hârtie mototolită de pe scări și o aruncă în coș.

Jessie îl privi, cu capul înclinat într-o parte.

– Ești la fel de rău ca și el, știi.

– Ca și iubitul tău? Întrebă el, cu gura căscată.

– Nici unul din voi nu este capabil să spună ceea ce simte. Diferența este că el recurge la lovituri, în timp ce tu ții totul în tine.

– Nu înțeleg.

Urcă pe treaptă lângă ea, astfel încât erau la aceeași înălțime.

– Nu înțelegi pe naiba. Ar trebui să vorbești cu ea, Ale. Dacă unul din voi nu face ceva în curând, o să mă prăbușesc sub greutatea dorinței care plutește în aer.

El o privi fix pentru un timp.

– E căsătorită, Jess. Iar eu credeam că tu ești credincioasă – în destin, vreau să spun. Un singur bărbat pentru o singură femeie, nu?

– Sunt, spuse ea. Nu este vina nimănui dacă prima oară ai ales greșit.

Casetofonul, la care se auzise o compilație de jazz, se opri brusc, tăcerea cuprinzând magazinul și lăsând să se audă un bubuit de tunet care prevestea venirea furtunii.

– Cred că ești o romantică incurabilă, spuse el.

– Nu. Cred că, uneori, oamenii au nevoie de un imbold. Se așeză pe o treaptă. Inclusiv eu. Haide, să plecăm de aici. Emma mea se va întreba unde

sunt. Vine cu mine să vadă cum îmi fac manichiura. Pentru prima dată. Nu mă hotărâsc dacă să-mi fac unghiile un roz plăcut sau un roșu intens sexy.

El își întinse brațul, iar ea se agăță de el, folosindu-se ca de o pârghie să se ridice.

– Dumnezeule, spuse ea, în timp ce intră în magazinul strălucitor. Ce jengoasă sunt!

El ridică din umeri, se studie și aruncă o privire pe fereastră să vadă cum ploua.

– Ai umbrelă?

– Haină de ploaie, spuse ea, făcând un semn spre haina ei fuchsia din plastic. O piesă esențială în garderoba estivală englezească. O să te obișnuiești. Se îndreptă spre ușă.

– Crezi că ar trebui să o sunăm pe Suzanna? întrebă Alejandro într-o doară. Să vedem dacă e bine?

– O să stea la Urgențe ore întregi. Jess se uită la cheile pe care le ținea în mână. Dar trebuie să-i duc astea mai târziu, așa că o să-i spun că ai întregat de ea, dacă vrei...

Ea rânji, cu o expresie răutăcioasă.

El refuză să-i răspundă, scuturând din cap exasperat.

– Jessie, cred că ar trebui să-ți păstrezi strategemele pentru Arturo și Liliane.

Se aplecă să dezlipească o bucată de bandă adezivă de pe pantaloni.

Mai târziu, avea să spună că auzise doar începutul hohotului de râs al lui Jessie care fusese întrerupt de un zgomot brusc, un scrâșnet care, ca volum și viteză, semănase cu strigătul unei păsări mari și furioase. Își ridicase privirea la timp pentru a vedea o ceață albă, trosnetul asurzitor al ceea ce ar fi putut fi un tunet, apoi fațada magazinului prăbușindu-se înăuntru, într-o explozie de zgomot și lemn. Își ridicase brațul să se protejeze de ploaia de cioburi ascuțite, de rafturile spulberate, de vasele și ramele de fotografii care căzuseră peste tejghea, și tot ce văzuse, tot ce văzuse nu era Jessie, ci o străfulgerare de plastic roz care dispăruse, ca o bucată de cârpă mototolită sub partea din față a furgonetei.

Era a patra ceașcă de cafea de la aparat, iar Suzanna își dădu seama că, dacă mai bea încă una, avea să înceapă să-i tremure mâinile. Cu toate astea, îi era greu, având în vedere plictiseala așteptării în rezerva strâmtă și escapadele

pentru a-și lua cafea păreau a fi singura modalitate de a scăpa, în mod justificat, de furia lui Rosemary.

– Dacă mai spune încă o dată că Sistemul Național de Sănătate nu este ceea ce a fost odată, îi șopti lui Vivi care stătea lângă ea, îi dau una cu o ploscă.

– Ce spui? întrebă Rosemary, cu o voce plângăreață, din pat. Vorbește, Suzanna.

– Nici nu m-aș oboși, draga mea, murmură Vivi. Acum toate sunt făcute dintr-un material asemănător cartoanelor de ouă.

Erau acolo de aproape trei ore. Rosemary fusese inițial văzută de o asistentă de la triaj, trimisă pentru diferite radiografii și diagnosticată cu o coastă fracturată și încheietura mâinii vânătă și scrântită. Apoi, fusese scoasă de la urgență și pusă în așteptare după o lungă listă de leziuni banale, lucru pe care ea îl luase ca pe un afront personal. Ploaia nu le era de ajutor, spusese tânăra asistentă, apoi le informase că, probabil, mai dura încă cel puțin o oră. Întotdeauna aveau loc mai multe accidente pe vreme ploioasă.

Suzanna își privea mâna stângă la fiecare câteva minute, ca și când ar fi avut un semn vizibil al duplicității ei. Inima îi tresărea de fiecare dată când se gândea la bărbatul care probabil încă mai era în magazinul ei. „Acest lucru este greșit“, își spunea. „O faci din nou. Depășești granița.“ Și simțea cum îi crește pulsul în timp ce rememora încă o dată evenimentele de mai devreme.

Vivi se aplecă spre ea.

– Du-te, draga mea. O să iau un taxi să merg acasă.

– Nu plec, mamă. Sincer, nu pot să te las singură așa.

Cu *ea*, se subînțelegea.

Vivi o strânse de braț recunoscătoare.

– Ar trebui să-ți spun cum s-a accidentat Rosemary, șopti ea.

Suzanna se întoarse spre ea, iar Vivi aruncă o privire în spate, pe cale să-i spună ceva, când perdeaua rezervei fu trasă cu un foșnet puternic.

Un polițist stătea în fața lor, cu stația de emisie-recepție șuierând, și le întrerupse brusc. O femeie ofițer se afla în spatele lui, vorbind la a ei.

– Cred că vreți să mergeți la rezerva din capăt, spuse Vivi, aplecându-se conspirativ. Acolo sunt cei care s-au bătut.

– Suzanna Peacock? întrebă polițistul, uitându-se pe rând la fiecare.

– O să mă arestați? spuse Rosemary cu voce tare. Acum e o infracțiune să aștepți câteva ore într-un spital?

– Eu sunt, spuse Suzanna. „Parcă sunt într-un fim“, își zise ea. Este... este

Neil?

– A avut loc un accident, doamnă. Cred că ar fi bine să veniți cu noi.

Vivi își puse mâna la gură.

– Este vorba despre Neil? A avut un accident?

Suzanna rămăsese neclintită, cuprinsă de un sentiment de vinovăție.

– Ce? spuse ea. Ce s-a întâmplat?

Polițistul se uită cu reticență spre femeile mai în vârstă.

– Sunt familia mea, explică Suzanna. Spuneți-mi, ce s-a întâmplat?

– Nu este vorba despre soțul dumneavoastră, doamnă, ci despre magazinul dumneavoastră. A avut loc un incident grav și am vrea să veniți cu noi.

Capitolul 19

Suzanna petrecuse aproape o oră și patruzeci de minute cu intermitențe într-o cameră cu un detectiv-sergent. Aflase că îi plăcea cafeaua fără zahăr sau lapte, că îi era tot timpul foame, deși de un fel nepotrivit de mâncare, că era de părere că femeilor trebuia să li te adresezi întotdeauna cu „doamnă“, cu o considerație exagerată în care, de fapt, nu credea. Nu îi spusese, inițial, ce se întâmplase, ca și când, în ciuda insistențelor ei că era vorba despre magazinul ei, că prietenii ei se aflaseră acolo, trebuia să știe strictul necesar. I se dăduseră doar frânturi ciudate de informații, oferite cu greu după ce detectivul fusese chemat în șoaptă de subalterni și revenise la birou. Aflase toate lucrurile acestea datorită faptului că singurul dintre simțurile ei care părea că funcționează eficient era capacitatea de a observa detalii lipsite de importanță. De fapt, se gândea că ar fi putut probabil să-și amintească fiecare amănunt din această cameră, scaunele portocalii din plastic, teancurile de table pentru utilități publice, scrumierele ieftine din aluminiu puse lângă ușă.

Ceea ce nu putea face era să înțeleagă ce spuneau.

Doreau să afle lucruri despre Jessie. De când lucra la magazin? Avea orice fel de – aici ezitaseră, se uitaseră la ea cu subînțeles – *probleme* acasă? Nu-i spuneau ce se întâmplase, dar din direcția evidentă pe care o luaseră întrebările își dăduse seama că avea legătură cu Jason. Suzanna, a cărei minte făcea mii de scenarii, ezitase să spună prea multe înainte de a putea vorbi cu Jessie, fiind conștientă că ura prietenei sale față de acțiunile lui Jason era însoțită de oroarea ca oamenii să afle ce se întâmpla între ei.

– Este rănită grav? întreba ea din când în când. Trebuie să-mi spuneți dacă este bine.

– Toate la timpul lor, doamnă Peacock, spunea el, scriind ilizibil pe un carnețel. Avea un baton Mars nedesfăcut în buzunarul de sus. Acum, doamna Carter avea vreun... ezită, cu o privire cu subînțeles... prieten despre care aveți cunoștință?

Le spusese, până la urmă, gândindu-se că era calea cea mai bună pentru Jessie. Îl făcu pe detectiv să-i promită că, dacă îi spunea ce știa, trebuia să-i spună adevărul despre ceea ce se întâmplase cu prietena ei. Până la urmă, nu

avea de ce să-i fie loială lui Jason. Le spusese, în trecut, despre rănilor lui Jessie, despre devotamentul și rezervele ei față de partenerul ei, despre hotărârea de a merge la ședințe de consiliere. Le spusese, temându-se să nu o facă pe Jessie să pară o victimă, cât de hotărâtă și de neînfricată era și cât de iubită era de toată lumea din micuțul oraș. Rămăsese aproape fără suflare când termină, ca și când cuvintele ieșiseră singure, fără să se gândească prea mult, și rămase tăcută preț de câteva minute, încercând să-și dea seama dacă exista ceva incriminator în ceea ce le spusese.

Detectivul își notase cu atenție cuvintele ei, se uitase la polițista de lângă el, apoi, exact când Suzanna voia să-i ceară indicații despre cum să ajungă la toaletă, îi spuse, cu o voce pe care învățase de mult să ascundă șocul și groaza sub o aparență pe îngrijorare calmă, că Jessie Carter fusese ucisă pe loc în acea seară, când cineva intrase cu o furgonetă în fațada magazinului.

Suzanna simți cum i se face rău de la stomac. Se uita fără să înțeleagă la cei doi din fața ei, două chipuri, se gândea, cu o parte îndepărtată și încă funcțională a minții ei, care îi studiau reacția.

– Ce-ați spus? întrebă ea, când fu în stare să articuleze câteva cuvinte. Puteți repeta ce ați spus?

Când îi spuse același lucru a doua oară, o copleși o senzație bruscă de cădere, același sentiment pe care îl avusese atunci când se rostogolise pe deal cu Alejandro, confuzia amețitoare a unei lumi care se învârte în afara axei sale. Numai că, de data asta, nu era vorba despre bucurie, nici despre euforie, era doar un ecou dureros al cuvintelor polițistului care ajungeau la ea.

– Cred că trebuie să fie o greșală, spuse ea.

Apoi, detectivul se ridică în picioare, oferindu-i brațul și spunându-i că aveau nevoie să vină la magazin pentru a verifica dacă lipsea ceva în mod evident. Puteau să cheme pe oricine considera ea. Dacă dorea, o puteau aștepta să bea o ceașcă de ceai. Înțelegeau că avusese un șoc. Polițistul mirosea, observă ea, a brânză și inele de ceapă.

– Oh, și apropo, știți un anume Alejandro de Marenas?

Citi numele de pe o bucată de hârtie, pronunțat cu „J“, iar ea încuviință din cap în tăcere, întrebându-se pe moment dacă ei credeau că Ale o făcuse. „Ce să facă?“ se corectă ea. Ei fac greșeli tot timpul, își spuse, simțindu-și picioarele de parcă nu ar fi fost legate de restul corpului. Uită-te la Guildford Four, Birmingham Six. Cine spune că poliția știe întotdeauna despre ce e vorba? Nu era posibil ca Jessie să fie moartă. Nu *moartă*.

Apoi au ieșit pe holul mirosind a fum de țigară stătut și antiseptic și l-a văzut, stând pe un scaun din plastic, cu capul în palme, polițista de lângă el ținându-i o mână pe umăr într-un gest de alinare.

– Ale? spuse ea.

Când își ridică încet capul, întregul șoc, imaginea deznădejdiei crude și înfricoșătoare care i se citea pe față, în timp ce li se întâlneau privirile, îi confirmă tot ceea ce-i spusese polițistul. Scoase un strigăt gutural, mâinile ridicându-i-se involuntar, în timp ce ecoul se auzea pe coridorul pustiu.

După aceea, tot ce întâmplase în acea noapte îi era neclar. Își amintea că fusese condusă la magazin, stând în picioare și tremurând în spatele benzii galbene, împreună cu polițista care murmură ceva, uitându-se la fațada distrusă, la ferestrele sparte, ale căror rânduri de sus păstrau încă geamul georgian ca și când ar fi negat realitatea a ceea ce se petrecuse dedesubt. Instalația electrică părea să fi supraviețuit impactului, iar magazinul strălucea inegal, ca interiorul unei case supradimensionate de păpuși, cu rafturile încă intacte și frumos așezate de-a lungul peretelui din spate, alături de hărțile nord-africane, toate încă lipite, ca și când ar fi refuzat să accepte masacrul care avusese loc sub ele.

La un moment dat, ploaia s-a oprit, dar dalele încă străluceau cu reflexii de neon datorită reflectoarelor instalate de pompieri. Doi stăteau sub ceea ce fusese cadrul ușii, arătând spre lemn și discutând pe un ton scăzut cu polițistul responsabil de caz. Se opriseră din vorbit în momentul în care polițistul o adusese pe Suzanna acolo.

– Stați aici, îi șopti polițista la ureche. Deocamdată doar până aici avem acces.

În jurul ei, polițiștii și pompierii stăteau grupați, vorbind în stații, făcând fotografii cu aparate cu bliț, avertizându-i pe cei câțiva spectatori să se îndepărteze de locul crimei, spunându-le că nu era nimic de văzut, absolut nimic. Suzanna auzi ceasul din piață anunțând ora zece, apoi își strânse haina în jurul ei, călcând cu atenție pe trotuarul ud, unde zăceau îmbibate de apă agendele îmbrăcate în piele, șervețelele brodate de mână, înconjurare de cioburi de sticlă și de etichete de preț ude. Deasupra ei, se legăna jumătate din reclamă, finalul cuvântului „Emporium“ părând să fi fost spulberat în urma impactului. Înaintă fără să se gândească, de parcă ar fi vrut să pună lucrurile la loc, apoi se opri când observă mai multe chipuri uitându-se cu atenție la ea,

expresiile lor dându-i de înțeles că nu mai avea nici un drept. Nu mai era magazinul ei.

Era locul crimei.

– Am mutat cât de multă marfă am putut din față, spunea polițista, dar, evident, până când nu vin schelele, nu putem garanta pentru siguranța clădirii. Mă tem că nu vă pot lăsa să intrați.

Stătea, își dădu seama absentă, pe o parte din prezentarea lui Sarah Silver. Catalogul MFI pe care Jessie îl considerase atât de amuzant. Se aplecă și îl ridică, ștergându-și cu mâna propria urmă de pantof de pe el.

– Dacă ploaia se oprește, nu ar trebui să pierzi prea mult, totuși. Probabil ai asigurare.

– N-ar fi trebuit să fie aici în seara asta, spuse Suzanna. S-a oferit să rămână pentru că a trebuit să o duc pe bunica la spital.

Polițista o privea cu înțelegere și își puse mâna pe brațul ei.

– Nu trebuie să te învinovățești, spuse ea, pe un ton neobișnuit de intim. Nu a fost vina ta. Oamenii buni cred întotdeauna că trebuie să fie responsabili într-un fel.

Buni? se gândi Suzanna. Apoi văzu platforma care, la treizeci de metri distanță, transporta furgoneta albă distrusă, ca pe o încărcătură prețioasă, cu parbrizul străpuns de o forță teribilă. Suzanna se îndreptă spre ea, încercând să citească literele din lateral.

– Este furgoneta lui Jason? Furgoneta iubitului ei?

Polițista părea încurcată.

– Îmi pare foarte rău. Nu știu. Chiar dacă aș ști, probabil că nu v-aș putea spune. Este, în mod oficial, locul unei crime.

Suzanna se uită la catalogul din mâna ei, analizând în minte cuvintele femeii, încercând să le dea un sens. „Ce-ar spune Jessie despre asta?” se întrebă ea. Își imaginează fața ei plină de entuziasm, cu ochii măriți de plăcerea faptului că se *întâmpla* ceva cu adevărat în orașul ei natal.

– Este în viață? spuse brusc.

– Cine?

– Jason.

– Îmi pare rău, doamnă Peacock. Nu vă pot spune nimic în acest moment. Dacă sunați la secție de mâine, sunt sigură că veți putea obține mai multe informații.

– Nu înțeleg ce s-a întâmplat.

– Nu cred că cineva poate fi încă sută la sută sigur de ceea ce s-a întâmplat. Dar vom afla, nu vă faceți griji.

– Are o fetiță, continuă Suzanna. Ea are o fetiță.

Rămase nemișcată, în timp ce platforma, însoțită de mai multe strigăte neidentificate și de un polițist care făcea mișcări cu brațele, începu să-și tragă încărcătura nefericită încet pe strada luminată nefiresc, însoțită de comanda stridentă a avertismentelor de întoarcere și a pârliturilor stațiilor radio de poliție.

– Aveți ceva personal acolo? Vreun obiect esențial pe care ați vrea să vi-l aducem? Chei? Portofel?

Suzanna simți mușcătura cuvintelor ei, auzind pentru prima oară întrebarea la care acum nu se mai putea răspunde niciodată în mod satisfăcător. Ochiul ei erau prea uscați pentru a mai avea lacrimi. Se întoarse încet înapoi spre polițistă, sprijinind cu atenție catalogul de peretele de lângă magazin.

– Aș vrea să plec acum, vă rog, spuse ea.

Poliția o sunase pe mama ei mai devreme s-o anunțe că probabil va sta un timp la secție. Vivi, după ce verificase îngrijorată dacă Suzanna nu ar fi vrut ca ea să stea cu ea acolo, dacă tatăl ei nu putea să meargă să o ia, promisese să-l sune pe Neil și să-i spună ce se întâmplase. Putea să o conducă cineva acasă, dacă voia, chiar să trimită o polițistă să stea cu ea dacă se simțea prea tulburată. Era aproape miezul nopții.

– O să aștept, spuse ea.

Și trei sferturi de oră mai târziu, când el ieși, cu capul plecat, cu fața măslinie acum cenușie și îmbătrânită de tristețe, cu sângele lui Jessie încă grotesc de vizibil pe haine, îl luă ușor de brațul bandajat și îi spuse că îl va conduce acasă. Nu era nimeni cu care să poată discuta, căruia să-i explice; nu ar fi suportat să fie cu nimeni altcineva. Nu în noaptea aceea, cel puțin.

Parcurseră în tăcere drumul de zece minute prin orașul luminat de lămpi cu vapori de sodiu, pașii lor reverberând pe străzile goale, luminile de la ferestre stingându-se aproape uniform pe măsură ce oamenii mergeau la culcare fără să aibă habar de evenimentele tragice ale nopții. Ploaia adusese mirosul dulce, organic, de iarbă și flori revigorate, iar Suzanna trase aer în piept, cu o plăcere inconștientă și se gândi că Jessie nu va inspira mirosul proaspăt al acelei dimineți. Așa se simțea, cum se va simți de acum încolo, lumescul amestecat cu suprarealul: un simț ciudat al normalității, întrerupt de un spasm

îngrozitor de oroare. Poate că suntem incapabili să acceptăm acest lucru, gândi Suzanna, mirându-se de cât de calmă se simțea. Poate că ni se dă doar atât cât putem duce la un moment dat. Nu știa: nu avea cu ce să compare, în definitiv. Nu-i murise nimeni apropiat.

Se întrebă cum ar reacționa familia la moartea mamei sale. Nu-și putea închipui. Vivi era de atât de mult timp centrul matern al familiei, încât Suzanna nu putea crea un sentiment imaginar de pierdere într-o familie în care ea nu exista. Ajunseseră la complexul de locuințe pentru personalul medical, iar un gardian, care patrula perimetrul cu câinele care schelălăia, schiță un gest de salut când Alejandro păși pe aleea asfaltată spre bloc. Probabil că nu era o imagine atât de neobișnuită, își spuse absentă Suzanna, imaginându-și ce gândea gardianul: o asistentă medicală și iubitul ei întorcându-se după o noapte petrecută în oraș. Alejandro părea să bâjbâie cu cheile. I le luă ea, descuie și intrară în apartamentul tăcut. Ea remarcă spațiul gol, impersonal, ca și când el era hotărât să fie doar un oaspete temporar. Sau poate simțea că nu avea dreptul să-și pună amprenta asupra lui.

– Fac niște cafea, spuse ea.

Se spală și se schimbă, la instrucțiunile ei, apoi se așeză pe canapea, ascultător ca un copil. Suzanna se uită la el preț de o clipă, întrebându-se ce ororuri văzuse, la ce evenimente asistase despre care nu era încă suficient de curajoasă să întrebe.

Incapacitatea lui de reacție îi dădea un fel de putere. L-a lăsat acolo și a început să organizeze servirea cafelei, spălând, ștergând suprafețele din bucătăria deja ordonată, așezând lucrurile cu o ușoară nebunie, ca și când, dacă făcea asta, ar fi putut să facă ordine în acea noapte. Apoi, ieșind din bucătărie, s-a așezat lângă el, i-a întins o cană de cafea îndulcită și a așteptat să vorbească.

El nu a spus nimic, pierdut într-un loc inaccesibil.

– Știi ce? spuse ea încet, ca și când ar fi vorbit singură. Jess a fost singura persoană care părea să mă placă pentru cine sunt. Fără legătură cu familia sau cu ce am sau nu am. Nici măcar nu mi-a știut numele de domnișoară timp de luni de zile. Ridică din umeri. Nici nu cred că am rezolvat-o până în seara asta, dar ea nu părea să creadă că am o problemă. Toată lumea crede asta, știi. Familia mea, soțul meu. Eu însămi, în cea mai mare parte a timpului. Trăind în umbra mamei mele. Magazinul ăla era singurul loc unde puteam fi eu însămi.

Își netezi o cută imaginară a patalonilor.

– Stau în bucătăria ta spunându-mi că Jess nu mai e, că magazinul nu mai e. Nimic nu mai e. Chiar o spun cu voce tare. Dar chestia ciudată este că nu pot să cred.

Alejandro nu spuse nimic.

Afară, se auzi închizându-se ușa unei mașini, iar dalele pavajului răsunau de zgomotul pașilor și murmurul vocilor care dispăreau treptat.

– Să-ți spun ceva amuzant. Pentru o vreme, am invidiat-o. Din cauza felului în care vă înțelegeați, spuse ea, aproape timid. Jess avea stilul ăla, știi? Se înțelegea bine cu toată lumea. Credeam că sunt geloasă, dar nu cred că este termenul potrivit. N-ai fi putut fi geloasă pe Jessie, nu-i așa?

– Suzanna...

El ridică mâna, ca și când ar fi vrut să o întrerupă.

– La un moment dat, în seara asta, continuă ea, insistentă și hotărâtă, am crezut că a fost vina mea. Ce s-a întâmplat. Pentru că, din cauza mea a rămas până târziu. Dar chiar și eu îmi dau seama că asta e o nebunie...

– Suzanna.

– Pentru că, dacă te gândești, eu am făcut-o să rămână. Am pus-o în calea acelei furgonete. Eu. Pentru că am plecat devreme. Pot alege să gândesc așa sau pot alege să-mi spun că nu aș fi putut face nimic pentru a schimba ceea ce s-a întâmplat. Dacă a fost Jason, s-ar fi întâmplat oricum, sub o altă formă. Poate chiar mai rău.

Ea clipi să-și înlăture o lacrimă.

– Trebuie să cred asta, nu-i așa? Să nu o iau razna. Să fiu sinceră, nu știu cât de bine va funcționa.

– Suzanna...

În cele din urmă, ea își ridică privirea.

– E vina mea, spuse el.

– Ale, nu...

– E vina mea, o spusese cu hotărâre, de parcă știa ceva ce ea nu înțelegea.

Clătină din cap obosită.

– Nu este vinovat nici unul dintre noi, până la urmă. Știi la fel de bine ca și mine că Jason este singurul vinovat. Orice a făcut, a fost decizia lui, vina lui, nu a mea, nu a ta.

El nu părea să o audă. Se întoarse din nou în direcția opusă, cu umerii aplecați. Privindu-l, simți o neliniște neplăcută, ca și când ar fi fost pe

marginea unei prăpăstii pe care ea nu o putea vedea. Ea începu să vorbească din nou, compulsiv, repede, nefiind sigură de ce urma să spună chiar și în momentul în care pronunța cuvintele.

– Jess l-a iubit pe Jason, Ale. Știm asta și am făcut tot ce am putut pentru a încerca să o convingem să se despartă de el. Era hotărâtă să facă lucrurile să funcționeze. Uite, noi am fost la ea acasă în urmă cu mai puțin de o săptămână, nu-i așa? Nu am fi putut face nimic. Nimic.

Nu știa dacă își credea propriile cuvinte, dar era hotărâtă să scoată ceva de la el, disperată să-i provoace o ieșire determinată de furie sau de neînțelegere, orice altceva decât această certitudine sumbră.

– Crezi că Jessie ar vrea să gândești așa? Nu era confuză. Știa destul de clar ce credea că se întâmplă. Și am avut încredere în judecata ei. Nu s-ar fi gândit nici măcar o secundă că asta ar avea legătură cu tine. Te-a iubit, Ale. Era întotdeauna atât de încântată să te vadă. Uite, chiar și polițista a spus că oamenii buni întotdeauna încearcă să se învinovățească...

El a privit-o cu un rictus în colțul gurii.

– Suzanna...

– Nu e vina ta. Este o prostie să continui așa.

– Nu înțelegi...

– Chiar înțeleg. Nimeni nu înțelege mai bine decât mine.

– Tu... nu... înțelegi.

Vocea lui devenise tăioasă.

– Ce? Că ai exclusivitate asupra nenorocirii? Uite, înțeleg că ai văzut ce s-a întâmplat, bine? Înțeleg că erai acolo. Și, crede-mă, gândul a ceea ce ai văzut încă mă bântuie. Dar asta nu ajută. Nu ne ajută pe nici unul dintre noi.

– A fost *vina mea*...

– Ale, te rog... izbucni ea. Trebuie să încetezi să spui asta.

– Nu mă ascuți!

– Pentru că greșești! Greșești! Spuse ea cu un fel de disperare. Nu poți pur și simplu să...

– *Carajo!* Trebuie să mă ascuți!

Vocea lui explodă în camera mică. Se ridică brusc și se îndreptă spre fereastră.

Suzanna tresări.

– Vrei să spui că tu ai condus furgoneta? Ai bătut-o? Sau ce?

El dădu din cap.

– Atunci trebuie să...

– Suzanna, eu aduc ghinion tuturor.

Ea se opri, ca și când s-ar fi asigurat că îl auzea bine.

– Poftim?

– M-ai auzit.

Și-a întors privirea de la ea, cu umerii încordați de furie.

Se îndreptă spre el.

– Tu vorbești serios? Pentru numele lui Dumnezeu, Ale! Nu ai făcut asta.

Nu e vorba de noroc. Nu trebuie...

Dar el o întrerupse, ridicând mâna.

– Îți amintești că Jess m-a întrebat de ce m-am făcut asistent de naștere?

Ea încuviință din cap tăcută.

– Nu e nevoie de un psihanalist. Când m-am născut, am avut o soră geamănă. Când s-a născut, era albastră. Cordonul meu ombilical se înfășurase în jurul gâtului ei.

Suzanna simți un gol familiar în stomac.

– A murit? șopti ea.

– Mama nu și-a mai revenit niciodată după aceea. I-a păstrat pătuțul pregătit, i-a cumpărat haine. Chiar a deschis un cont bancar pentru ea. Estela de Marenas. Încă mai există, dar ce folos?

Vocea îi era amară.

Ochii Suzannei erau plini de lacrimi. Încercase să clipească pentru a le îndepărta.

– Nu au spus niciodată că a fost din cauza mea. Nu în fața mea. Dar realitatea este că îmi bântuie casa, familia. Toți suntem sufocați de absența ei. Vocea îi scăzu în intensitate: Nu știu... Poate dacă mama ar fi putut să aibă un alt copil... poate... Se frecă la ochi și vocea îi redeveni furioasă: Am vrut doar liniște, știi? M-am gândit, pentru o vreme, că am găsit-o. Am crezut că, dând viață, creând viață, aș putea să o fac să plece. În schimb, acest lucru, această *fantasmă* mă urmărește... Poate că sunt un prost. Se uită la ea. În Argentina, Suzanna, morții trăiesc printre noi. Vocea îi era domoală acum, având răbdarea controlată a unui profesor, ca și când i-ar fi explicat lucruri pe care cu greu s-ar fi așteptat să le înțeleagă. Fantomele lor se plimbă printre noi. Estela trăiește mereu alături de mine. O simt, ca o prezență care îmi amintește mereu, mă învinovățește mereu...

– Dar nu a fost vina ta. Tu, dintre toți oamenii, ar trebui să știi asta.

Îl luă de mână, dorind să-l facă să înțeleagă.

Dar el continuă să scuture din cap, de parcă ea nu ar fi înțeles ce spunea și-și ridică mâna pentru a o îndepărta.

– Nici măcar nu vreau să mă apropii de tine, nu înțelegi?

– E doar o superstiție...

– De ce nu mă ascuți? spuse el cu disperare în glas.

– Erai doar un *copil*.

Urmă un moment lung de tăcere.

– *Tu... erai... doar un... copil*, insistă ea, cu vocea sufocându-i-se.

Încet, își puse cana de cafea pe masă. Se aplecă și îl luă în brațe, simțindu-i trupul încordat, încercând cu disperare să-i potolească durerea, ca și când, prin simpla apropiere, ar fi putut să preia o parte ea însăși.

Vocea lui se auzi prin părul ei.

Se retrase, iar ea își simți propria determinare clătinându-se sub greutatea tristeții lui, a durerii și a vinovăției care i se citeau în privire.

– Uneori, Suzanna, spuse el, poți face rău doar prin simpla ta existență.

Suzanna se gândi la mama ei. La cai albi și pantofi strălucitori în lumina lunii. Pe scurt, influențată de noapte și de nebunie, se întrebă dacă avea caracterul mamei sale, dacă acest lucru îl tulbura atât de tare pe tatăl ei. Își înclină capul și spuse cu vocea încărcată de durere:

– Atunci... sunt la fel de vinovată ca și tine.

El îi cuprinse fața în mâini, ca și când abia atunci ar fi văzut-o, își ridică mâna bandajată și îi șterse obrazul, o dată, de două ori, cu degetul mare, fără să-i poată opri șiroaiele de lacrimi. Se încruntă, își apropie fața de a ei, având ochii atât de aproape, încât ea îi putea vedea irizațiile aurii, îi putea auzi respirația neregulată. Se opri și își lipi încet buzele de piele pe urmele lacrimilor, închise ochii și o sărută și pe cealaltă parte, urmărind dârele sărate, trecându-și mâinile prin părul ei, ca și când ar fi încercat să le îndepărteze.

Iar Suzanna, cu ochii închiși, îi cuprinse capul cu mâinile, în timp ce plângea, simțindu-i părul mătăsos și osatura de dedesubt. Îi simți gura acoperind-o pe a ei, simțind amintirea mirosului antiseptic al secției de poliție și a vechii lui jachete din piele, apoi buzele ei le căutară nerăbdătoare pe ale lui, disperate să alunge parcă ce se întâmplase înainte. Ascultându-și propriile cuvinte, al căror ecou se simțea în tăcerea din încăpere, spiritele furioase și vinovate care se învârteau în jurul lor în timp ce se îmbrățișau.

Sunt la fel de vinovată ca și tine.

Capitolul 20

Compania de construcții lucrase două zile pentru ca fațada magazinului să ofere siguranță echipei de supraveghere în procesul de evaluare oficială a daunelor și încă trei pentru a începe reconstrucția clădirii. (Societatea de asigurări nu recursese la subterfugii: se pare că, în cazurile de daune structurale grave, se accepta ca reparațiile să fie făcute cât mai repede posibil.) Deși cadrul ușii fusese grav avariat, iar zidăria care o înconjura și ferestrele spulberate parțial, evaluarea inițială mai rigidă cu privire la grinzile de rezistență și perioada de câteva luni în care urma să fie închis magazinul se dovediseră exagerat de pesimiste. Mai dură încă două zile înainte ca Suzanna să poată începe procesul laborios al curățeniei.

În acest timp, o mulțime ezitantă și dezordonată de oameni venise cu flori și buchete împachetate în celofan, pe care le plasaseră dincolo de banda desfășurată la fața locului de poliție. Multora li se păruse mai ușor să marcheze sfârșitul brusc al lui Jessie printr-un omagiu floral, decât printr-un discurs. La început, erau doar două, atârinate de stâlpul felinarului în ziua de după accident, mesajul lor făcându-i pe cei care se opreau să afle despre ce era vorba, să schimbe priviri și să murmure trist despre nedreptatea celor întâmplate. Apoi, odată cu răspândirea știrilor în oraș, începu să vină un număr mai mare de flori. Florăria locală se chinuia să facă față, iar oamenii făcură o movilă, apoi un covor floral în fața magazinului.

Era ca și când, se gândi Suzanna, propria durere era oglindită în cea a întregului oraș. Vremea își revenise, cerul era albastru și temperatura plăcută, se organiza târgul bianual în localitate, și totuși nu era pic de veselie în atmosfera din Dere Hampton, pic de bună dispoziție în agitația din piață. Un oraș mic resimte undele care ar putea trece neobservate într-unul mare, ca pe niște valuri uriașe. Iar pe Jessie se părea că o cunoscuseră prea mulți oameni pentru ca șocul morții ei să treacă rapid. Ziarul local publicase știrea pe prima pagină, în care se spunea prudent doar că un localnic de douăzeci și opt de ani fusese interogat de poliție. Dar toată lumea știa: cei care o cunoșteau și cei care pretindeau că o cunoșteau speculau referitor la o relație care devenise acum o proprietate comună. Directoarea de la școala Emmei Carter făcuse

apel de două ori la reporterii locali să părăsească sediul instituției de învățământ. Suzanna văzuse rapoartele și observase detașat că tatăl ei ar fi fost mulțumit că se refereau la ea doar cu numele de Peacock.

În acea primă săptămână, venise la magazin de două ori, o dată în compania detectivului-sergent, care voia să-i vorbească despre aranjamentele de securitate, și o dată cu Neil, care remarcase în mod repetat că era „de necrezut. Pur și simplu de necrezut“. Încercase, la un moment dat, să-i vorbească despre implicațiile financiare pentru magazin și ea îi strigase obscenități până când părăsise încăperea, punându-și mâinile în cap. Își dădea și singură seama că reacția ei avea legătură cu sentimentul de vină. Ce fel de vină, nu putea spune. Acum i se dăduseră cheile și i se permisesse să înceapă curățenia și chiar să-și reia activitatea. Dar, stând în picioare în cadrul de oțel al ușii, înconjurată de ferestrele acoperite cu carton și ținând în mână semnul pe care i-l făcuse Neil, pe care scria „deschis“, nu știa de unde să înceapă. I se părea că era o treabă pentru Jessie, singura modalitate posibilă de abordare fiind împreună cu ea, chicotind când vorbeau trivialități în timp ce măturau și ștergeau praful împreună.

Suzanna se aplecă să ridice semnul distrus, pe care cineva îl sprijinise de ușă. Îl ținu în mână o clipă. Peacock Emporium era magazinul ei. Doar al ei. Imposibilitatea absolută a muncii care urma o copleșea, iar fața i se crispă.

În spatele ei, cineva tuși.

Era Arturo, al cărui corp împiedica lumina să intre din magazin.

– M-am gândit că ai nevoie de ajutor, spuse el.

Avea o cutie de unelte într-o mână și în alta un coș în care păreau a fi sendvișuri și mai multe sticle de băuturi reci. Simți că o ia cu leșin, imaginându-și pentru o fracțiune de secundă cum ar fi să se lase cuprinsă de brațele lui uriașe și calde, să plângă lipită de șorțul lui, încă impregnat cu arome de brânză și de cafea din magazinul lui. Să simtă pentru un moment confortul acelei solidarități.

– Nu cred că pot să fac asta, șopti ea.

– Trebuie să putem, spuse el. Oamenii au nevoie de un loc unde să vină.

Ea intră în magazin, fără să priceapă ce îi spusese. În câteva ore, înțelese. În ciuda exteriorului neprimitor, în ciuda obstacolelor reprezentate de aranjamentele florale și de conurile de plastic plasate de poliție afară, magazinul era mai plin decât fusese vreodată. În absența altui loc, devenise punctul central pentru cei care o cunoscuseră pe Jessie, care voiau să-și

exprime durerea pentru dispariția ei. Veniseră să bea o cafea, să plângă pe furiș la vederea resturilor din prezentarea pe care o făcuse, să lase cadouri pentru familia ei și, în câteva cazuri mai puțin altruiste, pur și simplu să privească.

Suzanna nu avea de ales decât să-i lase înăuntru.

Arturro se așezase în spatele tejghelei să prepare cafeaua, părând că încerca să evite conversația directă. În câteva ocazii când oamenii i se adresaseră, ea îl urmărise devenind din ce în ce mai stingher, clipind și făcându-și de lucru la aparatul de cafea. Suzanna, cu ochii goi și senzația ciudată de a se fi aflat în interiorul unui balon, făcea curat, răspundea la întrebări, compătimea, strângea ilustrate în culori pastelate și animale de pluș pentru Emma și le permitea persoanelor care păreau oarbe la haosul din jur să-și îndeplinească nevoia imposibil de oprit de a vorbi, cu voci sufocate, despre drăgălășenia și nevinovăția lui Jessie și cu ton înverșunat și acuzator despre Jason. Vorbeau pe un ton speculativ despre Alejandro: auziseră că încercase timp de douăzeci de minute să o salveze, că fusese găsit plin de sângele ei, prins el însuși pe jumătate sub fugonetă încercând să o resusciteze inutil. Cei care locuiau în apropiere vorbeau despre modul în care fusese îndepărtat de acolo, cu pumnii strânși și strigând incoerent în limba spaniolă, de lângă Jason care era pe jumătate năucit, când își dăduse seama că eforturile lui fuseseră zadarnice. Se așezară, plâneră și vorbiră – așa cum făceau altădată cu Jessie.

Până la sfârșitul zilei, Suzanna era epuizată. Se prăbuși pe un scaun, în timp ce Arturro se mișca în jurul ei, ștergând scaunele, prinzând în cuie ultimul raft la locul lui.

– Ar trebui să închizi acum, spuse el, punându-și ciocanul în cutia cu scule. Ai făcut destul. Vor fi mai multe de făcut mâine.

Prin ușa deschisă, florile învelite în celofan străluceau în lumina soarelui de după-amiază, unele dintre ele transpirând sub plastic. Se întreba dacă nu ar fi trebui să le scoată pentru a le lăsa să respire. Era ca un fel de intruziune.

– Vrei să vin din nou?

Era ceva în vocea lui... Mintea Suzannei deveni dintr-odată limpede și se întoarse spre el, cu fața în agonie.

– Oh, Doamne, Arturro, am ceva îngrozitor să-ți spun.

El își ștergea mâinile pe o cârpă. Ce-ar putea fi mai îngrozitor? îi spunea expresia feței.

– Jess... Jess și cu mine, s-a corectat ea, urma să îți spunem... dar... Își dori

să fi fost oriunde în altă parte. Bomboanele, cele din cauza cărora s-a supărat Liliane atât de tare. Cele pentru care i-ai dat afară pe băieți. Erau de la noi. Jessie și cu mine i le-am trimis lui Liliane pentru ca ea să creadă că sunt de la tine. Am vrut să fiți împreună, știi. Jess – ea credea – spunea că sunteți predestinați...

Acum părea aproape ridicol, ca și când se întâmplase într-o altă viață, altor oameni, ca și când această frivolitate făcea parte dintr-o altă existență.

– Îmi pare atât de rău, spuse ea. Am fost bine intenționate, sincer. Știu că nu a avut efectul scontat, dar, te rog, nu gândești urât despre ea. Credea că ați fi fericiți împreună. Urma să-ți spună adevărul, dar... dar s-a întâmplat ceva... bine, acum mi-a revenit mie această sarcină. Știi că a fost o idee neinspirată și un plan prost, dar eu am încurajat-o. Dacă vrei să dai vina pe cineva, dă-o pe mine.

Nu îndrăznește să se uite la el, întrebându-se chiar în timp ce vorbea dacă ar fi trebuit să-i spună despre asta. El fusese atât de bun, atât de generos. Nu ar fi putut să facă față acestei zile fără ajutorul lui. Cel puțin merita să știe adevărul.

Ea aștepta, înspăimântată, celebra izbucnire pe care o descrisese doamna Creek, dar Arturo continuă să-și pună uneltele în trusă, apoi închise capacul. După aceea, puse o mână pe umărul Suzannei.

– O să-i spun lui Liliane, zise el, înghițind în sec. O bătu ușor pe umăr, apoi merse greoi spre ușă și o deschise. Ne vedem mâine, Suzanna.

Ea închise la patru și jumătate, apoi plecă acasă, se întinse pe pat îmbrăcată și dormi până a doua zi de dimineață, la ora opt.

Alejandro nu venise. Îi părea bine. Și așa fusese prea mult și nu ar mai fi putut face față și la altceva.

Înmormântarea urma să aibă loc la St Bede, biserica catolică din partea de vest a pieței. Inițial, Cath Carter îi spusese părintelui Lenny că ar fi vrut un serviciu privat, deoarece nu dorea ca toată lumea să se holbeze și să facă speculații în legătură cu sfârșitul prematur al fiicei ei, mai ales că ancheta poliției era încă în desfășurare. Dar, după câteva zile, părintele Lenny îi vorbise cu blândețe despre sentimentele puternice care animau micul oraș, despre numeroșii oameni care îl întrebaseră dacă își puteau aduce un ultim omagiu. Despre faptul că ar fi ajutat-o pe Emma, în aceste momente, să vadă cât de iubită fusese mama ei.

Suzanna stătea în fața măsuței de toaletă, strângându-și părul negru într-un coc sever. Părintele Lenny spusese că slujba urma să fie o celebrare a vieții lui Jessie și nu dorea să fie o ocazie sumbră. Suzanna nu simțea că ar sărbători ceva, iar acest lucru se reflecta în înfățișarea sa. Mama ei, care îi spusese că va veni împreună cu tatăl ei, atât pentru Suzanna, cât și pentru Jessie, îi împrumutase o pălărie neagră.

– Cred că este important să faci ceea ce simți, îi spusese ea, mângâind-o pe Suzanna pe obraz, dar stilul oficial nu este niciodată nepotrivit.

– Ai spus că mi-ai cumpărat o cravată neagră? Neil se aplecă cu o ușurință deprinsă din experiență intrând pe ușa joasă. Nu o găsesc.

– În geanta mea, spuse Suzanna, punându-și cerceii și privindu-se în oglindă.

De obicei, nu purta cercei și se întrebă dacă nu sugerau o veselie nepotrivită.

Neil stătea în mijlocul camerei, ca și când spera că geanta va veni singură la el.

– În capătul scărilor.

Îl auzi plecând din încăpere, mai degrabă decât să-l vadă, călcând pe parchetul care îi scârțâia sub picioare și îndreptându-se spre capătul scărilor.

– O zi minunată pentru asta. Adică nu este o zi minunată ca atare, se corectă, dar nimic nu este mai neplăcut decât o înmormântare atunci când plouă. Nu i s-ar fi potrivit lui Jessie, cumva.

Suzanna închise ochii. De fiecare dată când se gândea la ploaia torențială, o asocia cu imaginile pe care le avea în minte, ale microbuzelor derapând și ale frânelor scârțâind, ale geamurilor sparte și spulberate. Alejandro îi spusese că nu auzise nici un țipăt, dar în imaginația Suzannei, Jessie își privise moartea iminentă și...

– Am înțeles. Oh, Doamne, uite – cred că ar trebui puțin călcată înainte să mi-o pun.

Îndepărtă imaginea și deschise sertarul să-și scoată ceasul. Îl auzi pe Neil fredonând, mormăind despre masa de călcat, apoi o tăcere bruscă.

– Ce-i asta?

Spera ca Jessie să nu fi știut nimic. Alejandro spusese că nu vedea cum ar fi putut simți ceva, că, după părerea sa, era moartă încă de când își făcuse el drum printre mormanele de lemn și cioburi pentru a ajunge la ea.

Neil venise lângă ea.

– Ce-i asta? întrebă el din nou.

Arăta de parcă nu era el însuși.

Ea se întoarse cu scaunul și se uită la biletul de programare la medic pe care îl ținea în mână și pe care scria: „Clinica de planning familial“. Știa că figura ei exprima resemnarea, vinovăția, dar cumva nu putea să afișeze o expresie mai satisfăcătoare.

– Voiam să-ți spun.

El nu spunea nimic, doar stătea cu biletul în mână.

– Am făcut o programare.

Biletul era roz – o culoare dintr-odată nepotrivită.

– Pentru...

– Pentru a-mi pune un sterilet. Îmi pare foarte rău.

– Un sterilet?

Ea încuviință din cap încurcată.

– Un sterilet?

– Uite, nu am fost încă. Având în vedere ce s-a întâmplat cu Jess și toate celelalte, am ratat programarea.

– Dar vei merge.

Vocea îi era pierdută.

– Da, spuse ea și se uită în sus la el. Își întoarse privirea într-o parte când o întâlnește pe a lui. Da, o să merg. Uite, nu sunt pregătită, Neil. Credeam că sunt, dar nu sunt. Am prea multe pe cap. Și trebuie mai întâi să-mi rezolv problemele.

– Trebuie să-ți rezolvi problemele?

– Da. Cu tatăl meu. Cu mama mea... mama mea adevărată, vreau să spun.

– Trebuie să-ți rezolvi problemele cu mama ta adevărată.

– Da.

– Și cât timp crezi că va dura asta?

– Ce?

Era furios, își dădu seama. Se întoarse să o înfrunte cu o privire maniacală.

– Cât timp crezi că va dura asta?

Tonul lui era sarcastic.

– De unde să știu? Cât este nevoie.

– Cât este nevoie. Doamne, ar fi trebuit să știu.

Măsura camera ca un detectiv de televiziune care explică geneza unei crime nerezolvate de mult timp.

– Cum?

– Singurul lucru pe care mi l-am dorit. Singurul lucru asupra căruia am crezut că am căzut de acord. Și, uite, dintr-odată, după ce a obținut tot ce și-a dorit, Suzanna s-a răzgândit.

– Nu m-am răzgândit.

– Nu? Nu? Atunci, asta ce înseamnă, să-ți pui un nenorocit de sterilet? Pentru că, în mod sigur, nu este un mod de a sărbători cu șampanie și caviar faptul că vrei să rămâi însărcinată.

– Nu m-am răzgândit.

– Atunci, despre ce naiba e vorba?

– Nu striga la mine. Uite, îmi pare rău, bine? Îmi pare rău, Neil. Nu pot să o fac chiar acum. Nu pot face asta acum.

– Bineînțeles că nu poți...

– Nu face asta, bine?

– Ce să nu fac? Ce dracu' fac eu?

– Să mă hărțuiești. Urmează să-mi îngrop cea mai bună prietenă, bine? Nu știu dacă vin sau plec...

– Cea mai bună prietenă a ta? Nu o cunoșteai decât de șase luni.

– Acum există o limită de timp pentru prietenie?

– Nici măcar nu erai sigură în legătură cu ea când a început să lucreze la magazin. Credeai că profita de tine.

Suzanna se ridică și îl împinse ca să ajungă la ușă.

– Nu-mi vine să cred că avem această conversație.

– Nu, Suzanna, nu-mi vine să cred că tocmai când aveam impresia că am revenit pe drumul cel bun, ai găsit o cale să sabotezi totul din nou. Știi ce? Cred că mai e și altceva la mijloc. Ceva în legătură cu care nu ești corectă cu mine.

– Oh, nu fi ridicol.

– Ridicol? Deci, ce aș putea să spun, Suzanna? Oh, nu vrei un copil, până la urmă. Nu-ți face griji, iubito. Am să-mi pun propriile sentimente în așteptare pentru o vreme... cum fac mereu.

– Nu face asta, Neil. Nu acum.

Se întinse peste el să-și ia haina, și și-o puse repede pe ea, conștientă că îi va fi foarte cald mai târziu.

El stătea în picioare în fața ei, refuzând să se dea la o parte, iar ea încercă să înainteze.

– Atunci, când este momentul potrivit, Suzanna? Când nu o să mai fie vorba

despre tine? Când vor fi și sentimentele mele luate în seamă?

– Te rog, Neil...

– Nu sunt un sfânt, Suzanna. Am încercat să am răbdare cu tine, am încercat să fiu înțelegător, dar sunt pierdut. Serios. Nu văd cum am putea merge mai departe...

Ea îi privi expresia confuză. Se apropie de el, îi puse mâna pe obraz, un ecou inconștient al gestului mamei sale.

– Uite, vorbim despre asta după înmormântare, bine? Îți promit...

El îi îndepărtă mâna și se duse să deschidă ușa în momentul în care taxiul claxonă să-și semnaleze sosirea.

– Cum vrei, spuse el, fără să privească în urmă.

A fost, după cum se stabili de comun acord, o înmormântare îngrozitoare. Nu pentru că părintele Lenny nu ar fi făcut eforturi cu elogiul – care fusese frumos și potrivit și avusese suficient umor să aducă un zâmbet pe buzele celor prezenți – sau pentru că biserica nu ar fi arătat minunat, întrucât doamnele de la supermarket făcuseră eforturi și o decoraseră cu flori, astfel încât un observator obișnuit s-ar fi gândit că era vorba despre o nuntă. Nu pentru că soarele nu ar fi strălucit pe cerul infinit de albastru, astfel încât să aducă speranța că locul unde plecase Jessie era, fără îndoială, minunat, senin, strălucitor și plin de cântece de păsărele – toate lucrurile pe care cineva și le-ar fi imaginat că ar fi în rai.

Doar că, oricum ar fi fost, a fost ceva atât de groaznic, atât de greșit că a trebuit să fie îngropată. Că – toți spuseseră după aceea – cineva ca ea a trebuit să dispară atunci când erau atât de mulți care meritau mult mai puțin să trăiască. Că silueta mică și străvezie, care stătea nemișcată în primul rând de bănci, strângându-i mâna bunicii, și locul gol de lângă ea, era, practic, orfană, chiar dacă îi murise doar un părinte.

Cath o rugase pe Suzanna să meargă și la groapă. Aceasta spusesese că era onorată și se așezase alături de rudele îndepărtate ale lui Jessie și de cei mai vechi prieteni din școală, încercând să nu se simtă ca o impoștare, încercând să nu se gândească la locul în care Jessie își găsisese moartea.

Se pare că el nici măcar nu încercase să vină. Părintele Lenny îi spusesese cu o zi înainte. Fusese să-l vadă pe băiat la spital. Deși era împotriva a tot ceea ce simțea, datoria lui, spusesese el, era și aceea de a-i alina pe păcătoși. (Și nu era ca

și când l-ar fi vizitat altcineva. Făcuse tot ce putuse pentru a-i opri pe vecinii lui Jessie de pe domeniu să organizeze un grup care să-l linșeze.)

De fapt, părintele Lenny fusese impresionat de aspectul băiatului. Fața lui cusută și umflată în urma ieșirii violente prin parbriz, pielea vânătă și purpurie, rănilor lui semănau în mod paradoxal cu ale lui Jessie din săptămânile anterioare. Refuzase să spună altceva decât că o iubea și că microbuzul nu se oprise. Doctorul declarase că nu era sigur că starea lui mintală îi permitea să înțeleagă ce făcuse.

– Ar fi fost mai bine pentru toată lumea dacă murea și el, spusese părintele Lenny, cu vocea neobișnuit de aspră.

Slujba se încheie cu familiarele „căci țărână ești și în țărână te vei întoarce“. Suzanna o văzu pe Emma cu mâinile bunicii ei pe umeri, care o susțineau și o protejau. Se întrebă cine avea parte de mai mare alinare din această apropiere fizică aparent nesfârșită. Se gândi la prima zi în care redeschisese magazinul, când copilul și bunica veniseră și stăteau pe stradă. Nu făcuseră nimic și îi refuzaseră invitația de a intra în magazin. Doar stătuseră vizavi, ținându-se de mână, cu fețele întunecate și uimite, studiind fațada dărâmată.

Emma va crește fără o mamă, se gândi ea. La fel ca mine. Apoi, privind spre Vivi, care stătea lângă mașină, simți obișnuitul sentiment de vinovăție că putea să gândească așa.

Abia când plecară de la mormânt îl văzu. Stând puțin mai în urmă, în spatele părintelui Lenny, îndepărtându-se de Cath cu care, în mod clar, schimbase câteva cuvinte. Cath îi ținea mâinile bronzate în ale ei, încuviințând din cap în timp ce asculta, cu o atitudine demnă și ciudat de înțelegătoare în suferință. El se uită în sus în timp ce Suzanna îl privea, pentru o clipă ochii lor se întâlneau, împărțind în acele câteva secunde toată durerea, vina, șocul... și bucuria secretă a săptămânii trecute. Ea dădu să se îndrepte spre el. Dar se opri când simți o atingere pe umăr.

– Mama și tatăl tău ne-au invitat la ei, Suze. Era Neil. Își ridică ochii spre soțul ei, clipind, de parcă încerca să-și dea seama cine era. Cred că ar fi o idee bună să mergem.

Se forță să se uite la el, făcând eforturi să-și adune gândurile.

– La mama? Și apoi, în timp ce procesa ce-i spusese: Oh, nu, Neil. Nu acolo. Nu cred că o să pot face față astăzi.

Neil deja se întorsese cu spatele.

– Eu mă duc. Tu poți să faci ce vrei, Suzanna.

– Te duci?

El continuă să meargă, țeapăn în costumul lui negru, lăsând-o în picioare pe iarbă.

– E o zi pentru familie, spuse el, peste umăr, doar atât de tare cât să-l audă. Părinții tăi au fost suficient de drăguți să vină să-ți fie alături azi. Și, sincer să fiu, nu văd rostul ca noi doi să rămânem singuri acum.

Alejandro traversase cimitirul alături de Cath și Emma. Se întorsese la timp să-l vadă când ajunsese la poartă. Acolo, se aplecă să-i spună ceva Emmei, apoi îi strecură ceva în mână. În timp ce pleca, se poate să fi încuviințat din cap către Suzanna. De la acea distanță era greu de spus.

– Au venit aproape șase sute de oameni la înmormântarea tatălui tău. Biserica era atât de plină, încât a trebuit să-i lase pe oameni să stea pe iarbă. Rosemary acceptă o a doua ceașcă de ceai. I se adresă fiului ei, care stătea rezemat de spătarul scaunului. Întotdeauna am fost de părere că ar fi trebuit să folosim o catedrală. Cred că dacă era mai mult spațiu, ar fi venit și mai mulți.

Vivi o strânse de braț pe Suzanna, care ședea lângă ea pe canapea. Era îngrozitor palidă.

– Ce prăjitură minunată, doamnă Cameron, spuse ea. Foarte însiropată. Ați pus coajă de lămâie?

– Arhiepiscopul s-a oferit să țină slujba. Îți amintești, Douglas? Bărbatul acela îngrozitor și bâlbâit.

Douglas încuviință din cap.

– Și patru ouă, spuse doamna Cameron. Din acelea bune, ecologice. De-aia are culoarea asta galbenă.

– M-am gândit că tatăl tău ar fi preferat să vină vicarul. A fost un bun prieten de familie, înțelegi. Și lui Cyril nu i-au plăcut niciodată pompa și eticheta, în ciuda poziției lui. Încuviință din cap, ca și când și-ar fi confirmat ei însăși, apoi o privi pe doamna Cameron când femeia mai tânără luă ceainicul să-l umple din nou.

– Nu mi-a plăcut șunca din sendvișuri. Nu este bine tăiată.

– A fost, Rosemary, spuse Vivi, pe un ton blând. Am luat special o bucată întreagă de la măcelar.

– Ce?

– A fost o șuncă bună, spuse ea, ridicând vocea.

– Avea gust de chestie din aia procesată. Răzuită de pe podeaua fabricii și lipită cu Dumnezeu știe ce.

– Am tăiat-o eu însămi de pe os, doamnă Fairley-Hulme. Doamna Cameron se întoarse din ușă și se uită la Vivi. Data viitoare o să-l scot în fața dumneavoastră, dacă vreți.

– Nu aș avea încredere să folosești lângă mine un cuțit atât de ascuțit, spuse Rosemary pufnind. Am auzit despre așa-numiți asistenți-îngrijitori. Următorul pas e să mă pui să-mi schimb testamentul în somn...

– Rosemary!

Vivi aproape improșcă ceaiul.

– ... și apoi să te asiguri că am un așa-zis „accident“ ca și prietena Suzannei.

În cameră se lăsă o tăcere năucitoare, cei prezenți încercând să-și dea seama care dintre afirmațiile lui Rosemary fusese mai ofensatoare. Liniștiți de atitudinea conciliantă a doamnei Cameron care izbucnise în râs, în timp ce dispărea în bucătărie, toți ochii se îndreptară spre Suzanna, dar părea că nu era atentă la conversație. Se uita în podea, în aceeași stare deplorabilă ca și soțul ei tăcut.

– Mamă, nu cred că este potrivit...

Douglas se aplecă în față.

– Am optzeci și șase de ani și spun ce-mi place, zise Rosemary, lăsându-se pe spate în scaunul ei. Din câte văd, e singurul avantaj de a avea atât de mulți ani.

– Rosemary, spuse cu blândețe Vivi, te rog... Prietena Suzannei tocmai a murit.

– Și eu voi fi următoarea, așa că asta cred că îmi dă dreptul mai mult decât altora să vorbesc despre moarte. Rosemary își puse mâinile în poală, apoi privi chipurile uimite din fața ei. Moarte, spuse ea, în cele din urmă. Moarte. Moarte. Moarte. Moarte. Moarte. Uite, vedeți?

– Oh, pentru numele lui Dumnezeu, spuse Douglas, ridicându-se de pe scaun.

– Ce? Se uita în sus la fiul ei, cu o expresie provocatoare sub rețeaua imobilă de vene și riduri. Moarte. Moarte. Moartea. Pronunța abrupt finalul fiecărui cuvânt, închizându-și fălcile ca o țestoasă furioasă.

– Nu astăzi, mamă. Te rog. Se îndreptă spre ea. Vrei ca doamna Cameron să te ducă în grădină? Să vedeți florile?

– Ce-ai spus? Nu o vreau pe femeia aceea lângă mine! protestă ea.

– Cred că ți-ar prinde bine o gură de aer proaspăt, spuse Douglas. Doamnă Cameron!

– Nu vreau să merg în grădină, spuse Rosemary. Douglas, nu mă trimite în grădină.

Vivi se întoarse spre fiica ei, încă lipsită de vlagă, și o atinse pe braț.

– Draga mea, ești bine? Ai fost îngrozitor de tăcută de când ne-am întors.

– Sunt bine, mamă, spuse ea plictisită.

Vivi se uită la Neil.

– Mai vrei ceai, Neil? întrebă ea plină de speranță. Sau încă un sendviș, poate? Este, într-adevăr, șuncă adevărată. Nu aș cumpăra chestiile alea pătrate.

Cel puțin el încercase să zâmbească.

– Sunt bine, mulțumesc, Vivi.

De afară, o puteau auzi pe Rosemary protestând furioasă că era plimbată în scaunul cu roțile în jurul grădinii, întreruptă de exclamațiile vesele ale doamnei Cameron.

– Îmi pare rău, spuse Douglas, întorcându-se în camera de zi, trecându-și mâna prin păr. Poate fi un pic... dificilă în acest moment. Nu mai e aceeași de când a căzut.

– Cred că spune adevărul, zise Neil.

Vivi ar fi putut să jure că se uitase cu subînțeles la Suzanna, dar se întorsese atât de repede, încât nu putea fi sigură. Se uită în sus la Douglas, încercând să-i transmită prin priviri că nu știa ce să facă în continuare. El se îndreptă spre canapea și o luă de mână.

– De fapt, spuse el, dregându-și vocea, te-am chemat aici cu un motiv, Suzanna.

– Cum?

– Știi că ai avut o zi proastă. Mama ta și cu mine... am vrut să vă arătăm ceva.

Vivi se simțea plină de speranță. Își luă de mână fiica și o strânse, apoi îi făcu semn să lase ceașca goală și farfurioara din poală.

Suzanna îl privi pe Neil, apoi pe părinții ei. Se lăsă luată de pe canapea și condusă ca un somnambul. Vivi, conștientă de faptul că rolul lui Neil în această situație era important, își puse brațul în jurul taliei ginerelui ei, dorindu-și să o vadă și pe Suzanna făcând acest gest din când în când.

– La etaj, spuse Douglas, făcându-le semn.

Urcară în tăcere treptele spre galerie. Prin fereastră, Vivi o vedea pe Rosemary clătinând din cap când doamna Cameron se aplecă spre un strat de flori.

– Ne gândim să mai punem niște lumini aici, nu-i așa, dragă? Vocea lui Douglas se auzi din față. Să luminăm puțin etajul ăsta. Întotdeauna a fost un pic cam sumbru, îi spuse el lui Neil.

Se opriră în capătul scărilor împreună, Suzanna părând necooperantă, iar Neil se uită la Vivi pentru indicii.

– Ce? spuse Suzanna, în cele din urmă, cu voce subțire.

Douglas își privi fiica și zâmbi.

– Ce? spuse ea din nou.

El arătă spre peretele îndepărtat. Și atunci, Suzanna îl văzu.

Vivi o urmărea cu privirea cum stătea nemișcată și se uita la portretul în ulei al mamei sale, neafectat de zgârietura lui Rosemary, acum luminat de sus de o lampă de bronz. Profilul fin al Suzannei, ca și al lui Athene, era la fel de calm și de alb ca al statuilor grecești. Părul ei, pieptănat pe spate, o făcu pe Vivi să tresară. Chiar și după atâția ani. Își reaminti de realizările ei, mai ales de cele mai recente. „Asta este pentru Suzanna“, își spuse ea. „Pentru fericirea Suzannei.“

Îl simți pe Douglas alături, punându-i brațul în jurul umerilor, iar ea îi atinse degetele, găsind alinare în gest. Așa era corect să procedeze. Orice ar fi spus Rosemary, așa era corect.

Dar când se întoarse spre ei, Suzanna era roșie la față, cu ochii furioși.

– Și asta... înseamnă că totul e în regulă?

Vivi înțelese vorbele grele ca plumbul care ieșiseră din gura Suzannei, ca un ecou al celei mai nocive părți a lui Athene. Și își dădu seama, prea târziu, că durerea era prea profundă ca să poată fi vindecată prin agățarea unui tablou pe perete.

– Am crezut... începu Douglas, părăsit de încrederea obișnuită în sine. Am crezut că te-ar putea face să te simți mai bine.

Privirea lui Neil se muta la fiecare dintre cei trei, expresia lui anterioară fiind înlocuită de ceva mai puțin sigur.

– Să mă simt mai bine? întrebă Suzanna.

– Să-l vezi aici, vreau să spun, continuă Douglas.

Vivi își întinse mâna spre ea.

– Am crezut că ar fi o amintire plăcută...

Vocea Suzannei sparse liniștea galeriei.

– A unei alte persoane căreia i-am cauzat fără să vreau moartea?

Douglas se răsuci și Vivi se ținu strâns de el.

– Tu nu ai...

– Sau vă ziceți că așa cum am trecut peste ce i s-a întâmplat ei, așa voi trece și peste ce s-a întâmplat cu Jess? Nu-i așa?

Vivi își duse mâna la gură.

– Nu, nu, draga mea.

– Sau să facem ceva cu adevărat lipsit de sens pentru a compensa faptul că nu credem că Suzanna este la fel de merituoasă ca și fratele ei mai mic.

Douglas făcuse un pas înainte.

– Suzanna, noi...

– Nu pot să rămân aici, spuse Suzanna și, cu ochii plini de lacrimi, îi împinse și fugi pe scări.

După o ezitare de o fracțiune de secundă, Neil se duse după ea.

– Lasă-mă în pace! strigă ea, când o prinse din urmă la jumătatea scărilor. Lasă-mă în pace!

Ferocitatea din cuvintele ei îl făcu să se întoarcă.

Nu se întâmpla des ca Vivi să simtă cu adevărat simpatie față de soacra ei, dar, conștientă de expresia îndurerată și uluită a lui Douglas, în timp ce stătea alături de ea, ascultând vocile înăbușite ale fiicei și ginerelui ei strigând unul la altul afară, pe alee, privind la peretele îndepărtat, la acea gură rânjind, la acei ochi albaștri înghețați, amuzându-se ca și cum ar fi știut necazurile pe care încă le provocau, Vivi se gândi că era posibil, în cele din urmă, să fi înțeles ce simțise Rosemary.

*

Suzanna străbătu pe jos pe tot perimetrul terenului de patruzeci de acri. Trecu prin pădure, de-a lungul potecii pentru cai, cunoscute ca Short Wash, pe dealul care delimita câmpul de sfeclă și se așeză în vârful dealului în locul unde stătuse cu Alejandro cu mai puțin de două săptămâni în urmă.

Seara adusesse o briză răcoroasă și plăcută de pe coastă, domolind temperaturile ridicate din timpul zilei. Pământul se pregătea ușor de seară, albinele se învârteau leneș peste pajiști, rațele se bălăceau și măcăiau pe apă, semințele ce se ridicau din iarbă planau pentru scurt timp în aerul aproape nemișcat, apoi pluteau încet spre sol.

Suzanna stătea și se gândea la Jessie. Se gândi la Arturro și la Liliane, pe care îi văzuse împreună în fața bisericii, ea ținându-l de braț, în timp ce el se apleca să-i ofere o batistă și își dori ca Jessie să-i fi văzut și ea. Se gândi la felul în care tatăl ei își închisese ochii atunci când ea îi întorsese spatele, o privire de disperare tăcută, atât de rapidă încât probabil doar ea o observase. O știa bine: era aceeași expresie pe care o văzuse la Neil în dimineața aceea.

La câțiva metri distanță, un graur zgârma în țărână, penele lui lucioase strălucind în soarele de seară, în timp ce sărea rapid peste pământul crăpat. De-a lungul văii, auzi sunetul îndepărtat al clopotului din piață: anunța ora cinci, șase, șapte, așa cum făcuse în toți anii în care ea fusese absentă, creându-și o viață la mulți kilometri depărtare de aici, așa cum făcuse în toți anii de dinainte ca ea să existe.

E timpul să te ridici. E timpul să mergi mai departe.

Suzanna își așeză capul pe genunchi și respiră adânc, mirându-se de numărul mare de persoane din viața ei cărora trebuia să le ceară scuze.

Și doar unii dintre ei o vor auzi.

Capitolul 21

Magazinul rămase închis mai mult de o săptămână. Suzanna ajunsese să-l deschidă în dimineața de după înmormântare și apoi, după ce stătuse în ușă aproape șapte minute, suficient ca femeia care deținea magazinul de animale de companie de pe colț să o întrebe politicos dacă se simțea bine, pusese cheia înapoi în geantă și plecase acasă. Doi furnizori o sunaseră să întrebe dacă era vreo problemă. Le spusese politicos că nu, dar că nu va mai primi nici un fel de livrări în viitorul apropiat. Muncitorii o sunaseră să o întrebe dacă era de acord să pună un container de gunoi chiar în fața ușii și îi surprinsese prin rapiditatea cu care acceptase. Arturro o sunase acasă pentru a se asigura că era bine. Se lupta cu suspiciunea că se temea că i s-ar fi putut întâmpla și ei ceva.

Suzanna nu făcuse mare lucru în acea săptămână. Rezolvase diverse sarcini administrative, de care nu avusese niciodată timp când era deschis magazinul: spălase geamurile, pusese draperiile, zugrăvise peretele neterminat din bucătărie. Făcuse câteva încercări superficiale să plivească buruienile. Gătise câteva feluri de mâncare, dintre care cel puțin unul arăta bine și fusese și comestibil, dar ea nu putuse să digere nici unul dintre ele. Nu-i spusese nimic lui Neil despre închiderea temporară a magazinului. Când descoperise, câteva zile mai târziu, întrebând fiind de un coleg navetist când era probabil să se redeschidă, nu-i răspusesese nimic. Și dacă ea preferase să tacă, nici el nu spusese nimic despre asta. Era o perioadă ciudată, de dezechilibru pentru toată lumea. Durerea era un lucru ciudat. Încă se aflau în relații delicate de la schimbul de replici de la înmormântarea lui Jessie. Și chiar și el înțelesese destul de bine până acum că existau momente într-o căsnicie când era mai bine să nu vorbești prea mult.

În luna următoare, cu exact nouă zile mai târziu, Suzanna se trezi la șapte și jumătate. Făcu baie (căsuța nu avea duș), se spălă pe cap, se fardă și își puse o cămașă proaspăt călcată. Apoi, într-o zi destul de vântoasă încât să-i ciufulească părul și să-i aducă puțină culoare în obrajii palizi, acceptase ca soțul ei să o lase la Peacock Emporium (el fusese acasă de dimineață). Fără o ezitare vizibilă, băgase cheia în ușa antiefracție din oțel și deschisese. Apoi,

după ce le oferise muncitorilor o cană de ceai, sortase un morman de scrisori și observase, având sentimente contradictorii, dispariția unui număr consistent de flori ofilite – și apariția câtorva buchete mai noi, inclusiv unul de la Liliane –, scoase din geantă toate lucrurile pe care le adunase în timpul săptămânii, lucruri pe care le studiasse și care o nelinișteau, lucruri pe care și le amintea și uneori le alesese doar datorită felului în care arătau. Le așeză pe masa vopsită roz, cu o expresie de concentrare intensă pe față, apoi începu să strângă lucrurile lui Jessie.

Doamna Creek, poate previzibil, fusese prima clientă care își făcuse apariția. Timpul scurt dintre sosirea ei și a Suzannei o făcuse pe aceasta să se întrebe dacă nu cumva își petrecuse ultimele zile ascunsă pe undeva, supraveghind magazinul și așteptând momentul când ușa se va deschide din nou. Arăta la fel de bătută de vânt cum se simțea și Suzanna, iar șuvițele de păr argintiu îi ieșeau de sub bereta croșetată, ca și când ar fi fost electrocutată.

– Nu ai spus nimănui că închizi magazinul, rosti ea acuzator, în timp ce își pune geanta pe masa de lângă ea.

– N-am știut, spuse Suzanna, mutând toate cămile de pe raft, în încercarea de a o găsi pe preferata lui Jessie.

– Asta nu este prea bine pentru afacere.

O găsi. Cea albastru cu alb, cu un bulldog desenat schematic pe o parte și cuvintele „chien méchant“, pe cealaltă. Jessie spusese că îi amintea de Jason când se trezea dimineața. I se păruse amuzant.

– A trebuit să mă duc la *Coffee Pot*, continuă doamna Creek. Nu-mi plac sendvișurile lor. Dar nu am avut de ales.

– Eu nici măcar nu vând sendvișuri.

– Nu asta e problema, dragă. Nu poți bea o cafea acolo după unsprezece treizeci dacă nu mănânci ceva. Cele mai ieftine sendvișuri cu brânză și roșii costă mai mult de două lire, știi.

– Vrei cutiile astea din spate? Neil ieși brusc din pivniță, verificând să nu-și fi murdărit pantalonii. Scrie „Crăciun“ pe ele, deci presupun că nu le vrei sus, deocamdată.

Suzanna se întoarse.

– Nu, spuse ea. Lasă-le în spate. Atât timp cât pot să ajung la celelalte lucruri.

– Ești norocoasă. Muncitorii ți-au adus toate astea înăuntru, spuse el, făcând semn spre pivniță, unde cutiile livrate erau așezate pe rânduri, ascunzând

faptul că zona fusese de-abia recent curățată și reorganizată. Unii ar fi putut să și le însușească.

– Nu este așa aici, spuse Suzanna, care nu se simțea recunoscătoare nimănui. Mai ales muncitorilor care o costaseră în plus patru sute de lire sterline peste polița de asigurare și care păreau să consume aproape jumătate din această sumă zilnic sub forma celor mai bune boabe de cafea din Brazilia. Mai vrei ceva de băut sau pleci în curând?

– Sunt în regulă momentan. Încerc să rezolv cât mai mult înainte să plec. Te las să sortezi lucrurile aici, sus, spuse Neil și dispăru din nou, în jos, pe scări.

– E soțul tău?

Doamna Creek se juca cu o revistă veche.

Felul în care se uita spre scări, ca și când Suzanna făcuse ceva greșit aducându-l aici, făcu să se simtă foarte iritată.

– Da, spuse ea și se întoarse la vitrină.

– L-am văzut cu tine la înmormântare.

– Oh.

– Ai văzut-o?

– Pe cine?

– Pe fiică, pe Emma. Este o fetiță foarte drăguță. I-am făcut un costum de margaretă.

– Știu, spuse Suzanna, privind florile roz de hârtie din fața ei.

– Se potrivea cu frumusețea ei, chiar așa. L-am făcut dintr-o bucată veche de crêpe-de-Chine. N-am mai făcut o rochie din crêpe-de-Chine de douăzeci... nu, trebuie să fie treizeci de ani. Sorbi din cafea. Biata fată. Nu este corect, cumva.

Suzanna încerca să păstreze viziunea lui Jessie asupra vitrinei intactă în mintea ei. Știa exact ce-și dorea când plecase de acasă, dar acum ideile îi erau neclare și nu se putea concentra din cauza conversației.

– Rochii de bal și rochii de mireasă. Crêpe-de-Chine era un material minunat pentru ele. Desigur, cele mai multe rochii de mireasă erau de mătase – pentru cele care își permiteau. Dar unele dintre acele țesături mai delicate sunt foarte greu de cusut. Trebuie să desfaci cusăturile de două, trei, patru ori, pentru a te asigura că nu s-au adunat și nu s-au agățat.

Ce mai rămăsese din viziunea ei se evaporase. „Oh, te rog, pleacă“, se gândi Suzanna, luptând cu dorința de o izbi de câteva ori cu capul de suprafața tare a tejghelei. „Doar lasă-mă în pace. Nu pot să-ți ascult perorațiile astăzi.“

Vântul bătea cu putere pe stradă, suflând pahare de carton și primele frunze rătăcite de toamnă care se învârteau în cercuri dezordonate, anunțându-i sosirea. De pe partea cealaltă a panourilor de placaj, îi auzea pe muncitorii care strigau unii la alții, întrerupți din când în când de zgomotul vreunei bormașini electrice. Geamurile vitrinei urmau să vină săptămâna următoare, spuneau ei. Realizate manual de un tâmplar local. Chiar mai bune decât cele vechi. Într-un fel, se hotărâse că îi conveneau paravanul din lemn și lumina difuză. Nu era sigură dacă era gata să fie din nou atât de expusă privirilor.

– Nu ne-ai putea face încă o cafea, nu-i așa, iubito? Cel mai în vârstă dintre muncitori, un bărbat cu părul grizonant și foarte încrezător în farmecul lui personal, își vârî capul pe ușa din față. S-a făcut cam frig afară, și mi-ar prinde bine să mă încălzesc puțin.

Ea se forță să zâmbească. Așa cum se forțase și pentru doamna Creek.

– Sigur, spuse ea. Imediat.

Câteva minute mai târziu auzi ușa deschizându-se din nou. Dar, când se întoarse, în cele din urmă, de la aparatul de cafea, nu era muncitorul cel care stătea în fața ei.

– Suzanna, spuse el și, pentru o clipă, nu-l văzu decât pe el, cu halatul albastru de spital, cu rucsacul ponosit și cu privirea intimă și intensă.

Se uită în jur, la doamna Creek, care părea absorbită de lectura revistei, și întinse o mână peste tejghea, spre ea.

– Magazinul a fost tot timpul închis, spuse el încet. Nu am știut cum să dau de tine.

Apropierea lui bruscă îi tăie respirația. Clipi încurcată, uitându-se la ceștile de cafea din fața ei.

– Trebuie să duc astea afară, spuse ea cu vocea pierdută.

– Trebuie să vorbesc cu tine.

Ea se uită la doamna Creek, apoi la el.

– Magazinul este destul de aglomerat în acest moment, spuse ea apăsător, încercând să-i transmită ceva – nu era sigură ce – prin tonul ei.

Din celălalt capăt al magazinului, se auzi doamna Creek:

– Oamenilor ăștora le iei prețul întreg pentru cafea?

Suzanna își întoarse privirea de la el.

– Cum? Nu, spuse ea. Nu le iau nimic.

– Nu e deloc corect.

Suzanna trase aer în piept.

– Dacă vreți să mă ajutați să-mi înlocuiesc geamurile vitrinei, doamnă Creek, sau să-mi completați asigurarea, poate chiar și conturile, aș fi încântată să vă ofer o cafea gratis.

– Suzanna, murmură el la urechea ei stângă, la fel de insistent.

– Nu e prea prietenoasă, nu-i așa? murmură doamna Creek. Nu cred că Jess...

Se pare că se răzgândise. Tonul ei nu lăsa nici un dubiu la ce se referea.

– M-am gândit mereu la tine... spuse el încet. Ea avea privirea concentrată pe gura lui, la câțiva centimetri de a ei. De-abia am putut să dorm de când... mă simt vinovat că pot să simt atât de multă bucurie, atât de mult... într-un moment care este atât de... rău.

În ciuda greutateii cuvintelor, se simțea ușurat: fața îi strălucea.

Privirea Suzannei se întoarse spre doamna Creek care citea din nou, în colț. Auzi niște oameni vorbind pe stradă, răspunsurile muncitorilor și se întrebă dacă mai aduceau flori. Deslușea vag fluieratul lui Neil care începuse la câțiva metri mai jos de ei. Era „You Are My Sunshine“.

– Crezi că e în neregulă? Mâna lui Alejandro o atinse pe a ei, ușor ca un fulg. Să fiu atât de fericit?

– Ale... eu...

– Ai spus ce vrei să faci cu sacul ăla de gunoi? Aș putea să-i întreb pe băieții de afară dacă pot să-l arunc în containerul lor.

Ea tresări, trăgându-și brusc mâna și se îndepărtă rapid de spate, în timp ce Neil, la câțiva metri distanță, își freca nasul, apoi își studie degetele, de parcă se aștepta să fie murdare.

– Oh, spuse el amabil. Îmi pare rău că v-am întrerupt.

Suzanna se străduia să nu roșească. Simțise, mai degrabă decât văzuse, că Alejandro se îndepărtase de teighea și își dorea să nu fi contribuit la surprinderea lui.

– E în regulă, zise Alejandro pe un ton sobru. Voiam doar o cafea.

Neil se holbă la el.

– Accent spaniol, spuse el. Tu trebuie să fii *gaucho*. Îmi pare rău, fetele mi-au spus numele tău.

Încheieturile mâinilor Suzannei se albiseră pe mâneretele tăvii. Încerca să o strângă cu mai puțină forță.

– Alejandro.

– Alejandro. Lucrezi la spital, nu-i așa?

– Așa e.

– O treabă bună, spuse Neil. O treabă bună, repetă el. Da, Jessie mi-a spus totul despre tine. Se opri preț de o clipă. Ținea foarte mult la tine biata Jess.

– Și eu țineam la ea.

Alejandro se uita la ea și când îl măsura, determinându-i valoarea și dreptul asupra Suzannei. Era ceva diferit în atitudinea lui, un aer combativ transmis de starea de vigilență crescută, de umerii lui lași. Suzanna, cu simțurile vibrându-i la cote atât de înalte încât i se părea că deveniseră vizibile, se simțea în același timp încântată și uimită, conștientă de faptul că Neil era orb la tot ce se întâmpla. Voia să ducă tava afară, să fie oriunde în altă parte decât acolo. Dar picioarele îi înțepeniseră pe loc.

– Îngrozitor, spuse Neil. Îngrozitor. Afară, cineva începuse să bată cu ciocanul. Doar am să trag rafturile alea înainte să plec, îi spuse el Suzannei. Cumva, ajunsese niște moloz în spatele lor. Dumnezeu știe cum. El dispăru înapoi pe scări, fluierând în timp ce cobora.

Alejandro se uită dincolo de ea la ușa pivniței, auzind zgomotul cutiilor trase și mutate.

– Trebuie să-ți spun ce simt, murmură el. Trebuie să vorbesc cu tine. Este ca și când aș vorbi pentru prima dată cu adevărat.

Ea își ridică fața, corpul ei amintindu-și în mod reflex.

– Te rog, nu...

– Ea a văzut, Suzanna. A văzut înainte să vedem noi.

– Sunt *căsătorită*, Ale.

El aruncă o privire disprețuitoare spre ușa pivniței.

– Cu bărbatul nepotrivit.

În celălalt capăt al magazinului, doamna Creek îi privea cu interes. Suzanna se întoarse înapoi spre rafturi, aranjând siropurile pentru cafea și organizându-le frumos într-un rând.

– Suzanna.

– Sunt *căsătorită*, spuse ea încet. S-ar putea chiar să-i port copilul.

Se uită la burta ei, apoi clătină din cap.

– Nu pot ignora acest lucru, Ale. Îmi pare rău.

Alejandro se apropiase, șoptindu-i la ureche:

– Și vrei să-mi spui că vei rămâne cu el? După tot ce s-a întâmplat?

– Îmi pare rău.

Se întoarse spre el, cu spatele la perete.

– Nu înțeleg.

Vocea lui creștea periculos în intensitate. Suzanna se uită spre doamna Creek, care examina revista cu concentrarea intensă a cuiva încerca – sau se prefăcea – că nu trăgea cu urechea.

Se uită la el implorator.

– Uite, n-am făcut niciodată ce trebuia, Ale, nu chiar.

Ea se gândi la noaptea precedentă, cum se trezise în camera de oaspeți și apoi, la trei și jumătate, se strecurase în pat și se întinsese, trăgând brațul lui Neil peste ea, încercând să-l facă să o posede, încercând să i se ofere ca un gest de iertare. Făcuseră dragoste, într-un fel trist și resemnat. Ea se rugase în timp ce făceau sex ca el să nu vorbească.

Vocea lui Neil se auzi în sus pe scări:

– Vrei să lași afișele astea aici, Suze? Cele de lângă cărucior?

Suzanna încercă să-și calmeze vocea.

– Le poți lăsa acolo, te rog? strigă ea.

– M-am gândit mult, șopti spre Alejandro. Și mi-am dat seama că lucrurile trebuie să se schimbe. Eu trebuie să mă schimb.

– Mi-ai spus, Suzanna. *Mi-ai spus* – este timpul să renunți la trecut, la fantome. Mi-ai arătat că e timpul să trăiesc. Îi luă mâinile în ale lui, părând că nu-i mai păsa dacă îi vedea cineva. Nu te poți întoarce. Știi asta. Nu poți. Nu pot.

– Eu pot.

Se uită la mâinile lor. Era ca și când le-ar fi aparținut altora.

– Totul s-a schimbat, Suzanna.

– Nu.

– Trebuie să mă ascuți.

– Ale... Nu te cunosc. Nu știu nimic despre tine. Nu știu nimic despre mine. Tot ce știm e că am iubit aceeași fată și am pierdut-o. Nu este suficient să se întemeieze o relație pe asta, nu-i așa?

Ea se dădu într-o parte, auzind pașii lui Neil în pivniță și icnetul lui înăbușit când reuși să așeze un obiect greu la locul lui.

– Crezi că asta e? Crezi că asta suntem noi?

Își lăsase deznădăjduit mâinile să cadă, uitându-se la ea și nevenindu-i să creadă.

Suzanna făcea eforturi să-și păstreze vocea calmă.

– Îmi pare rău. Dar asta am făcut toată viața. Am făcut-o în tot timpul

căsnicieii mele – nu ești primul pentru care am făcut o pasiune de moment.

– O pasiune de moment? Crezi că asta e o *pasiune de moment*?

Era la o distanță de câțiva centimetri de ea. Putea simți mirosul de piele al hainei și aroma vagă de *mate* a respirației lui. Muncitorii începuseră să bată ceva dincolo de paravan și simțea impactul loviturilor reverberând în interiorul ei.

– *Te cunosc*, Suzanna.

O prinsese cu spatele la fereastră și îi ținea mâinile pe umeri, cu o expresie de furie întipărită pe față.

– Nu, spuse ea. Nu mă cunoști.

– Ba da. Te cunosc tot atât cât mă cunosc pe mine. Te-am cunoscut din clipa în care te-am văzut, atât de frumoasă și... și furioasă, prinsă în spatele tejghelei din magazinul tău.

Își scutură capul, vibrațiile ciocanului reverberând în ea, umplând magazinul, înecând totul, cu excepția lui, a mirosului pielii lui, a apropierei lui înfricoșătoare.

– Nu pot...

– Spune-mi că nu mă cunoști, șopti el.

Suzanna plângea în tăcere, fără să-i mai pese dacă doamna Creek se uita.

– Spune-mi. Spune-mi că nu știi cine sunt.

Îi auzea vocea răgușită și precipitată în ureche.

– Nu... eu...

El lovi paravanul în dreptul capului ei, așa că zgomotul loviturilor se opriră pe moment.

– Suzanna, te rog. *Spune-mi că nu mă cunoști*.

Ea încuviință din cap în cele din urmă, cu fața schimonosită, cu ochii închiși, învăluită de mirosul și apropierea lui.

– Te... Te cunosc, Ale. Te cunosc.

Satisfăcut, el se întoarse cu spatele, scoțând un suspin adânc și ștergându-și fața cu mâna.

Vocea ei se auzi din spate, șovăitoare:

– Dar asta nu înseamnă că e bine.

El plecase după mai puțin de un minut, atât de rănit și de furios, încât ei îi venea să moară de durere. Ar fi preferat asta decât să o mai privească vreodată

așa. Câteva momente mai târziu, Neil ieșise prăfuit și mulțumit, când se auzise sunetul ușii din oțel închizându-se.

– O să fii bucuroasă când o vei primi înapoi pe cea bună, spuse el, acoperindu-și urechile. E ca și când ai fi blocat într-o celulă de fiecare dată când o închide cineva.

– Bine. Am terminat. Vrei să verifici ce-am făcut?

– Nu, spuse Suzanna, înghițindu-și lacrimile. Am încredere în tine.

– Am fraierit-o, nu? spuse Neil, uitându-se la doamna Creek. Înainte de plecare, o îmbrățișă încurajator. Arăți epuizată, spuse el cu amabilitate. De ce nu găsești pe cineva care să te ajute în următoarele săptămâni? Este prea multă treabă să o faci de una singură.

El nu putea înțelege de ce cuvintele lui o făcură să plângă din nou.

PARTEA A TREIA

Capitolul 22

Se spune de către pușinii care se întorseseră dintr-o astfel de stare că ultimele câteva momente înainte de înec sunt destul de plăcute. Când lupta încetează și apa inundă plămâni, victima intră într-o stare pasivă, de acceptare, vede chiar un fel de frumusețe perversă în acel moment.

Suzanna se gândi din ce în ce mai des la asta în următoarele câteva săptămâni. Uneori, se simțea ca și când s-ar fi înecat. Alteori, se simțea ca și când ar fi fost somnambulă, ca și când mergea orbește, cu mișcări prestabilite, fără a controla în totalitate lucrurile pe care le spunea sau le făcea. Unii ar fi putut spune, reflectă ea ironic, că aceasta era o îmbunătățire. Acasă, ținea locuința ordonată și frigiderul bine aprovizionat și trecuse ceva timp de când nu se mai plânsese de grinzi. Ea și Neil erau amabili unul cu celălalt, atenți, fiecare recunoscând că în ultimele săptămâni îl rănisese pe celălalt, și nu voiau să-și mai facă nici un rău. Îi spunea lui Neil că-l iubește o dată pe zi, un sentiment pe care, spre meritul lui, întotdeauna i-l întorcea imediat. Ciudat cum într-o căsnicie, o declarație care în prima etapă începe ca o întrebare, chiar o provocare, poate deveni, în cele din urmă, un fel de reasigurare benignă.

Se gândi foarte puțin la Alejandro. Cel puțin în mod conștient. Noaptea se trezea adesea plângând și se întreba cu teamă ce vorbise în somn. Neil punea aceste episoade nocturne pe seama morții lui Jessie și, periodic, se simțea vinovată, cerându-i scuze în tăcere lui Jessie că încă nu îi spusese adevărul.

Alejandro nu mai venise la magazin. De fapt, nu mai veniseră prea multe persoane. Odată ce drama îngrozitoare a morții lui Jessie se estompase, odată ce florile dispăruseră, iar nostalgia se evaporase, Suzanna rămăsese cu doar câțiva clienți fideli. Era doamna Creek – care venea, după cum bănuia Suzanna, pentru că nu mai era bine primită în cele mai multe locuri. Îi auzise odată numele femeii menționat de cineva la cafeneaua din piață, care își dăduse ochii peste cap, iar ei îi păruse rău pentru o scurtă perioadă de timp. Doar că poveștile necruțătoare și egocentrice și cerințele nepotrivite ale doamnei Creek făceau ca acea simpatie să nu dureze niciodată prea mult.

Părintele Lenny îi spusese oficial că, dacă simțea nevoia vreodată să stea de vorbă cu cineva, adică să stea de vorbă cu adevărat (aici ridicase o sprânceană), el era întotdeauna acolo pentru ea. Oh, și dacă voia niște veioze cu mărgelile la un preț bun, unele drăguțe, să țină cont, el știa unde putea găsi. Liliane venea din când în când, strălucind probabil datorită noii povești de dragoste, și cumpărase, printre altele, un portofel din piele de porc pentru Arturo și mai multe felicitări. Nu vorbise cu Suzanna mai mult decât strictul necesar și, în ciuda rezultatului aparent fericit al acțiunilor ei și ale lui Jessie, Suzanna știa că pe ea nu o iertase pentru cutiile de bomboane așa cum probabil ar fi iertat-o pe Jessie.

Arturo venea, cel puțin o dată pe zi, să cumpere un espresso de care ea bănuia că nu mai avea nevoie. Auzise zvonindu-se prin oraș că se gândea să-și instaleze propriul aparat și amâna momentul doar din loialitate față de Suzanna, considerând probabil că magazinul suferise destul. Era nesfârșit de bun, verificând dacă avea nevoie de ajutor, oferindu-se să-i țină locul la magazin ca ea să poată ieși să ia masa. Nu profita foarte des de oferta lui. În acea perioadă, rareori îi era suficient de foame pentru a face efortul de a cumpăra ceva, și se temea că, dacă Arturo ar fi stat prea mult prin preajmă, Liliane ar fi putut să o privească și mai răutăcios decât o făcea deja.

Ocazional, îl surprindea privind-o cu ochii triști și îngrijați, iar ea se forța să afișeze un zâmbet luminos. Un zâmbet care spunea: „Sunt în regulă, serios“. Un zâmbet pe care îl folosea atât de des, încât uitase cum era unul adevărat.

Neil îi spusese că magazinul mergea prost. Nu se exprimase chiar așa. Probabil că nu voia să o întristeze și mai tare. Doar studia registrele la fiecare câteva zile, iar felul în care își sprijinea fruntea în mâini, analizându-le, îi spunea tot ce trebuia să știe.

Ar fi trebuit să-i pese mai mult, își dădea seama, dar exteriorul strălucitor revopsit, posterele pe care le lipise cineva pentru a ascunde lipsa temporară a geamurilor vitrinei, nu reușiseră să o atragă nici pe ea, nici pe altcineva așa cum o făcuseră altădată. Mesele viu colorate păreau dintr-odată triste și improvizate, cu urme circulare lăsate de recipientele pentru băuturi, pe care ea nu le ștersese suficient de bine. Porțiunile goale de pe pereți, unde nu reușise să înlocuiască fotografiile și imaginile pe care le lipiseră ele, vopseaua albă, pe care o dăduse într-o după-amiază, cu o grabă ciudată, să acopere hărțile, vitrina nearanjată, toate conspirau într-un fel la crearea unei

atmosfere diferite în magazin. Mai puțin primitoare. Mai puțin apropiate de oameni. Mai puțin față de cum își imaginase ea prima oară, cu aproape un an în urmă.

Suzanna știa asta. Așa cum știau toți ceilalți. Într-un fel, oricât de banal suna, dispăruse sufletul magazinului.

Vremea, așa cum îi spusese lui Vivi în acea dimineață bunele doamne de la Institutul Femeilor când intrase să-și ridice comanda săptămânală de legume, cu siguranță se schimba. Săptămânile care păreau nesfârșite, cu cer calm și albastru și căldură încremenită fuseseră înlocuite, la început pentru câteva ore, iar acum pentru zile întregi, de brize reci, cer cenușiu și reprize scurte de ploaie. Florile se scuturaseră demult, capetele lor erau maronii și uscate, așteptându-și dizolvarea treptată în pământ, în timp ce copacii își pierdeau frunzele prea devreme, decorând trotuarele și marginile drumurilor în nuanțe de verde pal și auriu. Probabil că, pentru o vară ca aceea care trecuse, se gândea Vivi, întotdeauna trebuia plătit un preț. Se răzgândise în legătură cu ideea de a întinde rufe afară.

– Totul este pregătit?

Douglas stătea în spatele ei, ținându-și mâinile pe șoldurile ei și sărutând-o pe obraz.

– Cât de pregătit poate fi. Te-am crezut pe cuvânt că nu vrei un prânz propriu-zis.

– Sunt suficiente niște sendvișuri servite în birou, spuse el. Cred că nici unul dintre ei nu va dori să stea prea mult. Ei bine, Lucy s-ar putea să vrea dacă și-a luat o zi întreagă liberă.

– Nu, mi-a spus că va lua trenul înapoi în această după-amiază și se va întoarce la birou.

– Fata asta este dependentă de muncă, spuse Douglas, mergând să verifice sendvișurile. Nu-mi pot *imagina* de unde a moștenit asta.

Șoproanele erau pline cu fân și paie. Câmpurile de grâu și de orz fuseseră recoltate și arate. Vivi își privea soțul care se uita absent pe fereastra bucătăriei, urmărind cerul întunecat, pregătit de ploaie, așa cum făcuse de mai multe ori pe zi, toată viața lui de adult. Primele picături se loveau de geam, iar pe ea o cuprinsese melancolia că vara se sfârșise. Iarna era mult mai lungă la țară. Tot timpul era întuneric și frig, noroi nesfârșit și pământ brun, un ritual nesfârșit al îmbrăcatului și dezbrăcatului pentru a rezista frigului

necruțător. Nu era de mirare că atât de mulți fermieri erau deprimați. Și totuși, în acest an, perspectiva că ziua devenea mai scurtă, iar noaptea mai lungă părea, într-un fel, o încercare mai puțin grea decât înainte.

– I-ai spus ceva mamei tale? întrebă ea, desfăcând hârtia de pe o prăjitură cumpărată de la magazin.

Nu se deranjă să vorbească mai încet: auzul lui Rosemary era atât de prost acum, încât rareori înțelegea ceva dintr-o conversație pe ton normal.

– I-am spus, zise Douglas. I-am spus că, în ciuda a ceea ce crede ea, nu îi ignorăm dorințele. I-am spus că acesta este un compromis fericit și că, dacă ar reflecta cu atenție, ar trebui să-și dea seama de asta.

– Și?

– Și i-am spus că fericirea familiei este cel mai important lucru. Inclusiv a ei.

– Și?

– Și mi-a închis ușa în nas.

– Săracul de tine, spuse Vivi, mergând să-și îmbrățișeze soțul, apoi îi dădu peste mână, când încercă să-și vâre degetele în glazură.

*

Suzanna fu prima care sosi, iar Vivi călcă pe motan în timp ce se grăbea pe hol ca să-i deschidă ușa. Acesta scosese un sunet atât de slab, încât ea își dădu seama că, probabil, nu mai avea suficientă energie să se mai plângă.

– Cred că tocmai i-am strivit motanul lui Rosemary, spuse ea când deschise ușa.

Suzanna nu părea să fi auzit.

– Nu pot să stau mult, spuse ea, sărutându-și mama pe obraz. Trebuie să deschid din nou magazinul în după-amiaza asta.

– Știu, draga mea, și e foarte bine că te străduiești. Tata nu vă va reține mult, îți promit. V-am pregătit câteva sendvișuri să le mâncați în timp ce vă vorbește. Poți să te uiți la motanul lui Rosemary și să-mi spui dacă ai impresia că i-am rupt ceva?

– E greu de spus. Zâmbetul Suzannei era forțat. Întotdeauna a fost un pic cam crăcănat. Uite, merge. N-ar trebui să-mi fac griji.

„A slăbit“, remarcă Vivi, urmând-o pe Suzanna în bucătărie, unde doamna Cameron pregătea o tavă. Dar nu era doar slabă: părea pământie, stoarsă, ca fără vlagă. Vivi își dorea ca, în această stare de nefericire, fiica ei să fi găsit mai

multă mângâiere în relația cu Neil. Dar, în acest moment, nu era sigură cât de mult din problemă o reprezenta Neil.

– Vreți să pregătesc altceva pentru doamna Fairley-Hulme? Dacă îmi amintesc bine, nu este o mare iubitoare de sendvișuri, spuse doamna Cameron.

– Ați cunoscut-o pe Suzanna, doamnă Cameron? Fiica mea cea mai mare. Suzanna, doamna Cameron. De fapt, voiam să vă întreb dacă n-ați putea să-i faceți o omletă. Îi spuse pe un ton mai scăzut: Se pare că astăzi nu va ieși din anexă.

– Este o formă de protest? întrebă Suzanna, aplecându-se spre aragaz, ca și când ar fi putut să-i absoarbă căldura.

– Cred că întreaga viață a lui Rosemary a fost un protest, spuse Vivi simțind că săvârșește un act de trădare. Voi termina cu cămășile, apoi îi voi pregăti o tavă.

Câteva minute mai târziu, o duse în anexă, apoi pregăti alta, cu un ceainic și patru căni. Când reveni în bucătărie, Suzanna privea pe fereastră. Tristețea care i se citea pe față o făcu pe Vivi să se simtă brusc deprimată și conștientă că aceasta era o emoție pe care o simțea prea des, de prea mult timp. Nu există fericire, credea ea, dacă unul dintre copiii tăi se simte îngrozitor. Își șterse mâinile pe șorț, apoi și-l dădu jos și îl atârână pe ușă, luptându-se cu nevoia de a-și pune brațele în jurul fiicei, așa cum făcuse cu soțul ei.

– Te-ai mai gândit, draga mea, dacă vrei să păstrăm portretul lui Athene în galerie?

– Nu, spuse Suzanna. Chiar nu am avut timp să mă gândesc la asta.

– Nu, bineînțeles că nu. Ei bine, dacă vrei să-l mai vezi, știi unde e.

– Mulțumesc, mamă, dar nu astăzi.

Vivi, auzind vocea înghețată și supusă, se întrebă dacă încă mai suferea după prietena ei. Totuși, moartea ei era încă recentă. Își amintea impactul morții lui Athene – șocul le afectase familiile, pe cei câțiva care știau adevărul despre „vacanța extinsă în străinătate“ a lui Athene. Chiar dacă Vivi probabil nu fusese la fel de tristă cum ar fi trebuit să fie („Cine fusese?“ se întrebă copleșită de vinovăție), își amintea încă șocul îngrozitor că o persoană atât de tânără și de frumoasă – o mamă – își pierduse viața într-un mod atât de brutal.

Se întrebă, având sentimentul familiar că nu dispunea de abilitatea necesară, ce ar fi putut face pentru a alina durerea fiicei sale. Voia să o întrebe ce era în

neregulă, să-i ofere ajutor, să o susțină. Dar știa, în urma unor experiențe neplăcute, că Suzanna va vorbi doar când va fi pregătită. Și asta, în cazul lui Vivi, era foarte probabil să nu se întâmple niciodată.

– Lucy ar trebui să ajungă într-un minut în altul, spuse ea, deschizând sertarul și scoțând șervetele. Ben o ia de la gară.

Vivi ar fi vrut să nu asiste la mica lor întrevvedere: în fond, știa ce urma să se discute. Dar Douglas îi spusese că își dorea să fie acolo, așa că se așezase în spatele camerei, sprijinindu-se de rafturi și bucurându-se cu o vagă satisfacție maternă să-și vadă cei trei copii. Părul lui Ben se făcuse destul de blond în timpul verii deoarece lucrase afară toată ziua și arăta ca parodia unui fiu de țăran. Lucy, în dreapta lui, era bronzată și în formă, de-abia întoarsă din una din vacanțele ei exotice. Suzanna, în dreapta, nu putea face o mai mare discrepantă, cu pielea ei albă ca laptele, părul negru și ochii triști. Era mereu frumoasă, se gândi Vivi, dar astăzi părea că făcea tot posibilul să nu fie.

– Voiam să te sun, Suze, spuse Ben, în timp ce își îndesa un sendviș în gură. Spune-i lui Neil că am o listă pregătită pentru prima vânătoare. Am un loc pentru el dacă vrea să vină.

– Nu sunt sigură că avem banii necesari, spuse ea încet.

– Nu intenționez să-i iau bani, spuse Ben. Indignarea lui sunase forțat și se comporta prea vesel pentru a confirma ceea ce spusese. Îți spun cum facem: dacă e îngrijorat, spune-i că, în contul banilor, poate să curețe vechile cocini ale porcilor.

– Sau să-ți faci ordine în cameră, zise Lucy, înghiontindu-l. Nu văd o mare diferență. Când o să te muți, băiatul mamei?

– Când o să-ți găsești un iubit?

– Când o să-ți găsești o iubită?

– Când o să ai o viață?

– Hmm, spuse Lucy teatral. Optzeci de mii pe un an, plus bonusuri, un birou cu vedere la Tamisa, propriul apartament, card de membru la două cluburi private și vacanțe în Maldive. *Sau* bani de buzunar de la mama și tata, camera pe care o ai de la doisprezece ani, o mașină atât de inutilă încât o împrumuți mereu pe a mamei și cea mai reușită noapte în oraș la discoteca Tinerilor Fermieri din Dere. Hmm, mă întreb cine are, într-adevăr, nevoie să-și facă o viață?

Era modul în care se reîntâlneau, Vivi știa, era felul în care reluau legătura. Dar, în timp ce Lucy și Ben își continuau cearta lor obișnuită, Suzanna nu spunea nimic, doar se uita la ceas, apoi la tatăl lor, care își căuta ochelarii printre hârtiile de pe birou.

– Deci, despre ce este vorba, tată? spuse Lucy, în cele din urmă. *Regele Lear?* Pot să fiu Cordelia?

Douglas își găsi ochelarii, îi așeză cu grijă pe nas și își privi fiica mai mică peste ramele argintii subțiri.

– Foarte nostim, Lucy. De fapt, m-am gândit că este timpul să mă consult puțin mai mult cu voi în ceea ce privește conducerea domeniului. Mi-am modificat testamentul, astfel încât, în vreme ce domeniul va fi condus de Ben, fiecare dintre voi va avea un posibil interes financiar de pe urma lui, precum și, după cum spun unii, în viitorul lui. Cred că ar fi bine ca, înainte să mi întâmple ceva, să știți care este situația.

Lucy părea interesată.

– Pot să văd conturile? Întotdeauna m-am întrebat cât de mult valorează acest loc.

– Mă îndoiesc că-ți ajunge să mergi în Maldive, zise tatăl ei sec. Am făcut copii. Sunt acolo, în mapa albastră. V-aș ruga doar să nu le duceți în altă parte. M-aș simți mai confortabil știind că toate informațiile financiare se află într-un singur loc.

Lucy se îndreptă spre masă și începu să studieze tabelele care lui Vivi i se păruseră mereu de neînțeles. Știa că unele soții de fermieri le țineau contabilitatea soților lor, dar ea îl avertizase pe Douglas de la bun început că nu putea să facă diferența între debit și credit.

– Principalul lucru pe care voiam să vi-l spun este că avem permisiunea de a transforma hambarele de la Philmore House în căsuțe de vacanță.

Ben se răsuci pe scaun, făcându-le cunoscut că el deja știa asta. Lucy dădu vag din cap. Fața Suzannei nu avea nici o expresie.

– Credem că există o potențială piață și că, la un nivel rezonabil de ocupare, am putea compensa costul de conversie în câțiva ani.

– Pentru cei care vor să petreacă un weekend, spuse Lucy. Oferiți mâncare și băutură pentru segmentul superior al pieței și o să vă bucurați.

– Și pentru cei care vor o săptămână întreagă. Mai puține rufe de spălat și curățenie de făcut, spuse Ben.

– Șeful meu spune că nu există căsuțe de weekend cu adevărat frumoase

pentru oamenii cu bani de cheltuit. Spune că toate sunt genul cu tacâmuri de plastic și cearșafuri de nailon.

– Mamă, notează că nu vrem cearșafuri de nailon.

Vivi se aplecă în față.

– Nici nu cred că se mai vând. Oribile. Te făceau să transpiri îngrozitor.

– Ben va supraveghea lucrările de construcție și le va administra. Douglas își privi cei trei copii, studiindu-le reacțiile. Va avea grijă de rezervări, curățenie și predarea cheilor, precum și de partea financiară. Dacă nu reușește, pe el îl vom împușca.

– Ceea ce va salva fazanii.

– Mi-l și imaginez pe Ben acum, alergând gol prin pădure, urmărit de bancheri îmbrăcați în costume de tweed, spuse Lucy râzând. Mi-a tăiat pofta de mâncare.

– Vrajitoareo, spuse Ben. Dă-mi și mie brânză și murături.

– Mai sunt și alte aspecte, unul dintre ele fiind subvențiile. Nu vă voi plictisi astăzi cu aceste detalii, pentru că știu că nici unul dintre voi nu poate sta prea mult. Dar, Suzanna, este ceva despre care voiam să îți vorbesc în mod special.

Suzanna stătea cu cana de ceai în poală. Nici măcar nu gustase din sendviș, observă Vivi.

– Când discutam ce să fac cu hambarele, am avut o discuție lungă cu Alan Randall – știi, agentul imobiliar. Mi-a spus că proprietarul magazinului tău se gândește să-l vândă. Ne întrebam dacă ai vrea să preluăm noi interesele financiare.

Suzanna își așază cu atenție cana pe masa de lângă ea.

– Cum?

– Pentru Peacock Emporium. Neil mi-a spus că lucrurile nu stau foarte bine în acest moment și știu că ai muncit foarte mult la asta. Cred că e o mică afacere bună sau are potențialul să fie și așa vrea să ajut să aibă un viitor.

Privindu-și fiica, Vivi își dădu seama că procedaseră din nou greșit, imediat ce Douglas începuse să vorbească despre asta.

Suzanna înghiți cu greu, apoi își înalță capul, încercând să-și controleze cu greu mimica.

– Nu trebuie să faci asta, tată.

– Să fac ce?

– Să-mi oferi o compensație. Pentru felul în care au stat lucrurile între noi. Pentru căsuțele de vacanță ale lui Ben. Pentru orice.

- Suzanna... spuse Lucy exasperată.
- Este o ofertă corectă de afaceri, explică Douglas.
- Nu sunt nepoliticoasă. Serios. Dar aş prefera să nu vă băgați în afacerea mea. Eu voi decide ce se va întâmpla cu ea.
- Dumnezeule, Suzanna, spuse Ben supărat. Noi doar încercăm să te ajutăm.

Vocea Suzannei era de o politețe glacială.

- Ştiu. Şi e foarte drăguț că vă gândiți la mine, dar nu vreau nici un ajutor. Serios. Aş prefera să fiu lăsată în pace. Se uită în jur. Chiar nu vreau să fiu dificilă, spuse ea, părând neobişnuit de echilibrată. Mai bine ne-ați lăsa pe mine și pe Neil să ne ocupăm de asta.

Fața lui Douglas deveni imobilă.

- Bine, Suzanna, spuse el, studiindu-și hârtiile. Cum vrei tu.

Lucy o găsi pe Suzanna unde se și așteptase, pe treptele de piatră de unde se vedeau birourile. Suzanna fumase ghemuită, ca atunci când încerci să-ți liniștești o durere de stomac. În timp ce închidea ușa casei în spatele ei, Lucy încuviință din cap.

- Îmi place părul, spuse Lucy.

Suzanna și-l atinse cu mâna.

- De ce te-ai tuns? Credeam că-ți place lung.

Suzanna strâmbă din nas.

- Aveam nevoie de o schimbare. De fapt, spuse ea, stingându-și țigara, nu este chiar adevărat. Mă săturasem să mi se spună că semăn cu portretul acela stupid.

- Oh!

Lucy așteptă să continue. Se întinse și luă o țigară din pachetul surorii ei.

- Lui Neil îi place, spuse Suzanna în cele din urmă. Mereu i-a plăcut cum îmi stă cu părul scurt.

Cerul era înnorat, amenințând că o să mai plouă, iar cele două își strânseseră jachetele în jurul lor, mișcându-se fiecare de pe un picior pe altul când răceala treptei de piatră le pătrunse neiertătoare prin haine.

Lucy trase mult din țigară.

- M-am lăsat de doi ani și nenorocita tot are un gust minunat.

- Și celelalte douăzeci sunt la fel, spuse Suzanna.

Avea un ton ciudat. Lucy, răzgândindu-se, stinse țigara și ascunse dovada în spatele unui ghiveci, ca atunci când erau adolescente.

– O să mă cerți și tu?

– De ce?

– Pentru că am refuzat ajutorul tatei. Cum m-a certat Ben.

– Ce motiv am?

– Se pare că asta nu oprește pe nimeni altcineva.

Stăteau tăcute, fiecare cu gândurile ei, privind norii întrecându-se pe cer, dezvăluind din când în când câte o porțiune albastră.

– Ce se întâmplă, Suze?

– Nimic.

Suzanna se uita spre hambare.

Urmă o pauză lungă.

– Am auzit ce s-a întâmplat la magazin. Am încercat să te sun de câteva ori... să mă asigur că ești bine.

– Știu. Îmi pare rău. Mereu uit să sun înapoi.

– Te-ai întors la lucru?

– Teoretic. Neil mi-a spus că nu pot rezista mult timp în această situație. Nu am nici un câștig. E greu... e greu să știi ce să faci să atragi clienți. O privi pe sora ei cu un zâmbet trist. Nu cred că sunt persoana cea mai ospitalieră în acest moment. Și nu era o afacere prea prosperă nici în cea mai bună perioadă. De asta nu văd rostul ca tata să investească în ea.

Lucy se aplecă în față, ținându-și genunchii strânși la piept.

– Și cu Neil cum e?

– Suntem bine.

– Presupun că țigările înseamnă că Peacock junior nu va apărea în curând...

– Cred că formula acceptată este „dacă se întâmplă, se întâmplă“. Cred că o să încerc un pic mai mult când o să mă simt puțin... mai luminoasă.

Vocea ei devenea din ce în ce mai joasă.

– Să încercați un pic mai mult? Expresia feței lui Lucy era amuzată. În ce încerci să te transformi? Într-un fel de soție *Stepford*? Îi studia profilul surorii ei, iar zâmbetul îi pieri când văzu că nu primește un răspuns la glumă. Nu pari tu însăși, Suze. Pari... Nu își putea găsi cuvintele potrivite. Căsătorită, pentru o schimbare?

Când se întoarse spre ea, Lucy fu șocată să descopere că ochii Suzannei erau plini de lacrimi.

– Nu mă lua la mișto, Luce. Fac tot ce pot. Serios. Încerc să fac tot ce pot. Părul ei, suflat de vânt, se ridicase într-o parte, arătând aspru și sălbatic. Lucy Fairley-Hulme ezită o clipă, apoi își luă în brațe sora frumoasă, tulburată și complicată și o ținu mai strâns decât o făcuse din copilărie.

Suzanna se pregătea să închidă magazinul. Nu ar fi trebuit să se mai întoarcă după prânzul de la părinții ei. Probabil o costase mai mult benzina pentru drum decât câștigul din vânzarea de cafea. Cerul devenise din ce în ce mai plumburiu, anunțând un amurg prematur, iar vântul se întetise, scoțând sunete metalice de-a lungul jgheaburilor.

Știa că magazinul arăta la fel de neprimitor pe cât se simțea. În ciuda promisiunilor muncitorilor, geamurile vitrinei noi încă nu ajunseseră, iar plăcile de placaj care stăteau în locul lor arătau din ce în ce mai decolorate și murdare, o amintire nedorită a sorții lui Jessie. În ziua precedentă, trebuise să dezlipească mai multe autocolante de pe exterior, care ofereau șansa ca „persoanele care lucrează la domiciliu“ să facă „zeci de mii“ dacă doar sunau la numărul de telefon mobil de pe fluturaș și un poster simplu care făcea reclamă la vânzarea de autoturisme în afara White Hartului.

Nu părea să aibă energia să-i caute pe muncitori. Se uită la marfa nedorită, la spațiile goale de pe rafturi, pe care încă nu le completase cu produse din cutiile noi, întrebându-se cât de mult îi va duce lipsa când nu va mai fi. Acum acceptase că va dispărea. Dacă i-ar fi părut suficient, oferta tatălui ei ar fi putut părea un colac de salvare. În schimb, ea o percepușe ca pe cel mai recent dintr-un lung șir de afronturi, pentru care nu mai avea puterea să se enerveze.

Suzanna controlă cutiile de lapte din frigider și, din obișnuință, mai degrabă decât din necesitate, umplu din nou aparatul de cafea, observând că, dacă mamele elevilor plecaseră acasă, era puțin probabil să mai aibă clienți în acea zi. Nu îi păsa. Se simțea obosită. Se gândea la patul ei rece, la monotonia confortabilă de a se întoarce acasă și de a se strecura între cearșafuri. Ar fi potrivit ceasul să sune la șapte treizeci seara, să se trezească înainte să se întoarcă Neil. Părea că merge destul de bine în acest fel.

Ușa se deschise.

– Ai văzut blocajul de mașini din piață? spuse doamna Creek.
– Tocmai închideam.
– Mașinile sunt pur și simplu complet blocate. În toată parcare. Au ieșit toți șoferii și strigă unii la alții. Femeia își scoase pălăria și se așeză la masa

albastră. Comercianții din piață râd de ei. Nebuni bătrâni. Și asta pentru că nu se sinchiesc să plătească patruzeci de cenți să parcheze în spatele bisericii. Se făcuse comodă și se uita cruciș la tablă, de parcă s-ar fi schimbat ceva din ziua precedentă, de parcă Suzanna ar fi oferit vreodată altceva decât cele șapte feluri diferite de cafea. Vreau un cappuccino, te rog, cu acele cuburi de zahăr brun alături. Cele din cutia drăguță. Au un gust destul de diferit de cele pe care le iei de la supermarket.

Nu avea nici un rost să protesteze. Suzanna nici nu era sigură că ar fi putut să-și ridice vocea suficient pentru a o face. Se gândi să-i arate lui Neil chitanțele din acea zi, faptul că în după-amiaza aceea vânduse în total trei cafele, câte una pe fiecare oră în care fusese deschis magazinul.

Începu să pregătească aparatul, ascultând doar pe jumătate sporovăiala doamnei Creek, dând din cap, după cum era cazul. Doamna Creek avea adesea nevoie de puțină stimulare: Jessie și Suzanna hotărâseră cu mult timp în urmă că era, pur și simplu, disperată să fie ascultată.

– Încuviințează din cap și zâmbește, o sfătuiuse Jessie odată. Dă senzația că ascuți.

– Mi s-a cerut să fac o rochie de mireasă, ți-am spus?

Suzanna nu o întrebase niciodată pe Jessie dacă ar fi vrut să se căsătorească. Și-o putea imagina ca mireasă; niște haine nebunești de culoare roz, strălucitoare, cu mărgeluțe, pene și flori aplicate. Se gândi la ceea ce spusese Cath Carter la înmormântare despre unghiile lui Jessie și își dori brusc să fi putut avea și ocazia să poarte o rochie de mireasă. Cu excepția faptului că asta ar fi legat-o și mai mult de Jason. Gândul la el îi readuse în memorie furgoneta intrând în fațada magazinului și distrugând-o, așa cum se întâmpla de mai multe ori pe zi, iar Suzanna goni această imagine.

– Ai uitat cuburile de zahăr. Cele din cutia aia, te rog.

– Cum?

– Cuburile de zahăr, Suzanna. Am cerut două cuburi.

Se gândea că s-ar fi putea să fi intrat într-o stare în care aproape nimic nu o mai putea atinge. Durerea morții lui Jessie nu se diminuase, dar știa că era din ce în ce mai amortizată din cauza unei insensibilități accentuate, sentimentul că puține lucruri mai contau, că pur și simplu nu putea controla ceea ce se întâmpla. Lucrurile păreau să dispară ușor, iar ei nu-i mai păsa suficient pentru a lupta pentru ele. Era mai ușor să se lase purtată de val. Ironic, se gândi ea, că, în timp ce ea intrase în această stare pasivă, Alejandro ieșise din

ea. Încă auzea în urechi sunetul de când lovise panoul deasupra capului ei, șuieratul aerului când îi spusese că devenise altcineva. Dar acum nu se gândea la Alejandro.

– Este pentru fata de la bibliotecă. Cea cu dinții... o cunoști? Are un păr îngrozitor, dar fetele nu par să se mai preocupe de asta ca înainte. Obişnuiam să ni-l facem de două ori pe săptămână, știi.

– Serios?

Suzanna așeză ceașca de cafea în fața doamnei Creek și se îndreptă spre fereastra rămasă, privind trecătorii, cu capetele aplecate, cu pardesiele fluturând în vânt.

– Știi, n-am făcut o rochie de mireasă de... Dumnezeu, trebuie să fie aproape treizeci și cinci de ani. Vorbeam cu ea despre o carte la bibliotecă. Despre toate vedetele de la Hollywood din anii '50, știi. Și ea mi-a spus că asta e stilul care-i place, dar nu a văzut nicăieri aceste modele. Așa că i-am spus că o pot face eu. Mai ieftin decât la magazinele cu rochii de mireasă, oricum. Nu ți-ar veni să crezi ce prețuri cer acum pentru o rochie de mireasă.

Ploua din nou. Cum plouase în ziua în care Alejandro intrase și le făcuse să bea *mate*. Se uită în spatele ei la raft și văzu că vasul lui argintiu era încă acolo, aruncat în spatele unei grămezi de lucruri care trebuia să fie sortate, ca urmare a ceea ce toată lumea numise în mod politico „accident“. Nu-i venea să creadă că nu-l observase până acum.

– Da, treizeci și cinci de ani. Ultima a fost pentru o nuntă tot în acest oraș.

– Mmm, spuse Suzanna.

Luă cu grijă vasul, ținându-l cu ambele mâini, cântărindu-l, simțindu-i contururile netede argintii. „Îmi pare rău, Ale“, spuse ea în gând.

– Era frumoasă. Mătase albă, croită pe bie. Foarte simplă, cum le place fetelor astăzi. Am luat modelul de la o rochie pe care a purtat-o Rita Hayworth în... Ooh, care e filmul în care era o adevărată vampă? *Gilda*, nu-i așa?

– Nu știu, spuse Suzanna.

Ridicase vasul și-l ținea lipit de obraz, lăsându-i răceala să-i pătrundă în piele, apoi simțind cum se încălzea treptat. Transformarea era reconfortantă.

– Gândește-te că Rita Hayworth nu era un model rău. Mireasa era și ea cam năvălășă. A fugit... când a fost? La doi ani de la nuntă?

– Oh!

Suzanna închise ochii.

– Care era numele ei oare? Un nume neobișnuit. Atalanta? Ariadne? Athene ceva. Țsta era. Se căsătorise cu cineva din familia Fairley-Hulme.

Dură câteva secunde să înregistreze numele. Suzanna își întoarse încet capul spre doamna Creek, care amesteca liniștită în ceașcă, cu pălăria de lână așezată lângă ea pe masă.

– Cum ai spus?

– Frumoasă fată. A avut o aventură cu un comis-voiajor, dacă-ți poți imagina, și și-a lăsat soțul cu un copil. Doar că nu era copilul lui. Au ținut secret, dar toată lumea știa.

Timpul se opri. Suzanna se simțea ca și când magazinul dispărea în spate, se îndepărta de ea, iar cuvintele doamnei Creek căzuseră în spațiul dintre ele.

– Ea era. Athene Forster. Probabil nu-ți amintești de Fairley-Hulme, că ai fost plecată mult timp la Londra, dar erau o familie mare de fermieri pe aici când eram eu mică. Luă o înghițitură de cafea, ignorând silueta înghețată de lângă fereastră. A fost o rochie frumoasă. Am fost foarte mândră de ea. Cred că am chiar și o poză a ei pe undeva. M-am simțit îngrozitor după aceea, pentru că m-am grăbit foarte tare să o termin și am uitat să cos o bucată de panglică albastră în tiv. Noi obișnuiam să facem asta, știi. Să poarte noroc. Ceva vechi, ceva nou... Femeia mai în vârstă izbucni într-un râs gâlgâit. Câțiva ani mai târziu, când am aflat că fata a murit, i-am spus soțului meu: „Probabil a fost vina mea...”

Capitolul 23

Motanul lui Rosemary urma să moară. Deși toți știau că trebuia să se întâmple și se așteptau de câțiva ani la asta, nu era un eveniment mai puțin trist. Animalul obosit, numai piele și os, ușor ca un fulg, pierzând din greutate din cauza diferitelor tumori pe care le avea, dormea aproape continuu, trezindu-se doar ca să se bălăngăne prin bucătărie până la bolul cu apă, deseori murdărind podeaua în timp ce mergea. Vivi nu se plânga că trebuia să curețe după el, în ciuda expresiei de dezgust a soțului ei. Știa că Rosemary era conștientă că motanul trebuia eutanasiat, dar, văzând că bătrâna de-abia își stăpânea durerea, nu voia să mai amplifice presiunea pe care Rosemary o simțea, în mod evident, pentru că trebuia să o facă.

După micul dejun, în dimineața de după vizita copiilor, în timp ce vântul vâjâia și frigul neobișnuit însemna că fusese aprins focul pentru prima oară în acea toamnă, Rosemary apăruse în cadrul ușii anexei și o întrebă pe Vivi dacă îl putea chema pe veterinar. Când sosise, o rugase pe Vivi să-i pună motanul în brațe și îl ținuse acolo, mângâindu-l cu degetele afectate de artrită. Apoi îi spusese pe un ton ursuz nurorii ei că se descurca singură. Încă mai putea să vorbească singură cu veterinarul, mulțumesc foarte mult.

Vivi se retrăsese, de-abia intersectându-se cu veterinarul, și închisese ușa în urma ei, simțindu-se inexplicabil de tristă.

După un timp extrem de scurt, veterinarul ieși, spunând că va trimite factura și menționând că, potrivit instrucțiunilor lui Rosemary, lăsase corpul într-o pungă specială lângă ușa din spate. Se oferise să-l ia, dar bătrâna doamnă spusese că vrea ca motanul ei să fie îngropat în grădină.

– O să-l chem pe Ben să mă ajute, spuse Vivi și, în acea dimineață, ignorând ploaia și vântul, împreună cu fiul ei, își îmbrăcară vindiaturile, săpăra o groapă suficient de adâncă încât să țină vulpile departe și îngropă animalul, în timp ce Rosemary îi privea impasibilă pe fereastră.

– Probabil crezi că am fost egoistă să-l țin în viață, spuse ea după aceea, când Vivi turna ceai în cești în camera de zi, având urechile încă înroșite din cauza vântului.

Vivi așeză ceașca și farfuriuța pe masa de lângă ea, asigurându-se că era suficient de aproape pentru ca Rosemary să ajungă la ea fără să-și schimbe poziția pe scaun.

– Nu, Rosemary. Cred că numai tu puteai ști când era pregătit să se ducă.

Se întrebă dacă nu ar fi trebuit s-o roage pe Lucy să o sune pe Suzanna. Fetele păreau mai apropiate decât fuseseră înainte. Poate că Suzanna i s-ar fi putut confesa.

– Asta e problema, vezi tu. Nici unul dintre noi nu știe.

Vivi fu smulsă din gândurile ei.

– Știa și el că era o pacoste. Rosemary începu să vorbească, cu fața îndreptată spre ferestrele franceze. Știa că toată lumea se împiedica de el, că făcea mizerie peste tot. Dar uneori e foarte greu... să renunți la lucruri.

Ceainicul o frigea pe Vivi la mâini. Îl puse cu atenție pe tavă, uitând să-și toarne și ei în ceașcă.

– Rosemary...

– Doar pentru că o ființă e bătrână, asta nu o face inutilă. Probabil se simte mai inutilă decât crezi.

Afară, unul dintre tractoare se întorcea prin poarta din față, pregătindu-se să se ducă în hambarul din spatele casei. Puteau auzi zgomotul slab al angrenajului, acoperit de trosnetul lemnului arzând și de ticăitul pendulei.

– Nimeni nu credea că motanul tău era inutil, spuse Vivi cu grijă. Cred... doar că tuturor ne plăcea să ne amintim de el sănătos și fericit.

– Da. Bine. Rosemary își puse ceașca pe masă. Nimeni nu-și închipuie că va sfârși așa.

– Nu.

– Boală nenorocită.

– Da.

Rosemary își ridică bărbia.

– M-a mușcat, știi, când a intrat acul.

– Mi-a spus veterinarul. A zis că este destul de neobișnuit.

Vocea tremurândă a lui Rosemary era sfidătoare:

– M-am bucurat că încă a mai avut puterea să le spună tuturor să se ducă naibii. Până în ultimul minut... încă mai avea ceva înăuntru.

Ochii ei bătrâni și urduroși o fixau cu atenție pe Vivi, cu un înțeles care avea impact asupra ei.

– Știi ce, Rosemary? Vivi își dădu seama că înghițea cu noduri. Și eu mă

bucur foarte mult.

Rosemary adormise pe scaun. Probabil din cauza emoției evenimentelor, spuse doamna Cameron cu înțelepciune. Moartea poate avea acest efect asupra oamenilor. Când murise pudelul surorii ei, de-abia reușiseră să o țină să nu se arunce în mormânt. Fusese înnebunită după câine, îi înrăma pozele, îi cumpăra haine și tot felul de chestii. Îl îngropase într-unul dintre cimitirele acelea speciale, îți vine să crezi? Vivi știa că puteai să îngropi chiar și un cal în astfel de locuri? Vivi încuviință, apoi clătină din cap, simțind tristețea bătrânei infiltrându-se în casă ca igrasia în pereți.

Avea o grămadă de lucruri de făcut, câteva în oraș, inclusiv o invitație la o întâlnire a organizației locale de caritate care administra azilele de săraci din oraș pentru care Douglas o recomandase când se căsătoriseră. Dar, într-un fel, Vivi ezita să plece de acasă, deoarece fragilitatea lui Rosemary de la moartea iubitului ei motan o făcea să-i fie teamă pentru ea. Nu-i spusese nimic despre asta doamnei Cameron, dar femeia mai tânără observase ceva:

– Vreți să calc hainele aici? Să fiu atentă la ce se întâmplă? întrebă ea cu tact.

Ar fi părut o prostie să-i explice de ce era neliniștită. Vivi îi spusese însuflețită că i se părea o idee splendidă. Și, încercând să-și îndepărteze presimțirile rele, se duse în cămară să sorteze merele pe care le pusese deoparte să le congeleze.

Era acolo de aproape douăzeci de minute, stând pe cutia veche de ceai și împărțind pungile de plastic cu mere în cele pentru gătit și cele prea stricate pentru a le păstra, relaxându-se cu ritualul anual, când auzi soneria și pe doamna Cameron care fluiera în timp ce mergea pe hol, să răspundă. Fusese o discuție scurtă, iar Vivi, aruncând un exemplar viermănos într-o cutie de carton, se întreba dacă nu cumva doamna care lăsase sacoșele pentru donația caritabilă venise cu o zi mai devreme să le ia.

– Aici?

Auzi un glas, imperios și revendicativ, de cealaltă parte a ușii, și Vivi se ridică brusc în picioare, tresărind.

– Suzanna?

Când se deschise ușa, Suzanna stătea acolo. Ochii îi ardeau întunecați pe fața cadaveric de albă. Pe fiecare parte a nasului avea niște pete albastrii, iar părul îi era nepieptănat, ca și când avusese o noapte tumultoasă și nu dormise deloc.

- Dragă, ești...
- E adevărat? Ea a fugit de la tata și a avut un copil?
- Ce?

Văzându-i fața devastată, Vivi simți istoria prinzând-o din urmă și devorând-o și înțelese că sentimentul ei anterior de teamă nu avea nimic de-a face cu motanul. Se ridică în picioare și se împiedică, scăpând merele care se rostogoliră pe podea.

- Mama mea? Vorbea despre mama mea?

Cele două femei stăteau în camera micuță, în care se simțea miros de detergent și de mere mucegăite. Vivi auzi vocea lui Rosemary, nefiind sigură dacă era în imaginația ei. „Vezi?“ îi spunea. „Ea creează probleme chiar și după moarte.“

Măinile îi atârnavă pe lângă corp. Trase aer în piept și încercă să-și facă vocea să sune mai ferm decât simțea. Știuse dintotdeauna că putea veni și această zi, dar nu anticipase că atunci când ar fi trebuit să se întâmple vor fi doar ele două.

– Suzanna, eu și tatăl tău am vrut să-ți spunem de ceva vreme. Căută să se așeze unde stătuse înainte. De fapt, am vrut să-ți spunem marți. Să-l chem? Este la arat pe Page Hill.

- Nu. Spune-mi tu.

Vivi ar fi vrut să precizeze că nu era povestea ei să o spună, că greutatea aceasta fusese întotdeauna prea mare pentru ea. Și, confruntându-se cu privirea febrilă și acuzatoare a Suzannei, că nu era vina ei. Dar, despre asta este vorba când ești părinte, nu-i așa? Declarații din dragoste, că toată lumea a dorit binele, că au crezut că așa e cel mai bine... faptul că adesea dragostea nu e de ajuns.

- Spune-mi.
- Dragă, eu...
- Aici. Acum. Chiar acum. Vreau doar să *știu*, spuse Suzanna.

Era un fel de disperare în ochii ei și ceva mai trist și mai ciudat în vocea ei cum Vivi nu mai auzise vreodată până atunci.

Vivi se așază cu atenție pe cutia de ceai, făcându-i semn fiicei sale să se așeze pe cealaltă jumătate.

- Bine, Suzanna, spuse ea. Mai bine stai jos.

Telefonul venise când se așteptase mai puțin, într-una dintre puținele ocazii când revenise în casa pe care o numise timp de doi ani, acasă. Intrase în holul mare în căutarea jachetei de tweed, încercând să nu se gândească prea mult la toate cele din jurul lui, când telefonul de pe masa din hol prinsese viață. Se holbase la el câteva secunde, apoi se îndreptase încet înainte. Nimeni altcineva nu l-ar fi sunat acolo. Toată lumea știa că nu mai locuia acolo.

– Douglas? spusese vocea, iar la acea întrebare pe ton jos, sfâșietor, își dăduse seama că nu se mai putea ține pe picioare.

– Unde ești? întrebă el, așezându-se pe scaunul din hol.

Aproape nu putea vorbi.

– Încerc să dau de tine de câteva săptămâni, spusese ea. Ești o haimana.

Ca și când ar fi fost doi oameni care flirtau la o petrecere. Ca și când ea nu-i rupsesse inima și nu-i distrusese viitorul și viața.

El înghițise cu greu.

– E vremea de întors fânul. Zile lungi. Știi.

– Credeam că te-ai dus, până la urmă, în Italia, spusese ea într-o doară. Să scapi de vremea asta îngrozitoare din Anglia. Vocea ei părea ciudată, distorsionată de trafic, ca și când ar fi fost într-o cabină telefonică. Nu e groaznică? Nu o urăști?

El își imaginase acest moment atât timp, repetase atâtea argumente, scuze, reconcilieri în mintea lui, și acum, ea se afla la celălalt capăt al liniei. Și tot ce putea face era să respire.

– Douglas?

El observase că mâna îi tremura pe picior.

– Mi-e dor de tine, spusese el cu vocea răgușită.

Urmase o pauză scurtă.

– Douglas, dragul meu, nu pot vorbi prea mult, dar trebuie să ne vedem.

– Vino acasă, îi spusese el. Vino aici.

Ea îi răspunsese mios că, dacă nu se supăra, ar fi preferat să nu vină. În Londra, poate? Undeva unde ar putea vorbi între patru ochi?

– Restaurantul pescăresc al lui Huntley, sugerase el, bâlbâindu-se.

Avea separeuri, unde puteau să vorbească, teoretic, neobservați.

– Ești deștept, dragul meu, spusese ea, părând să nu-și dea seama de felul în care o propoziție putea trezi speranțe atât de ușor. Rămâne Huntley. Joi.

Patru zile interminabile mai târziu, el stătea în separeul din spatele restaurantului, cel mai discret loc de acolo, primind asigurări din partea unui

chelner care îi făcuse impertinent cu ochiul, ca și când ar fi fost la vreun rendez-vous.

- E pentru soția mea, spusese Douglas cu răceală, iar chelnerul replicase:
- Bineînțeles, domnule, bineînțeles că este.

Ajunsese acolo cu aproape o jumătate de oră mai devreme, trecuse prin fața restaurantului de mai multe ori, dorindu-și să reziste tentației de a intra, știind că muncitorii de pe schelele de deasupra probabil credeau că e nebun. Dar era o parte din el care se temea că ar fi putut să o rateze, că soarta ar fi putut să intervină și să le despartă drumurile, așa că își cumpărase un ziar și stătuse acolo singur, încercând să-și oprească palmele din transpirat și dorindu-și să înțeleagă ceva din ce citea în ziar.

Afară, un autobuz cu etaj se îndepărta cu greu de bordură, vibrațiile făcând ferestrele să zăngăne. Fetele treceau rapid în fuste scurte, cu haine în culori vibrante care contrastau cu cenușiul cerului și cu pavajul Londrei, atrăgând fluierături reținute. Se simțea ușor încurajat că acceptase să-l întâlnească aici, un loc în care costumul lui nu părea provincial, *simplu*, în jargonul modern, un loc în care nu trebuia să se simtă ca un amalgam al tuturor lucrurilor care îl deranjau.

- Ceva de băut, domnule, în timp de așteptați?
- Nu. De fapt, da. Doar niște apă, te rog.

El aruncase o privire spre ușă, care se deschisese și intrase o altă femeie slabă și brunetă. Al naibii restaurant nu părea să mulțumească un alt tip de clientelă.

- Gheață și lămâie, domnule?

Douglas fluturase ziarul iritat.

– Of, pentru Dumnezeu, izbucnise el, cu ce-o fi... e foarte bine, spusese el, adunându-se.

Își dăduse părul la o parte de pe față, își aranjase cravata și încercase să-și calmeze respirația.

Nu le spusese părinților că avea să vină – știa care ar fi fost răspunsul mamei lui. Refuzase să permită ca numele lui Athene să mai fie pronunțat din ziua în care le spusese despre plecarea ei. Se mutase înapoi acasă cu câteva luni în urmă, lăsând casa Philmore ca o *Marie Celeste*, exact așa cum o lăsase ea, până la scrumiera plină de mucuri de țigară cu urme de ruj pe ele. Personalul primise instrucțiuni stricte să nu schimbe nimic.

Nu până nu afla.

Nu până nu afla ceva sigur.

– De fapt, îi spusese el chelnerului, când îi adusese un pahar cu apă pe o tavă argintie, adu-mi un coniac, te rog? Unul mare.

Chelnerul îl privise cu o secundă mai mult decât ar fi trebuit pentru o servire respectuoasă.

– Ce vreți dumneavoastră, domnule, spusese el și se îndepărtase.

Ea întârzia, după cum se și așteptase. Terminase acel coniac și încă unul în jumătatea de oră care trecuse de la ora stabilită. Când își ridicase privirea din ziar și o văzuse în fața lui, alcoolul începuse deja să-i disipeze starea de anxietate.

– Douglas, spusese ea, iar el se uitase la ea câteva minute, nefiind capabil să-i facă față în realitate versiunii în carne și oase a spectrului care îi bântuise visele de aproape un an. Ești foarte elegant.

Își privise costumul, temându-se să nu se fi pătat cu ceva. Apoi se uitase la ea, conștient că depășea o limită invizibilă, dar nu se putea abține.

– Hai să ne așezăm, zisese ea, cu un zâmbet nervos și provocator. Se uită oamenii la noi.

– Bineînțeles, murmurase el și se întorsese în separeu.

Părea îmbătrânită, deși era imposibil de spus dacă asta era din cauză că Athene din amintirea lui, din imaginația lui, era o creatură perfectă. Această femeie care stătea în fața lui, deși frumoasă, deși, în mod incontestabil, Athene a lui, nu era chiar zeița pe care se obișnuise să și-o imagineze. Părea obosită, cu pielea mai puțin netedă, mai puțin fermă decât fusese odată; avea părul prins într-un coc dezordonat. Purta, observase el cu durere, un costum pe care-l cumpărase în luna de miere și care, după cum hotărâse ea după ce îl purtase o singură dată, era „o urâțenie“ și jurase să-l arunce. Alături de hainele viu colorate ale fetelor de pe stradă, părea învechit. Își aprinsese o țigară. El observase, cu o oarecare ușurare, că îi tremurau mâinile.

– Pot să beau ceva, dragă? spusese ea. Știi, de-abia pot să respir.

El îi făcuse semn chelnerului, care se uita la ea cu un interes moderat. Atunci când îl surprinsese privind ostentativ spre mâna ei stângă, Douglas își dăduse seama că nu mai purta verigheta. Luase o înghițitură din băutura, încercând să nu se gândească ce putea însemna asta.

Cel mai important lucru era că venise acolo.

– Tu ești... te simți bine? întrebă el.

– Fabulos. În afară de vremea asta îngrozitoare.

Încercase să găsească un indiciu, să prindă curaj să-i pună întrebările care i se învârtteau prin cap.

– Vii des la Londra?

– Oh, mă cunoști, Douglas. Teatrul, cluburile de noapte ciudate. Nu pot sta departe de vechiul Smoke.

În tonul ei se simțea o falsă veselie.

– Am fost la nunta lui Tommy Gardner. Am crezut că ne vedem acolo.

– Tommy Gardner? Ea suflase fumul prin buzele rujate. Uh. N-am putut să-i sufăr pe nici unul dintre ei.

– Presupun că ai fost ocupată.

– Da, spuse ea. Da, am fost.

Ospătarul îi adusese băutura lui Athene și două meniuri îmbrăcate în piele. Comandase un gin tonic, dar, când îi fusese adus, părea că își pierduse interesul.

– Vrei să mănânci? spusesse el, rugându-se să nu-și dorească să plece imediat, să nu o fi dezamăgit-o deja.

– Comandă tu pentru mine, dragă. Nu pot să mă hotărăsc ce să-mi comand.

– Eu aș vrea cambulă, îi spusesse el chelnerului, întorcându-și cu greu privirea de la soția lui, suficient cât să dea înapoi meniurile. Două cambule. Mulțumesc.

Ea avea o neliniște ciudată, remarcase el. Chiar dacă era perfect liniștită, la fel de apatică cum fusese și altădată, era vizibil tensionată, ca și când ar fi fost prinsă între două sârme întinse. Poate că este la fel de nervoasă ca și mine, gândise el, încercând să-și reprime umbra de speranță provocată de acest gând.

Era o tăcere dureroasă în timp ce stăteau unul în fața celuilalt, ocazional privindu-se unul pe altul în ochi și aruncându-și zâmbete fugare și incomode. În separeul de lângă ei, un grup de oameni de afaceri izbucnise într-un râs răgușit și o surprinsese pe Athene ridicând din sprâncene, cu o expresie care spunea că erau pur și simplu prea ridicoli ca să comenteze.

– Nici măcar nu ai vorbit cu mine, spusesse el, încercând să folosească un ton blând, ca și când ar fi fost un ușor reproș. Mi-ai lăsat doar un bilet.

Ea își încleștase maxilarul.

– Știu, dragă. Nu m-am priceput niciodată la astfel de conversații.

– Astfel de conversații?

– Hai să nu... Douglas. Nu azi.

– De ce nu ne-am întâlnit la Dere? Aș fi mers la casa părinților tăi dacă voiai.

– Nu vreau să-i văd. Nu vreau să văd pe nimeni.

Ea își aprinsese o a doua țigară de la prima și mototolise pachetul gol.

– Douglas, nu ești tu drăguț să-mi comanzi încă un pachet de țigări? Nu mai am mărunt.

El îi comandase fără să comenteze.

– Ești un dulce, murmurase ea, iar el nu era sigur că era măcar conștientă de ceea ce spunea.

Sosise mâncarea, dar nici unul dintre ei nu avea poftă de mâncare. Cei doi pești stătuseră întinși în untul întărit până când Athene își îndepărtase farfuria și își aprinsese încă o țigară.

Douglas se temea că acest lucru sugera plecarea ei iminentă. Nu mai putea aștepta. Nu avea nimic de pierdut.

– De ce-ai sunat? spusese el pierzându-și vocea.

Privirile li se întâlniseră, iar ea făcuse ochii mari.

– Nu am voie să mai vorbesc cu tine? întrebuse ea.

Încercarea ei de cochetărie fusese împiedicată de tensiunea din jurul ochilor ei, de privirile rapide pe care ea le arunca spre partea din față a restaurantului.

– Aștepți pe cineva? spusese el brusc, temându-se că ar fi putut fi și El acolo. Că acesta ar putea fi doar un plan elaborat de a-și bate joc de el.

– Nu fi prostuț, dragă.

– Nu-mi mai spune „dragă“, Athene. Nu pot face asta. Chiar nu pot. Trebuie să știi de ce ești aici.

– Știi, e minunat să văd că arăți atât de bine. Întotdeauna ai arătat minunat în costumul ăsta.

– Athene! protestase el.

Gaderobiera venise la masa lor. El se întrebuse rapid dacă urma să le spună că o chemase cineva pe Athene la telefon și cum ar fi reacționat dacă se întâmpla așa. Ar fi fost El, desigur. Ar trebui să-i smulgă telefonul din mână? Să-i ceară celuilalt bărbat să-i lase soția în pace? Sau ce?

– Îmi pare rău, doamnă, dar vă plânge copilul. Trebuie să veniți să o luați.

Trecuseră câteva secunde înainte să înțeleagă ce spusese femeia.

Athene se uitase la el, cu o expresie sinceră și neajutorată. Apoi, se adunase și se întorsese spre femeie, cu un zâmbet perfect.

– Îmi pare atât de rău, spusese ea. Ești drăguț să mi-o aduci? Nu voi sta

mult.

Fata dispăruse.

Athene trăsese lung dintr-o țigară. Ochii ei erau strălucitori și indescifrabili.

– Douglas, vreau să faci ceva pentru mine, spusese ea cu răceală.

– Un copil? se mirase el, punându-și mâinile în cap.

– Vreau să ai grijă de Suzanna.

– Cum? Un copil? Tu niciodată...

– Chiar nu pot discuta despre asta. Dar este un copil bun. Știu că te va adora.

Fata venise cu copilul, aproape complet acoperit de pături, plângând ca și când trecuse printr-o furtună teribilă. Athene își stinsese țigara și o luase în brațe, fără să o privească. O legănă absentă, uitându-se la Douglas.

– Căruciorul ei este în fața restaurantului. Are tot ce-i trebuie pentru o perioadă scurtă de timp. Nu o să-ți faci probleme, Douglas, serios.

Lui nu-i venea să creadă.

– Asta este... un fel de glumă? Nu știi ce să fac cu un copil.

Copilul începuse să se agite din nou, iar Athene o bătea pe spate, fără să se uite, în continuare, la fața ei.

– Athene, nu pot să cred...

Ea se ridicase în picioare, împinsese copilul peste masă, astfel încât el nu avusese de ales decât să-l prindă. Vocea ei era imperioasă, insistentă.

– Te rog, te rog, Douglas, dragă. Nu-ți pot explica. Serios. Ochii ei rugători erau o amintire a unui timp trecut. O să-i fie mult mai bine cu tine.

– Nu poți să mă lași cu un copil, pur și simplu...

– O să o iubești.

– Athene, chiar nu pot...

Mâna ei rece îl atinsese pe braț.

– Douglas, dragule, ți-am cerut eu vreodată ceva? Serios?

El abia putea să vorbească. Nici nu observase că ocupanții separeului de alături se holbau la ei.

– Dar tu ce vei face? El se bâlbâia, nefiind sigur de ce spunea. Și cum rămâne cu noi? Nu pot, pur și simplu, să mă întorc acasă cu un copil.

Dar ea deja se întorsese cu spatele, își luase geanta și căuta ceva înăuntru, probabil pudriera.

– Trebuie să plec. Ținem legătura, Douglas. Mulțumesc foarte mult.

– Athene, nu mă poți lăsa cu...

– Știi că vei fi minunat cu ea. Un tată minunat. Mult mai bun decât mine la așa ceva.

Se uitase printre pliurile păturilor la fețișoara nevinovată din fața lui. Ea reușise să-și găsească degetul mare și sugea furioasă, având o expresie de concentrare extraordinară. A avea genele negre ale lui Athene și buzele în forma arcului lui Cupidon.

– Nici măcar nu vrei să-ți iei la revedere? întrebă el.

Dar ea era deja la jumătatea drumului spre ieșirea din restaurant, tocurele pantofilor țâcănind ca niște cuie pe gresia podelei, cu spatele drept în costumul acela îngrozitor.

– Căruciorul ei este la fata de la garderobă, strigase ea.

Și fără să privească înapoi, dispăruse.

Nu o mai văzuse niciodată.

Îi spusese această poveste lui Vivi la câteva luni după ce se întâmplase. Până atunci, spusese ea, familia lui Douglas le spusese pur și simplu tuturor că Athene „stătea în străinătate“ pentru o vreme, dar considera că pentru copil era mai bună clima din Anglia. Ei spuneau nonșalant „bebelușul“, ca și când toți ar fi trebuit să știe că exista unul. Unii crezuseră că probabil le spusese și uitaseră. Dacă era cineva care să nu fi acceptat această versiune a evenimentelor, nu spusese nimic. Sărmanul om fusese umilit destul.

Îi spusese lui Vivi calm, fără să o privească, la puțin timp după ce auziseră despre moartea lui Athene. Și îl ținuse în brațe în timp ce plângea cu lacrimi de mânie, umilință și durere. După aceea, ea își dăduse seama că el nu întrebă niciodată dacă era copilul lui.

Suzanna încremenise pe cutia de ceai, mai palidă, dacă era posibil, decât atunci când sosise. Rămase acolo ceva timp, iar Vivi nu mai spusese nimic, dându-i timp să digere povestea.

– Deci, nu a murit la nașterea mea? spusese ea în cele din urmă.

Vivi îi întinse o mână.

– Nu, scumpo, ea...

– A fugit de mine? Pur și simplu m-a dat? Într-un nenorocit de restaurant cu specific pescăresc?

Vivi înghiți în sec, dorindu-și ca Douglas să fie acolo.

– Mă gândesc că poate că știa că nu va fi mama de care aveai nevoie. Am cunoscut-o puțin în tinerețe și avea un caracter destul de sălbatic. A avea o

relație dificilă cu părinții ei. Și este posibil ca bărbatul cu care a fugit să o fi împins... Unii bărbați sunt mai degrabă iritați de copii, mai ales dacă... dacă nu sunt ai lor. Douglas a crezut mereu că respectivul s-a purtat destul de crud cu ea. Așa că, vezi, nu ar trebui să o judeci prea aspru. Își dorea ca vorbele ei să sune mai convingător. Lucrurile erau diferite atunci.

De îndată ce Athene plecase, Vivi se întorsese la Dere. Nu în speranța să-l prindă în cursă: întotdeauna ștuse că el o voia înapoi pe Athene, că niciodată nu-și imaginase pe altcineva în locul ei. Dar îl adorase de când erau copii și simțea că i-ar fi putut fi un sprijin.

– A trebuit să ascult o mulțime de povești despre cât de mult a iubit-o pe mama ta, spuse ea, dar avea nevoie de ajutor. Nu putea să aibă grijă de un copil. Nu cu tot ce avea de făcut. Și, la început, părinții lui nu prea au fost... încerca să găsească un cuvânt potrivit... de ajutor.

La două luni după moartea lui Athene, o ceruse pe Vivi în căsătorie.

Ea își îndepărtă părul de pe față.

– Îmi pare rău că nu ți-am spus adevărul mai devreme. Mult timp am crezut cu toții că îl protejam pe tatăl tău. A îndurat atât de multă umilință și atâta durere. Și apoi... nu știi... poate că am crezut că te protejam pe tine. Nu se punea același accent ca acum ca toată lumea să știe tot. Ridicase din umeri. Pur și simplu am făcut ce am crezut mai bine.

Suzanna plângea de câteva minute.

Vivi încercă să o ia în brațe.

– Îmi pare atât de rău.

– Dar tu trebuie să mă fi urât, spuse Suzanna sughițând.

– Poftim?

– Tot timpul am fost un obstacol, îți aminteam de ea.

Vivi, căpătând, în cele din urmă, un fel de curaj, își puse brațele în jurul ei și o ținu strâns.

– Nu fi prostuță, draga mea, spuse ea. Te-am iubit. Aproape mai mult decât pe copiii mei adevărați.

Ochii Suzannei erau plini de lacrimi.

– Nu înțeleg.

Vivi îi cuprinse umerii prea subțiri ai fiicei sale încercând să împărtășească ceva din ceea ce simțea. Vocea ei, când vorbi, era hotărâtă, neobișnuit de sigură:

– Te-am iubit pentru că erai cel mai frumos copil pe care îl văzusem

vreodată, spuse ea și o îmbrățișă impetuos. Te-am iubit pentru că nimic din toate astea nu a fost vreodată vina ta. Te-am iubit pentru că, din clipa în care te-am văzut, nu am putut să nu te iubesc. Făcu o pauză, cu ochii plini de lacrimi. Și, într-un fel mai puțin important, Suzanna, te-am iubit pentru că *fără tine*, draga mea, dragul meu copil, nu l-aș fi avut niciodată *pe el*.

Mai târziu, când se dezlipi din brațele Suzannei, Vivi îi povesti cum murise, cu adevărat, mama ei, iar Suzanna plânse din nou, pentru Emma, pentru Alejandro și, mai presus de toate, pentru Athene, pentru a cărei moarte nu era ea responsabilă, până la urmă.

Capitolul 24

Prima noapte pe care Suzanna Fairley-Hulme și-o petrecuse împreună cu familia fusese scena unei uriașe revolte pe domeniul Dere, a emoției și a insomniei, a neliniștii, a agitației și a temerilor abia ascunse. Transportată din mediul în care își petrecuse primele luni, departe de tot ce cunoștea, ar fi fost de așteptat să fie destul de agitată, dar dormise liniștită de la lăsarea întinericului până la aproape șapte și jumătate în dimineața următoare. Numai că noii adulți din viața ei reușiseră să doarmă doar câteva minute.

Rosemary Fairley-Hulme, care se reobișnuise cu prezența fiului ei în casa familiei, se panicase atunci când nu ajunsese acasă până seara târziu și, cu atât mai mult, când își dăduse seama că nici ea, nici soțul ei nu aveau idee unde își petrecuse ziua. Până la miezul nopții, se tot plimbase prin casă, făcând parchetul să scârțâie și privind prin ferestrele plumburii cu speranța deșartă că va vedea lumina farurilor pe alee. Menajera, trezită din somn, îi spusese lui Rosemary că îl văzuse pe domnul Douglas luând un taxi la gară la ora zece dimineața. Șeful de gară, când îl pusese pe Cyril să îl sune, spusese că purta costumul de ocazie.

– A fost la un spectacol, nu-i așa? întrebă el jovial. Foarte bine că se distrează.

– Cam așa ceva așa, Tom, spusese Cyril Fairley-Hulme, punând receptorul în furcă.

Acesta fusese punctul în care o sunaseră pe Vivi, sperând ca, măcar de această dată, deși când venea la Dere House de mai multe ori pe săptămână, el părea să nu-i acorde atenție mai multă decât unui obiect de mobilier, fiul ei o scosese în oraș.

– A dispărut? spusese Vivi și se temuse atunci când înțelesese că Douglas, Douglas al ei, care își petrecuse ultimele luni plângându-și durerea pe umărul ei, mărturisindu-și sentimentele cele mai întunecate cu privire la plecarea soției lui, păstrase un secret față de ea.

– Speram să fie cu tine. Nu a fost acasă toată noaptea. Cyril a plecat cu mașina să îl caute, spusese Rosemary.

– Vin imediat, spusese Vivi și, în ciuda neliniștii, se simțea vag mulțumită de faptul că, chiar și la acea oră târzie, lui Rosemary i se părea un lucru normal.

Vivi se grăbise să ajungă la domeniu, nefiind sigură dacă se temea mai mult că ar fi putut să zacă rănit într-un șanț sau că dispariția lui ar fi putut avea legătură cu reapariția altcuiva. Știa că încă o mai iubea pe Athene. Trebuise să-l audă spunând asta destul de des în ultimele luni. Dar fusese suportabil când putea să creadă că sentimentele lui scădeau în intensitate, precum cărbunii din foc... care acum, că auzise toate detaliile, nu credea că ar fi putut fi reaprinși.

Între orele de la miezul nopții și până în zori, împărțiți în grupuri mici, înarmați cu lanterne, căutaseră pe tot domeniul, în cazul în care ar fi venit acasă beat și ar fi căzut într-un șanț. Un băiat făcuse asta cu câțiva ani în urmă și se înecase; amintirea găsirii aceluia corp cu fața în jos în câțiva centimetri de apă stătută încă îl bântuia pe Cyril.

– Nu a mai băut mult încă din primele săptămâni, spusese el, în timp ce mergeau de-a lungul drumului, atingându-se ușor unul de altul în lumina lunii. Băiatul a trecut de ce era mai rău. E aproape el însuși din nou.

– Probabil e la un prieten, domnule Fairley-Hulme. Pun pariu că a băut câteva pahare și a rămas la Londra peste noapte.

Paznicul terenului de vânătoare, care mergea prin pădurea Rowney cu agilitatea și încrederea unui om obișnuit să ocolească ramuri și rădăcini de copaci pe întuneric, privea situația cu optimism. Afirmase de vreo patru ori că așa erau băieții.

– Ar fi putut să meargă la Larkside, murmurase unul dintre băieți. Cei mai mulți ajung la Larkside la un moment dat.

Vivi se crispă: casa din marginea satului era amintită în șoaptă sau în batjocură, la băutura, iar gândul că Douglas se coborâse la acel nivel, că ar fi putut să meargă la acel fel de femei când ea de-abia aștepta să-i spună cuvântul...

– Are logică să fie acolo.

– Nu și dacă a băut foarte mult. A fost foarte bine un an de zile.

Auzise o bufnitură înfundată când cizma paznicului se lovise de ceva și o înjurătură printre dinți.

– E inutil, spusese Cyril. Tâmpitul, tâmpitul de Douglas. Băiat nerecunoscător.

Vivi își ridicase privirea și-i văzuse maxilarul încleștat, în timp ce mergea încet, cu cardiganul strâns pe ea, încercând fără succes să se apere de frig. Știa că vorbele lui la adresa lui Douglas erau doar o modalitate de a-și ascunde neliniștea. El, ca și Vivi, cunoștea adâncurile disperării lui Douglas.

– Se va întoarce, spusese ea liniștit. Este foarte rațional. Serios.

Nimeni nu se gândise să meargă la casa Philmore. De ce ar fi făcut-o, când nu mai pusese piciorul acolo de când plecase ea? Astfel, la o oră după ce răsărise soarele, când cele două grupuri se întâlniseră lângă hambarele Philmore, în lumina rece, înghețați și tăcuți, nimeni nu se gândise la asta.

– E o lumină, domnule Fairley-Hulme, spusese unul dintre băieți, gesticulând. La fereastra de sus. Uitați.

Și, în timp ce stăteau pe peluza cu iarbă prea mare și înrouată, cu privirile îndreptate spre etajul vechii case, iar cântecul păsărilor se auzea din ce în ce mai tare, se deschise ușa din față. Stătea acolo, cu ochii încercânați, trădând o noapte nedormită, cu pantalonii de la costumul de ocazie șifonați și cu un copil dormindu-i liniștit în brațe.

– Douglas!

Exclamația lui Rosemary era un amestec de șoc și ușurare.

Urmase o tăcere scurtă, până când micul grup ajunsese mai aproape de el. Douglas privise în jos și aranjase șalul în jurul copilului.

– Ce se întâmplă, fiule?

– Ea... este Suzanna, spusese el calm. Athene mi-a dat-o mie. Asta e tot ce vreau să spun în legătură cu acest subiect.

Avea o atitudine rănită și disprețuitoare, în același timp.

Vivi deschisese gura, apoi o închisese. Îl auzise pe paznic înjurând viguros.

– Dar ne-am gândit... oh, Douglas, ce naiba s-a...

Cyril, cu ochii ațintiți asupra fiului său, își oprise soția punându-i o mână pe umăr.

– Nu acum, Rosemary.

– Dar, Cyril! Uită-te la...

– Nu acum, Rosemary. Își salutase fiul cu o înclinare a capului și se întorsese spre alee. Hai să mergem să ne odihnim. Băiatul e în siguranță.

Vivi simțise când o împinsese ușor spre peluză: și ea trebuia să plece.

– Vă mulțumesc tuturor, îl auzise spunând, în timp ce privea înapoi spre Douglas, care încă se uita la fața ușor luminată a copilului. Dacă vreți să vă

întoarceți la Dere House, cred că putem bea cu toții o cafea. O să avem timp de discuții după ce dormim puțin.

Se dusese la Casa Philmore, îi spusese Douglas lui Vivi după mult timp, deoarece simțise nevoia să fie singur. Nu știa dacă putea să recunoască față de el însuși adevărul a ceea ce se întâmplase în acea zi. Poate că se dusese acolo pentru că, având copilul lui Athene, simțise o nevoie primordială de a fi mai aproape de mama ei, unde exista o familiaritate, ceva care să amintească de ea. Oricum, rămăsese acolo doar două zile și constatase că era peste puterile lui să se descurce singur cu un copil.

La început, Rosemary se făcuse foc de furie. Nu va primi copilul acelei femei în casă, exclamase ea, când Douglas venise la reședința familiei. Nu-i venea să creadă că fusese atât de prost, atât de naiv. Nu-i venea să creadă că se expusese unei situații atât de ridicole. Ce mai urma? Să-i primescă și pe amanții lui Athene?

Acela fusese momentul în care Cyril îi spusese să se liniștească puțin, să tragă aer în piept. Cu o voce mai calmă și mai măsurată, încercase să-l facă pe fiul lui să gândească logic. Înțelegea, nu-i așa? Era tânăr, nu putea să se lege de un copil. Nu având toată viața înainte. Mai ales pentru una care... Nu terminase ce avea de spus. Ceva din privirea neclintită a lui Douglas îl făcuse să se oprească.

– Fetița stă aici, spusese Douglas. Așa trebuie să fie.

Deja o ținea cu dexteritatea relaxată a unui tată tânăr.

– Și cum o vei crește? întrebese Cyril. Nu te poți aștepta să vă întreținem. Nu cu toată munca de care e nevoie pe domeniu. Și mama ta nu va vrea. Știi că nici nu vrea să audă.

– O să găesc o soluție, spusese Douglas.

Mai târziu, îi mărturisise lui Vivi că hotărârea lui nu se baza doar pe dorința de a păstra copilul, deși deja o iubea pe fetiță. Nu voia să recunoască față de tatăl lui că, și dacă ar fi vrut să i-o dea pe Suzanna înapoi lui Athene și să se conformeze dorinței familiei, nu se gândise să o întrebe cum putea să ia legătura cu ea.

Primele câteva zile fuseseră absurde. Rosemary ignorase prezența copilului și își făcuse de lucru în grădină. Soțiile angajaților fuseseră mai puțin dezaprobatoare, sau cel puțin de față cu el, și, după ce auziseră vestea, îi aduseseră scaunele pentru bebeluși pe care le folosiseră copiii lor, bavete și scutece, un întreg arsenal de obiecte necesare bebelușilor la care el nu se

gândise că va fi nevoie pentru îngrijirea unei mici ființe umane. O rugase pe Bessie să-l sfătuiască cu privire la noțiunile elementare, iar ea petrecuse o dimineață întreagă explicându-i cum se pune corect un scutec, cum se încălzeau biberoanele de lapte, cum să facă mâncarea solidă digerabilă zdrobind-o cu furculița. Ea privea de la distanță, cu un amestec de dezaprobare și teamă pentru copil când îl vedea cum încerca să o hrănească neîndemânatic, înjurând și ștergându-și mâncarea de pe haine când micuța împingea lingura plină din fața ei.

După câteva zile, era epuizat. Răbdarea tatălui său ajunsese la limită din cauza incapacității lui Douglas de a lucra, a documentelor care stăteau teanc în birou, iar angajații se plâneau de lipsa de coordonare.

– Ce-ai de gând să faci? îi spusese Vivi, privindu-l când legăna copilul în brațe în timp ce încerca să negocieze cu un comerciant de furaje la telefon. De ce nu angajezi o doică sau pe cineva care să aibă grijă de copil?

– E prea mare pentru doică, răspunsese el, lipsa de somn făcându-l morocănos.

Nu spusese ceea ce gândeau amândoi: copilul avea nevoie de mama lui.

– Ești în regulă? Arăți îngrozitor de obosit.

– Sunt bine, spusese el.

– Dar nu poți să te descurci singur.

– Nu începe, Vee. Nu face și tu ca toți ceilalți.

Ea se abținuse, rănită că o băga în aceeași găleată cu „toți ceilalți“. Se uita în tăcere cum se plimba dintr-un capăt în altul al camerei, zăngănindu-și cheile în fața bebelușului care întindea mânuțele să le apuce, mormăind o listă cu lucruri de făcut.

– O să te ajut eu, spusese ea.

– Cum?

– Momentan, nu am serviciu. O să am grijă de voi.

Nu știa ce o apucase să spună asta.

Ochii i se largiseră, și un licăr de speranță îi apăruse pe chip.

– Tu?

– Am mai avut de-a face cu copii mici. Adică am avut grijă de ei, am vrut să spun. Când eram în Londra. Nu poate fi atât de greu cu ea.

– Chiar ai vrea să ai grijă de ea?

– Pentru tine, da.

Ea se înroșise la alegerea cuvintelor, dar el nu păruse să observe.

– Oh, Vee. Chiar ai avea avea grijă de ea? În fiecare zi? Până când o să găsească altă soluție, bineînțeles. Până îmi voi da seama ce să fac.

Se îndreptase spre ea, ca și când de-abia aștepta să i-o pună în brațe pe Suzanna.

Ea șovăi atunci, văzând deodată părul acela negru, lucios, ochii de un albastru intens care îi aminteau de un trecut dureros. Apoi se uitase din nou la el, observându-i ușurarea și recunoștința pe chip.

– Da, spuse ea. Da, așa avea.

Părinții ei erau îngroziți.

– Nu poți face asta, spusese mama ei. Nici măcar nu e copilul tău.

– Nu trebuie să ispășim păcatele părinților, mamă, răspunsese ea, părând mai încrezătoare decât se simțea. Este un bebeluș adorabil.

Tocmai îl sunase pe domnul Holstein să-i spună că nu se va mai întoarce la Londra.

Doamna Newton, agitată, mersese atât de departe încât să o sune pe Rosemary Fairley-Hulme și fusese surprinsă să descopere că și ea se opunea la fel de vehement acestui aranjament. Dar se pare că tinerii se hotărâseră, spusese Rosemary disperată. Cu siguranță, nu puteai vorbi cu Douglas.

– Dar, draga mea, gândește-te. Adică, ea s-ar putea întoarce oricând. Și ai slujba ta, cariera ta. Asta ar putea dura mai mulți ani. Mama ei aproape plângea. Gândește-te, Vivi. Gândește-te cum te-a rănit înainte.

– Nu-mi pasă. Douglas are nevoie de mine, spusese ea încet, bucurându-se de senzația de a fi solidară cu el împotriva tuturor. Pentru mine e foarte bine.

Până la urmă, cedaseră cu toții. Nu avuseseră încotro: cine îi putea rezista unui copil radios, frumos și nevinovat? Vivi constatase că, pe măsură ce treceau lunile, prezența Suzannei în casă devenea din ce în ce mai puțin senzațională, iar explicațiile legate de apariția ei erau din ce în ce mai puțin discutate în sat – ocazional, când auzea copilul plângând, Rosemary venea din bucătărie doar să verifice dacă era în regulă, iar Cyril, văzând-o în brațele fiului său înainte de baie, o mângâia pe față, își umfla obraji și scotea sunete caraghioase. În același timp, Vivi era topită, iar epuizarea dispărea la zâmbetele sincere, pumnișorii strânși și încrederea oarbă. Tot Suzanna îi adusese împreună pe ea și pe Douglas: în fiecare seară, bând câte un pahar de gin tonic, când se întorcea el de pe câmp, se așezau și râdeau de micile ei

supărări și o compătimeau când îi creșteau dințișorii sau avea răbufniri nervoase subite. Când făcuse primii pași, Vivi alergase până la câmpul de patruzeci de acri să-l găsească și alergaseră împreună înapoi, fără suflare și în așteptare, până unde stătea împreună cu menajera, uitându-se în jur cu o nutriță veselă a copiilor adorați. Și fusese o zi perfectă când merseseră împreună la un picnic, împingând căruciorul mare și vechi de-a lungul domeniului, ca și când, își spusese Vivi în gând, ar fi fost o familie adevărată.

Douglas fusese bine dispus în acea zi, ținuse copilul aproape, arătându-i hambarele, un tractor, păsările care zburau pe cer. Și sentimentul acela de perfecțiune, propria fericire o făcuseră pe Vivi să pună întrebarea:

– O s-o vrea înapoi?

El își coborâse degetul.

– Să-ți spun ceva, Vee. Ceva ce nu am spus nimănui.

Ochii lui, care fuseseră strălucitori și veseli, deveniseră dintr-odată neliniștiți.

Cu copilul așezat între ei, îi spusese exact cum ajunsese în grija lui, cum se dusesse ca un prost în restaurantul acela, crezând că Athene dorea să-l vadă din alt motiv și, dându-și seama de propria ignoranță și prostie, nu fusese în stare să riposteze.

Vivi știa acum că motivul pentru care iubea atât de mult acest copil era că reprezenta o legătură strânsă cu fosta lui soție: credea că dacă o ținea, avea grijă de ea, exista o posibilitate foarte mare ca Athene să se întoarcă. Și că, indiferent cât de mare încredere avea în Vivi, cât de mult depindea de ea, cât de mult timp petreceau vorbind despre bebeluși sau purtându-se ca o familie adevărată, ea nu putea niciodată să traverseze această barieră.

„Nu trebuie să o invidiez“, se gândise ea, prefăcându-se că îi intrase ceva în ochi și că îl îndepărta. „Nu trebuie să urăsc un copil din cauza mamei lui, pentru Dumnezeu. Trebuie să mă mulțumesc cu faptul că are nevoie de mine, că încă fac parte din viața lui.“

Dar nu se putea abține. Nu mai era vorba doar despre Douglas, se gândea, înfășurând-o pe Suzanna în haina ei în acea seară, binecuvântându-i fața cu sărutări, în timp ce își sugea satisfăcută degețelele înainte să adoarmă. Nu voia să-i dea pe nici unul din ei înapoi.

La șase luni de la sosirea Suzannei, Rosemary îi dăduse un telefon scurt cu puțin timp înainte de micul dejun. Știa că Vivi își propusese să meargă în

oraș, dar ar fi putut să o ia pe Suzanna pentru o zi? întrebuse ea pe un ton direct.

– Bineînțeles, Rosemary, spusese Vivi, refăcându-și în minte planurile. S-a întâmplat ceva?

– A fost... este...

Mai târziu, Vivi își dăduse seama că, și atunci, Rosemary fusese reticentă să-i pronunțe numele.

– Am primit un telefon. E un pic greu. Făcuse o pauză. Athene a... a murit.

Urmase o tăcere înghețată. Vivi rămăsese fără suflare.

Spusese că îi părea rău, mișcându-și capul, dar nu înțelesese ce tocmai îi spusese Rosemary.

– E moartă, Vivi. Ne-a sunat familia Forster.

Era ca și când, de fiecare dată când repeta, Rosemary căpăta mai multă încredere, până când, în cele din urmă, putea să facă față situației.

Vivi se așezase cu greutate pe scaunul din hol, fără să o bage în seamă pe mama ei care, în capot, încerca să-și dea seama ce se întâmplase.

– Ești în regulă, draga mea?

Continua să vorbească, aplecându-se și încercând să-și privească fiica în ochi.

Athene nu se va mai întoarce. Nu se va mai întoarce să-i ia pe Douglas și pe Suzanna de lângă ea. Pierdută cum era, Vivi își dăduse seama că șocul ei căpăta o nuanță destul de apropiată de euforie.

– Vivi? Mai ești acolo?

– Douglas este în regulă?

Se simțise întotdeauna vinovată după aceea că el era preocuparea ei principală în acel moment, că nici măcar nu se gândise să întrebe circumstanțele morții lui Athene.

– Va fi, spusese Rosemary. Mulțumesc de întrebare, Vivi. Va fi bine. Îți aducem copilul într-o jumătate de oră.

Douglas jelise două luni, dezvăluind un nivel de durere pe care mulți îl consideraseră excesiv, având în vedere că soția lui plecase de mai mult de un an și toată lumea știa că fusese cu un alt bărbat.

Vivi nu o făcuse. Vivi considera durerea lui emoționantă, un semn al profunzimii și pasiunii sentimentelor pe care le putea avea. Își putea permite să fie generoasă acum, când Athene dispăruse definitiv. Nu se gândea la

moartea lui Athene, părându-i-se imposibil să se stabilească echilibrul dintre simpatie și oprobriu, așa că, în schimb, se concentrase asupra Suzannei, ca și când ar fi putut compensa gândurile răutăcioase copleșind cu dragoste copilul. Se ocupa singură de fetiță de câteva săptămâni deja, constatând că, fără amenințarea revenirii lui Athene, o cantitate aproape șocantă se revărsa dinspre ea spre copilul orfan de mamă.

Suzanna părea să răspundă afecțiunii nereținute a lui Vivi și devenea mai radioasă decât înainte, punându-și obrazul moale și catifelat pe al ei, înfășurându-și degetelele ca o stea-de-mare în jurul alor sale. Vivi venea puțin după șapte și jumătate și scotea copilul la plimbări lungi în jurul domeniului, ținând-o departe de durerea lui Douglas, care plana deasupra casei ca un nor întunecat și de conversațiile în șoaptă ale părinților lui și ale servitorilor, care păreau să considere prezența Suzannei o problemă presantă.

– Nu putem să scăpăm de ea acum, o auzise pe Rosemary spunându-i lui Cyril când mergea spre birou. Le-am spus tuturor că este copilul lui Douglas.

– Copilul *este* al lui Douglas, spusese Cyril. El va trebui să hotărască ce vrea să facă cu ea. Spune-i băiatului să se adune. Are de luat decizii.

Făceau curățenie în casa Philmore. Locuința care rămăsese un altar închinat lui Athene – ale cărei dulapuri erau încă ticsite cu rochiile ei, ale cărei scrumiere încă mai purtau mucurile de țigară cu urme de ruj – căzuse în responsabilitate lui Rosemary. Douglas și Suzanna se stabiliseră la Dere House. Iar Rosemary, care de mult se străduia să îndepărteze dovezile fizice ale „acelei fete“ de pe domeniu, profitase de starea pasivă a fiului ei din ultima vreme pentru a se ocupa de asta.

Vivi stătea în vârful dealului, cu pălăria pe cap, în timp ce se uita cum bărbații ieșeau cu rochii viu colorate în brațe și le așezau pe peluza din față, în timp ce femeile, ingenuncheate pe covoare și înfrigurate, căutau prin genți și cutii de bijuterii și cosmetice mirându-se de calitatea lor.

Pentru cineva care se pretindea a fi atât de nepreocupată de posesiunile ei, Athene avusese o grămadă de lucruri – nu doar rochii, paltoane și pantofi, ci și discuri, poze, lămpi, lucruri frumoase cumpărate în grabă și aruncate sau primite ca daruri care fuseseră rapid uitate.

– Puteți lua orice doriți. Restul le puneți grămadă și le dați foc.

Îi auzea vocea lui Rosemary, clară și poruncitoare, probabil ridicându-se odată cu restaurarea propriului domeniu și privea cum se întorcea înăuntru

să mai scoată încă o cutie. Se întreba dacă și ea simțea aceiași mici fiori de emoție față de îndepărtarea forțată și definitivă a lui Athene. Un mic fior de răutate pe care cu greu îl recunoaștea față de ea însăși. Același sentiment lipsit de generozitate care o adusese aici să se uite ca la execuția unei vrăjitoare.

– Nu vrei nimic din toate astea, nu-i așa? spusese Rosemary, uitându-se la Vivi în timp ce aceasta mergea încet, împingând căruciorul Suzannei.

Vivi aruncase o privire asupra costumului pe care îl purtase Athene când plecaseră în luna de miere, papucilor cu mărgele pe care îi purtase la primul bal de vânatoare, care se aflau acum într-o grămadă lângă stratul cu mușcate care se unduiau din când în când în adierea brizei.

– Nu, spuse ea. Nu, mulțumesc.

Părinții lui Athene nu doriseră nimic. Vivi îi auzise pe mama și pe tatăl ei discutând despre ea când credeau că nu îi auzea. Familia Forster fusese atât de jenată de comportamentul fiicei lor, atât de dornică să se distanțeze de ea chiar și după moarte. O incineraseră în cadrul unei ceremonii închise, nici măcar nu dăduseră un anunț în *The Times*, spusese șocată doamna Newton, în șoaptă. Și nu voiau să-și cunoască propria nepoată.

Vivi rotise căruciorul Suzannei încet, printre mormane de lucruri, aplecându-se să verifice copilul care dormea, asigurându-se că era protejată de orice adiere de vânt. Ezitase, tresărind, în timp ce privea un sertar cu lenjeria intimă a lui Athene, piese diafane de dantelă și mătase, obiecte care vorbeau despre nopți de secrete șoptite, de plăceri necunoscute, acum expuse și aruncate. Ca și când nici o parte a ei nu merita să rămână sacrosantă.

Își închipuise că asta îi va oferi o satisfacție secretă. Acum, că era aici, această înlăturare grăbită și completă a lucrurilor lui Athene i se părea aproape indecentă. Ca și când toată lumea ar fi fost hotărâtă să șteargă orice urmă a existenței ei. Douglas nu mai vorbea despre ea. Rosemary și Cyril interziseseră să i se menționeze numele. Suzanna era prea mică să-și amintească de ea: vârsta îi permitea să treacă peste asta fără probleme, să accepte dragostea străinilor din jurul ei ca pe un substitut fericit. Dar, de fapt, nimeni nu știa cât de mult fusese iubită înainte Suzanna.

Vivi își făcuse drum peste o grămadă de haine scumpe de lână și stătuse pe marginea gazonului, în timp ce un bărbat aruncase o cutie de fotografii lângă ea. Mai târziu, nu era sigură ce o determinase să facă asta. Poate gândul la dezrădăcinarea Suzannei, poate disconfortul față de ceea ce părea o dorință aproape ferventă printre cei care o cunoscuseră pe Athene să o șteargă chiar

din istorie. Poate că acele frumoase lenjerii, expuse, aruncate, ca și când ar fi fost și ele pângărite de ea.

Vivi se aplecase, luase un teanc de fotografii și tăieturi din ziare din cutie și le îndesase pe fundul căruciorului, sub geanta ei. Nu era sigură ce va face cu ele. Nu era sigură nici măcar că le voia. Dar părea foarte important ca, indiferent cât de neplăcut, indiferent cât de multe întrebări ciudate ar fi putut ridica, atunci când va crește, Suzanna să-și poată face o idee despre cine era.

– Cine e fata mea frumoasă? Când Vivi se întorsese în vârful dealului, Suzanna începuse să plângă. O ridicase din cărucior, învârtind-o în jur, expunându-i obrazii rozalii în aerul rece. Cine e fata mea cea mai frumoasă?

– Cu siguranță, ea este.

Se întorsese, îl văzuse pe Douglas stând în spatele ei și roșise.

– Îmi... pare rău, bâigui ea. N-am... N-am știut că ești acolo.

– N-are de ce să-ți pare rău. Gulerul lui de tweed era ridicat să-l protejeze de frig și avea ochii oboșiți și roșii. Se apropiase și-i aranjase boneta de lână a Suzannei. E în regulă?

– E bine, răspunsese Vivi. Foarte veselă. Foarte frumoasă. Mănâncă tot ce vede, nu-i așa, iubire? Copilul scosese o mână grasuță și trăsese de una dintre buclele blonde care ieșeau de sub pălăria lui Vivi. Ea... se descurcă foarte bine.

– Îmi pare rău, spusese Douglas. Am neglijat-o. Pe amândouă.

Vivi roșise din nou.

– Nu trebuie... N-ai de ce să te scuzi.

– Mulțumesc, spusese el încet. Privise în jos spre peluză, unde deja făceau curat. Pentru tot. Mulțumesc.

– Oh, Douglas...

Nu știuse ce altceva să spună.

Douglas își așezase haina pe pământ și rămaseră tăcuți un timp, privind casa, el uitându-se la peluză, la copilul ale cărui degete se încleștau pe firele ascuțite de iarbă în timp ce stătea în poala lui Vivi.

– Pot să o iau?

Îi înmânase copilul. Părea mai calm, se gândise ea. Poate că renunța la exilul autoimpus.

– Mă tot gândesc că e vina mea, spusese el. Dacă aș fi fost un soț mai bun... Dacă ar fi rămas aici, nimic din toate astea...

– Nu, Douglas. Vocea ei fusese neobișnuit de tăioasă. Nu puteai să faci

nimic. Nimic.

El privise în jos.

– Douglas, te părăsise cu mult timp în urmă. Cu mult înainte de asta. Trebuie să știi lucrul acesta.

– Știu.

– Cel mai rău lucru pe care l-ai putea face ar fi să faci ca tragedia ei să devină a ta. Se mirase de puterea, de hotărârea din cuvintele ei. Îi fusese oarecum mai ușor zilele astea, având această certitudine. Îi făcuse plăcere plăcere să-l ajute. Suzanna are nevoie de tine, spusese ea, scoțând zornăitoarea copilului dintr-un buzunar. Are nevoie să fii vesel. Și să-i arăți ce tată minunat ești.

El pufnise încet.

– Ești, Douglas. Probabil ești singurul tată pe care l-a cunoscut, și *te* iubește la nebunie.

Se uitase la ea din profil.

– Pe tine *te* iubește la nebunie.

Vivi se înroșise de plăcere.

– O iubesc. E imposibil să nu...

Se uitau la statura semeață a lui Rosemary care se plimba încoace și încolo printre grămezile rămase, gesticulând și dând indicații cu eficiență militară. Apoi, la focul care începuse să ardă, în afara razei lor vizuale, norul de fum anunțând sfârșitul incontestabil al stăpânirii lui Athene asupra casei. Pe măsură ce coloana gri se întetea și își pierdea translucența, simți cum mâna lui Douglas o căuta pe a ei prin iarbă, iar ea i-o strânsese liniștitor.

– Ce se va întâmpla cu ea? întrebă Vivi.

El se uitase la copilul dintre ei și respirase zgomotos.

– Nu știu. Nu pot să am singur grijă de ea.

– Nu.

Atunci, Vivi simțise că se schimbase ceva în ea, un sentiment de încredere pe care nu-l mai simțise până atunci. Sentimentul de a fi, pentru prima dată în viața ei, indispensabilă.

– Voi fi aici, spusese ea, atât timp cât vei avea nevoie de mine.

Apoi el se uitase la ea, ochii lui – prea bătrâni și prea triști pentru tinerețea lui – văzând-o ca și când ar fi întâlnit-o pentru prima dată. Observase cum se țineau de mână, apoi își scuturase ușor capul, de parcă ratase ceva și se pedepsea pentru asta. Cel puțin așa îi plăcea ei să-și amintească după aceea.

Apoi, în timp ce ei i se oprise respirația, își întinsese mâna liberă spre

obrazul ei, așa cum făcea și cu fetița. Vivi și-o ridicase pe a ei pentru a o întâlni, zâmbetul ei dulce și generos își făcea loc, transmițându-i putere, bucurie, dragoste. Așa că, atunci când li se întâlniseră buzele, nu fusese nici o surpriză. În afară de faptul că, în cele din urmă, i se vindecau rănilor, nu fusese o mare surpriză.

– *Dragul meu*, spusese ea, minunându-se de hotărârea și certitudinea care îi răsplăteau iubirea.

Sângele îi clocotise când el îi răspunsese în același fel, când brațele lui o cuprinseseră într-o îmbrățișare care spunea la fel de mult despre nevoia lui ca și despre a ei. Nu era chiar un basm, dar nu era mai puțin important, mai puțin real din cauza asta.

Voi fi aici.

Capitolul 25

Pasagerii care ieșiseră pe poarta de sosire de la BA7902 și Buenos Aires erau un grup remarcabil de frumos. Nu că argentiniienii nu ar fi fost o națiune arătoasă în general, observa Jorge de Marenas mai târziu (mai ales în comparație cu acei spanioli galițieni), dar poate că era inevitabil ca o sută cincizeci de membri ai unei convenții de chirurgie plastică – plus soțiile lor – să fie puțin mai plăcuți din punct de vedere estetic decât majoritatea: femei amazoniene bronzate, cu siluete-clepsidră și părul de culoarea poșetelor lor scumpe, bărbați cu părul des și foarte negru și cu linia maxilarului nefiresc de fermă. Jorge de Marenas era unul dintre puținii a cărui înfățișare îi trăda vârsta biologică.

– Eu și Martin Sergio am jucat un mic joc, îi spuse lui Alejandro, în timp ce stăteau pe bancheta din spate a taxiului, îndreptându-se spre Londra. Te uiți în jur și afli cine ce și-a făcut. Cu femeile, e ușor. Ținu o pereche imaginară de mingi de fotbal pe pieptul lui și își țuguie buzele. Ele încep cu prea mult din orice. Încep cu o mică ajustare aici și aici, cu estomparea unui rid, apoi vor să arate ca Barbie. Dar bărbații... Am încercat să răspândim zvonul că avionul a rămas fără combustibil, să vedem care dintre ei mai putea să facă riduri pe frunte. Cei mai mulți dintre ei erau ca... A mimat o expresie înghețată de acceptare resemnată. „Ești sigur? Dar este groaznic. O să murim!”

El râse și-și lovi fiul cu palma peste coapsă.

Călătoria cu avionul și perspectiva de a-l vedea pe iubitul lui Alejandro îl făcuseră guraliv și vorbise atât de mult de când se îmbrățișaseră în terminalul de sosiri, încât, abia când ajunseseră în apropiere de Chiswick, iar taxiul redusese viteza pe autostradă, își dăduse seama că fiul lui nu spusese aproape nimic.

– Deci, cât ai liber de la serviciu? întrebă el. Rămâne stabilită excursia de pescuit?

– Totul este aranjat, *papa*.

– Unde mergem?

– Este un loc cam la o oră de mers cu mașina de la spital. Am făcut rezervare pentru joi. Ai spus că termini conferința miercuri, nu?

– Perfect. *Buenísimo*. Și ce vom prinde?

– Păstrāv somonat, spuse Alejandro. Am cumpărat niște muște din Dere Hampton, locul unde locuiesc. Și am împrumutat două lansete de la unul dintre medici. Nu ai nevoie de nimic altceva decât de pălărie și cizme de cauciuc.

– Totul e împachetat, zise Jorge, făcând semn spre cizme. Păstrāv somonat, zici? Hai să vedem dacă e luptător.

Stătea fără să se sinchisească de extinderea urbană din vestul Londrei care se vedea pe fereastră, cu gândul deja la apa limpede a râurilor englezești, la vâjâitul plumbului care zbura prin aer și apoi ateriza la o lungime de undiță în fața lui.

– Cum e mama?

Jorge părăsi cu regret imaginea apelor involburate. Se gândise în cea mai mare parte a călătoriei cu avionul cât de mult să-i povestească.

– Știi cum e mama, spuse cu grijă.

– A fost pe undeva în ultima vreme? Iese cu tine din casă?

– Ea... este încă puțin îngrijorată de nivelul infrațional. Nu pot să o conving că lucrurile se îmbunătățesc. Se uită prea mult la *Cronica*, citește *El Guardian*, *Noticias*, genul ăsta de publicații. Nu-i face bine la nervi. Milagros locuiește cu noi tot timpul... ți-am spus?

– Nu.

– Cred că mamei tale îi place să aibă pe cineva în casă atunci când eu nu sunt. O face... să fie mai liniștită.

– Nu a vrut să vină aici cu tine?

Fiul lui se uita pe gemul taxiului, așa că era greu de spus din voce dacă regreta sau se bucura.

– Nu e atât de dornică să zboare cu avionul. Nu-ți face griji, fiule. Se înțelege foarte bine cu Milagros.

Adevărul era că fusese bucuros să ia o mică pauză de la ea. Devenise obsedată de presupusa aventură pe care ar fi avut-o cu Agostina, secretara lui, și, în același timp, îl certa că ei nu-i acorda atenție. Dacă ar accepta doar să-i subțieze talia, să-i facă lifting la obraji, poate i s-ar părea mai atrăgătoare. El nu o contrazicea – anii de conviețuire îi demonstraseră că asta ar fi înrăutățit situația –, dar nu-i putea spune niciodată adevărul: nu numai că se simțea mai bine, dar nici nu mai simțea nevoia intensă de apropiere fizică pe care o avusese altădată. Și anii în care tăiasse acele tinere fete, le modelase, le mărise

sau le micșorase, în care le sculptase cu grijă părțile cele mai intime însemnau că nu mai avea decât apetitul artistului detașat pentru voluptățile feminine.

– Îi e dor de tine. Nu îți spun asta ca să te fac să te simți vinovat. Dumnezeu știe, trebuie să te distrezi cât ești tânăr, să vezi lumea puțin. Dar îi lipsești. Ți-a pus niște *mate* la mine în bagaj, niște cămăși noi și câteva chestii pe care a crezut că ai vrea să le citești. Făcu o pauză. Cred că i-ar plăcea să-i scrii ceva mai des.

– Știu, spuse Alejandro. Îmi pare rău. A fost... o perioadă ciudată.

Jorge își privi brusc fiul. Se gândi să aprofundeze subiectul, dar se răzgândi. Aveau patru zile de stat împreună și o zi la pescuit. Dacă Alejandro avea ceva pe suflet, va afla destul de curând.

– Deci, Londra, hm? O să-ți placă Lansdowne Hotel. Mama ta și cu mine am venit aici în anii 1960, când ne-am căsătorit, și ne-am simțit minunat. De data asta, am rezervat o camera dublă. Nu are rost să stăm separat, nu după atâtea luni. Eu și fiul meu, nu?

Alejandro zâmbi, iar Jorge simți plăcerea familiară de a fi în compania fiului său arătos. Se gândi la felul cum Alejandro îl îmbrățișase la aeroport, îl sărutase pe obraji, un progres imens față de strângerea rezervată de mână prin care îl saluta în mod obișnuit, chiar și când era elev și se întorcea de la internat. Se spune că atunci când călătorești, te schimbi, se gândi Jorge. Poate, în acest climat rece, fiul lui se dezghețase un pic.

– Ne distrăm ca băieții, nu? Vom merge în cele mai bune restaurante, în câteva cluburi de noapte. Să trăim puțin. Avem mult de recuperat, Turco, și trebuie să ne simțim bine.

*

Conferința lui Jorge se termina în fiecare zi la patru și jumătate și, în timp ce restul membrilor delegației se întâlneau în baruri, își admirau unii alora munca prezentată în fotografii lucioase și-și bârfeau pe la spate colegii pentru presupuse ciopârțiri, el împreună cu fiul lui aveau o activitate intensă de seară. Îl vizitară pe un prieten al lui Jorge, care locuia într-o casă cu fațada din stuc în St John's, văzură un spectacol în West End, deși nici unuia nu-i plăcea la teatru, băură ceva la barul Savoy și un ceai la Ritz, unde Jorge insistase ca ospătarul să le facă o poză („Asta e tot ce a cerut mama“, spuse el, în timp ce Alejandro încerca să dispară sub masă). Discutară despre medicină, despre politica argentiniană, despre bani și despre prietenii lor. După ce se îmbătară,

se bătură pe spate și își mărturisiră cât de bine se simțeau, cât de bine era să fie împreună, cât de bine se simțeau bărbații când erau singuri. Apoi, când se îmbătară și mai tare, deveniră sentimentali, exprimându-și tristețea că nu era și mama lui Alejandro acolo. Jorge, deși era mulțumit să vadă aceste manifestări neobișnuite de afecțiune ale fiului său, era conștient de faptul că încă îi ascundea ceva. Alejandro îi povestise că îi murise o prietenă, iar asta explica ceva din schimbarea caracterului, ceva din durerea care îl însoțea, dar nu explica tensiunea, o neliniște subtilă, care devenea din ce în ce mai intensă, încât chiar și Jorge, un bărbat cu emoțiile unui cal de tracțiune, cum îi spunea adesea soția lui, putea simți că plutea ceva în atmosferă.

Nu îl întrebă nimic direct.

Nu era sigur că dorea să afle răspunsul.

Casa lui Cath Carter era la două uși distanță de cea a răposatei sale fiice, o obișnuință din trecut când consiliul avea politica de a încerca să aducă membrii familiei să locuiască aproape unii de alții. Jessie îi povestise Suzannei despre familii ai căror membri ocupau o stradă, bunicile lângă mame, surorile și frații ai căror copii se amestecaseră într-un grup familial amorf, alergând în și din casele fiecăruia, cu simțul încrezător al proprietății familiei extinse. Totuși, casa lui Cath nu ar fi putut fi mai diferită de cea a fiicei sale. În timp ce ușa de la intrare a lui Jessie și perdelele în carouri dezvăluiau un gust ezoteric, o dragoste pentru vesel și țipător, un dispreț reflectat și în caracterul ei, cea a lui Cath vorbea despre o femeie sigură pe ea; bordurile florale înguste și zugrăveala imaculată trădau hotărârea de a ține lucrurile ordonate. Și asta de la o femeie înconjurată de haos, se gândi Suzanna, întorcându-și ochii de la ușa de la intrare a lui Jessie. Nu voia să se gândească la ultima ei vizită în acea casă. Nici măcar nu era convinsă că voia să fie acolo. Orele de școală tocmai se terminaseră, iar zona era plină de mame care împingeau cărucioare, altele care cărau ziare și cutii de lapte cumpărate de la magazinul din josul străzii. Suzanna trecu mai departe, cu mâinile în buzunare, pipăind plicul pe care-l pregătise cu o jumătate de oră mai devreme. Dacă Cath nu era acolo, ar trebui să-l bage pe sub ușă? se întrebă ea. Sau aceasta era genul de conversație care trebuia purtată față în față?

Era o fotografie a lui Jessie la fereastra din față, cu părul prins în codițe și cu zâmbetul familiar pe buze. Avea o bordură neagră. Erau cam patruzeci de

cărți poștale ilustrate în jurul ei. Suzanna își întoarse privirea de la ele și sună la ușă, conștientă că trezise curiozitatea trecătorilor.

Părul lui Cath Carter se albise. Suzanna se uita la ea, încercând să-și amintească ce nuanță fusese înainte, apoi se întrerupse brusc.

– Bună, Suzanna, spuse Cath.

– Îmi pare rău că n-am fost pe-aici, spuse ea. Am vrut. Doar că...

– Nu știai ce să spui?

Suzanna se înroși.

– E în regulă. Nu ai fi singura. Cel puțin, ai venit, ceea ce este mai mult decât a făcut majoritatea. Intră.

Cath se dădu în spate, ținând ușa deschisă, și Suzanna intră, pașii ei lăsând urme pe covorul imaculat din hol.

Îi arată camera din față și o direcționă spre o canapea, de unde putea vedea spatele pozei înrămate și a cărților poștale, dintre care câteva erau cu fața către cameră. Era aceeași împărțire ca și a casei lui Jess, aceeași curățenie, dar atmosfera era plină de tristețe.

Cath se deplasă cu greu de-a lungul camerei și se așeză pe fotoliul de vizavi, aranjându-și fusta sub ea cu mâini obosite.

– Emma e la școală? întrebă Suzanna.

– S-a întors de săptămâna asta. E jumătatea trimestrului.

– Am venit... să văd... dacă e bine, spuse Suzanna încurcată.

Cath încuviință din cap și, fără să-și dea seama, aruncă o privire spre fotografia fiicei sale.

– Se descurcă, spuse ea.

– Și să-ți spun... dacă pot să ajut cu ceva...

Cath își înclină capul întrebător.

În spatele ei era o fotografie pe șemineu, observă Suzanna, cu toată familia, împreună cu un bărbat care probabil era tatăl lui Jessie care o ținea în brațe pe Emma bebeluș.

– Mă simt răspunzătoare, spuse ea.

Catherine scutură energic din cap.

– Nu ești răspunzătoare.

Era o greutate imensă în cuvintele rămase nerostite.

– Chiar mă întrebam... poate dacă aș putea... băgă mâna în buzunar și scoase plicul în fața ei... să contribui cu ceva?

Cath se uită la mâna ei întinsă.

– Financiar. Nu este mult. Dar m-am gândit dacă ar exista un fond sau ceva de genul ăsta... pentru Emma, vreau să spun...

Mâna lui Cath atinse cruciulița de aur de la gât. Expresia ei părea să se asprească.

– Nu avem nevoie de banii nimănui, mulțumesc, spuse ea tăios. Emma și cu mine vom fi bine.

– Îmi pare foarte rău, nu am vrut să vă jignesc.

Suzanna băgă plicul în buzunar, muștrându-se pentru lipsa de tact.

– Nu m-ai ofensat. Cath se ridică și Suzanna se întrebă dacă era pe punctul de a-i spune să plece, dar femeia mai în vârstă se deplasă spre firida din capătul camerei și porni un fierbător. Ai putea să faci ceva, spuse ea, întorcându-se în cameră. Îi facem Emmei o cutie cu amintiri. Profesoara ei a sugerat. Să le ceri oamenilor să-și scrie amintirile despre Jessie... lucruri frumoase, știi tu. Întâmplări frumoase. Zile fericite. Ca atunci când va crește, Emma să mai poată avea... o imagine completă despre cum era mama ei. Ce credea lumea despre ea.

– E o idee minunată.

Suzanna se gândi la raftul din magazin, pe care era un mic altar cu lucrurile lui Jessie.

– Așa m-am gândit și eu.

– Cam ca prezentările noastre din vitrină, presupun.

– Da. Jess era bună la asta, nu-i așa?

– Mai bună decât mine. Nu cred că vor lipsi genul ăsta de amintiri. Frumoase, vreau să spun.

Cath Carter nu spuse nimic.

– Eu... Voi încerca să fac ceva care să se potrivească, să-i facă dreptate.

Femeia mai în vârstă se întoarse.

– Jess a făcut totul la intensitate maximă, știi, spuse ea. Nu a avut o viață prea lungă, destul de scurtă chiar. Știu că nu a făcut nimic deosebit și nu a mers nicăieri. Dar iubea oamenii, își iubea familia și era sinceră cu ea însăși. Nu a dat înapoi.

Cath se uita la poza de deasupra șemineului.

Suzanna stătea nemișcată.

– Nu... nu a dat niciodată înapoi. Împărțea oamenii în scurgeri și radiatoare. Știai asta? Scurgerile sunt tipul de oameni care sunt mereu

mizerabili, care vor să-ți împărtășească problemele lor, care îți sug viața... Radiatoarele sunt cum a fost Jess. Ne-a încălzit pe toți.

Suzanna își dădu seama, cu o oarecare jenă, unde se potrivea ea, probabil, în ecuație. Cath nu mai părea să îi vorbească: i se adresa fotografiei, iar expresia feței i se relaxase.

– În ciuda aceluia idiot, o s-o învăț pe Emma să facă același lucru. Nu o voi crește să fie speriată sau exagerat de precaută, doar din cauza a ceea ce s-a întâmplat. Vreau să fie puternică și curajoasă... ca și mama ei.

Aranjă rama, mutând-o un milimetru pe raft. Asta vreau. Ca și mama ei.

Își îndepărtă o scamă inexistentă de pe fustă.

– Acum, spuse ea, să bem un ceai.

Alejandro se ridică brusc în barcă, făcând-o să se rotească periculos și își aruncă lanseta cu dezgust. În celălalt capăt, tatăl lui îl privea fără să înțeleagă.

– Ce s-a întâmplat? Sperii peștii!

– Nu trage nimic. Nimic.

– Ai încercat libelulele? Jorge ridică una dintre muștele viu colorate. Par să tragă mai bine la momeală mai mică.

– Am încercat.

– Atunci, o linie de scufundare. Cred că plutitorul tău nu este bun de nimic.

– Nu este linia. Sau momeala. Nu pot să o fac astăzi.

Jorge își împinse pălăria pe spate.

– Nu-mi place să-ți reamintesc, fiule, dar e singura zi pe care o am.

– Nu pot să mai pescuiesc.

– Asta pentru că te agiți ca un câine puricos.

Jorge se aplecă și-i prinse lanseta lui Alejandro de barcă, apoi o așeză pe a lui alături de plasa în care se aflau peștii amețiți și strălucitori. Aproape ajunsese la numărul șase, cât erau permiși de bilet. Trebuia să îl ia și pe al fiului său în curând.

Se întoarse pe scaun și se întinse spre coș să ia o bere, ținând-o ridicată ca pe o ofertă de pace.

– Ce se întâmplă? Ai fost întotdeauna un pescar mai bun decât mine. Astăzi parcă ești un copil de cinci ani. Unde ți-e răbdarea?

Alejandro se așeză, cu umerii plecați. Starea lui de apatie anterioară acoperise ultimele zile la fel de sigur ca și undele rotitoare pe care le crease pe lac.

– Vino, zise Jorge, punându-i o mână pe umăr. Vino. Mănâncă ceva. Ia încă o bere... Sau ceva mai tare? Scoase sticluța de whisky din buzunarul vestei de pescuit. Nici nu te-ai atins de mâncare.

– Nu mi-e foame.

– Ei bine, mie îmi e. Și dacă te mai agiți ca până acum, nici nu o să mai rămână nimic în apă pe o distanță de câțiva kilometri.

Mâncară în tăcere sendvișurile pe care le făcuse Alejandro, lăsând barca să plutească în mijlocul lacului. Nu era un apartament rău, îi spusese Jorge. Spațios. Luminos. Sigur. Probabil trecuseră multe asistente tinere pe acolo. (De fapt, nu spusese ultima parte.) Da, era destul de atractiv datorită zonei, peisajului rural, căsuțelor pitorești, barurilor englezești cu tavane joase. Îi plăcea liniștea acestui lac, faptul că englezii erau suficient de atenți să-l repopuleze cu pește în fiecare an. Anglia părea să rămână la fel, spuse el. Era un sentiment liniștitor când vedeai că o țară odinioară mândră ca Argentina se ducea de râpă, să știi că existau unele locuri unde încă mai contau civilizația și demnitatea. Alejandro îi povesti atunci despre proprietarii care îl refuzaseră pentru că era „colorat“, iar Jorge, precipitându-se, zise că, evident, erau mulți bătuți în cap și ignoranți.

– Și se mai numește o țară civilizată, murmură el. Și jumătate din femei poartă pantofi bărbătești...

Alejandro se uită la apă un timp, apoi se întoarse spre el.

– Poți să-i spui mamei, spuse el și oftă adânc, că mă întorc acasă.

– Ce e în neregulă cu pantofii unei femei frumoase? De ce femeile de aici simt că trebuie să arate ca bărbații? Jorge se opri și înghiți ultima îmbucătură de sendviș. Cum?

– Mi-am depus preavizul. Mă întorc peste trei săptămâni.

Jorge se întrebă dacă înțelesese corect.

– Mama va fi încântată, spuse precaut. Apoi își șterse mustața și își puse batista în buzunar. Ce s-a întâmplat? Salariul nu este bun?

– Salariul este în regulă.

– Nu îți place slujba?

– Slujba este OK. Este destul de universală, știi.

Alejandro nu zâmbea.

– Nu te poți acomoda? Este vorba despre mama? Te bate la cap? Mi-a spus despre șuvița de păr... Îmi pare rău, fiule. Nu înțelege, știi. Vede lucrurile diferit. Din cauză că nu iese suficient din casă, știi? Se gândește prea mult la

anumite lucruri... Jorge se simți brusc cuprins de vinovăție. De aceea era mai bine să fie reticent. Conversația devenea, inevitabil, incomodă. Nu trebuie să o lași să te tulbure.

– Esta vorba despre o femeie, Pa. Mă omoară.

Faptul că se aflau în mijlocul unui lac de treizeci de acri însemna că nimeni nu avea cum să vadă că ochii lui Jorge se dilataseră ușor, apoi îi ridică spre cer, repetând întruna „Mulțumesc lui Dumnezeu!“

– O femeie! spuse el, încercând să-și stăpânească bucuria evidentă din voce. O femeie!

Alejandro își puse capul pe genunchi.

Jorge deveni serios.

– Și asta e o problemă?

Alejandro îi răspunse cu capul sprijinit pe genunchi:

– E căsătorită.

– Și?

Alejandro își ridică privirea, cu o expresie uluită.

Cuvintele explodară din gura lui Jorge:

– Îmbătrânești, fiule. Nu este posibil să găsești pe cineva fără o mică... istorie. Abia se stăpânea să nu danseze. O femeie!

– Istorie? Asta e doar o parte a problemei.

O *femeie*. Putea să fredoneze o melodie, să strige din toți rărunchii. Îndreptă barca de-a lungul malului și reveni. O femeie!

Alejandro își ținea fața ascunsă și stătea cu spatele îndoit ca și când ar fi suferit cumplit. Jorge se calmă, încercând să se concentreze asupra durerii fiului său, să adopte un ton mai serios.

– Deci. Această femeie...

– Suzanna.

– Suzanna. Jorge îi pronunță numele respectuos. *Suzanna*. Ții la ea?

Era o întrebare stupidă. Alejandro își înălță capul, iar Jorge își aminti cum era să fii tânăr, agonia, certitudinea și incertitudinea iubirii.

Vocea fiului era șovăitoare și pierdută:

– Ea... este totul. Nu o pot vedea decât pe ea, știi? Chiar și când nu sunt cu ea. Nici măcar nu vreau să clipesc atunci când sunt lângă ea să nu ratez...

Poate că dacă ar fi fost vorba despre altcineva, Jorge ar fi spus câteva platitudini despre prima dragoste, despre cum totul devine mai ușor, despre faptul că „are balta pește“ – și unele, știa el, cu sânii ca pepenii coți și nici nu

se vedeau cicatricile. Dar era vorba despre fiul lui, iar Jorge, încă stăpânindu-se să-și exteriorizeze ușurarea, știa mai bine.

– *Papa? Ce să fac?*

Părea că va exploda de frustrare și de durere, ca și când faptul că vorbise despre cauza nefericirii lui nu-l eliberase, ci îl făcea să sufere și mai mult.

Jorge de Marenas se îndreptă de spate, cu umerii puțin cam pătrăuși, cu expresia paternă și demnă.

– I-ai spus ce simți?

Alejandro încuviință din cap îndurerat.

– Și ea ce simte?

Tânărul privea spre apă. În cele din urmă, se întoarse spre tatăl lui și ridică din umeri.

– Vrea să rămâi?

Alejandro dădu să vorbească, dar închise gura înainte de a rosti cuvintele.

Dacă ar fi stat unul lângă altul, Jorge și-ar fi pus mâna în jurul fiului său. Un fel de îmbrățișare consolatoare, inopinată, ca de la bărbat heterosexual la bărbat heterosexual. În schimb, el se aplecă și-și puse mâna pe genunchiul lui.

– Atunci, ai dreptate, spuse el. E timpul să te întorci acasă.

Apa se înălța pe marginea bărcii. Jorge aranjă vâslele, deschise o altă bere și i-o înmână fiului său.

– Voiam să-ți spun. Acea Sofia Guichane... cea care mi-a spus să-ți amintesc de ea. Se lăsă pe spate în barcă, binecuvântându-l pe Dumnezeu în tăcere pentru bucuria pescuitului. *Gente* spune că ea și Eduardo Guichane se despart.

Când plecă, Suzanna se întâlni cu părintele Lenny. Se plimba pe trotuar, ținând o sacoșă la subsuoară, cu sutana flututând.

– Cum se simte? întrebă el, făcând semn din cap spre casa lui Cath.

Suzanna se strâmbă, incapabilă să-i spună ce simțea.

– Mă bucur că ai venit, spuse el. Nu mulți fac asta. E o rușine, serios.

– Nu știu dacă am fost de prea mare ajutor, spuse ea.

– Ce se întâmplă cu magazinul? Acum te duci acolo? Am observat că a fost mai mult închis în ultima vreme.

– A fost... dificil.

– Rezistă, spuse el. Poate că te vei simți mai bine după proces.

Ea se crispă. Nu era nerăbdătoare să depună mărturie.

– Am depus mărturie de câteva ori, spuse el închizând poarta din spatele lui. Nu e atât de rău. Serios.

Ea se forță să zâmbească, părând mai curajoasă decât se simțea.

– Și cred că nici bărbatul tău nu era prea dornic, din ce mi-a spus.

– Cum?

– Alejandro. Mi-a spus că se întoarce în Argentina.

– Se întoarce?

– Păcat, nu-i așa? Bun băiat. Totuși, nu pot spune că îl învinovățesc. Nu este cel mai comod oraș unde să te stabilești. Iar el a avut un parcurs mai dificil decât majoritatea.

*

Suzanna rămase trează cea mai mare parte a nopții. Se gândi la Cath Carter, la Jessie și la magazinul ei distrus și pustiu. Se uită cum se crăpa de ziuă, lumina albastră strecurându-se prin spațiul dintre perdelele care nu-i plăcuseră niciodată și privi dâra argintie lăsată de avioanele cu reacție care brăzdau fără zgomot cerul.

Apoi, în timp ce Neil stătea în bucătărie mâncând pâine prăjită și căutându-și butonii, îi spuse că pleacă.

Părea că nu o auzise. După care zise:

– Cum?

– Plec. Îmi pare rău, Neil.

Stătea foarte liniștit, cu o bucată de pâine prăjită ieșindu-i din gură. Se simțea destul de jenată pentru el.

În cele din urmă, și-o îndepărtă.

– Asta e o glumă?

Ea scutură din cap.

Se uitară unul la altul câteva minute. Apoi, el se întoarse și începu să-și așeze lucrurile în servietă.

– Nu vreau să discut acum, Suzanna. Trebuie să prind trenul și am o întâlnire importantă în această dimineață. Vorbim diseară.

– Nu voi mai fi aici, spuse ea liniștită.

– Despre ce e vorba? spuse el, nevenindu-i să creadă. Este din cauza mamei tale? Uite, știi că a fost un șoc pentru tine, dar trebuie să privești partea bună. Nu mai trebuie să trăiești cu acel sentiment de vinovăție. Credeam că vă

înțelegeți mai bine acum. Mi-ai spus că ai impresia că lucrurile s-ar putea îmbunătăți.

– Așa cred.

– Atunci? E vorba despre copii? Pentru că am renunțat, știi că așa am făcut. Nu începe să mă faci să mă simt rău în legătură cu asta.

– Nu este...

– Este aiurea să iei decizii care-ți schimbă viața atunci când ești confuză

– Nu sunt.

– Uite, știu că încă ești supărată în legătură cu prietena ta. Și mie îmi pare rău de ea. Era o fată drăguță. Dar te vei simți mai bine după o vreme, îți promit. Încuviință ca pentru sine din cap. Am avut câteva luni grele. Magazinul te epuizează, știu asta. Trebuie să fie deprimant să lucrezi când arată... bine, în acea atmosferă. Dar geamurile vin... când?

– Marți.

– Marți. Știu că ești nefericită, Suzanna, dar nu exagera, bine? Să păstrăm proporțiile. Nu ești tristă doar pentru Jessie, ci și pentru ceea ce credeai că este istoria familiei tale, probabil mama ta. E magazinul tău. E modul tău de viață.

– Neil... nu e magazinul pe care mi l-am dorit...

– Chiar ți-ai dorit magazinul. Ai tot insistat. Nu poți să-mi spui acum că n-ai vrut.

Vocea lui începea să sune panicată. A ei era neobișnuit de calmă, în timp ce spunea:

– Întotdeauna a fost vorba despre altceva. Știi asta acum. Era despre... a umple un gol.

– Să umpli un *bol*?

– Neil, îmi pare foarte rău. Dar ne amăgim. Ne-am amăgit de ani de zile.

În cele din urmă, o luă în serios. Se așeză pe scaunul de bucătărie.

– E vorba despre altcineva?

Ezitatea ei fu suficient de scurtă pentru ca răspunsul să fie convingător.

– Nu.

– Atunci ce? Ce vrei să spui?

Ea respiră adânc.

– Nu sunt fericită, Neil, și nu te fac fericit.

– Ah, spuse el sarcastic. Obișnuita conversație „nu ești tu vinovat, eu sunt“. Deci, la asta se reduce totul.

– Amândoi suntem, spuse ea. Noi... nu ne mai potrivim.
– Poftim?
– Neil, poți spune că ești fericit? Serios?
– Nu iarăși asta. La ce te aștepti, Suzanna? Am avut o perioadă grea. A fost un an greu. Oamenii ajung la azilul de nebuni pentru mai puțin stres decât cel cu care ne-am confruntat noi. Nu te poți aștepta să fii *fericit* tot timpul.

– Nu vorbesc despre veselie. Nu *fericit-fericit*.
– Atunci ce?
– Vorbesc despre... Nu știu, un fel de mulțumire, un sens că lucrurile sunt în regulă.

– Suzanna, lucrurile sunt *în regulă*. Dar suntem căsătoriți... nu poate fi mereu numai lapte și miere. Se ridică și începu să se plimbe prin cameră. Nu poți să dai cu piciorul la tot, să cauți în jur, doar pentru că nu te trezești cântând în fiecare dimineață. Trebuie să lucrezi la ceva, să te atașezi de ceva. Așa e viața, Suze, e vorba despre perseverență. Despre atașamentul unuia față de celălalt. Și să așteptăm să se întoarcă vremurile bune. Am avut vremuri bune, Suzanna, și o să avem din nou. Trebuie să ai puțină încredere. Fii realistă în așteptările tale.

Cum ea nu spuse nimic, se așeză din nou și rămaseră un timp tăcuți. Afară, unul dintre vecini trânti portiera mașinii și îi dădu o instrucțiune unui copil, apoi plecă.

– Vei avea familia ta, Neil, spuse ea liniștită. Ai destul timp, deși tu crezi că nu.

Neil se ridică și se îndreptă spre ea. Îngenunche și-i luă mâinile în ale lui.

– Nu face asta, Suze. Te rog. Ochii lui căprui erau îndurerați și neliniștiți. Suze.

Ea continua să se uite în pământ.

– Te iubesc. Asta nu înseamnă nimic? Doisprezece ani împreună? Își înclină capul, încercând să-i vadă fața. Suzanna?

Ea își ridică fața spre a lui, cu privirea fermă și fără prea mult regret. Scutură din cap.

– Nu e de ajuns, Neil.

El se uită la ea, sesizându-i evident siguranța din voce și văzând ceva definitiv în expresia ei, și-i dădu drumul la mâini.

– Atunci, nimic nu va fi de ajuns pentru tine, Suzanna. Cuvintele lui erau pline de amărăciune, scuiate parcă acum când își dădea seama că totul se

terminase. Că ea chiar asta voia să spună. Viața reală nu-ți va fi niciodată suficientă. Tu vrei un basm. Și vei fi foarte nefericită.

Se ridică și deschise ușa.

– Și știi ce? Când vei înțelege, nu alerga înapoi la mine, pentru că m-am săturat. Bine? Chiar mi-a fost de ajuns.

Îl rănise suficient de mult, așa că ea nu-i spuse că mai degrabă ar risca decât să trăiască cu ceea ce știa deja, că își dăduse în sfârșit seama că ar fi fost o viață întreagă de dezamăgiri.

Capitolul 26

Suzanna stătea întinsă pe patul în care dormise când era mică, în timp ce sunetele care-i aminteau de copilărie rezonau prin perete. Putea să audă câinele mamei sale schelălăind, zgâriind cu ghearele podeaua de piatră de la parter, un potop de scâncete în staccato, exprimând o revoltă nevăzută. Auzea sunetul înăbușit al televizorului lui Rosemary, dat la maximum, ca să asculte emisiunea de știri de dimineață. „Indicele bursier a crescut cu patru puncte... cer noros, cu ploi de scurtă durată” auzea ea, zâmbind ironic la incapacitatea pereților de a face față surzeniei lui Rosemary. Afară, pe aleea din față, își auzea tatăl vorbind cu unul dintre angajați, discutând despre o problemă cu un jgheab. Sunete care, până în acel moment, îi spuseră doar că era străină în acel mediu. Pentru prima dată, Suzanna se simțea bine auzindu-le.

Venise seara târziu, cu două zile în urmă, după ce-și împachetase lucrurile în timp ce Neil era la serviciu. În ciuda cuvintelor lui, știa că spera ca ea să se răzgândească cât timp era el plecat. Ca acele cuvinte să fie doar un efect secundar nefericit al durerii. Dar ea știa. Și se gândea, în adâncul inimii ei, că probabil că și el știa, că durerea întârziase decizia, îi atenuase certitudinea că trebuia luată.

Vivi se întâlnise cu ea la ușă, ascultase fără să spună un cuvânt când Suzanna o anunțase printre lacrimi (crezuse că va pleca de la căsuță fără să se uite în urmă, dar fusese surprinsă de cât de emoționată se simțise când își strânsese hainele) de ce se afla acolo. În mod surprinzător, Vivi nu încercase să o convingă să-i mai dea o șansă sau să-i spună ce bărbat minunat era Neil – chiar și atunci când apăruse Neil, așa cum își și imaginase, beat și incoerent în acea noapte. Vivi îi făcuse cafea și îl lăsase să se lamenteze și să plângă. Ea îi transmitea, îi spusese Vivi după aceea, nu numai că era bine-venit să rămână în căsuță, dar și că va face parte din familie cât timp își dorea. Apoi îl dusese acasă.

– Îmi pare rău că te-am pus în situația asta, spusese Suzanna.

– N-ai de ce, răspunsese Vivi și îi făcuse o ceașcă de ceai.

Era ca și când totul rămăsese suspendat ani de zile, se gândea Suzanna, privind bobocii de trandafiri de pe tapet, observând colțul de lângă dulapul ei,

unde, în adolescență, își scrijelise ura față de părinți. Acum, când se dezlănțuise în acțiunile ei, lucrurile evoluau rapid, ca și când însuși timpul ar fi decis că avea prea multe de rezolvat.

Se auzi o bătaie în ușă.

– Da?

Suzanna se ridică în capul oaselor și văzu, șocată, că era aproape zece fără un sfert.

– Haide, leneșo. E timpul să te ridici.

Capul blond al lui Lucy se uită înăuntru, însoțit de un zâmbet.

– Hei, tu.

Suzanna se ridică, frecându-se la ochi.

– Îmi pare rău. Nu știam că vii așa de devreme.

– Devreme? Nu-ți ia prea mult să te întorci la vechile tale obiceiuri. Înaintă și-și îmbrățișă sora. Ești bine?

– Mă simt ca și când ar trebui să-mi cer scuze tuturor că nu sunt o epavă.

Cel mai rău lucru era cât de ușor îi fusese să plece. Se simțea, bineînțeles, vinovată de faptul că era cauza nefericirii lui și de tristețea de a fi nevoită să întrerupă o rutină, dar nu avea sentimentul de pierdere pe care îl anticipase. Se întrebase în treacăt dacă asta nu era cumva un semn de dizabilitate emoțională din partea ei.

– Doisprezece ani și am plâns și scrâșnit din dinți atât de puțin. Crezi că sunt ciudată?

– Nu, sincer. Înseamnă că ai făcut un lucru bun, spuse Lucy pragmatic.

– Mă tot aștept să simt ceva... altceva, vreau să spun.

– Poate că o vei face. Dar nu are rost să cauți, încercând să te chinui să simți ceva ce nu simți. Se așeză pe patul Suzannei și începu să caute prin geantă. E timpul să mergi mai departe. Ținea un plic în mână. Că veni vorba despre asta, am aici biletele tale.

– Deja?

– Nici un moment nu este mai potrivit decât prezentul. Cred că, pur și simplu, trebuie să pleci, Suze. Putem rezolva cu magazinul. Nu cred că e corect față de Neil să te vadă pe-aici tot timpul. Este un oraș mic, la urma urmei, și nu a dus niciodată lipsă de bârfe.

Suzanna luă biletele și se uită la dată.

– Dar nici măcar nu mai sunt zece zile până la plecare. Când am vorbit, m-am gândit că le iei pentru luna viitoare. Poate chiar peste câteva luni.

– De ce să mai aștepți?

Suzanna își mușcă buzele.

– Cum îți voi da banii înapoi? Nici măcar nu voi avea timp să-mi vând marfa din stoc.

– Ben te va ajuta. Și el crede că ar trebui să pleci.

– Probabil s-ar bucura să mă dea afară din casă. Cred că îl enervează că m-am întors.

– Nu fi ridicolă. Lucy zâmbi către sora ei. Îmi place ideea să-ți faci bagajele, spuse ea. E amuzantă. Sunt aproape tentată să vin și eu. Doar să fiu de față.

– Și eu mi-aș dori să vii. Am emoții, să fiu sinceră.

– Australia nu este capătul lumii. Chicotiră. Bine, este capătul lumii. Dar nu este... știi... lumea a treia, să-ți sapi singur buda.

– Ai vorbit cu prietena ta? Mai e dispusă să mă găzduiască pentru câteva zile?

– Sigur. Te va însoți prin Melbourne. Până te acomodezi. De-abia așteaptă să te cunoască.

Suzanna încerca să se imagineze în ipostaze străine, viața ei fiind pentru prima oară o coală albă, așteptând să fie populată de oameni și de experiențe noi. Un lucru pe care Lucy o îndemnase să-l facă în urmă cu câțiva ani. Era înspăimântată.

– N-am făcut nimic singură. De ani de zile. Neil a organizat totul.

– Neil te-a infantilizat.

– Ești un pic cam dură.

– Da. Probabil. Dar te-a lăsat să te comporți ca un copil răsfățat. Nu te supăra pe mine că spun asta, adăugă repede, nu când avem o conversație ca între surori.

– Asta facem?

– Dap. Cu vreo cincisprezece ani mai târziu decât ar fi trebuit. Haide, arătă-mi unde-ți sunt bagajele și îți aleg eu ce să iei cu tine. Lucy trase rapid fermoarul unei geți mari și negre de voiaj. Dumnezeule mare! spuse ea. Câte perechi de pantofi cu toc înalt poți să ai, Imelda? Închise geanta din nou și o târî în cealaltă parte a camerei. Nu o să ai nevoie de nici o pereche. Spune-i tatei să o pună în pod. Unde îți sunt hainele?

Suzanna își ridică genunchii sub pilotă și și-i îmbrățișă, gândindu-se la posibilitățile infinite pe care le avea. Și cele pe care le ratase. Încerca să se lupte cu senzația că era împinsă de la spate, că ar fi trebuit să rămână liniștită

pentru o vreme să-și facă bilanțul. Dar sora ei avea dreptate. Deja îl făcuse să sufere suficient pe Neil. Măcar atât putea face.

– Ai de gând să te ridici azi, tu, grășano?

Suzanna își odihni fața pe genunchi, privind cum capul blond al lui Lucy se mișca în sus și în jos, în timp ce sora ei îi umbla prin haine... haine care brusc i se părea că nu-i aparțin.

– I-am spus mamei că nu a fost nimeni altcineva, spuse ea în cele din urmă.

Lucy se opri, cu o pereche de șosete împletite în mână. Le puse într-o grămadă din stânga ei. Când își înălță capul, fața îi era de un calm studiat.

– Nu pot să spun că sunt surprinsă.

– El a fost primul.

– N-am vrut să spun asta. M-am gândit doar că ar fi fost nevoie de ceva destul de radical să te scoată din zona ta de confort.

– Crezi că asta a fost?

Suzanna își dădu seama că avea o atitudine ușor defensivă față de căsătoria ei. Durase mult mai mult, supraviețuise mai multor lovituri și probleme decât multe altele.

– Nu doar asta.

Suzanna își privi sora.

– Nu am fost doar parteneri cu beneficii.

– S-a terminat?

Suzanna ezită.

– Da, spuse ea, în cele din urmă.

– Nu pari foarte sigură.

– A fost o vreme când... când am crezut că ar fi fost corect... dar lucrurile s-au schimbat. Și, oricum, ar trebui să fiu singură o vreme. Să-mi pun ordine în viață. E ceva ce mi-a spus Neil și m-a pus pe gânduri.

– I-ai spus lui Neil despre el?

– Dumnezeuule, nu. L-am rănit suficient. Ești singura care știe. Crezi că sunt îngrozitoare? Știu că îți plăcea de Neil.

– Nu înseamnă că m-am gândit vreodată că vă potriviți.

– Niciodată?

Lucy clătină din cap.

Suzanna se simțea ușurată, dar ușor trădată de aparenta certitudine a surorii ei. Apoi, din nou, chiar dacă Lucy ar fi spus ceva, nu i-ar fi acordat nici o atenție... Mulți ani nu ținuse prea mult cont de opiniile familiei.

- Neil are o gândire simplistă, spuse Lucy. Este doar un tip drăguț și sincer.
- Și eu sunt o nenorocită complicată.
- El are nevoie de o provincială drăguță pentru a duce o viață simplă.
- Ca tine.

Chiar asta este ceea ce crezi? Ochii lui Lucy erau întrebători, iar Suzanna își dădu seama că nu știa, pentru că nu se gândise niciodată suficient de mult.

Lucy se opri, ca și când i-ar fi cântărit cuvintele cu grijă.

– Dacă te face să te simți mai bine, Suze, într-o zi, probabil că le voi arunca o bombă mamei și tatei. Doar pentru că viața mea ți se pare simplă, nu înseamnă că și eu sunt simplă.

O spusese cu ușurință, dar Suzanna, privind-o pe tânăra din fața ei, se gândi la ambiția teribilă a surorii ei, la determinarea de a-și păstra intimitatea, la faptul că nu avea iubiți. Și, pe măsură ce germenul se dezvoltă, își dădu seama cât de oarbă, cât de obsedată de sine fusese.

Coborî din pat, se așeză lângă ea și îi ciufuli părul blond tuns scurt.

– Ei bine, spuse ea, când o faci, sora mea curajoasă, asigură-te că voi fi și eu prin preajmă, să savurez momentul.

Își găsi tatăl lângă hambarele Philmore. O luase pe drumul lung, pe cărarea cailor și pe lângă pădurea din Rowney, cărând coșul pregătit de Vivi, pe care se oferise să îl aducă cu mașina. Era în regulă, spusese Suzanna, îi făcea plăcere să meargă pe jos. Se plimba meditând, ignorând ploaia fină, conștientă de intensificare a strălucirii culorilor de toamnă pe pământul din jurul ei.

Auzise înainte să vadă lama și lovitura buldozerului, scârțâitul și prăbușirea scândurilor, și trebui să închidă ochii pentru o secundă: aceste sunete nu anunțau întotdeauna un dezastru. Odată ce reuși din nou să respire normal, merse mai departe, apropiindu-se de casă. Apoi, venind spre locul de desfășurare a activității, se opri la marginea a ceea ce fusese odinioară o curte și se uită cum buldozerul lovea copacii uscați, trântindu-i la pământ, printre cei care erau încă în picioare, clădirile în semiparagină care se aflau acolo de secole, clădiri despre care chiar și cel mai fervent funcționar expert în construcții vechi din cadrul consiliului recunoscuse că nu mai meritau salvate.

Tatăl și fratele ei se aflau de cealaltă parte, dând indicații bărbaților din buldozere, tatăl ei întrerupându-se din când în când să stea de vorbă cu alți

doi, dintre care unul părea să coordoneze demolările.

Când ajunse ea, două clădiri erau deja dărâmate, metamorfoza lor de la adăpost la o formă sculptată oarecare fiind descurajant de rapidă. Pe pământ, printre bucățile de lemn înnegit, ca un protest final obscen, observă că pentru niște structuri atât de mari, produsese o cantitate surprinzător de mică de moloz.

Ben o văzuse. El arătase spre tatăl lui, ca și când i-ar fi adresat o întrebare, iar ea încuviință din cap, privindu-l în timp ce se îndrepta să întrerupă conversația bărbatului mai în vârstă. El și Ben aveau același stil de a merge, pășind cu picioarele rigide și umerii aplecați în față, ca și când erau permanent gata de luptă. Tatăl ei, aplecându-se cu urechea spre fiul lui, își încheie conversația, uitându-se în direcția ei, cum îi indicase băiatul printr-un gest al mâinii. Ea stătea pe loc, nedorind să poarte o conversație politicoasă. În cele din urmă, probabil simțindu-i reticența, veni spre ea, îmbrăcat într-o cămașă subțire de bumbac pe care și-o amintea din tinerețe, neatent la detalii, cum fusese întotdeauna.

– Prânzul, spuse ea, dându-i coșul. Apoi, când el era pe punctul de a-i mulțumi, adăugă: Ai un minut?

El indică spre hambarul rămas și îi dădu sendvișurile lui Ben din mers.

Nu se văzuseră în cele douăzeci și patru de ore de când se întorsese acasă. El fusese afară cu echipa de demolare, iar ea își petrecuse cea mai mare parte din timp în camera ei, mai mult dormind. El se îndreptă spre un sac vechi de îngrășămintă, pe care ea se așeză cu grijă, și își trase unul și pentru el.

Urmă o pauză de așteptare. Nu aduse în discuție circumstanțele nașterii ei, nici faptul că îl părăsise pe Neil, deși știa că Vivi discutase cu el ambele subiecte. Din ce știa Suzanna, Vivi nu păstrase niciodată un secret față de tatăl ei.

– Arată ciudat, fără hambarele din mijloc.

El își ridică privirea spre găurile din acoperiș.

– Presupun că da.

– Când începeți să lucrați la casele noi?

– Mai durează ceva. Mai întâi trebuie să nivelăm terenul, să punem canalizare nouă, genul ăsta de lucruri. Celor care vor rămâne trebuie să le înlocuim o mare parte din lemnărie. El îi oferă un sendviș și clătină din cap. Este păcat, spuse el. Inițial, am crezut că putem transforma totul. Dar sunt momente când trebuie să accepți că trebuie să începi de la zero.

Stăteau unul lângă altul, tatăl ei întrerupându-se din mâncat pentru a bea ceai dintr-un termos. Se trezi uitându-se la mâinile lui. Își aminti când îi spusese Neil că atunci când îi murise tatăl, își dăduse seama că nu-i va mai vedea mâinile niciodată. Atât de familiare, atât de umane, dar atât de șocantă dispariția lor.

Aruncă o privire spre ale ei. Nu trebuia să vadă o imagine pentru a-și da seama că semănau cu ale mamei sale.

Le așază între genunchi și se uită spre locul unde oamenii se așezaseră să ia prânzul. Apoi, în cele din urmă, se întoarse spre tatăl ei.

– Aș vrea să te rog ceva. Își ținea palmele împreunate, iar pielea îi era surprinzător de rece. Voiam să te întreb dacă te-ar deranja să-mi dai partea mea din banii pentru domeniu acum.

Din felul în care privi, își dădu seama că nu știuse la ce să se aștepte. Că, probabil, se așteptase la ceva mai rău. Ochii lui erau în același timp întrebători, dar și ușurați, căutând confirmarea că asta era ceea ce-și dorea. Înțelese că, întrebând, îi transmisese ce considera ea acum acceptabil.

– Ai nevoie de ei acum?

Ea încuviință din cap.

– Ben va face lucruri bune cu domeniul. Este... este în sângele lui.

Urmă o scurtă tăcere după aceste cuvinte. Fără să spună nimic, el scoase un carnet de cecuri din buzunarul de la spate și scrise un număr, apoi îi înmână hârtia.

Suzanna se uită la cec.

– E prea mult.

– E dreptul tău. Făcu o pauză. Este cât am cheltuit să-i ținem pe Lucy și Ben la universitate.

El își terminase sendvișul. Mototoli hârtia în care fusese împachetat și o puse înapoi în coș.

– Probabil că știi, spuse ea, că voi pleca în străinătate. Să încep o viață nouă.

Era conștientă de tăcerea lui, de tăcerile prin intermediul cărora îi vorbise toată viața.

– Lucy mi-a cumpărat bilet. Mă duc în Australia. O să stau cu o prietenă de ale ei pentru o vreme, până mă adaptez.

Tatăl ei își schimbă poziția.

– Nu am făcut prea multe cu viața mea, tată.

– Ești exact ca ea, spuse el.

Simți că se înfurie.

– Nu sunt o fugară, tată. Încerc doar să fac ceea ce este corect pentru toată lumea.

El clătină din cap, iar ea își dădu seama că privirea lui nu fusese de condamnare.

– N-am vrut să spun asta, rosti el încet. Tu... trebuie să izbutești. Să-ți găsești propriul mod de a face lucrurile. Încuviință din cap ca pentru a se convinge singur. Ești sigură că îți vor ajunge banii?

– Doamne, da. Să călătorești cu rucsacul în spate este destul de ieftin, din ce spune Lucy. De fapt, sper să nu cheltui prea mult. Am să las cea mai mare parte aici, la bancă.

– Bine.

– Și părintele Lenny o să-mi vândă restul de marfă. Așa că vor mai fi și alți bani, sper.

– Se va descurca?

– Cred că da. Toată lumea mi-a spus că nu pot scăpa de ce mai am fără ajutorul lui.

Se uitară împreună la Ben care se mișca între cele două buldozere, părând a da instrucțiuni, întrerupându-se o dată pentru a răspunde la telefonul mobil și râzând zgomotos.

Tatăl ei îl privi o vreme, apoi se întoarse spre ea.

– Știu că lucrurile nu au fost prea simple între noi, Suzanna, dar vreau să știi ceva. Strângând termosul în mână, i se albiseră încheieturile. N-am făcut niciodată un test, știi... nu exista ADN și chestii de-astea pe atunci, dar am știut de la început că ești a mea.

Chiar și în hambarul întunecat, Suzanna îi văzu intensitatea din privire, simți iubirea în vorbele lui. Își dădu seama că până și el fusese ancorat în trecut, în credințe adânc înrădăcinate despre legături de sânge și moștenire. Existau modalități pentru a fi sigur de aceste lucruri. Dar, dintr-odată, ea înțelese că erau irelevante.

– E în regulă, tată, spuse ea.

Tăcură o clipă, conștienți de prăpastia care se adâncise între ei de-a lungul anilor.

– Poate o să te vizităm. Când o să fii în Australia, spuse el. Era suficient de aproape de ea încât brațele să li se atingă. Mama ta și-a dorit mereu să

călătorească în străinătate. Și eu nu aș vrea să treacă prea mult... fără să te văd, vreau să spun.

– Nu, spuse Suzanna, lăsând să o inunde căldura pe care o simțea din partea lui. Nici eu.

*

O găsi pe Vivi în galeria de tablouri, privind portretul.

– Te duci la magazinul tău?

Magazinul meu, gândi Suzanna. Nu i se mai părea o expresie potrivită să-l descrie.

– Mai întâi o să-mi iau ce haine mi-au mai rămas la Neil. Cred că e mai corect față de el să o fac în timp ce el va fi plecat.

– Doar haine?

– Câteva cărți. Bijuteriile... O să las restul acolo. Se încruntă. O să ai grijă de el cât voi fi plecată?

Vivi aprobă din cap.

Probabil deja se hotărâse în sensul ăsta, se gândi Suzanna.

– Nu sunt complet lipsită de inimă. Îmi pasă de el, știi, spuse ea.

Ar fi vrut să adauge, „vreau să fie fericit“. Dar era încântată că nu va fi pe aici ca să vadă asta. Altruismul ei nu mergea chiar atât de departe.

– Tu vei fi fericită?

Suzanna se gândi la Australia, un continent necunoscut în cealaltă parte a lumii. Se gândi la propria lume, la ceea ce fusese cândva magazinul ei. La Alejandro.

– Mai fericită decât am fost, spuse ea, incapabilă să explice întru totul ce simțea. Cu siguranță, mai fericită.

– ăsta e un început.

– Presupun că este.

Suzanna făcu un pas înainte și se așezară una lângă alta uitându-se la tabloul cu ramă aurită.

– Trebuie să fie aici, spuse Vivi. Dacă ești de acord, Suzanna, dragă, probabil că eu voi fi pe peretele opus. Tatăl tău, bătrân prost, crede că ar trebui să fiu și eu acolo, sus.

Suzanna își puse brațul în jurul taliei lui Vivi.

– Știi ce? Nu sunt sigură că nu ar trebui să fii doar tu. Ar putea părea un pic ciudat altfel. Și acea ramă nu se potrivește cu restul.

– Oh, nu, dragă. Athene are dreptul. Trebuie să-și aibă și ea locul ei.
Suzanna se simți sfredelită de ochii strălucitori ai femeii din portret.
– Tu ai fost întotdeauna atât de bună, spuse ea, să ai grijă de noi toți.
– Bunătatea nu are nimic de-a face cu asta, spuse Vivi. Este felul cum suntem făcuți... cum sunt eu.

Atunci Suzanna se întoarse de la portret spre femeia care o iubea, care o iubise mereu.

– Mulțumesc, mamă, spuse ea.

– Oh, apropo, spuse Vivi, în timp ce se îndreptau spre scări, a venit ceva pentru tine când erai afară. A fost livrat de cel mai bătrân curier. Îmi zâmbea întruna, ca și când m-ar fi cunoscut.

– Un bătrân?

Vivi studia lemnul unei mese, pipăind-o cu vârful degetului.

– O, da. Cam la șaiszeci de ani. Părea străin și avea mustață. Nu l-am văzut prin oraș.

– Ce era?

– Nu mi-a spus de unde este. Dar este o plantă. *Roscoea purpurea*, cred.

Suzanna își privi mama.

– O plantă? Ești sigură că e pentru mine?

– Poate că e de la unul dintre clienții tăi. Oricum, e în debara. Coborî pe scări, strigând peste umăr: Noi obișnuiam să-i spunem ochi de păun. Nu e una dintre preferatele mele, trebuie să recunosc. O să i-o dau lui Rosemary dacă tu nu o vrei.

Scotând un sunet ca un găfâit, Suzanna aproape își împinse mama și o luă la fugă pe scări.

Capitolul 27

Crezuse că știa aproape tot ce era de știut despre Jessie. Acum, după o oră și jumătate de anchetă, aflase că tânăra Jessica Mary Carter avusese exact un metru și cincizeci și opt de centimetri înălțime, că avusese apendicele și amigdalele scoase cu mai mult de zece ani în urmă, că avea un semn din naștere în partea de jos a spatelui și că degetul arătător de la mâna stângă îi fusese rupt de cel puțin trei ori, ultima oară relativ recent. Printre celelalte leziuni, despre multe dintre ele Suzanna alegând să nu asculte, existau vânătăi care nu puteau fi explicate de evenimentele din noaptea morții ei. Nu semăna cu Jessie: era ca un amalgam de elemente fizice, de piele și oase și de clasificare a rănilor. Asta era extrem de deranjant: nu că erau atât de multe răni despre care nu știa, dar acolo nu era nimic din esența ei.

La tribunal, prietenii și rudele lui Jessie care participau la anchetă, unii pentru că încă nu puteau accepta că murise, alții pentru că se bucurau în secret de faptul că luau parte la evenimentul cel mai important petrecut la Dere Hampton de la incendiul din 1996 de la magazinul de animale, șușoteau între ei sau plâneau în tăcere în batiste, emoționați de circumstanțe. Suzanna își schimbă locul, încercând să privească de pe marginea galeriei publicului către cealaltă ușă. Trebuia să se lupte cu suspiciunea că el stătea, în acest moment, afară pe bancă, împreună cu surorile lui Cath Carter, care fumau întruna. Ar fi fost lipsit de respect să tot iasă din sala de judecată pentru a verifica.

Nu era acolo când sosise ea; nu era acolo nici când ieșise din sală, cu douăzeci de minute în urmă, să meargă la baie. Dar, în calitate de martor unic al evenimentului, trebuia să depună mărturie.

Trebuia să vină.

Suzanna își dădu părul pe spate, simțind obișnuții fluturi în stomac, fiorul de emoție și teamă care o tulbura de mai mult de douăzeci și patru de ore. De două ori, pentru a se calma, își studiase micile comori din geantă. Eticheta de la planta care ajunsese în prima zi; apoi, trimis pe numele ei, la casa părinților, un fluture de hârtie într-un plic neștampilat, pe care Ben, amator entuziast în adolescență, îl identificase ca fiind *Inachis io*¹⁸. Ea îi scrisese denumirea pe

spate. Ieri, când plecase la magazin pentru a face ultimele pregătiri înainte să predea cheile, găsisese o pană supradimensionată fixată pe cadrul ușii. Acum îi ieșea asimetric din geantă. Nu primise nici un mesaj. Dar știa că trebuia să aibă legătură cu el. Că trebuia să aibă o semnificație.

Încerca să nu se gândească prea mult la posibilitatea ca toate acestea să fi fost trimise de Neil.

Coronerul terminase de prezentat raportul post-mortem. Se aplecase cu grijă peste bancă și o întrebase pe Cath Carter dacă era ceva ce ar fi vrut să fie clarificat. Cath, flancată strâns de părintele Lenny și de o femeie necunoscută de vârstă mijlocie, clătină din cap. Coronerul reveni la lista de martori din fața lui.

Urma ea. Suzanna se uită la reporterul cu ochelari din colț, care nota cu fidelitate în carnetul lui. Suzanna discutase în prealabil cu părintele Lenny despre temerile ei că, dacă i-ar fi spus coronerului tot ce știa, *tot*, Jessie ar fi fost prezentată în presă ca o victimă a abuzului domestic. Nu-și dorea să fie privită ca o victimă, îi spusese Suzanna. Nu-i datorau, oare, măcar această demnitate? El îi spusese că și Cath se temea de același lucru.

– Dar există o graniță, Suzanna, spusese el, și aceasta este unde ai prefera să ți-o imaginezi pe Emma creșcând. Deoarece, chiar dacă nu va fi un verdict penal în această instanță, fii sigură că ceea ce se va spune aici, va fi folosit în oricare caz penal. Cred că nici chiar Jessie nu s-ar supăra să-și sacrifice puțin din intimitate de dragul... stabilității fiicei sale.

Alesese cuvântul cu atenție.

Ceea ce făcuse ca decizia să fie destul de simplă. Suzanna își auzi numele și se ridică în picioare. La îndemnul surprinzător de blând al coronerului, vorbi pe un ton echilibrat despre rănilor lui Jessie din perioada în care lucrase la Peacock Emporium, despre succesiunea de evenimente care conduseseră la seara în care murise și despre personalitatea sociabilă, generoasă care conduseseră, accidental, la moartea ei. Fuseseră incapabilă să se uite la Cath în timp ce vorbea, simțindu-se ca și când ar fi trădat încrederea familiei, dar când coborî, îi surprinse privirea femeii mai în vârstă, și Cath încuviință din cap. Ca un fel de confirmare.

El nu intrase.

Se așeză pe scaun, simțindu-se eliberată, ca și când vorbise ținându-și respirația.

– Ești în regulă? șopti părintele Lenny întorcându-se spre ea.

Încuviință din cap, încercând să nu-și mai îndrepte din nou privirea spre ușa cu lambriuri din lemn. Care, în orice moment, era posibil să se deschidă. Și își aranjă, pentru a patruzecoa oară, părul tuns prea scurt.

Trei persoane mai depuseră mărturie; medicul lui Jessie, care confirmase că, după părerea lui, Jess nu suferise de depresie, dar intenționa să-și părăsească partenerul; părintele Lenny, care, în calitate de prieten apropiat al familiei, vorbise despre încercarea lui de a remedia ceea ce numise „situația” ei și despre hotărârea feroce de a o rezolva singură; și o verișoară pe care Suzanna nu o cunoștea. Aceasta din urmă izbucnise în lacrimi și arătase acuzator cu degetul spre mama lui Jason Burden: ea știa ce se întâmpla și ar fi trebuit să-i pună capăt, să-l oprească pe nenorocit. Coronerul îi sugerase să ia o pauză să se calmeze, dacă dorea. Suzanna ascultase cu urechile ciulite vocile înăbușite care se auzeau pe hol, întrebându-se în ce moment putea să iasă din sală în mod justificat.

– Acum ne îndreptăm atenția spre singurul nostru martor, spuse coronerul, domnul Alejandro de Marenas, cetățean argentinian, fost rezident la spitalul Dere Hampton unde lucra la maternitate.

Inima Suzannei se opri.

– ... care a dat o declarație scrisă sub jurământ. Am să i-o înmânez grefierei să o citească cu voce tare.

Grefiera, o femeie plinuță, cu părul vopsit într-o culoare vie, stătea în picioare și, pe un ton monoton și apăsător, începu să citească.

O declarație scrisă. Suzanna se lăsă în față ca și când ar fi fost suflată de vânt. Nu auzi aproape nimic din cuvintele lui Alejandro, cuvinte pe care le auzise șoptite la ureche în noaptea morții lui Jessie, cuvinte rostite printre lacrimi și sărutări, cuvinte pe care le oprise cu buzele ei.

Apoi se uită la acea femeie, care ar fi trebuit să fie Alejandro, și încercă să-și stăpânească urletul de exasperare.

Nu putea să stea liniștită. Se răsucea pe scaun, febrilă și disperată, iar când femeia termină de citit, se strecură rapid de-a lungul băncii și, scuzându-se printr-o înclinare a capului, fugi pe hol, unde două dintre mătușile lui Jessie, vărul ei și o prietenă de la școală stăteau deja pe bancă.

– Ticălosul ăla de ucigaș, spuse una dintre ele, aprinzându-și o țigară. Cum poate mama lui să mai apară aici?

– Lynn spune că băieții o să-l aranjeze dacă încearcă să se întoarcă în Dere. Băiatul ei cel mai mare poartă o bătă de baseball în mașină, în caz că îl vede

afară.

– E încă închis. Nu o să-l lase să iasă.

– Nu este vina Sylviei, spuse celalaltă. Știi că e distrusă.

– Încă îl vizitează, nu-i așa? Încă mai merge să-l vadă în fiecare săptămână.

Femeia mai în vârstă o atinse pe fată pe braț.

– Orice mamă ar face asta, spuse ea. E sânge din sângele ei, nu-i așa? Indiferent ce a făcut. Strigă spre Suzanna: Ești bine, dragă? Ți-a fost prea greu să asculți, nu-i așa?

Suzanna, sprijinită de perete, nu putea să răspundă. Bineînțeles că nu venise. De ce-ar fi venit, după tot ce-i spusese? Poate plecase chiar în timp ce ea stătea acolo, verificându-și în zadar înfățișarea. Certitudinea ei arogantă! Stătu în picioare o clipă, cu fața descompusă, ridicându-și mâinile spre cap de parcă ar fi putut să îl țină fizic într-o singură bucată. Simți un braț necunoscut de femeie în jurul ei și mirosul acru de țigară proaspăt fumată.

– Nu te îngrijora, iubire. Ea este acum cu îngerii, nu-i așa? Tocmai spuneam că este cu îngerii. Nu mai are nici un rost să fim triști acum.

Suzanna mormăi ceva și plecă. Nu voia să știe dacă moartea era considerată accident, omucidere sau chiar verdict deschis. Jessie se dusesse. Acesta era singurul fapt relevant.

Nu putea decât să se roage ca Alejandro să nu se fi dus și el.

Fuseseră mai multe întârzieri, cauzate de diferite probleme tehnice, de securitate și condiții meteorologice nefavorabile, iar aeroportul Heathrow era înțesat de oameni care mișunau, trăgând după ei geamantane pe roți sau așezate unele peste altele în cărucioare, care își schimbau brusc direcția, fiind greu de controlat pe linoleumul lucios, care scârțâia sub greutatea perechilor nesfârșite de pantofi cu talpa de cauciuc moale. Călătorii obosiți se întindeau cât erau de lungi, ocupând mai multe scaune, în timp ce bebelușii țipau, iar copiii mici făceau tot le stătea în putință să se piardă prin cafenelele luminate, enervându-și părinții care și așa aveau nervii întinși la maximum.

Jorge de Marenas, care băuse puțin cam multă cafea cumpărată din aeroport, privi către afișajul cu ora îmbarcării, se ridică și își luă geamantanul. Își pipăi buzunarul jachetei, verificând dacă biletul și pașaportul se aflau la locul lor, apoi făcu semn spre poarta de plecare, unde o coadă de concetățeni argentinieni așteptau răbdători cu biletele în mână.

– Ești sigur că vrei să faci asta? îi spuse el fiului său. Nu vreau să te gândești la mine. Sau la mama. Trebuie să fie alegerea ta. Ce-ți dorești tu.

Alejandro urmări privirea tatălui până la tabela pentru îmbarcare.

– E în regulă, Pa, spuse el.

*

Complexul rezidențial pentru personalul medical de la spitalul Dere Hampton era mai mare decât ținea minte Suzanna. Avea două intrări, pe care credea că și le amintea, și o zonă cu gazon care îl înconjura, din loc în loc apărând arbuști dezordonăți de care nu-și amintea deloc. Totul părea atât de diferit în lumina zilei, înțesat de oameni, ușor acoperit cu frunze de toamnă, greu de recunoscut ca locul care fusese fundalul visurilor ei.

Dar atunci, ultima dată când venise aici, nu se gândise la împrejurimi. Se opri câteva minute, încercând cu frenezie să-și dea seama ce intrare să folosească, frustrată din cauza memoriei vizuale proaste și a neputinței de a-și da seama care era apartamentul lui Alejandro. Știa că locuia la parter, așa că o luă pe iarbă și se uită pe geam în interiorul mai multor apartamente, încercând să vadă prin perdelele care păreau a fi standard în tot blocul.

Cel de-al treilea apartament pe care îl studie părea a fi al lui. Putea doar intui canapeaua în formă de G, pereții albi, masa de fag. Dar faptul că apartamentul era gol și vizibilitatea scăzută din cauza perdelelor făceau imposibil să-și dea seama dacă mai locuia cineva acolo.

– De ce naiba sunt atât de multe nenorocite de perdele? murmură ea.

– Pentru a împiedica persoanele care se uită pe geam, se auzi o voce în spatele ei.

Suzanna se înroși. Două asistente, o roșcată și o indiană, erau lângă ea.

– Ai fi surprinsă cât de entuziasmați sunt unii la ideea unei clădiri pline cu asistente medicale, spuse femeia brunetă.

– Nu trag cu ochiul...

– Te-ai rătăcit? spuse ea.

– Caut pe cineva. Un bărbat.

– Acesta este un bloc pentru femei.

– Dar locuia un bărbat aici. Asistent de nașteri. Alejandro de Marenas. Argentinian?

Asistentele schimbă priviri.

– O... el.

Suzanna se simți studiată, ca și când asocierea cu Alejandro o pusese într-o lumină nouă.

– Într-adevăr, ăsta e apartamentul lui, dar nu cred că e aici. N-a mai apărut de ceva vreme.

– Ești sigură?

– Străinii nu rezistă mult, spuse indianca. Sunt puși în turele cele mai nasoaie.

– Și devin singuratici, adăugă irlandeza. O privi pe Suzanna cu o expresie indescifrabilă. Nu sunt sigură că *el* era singuratic.

Suzanna clipi furios, permițându-și să cedeze în fața acestor femei.

– Este cineva care știe? Dacă a plecat, vreau să spun.

– Încearcă la Administrație, spuse irlandeza.

– Sau la Personal. Etajul patru, corpul principal.

– Mulțumesc, spuse Suzanna, urându-le pe cele două fete pentru privirile lor cu subînțeles. Mulțumesc foarte mult.

O luă la fugă.

Femeia de la Personal era politicoasă, dar precaută, ca și când nu ar fi fost neobișnuit să se confrunte cu oameni care doreau să afle unde dispăruse vreun membru al personalului ei.

– Am avut câteva cazuri de asistente străine care au făcut datorii considerabile cât au stat aici, explică ea. Uneori, cei care vin din țările din lumea a treia se lasă luați de val din cauza stilului de viață.

– Nu-mi datorează bani, spuse Suzanna. Nu datorează bani nimănui. Eu doar... eu doar trebuie să aflu neapărat unde este.

– Mă tem că nu putem dezvălui informații despre personal.

– Am datele lui de contact. Trebuie să știu dacă se mai află aici.

– Și ăsta ar fi un aspect legat de personalul spitalului.

Suzanna încercă să-și calmeze respirația.

– Uite, trebuia să depună mărturie într-un proces azi-dimineață cu privire la moartea unei fete din oraș în magazinul meu. Trebuie să știu de ce nu a fost acolo.

– Atunci ar trebui să vorbești cu poliția, spuse ea.

– E un prieten.

– Întotdeauna sunt.

– Te rog, spuse Suzanna. Dacă vrei să mă umilesc, o să...

– Nimeni nu îți cere să te umilești...

– Îl iubesc, bine? Nu i-am spus când ar fi trebuit să-i spun și mă tem că este prea târziu și trebuie să-i spun înainte să plece. Pentru că nu o să-l găesc niciodată în Argentina. Niciodată. Nici nu aș ști unde să o găesc pe o hartă.

Femeia se uita la ea acum.

– Nici măcar nu știu dacă se află lângă Patagonia sau Puerto Rico sau în altă parte. Știu doar că acolo sunt multe vaci și băuturi care au gust de crengi și apă și un pește îngrozitor de răutăcios și că este, într-adevăr, foarte mare, iar dacă pleacă de aici, nu am speranța că îl voi mai găsi vreodată. Nu știu dacă aș fi destul de curajoasă să încerc. Vă rog, spuneți-mi dacă mai e aici.

Femeia se holbă la Suzanna, apoi se mută înapoi în spatele biroului și scoase un dosar dintr-un sertar. Îl studia, citind cu atenție, prea departe ca Suzanna să vadă paginile.

– Nu avem voie, din punct de vedere legal, să dezvăluim detalii din dosarele angajaților. Ce pot să vă spun este că nu mai e angajatul spitalului, spuse ea.

– Deci, nu mai lucrează pentru voi?

– Asta am spus.

– Înseamnă că-mi puteți spune unde e. Dacă nu mai lucrează pentru voi, nu mai face parte din personal.

– Bună încercare, spuse femeia. Uite, ai putea să încerci la agenția lui. Ei sunt cei care l-au adus și l-au repartizat la noi de la început.

A scris un număr pe o bucată de hârtie și i-a înmânat-o Suzannei.

– Mulțumesc, spuse Suzanna. Era un număr din Londra. Exista o șansă să aibă un alt loc de muncă acolo.

– Și este lângă Uruguay.

– Ce?

– Argentina. Este lângă Brazilia și Uruguay.

Femeia, zâmbind, se întoarse de la ghișeu și reveni la dosarele ei.

Arturro nu îl văzuse. Îi întrebă pe cei trei tineri asistenți, care clătinară din cap teatral, apoi continuă să arunce cu grație bucăți mari de Stilton, borcane cu gem de gutui și pesto – după ce o catalogară, în alte condiții într-un fel măgulitor, ca opt virgulă trei. Arturro nu îl văzuse de mai mult de o săptămână. Nici doamna Creek, nici Liliane, nici părintele Lenny, nici femeia care deținea standul de antichități, nici tipul slăbuț care conducea Coffee Cup, nici asistenții de la cafeneaua de lângă garaj, de unde-și cumpăra ziarul.

– Aproximativ un metru optzeci și doi? Destul de măsliniu? Brunet, îi spunea ea unei asistente medicale în fața chioșcului de ziare, fără speranță.

– Dă-i un brânci din partea mea dacă îl găsești, zâmbi ea.

Când încep să se întunece, Suzanna se duse acasă.

– Ai împachetat tot? spuse Vivi, dându-i o ceașcă de ceai. Lucy a sunat să spună că va fi aici mâine la amiază. Mă întrebam dacă te superi să stai puțin cu Rosemary înainte de a pleca. Ar însemna mult pentru ea, știi.

Suzanna stătea pe canapea, întrebându-se dacă era o nebunie să se ducă la aeroportul Heathrow acum. Aeroportul local nu avea zboruri spre Argentina, iar cei de la Heathrow nu ofereau informații despre numele de pe lista pasagerilor. Se pare că era o problemă de securitate.

– Sigur, spuse ea.

– Oh, și știi că ai spus că nu ți-a răspuns nimeni la acel număr mai devreme? întrebă Vivi. Ei bine, au sunat înapoi. Era o agenție de angajare a cadrelor medicale. Asta căutai? M-am gândit că e o greșală.

Suzanna se ridică și smulse bucata de hârtie din mâna mamei sale.

– E ce trebuie, spuse ea.

– O agenție de angajare a cadrelor medicale?

– Mulțumesc, spuse ea. Mulțumesc, mulțumesc.

Se întinse pe canapea spre masa de telefon, fără să ia în seamă uimirea mamei sale.

– Nu cred că o să o înțeleg vreodată pe fata asta, spuse Vivi, în bucătărie, în timp ce curăța cartofii pentru plăcinta ciobanului.

– Ce-a făcut acum? Rosemary studia o carte veche de grădinărit.

Desigur, uitase numele plantei pe care intenționase să o caute, dar era absorbită de imagini.

– Am crezut că pleacă în Australia. Acum, se pare că se gândește să devină asistentă medicală.

– Cum?

Rosemary pufni și împrășcă vinul.

– Asistentă medicală.

– Nu vrea să fie asistentă medicală!

– Așa am crezut. Dar discută la telefon cu o agenție. Se pare că o ia foarte în serios. Vivi se aplecă și-i umplu paharul lui Rosemary. Nu știi, lucrurile se schimbă atât de repede pe aici. Abia mai pot ține pasul.

– Va fi o asistentă medicală îngrozitoare, spuse Rosemary. Îngrozitoare. Când va trebui să pună prima ploscă, va fugi ca dracu' de tămâie.

Bărbatul de la agenție fusese foarte drăguț. Aproape prea drăguț. Dar contractul lui Alejandro de Marenas se terminase cu două săptămâni înainte. După ce își plătitise „taxa de prezentare“, nu mai era obligat să țină legătura. Probabil se întorsese în Argentina. Durata medie de ședere în Anglia era sub un an pentru asistente și moașe. Singurele care aveau tendința să rămână erau cele din țările mai sărace și, în măsura în care putea să-și amintească, domnul de Marenas era destul de înstărit.

– Îți iau numărul dacă vrei, spuse el. Dacă ne contactează din nou, i-l pot transmite. Sunteți de la Serviciul Național de Sănătate?

– Nu, spuse ea, uitându-se la pana pe care o ținea în mână. Aducea ghinion. Tocmai își amintise. Nu aveai voie să o ții în casă pentru că aducea ghinion. Mulțumesc, dar nu, șopti ea.

Apoi, în cele din urmă, lăsându-și capul încet pe telefon, începu să plângă.

Era aproape nouă și jumătate și numărul de pietoni ușor crescut în timpul orei de vârf din Dere Hampton începuse să scadă, în timp ce ultimul dintre magazine se deschisese, iar mamele care-și conduseseră copiii se întorceau acasă de la școală.

Suzanna stătea pentru ultima oară în interiorul magazinului Peacock Emporium. Geamurile vitrinei erau la locul lor, cu ramele proaspăt vopsite, iar un afiș publicitar spunea că săptămâna următoare avea loc vânzarea într-o singură zi a produselor din stoc în vederea lichidării. „Toate produsele la jumătate de preț sau mai puțin“, anunța afișul cu litere negre îngroșate. Oricum, acesta era expus în partea stângă. Vitrina din dreapta servea altui scop.

Își verifică ceasul, observând că Lucy urma să ajungă acolo în două ore și jumătate. Invitase doar câteva persoane, Arturo și Liliane, părintele Lenny, doamna Creek, pe aceia care intraseră în contact aproape zilnic cu Jessie, cei pentru care acele lucruri puteau însemna ceva, le-ar fi completat amintirile despre ea.

Stătea în spatele vitrinei magazinului, privind prin perdeaua transparentă pe care o pusese în acea dimineață – o amintire neplăcută a perdelelor din ziua anterioară –, văzându-i cum stăteau într-un grup dezordonat. Se întrebese

dacă era momentul potrivit să o facă, dar părintele Lenny, singurul care îi cunoștea planul, o asigurase că era exact momentul potrivit. El mai participase la astfel de adunări comemorative. Știa că, după ce murea cineva, erau imagini, cuvinte care trebuiau amintite, prezentate într-o formă idealizată.

– Sunteți gata? strigă ea din spatele ușii, apoi făcu semn din cap, se îndreptă spre fereastră, ridică perdeaua și ieși în fața magazinului, unde stăteau ceilalți, la o distanță de câțiva metri, urmărindu-i ușor neliniștită în timp ce priveau vitrina.

Vitrina era împodobită cu gerbera roz și cu decorațiuni de fiesta mexicană, pe care Jessie intenționase să le ia acasă cu ocazia unei reduceri de preț pentru personal, în jurul cărora erau răsucite luminițe albe, care fuseseră anterior așezate pe rafturi și care creau o atmosferă de basm.

În vitrină erau mai expuse mai multe obiecte: o pereche de aripi transparente pe care Jessie le purtase odată o zi întreagă pentru a onora un pariu, o gentuță cu paiete pe care o adora, și-i păruse rău că nu-și permisesese să o cumpere, și o cutie rotundă de bomboane cu ambalajul roz. Într-o parte, erau mai multe reviste, printre care *Vogue* și *Hello!*, și o lucrare scrisă de mână, pe care o adusese de la cursurile serale, cu calificativul „foarte promițătoare“ scris cu roșu pe margine. Mai erau un CD cu muzică de salsa pe care Jessie îl ascultase până când Suzanna implorase milă și un desen al Emmei pe care îl prinsese deasupra. În centru erau două fotografii, dintre care una fusese făcută de părintele Lenny și în care Suzanna și Jessie râdeau, cu Arturo zâmbind radios în fundal, iar în cealaltă, Jessie și Emma erau afară și purtau ochelari de soare roz. Toate erau aranjate în jurul unui pergament crem, pe care Suzanna scrisese cu caractere italice de culoare roz:

Jessie Carter avea un zâmbet luminos ca o zi de august și un râs caricatural, ca al lui Sid James. Iubea înghețata Mars pe băț, rozul strălucitor, acest magazin și familia ei, nu în această ordine. Își iubea fiica, pe Emma, mai mult decât lumina ochilor, iar pentru cineva atât de plin de iubire, asta însemna enorm.

Nu a avut timp să obțină tot ce-și dorea, dar mie mi-a schimbat magazinul, apoi m-a schimbat și pe mine. Cred că nimeni din acest oraș, dacă a întâlnit-o, nu a avut cum să nu se schimbe.

Vitrina strălucea, luminoasă și stridentă, contrastând cu cărămida goală și lemnul din jur. În partea din față erau două cești de cafea. Una era goală, în mod simbolic.

Nimeni nu vorbea. După câteva minute, Suzanna începu să se îngrijoreze și îl privi pe părintele Lenny pentru a se liniști.

– Prezentările din vitrină au fost ideea lui Jessie, spuse ea, întrerupând tăcerea, așa că m-am gândit că i-ar fi plăcut.

În continuare, nimeni nu spunea nimic. Dintr-odată, Suzanna începu să se simtă rău, ca și când ar fi revenit la vechiul ei fel de a fi, mereu predispusă să spună și să facă ceva greșit. Greșise și de data asta. Simțea cum o cuprindea un fior din ce în ce mai puternic de panică și se chinuia să și-l stăpânească.

– Nu cuprinde tot ce reprezenta ea – nu spune totul despre ea. Am vrut doar doar să-i aduc un mic omagiu. Ceva care să exprime mai multă fericire decât ce a fost...

Se opri, simțindu-se inutilă și deplasată.

Apoi, simți cum o atinge o mână pe braț și se uită la degetele subțiri și cu manichiura îngrijită, apoi văzu fața lui Liliane, machiată cu atenție, impresionată și înduioșată de prezentarea din vitrină sau de cu totul altceva.

– E frumoasă, Suzanna, spuse ea. Ai făcut o treabă minunată.

Suzanna clipi rapid.

– E aproape la fel de bună ca ale ei, spuse doamna Creek, care se aplecase să o studieze. Ar fi trebuit să pui un pachet de dulciuri în formă de inimioară. Mânca mereu.

– I-ar fi plăcut, spuse părintele Lenny, punându-și brațul în jurul umerilor lui Cath Carter.

O strânse și-i murmură ceva la ureche.

– E foarte frumoasă, spuse ea încet. Foarte frumoasă.

– Am făcut câteva poze pentru cutia Emmei cu amintiri, spuse Suzanna. Pentru când... va trebui desființată. Când se va închide magazinul. Dar până atunci, va rămâne așa.

– Ar trebui să chemi pe cineva de la ziar, spuse doamna Creek. Să pună o fotografie în ziar.

– Nu, spuse Cath. Nu vreau să apară în ziare.

– Îmi place poza aia, spuse părintele Lenny. Mi-au plăcut mereu acei ochelari de soare. Îți vine să-i mănânci.

– Cred că ar avea un gust îngrozitor, fu de părere doamna Creek.

În spatele lor, Suzanna își dădu seama că Arturro plângea, cu spatele la ei, încercând să-și ascundă durerea. Liliane se îndreptă spre el și-și pune un braț în jurul lui, șoptind cuvinte de mângâiere.

– Hei... uriașule, zise părintele Lenny, aplecându-se. Haide acum...

– Nu e doar Jessie, spuse Liliane, întorcându-se. Îi zâmbi cu o expresie îngăduitoare. Este... totul. Chiar o să-i lipsească magazinul tău.

Suzanna observă că brațul subțire al lui Liliane abia îi ajungea la jumătatea spatelui lui Arturro.

– Tuturor o să ne lipsească magazinul, spuse părintele Lenny. Avea... ceva special.

– Îmi plăcea atmosfera. Semnul de la intrare. Arturro își suflă nasul. Chiar și numele îmi plăcea. *Emporium*.

Îl pronunță rar, savurând fiecare silabă.

– Ai putea să-ți redenumești magazinul de delicatese, *Arturro's Emporium*, spuse doamna Creek care se opri, deoarece toată lumea o privea cu indiferență.

– Avem multe motive să ne simțim atașați de magazinul tău, spuse Liliane cu grijă.

– Am senzația că a fost mai mult magazinul lui Jessie, zise Suzanna.

– Dacă nu sună prea sentimental, spuse părintele Lenny, mi-ar plăcea să cred că mai e încă unul undeva, acolo, sus, unde lucrează Jessie.

– *Ești un sentimental*, observă Cath.

– Amabilă și vorbăreață, spuse Suzanna.

– Oh, da, spuse părintele Lenny. Cu siguranță, vorbăreață.

Cath Carter, cu un zâmbet vag de mândrie, îl împinse.

– A vorbit de la nouă luni, spuse ea. Și-a deschis gura într-o dimineată și nu a mai închis-o din nou.

Suzanna era pe punctul de a vorbi, apoi tresări la auzul unei voci cunoscute.

– Pot să adaug ceva? se auzi.

I se opri respirația ca și când asupra ei s-ar fi produs un impact puternic – prin simpla lui prezență fizică. Ultima dată când îl văzuse, radia atâta furie și insistență, încât aerul din jurul lui părea să explodeze. Acum, mișcările lui erau ușoare și fluide, ochii lui, pe care-i văzuse ultima dată acuzatori și sceptici, acum erau blânzi.

Se uita la ea intens, așteptând un răspuns.

Ea încercă să vorbească, apoi încuviință din cap prostește.

Trecu pe lângă ei și intră în magazin, se întinse spre unul dintre rafturi și așeză în colțul vitrinei vasul lui argintiu pentru *mate*.

– Cred că ar trebui să fim fericiți, spuse el încet, când intră. A fost prima mea prietenă în această țară. Știa să fie fericită. Și cred că și-ar dori ca toată lumea să-și amintească de ea cu bucurie.

Nu-și putea lua ochii de la el, încă venindu-i greu să creadă că se afla acolo, în fața ei.

– Adevărat, spuse părintele Lenny, cu o voce hotărâtă.

Urmă un moment lung de tăcere, care deveni ușor ciudat. Liliane se mișca stânjenită pe tocurele înalte, iar doamna Creek murmură ceva ca pentru sine. Suzanna îl auzi pe părintele Lenny șoptindu-i lui Alejandro ceva și văzu cum îi dădu un răspuns care îl făcuse pe părintele Lenny să se uite direct spre ea. Se înroși din nou.

– Ar trebui să mergem.

Era vocea lui Cath.

Trezită din reverie, Suzanna își dădu seama că încă nu auzise nimic de la singura persoană a cărei opinie conta cel mai mult. Se întoarse și căută din priviri capul blond. Ea șovăi o clipă, apoi întrebă aplecându-se:

– E bine?

Copilul nu se mișcă și nu spuse nimic.

– Va fi aici cel puțin două săptămâni. Dar o voi schimba dacă vrei, dacă tu crezi că lipsește ceva. O mut dacă nu-ți place. Am timp să fac asta înainte să plec.

Continua să vorbească încet.

Emma se uită la vitrină, apoi la Suzanna. Ochii îi erau uscați.

– Pot să scriu ceva și să pun acolo?

Vocea avea calmul glacial, copilăresc. Atinsese profunzimea durerii Suzannei.

Ea încuviință din cap.

– Vreau să o fac acum, spuse Emma.

Se uită la bunica ei, apoi la Suzanna.

– Îți dau pix și hârtie.

Suzanna îi întinse mâna. Fetița se desprinse de bunică și o luă de mână. Urmărite de grupul tăcut de oameni care stăteau înșirați, intrară în magazin.

– Tu ai fost, nu-i așa?

Magazinul era gol. Suzanna tocmai terminase de aranjat în vitrină cuvintele puse de Emma pe hârtie, luptându-se cu dorința de a modifica ultimele fraze dureroase pe care le scrisese ea însăși. Era important să spui adevărul. Mai ales despre moarte. Își îndreptă genunchii și ieși din vitrină.

– Da, spuse el.

Atât. O simplă afirmație.

– Aduce ghinion. Ar trebui să știi asta.

– Este doar o pană. Nu trebuie să însemne nimic. Aruncă o privire spre obiectul multicolor, care îi ieșea din geantă. Și, în plus, e frumoasă.

Lăsa cuvintele să plutească, în timp ce se plimba încet prin magazin.

– Și celelalte? Fluturile? Planta?

Trebuia să se lupte cu dorința permanentă de a-l privi, să se stăpânească să-și exprime entuziasmul de a-l avea lângă ea.

– Un fluture-păun. Și planta.

– N-am înțeles, spuse ea. Despre fluture adică. Am căutat doar denumirea latină.

– Atunci, ești norocoasă că nu ți-am prins o *ciclidă*.

Tăcură un moment, Suzanna întrebându-se cum, după ce petrecuse atâția ani într-un fel de apatie amorțită, emoțiile i se puteau schimba atât de dramatic, de la disperare la euforie și apoi la ceva mai puțin limpede și infinit mai confuz. Un grup de tinere se uitau la vitrină, având reacții exagerate de sentimentalism la citirea cuvintelor Emmei.

– E minunat ce-ai făcut, spuse el și făcu un semn din cap spre vitrină.

– Ea ar fi făcut-o mai bine.

Suzanna se abținu să spună ce intenționa, părându-i-se acum ciudat și exagerat.

– Credeam că ești în Argentina, spuse ea încercând să aibă un ton neutru. Acum, că era aici, simțea dintr-odată că totul era complicat, ca și când nerăbdarea zilei anterioare fusese o reacție exagerată și o consumase prea mult. Nu ai venit să depui mărturie. Credeam că ai plecat deja.

– Așa intenționez. Dar... m-am hotărât să aștept.

Se sprijini de ușă, de parcă ar fi ținut-o închisă. Când ea își ridică privirea, el o privea intens, și acest lucru, combinat cu înțelesul cuvintelor lui, o făcu din nou să roșească.

Se ridică și începu să măture podeaua, conștientă de nevoia de a face ceva,

de a rămâne concentrată.

– Corect, spuse ea, nefiind sigură de ce. Corect. Ținea mâinile strânse pe coada măturii. O trăgea cu mișcări scurte, simțind dogoarea privirii lui. Uite, probabil că ai aflat că l-am părăsit pe Neil, dar vreau să știi că nu am făcut-o pentru tine. Adică nu că nu ai însemna nimic pentru mine – că nu ai însemna nimic... Își dădu seama că deja bătea câmpii. L-am părăsit ca să fiu singură.

El aprobă din cap, încă sprjinit de ușă.

– Nu că n-aș fi flatată de ce-ai spus. Pentru că sunt. Dar s-au întâmplat atât de multe lucruri în ultimele zile – lucruri despre care nici măcar nu știi. Care au de-a face cu familia mea. Și tocmai ce am început să-mi pun lucrurile în ordine. Lucruri care țin de mine, despre cum am de gând să trăiesc.

El se holba la vitrină... sau, poate, afară, pe fereastră. Era imposibil de ghicit.

– Vreau doar să știi că ești... vei fi întotdeauna... foarte important pentru mine. Într-un fel de care, probabil, nu-ți dai seama. Dar cred că este timpul să mă maturizez puțin. Să fiu pe propriile picioare. Se opri din măturat. Înțelegi?

– Nu poți să fugi de asta, Suzanna, spuse el.

Era șocată de siguranța lui, de lipsa reținerii lui anterioare. Reținere pe care simțea că ea i-o alimenta mereu.

– De ce zâmbești?

– Pentru că sunt fericit?

Ea scoase un sunet de exasperare.

– Uite, încerc să explic ceva aici. Încerc, pentru prima dată în viața mea, să fiu adult.

El își înclină capul într-o parte, ca și când ar fi fost la camera ascunsă.

– Te-ai tuns așa să te pedepsești?

La început, nu-i venea să creadă ce auzise.

– Poftim? Cine te crezi?

Zâmbetul lui spunea tot.

Inima Suzannei stătea să-i sară din piept, iar acum, la reacția lui bizară, toată furia din săptămânile anterioare, toată emoția pe care fusese obligată să și-o înăbușe, se revărsa.

– Nu pot să cred că aud asta. Serios! Ți-ai pierdut mințile?

El începu să râdă.

– Dumnezeuule, ești arogant... arogant...

– Nu e așa rău. Înaintă spre ea și-și ridică mâna ca și când ar fi vrut să-l

atingă. Tot mai cred că ești frumoasă.

– E ridicol! Se îndepărtă de el. Ești ridicol! Nu știu ce s-a întâmplat cu tine, Alejandro, dar nu înțelegi. Nu înțelegi nici măcar jumătate din lucrurile cu care a trebuit să mă lupt. Am încercat să-ți spun politicos. Am încercat să te fac să înțelegi, dar nu-ți voi mai menaja sentimentele dacă te încăpățânezi să nu le ascuți.

– Nu-*mi* ascult sentimentele? El chiar râdea acum, iar sunetul nefamiliar o enervă mai mult ca niciodată. Aproape fără să-și dea seama ce făcea, începu să-l împingă, să-l dea afară, fizic, din magazin, gândindu-se doar că trebuia să fie departe de el, că avea nevoie să se îndepărteze de el pentru a-și regăsi liniștea.

– Ce faci, Suzanna Peacock? spuse el, în timp ce ea îl împingea pe ușă.

– Pleacă, spuse ea. Du-te în nenorocita ta de Argentina. Și lasă-mă în pace. Nu am nevoie de asta, bine? Asta e tot ce-mi lipsește.

– Tu...

– *Du-te.*

– Tu chiar ai nevoie de mine.

Ea închise ușa peste el, sunetul respirației alternând înfricoșător cu suspinele. Acum că era aici, în carne și oase, nu era pregătită. Avea nevoie ca el să fie cum era înainte. Avea nevoie ca lucrurile să se miște încet, astfel încât să poată fi sigură de ce simțea, că nu făcea ceva greșit. Nimic din viața ei nu mai părea sigur: elementele ei se desprinseseră și căzuseră sub ea ca punțile unei nave în furtună, amenințând să o copleșească.

– Nu pot pur și simplu să... nu pot fi ca tine. Nu pot să renunț la tot.

Nu era sigură că o auzise. Se sprijini de ușă, simțindu-i vocea vibrând prin ea.

– Nu plec nicăieri, strigă el, fără teama de a fi auzit. Nu plec nicăieri, Suzanna Peacock.

Magazinul părea să fi intrat la apă. Se așeză în timp ce totul se micșora în jurul ei, cu sunetul vocii lui înăbușite reverberând prin ea, umplând spațiul rămas.

– Te voi bântui, Suzanna, strigă el. Te voi bântui mai rău decât au făcut-o ei vreodată. Pentru că ei nu sunt fantomele tale. Sunt ale mamei și ale tatălui tău, și ale lui Jason și ale bieteii Emma. Dar ele nu sunt fantomele tale. Eu sunt. Făcu o pauză. Mă auzi? Eu sunt.

În cele din urmă, ea se ridică în picioare și se îndreptă spre vitrină. Prin

ramele mici de sticlă curbată, îl putea vedea, la o jumătate de metru de ușa, vorbind cu o hotărâre de evanghelist, cu fața relaxată ca și când ar fi fost deja sigur de rezultat. În spatele lui, văzu siluetele îndepărtate ale lui Arturro și Liliane, privind, uluiți, din ușa de la Unique Boutique.

– Mă auzi? Te voi bântui, Suzanna.

Vocea îi rezona pe strada pietruită, se lovea de zidurile de piatră și de fântâna arteziană. Ea se aplecă peste cadrul ferestrei, simțind că o părăsea spiritul combatant și ceva se întâmpla în interiorul ei.

– Ești ridicol, spuse ea. Își șterse ochii, iar el observă. Ridicol, spuse ea mai tare, ca să audă. Zici că ești nebun.

Se uită direct la ea și își ridică sprâncenele.

– Un *nebun*, strigă ea.

– Așa că lasă-mă să intru, spuse el și înălță din umeri într-un stil foarte latin.

Mișcarea aceea atât de puțin specifică lui Alejandro îi trimise un fior. Se duse la ușa și o deschise.

El o privi din nou, acest străin, de la un milion de kilometri depărtare, mai ciudat și totuși mai familiar decât orice și-ar fi putut imagina. Și, în timp ce stătea în picioare, un zâmbet larg, nereținut îi apăru ușor pe față, un zâmbet care exprima libertatea și plăcerea simplă, un zâmbet care cuprindea promisiuni pe care nu trebuia să le explice. Un zâmbet care, în cele din urmă, îl întâlni pe al ei.

– Acum ai înțeles? spuse el încet.

Ea încuviință din cap, apoi izbucni în râs, năpădită de o emoție imensă, care-și făcea drum să iasă prin izbucniri scurte și liniștite. Și, pentru o vreme, rămaseră în picioare în ușa magazinului care fusese Peacock Emporium și se vorbi despre ei în șoapte dezaprobatore și curioase, săptămâni după aceea, de către cei care îi cunoșteau și de cei care nu îi cunoșteau din micul oraș. Abia atingându-se, sub privirile celor câtorva care odinioară fuseseră clienții magazinului, bărbatul cu pielea prea măslinie și femeia cu părul negru scurt, o femeie care, ținând cont de tot ce se întâmplase, ar fi trebuit să fie mai puțin entuziasmată, poate un pic mai discretă. Dându-și capul pe spate și râzând, era imaginea mamei sale.

Mai târziu, Suzanna, stând pe treapta vopsită din fața magazinului, încuie ușa pentru ultima oară și se uită în jur. El stătea jos, jucându-se cu fluturașul

de hârtie, așteptând ca ea, pentru a șaptesprezecea oară, să verifice că era acolo tot ce avea nevoie.

– Știi că ar trebui să plec în Australia. Cam peste o oră. Am bilet de avion și tot ce trebuie.

El se întinse și-și puse brațul în jurul picioarelor ei când ea veni spre el, un gest ușor posesiv.

– Argentina este mai aproape.

– Nu vreau să mă grăbesc, Ale.

El zâmbi spre fluturile de hârtie.

– Vorbesc serios. Chiar dacă aș veni în Argentina, nu sunt sigură că vom fi împreună, nu încă, în orice caz. Tocmai am ieșit dintr-o căsnicie. Vreau să merg undeva pentru un timp, unde trecutul meu nu contează.

– Trecutul contează întotdeauna.

– Nu pentru tine. Nu pentru noi.

Se așeză lângă el și-i povesti despre mama ei, care fugise de acasă.

– Probabil că ar trebui să o urăsc, spuse ea, simțindu-i căldura mâinii pe a ei, bucurându-se de faptul că stătea acolo. Dar nu o fac. Mă simt doar ușurată că nu i-am provocat moartea.

– Ai o mamă care te iubește.

– Oh, știi. Și Athene Forster. Se uită la fotografia pe care i-o dăduse Vivi, care era așezată pe o cutie de carton. Semăn cu ea, știi, dar parcă n-are nici o legătură cu mine. Nu pot plânge după cineva care m-a părăsit fără să se uite înapoi.

Zâmbetul lui Alejandro dispăru, amintindu-și de un bebeluș dintr-o maternitate din Buenos Aires, luat de o femeie blondă lipsită de empatie pentru durerea altcuiva.

– Poate că n-a vrut niciodată să te părăsească, murmură el. Nu vei ști niciodată întreaga poveste.

– Știi destul. O uimea propria lipsa de animozitate. Mă gândeam la ea ca la o figură strălucitoare, blestemată. Probabil că eram îndrăgostită pe jumătate de ideea de a fi la fel ca ea. Acum doar cred că Athene Forster a fost mai degrabă o fetiță răsfățată proastă și rătăcită. Care nu era menită să fie mamă.

El se ridică și-i întinse mâna.

– E timpul să fii fericită, Suzanna Peacock, afirmă el. Încercă să adopte un aer solemn. Cu sau fără mine.

Ea îi întoarse zâmbetul, fiind de acord cu asta.

– Știi ce? spuse ea. Cadourile tale nu au fost expediate corect. Pentru că nu există o Suzanna Peacock. Nu mai există. Făcu o pauză. Pentru cultura ta generală. Numele meu este Suzanna Fairley-Hulme.

Capitolul 28

Fata în costum albastru coborî din tren prin spate, luptându-se cu un cărucior uriaș, ale cărui roți se blocaseră într-o bordură. Era un obiect incomod, din anii 1940, și, în timp ce îi transmitea mulțumiri printr-un gest al capului controlorului care o ajutase să-l aducă pe platformă, se gândi la proprietărea ei, care se plângea de săptămâni întregi de prezența acestuia pe holul îngust. De două ori încercase să-i ceară să scape de el, dar fata știa că pe bătrână o intimida accentul ei și îl folosisese pentru un efect devastator. Așa cum făcuse și acum controlorul, care îi zâmbea, verificând dacă mai avea bagaje care să fie transportate și care îi privea apreciativ picioarele lungi și zvelte în timp ce se îndepărta.

Era o zi cu vânt puternic și, după ce ieși din gară, se aplecă și aranjă mai bine păturile în părțile laterale ale căruciorului. Apoi își netezi părul și-și ridică gulerul, privind cu regret cum ultimul dintre cele câteva taxiuri se îndepărta. Erau cel puțin doi kilometri și jumătate până la restaurant și mai avea bani doar pentru biletul de întoarcere. Și un pachet de țigări.

Avea nevoie de țigări.

Când ajunse la Piccadilly, previzibil, începuse să plouă. Trase copertina peste cărucior și începu să meargă mai repede, aplecându-și capul ca să se protejeze de vânt. Pentru că nu-și pusese ciorapi, pantofii ei ridicoli o rodeau la călcâie. El îi spusese să nu-i ia pe ăștia, că mai bine ar fi luat cealaltă pereche. Dar o fărâmă de vanitate nu-i îngăduia să fie văzută purtând pantofi ieftini. Nu azi.

Restaurantul se afla pe o stradă laterală, în spatele unui teatru, exteriorul său verde-închis și ferestrele cu vitralii fiind un semn al bunului-gust, reprezentând un loc de luat prânzul pentru cei înstăriți și cu gusturi rafinate. Încetini când se apropie, ca și când nu ar fi vrut să ajungă la destinație și se opri afară, holbându-se la meniu, ca și când ar fi încercat să se decidă dacă să intre sau nu. Un șir de muncitori se sprijineau de schelele de deasupra ei, adăpostindu-se temporar de ploaie, unul fluierând melodia „Walk On By“ a lui Dionne Warwick, care se auzea de la un radio cu tranzistori. O urmăreau cu un interes evident cum încerca să-și prindă părul, sabotată de vânt și de

lipsa unei oglinzi, apoi cum se privea într-o fereastră din apropiere, încercând să vadă dacă i se întinsese machiajul.

Își aprinse o țigară și o fumă trăgând cu sete din ea, mutându-se de pe un picior pe altul și uitându-se distrată spre stradă, de parcă nu se hotărâse încă unde voia să fie. În cele din urmă, se întoarse spre căruciorul de lângă ea și privi înăuntru copilul care dormea. Dintr-odată, rămase nemișcată, cu o expresie intensă a feței, imobilă și ciudată, nepăsându-i de muncitori sau de vremea îngrozitoare. Era o imagine destul de diferită în comparație cu privirile obișnuite, iubitoare ale altor mame. Făcuse un gest ca și când ar fi vrut să atingă fața copilului, cu cealaltă mână ținând strâns mânerul căruciorului, de parcă ar fi încercat să se liniștească. Apoi se băgase sub copertină, aplecată așa încât să nu i se vadă fața.

După ceva timp, se ridică, scoase un suspin tremurător și murmură ceva ca pentru sine. Apoi, împinse ușor căruciorul spre ușa restaurantului.

– Fruntea sus, iubito, strigă o voce de deasupra ei, în timp ce intra. O să fie bine.

– Oh, murmură ea, nu destul de tare să o audă cineva, aici te înșeli foarte tare.

Fusese destul de greu să o convingă pe fata cea grasă cu părul făcut permanent să aibă grijă pentru puțin timp de cărucior, enervându-se și pufnind despre politica restaurantului, așa că Athene, folosind tonul ei cel mai hotărât, fusese obligată să-i dea bacșiș banii de țigări și-i promisese că nu va dura mai mult de o jumătate de oră.

– Ea doarme acum, dragă, spuse, forțându-se să zâmbescă. Nu trebuie să faci nimic. Și voi fi chiar acolo dacă ai nevoie de mine.

Fiind supusă întregii puteri de seducție a farmecului ei, fata nu fusese suficient de curajoasă să refuze, dar o privise sugestiv, lăsând să se înțeleagă că Athene nu era ceea ce părea: cineva care purta un costum de acum două sezoane și venea cu un cărucior într-un restaurant ca acesta nu era ceea ce sugera accentul ei.

Stătuse la toaletă aproape zece minute pentru a se calma.

La început, era distractiv. Nu trăise niciodată așa, de pe o zi pe alta, fără să știe unde va dormi, nici măcar în ce oraș urma să ajungă: era o adevărată aventură. Și, dacă la început, fiorul pasiunii o protejase de lucrurile mai puțin plăcute – camerele murdare, mâncarea oribilă –, la un moment dat, se trezise

brusc copleșită de urâtenia cumplită a realității. Se amuzase închipuindu-și-o pe mama ei încercând cu disperare să-i explice absența la partidele de bridge din zilele de miercuri, pe tatăl ei, dregându-și vocea în timp ce citea ziarul și gândindu-se la ultimul ei gest scandalos, la Rosemary, la fața ei acră și dezaprobatoare, care fusese mereu atât de pornită să judece, care îi spusese lui Athene, încă de la prima întâlnire, că știa foarte bine ce fel de fată era, chiar și atunci când Athene se hotărâse că nu era așa.

Încercase să nu se gândească la Douglas. Ea și Tony erau ca două boabe de mazăre într-o păstaie. Ștuse, din momentul în care apăruse la ușa ei și-i zâmbise, așa cum știa la fel de bine că ea se afla în locul nepotrivit. Pentru că așa era, nu?

Își termină țigara și ieși de la toaletă în atmosfera veselă a restaurantului, mergând spre masa unde stătea el citind ziarul.

Întotdeauna arătase bine într-un costum bun, croiala și culoarea celui pe care îl purta acum fiind o amintire dureroasă a zilei nunții lor. Când se întoarse, observă că îi apăruseră riduri noi de expresie (sau de durere?) care îi maturizau frumos chipul.

– Douglas? spuse ea, iar el tresări, de parcă îl rănise cuvântul în sine.

– Ești foarte elegant, spuse ea, disperată să umple tăcerea, să atenueze intensitatea arzătoare a privirii lui.

Se așeză: simțea nevoia disperată să bea ceva.

Chelnerul, când îi adusese băutura, o atinsese pe picior.

– Ești... te simți bine? spuse el, iar ea tresărise la durerea din vocea lui.

Dăduse un răspuns lipsit de sens și continuaseră o conversație îngrozitor de formală. Era uimită că putea scoate vreun cuvânt.

– Vii des la Londra?

Se întreba dacă nu cumva își bătea joc de ea. Totuși, Douglas nu fusese niciodată isteț la chestii de-astea. Nu ca Tony.

– Oh, mă cunoști, Douglas. Teatrul, cluburile de noapte ciudate. Nu pot sta departe de vechiul Smoke.

O dureaua capul. Avea o tensiune în urechi încă de când se așezase la masă, încercând să audă dacă plângea Suzanna, semnalul în cazul în care s-ar fi trezit.

El comandase pentru ea: cambulă. Murea de foame în tren, nu mâncase nimic din ziua precedentă. Acum, își dădea seama că nici nu se putea uita la el: untul întărit și mirosul puternic de pește îi făceau rău. El încerca să-i

vorbească, dar ea nici nu auzea ce-i spunea. Se gândise, uitându-se cum dădea din gură, că nu trebuia să treacă prin asta. Că, pur și simplu, putea sta jos, să ia masa împreună cu Douglas și să plece acasă. Nimeni nu o obliga să facă nimic. Și totul s-ar fi rezolvat, până la urmă, nu-i așa? Apoi se gândi la conversația telefonică pe care o avusese cu părinții ei la începutul săptămânii, cu o zi înainte de a-l suna pe el.

– Cum ți-ai așternut, așa să dormi, Athene, îi spusese mama ei.

Nu obținuse nici un ban de la ei. Tatăl ei fusese chiar și mai puțin înțelegător: făcuse familia de rușine, spusese el, și nici măcar să nu-i treacă prin cap să se mai întoarcă vreodată. Ca și când el nu făcuse, prin acțiunile lui, de două ori mai mult rău. Nici măcar nu le spusese despre copil.

Se gândi la sertarul de jos al dulapului oribil din lemn de pin, unde îi amenajase pătuțul Suzannei, la scutecele întinse la uscat prin cameră, la amenințările repetate ale proprietăresei de a-i evacua. La disperarea lui Tony față de incapacitatea de a-și găsi un alt loc de muncă.

Era mai bine așa.

– Douglas, nu ești tu drăguț să-mi comanzi încă un pachet de țigări? spuse ea zâmbind. Se pare că nu mai am mărunt.

Când chelnerul se întorsese cu ele, îi lăsase lui Douglas restul pe masă, iar ea se uitase la bani, conștientă că le-ar fi ajuns mai multe zile pentru mâncare. Sau pentru o baie. O baie adevărată, fierbinte, cu spumă. Se uita la bani, gândindu-se la o vreme, nu cu mult timp în urmă, când nici nu i-ar fi observat, când suma aceea mică nici n-ar fi contat. La fel ca haina, pantofii, o pălărie nouă, toate ar fi fost irelevante: ușor obținute, ușor de înlocuit. Se uită la bani, apoi la Douglas, dându-și seama că mai exista un răspuns la problemele ei, pe care încă nu-l luase în considerare. Era un bărbat chipeș, la urma urmei. Și era evident că încă o iubea – își dăduse seama și din scurta lor conversație telefonică. Tony ar supraviețui fără ea. Ar supraviețui fără nimeni.

– De ce ai sunat?

– Nu am voie să mai vorbesc cu tine? spuse ea vesel.

Ea se uită – se uită cu adevărat – la el, la durerea și disperarea care i se citeau pe față. La dragostea de pe chipul lui. Chiar și după tot ce făcuse. Și își dădu seama de ce nu putea face niciodată lucrul care ar fi rezolvat toate problemele într-o clipită.

– Nu-mi mai spune „dragă“, Athene. Nu pot face asta. Chiar nu pot. Trebuie să știi de ce ești aici.

Era furios acum, se înroșise la față. Încerca să se concentreze la ce îi spunea, dar devenise conștientă de o vagă vibrație interioară, acordată pe o frecvență maternă invizibilă. Și pierdu firul conversației.

– Știi, e minunat să văd că arăți atât de bine, spuse ea cu curaj, întrebându-se dacă nu ar fi trebuit să se ridice și să plece. Putea fugi acum, să o smulgă pe Suzanna din vechiul cărucior oribil și să dispară. Nimeni nu ar fi știut. Ar fi putut merge la Brighton, poate. Să împrumute niște bani și să plece în străinătate. În Italia. În Italia iubesc copiii. Cuvintele îi ieșeau din gură ca și când i-ar fi aparținut altcuiva, iar gândurile i se amestecau: Întotdeauna ai arătat minunat în costumul ăsta.

Acum o putea auzi pe Suzanna, de la distanță, făcând ca tot restul să devină irelevant.

– Athene! protestă el.

Apoi, apăruse fata cea grasă, stând în fața ei cu o expresie insolentă, observând lipsa verighetei și mâncarea neatinsă din fața ei.

– Îmi pare rău, doamnă, dar vă plânge copilul. Trebuie să veniți să îl luați.

După aceea, își dăduse seama că-și mai amintea foarte puțin din următoarele minute. Își amintea vag chipul șocat al lui Douglas, cum devenea din ce în ce mai alb în timp ce-l privea; își amintea că îi fusese adusă Suzanna și își dădea seama că o ținea pentru ultima dată în brațe, că nu îi va mai putea privi fețișoara. Suzanna, parcă având o presimțire, devenise agitată, iar Athene se bucura că avea nevoie să o legene – pentru a-și ascunde tremurul necontrolat al propriilor mâini.

Apoi, momentul pe care-și dorea să-l uite, cel care o va urmări când era trează, în vis, care îi lăsase brațele părăsite și un gol cât un copilaș lângă inimă.

Aproape nevenindu-i să creadă că făcea asta, Athene Fairley-Hulme luase copilul pe care-l iubea cu o pasiune pură și sinceră, de care nu se crezuse niciodată capabilă, și împinse corpul mic, moale, înfășurat în păturică, spre bărbatul din fața ei.

– Athene, nu pot să cred...

– Te rog, te rog, Douglas, dragă. Nu-ți pot explica. Serios.

Își simțea cuvintele grele ca plumbul, iar mâinile ei goale, o trădare îngrozitoare.

– Nu poți să mă lași cu un copil...

– O vei iubi.

Observase că o ținea cu grijă, cu o recunoștință vagă și intensă. Știa că o va

face. „Oh, Doamne, iartă-mă pentru asta“, își spuse ea în gând, întrebându-se rapid dacă va leșina.

– Athene, chiar nu pot...

Simțea cum o cuprindea panica la posibilitatea ca el să refuze. Nu exista alternativă. Tony îi spusese asta de multe ori.

Ea alesese asta.

Își puse mâna pe brațul lui, încercând să-i transmită totul printr-o privire stăruitoare.

– Douglas, dragule, ți-am cerut vreodată ceva? Serious?

El o privise atunci, încurcat și confuz, scurta lipsă a expresiei de chipul lui spunându-i că îl convinsese. Că va avea grijă de ea. Că o va iubi așa cum fusese și el iubit în copilărie. „E mai bine așa“, își spuse ea în tăcere. „E mai bine așa.“ Ca și când, dacă ar fi spus-o de suficiente ori, ar fi putut să și creadă. Se chinuise să se ridice în picioare și începuse să meargă, încercând să nu cadă, să-și țină capul sus. Încercând să-și țină mintea goală, astfel încât să nu fie nevoie să se gândească la ce lăsa în urmă, concentrându-se doar să pună un picior în fața celuilalt, în timp ce zgomotele restaurantului se pierdeau până deveniseră nimic. Își dorise să-i lase ceva, orice. Ceva care să-i amintească de faptul că fusese iubită. Dar nu aveau nimic. Vânduseră totul pentru a avea ce mânca.

„La revedere, draga mea“, spuse ea în gând, ajungând la ușa restaurantului, țâcănitul tocurilor ei reverberând pe pardoseala din gresie. „O să mă întorc după tine când vom avea o situație mai bună. Promit.“

Era mai bine așa.

– Nici măcar nu vrei să-ți iei la revedere?

Vocea lui se auzea în spatele ei. Și Athene, simțind că începea să o părăsească hotărârea, o luă la fugă.

Fusese cel mai ciudat lucru, garderobiera îi spusese după aceea chelnerului. Fata aceea snoabă, cu părul negru, se dusese după colț, se așezase pe trotuar și plângea de ai fi zis că i se rupe inima. O văzuse când ieșise în pauză. Se sprijinea de perete, urlând ca un câine, nepăsându-i dacă o vedea cineva.

– Aș fi înveselit-o eu, spuse chelnerul cu o privire lascivă, iar fata de la garderobă clătină din cap cu o deznădejde prefăcută și se întoarse la hainele ei.

Când se întoarse, Tony stătea întins pe pat. Nu era nici o surpriză, chiar dacă era doar după-amiaza târziu: nici nu aveai unde să stai în camera mică. Ceruseră un scaun, gândindu-se că puteau înghesui unul lângă fereastră, dar proprietăreaşa spusese că și așa erau cu două săptămâni în urmă la plata chiriei și cu o persoană mai mult decât se înțeleseseră inițial, așa că nu avea cum să le dea ceva în plus, nu?

Athene deschise ușa. El tresări de parcă s-ar fi trezit din somn și se ridică în picioare, clipind în timp ce-i studia fața. Camera mirosea urât: nu avuseseră bani să ducă cearșafurile la spălătorie timp de câteva săptămâni, iar fereastra nu se deschidea suficient ca să poată aerisi bine. Ea îl privea cum își trecea mâinile mari și netede prin păr.

– Ei bine? spuse el.

Ea nu putea vorbi. Se îndreptă spre pat, nesinchisindu-se să dea la o parte ziarul de pe cuvertura moale mototolită și se întinse cu spatele la el, în timp ce pantofii îi alunecară din picioare lăsând să i se vadă călcâiele însângerate.

El îi puse mâna pe umăr, strângându-i-l ezitant.

– Ești bine?

Ea nu spuse nimic. Se holba la peretele opus, la tapetul moale verde care începuse să se dezlipească de pe plintă, la radiatorul pentru care nu avea bani să-l pună în funcțiune, la dulapul cu sertare, cel de jos fiind căptușit cu jachetele vechi ale lui Athene, acoperite cu una dintre bluzele ei de mătase, cel mai fin lucru la care se putuse gândi să-i atingă pielea Suzannei.

– Ai făcut ce trebuia, să știi, murmură Tony. Știu că e greu, dar ai făcut ce trebuia.

Ea nu credea că o să-și mai poată ridica din nou capul de pe pernă. Se simțea atât de obosită, de parcă nu înțelesese niciodată până acum ce era oboseala.

Simțea ca prin vis că Tony o săruta pe ureche. Reticența ei îl făcea nesigur.

– Iubito? Ea nu-i putea răspunde. Iubito? spuse el din nou.

– Da, murmură ea.

Nu putea să spună nimic altceva.

– Am mai căutat de lucru, spuse el, ca și când încerca să aibă o atitudine pozitivă, să-și păstreze promisiunea. E o companie în Stanmore care caută agenți de vânzare. Comision și bonusuri. Mă gândeam să-i sun mai târziu. Nu poți să știi niciodată, nu?

– Nu.

– Lucrurile se vor îmbunătăți, Thene. Serios. Mă voi asigura de asta.

Probabil că ea era aproape de Dere Hampton acum, dacă el luase trenul. Douglas s-ar fi luptat cu acel cărucior la fel ca și ea. Și-l putea imagina rugându-l pe controlor să-l ajute să-l ridice în tren, luptându-se cu copertina, cu mânerul supradimensionat. Apoi, în vagon, aplecându-se pentru a verifica dacă bebelușul era bine. Aplecat, îmbrăcat în costumul lui elegant de lână, cu o expresie de îngrijorare pe chip. „Te rog, nu o lăsa să plângă prea mult fără mine“, se gândea, și o lacrimă mare, solitară i se prelinse de pe obraz pe pernă.

– Îi va fi mai bine cu el. Știi asta. Tony îi mângâia brațul alb și rece ca și când asta ar fi putut s-o aline. Îi auzi vocea în ureche, serioasă, persuasivă, dar îndepărtată. Nu ne-am fi putut descurca niciodată cu doi, nu aici. Abia ne putem permite să ne hrănim pe noi... Athene? spuse el, când tăcerea devenise de nesuportat.

Ea zăcea pe anunțurile mototolite, cu fața împietrită pe perna murdară de bumbac, cu privirea țintuită spre ușă.

– Nu, spuse ea.

Athene zăcu în pat timp de patru zile și nopți, fără să părăsească odăița, plângând neputincios, refuzând să mănânce sau să vorbească, cu ochii deschiși inerti, până când, în a cincea zi, temându-se pentru sănătatea ei, dacă nu pentru starea ei de spirit, Tony se hotărâse să cheme doctorul. Proprietăreasa, căreia îi plăcea dramatismul, stătea la etaj când sosise medicul și proclamase cu emfază că avea o casă respectabilă și curată.

– În locul ăsta nu există boală, spuse ea. Nimic murdar.

Dădea târcoale pe lângă ușă, sperând să-și dea seama ce era în neregulă cu fata.

– Sunt convins, spuse doctorul, uitându-se cu dezgust la covorul lipicios de pe hol.

– N-am mai avut niciodată un cuplu necăsătorit, spuse ea, și ăsta va fi ultimul. Nu pot să am de-a face cu această neplăcere.

– E aici, zise Tony.

– Nu vreau nimic infecțios la mine în casă, exclamă femeia. Vreau să mi se spună dacă e ceva infecțios.

– Nu și dacă un scuipat e infecțios, murmură tânărul și închise ușa.

Doctorul se uitase la camera mică, cu pereți igrasioși și ferestre nespălate, strâmbând din nas la vederea găleții murdare din colț, plină de rufe umede,

întrebându-se câte persoane din acest cartier trăiau în mod obișnuit într-o locuință mai degrabă potrivită pentru animale. Ascultă explicația grăbită a tânărului, apoi i se adresează femeii din pat.

– Te doare undeva? spuse el, dând la o parte pătura pentru a-i palpa burta care tocmai începuse să se mărească.

Când îi răspunse, fu puțin surprins să audă accentul ei cultivat după cel nordic al bărbatului Dar așa stăteau lucrurile în zilele noastre. Așa-numita societate fără clase sociale.

– Aveți probleme la instalația de apă? Durere de gât? Durere de stomac?

Examinarea nu dură mult: nu exista nici o problema fizică evidentă. Îi puse diagnosticul de depresie, lucru deloc surprinzător ținând cont de condițiile în care trăia.

– Multe femei devin un pic isterice în timpul sarcinii, îi spuse el tânărului, ca o concluzie. Încercați să o calmați. Ar fi bine pentru ea să iasă la aer curat. Poate să o scoți la o plimbare în parc. Îți scriu o rețetă pentru niște pastile cu fier. Vezi dacă va căpăta culoare în obraji.

Tânărul îl conduse, apoi stătu în ușa camerei, ținându-și stânjenit mâinile în buzunare, în mod evident depășit de situație.

– Dar ce să fac? continuă el. Nu pare să mă asculte.

Doctorul urmări privirea neliniștită a tânărului spre pat, unde fata adormise. Avea un suspect de tuberculoză la numărul patruzeci și șapte, unul cu ulcerații pe piele, iar bătăturile doamnei Baker rămăseseră de ieri netratate și, oricât de înțeleghător ar fi fost, nu mai putea pierde timpul aici.

– Unora dintre femei maternitatea li se pare mai grea decât altora, spuse el, își puse pălăria pe cap și plecă.

– Dar mi s-a spus că mama mea a murit la naștere, spusese Suzanna, când Vivi îi povestise ce știa despre ultimele zile ale mamei sale.

Acesta era un alt motiv pentru propriile rezerve de a deveni mamă.

– Așa este, draga mea. Vivi o luă de mână, cu un gest blând, maternal. Doar nu la a ta.

Capitolul 29

Fiica mea s-a născut în noaptea în care s-a întrerupt curentul, ziua în care întregul spital și jumătate din oraș au fost aruncate în întuneric. Acum îmi place să cred că a fost o prevestire: că sosirea ei în această lume a fost atât de importantă, încât trebuia să fie marcată de ceva. Afară, luminile dispăruseră din cameră după cameră, din clădire după clădire, stingându-se din oraș precum bulele din șampanie, în timp ce mașina noastră accelera, până când cerul întunecat ne-a întâmpinat la porțile spitalului.

Râdeam isteric între contracții, astfel că asistentul cu maxilarul proeminent, care nu înțelegea nimic din ce spuneam, credea că era ceva în neregulă cu mine. Nu-i puteam explica. Râdeam pentru că eu voiam să o nasc acasă, iar el îmi spusese că nu pot, că nu-și putea asuma riscul să se întâmple ceva. A fost unul dintre puținele lucruri asupra cărora nu am ajuns la un acord. Așa că stăteam acolo, el cerându-și scuze, și eu râzând și gâfâind la intrare, în timp ce asistentele țipau și înjurau, iar pacienții care se plimbau se ciocneau în întuneric.

Nu știu de ce am râs atât de mult. Spuseseră, după aceea, că nu mai văzuseră niciodată pe cineva să râdă așa în timpul travaliului, nu fără efectul Entonoxului. Poate că eram isterică. Poate că totul era atât de incredibil încât nu puteam accepta că se întâmpla. Poate că îmi era chiar puțin teamă, dar asta mi se pare greu de crezut. Acum, nu mă mai tem de prea multe.

Nu am mai râs atât de mult când au început durerile mari. Apoi, am mușcat din tubul pentru oxigen și am strigat, simțindu-mă furioasă și trădată că nimeni nu mă avertizase că durea așa de tare. Nu-mi amintesc ultima parte; totul devenise un amestec neclar de durere, transpirație și mâini și vocile încurajatoare care mă îndemnau în lumina difuză să împing, să continui, spunându-mi că puteam să o fac.

Dar știam că puteam să o fac. În ciuda durerii, a senzației ciudate și șocante care însoțea nașterea, nu aveam nevoie de încurajarea lor. Știam că pot să împing copilul ăla afară. Chiar dacă n-ar mai fi fost nimeni altcineva acolo în afară de mine. Când m-am holbat în jos la torsul meu gol în ultimele noastre minute ca o singură ființă și la mâinile cu încheieturile albite ce strângeau

cearșaful, ea a ieșit cu aceeași hotărâre, aceeași încredere în abilitățile ei, cu brațele deja ridicate în semn de victorie.

El era acolo să o cunoască. Nu știu cum, nu cred că îl văzusem mișcându-se. Îl făcusem să-mi promită în prealabil că nu va sta acolo, că nu-și va strica imaginea romantică pe care o avea despre mine. El răsese și îmi spusese că sunt ridicolă. Așa că, era acolo când ea respirase pentru prima oară în această lume, și chiar și în lumina difuză am văzut lacrimi strălucindu-i pe obraji când a tăiat cordonul și a ridicat-o, ținând-o sus la lumina lumânărilor, să o pot vedea și eu, să cred și eu în ea.

Iar moașa, cu care cred că stabilise să aibă grijă de ea, făcuse un pas în spate în timp ce o ținea, sărutându-i fața cu tandrețe, ștergându-i sângele de pe membre, părul negru, în timp ce fredona un cântec de dragoste pe care eu nu-l înțelegeam. El i-a spus numele, numele pe care-l convenisem: Veronica de Marenas. Și, ca prin magie, luminile s-au aprins din nou, iluminând orașul, cartier după cartier, împingând străzile tăcute spre lumină. Când au ajuns în camera noastră mică, puternice și strălucitoare, moașa s-a îndreptat rapid spre comutator și le-a stins. Era o frumusețe în întunericul nostru, o magie în camera noastră pe jumătate luminată, pe care chiar și ea putea să le vadă.

În timp ce o femeie mă curăța, cu duritate și delicatețe în același timp, i-am văzut pe soțul și pe fiica mea plimbându-se prin camera mică, cu fețele în lumina lumânărilor, și, în cele din urmă, am început să plâng. Nu știu de ce: de epuizare, poate, sau de emoție. Neîncrederea că scosesem această fetiță perfectă și frumoasă din trupul meu, că eram simpla autoare a unei asemenea bucurii.

– Nu plânge, *amor*, mi-a spus Alejandro, stând lângă mine, cu vocea încă înecată de lacrimi. Se mutase într-o parte a patului. Ezitând, s-a uitat la ea, apoi s-a aplecat și mi-a pus-o cu blândețe în brațe. Cu ochii plini de iubire, își mișca mâinile încet, ca și când nu-i venea să-i dea drumul. Și, în timp ce ea se uita spre noi, clipind în acel mod înțelept, necunoscut, el m-a ținut strâns lângă el, așa că eram toți înlănțuiți într-o singură îmbrățișare. Nu ai de ce să plângi. Va fi iubită.

Cuvintele lui au vibrat atunci, nelăsând nici un colț întunecat, așa cum o mai fac încă.

Ea va fi iubită.

Mulțumiri

Aș vrea să le mulțumesc lui Sophie Green și lui Jacquie Bounsall, care, deși nu seamănă deloc cu personajele mele principale, mi-au oferit, alături de magazinul lui Sophie „Blooming Mad Sophie Green“, inspirația pentru *Bazarul visurilor*. Și tuturor clienților ale căror povești individuale, fragmente de bârfe, scandaluri și glume m-au ajutat la modelarea acestui roman. Sunt încă uimită de ceea ce îți pot povesti oamenii dacă stai suficient de mult în spatele unei tejghele...

Mii de mulțumiri tuturor celor de la Hodder & Stoughton pentru susținerea și entuziasmul lor continuu, cu deosebite mulțumiri lui Carolyn Mays, Jamie Hodder-Williams, Emma Longhurst și Alex Bonham, precum și lui Hazel Orme.

Mulțumiri Sheilei Crowley și lui Jo Frank, a căror experiență de agenți literari m-a ajutat să închei acest roman, precum și lui Vicky Longley și Lindei Shaughnessy de la AP Watt. Mulțumiri lui Brian Sanders pentru priceperea lui la pescuit, lui Cathy Runciman pentru cunoștințele ei despre Argentina. Lui Jill și John Armstrong, pentru spațiul de lucru departe de coșurile pline de rufe, și lui James și Di Potter pentru cunoștințele lor agricole și de creștere a animalelor. Le mulțumesc, de asemenea, Juliei Carmichael și personalului Harts din Saffron Walden pentru sprijinul lor și lui Hannah Collins pentru Ben, cel mai bun exemplu de a evita munca.

Mulțumiri întârziate lui Grant McKee și Jill Turton, care m-au publicat prima dată: îmi pare rău că v-am vândut mașina.

Scuze și mulțumiri, de asemenea, lui Saskia și lui Harry, care acum înțeleg că atunci când mami vorbește uneori cu ea însăși și uită să pregătească cina, nu dă semne timpurii de nebunie, ci chiar plătește ipoteca.

Și, mai presus de toate, lui Charles, care are de-a face cu îndrăgosteala mea periodică de personajele de sex masculin și acum știe atât de mult despre procesul de scriere a unui roman încât și-ar putea publica unul al lui. Pentru orice altceva. XX

Fiu de cățea (în limba spaniolă în original)

André Courrèges (9 marie 1923–7 ianuarie 2016) a fost un cunoscut designer francez,

creatorul unui model celebru de cizme.

Cizmele Wellington au fost pentru prima dată purtate și popularizate de Arthur Wellesley, primul Duce de Wellington. Au devenit un simbol de încălțăminte comodă pentru aristocrația și burghezia britanică la începutul secolului al XIX-lea. Ulterior, această denumire s-a transferat asupra cizmelor din cauciuc, nemaifiind asociate cu nici o clasă socială, fiind folosite în mod obișnuit la muncile agricole sau în timpul activităților în aer liber.

Vauxhall Victor este un model de mașină de familie, produs de Vauxhall din 1957 până în 1976. Modelul Victor a fost introdus pentru a înlocui modelul Wyvern.

Dans vesel practicat la baluri

Dans popular practicat în Scoția la diverse evenimente

Dans popular scoțian

Un tip de conifer care crește rapid, folosit în horticultură, în special pentru garduri vii

John Dennis Profumo, politician britanic, fost ministru de război, a cărui carieră s-a încheiat în 1963, după ce s-a aflat că avea o aventură cu o tânără de 19 ani

Cu tăietură oblică

Rasă de cai originară din Friesland, Olanda

Generația beat (*the Beat Generation* în limba engleză) a fost o mișcare social-literară inițiată de un grup de scriitori americani din anii 1950 și 1960, considerată a fi parte integrantă a contraculturii anilor 1960. Adepții acestui curent, uneori numiți „beatnici“ (*beatniks* în limba engleză), își exprimau alienarea de societatea convențională prin adoptarea unui stil de îmbrăcăminte oarecum neîngrijit și a unui vocabular împrumutat de la muzicienii de jazz.

Titlul unui roman de Charles Dickens, *Vechiul magazin de curiozități*

Centru comercial, magazin universal

Personaj din nuvela *Poveste de Crăciun* de Charles Dickens

Mamele din Piața de Mayo este o asociație a mamelor argentinieni ai căror copii „au dispărut“ în timpul terorismului de stat al dictaturii militare, între 1976 și 1983. Ele s-au organizat în încercarea de a afla ce li s-a întâmplat copiilor lor și au început o serie de marșuri în 1977 în Plaza de Mayo din Buenos Aires, în fața palatului prezidențial Casa Rosada, într-un gest de sfidare a terorismului de stat al guvernului.

Chiftele făcute din măruntaie tocate, în special de porc (inimă, ficat, burtă sau bacon), la care se adaugă ierburi aromate și, uneori pesmet. Este un fel tradițional de mâncare în Marea Britanie.

Fluturele-păun – *Aglais io* este un fluture colorat, care trăiește în Europa și în Asia temperată, până în Japonia. Anterior, a fost clasificat ca singurul membru al genului *Inachis* (denumire derivată din mitologia greacă, însemnând *Io*, fiica lui *Inachus*).